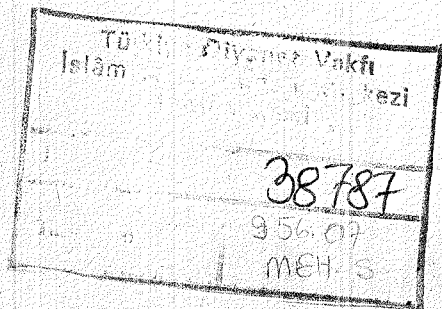

عصر کتب خانہ اسلامیہ

لھر نوع آئار منجھ بی ہاوی کلیات

حامی یکانہ معارف و کلمات اولان ولی نعمت
بی متمن سلطان (عبدالحمید) خان ثانی اقدم
حضرتلرینک بالعموم افراد تبعہ شاہانہ لرینک
ہر جہتہلہ بہرہ دار نعمت ترقی اولسی امرندہ
مشہود باصرہ شکران اولان آمال فیض اشمال
شہریاریلری جہلہ جہلہ سندن اولہرق مطبوعات
عثمانیہ شایان ممنونیت بر حالہ کلمش و ہر کون یکی
یکی نشر اولٹان فنی، ادبی، حکمی کتب و رسائل
صدق مدعاہی برر برہان ناطق حکمنندہ بولنمشدرہ
مطبوعات عثمانیہ نک حال حاضر یلہ متناسب
وابسای وطنک مطالعہ، توسیع معلومات، تفنن
خصوصا صرندہ کی احتیاجانہ خادم اولہ بیلہ جک
درجہ مکملیتدہ بولنق اوزرہ کتابخانہ عاجزانہ،
نامنہ نسبتلہ، یکی رکتبخانہ تأسس ایتمشدرہ۔

«عصر کتبخانه سی» نك مقصدي شمدي به قدر لسانمزدۀ مثلي اندر اولان وهر درلو آثار مقبوله بي جامع اولمق اوزره السنۀ سائره ده نشر اولنان كتبخانه لرك اك كوزل واك متخبرينه معادل اثر لر وجوده كتير مكدن عبارت اولديغدن بويولده هيچ بر كلفدن، هيچ بر فدا كارلقدن چكنلميه چكدرد.

عصر كتبخانه سي مكتب شاگردانندن بدأ ايله منتهيك درجه سنه واصل اولان ارباب معارف ايله على الاطلاق توسيع وقوف ومعلوماته واسلا- فك منتخب آثاري ني جمع وقرائته خواهشكر بولنان اصحاب مطالعه يه والحاصل بيوك كوچوك كتاب اوقويان ذواتك كافه سنه فائده بخش اوله جق آثار متنوعه بي حاوي اوله جغيع چون عمومك تقدير ورغبتي قازانه جني شبه سزدرد.

عصر كتبخانه سي شمدي به قدر كلوب بكن وائر يازان عموم ادبا وشعرا ومورخين ومتقنين عمانيه نك اك بر كزيده ومقبول اثرلر ني اجزاسي

آر سنده صورت مكمله ونفيسه ده طبع ونشر ايده چكي كي اوروبا ملتلرينك وجودلر يله افتخار وائرلر ني بر موقع احترام واعتبار ده طو تدقاري ادبا وحكماي سالفه وحاضر نك مشهور عالم اولمش آثاري دخی جامع اولمقه برابر علوم، فنون وادبياتك كافۀ شعباتنه دائر عمومك لذتله اوقويه جني، سهولتله آكلايه جني عبارات ايله بر چوق اثرلر نشر ايده چكدرد.

عصر كتبخانه سي غايت عمومي وهر درلو مؤلفاتي جامع اولديني ايچون نشر ايده چكي آثارك نوع وماهيتي حقدنه شمديدن پر پروگرام يالمق قابل دكلسه ده مجرد مطالعين كرام حاضر اتجه بر فكر حاصل اوله بيلمك ايچون عصر كتبخانه سنك نشر ايده چكي انواع آثار دن بر قايچي حقدنه مثاللر ارائه سي صورتيله، كتبخانه نك مقصد تأسيس وصورت ترتيبني ايضاح ايتك مناسب كورلمشدر.

عصر كتبخانه سي هر نوع محرراتي جامعدره ازان جمله شبه باده اثرلر نشر ايده چكدرد:

اولاً آثار اسلاف : محررات مقبوله ونادره عثمانیه دن مثلاً فضولی نك و لیلی و مجنون، شیخ غالبك «حسن و عشق» نامنده کی مغلومه لرینی، باقی ونذیم کی شعرانك اشعار منتخبه سنی و مورخین مشهوره مزك فقرات تاریخیه سنی نشر ایده جك یعنی اسلاف عثمانیه نك آثارینی عموماً احیا ایلده جك بوندن بشقه عموم وفنون حاضریه اساس قویان علمای عربك برکزیده اثرلرینك مطبوعات عثمانیه آرهمنده یکی بر صورتده کوزل برترکجه ایله حصوله خدمت ایده جك و برده عموم اوروپا مشاهیرینك بین الملل شهرت آلان و هر ملتك ادبیاتنه مال ایدیلان اثرلرینی که — مثلاً فرانسیزلردن راسنیک فاجعه لری ایله مولیه رك مضحکه لرینی سن پیه رك، شاتوبریانك، هوغونك، آثار شعریه و حکمییه سنی، انکلیزلردن شکسپیرك (رومئو و ژولیت) و (هاملت) (قرالیر) کی تیاترولرینی ولورد بیرونك آثارینی و آلمانلردن ککوتنه نك (هرمان و دوروته) و (فائست) ی، شیللرک

(ویلهم تل)، (واله نشتاین) و (ناریچك لزومی) اثرلری کی شیلردر — مطبوعات عثمانیه آرهمنده کوزل برطبع مناسب برقطعه ده ادخالنه واسطه اوله جقدر. ثانیاً کرک محروبن عثمانیه حاضر نك آثار مقبوله سنی، کرک عموم اوروپا ارباب قلمی سر آمدانك برقاچ لسانه ترجمه ایدلمش و هر ملت متمدنه نزدنده مشهر اولمش اولمقله بر موقع ممتاز فازانان مؤلفات نادره سنی نشر ایچون عصر کتبخانه سی اك کوزل برواسطه اوله جقدر.

ثالثاً علوم وفنون : علوم وفنونك ترقیات حاضره سندن قارئین عثمانیه یی خبردار ایتك و بالجله کشفیات و اختراعات فیه یی آکلاشلیر برلسانله ارباب مطالعیه عرض ایلمك عصر کتبخانه سنك مقصد ننددر.

رابعاً هر کون غزته اوقویانلره باشقه جه بر خدمت اولمق اوزره اوراق حوادثه موضوع بحث اولان مسائلك لایقیله معلوم اولسی ایچون بومسائله متعلق سیاحت و جغرافیه دائر معلومات بر

کتاب شکلمده (عصر کتبخانه‌سی) میاننده نشر اولنه جقدر. مثلاً فاس حقدنه کوزل برسیاحتنامه ایله ستانله‌نک سیاحتی حقدنه مضبوط و مختصر برار، آفریقاده اوروپا لیلرک مستملکاتی حقدنه‌ینه برار جغرافی (عصر کتبخانه‌سنگ) ایلاک نسخهلری میاننده نشر اولنق اوزره حاضر لنشدر.

خامساً عموم آثار مطبوعه عثمانیه حقدنه انتقادات: عالم مطبوعاته اسکی ویکی اخراج اولنان واولنقده بولنان مؤلف و مترجم رومان، حکایات، آثار ادبیه و فیه‌نک عموماً تنقیداته دائر صاحب رأی و حائر اوصاف لازمه اولان ذواتک قلملرندن چیقمش مقالاته عصر کتبخانه‌سی ایجابنه کوره برویا صره سیله برقاج جزؤنی حصر ایده جکدر.

سادساً عموماً تراجم احوال: تاریخک اطلاعاتی یتدیکی زماندن شمدریه قسر کلش و صحیفه عالمده براسم براقش اولان ذواتک اقتدار و ماهیتی و افعال و مسلكه، عالم انسانته خدمته، بسط اندر

صورته مدققانه یازلمش ترجمه حاللری عصر کتبخانه‌سی اجزاسنی اشغال ایده جکدر.

(عصر کتبخانه‌سی) نك مسلكی حقدنه بوقدر بر پروگرام کوستره بیلدک. فقط عصر کتبخانه‌سنگ نشر ایده جکی آثار بوکاده منحصر دکدر. مقصدمزی خلاصه ایتمک استسه‌ک دیرزکه:

تاریخ عالمده مشهور اولان عثمانی، عرب و عجم واجبی عموم ارباب قلمک ابنای جنسلربنه یادکار براققلری ازلرک اک کوزلارینی ایجاب ایتدکجه مؤلفلرینک تصویرلریله برابر قارئین عثمانیه‌نک نظر مطالعه و اعتباربنه عرضه و قوف ملیمزی توسیع و علوم و فنون حاضره‌نک نفعنی ملتزم افرادی اره‌سنده عموماً ملشدیر مک نیت خالصانه‌سینه استناد آبو کتبخانه‌نی تأسیس ایتدک. بو مقصد خالصانه‌مزک حصولی انجق وجودلری بوملک و دولت ایچون مدار افتخار اولان ذوات کرام معرفت اناسمک تشویق و ترغیب، معاونت و همتی سایه‌سنده ممکندر. بوسیدن طولانی کتبخانه‌مزک ممالک عثمانیه‌نک هر جهته‌سه انتشاربنه همت سورمارنی و نقائصه همان اخطار

صورتیله ابراز معاونت خیرخواهانه ایلملری
و ممکن مرتبه مکملیتی و کړك انتشار، کړك احاطه
ایستیکی آثارك دائرلرینی توسیع ایچون افکار
معارف و روانیه لایح اوله جق تدابیرك اتخاذینی عصر
کتبخانه‌سی اداره‌سنه اخبار زحمتی اختیار قیلملرینی
علناً رجا و استرحام ایدرز. بومقدمه نك نشرندن
مقصدمن کتبخانه‌نك مختصرجه اساس ترتیب
و تأسیسنی سویله‌مك و بوهمت و معاونت رجا‌سنی
ارباب اقتدار و معرفته عرض ایلمکدر.

محررین محترمه عثمانیه مزدن آیریجه کتبخانه‌من
داخلنده نشر اولنق اوزره آثار قلمیه‌لرینی اهدا
و کتبخانه‌من تحریر و ترتیبنده هر جهته مکملیت
حصولنه همت صورتیله معاونت خیرخواهانه
و انسانیته‌کارانه امید و انتظارنده یز عصر کتبخانه‌سی
اداره‌سی بوکا قارشنی وسع و اقتداری دائره‌سنده
خدمات طابعانه عرض ایدرز.

(عصر کتبخانه‌سی) ماننده نشر اولنه جق

آثارك انتخاب و ترتیبی خصوصاً لینه نظارت جهتی
دخی ذوات مقتدره درعهده بیور مشلدر.

عصر کتبخانه‌سنك انتظامی و حاوی اولدینی
آثارك تنوع و تکمیلی برنجی سنه‌سی اجزاسنك
نشری زماننده کندی کندیینه ظاهر اوله جقدر.

صورت نشر

(عصر کتبخانه‌سی) نك بر جزوی لافل التمش
درت صحیفه اوله رق اور و یانك اك مشهور کتبخانه‌لری
قطعه‌سنده یعنی شو کتاب حجمنده نشر اولنه جق
و هر جزو مستقل بر اثر اوله جینی کی بر اثر صره ایله
درت بش و ایجابنه کوره دها زیاده جزوی دخی
اشغال ایله جکدر. عصر کتبخانه‌سندن الی ایکی عددی
برسنه نك اعتبار اوله جقدر. بر عددك فیاتی ۵۰ پاره‌در.
(عصر کتبخانه‌سی) نك اساس تشکیلی معارفه

خدمت اولدینی ایچون ۶۴ صحیفه‌لک بر جزوینه
اوجوز بر فیات قونلمشدر. ابونه بدلی: ولایاتده کی

قارین کلامه سوماته‌ماتمه عصر کتبخانه‌سنك

انتشارینی تعمیم ایتک مقصدیله ابونه بدلی بر درجه
دها تهوین ایدلشد.

استه نیلن محله کوند رملک { سنه لکی (۵۲) ۵۰ غروشه
اوزره } آلتی آیلنی (۲۶) - ۲۷

عصر کتبخانه سندن آلتق { سنه لکی (۵۲) ۴۰
اوزره } آلتی آیلنی (۲۶) - ۲۲

(آبونه لرایچون سهولت)

آبونه لره سهولت اولمق اوزره بلك تقسیط
صورتیله اعطاسنی قبول ایدرز. بر تقسیط اون
غروشدر. تقسیط صورتنده ابونه اولانلر ایچون
سنه لکی ۵۵ آلتی آیلنی ۳۰ و کتبخانه دن التق
اوزره ۴۵ و ۲۵ غروشدر. تقسیط صورتنده
ابونه اولدقلرینی مشعر بر سندی امضایده جکله در.

(عصر کتبخانه‌سی رومانلری)

کتبخانه من طرفدن بونام ایله نشر اولمقده

اولانلر میان کاتلرینه ختاه ایدر.

بنه الکریم قریباً ایکنجی سنه نك نشرینه باشلانه جقدر.
برنجی سنه‌سی بیوک، کوچوک اون بر رومان و حکایه‌ی
جامعدر.

بر سنه لک آبونه بدلی طشره ایچون ۵۰ در سعادت
ایچون ۴۰ غروشدر. آلتی آیلنی ۳۰ و ۲۵
غروشدر.

(عصر کتبخانه‌سنه) آبونه اولان ذوات عصر
کتبخانه‌سی رومانلرینه ده آبونه اولمق ایستکلری
صورتده کندیلرینه برا کرام اولمق اوزره سنه لکینی
طشره ایچون ۴۰ در سعادت ایچون ۳۰ و آلتی
آیلنی ۲۵، ۲۰ غروشه تنزیل ایدرز.

(عصر کتبخانه‌سی حکایه‌لری)

عصر کتبخانه‌سی رومانلرینک، بور رومانلر من
میاننده نشر ایتدی کمز کوچوک حکایه لرینک ایچنده
مظهر اولدینی رغبت عامیه متشکراً. عصر
کتبخانه‌سی حکایه‌لری، نامیه له کوچوک و کوزل
برقطعه ده لطیف حکایه لردن مرکب بر مجموعه ده

تشکیل ایدیور . برحکایه بر جزو ویا بر قاج
جزو ده تمام اوله جق . اون آلتی صحیفه لك بر جزوی
۱۰ پارمیه، هفته ده لاقل بر جزو چیه جق، ۵۲
جزوی بر سنه لك اعتبار اولنور .

بر سنه لك آبونه بدلی درس عادت
ایچون بش طشره ایچون پوسته اجر قی
اوله رق بش غروش دها آلتیر

«مکتب عصر»

مکاتب عمومیه و خصوصیه درس پروغراملرینه
موافق اوله رق کافه علوم و فنونه دائر مؤلفاتدن
عبارت اولمق اوزره کتنخانه عاجزانه یوقاریکی
نام ایله بر کلیات مجموعه سی دها تأسیس ایتشدور .
مکتب عصر «الفا» جزو ندن بدأ ایله مکاتب
عالیه ده تدریس اولنان فنون کتابلرینه وارنجیه
قدر اك مکمل و مفید اثرلری جامع اوله جق و کلیات
درت قسم اوزرینه بالتقسیم، قسم اول «خزینة
تدریسات ابتدائیه»، قسم ثانی «خزینة تدریسات
رشدیه»، قسم ثالث «خزینة تدریسات اعدادیه»،
قسم رابع «خزینة تدریسات عالییه» نامیله بوقسملردن
هر برینی حاوی بولنه جقدور .

اعتقاد عاجزانه مزجه هر هانکی علم و فنه دائر
اولورسه اوله ن تالیف ایدیله جک بر اثر مطلقا

او علم وفنده اختصاصی اولان ذوات طرفندن
 یاییلمسی اقتضا ایده جکندن مکتب عصر میانه
 کیره جک بالجه کتب و رسائلک اربانه یایدیرلمش
 ویایدیرلمقه بولنمش اولدیغنی دخی باشقه جه عرض
 ایدرم

عصر کتبخانه سی

عصر کتبخانه سی

یاخود

بر صیاد همایون بخت

ناظمی: محمد جلال

حضرت سلطان حمید خان معارف پرورک
 اولدی محبوب کالاتی جهان معرفت
 برتو خورشید عرفانندن اولدی مستنیر
 نوره غرق ایتدی جهانی آسمان معرفت

معارف نظارت جلیله سنک رخصتیه طبع اولمشدر

(فصبار مطبعه سی) یاب عالی جاده سنده نومرو ۲۵

صاحب و ناشری: کر قور

۱۳۰۸

معلم ناصحی افندیك «ابن الزبیر» عنوانیه نشرینه
 هفت بیوردقلمی اثر شاعرانه سنی، ارقداشلمزده
 ادیب هلووه صافی افندیك «اسلام عمر» عنوانی
 منظومه ادبیانه سی تعقیب ایدی.
 معلم مشارالیهك هراشی کبی بورساله سیک ده
 اهمیتیه درکاردر.

صافی افندیك منظومه سی ایچونه ایه، ادیب
 حکیم احمد مدحت افندی هفت تلی، کچنکی
 ترجمانه حقیقت نسخله سیک برله بر تقدیر نامه
 نشر بیوردیلر.

بو تقدیر نامه وقایع تاریخی بی نظر فریب الوانه ایلر
 نظماً قارئیه عرض ایلک ایتیه بر قسم عثمانی ارباب
 شهابی ایچونه یوک بر تشویق اولدی.

هتی اوج درت کونه ایچنده یازیلوه شو
 منظومه اولشوریکلک محصولیلر. سلطان عثمانیه
 غازی هفت تلیك ایام شهابیك بر قسمی، - تعقیب
 دیکرله - بر صیاد همایونه بخت ایلکه صحرای
 جلوه لاه ایلر کلمی صیره لره، شاعرانه اولقدنه
 زیاده قهرمانانه اولاده عالی بر سرکذشتنی هایدیر.
 انتخاب ایلر یکم ماخذ، حکیم مشارالیهك
 «قرو اتبار» عنوانی مجموعه سیک صوایف شاعرانه سنی
 تزیین ایلر «عثمانی تاریخک قسم شاعرانه سی»
 سرلوحی وقایع تاریخی و کتابک سرلوحی، او
 وقایع ایچنده کی فقراتنه بریک عنوانی بولونانه
 «بر صیاد همایونه بخت» در.

شو کتابک هادی اولدیغی بیتلره کلنجه: بونلرک
 اوراده اوقونانه وقایعک، عباراتک - منظوم
 اولدی - عینی اوله هفتی شهره سزدر: بخت عموده

ایستدیکم برشی دارم اوده، هیکم مشارالیهک طبیعت
شاعرانی انبساطه کثیره تعبیرات و تشبیهاتی
وسلطانه غازی عثمانیه فانه حضرتنرینک ایام شبانه
مخصوص تصویر ایدیلانه مسیاتی اوقویه اوقویه
المده کی صحیفه لره حسابات مرجه اید عموده ایلدیکم
بر قاج بارجه شهوردر .

موزمی پیشمده دده وعدد ایدیلورم : بواثر
منظومی ' سلطانه اورخانه حضرتنرینک کدیمینه
ازدواجی، عبرالرحمنک هم بر کوکل هم بر قلعه
فتح ایمنی، قوصوه صحراستی و بوندرک امثالنی
مصور منظومه لرم تعقیب ایدیهکدر. انه شاء الله !

۲۶ ثانویه ۱۳۰۶ محمد مهلول

سلطان عثمان غازی

یاخود

بر صیاد همایونه بخت

ای مرقده غازیء سر افراز
ای مقبر قهرمان ممتاز
ای مطلع نیر جلالت
ای مشرق آفتاب سطوت
ای خاک مقدس و معزز
کو کلم سنی کائناته ویرمز!
سینه کده یاتان جناب عثمان
سینه کده کی آفتاب رخشان
تاریختمزک ایچنده مسکون
اک شائلی صحیفه سنده مدفون
سینه کده کی نیرک معزز!

خورشيد سوتر، فقط او سوغزا
 ای خوابکه امير دولت
 فکراً سنی ايلدم زيارت
 تاريخ اوقويور ايدم کچنده
 برحس غريب اوياندي بنده
 ايتدکجه وقايي تصور
 عثمان بکي ايلدم تفکر
 اول شير عظيم هيبت افزا
 پيش نکهتمده اولدي پيدا:
 باشنده برافسر جلادت
 وجهنده نشان غاليت
 تعريفنده جسارت ايستر:
 هيتلي، يالين قليجلی برار
 شمشيري کنگجه اهترازه
 باشلاردی صواعق اهترازه
 هر شعله سي ملکه شان ويرردی

بر بارقه دن نشان ويرردی
 شمشيري بويانسه خون آله
 بکزرردی شفقه برهاله
 عز مننده ثبات ايله مباہی
 عز مننده ثبات لاتناهی
 ايتمشدی اوقهرمان دوران
 قوس قزحی النده قالقان
 کيردکجه نيامه تيغ رخشان
 کويا طوتيلوردي مهر تابان
 ميل ايلسه کاه التفاته
 بر نشوه کليردي کائنه
 قيلسه غضب ايمکه تمایل
 دارالر ايدر ديگر تنزل
 اجلال ايله يوکسليردی هر آن
 هر طوري براعتلايه برهان
 بوييتي براديب دانا

کویا آکا قارشی قیلمش انشا:
 « یوکسندی او رتبه کیم مقامک »
 « عرش اولدی سریر احتشامک »

۲

وقتا که او قهرمان ذیشان
 ارطغرلک اوغلی میر عثمان
 ارباب شایه اولدی سرور
 اون آلتی یاشنده بر دلاور
 صیده هوس ایلدجه کاهی
 صحرالر اولوردی جلوه کاهی
 بر صبح لطیف و عالم آرا
 اولمشدی بهاره نشوه بخشا
 ایلر ایدی آفتاب زرین
 ازهار صفا نثاری تزیین
 اولمشدی اورتبه شعله افشان
 مشرق یانیور صانپردی انسان

اوچشدی سیحابه لر سعادن
 مائییدی سما بوانجیلا دن
 ایلر ایدی شعرینی تخیل
 القشالر ایدی طلوعی بلبل
 اوراق کلیردی اهتزازه
 باشلاردی نسیمه قارشی نازه
 شاعر اوتوروردی دلبریه
 عاشق کلبک چیچک لریله
 دوشمشدی عذار ورد آله
 کوز یاشنی آکدیرردی زاله
 اول مرد جهان سطوت افزا
 ایتدجه طبیعتی تماشا
 صحرالر ی سیره نیت ایتدی
 بیندی آتیه، عزیمت ایتدی
 اکلنجه سی آوجیلقدی اما
 صیاد قلوب دنیسه احرا

برخیلی شکار ایله برابر
 صید اولمغه جان آتاردی دلار
 کچدی زمان، ایلدی نهایت،
 برطاغ اتکنده استراحت
 اوستنده ظلالی کوهسارک
 آلتنده چیچککری بهارک
 بریاندہ صداسی جویبارک
 بریاندہ ترنمی هزارک
 مغربده کونش نظردن آفل
 مشرقده قمر طلوعه مائل
 مهرک او حزین شعاع آلی
 یالیزلادی ذروء جبالی
 هر برده سکونت اولدی پیدا
 مستغرق ایدی سکوته صحرا
 مرغان صفا نثار خاموش
 یوق عکسی ده، کوهسار خاموش

یوقدی اوسکونته نهایت
 گویا اویوپور ایدی طبیعت
 لیکن آراقده نهر سیال
 ایلر ایدی اول سکوتی اخلال
 سویلر ایدی جویبارننی
 اول اویقویه صد هزار ننی
 اطرافنه باقدی میر عثمان
 یوقدر دیدی کبریایه پایان
 عطف نظر ایتدی کائناته
 طالادی شو کوزل تخیلاته :

§

اغتراب ایت رشک ایله سندن کوزلدرافسری
 کورمدکی ای کونش قارشیکده کی جنسکوری
 خاوری ترین ایچون سن نردمه قالدک ای قمر
 سندن اول پرتو تیغ دوناتدی خاوری
 اعتلادن دم اورورکن ای جبال پرغرور
 اوستکنزدن آشدی ارطغرل بکک عسکرلری

ای یشیل صحرا اطاعت ایتیه‌دک امرمه
 ضربه تیغمیدن اوستکده کوروردک محشری
 اويله هر آی منت ایتزدک هلاله ای فلک
 اقتدارک اولسه ده آلهک المدن خنجری
 سن نیجه اسکندری کوردک، کچیردک جویبار
 سویله کوردکمی بنم شکلمده براسکندری؟
 ارقداشلر! سعی ایدک هرکون جهاده، نام آلك
 ایلک خوشنود بر الهی، بر پیغمبری!

§

ناکاه خطابتی براقدی
 برصوت ایشتمدی، دوندی باقدی
 کوردی اودم آق صاقاللی بریر
 دیدارینی ماه ایدردی تنویر
 وجهنده لطافت فضیلت
 طورنده نشانه ولایت
 ارواح ايله ایلمش ملاقات
 هر حالی نمونه کرامات

آلنده کی شعله دیانت
 خورشیدی ایدر غریق صفوت
 برحالت اعتلایه مالک
 رشک آور زمره ملایک
 درویش قیافتده بر عشق
 منظور ایدی طلعتده بر عشق
 اللهم می عشق ايله اورولمش
 پیغمبره می قتاده اولمش
 درویشده کی ادا بیلنمز
 هرشی بیلنیر، خدا بیلنمز!
 عثمان بکه بر سلام ویردی
 عثمان بکه جذبهلر کتیردی
 باقدی اوجاله اولدی حیران
 بوس ایلدی دست پیری عثمان
 ال باغلادی غازي سر افراز
 درویش کلامه ایتدی آغاز:

• اولاد! شوک‌شانی سیر ایت
 عالمده غم حیاتی سیر ایت
 قارشیکده طوران جبال عالی
 بروقت اولیوردی قانله مالی
 پیشکده آقان شونهر انور
 اولدی نیجه قهرمانه مقبر
 بروقت شو وادی لطافت
 باشند باشه اولدی بر قیامت
 هرشی دکشیر، بو بر جهاندر
 یاخود نزه دارالامتجاندر
 دیرسه لکه: نه در بوسر مبهم
 صورمه بکا چونکه بنده بيلم
 ظن ایتمه فنايه عقلم ایرمن
 هیات! خدایه عقلم ایرمن
 هر سرتی ولهر سان امت
 هرشی دکشیر، نیچون بو حکمت

صورسه لکه بونی ذات عزتدن
 دیر لر سکا صورمه حکمتدن
 هرشی اولیور فنايه ملحق
 بر نام قالیر جهانده مطلق
 کل سن ده عدالتکله آل نام
 ارطغرله بکزه بین الاسلام
 مظلوملری ایدوب حمایه
 عقبا ده ايله کسب پایه
 حیدر کی سن ده معتبر اول
 حیدر کی برار اوغلی ار اول
 فرقه کله عزیمت ایت جهاده
 جدک کی باشلا انفراده
 شمشیر بیکی چک جهانی فتح ایت
 شانک ايله آسمانی فتح ایت
 آص تیغکی عرشه، برق او یانسون
 شمشیر یکه باش کسوب اوتانسون

وجدانه حکم ایدوب او الحان
 مستغرق حیرت اولدی عثمان
 آزاده اولنجه حیرتندن
 کوردی کیدیور اوپیر روشن
 عودت ایدیوردی حس حیرت
 ایتدی ینه حیرتیه عودت
 صورتی آنی اولستوده اطوار
 اولدی بوجواب ایله خبردار :
 • بر ذات که مجمع معالی
 نامی ادبالی، کوکلی عالی
 برشیخ عظیم بر فضیلت
 برشیخ عظیم بر کرامت
 کیر کوکلنه مجمع الحکمدر
 از جمله دعاسی پک مؤثر
 از جمله کنزیده طوائف
 از جمله جناب حتی عارف

از جمله تواضعیه مشهور
 از جمله تطفیله مذکور «
 وقتناکه بوسوز ختام بولدی
 عثمان بک او ذاته عاشق اولدی
 کاهی کیدرک دعا آلیردی
 بر رتبه اعتلا آلیردی
 ایلردی او عارفه رعایت
 ایلردی او عارفی زیارت
 کوردکجه آنی صفا بولوردی
 کاهی کیچه قالدینی اولوردی
 ✽
 کلشدی اوائل حزیران
 بر شب ینه اولدی میر عثمان
 نزد ادبالبیده مسافر
 اول شیخ کریم پرماتر
 عثمان بکه قیلدی چوق نصیحت

ایندی آتی حصه مند حکمت
 وقتا که شفق تبا عد ایندی
 وقتا که سکون لیل بیتدی
 خورشید ضیافشان او یاندی
 صبح اولدی ، اوقهرمان او یاندی
 بر روزن اوکنده حیرت افزا
 خورشیدی ایدرایکن تماشا
 بردن بره اولدی قلبی لرزان
 محکوم نائر اولدی عثمان
 بر نیرئی آسمانده کوردی
 بر نیرئی خاکدانه کوردی
 قالدی نظرنده آسمان هیچ
 بر نور وجودین ایندی تهیج
 برماه ، شفق یاناقلی دختر
 کون یوزلو ، سحر کولشلو دلبر
 دنیا دهده پر شفق یار آتمش

اوکشده جناب حق یار آتمش
 بر قیر چیجکی ، فقط ربیبی
 پزمرده ادا ، فقط طیبی
 انوارینه صد تبارک الله
 اتمش آتی پک مبارک الله
 باقدغه او حاله میر عثمان
 قلبندن ایدردی آه وافغان
 سرداری ، یکیت جوانی سیر ایت
 کل شمندی اوقهرمانی سیر ایت
 عنانده توکندی تاب و طاقت
 قالدی بری یانده غالبیت
 اولجه آتی خیال صاندی
 بر بارقه جمال صاندی
 صوکره طوتوشنجه قلب زاری
 کوردی دل ایچنده اول نکاری
 صید ایلدی کوکن اول دلار

صیاد ایکن اولدی صید سودا
 باقدی اوغزال خوشخرامه
 کندی ایغیله دوشدی دامه
 بالایه نظر ابدنجه دختر
 کوردی آئی اولدی رعشه آور
 مانند امید قاجدی کیتدی
 کوزلرده فقط تقابل ایتدی
 هر بر باقیش اولدی شعله آور
 اول شعله ایله طوتوشدی دلار !
 کیمدر دیرایسهك اودر مکنون
 شیخك قیزی، یعنی مال خاتون
 اول شیخ دل آشنای و روشن
 حقیقه مشدی سلامغه حرمندن
 عثمان بکی کوردی خیلی محزون
 حیرت آراسنده حزنه مقتون
 اسبابنی صورمدی او حالک

عثمانده کی حزن ذی مالک
 اسبابنی آکلامشدی اما
 هر وجهله صورمماقدی اولا
 عثمان ینه یورده عودت ایتدی
 صیاد کلوب، شکار کیتدی
 یولده کیدیورکن ایتدی بر آه
 تفسیر اولونهیدی آه جانکا
 دنیایی اه آه ایدردی ابکا
 از جمله بوشعر اولوردی پیدا :

§

هوای صید ایله صحرای ایتدجه بن مسکن
 کوروردم، هر کون استمداد ایدردی شیرلر بندن
 اولورکن ناوکم هر کیزدییکی یردن صدا افکن
 شکار تیر عشق اولدم جهانی صید ایدرکن بن
 کل ای آهو باقیشلم کل ! بنم صیادم اولدکسن

§ ، ۴

اورورکن عالمی دتمده کی شمشیر شاهانه

شهنشاه محبت باشلادی حکم ایتمهکه جانہ
 مار و لدم تا کوکلدن برنگاه ایتدک غریبانه
 شکار تیر عشق اولدم جهان صید ایدرکن بن
 کل ای آهو باقیشلم کل! بنم صیادم اولدک سن

§

نصل آتش فشاندر باقمه دك تیغمده کی رنکه
 نکه ایتدکده برگیریک سوز شله باشلادک جنکه
 نیجه حکم ایتدک کوکل کی برشانی رنکه
 شکار تیر عشق اولدم جهان صید ایدرکن بن
 کل ای آهو باقیشلم کل! بنم صیادم اولدک سن

§

جهانه باش اکرمی بویله برمرد جهان سویله
 اسیر آفتاب حسن اولورمی قهرمان سویله
 نیچون قوردک بودامی ای غزال حسن و آن سویله
 شکار تیر عشق اولدم جهان صید ایدرکن بن
 کل ای آهو باقیشلم کل! بنم صیادم اولدک سن

§

یاقوب دل برجنه مشعلارک سور هایون ایت
 اگر ایستر ایسه ک جان یوردنی مستغرق خون ایت
 براز مژگانکک منراققریلله قلبی غمون ایت
 شکار تیر عشق اولدم جهان صید ایدرکن بن
 کل ای آهو باقیشلم کل! بنم صیادم اولدک سن

طویسه دی بوشعری مال خاتون
 البته اولوردی حزنه مفتون
 برجنده ایله ایدردی فریاد
 ایلردی اوده بو آهی ایراد

§

یاره لر آلدی دل غم فکتم
 ناوک عشقه نشان اولدی تم
 عجباً قلعه می صاندی بدنم؟
 بریکیت کوکلی فتح ایتدی بنم

§

زور بازوسنه ، تدبیرینه باق
 شهرت شدت شمشیرینه باق

شدت پچه تسخيرينه باق
بريكيت كوكلى فتح ايتدى بنم

§

كوكلك ضبطنه يوقكن امكان
كلدى ارطغرلك اوغلى عثمان
كشور فكرمى قىلدى تالان
بريكيت كوكلى فتح ايتدى بنم

§

ايتدى اول رستم صاحب شمشير
بنى برطانيلى اسارتله اسير
آه وجدانمى قىلدى تسخير
بريكيت كوكلى فتح ايتدى بنم

§

سويليك تيغنى آصون بلنه
بنى دنيا كى آلسون الله
زلفنك جان ويرهيم برتلنه
بريكيت كوكلى فتح ايتدى بنم

§

عثمانده براغبزار واردى
كوكلنده برانكسار واردى
اول جلوه لى، نازلى شهلوندى
برخىلى دوشوندى، بك بكندى
دیردى : «عجب ايستهم ويرمى
قابلمى بو ازدواج ديرمى ؟»
كاهى ينه تكيه يه كيدردى
دفع كدر وملال ايدردى
هر كوشده برخيال آراردى
بربارقه جمال آراردى
اول درصدفنشين عصمت
قىلمش ايدى احتجابه رغبت
اول نازلى كوزل كورونمئوردى
خوزشيد امل كورونمئوردى
بركون ديدى حمت اچره عثمان :

« جدم اولیورایکن اوغوزخان
 ارطغرله حق جهان ویررکن
 برن کی قهرمان ویررکن
 ویرمزمی بکا اودرئی درویش
 آتسنی ایلمزمی درپیش
 بن ایسته ییمده ویرمسون او
 الله بیلیر فنا اولور بوا »
 بو فکر ایله ایلدی عزیمت
 کوردی آنی شیخ پرفضیات
 بیلدی بوکلش تہی دکدر
 مطلق سببی نزاع دلدر
 باعندی بو حال التفاتہ
 شیخ اولدی سبب محاوراتہ :

ادبالی

سویله نہ ایچوندر اوغلم عثمان
 چہرکده نشان غم نمایان؟

عثمان

ظن ایتیکزکہ محنت وار
 شیخم! نہ قدر مسرتم وار
 ادبالی

خیر اولمی مطلقا بو حالت

عثمان

سزده اولکیز بوخیرہ آلت
 کلدیم سزہ قارشى التجاہیہ
 اولادیکز اولمی رجایہ
 ادبالی

دھرہ یکیدن کایردم الحق
 اولسہم بوسعادتہ موفق

عثمان

ای شیخ! بنمدر اول سعادت
 دامادیکز اولمغہ لیاقت
 کر وار ایسہ بنده قیل مروت

خشنود اوله صاحب شریعت

ادبالی

ممکنی اولور بوای دلاور!
کفوک اولاماز سنک اودختر

عثمان

کفوم اولامازی؟ پک عجایب!

ایشته بوسوز اغرب الغرائب

بیلمز میسکیز بنم سلالهم

شاهان جهان اولدی توأم؟

ادبالی

باق ایشته بونکچون اولماز ای میر!

درویش قیزیدر او، سن جهانگیر

رتبهک سنک اول قدر بویو کدر

نسبتله آکا قیزم کوچو کدر

عثمان

سز حکم ایدیکیز بوکا افندم

ای شیخ! غریب و مستمندم

ادبالی

کر عاشق ایسهک، تحمل ایله

بول لایقکی تأهل ایله

قابل اوله ماز بو، ایتمه اصرار

حالمده قیزم کی نه لر وار!

عاشقینه درد و حزنه طالیدی

§

بحران عظیم ایچنده قالیدی

ایتدیکه بو آرزوی تکرار

شیخ ایلدی مسلککنده اصرار

یالواردی جناب مستعانه

ایتدی پدرندن استعانه

هیها! بوکره شیخ هیها!

ارطغرلی ده ایدنبجه اسکات

عثمان دیدی: «شان بنم ایچوندر

اول غنچه دهان بنم ایچوندر

عهد ایلدم آلمی اوماهی
 عزمده مظفر ایت الهی!
 عهد ایلورم دروغ بیلم
 نامردم اکر نکول ایدر سه!
 کوش ایتدی بو عهدی شیخ دانا
 بچاره قیزی ایشندی حتی
 هر حالی قیلدی عشقه شاهد
 بلکه بوفغانی اولدی وارد:

§

مغرب نکاهک پر غضب، چهره ک جلادت اتما
 شمشیر الکنده یک مهیب کور مکده میم هر شب سنی
 فتح ایلدک ده آلدک کوکم کی بر قلعه بی
 سینه مده کی اورنکه باق الله ایچون کل آل بی!

●

عثمان، اوشجاعت مجسم
 سودایه زبون اولنجه اولدم

واز کچمک ایچون بودردو غمدن
 سودا دنیان غریب المدن
 اقرانی چوق ایتدیلر نصیحت
 صوکره بوجوابه کلدی نوبت:
 هیچ یوقی پیام او دلستاندن
 سردن کچرمده کچم آدن
 اقرانی ایچنده واردی اغیار [۱]
 واز کچمسنی ایدردی اصرار
 عثمان بکه قارشى خائفانه
 سرد ایلدی شویله بر بهانه:
 و آما قیزی صاقین او پیرک
 سن بک سئک، او مالیدر فقیرک
 چوقدن بری دیردی اول مصیبت
 عثمان بکک عشقنه: اصابت!
 فکری نه چاقق تبدل ایتدی
 [۱] اسکیشهر بی

برباشقه طریقه طوغری کیتی
 واردر سبی : اوده طوتولدی
 اول ماهه قولاقدن عاشق اولدی
 حتی اوده اولدی ناله خواهی
 شیخه کیدوب ایستدی اوماهی
 رد ایتدی آنی اوشیخ دانا
 رد ایلکم ایسته مزدی اما
 صوکره اوله جقدی پک پشیمان
 حاضر دی یاننده میرعثمان
 اغیارینی فرق ایدنجه عاشق
 بومسلکی کورمدی موافق
 اغیارینی سوزله قیلدی تعیب
 خائن اولنورعی سوزله تادیب
 برکون اورقرب دیوسیرت
 کوش ایتدی که اول امیر دولت
 ایتش آنی هر سوزیله تحقیر

آلام حسددن اولدی دلگیر
 برکون اوشجاعت مجسم
 عثمان، اودلاور معظم،
 اول ذات جلیل پرماتر
 اولمش ایدی بر بکه مسافر [۱]
 اقشام کلوب صولر قراردی
 یاننده کوندوز آلپ واردی [۲]
 اول بکله مصاحبت ایدرکن
 اطواری همان دیکشیدی بردن
 ال اوردی اودمده تیغه، زیرا
 خارجه طیراتی اولدی پیدا
 کامشیدی رقیب فتنه پرور
 خرمن قیا تکفوری برابر
 اک اوکده طورور رقیب نادان
 افرادی ده آرقه سنده پنهان
 کیم دیرکه جسارت او یله اولسون

[۱] ابن اوی بکی.
 [۲] برادر شجاعت کستری.

قانچىقلق اولورسه بويله اولسون
 او صاحينه ديوردی مردار:
 « عثمانی اسیر ایدر بوسردار!
 ایشته سکا ایلدم یا تفهم
 عثمانی بزه کل ايله تسلیم !
 او صاحی دیردی : « اولماز اولماز !
 خانه مده کی شیر لر طو تو لماز !
 انسان بو ایشه اولور می قادر
 تسلیم ایدی یرمی هیچ مسافر !
 عثمان دیدی کوندوز آله « ای ار !
 شمشیریکی چک ده کل برابر
 ارلاک نه دیم کش آکلا شلسون
 ارطغرلاک اوغلنه شاشلسون
 برد ختره صید اولان جهان کی
 بر اردوی ایلسون ده تدیر
 بر خارقۀ جهان کور ولسون
 عثمان کی قهرمان کور ولسون
 جنگ اولدی بزه جهانده صنعت

چار پشملی یز بودر شجاعت
 انسانلره سرفرومی ایلر
 دنیا ايله چار پیشان دلاور
 نیچه مده زبون اولور کن عالم
 آزدرد نه قدر تفخر ایتسم !
 میدان او قومق ایچون سراسر
 چکدی قلیجی ایکی غضنفر
 اولجه هجه م ایتدی اعدا
 برقاج کشی اولدی خاک پیرا
 دشمنده کور وغمه مشدی رجعت
 کلدی ایکی قهرمانه نوبت
 میدانه جیقوب جناب عثمان
 اعداسنی ایلدی پریشان
 قانلر آراسنده بردلاور
 یرالده قلیج ، برالده خنجر
 شمشیر لر نده کی چکا چاک
 افلاکی بیله ایدردی صد چاک
 وقتا که یقینلا شیردی برار

بر بارقه پارلا تیردی خنچر
 وقتاکه اوزا قلا شیردی بر شیر
 بر صاعقه ایندیردی شمشیر
 کور شیر عظیمی شان ایچنده
 عثمانده کی پنجه قان ایچنده
 اعداده توکندی تاب و طاقت
 کلدی اوزمان زمان رجعت
 جانسز لری دوشدیلر مزاره
 اک جانلیسی باشلادی فراره
 کوش ایتدی بوجنکی شیخ اکبر
 اغیاره قیرلدی ، اولدی مغیر
 هیچ طور مدی فرط نفرتندن
 ایرلدی انک حکومتندن
 ارطغرله کلدی التجایه
 شو وجهله باشلادی رجایه :
 « بریر بکا ویر عشیرتندن
 برکوشه یتر فقیره مسکن »
 ارطغرل او ذاته ایتدی حرمت

برخانه ده ایلدی عنایت
 درویش اویرده ذکره طالیدی
 ارطغرل عشیرتنده قالدی
 کوش ایتدی بوجنکی مال خاتون
 قلباً نه قدرده اولدی ممنون
 کلسه یددی لسانه حسی اول آن
 ایلردی شو آفرینی اعلان :

§

شمشیریکک اوچندن قان اغلیور رقیبان
 ای رستم زمانه، ای قهرمان دوران!
 ای نیر جهانگیر اولسون هزار تحسین
 نام عظیمک ایتدی هر عالمی درخشان

۶

بر شب او جوان پر مآثر
 اولدی ادبالییه مسافر
 بر همدی واردی آنده درویش
 هر حالتی ایدردی دریش
 بر پیر ادیب ، صاحب عرفان
 طور غود دینلیردی بین الاقران

ایسته اوکیجه اوشانلی سرور
 طورغود ایله اولدی ده برابر
 عشق اوستنه خیلی صحبت ایتدی
 خواب عالمه سوزلدی کیتدی
 درویش اوراده هنوز بیدار
 ذکر اتمککه دائما هوسکار
 بردن بره قهرمان دوران
 آجدی کوزخی، وجودی لرزان
 طورغود دیدی خیر اوله نه اولدک
 ای حضرت قهرمان! نه صولدک
 عثمان دیدی « اولدمی بیدار
 سویله بکا ای ستوده اطوار
 رؤیا او قدر اولورمی مدھش
 دهشت می عجب تجسم ایتش
 رؤیا او قدر اولورمی عالی
 حالا کوربومی یم او حالی؟
 رؤیا نه دیمکدر ایتدی درپیش
 آجدی شو محاوراتی درویش:

درویش طورغود
 سویله بکا خیر اوله بورؤیا
 عثمان
 سینهمده اولوردی صانکه پیدا
 هیبت ایله بر نهال عالی
 اورتر ایدی دالاری جبالی
 طورغود
 بن دیکلیورم امان دوام ایت
 بن دیکلیورم امان تمام ایت
 عثمان
 التندن آقاردی اول نهالک
 درت ایرمانی بحر ذوالجلالک
 صحرا اوزمان عیان اولوردی
 صحرا یه آقوب نهان اولوردی
 طورغود
 رؤیا نه قدر کوزل! نهایت؟
 عثمان
 باقدم که اودمده پر مهبات

دالار بويوردى مثل شمشير
 ايتىش كې روزگار تاثير
 سرعت ايله هر بى كيدردى
 استانبوله طوغرى ميل ايدردى
 طورغود
 اى مير! نه اولدى صكره سويله؟
 عثمان
 دالار كيدرك نهايت اويله
 بر نقطه ده بولدى غيرى پايان
 كيتىدكجه اوزاقده اولدى پنهان
 طورغود
 تبريك ايدرم! بويوك بشارت!
 عثمان
 قارشىمده كوروندى يرمهات
 بر نور ايچىنده حضرت شيخ
 قورقوتدى بنى مهات شيخ
 طورغود! عجب اوياندىمى
 حالابن او حاله قائدىمى؟

روح ايدىيور آنى تماشا
 بيش نكهمده ايشته حالا
 باق قوينه كيردى كورمدكى
 الله بكا ويردى كورمدكى
 طورغود
 اولدم نه قدرده دهشت افزا
 آغوشكزه كيرن نه دريا
 عثمان
 قويندن اوشىخك اولدى پيدا
 يربدر لطيف پرتو افزا
 يردن بره كوردم ايشته اول ماه
 آغوشمه كلدى كيردى والله!
 طورغود
 مژده! سكا صد هزار مژده
 اى سرور روزگار مژده
 مژده سكا مژده اى دل آگاه
 مژده! اوله جقسك ايشته بر شاه
 قوينكده كى ماهى بيلمىدى

اول نور الهی بیامد کمی؟
جانانک اودر امین اول عثمان
احسان ایده جک جناب یزدان!
عثمان

ای پیر! امان امان نه درسک؟
طورغود

ارتق بوکا شبهه می ایدرسک
یوقدر امانی زمانی ارتق
بن کیتملی یم، بودر موافق
طورغود دیدی بویله چیقدی کیتدی
باب حرمة عزیمت ایتدی
برذاتده ایلدی رفاقت
خاتونی خفیاً ایتدی دعوت
وجهنده عیان سرور وشادی
اولدی بو محاورانه بادی :

طورغود

ای عصمت مجسمه کوش ایت براز بنی
عثمان اسیرک اولدی بو حالت صوابدر

وارسه سنکده عشق آکا بن وکیلکم
شرعی نکاحکیز دخی اولسون ثوابدر!
مال خاتون

لایقمیدر بوجاریه عثمانه سویلیک
بن ذره یم او میر ایسه بر آفتابدر
امر خدا ایله بنی دعوتی ایلدور
کرچه بوسوز موافق دین و کتابدر
طورغود

بیلم نیچون قودک بوسوزده «کرچه» قیدی
بیلمز می سک محبتی اول دلاورک
لطف ایت، اجابت ایله زمان کچمه دن هنوز
تحصیل قیل رضاسنی یزدان اکبرک
مال خاتون

بن نیلم مساعده ایتیز ایسه پدر
لکن بیایر مساعده سن شرع انورک
سویله جناب شیخه باغشلار ایسه بنی
اولسون اسیره سی دل زارم اوسرورک

طورغود

ارتق انك رضاسنی تحصیله یوق زمان
 حقك بوایشده جلوۂ حیرت فزاسی وار
 الله باغشلامش سنی رؤیاده اول اره
 تعقیب ایدرمیهك بنی؟ حقك رضاسی وار
 مال خاتون

برحس معنوی دلی ایلدی زبون
 روحده آسمانه توجه هواسی وار
 کوکلم اطاعت ایتلی اللهك امرینه
 شرع مینه حرمتی وار، ابتلاسی وار

§

عثمان بری یانده حیرت افکن
 قالدی خلجان ایچنده بردن
 برن بره چونکه باب آچیلدی
 هرکوشیه نورلر صاچیلدی
 طورغود کلیوردی اوکده ممنون
 تعقیب ایدیوردی مال خاتون
 مستغرق نشوه اولدی عثمان
 قالدی بوغریب حاله حیران

کوردی کلیشین او خوشخرامک
 حس ایتدی لزومنی قیامک
 لال اولدی اوکنده مال خاتون
 قلباً نه قدر اولوردی ممنون
 اویناردی یورک محبتدن
 تتر ایدی لیک هیبتدن
 برکیمسه جک اولمادن خبردار
 طورغود ایشی شیخه ایتدی اخبار
 کلدکده اوشیخ برفضیت
 کلدی اکاده کمال حیرت

طورغود دیدی: سويليم ده حالی
 سز حکم ایدیکنز علی التوالی ا
 دیکله سوزمی، یالان دکلدرا!
 شیخم طوره جق زمان دکلدرا
 عثمان بکی سن ده ایله تبریک
 هم ایله بودخترکله تشریک
 رؤیاده ایریشدی ایله حیرت
 عثمان بکه معنوی بشارت!-

بر خاتمہ چک شو اضطرابه
 عقد ایت بو نکاحی، ایر ثوابه
 ادبالی
 طورغود نه دیورسک اولیله سویله
 حیرتده میسک؟ اولورمی بویله؟
 طورغود
 بر کره تصور ایله باهو!
 غائب اوله حق زمانیدر بو؟
 بر بدر لطیف پرتو افشان
 قونیکدن اولوب سنک درخشان
 عثمان بکک اول مه ملاحه
 آغوشنه ایلمش دخالت
 اول ماه دگیدر بو دختر
 ارتق بوکا شبه می ایدر لر
 چیقمشیکن او شاخ سینه سندن
 دنیای احاطه ایلمشکن
 تعبیر ایله اشتغالی ترک ایت
 دولت دیور او شاخه درک ایت

رؤیا بوکا ایتسه دلالت
 ایلرمی ایدم بو حاله جرأت
 صهریتکنز یارین طویولسون
 تبریک ایدرم! مبارک اولسون
 ایتسهک بو مناسبتله شایان
 اقرانکه افتخار هر آن
 ادبالی
 طورغود! بو لاقردیلر بجای
 درویش طورغود
 شیخم! بو مقابله روای
 عشقه ایکی دل اطاعت ایتمش
 یکدیگرینه محبت ایتمش
 راضی می اولور پوشده حق
 قابلمیدر آنلری آیرمق
 شمدی اوله جقار ایشه وارد
 خار جده ده بکلبور دوشاهد
 اللهم رجا زمانیدر بو
 ای شیخ دعا زمانیدر بو
 تقدیس ره خدایه باشلا

غازی سلطان اورخان خان حضرت تری

«آمین» دیلم دعا به باشلا
 شیخ ایلدی فکری اوزره اصرار
 طور غودده جناب شیخی اجبار
 اول شیخ عزیز اک نهایت
 بروجه اوامر شریعت
 قالدیردی ایکی الن سباه
 هرکس ایله باشلادی دعا به
 عالم بونی کوردی یک موافق
 جانانه نائل اولدی عاشق
 رؤیاسنی لطف حق تعالی
 دولت ایله ایتدی آنکارا
 اول شیر جهانی قدرة الله
 چوق کچمدی، قیلدی بر شهنشاہ
 کلدی بو نتیجه دن جهانہ
 اورخان کی برشہ یکانہ
 قیلدی اوشه نیشہ کر مکار
 بروقعہ شاعرانہ احضار
 یرقالدی ده صحیفه لرده
 یازدم آنی باشقه برانرده

عصر کتبخانه سی

سکنا اور رحمت جلال

یاخود
بر قهرمان

سایہ حضرت سلطان حمید غازی
ایلندی عالی مستغرق انوار کرم
روز و شب پرتو الہام خداوند ازل
قلب پر نور ہمایونی قیاسون خرم

ناظمی: محمد جلال

در سعادت

معارف نظارت جلیلہ سنک رخصتبلہ طبع اولمشدر

(قضبار مطبعہ می) باب عالی جادہ سندہ نومرو ۲۵

صاحب و ناشری: کر قور

۱۳۰۸

﴿ مقدمه ﴾

« سلطانہ عثمانہ غازی » عنوانید نشر ایشریکم
کتابک افادہ مندرہ سلطانہ اور زمانہ غازی حضرت تاجیک کمر
مجیدہ از دواچی عبدالرحمنک ہم بر کوکل، ہم بر قلعہ
فتح ابنسفی و سارہ بی ہادی منظومہ لرمک بر بر
قاریہ عرض اولونہ ہفنی وعدہ ابنسفرم، ایستہ او
وعدی ایضایہ بائسبورم.

محمد مہرل

۱۸ سہاٹ ۳۰۶

سلطان اورخان غازی

یا خود

بر قہرمانہ

۱

اولنچہ حضرت عثمان غازی
سلاطین جهانک سرفرازی
منور قیلدی تحت عز و شانی
جهانگیر اولدی، فتح ایتدی جهانی
تعمم ایلدی عثمانلی نامی
یازلدی عرشہ نام احتشامی
چو غالدی قہرمانان عشیرت
نہ ہیبتلی، نہ شانلی بر حکومت!
کلنچہ شوقہ غازی عبد رحمان

غزا سحر اسنی ایلردی رخشان
 ایدوب اچقه قوجه دنیایی تهید
 قیلردی ضربۀ شمشیری تشدید
 ثامشا ایل برهیتلی شیری
 جهان اولدی قونور آلبک اسیری
 کوروردی طور غود الی هر کون عسکر
 بلند بر قیلج، دستنده خنجر
 اولوردی غالبی هر قهرمانک
 برادر زاده سی عثمان خانک
 دوشون علویتن اول شهر یارک
 یولنده پادشاه کامکارک
 فدای جان ایدردی قهرمانلر
 شهادت تشنه سی اولمشدی جانلر
 اودم که لر زه ناک ایتدی جهانی
 یاننده وار ایدی بیک قهرمانی
 بری بیک دشمنی لر زان ایدردی

بیکی بر عالمی تالان ایدردی
 اولنجه بر عشیرت دولت او یله
 مورخ افنخار ایتزمی بویه:
 نامکی تاریخده مرد جهانگیر ایلدک
 زالی یاقدک، رستمی مغلوب شمشیر ایلدک
 شرق و غرب برق شمشیرکله تنویر ایلدک
 قهرمانلر قهرمانی! دهری تسخیر ایلدک

§

ویردی حیرت عالمه نور شکوه دولتک
 اولدی رشک انداز علینه نور سطوتک
 صفحه تاریخی تزین ایلدی علویتک
 قهرمانلر قهرمانی! دهری تسخیر ایلدک

§

ایلدی سایه کده ایشته اعتلا عثمانلیلر
اولدی هر کون مظهر لطف خدا عثمانلیلر
افتخار ایلر سنکله دائماً عثمانلیلر
قهرمانلر قهرمانی! دهری تسخیر ایلدک

§

بکزه من جنکک سنک هر قهرمان جنکنه
باش کسردی آسمان شمشیریکک آهنکنه
بخش رونق ایلدک عالمده شان او رنکنه
قهرمانلر قهرمانی! دهری تسخیر ایلدک

§

نامی محو ایتدی شانک کی قبادک ، قیصرک
وارمی کورمش مثلکی ای قهرمانی لشکرک
ایشته تاریخ، ایشته اجرا آتی اسکندرلرک
قهرمانلر قهرمانی! دهری تسخیر ایلدک

۲

تعالی ایلدی سلطان عثمان
عدولر رشک ایله اولدی پریشان
حسدن ایتدی هر تکفور عداوت
میخال ایلردی اثبات صداقت
عدولردن بری حرمت ایدردی
اکا عرض عبودیت ایدردی [۱]
انک حرمت دکلدی فکری اما
ایدردی برق تیغندن تماش
کلوب پای شهنشاهه قیاندی
براز نزدنده امنیت قازاندی
کیدنجه یایلاغه سلطان دولت
اکا ایلردی اشیاسین امانت
او اشناده زنان فرقه روم

[۱] بیله جنک تکفوری

میخال

ایدر عثمانلیلر هر کون ترقی
 تدنیدن قیلر لر هپ توقی
 یکتیدر هر بری مانند رستم
 فصل ایتمز بو حاله غبطه آدم
 یکتیلر وارکه خوشلانماز جفادن
 امان دیرسهك امین اول هر بلادن
 ایدر عثمانلیلر هر کون تعالی
 حمایه ایلیور لر عرض ومالی
 بیله جك تکفوری
 ندر قصدك بو سوزلردن بیان ایت
 مرامك کیزلیمی سویله عیان ایت
 میخال

مرام ایلمك عرض اطاعت

که محو اولسون — نه لازمدر؟ — عداوت

بش، اون کره بز اولدقده محارب
 یینه عثمانلی جیشی کلدی غالب
 دوشونمه او یله حقم یوقی سویله
 حدودی ایتدیلر توسیع بویله
 ایدر سهك بز اکر ترك عداوت
 بزى هر عسکری ایلر صیانت
 بیله جك تکفوری

دها مدهش اولور دمده احوال
 بزم افرادمز اسلامه میال
 کوروب اسلامی برج اعتلاده
 سورلر انلری بزدن زیاده
 قالیر دهشت ایچنده جانمزه
 سور عثمانلی بی نسوانمزه

یار حصار تکفوری

پوده طوغری، میخال ده حقیلدر پک

بارشمرسه قنادر حربه کیتمک
 بوکا بر باشقه تدبیر ایلمک وار
 بوکوندن ایتملی عثمانه اخبار
 که لطفاً مرحمت ایتسونده سردار
 تنزل ایلسون کلسون دوکون وار
 بولسون بر رفیقک دعوتنده
 قیزم نیلوفرک جمعیتنده [۱]
 رفیقانی یاننده اولسه اعلا
 قولایدر بغتہ ایتمکده افنا
 بز استیلا ایدردک ششجهاتی
 اودمده تتره دیردک کاشانی
 یقیندر یابلاغه کیتمک زمانی
 قالیر جنکاورانک بزده کانی
 میخال کیم صادق دولندی فایت
 بونی قیلدی شهنشاهه حکایت

[۱] بیله جک تکفور ی ایله ازدواج ابدہ جکدی.

بوفکره پادشاه سطوت آرا
 برازکولدی، فقط پک شدت افزا
 دونوب قرق دانه شانلی قهرمانه
 شو امری ایتدی اعطا غالبانه :
 « تقرب ایلدی یایلاق زمانی
 کیدوب تسلیم ایدک تکفور کانی
 ایدلسون التزام اول دمده سرعت
 تبدل ایلسون طور وقیافت
 قادین اثوابی کیسون هر دلور
 عدولرده بویولده خدعه ایستر
 قلیسج، غارغی، جسارت، حس سطوت
 خزینه اولمالی بوندن عبارت
 اولک داخل حصاره صوکره بردن [۱]
 چکلسون خصمه تیغ آتش افکن
 [۱] بیله جک حصار ی .

دو کون دعوتجیسی کلسون، اصابت
اکا ظاہر دہ لازمدر اجابت ! »

۴

دو کون دعوتجیسی کلدی نہایت
جناب پادشاہی ایتدی دعوت
دیدى عثمان، اودھرك قهرمانى
» يقيندر يابلاغه كيتمك زمانى
مقرر در يارين ايتمك عزيمت
خزينه سزله اولسون امانت !
بونى وقتاكه دعوتجى ايشيتدى
مسرتله قوشوب تكفورہ كيتدى
آلوب جنك ارلرين بروجہ فرمان
عزيمت ايلدى سلطان عثمان
ينه بر باشقه فرقہ بر بوغازى

طوتوب بکلر ايدى اولسرفرازى [۱]
حصارہ کيرديكى آندہ خزینہ
کوروندى تیغ عثمان خصم دینہ
پچاقلر چکدى اول ار اوغلى ارلر
طويولدى نغمہ الله اکبر
محافظلر فرار ايتدى مزارہ
نہ شانى شیرلر طولدى حصارہ
حصارى ايتديلر بوملکه الحاق
ديکيلدى برجنہ برقانى سنجاق
لواء شان ايدى دنياہ قارشى
تموج ايلدى اعدايہ قارشى
بوغازدہ صف طوتان عسکر ايچندہ
عز يو حرب خون آور ايچندہ
اوکون عثمانک اوغلى ميراورخان
قومانداندى، ايدردى امر و فرمان

[۱] چافر بکارى بولى اوزرنده قالدبرالق بوغازى

هنوز آچشده اول شوکت شماری
 حیاتک اون ایکنجی نوبهاری
 کیدردی، ایش آچاردی خصمه تیری
 فصل کوردکی اول شیراوغلی شیر
 هجوم ایتدی بو حالی کوردی اعدا
 چکوب شمشیرینی اول سطوت افزا
 ایدردی عالمی لرزان یرندن
 صواعق یاغديرردی خنجرندن
 کلوب امدادینه سلطان عثمان
 قالان دشمنلری ایتدی پریشان
 فقط اورخانده کی افعالی سیرایت
 اومهر عالم اجلالی سیرایت
 اللهه تیخی لرزان برمهات
 تجسم ایلش کویا شجاعت
 قاچاردی صنف اعدا هیئتندن
 جهان ترردی برق دهشتدن

جهانگیر اولق ایستردی جهانگیر
 هجوم ایلرایدی ماننده شیر
 مهالکدن ده یوقدی احترازی
 سرافراز جهان، برشانی غازی
 شهنشاه جهان اول حالی کوردی
 اوکنده کورله ین اقبالی کوردی
 بلادن ایتک ایستردی صیانت
 فقط ایتزدن اول اسلان اطاعت
 دم هیجایی خون افشان کوروردی
 سراپا آسمانی قان کوروردی

دمادم عسکری اولدجه مقهور
 بلای انقراضی کوردی تکفور [۱]
 آلب نیلوفر میخانه چیقدی
 [۱] بیلجک تکفوری

فقط ظن ایلمه مر دانه چیقدی
دیدی اقرانته: «ای قهرمانلر
فدا اولسون بنم اوغرمده جانلر!
خصوصیله نشانمدر بودختر
سزکده عرضکنر، دقت ایستر
صاقین اعدایه قارشى ایتیمک عرض
صیانت ایلیمکدر اکیپوک فرض!»
بو حالى برباقیشده کوردی اورخان
هجوم ایتیمک ایچون اولدی شتابان
اوچاردی صانکه رخشی سرعتدن
کونش سوندی غبارک ظلمتدن
آی بر قهرمان تعقیب ایدردی
ایکی صیاد سرعتله کیدردی
اولورکن قلب نیلوفر پرافغان
کوروندی قارشیدن دیدار اورخان
اینی، حیرتی، خوفی براقدی

جمال حضرت اورخانه باقدی
آئی حفظ ایتیمک ایسترن عدولر
اوزاتدی قوللرین اولشانلی دلبر
دوشوب دیزاوستنه کلدی نیازه
بوشعری سویلدی اول سرفرازه:
بر صاحب حسن و آندر اورخان
بر بارقه جهاندر اورخان
بر صاعقه دن نشاندر اورخان
بر طاغ کبی قهرماندر اورخان
شاهنشہ ملک جاندر اورخان

§

اورخان کبی بنده نوجوانم
دیدارینه قارشى بی توانم
محو اولدی محبتیله جانم

کیم دیر آکا قارشى قهرمانم
بر صاحب عز و شاندر اورخان

§

شمشیری نصلده شعله افشان
مانند هلال اولور درخشان
وارمی اوقدر شفقده الوان
خندان یوزی، تیغی آغلادیرقان
یخشی کورینور، یماندر اورخان

§

اول سرور زمره اعظم
فتح ایلدی قلم اولدی حاکم
سینه مدهده اولسه آه قائم

اول تیغ ايله حاکم عوالم
اول حسن ايله دلستاندر اورخان

§

اورنک دلم سریری اولسون
نیلوفر انک اسیری اولسون
سود الیرک شهیری اولسون
جان یوردی نشان تیری اولسون
السون بنی، نوجواندر اورخان

ایشندی ناله سین اورخان غازی
قبوله کوردی شایان اول نیازی
میانندن طوتوب قالدیردی آلدی
محافظلر بوحاله شاشدی قالدی
کوروب نیلوفر ی خشیته اول آن
بوسوزله تسلیم بخش اولدی اورخان :
کناهدرد یاقیلیرمی غنایم دشمن

ف
او
الد
تجس
قاجار
جهان

سنگ هلاک که قائل اولور میم هیچ بن
 بکا دوشرمی سنی ایلمک کدر افکن
 صرارمه، تترمه هیچ اولما محترز بندن
 نصلسه پنجه مه کیردک اسیرم اولدک سن

§

براق شوخوفی، ایدرسه ک بابامدن استمداد
 انک مروقی چوقدر ایدرسنی دلشاد
 اکر مساعده ایلرسه ایلرم ازاد
 صرارمه، تترمه هیچ اولما محترز بندن
 نصلسه پنجه مه کیردک اسیرم اولدک سن

§

بوزک نیچون متأثر، کوزک نیچون مغبر
 چوجقلق ایلمه ارتق ! بر از فرح کویستر
 نهدن بودامه طوتولدک زواللی نیلوفر

صرارمه، تترمه هیچ اولما محترز بندن
 نصلسه پنجه مه کیردک اسیرم اولدک سن

§

سنگ نشانلکی طوتمقدی مقصدم اما
 سنی چیقاردی بوکون رهگذارمه مولا
 حزن حزن، متأثر، غریب باقه بکا
 صرارمه، تترمه هیچ اولما محترز بندن
 نصلسه پنجه مه کیردک اسیرم اولدک سن

§

کوروندی قارشیده ارامگاه سلطانی
 تموج ایلمه ده باق لواء عثمانی
 سنی هلاک ایده جک صائمه غیری اورخان
 صرارمه، تترمه هیچ اولما محترز بندن
 نصلسه پنجه مه کیردک اسیرم اولدک سن

رفیق حضرت اورخان غازی

یکمتر، قهرمانتر سرفرازی

یکمتر، اوده اورخان دوندی

الده برکسلمش باش کوروندی [۱]

۶

حضوره چیقدی اورخان قان ایچنده

لقاسی احتشام و شان ایچنده

کتیردی حامی دین مینه

غنایمدن دکرلی بر خزینه

رفیق حضرت اورخان ده کیردی

غنایمدن اوده بر باش کتیردی

کوروب نیلوفری خوف ایچره سلطان

بوسوزله باشلادی تلطیفه اول آن :

[۱] بالله جک تکفور بیک یعنی نیلوفرک نشانلیسنک باشی.

۱
ال
تج
قاج
چها

سلطان عثمان

توحش ایتمه یاوروم ! ایله راحت

سنی هرکس ایدر بونده صیانت

نیلوفر

بنم کیمدر جهانده دستگیرم

نیچون خوف ایلیم؟ ذاتاً اسیرم

سلطان عثمان

خیر، حریتک وارد فریج اول

باباک ایستر سنی، کیت مستریج اول

نیلوفر

بابام ایستر سه ممکنمی عزیزم

افندم بر اسیر اولدم نهایت

کجوب بر قاچ سنه جمعیت اولدی
 دوکون کاشانه سی ار لرله طولدی
 اوارکیم حضرت عثمان خانه
 کتیردی قانلی بر باش غالبانه
 اولوب محظوظ اوغازی سرافراز
 انی بر افرینه قیلدی ممتاز
 سویندی نائل اولدی آفرینه
 اوت بر افریندر برخزینه !
 اودم کیم اتحال ایتشدی عثمان
 سریر دولته کچمشدی اورخان
 زماننده نیجه یرلر الندی
 سزادر دینسه بیک کشور آندی

§

جناب فاتحك خورشید شانی
 سراپا نوره غرق ایتدی جهانی
 نه حاجت شمدی تطویل مقاله
 انکچون ده یازلدی بر رساله

صوک

(قصبار مطبعه سی)

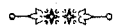
عصر کتبخانه سی

فاتح سلطان محمد خان

یاخود
استانبول فتحی

علویتیدر حضرت سلطان حمیدك
خورشید ترقی بی ایدن بویله نمایان
برنور الهی کی خورشید ذکائی
آفاق کمالاته اولور شمشه افشان

ناظمی: محمد جلال

معارفی نظارت جلیله سنک رخصتیه طبع اولمشدر

در سعادت

(قصبار مطبعه می) باب عالی چاده سنده نومرو ۲۰

صاحب و ناشری

عصر کتبخانه سی صاحبی کر قور

۱۳۰۸

فاتح سلطان محمد خان حضرت تری

فاتح سلطان محمد خان غازي حضرتلری که
عصر لرك نادر آيتشديدیكي اعظمنددر - هر
صحيفه سی بيکارجه مآثر علويتله زيت افزا اولان
تاريخمزمك اك پارلاق، اك شانلی لوحه توقيونده
بيوك بر مقام احترامده كوريلور.

استانبول کې، برچوق قهرمانلر طرفلرندن
فتحی آرزو اولنوبده تسخيرينه موفق اولنه میان
برشهر عظیمی فتح ایدن بوبادشاه ذیشانك علو
قدر و مرتبتی - بردرجه قدر - افهام ایده بيلمک
ايچون يالکمز استانبول فتحی تصوير ایدن شو
اترك کفايت ايتيه چکی درکاردر.

فقط شمديک اتخاذا ايلديکم مسلک، سلاطين
ومشاهير عثمانیه مزك هررينه غائد بروقه يني
تصوير ايتمکدن عبارت اولديغندن وایلريده بونلرك

برازدها توسیي اخص آمالدين بولنديغندن حضرت
فاتحكده سائر فتوحات شاهانه سنك تحریری او
زمانه تعلیق اولنقى طبعیدر.

شمشير جهانگیرله روما تاريخنه خاتمه چکن
وعرفان خارق العاده سیله انوار معارفی ملکینک
هر طرفه نشر ایلین سلطان محمدغازي حضرتلرینک
برچوق مآثر اجلالی، آثار عال العالی او زمان
کوريله چک واز جمله عاشق معالی اولان طبع
شاعرانه سنك :

زلفنك زنجیرينه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتسون آزاد اللهم بنی
کې - حقیقه نوادر ادبیه دن عدولتمغه اليق
بولنان - اشعار شاهانه سی او زمان تزین اذهان
ایليه چکدر.

برده، حسن توجه لرینه اعتماد ایلديکم بعض
رفقای کرامک تصدیق ایده چکلری وسرعتله

سلطان عثمان

مکدر طورمه ، اول مسرور و دلشاد
اسیر اولدکسه ایتدم بنده ازاد

نیلوفر

بنی ایتدی اسیری میر اورخان
اوده تخلصمی ایلرمی فرمان

سلطان عثمان

بنم اوغلمدر اول مرد دلاور
اوده تخلصکی البته ایستر

نیلوفر

اسیر ایتدی بنی، بنده طوتولدم
نصل عرض ایلیم ؟ مغلوبی اولدم

سلطان عثمان

اكا امر ایلیمده ایتسون ازاد

نیلوفر

خیر، ای پادشاه کشور داد
کوکل ایستردی برطاتلی اسارت
موفق اولدی شمعدی قیل مروت

اسیر ایتدی بنی باق شو بهادر

اكا برجاریه اولسه هم سزادر
بیلندی میلی اول نور صفانك

پیامی کلدی تقدیر خدانك

اسیر عشق اولان شانلی فرشته
نشانلاندی اوکون اورخانه ایشته

يکديکري تعقيب ايلدکلرندن آکلاشيله جنی اوزره
 سلاطين عظامک وقایع قهرمانانه لری مصور
 اولسی حسیله قلبی بیوک بر شوق و غرام ايله
 اهتزازه کتیرن بر حس تقدیسه تبعیت ایدرک
 — مجرداوشوق و غرام و او حس تقدیسک امرینه
 اتباعاً — هر برینی بش، الی کونده یازدیغم بو
 منظومه لری اوقویان و شعر ايله نسبتی اولیان بعض
 ذوات بونلرک هر قطعه سنی هریتی، حتی هر مصرعنی
 نظر تدقیقدن کچروب قاعده و شیوه لسانجه
 نقایصدن بری اولمادیغی ادعا ایدیورلر ایتمش!..
 ذاتاً بنده کز سائر یازدقلرم کی، بونلرکده
 نقایصدن بری اوله میه جغنی بیلیم، اعتراف عجز
 ایدرم. فقط نقایصجویان قواعد شوراسنی
 دوشونمایدلرلر، که اوکی نقایصی انظار عمومیه
 — باشقه بر تعبیر ايله — زمان تعیین ایدر. «شو
 بویه اولمش، بویه اولمیدی! شو قطعه ده انسجام

یوق! کی سوزلر، اثبات سز دعوالردندر. دعوالرینی
 اثبات ایده مینلر ایسه سفسطیه باشلارلرک سکوتدن
 فرقی یوقدور.

او منظومه لرده کوریلان وقایعی باشقه بر بولده،
 دهاکوزل تصویر ایتک ایستین بویه سوزلره
 هیچده لزوم کورمیه رک، وقایع تاریخی بی نظم
 و نشر ايله هم فکر عاجزانه می تصحیح بیورمغه
 همت، همده تاریخمزک قسم شاعرانه سنه خدمت
 ایتمش اولور. هم هر حیتلی عثمانلی ده بویه یامیلیدر.
 عصر شاهانه سی غبطه بخشای سلاطین اولین
 اولان پادشاه عالیبتار، شهریار فاروق شعار ولی
 النعمت بی متمیز افندمن حضرتلرینک سایه
 معارفیرایه شهنشاهیلرنده بوندن بویه بو مثلی
 اثرلر نشریله عثمانلی تاریخنک صحایف شکوه و شانی
 عرض واره ده دوام ایده جکم. حاشا اشعار
 عاجزانه می محتوی اولدینی ایچون دکل، مجرد

حاوی اولدقلری وقایعک وموضوعک علویتندن
طولای شو منظومه لرله بیـوک بر مزیتی حائر
اولدقلرینی ـ ولوکه افتخارمه حمل اولنسون ـ
انکار ایدهم.

محمد جلال

﴿فاتح سلطان محمد خان ثانی﴾

باخود

استانبول نقمی

۱

مشرقی تنویره کن پادشاه
دشمنی تسخیره کن پادشاه
ایلدی آفاق بتون غرق نور
مطلع اجلالدن ایتدی ظهور
حضرت فاتح دنیلن خارقه
عالمه نور اور اولان بارقه
پارلادی شمشیر ظفر پروری
تختیه شان ویردیکی کوندن بری
نیت پیغمبری جزم ایلدی
فتحنه استانبولک عزیم ایلدی

ایلدی معنای حدیث اول اری
 دمبدم عثمانیلرک حیدری
 کوردی بوشهرک نیجه مدحه سزا
 فاتحی، عسکرینی مصطفای (ص ۰ ع)
 کلدی آتی فتحه نیجه قهرمان
 ایلمدی هیچ بری احراز شان
 لطف خدانک اثر رحمتی
 فاتحه صاقلار ایش اول شهرتی
 موقع علویت و تکریمه باق
 فاتحی آکلا، شو اقلیمه باق
 منقبتی وصف غزاسنده در
 هاتف غیبک شو ندا سنده در :

§

آفاقی طوتدی نام جهانگیری فاتحک
 دنیایی آلدی نیجه تسخیری فاتحک
 بر بارقه نمونه سیدر نور ختچری

بریلدیرم نشانه سیدر تیری فاتحک
 تنظیر ایدر غریو وچکاچاک محشری
 قان اغلاتیر عدوسنه شمشیری فاتحک
 اقبال و شانی ایلدی کیتدکجه اعتلا
 قالدی سماءه موقع توقیری فاتحک
 خشنود قالدی روح عزیز محمدی
 عکس ایتدی عرشه غلغل تکیری فاتحک

۲

باق هله مستقبلنه اول ارك
 فتحنه عزم ایلدیکی کشورک
 دینسه سزا شهر مزه برجنان
 هرجهتی باغ ارمدن نشان
 کاشنی رسامی ثنا خوان ایدر
 منظره سی شاعری حیران ایدر
 باق شو بوغازه نه کوزل صفوتی

شهر مزك جنتيدر، جتی
 چامدیچه نك حاتی تعریف ایچون
 یاکه علم طاغنی توصیف ایچون
 شاعرك علوتی کافی دكل
 اولسه ده سر دفتر ارباب دل
 آلدی بوشهری قلیچی قانلیلر
 هپ یکت اوغلی یکت عثمانلیلر
 هر جهتدن طوغور برصفا
 مجمع اشواق دنیلسون، سزا
 کوز آلیر صفوت مهتابه
 باقه الی علویت مهتابه
 ایلر ایسه عاقل پرانتباه
 هیئت مجموعه سنه برنکاه
 شه سز اول زائر ذی ابتصار
 فاتحه سویلر شونی بی اختیار :

§

ای شان مجسم یاقیشان تیغکه عنوان
 فتح ایلدیكك كشوره باقی، شانکه برهان
 سیفکله غزا عالمک حیدری اولدك
 خامه کله ادب مکتبک سروری اولدك
 سیفکده کی الوان غزا ملتیه شاندر
 عرفانکه فیض قلمک شانلی نشاندر
 امدادینه سیفک کلیر اصحاب غزانك
 خامه ک یازار اوصافی صنف شهدانك
 برصاقه در سیف جهانکیر و جلالك
 بر بارقه در خامه تابنده مالک
 کوك سیفکه ایتدکجه فدا نور هلالی
 یرخامه که تقدیم ایدر ابکار خیالی
 اسکندره میدان او قور اول سیف سرانداز
 نفعیاری محجوب ایدر اول خامه اعجاز
 سیفک که اولور شعله زن عالم افلاک
 هر بارقه سی رشک ايله خورشیدی ایدر چاک

خامه‌كه ايدر شعر ايله آغازه تنزل
 كلزار محبته ويرر جانی بلب
 ای برج شجاعنده طوغان نیر اقبال
 آغوشنه آلمش سنی علویت واجلال
 ای صاحب عز و شرف نامتناهی
 تنویر ایدیور مرقدیکی نور الهی
 «بالاده سحائب سنی ایلرکی اظهار»
 «ای صف ملائک یا قییشان قبریکه دیوار»
 بر مملکتک فتحه اولدک که موفق
 هر کوشه سنه باغ ارم دینسه ده الیق
 صحرایی شفقدن دها دلبر، دها شیرین
 دریاسی سمادن دها مائی، دها رنگین
 بر حوض بهشتی یری جای ایتدی صانیرلر
 دریاده پریلر کیجه کوندز ییقانیرلر
 کیدجه یشیل جامه‌لری شوق ايله باغلر
 بلبلری فریاد ایدر، ارم اقلری چاغلر

دلخسته‌لره روح‌فزا آب وهواسی
 کویا که جناندن کلیور باد صبا سی
 وقتا که ایدر مشرقک اوستنده نمایان
 کردونه اجلانی خورشید درخشان
 کلشنده اولور باد صبا زمزمه پرور
 کویا که فیصلدار کی چنده پریلر
 قوشلر اوتوشور مهرضیا پروره قارشی
 کلر قیزاریر، مشرق شوق آورده قارشی
 کلشنلرینک غنچه‌لری، لاله‌سی باشقه
 اینجولری تنظیره اینن ژاله‌سی باشقه
 ایتدکجه چن صحنی تزین چیچک‌لر
 آهسته روشله اوچوشورلر کلبکار
 خورشیدک اولور برقی برپنه سحابه
 برپنه سحابه براقیر عکسنی آبه
 بریاندہ دکیزنوردن آینه صفوت

بریانده چن لوحه رسام طبیعت
 بریانده سحر ابر شفقنامه بورومش
 برقیزکی کیم قمرنی احرامه بورومش
 استانبولی تعریف ایدن اصحاب طبیعت
 لایق دیسه هر روضه سنه : روضه جنت!

۳

صحنکی ای شانلی نشان ظفر [۱]
 نور محمدله طولو کوردیلر
 نه نحول ایدرک ظلمتک
 اولدی عیان پرتو علویتک
 ولوله فرقه عثمانیان
 قبه که عکس ایتش ایدی اول زمان
 غلغله صیحه یا کبریا
 زمزمه نغمه یا مصطفی (ص ۰ ع)

[۱] ایاصوفیه جامعی.

ایلدی مسجد سنی پروردگار
 ایتلیسک حشره قدر اقتضار
 نور خدادار سنی طور ایلین
 بوبله جه مستغرق نور ایلین
 نورایله طولدک، اوشه کامران
 قله لرکدن اوقودیرکن اذان

۴

فتح ایچون استانبولی اول پرذکا
 جنکه بهانه آرادی دائما
 ایلدی احضار آتی دشمنی
 دشمنک استانبول ایدی مسکنی
 عسکرینه یایمق ایچون بر حصار [۱]
 ایلدی رخصت طلب اول کامکار
 باق هله قسطنطنینه کیم بی حجاب

[۱] روم ابلی حصاری.

ویردی شهنشاهه شو یولده جواب :

« اولاملی اویله یرک طاللی

کیم جنویرلدر انک صاحی! »

حضرت فاتح بونی گوش ایلدی

دشمنی بو سوزله خوش ایلدی :

« یوق جنویرلره نیم الفتم

انلره یوز ویرمه در نیتیم! »

باشلادی انشای حصار اتمکه

دشمنه صحراری تار اتمکه

ایمپراطور کوردی ده بو حالتی

آکرم، عثمانلیده کی سطوقی

فکریخی تبدیل ایچون اول سرورک

حضرت غازی ذکا پرورک

ایلدی بالواسطه شو یوله رجا :

« ایلمه ده تک شو حصار ی بنا

مالی آل قیل کرم ای پادشاه

جانمی آلمه، بزه یوقدر پناه! »

دیگله دی بوسفسطه یی قهرمان

قیلدی بوسوزلرله مرامن بیان :

« دشمنی شمشیرمه رام ایلدم

ملکمی توسیعه قیام ایلدم

سز که ایدوب دشمن ایلله اتحاد

ایتمدیکزدی بابامه انقیاد

روم ایلی به کچمکی منع ایتدیکز

سز بزی هروجهله انجیتدیکز!

ایشته او کون ایتدی بابام انکسار

ایلدی مستقبلنه انتظار

روم ایلی سمتمده اوعلی هم

قلعه نك انشاسنه ایتدی قسم

بن او یمنی بوزائم، سرورم

سالک اثر پدرم، برارم

هایدی کیدک، کلنیکز بردها

صوکره سزه تیغ قضا در بلا!
 قلعه‌ی انشاده دوام ایدلی
 قلعه‌ی یاپدردی تمام ایدلی
 کیم نظر ایلرایسه حیران اولور
 موجدینه شویله ثنا خوان اولور :

§

حضرت فاتحک آثارندن
 غبطه بخشای سمارد بو حصار
 سطوقی علمی لرزان ایتدی
 شهرتی چینه قدر ایتدی کذار

ایشته بو انشاده شه کامران
 ایدلی ایجاد طوبی ناکهان
 کولله‌سی مرمر ایدی، مدھش ایدی
 قلعه‌له بادی لرزش ایدی

روملر ایتشدی حصاره هجوم
 اولدی بو غوغایه بهانه عموم [۱]
 روملری ایتک ایچون دربدر
 وار ایدی عسکر ایکی یوز بیک قدر
 طوپلری یوزدن متجاوز ایدی
 هربری بردهشتی حائر ایدی [۲]
 عقله کلیرمیدی اوشانلی ظفر
 او یله که مستحکم ایدی قلعه‌لر
 صاغده محافظ ایدی یوز بیک نفر [۳]
 اللی بیکی صولده نشان ظفر [۴]
 صاچدی سفائن دگیره دهشتی
 باشلادی اعلانه همان سطوقی

[۱] سنه ۸۵۷.

[۲] بو طوپلرک اک بیوکنه اللی چفت اوکوز قوشولمش
 و بولده اداره سنه درت یوز آدم تعیین اولتمشدر.

[۳] یدی قلعه یشکاهی.

[۴] بالاط قابوسی حداسی.

کلدی دم معرکه پرخروش
خون شهیدان جهان ایتدی جوش
الده قلیچ کلدی شه قهرمان
ایتدی بوسوزلر ایله اثبات شان :

§

ای قهرمانلر! عالمی تسخیر وقتیدر
اعدایه قارشى چکملی شمشیر، وقتیدر
کلدی زمانی، دشمنی تدمیر وقتیدر
تذکار ایدک پیبری تکبیر وقتیدر

§

هرکیم اطاعت ایلر ایسه کبریاسنه
برزده خاکی آلمالیدر قان بهاسنه
اظهار حرمت ایتلی دینک اساسنه
تذکار ایدک پیبری، تکبیر وقتیدر

§

جنگک کورولمه دی بو قدر فاتحانه سی
طول دورسون آسمانی قلیچلر ترانه سی
هرکوشه ده کورولمه ده فتحک نشانه سی
تذکار ایدک پیبری، تکبیر وقتیدر

۶

ایلدی بردن بره عسکر هجوم
تره دی دهشت ایله بر فرقه روم
اولدی بتون دشمنه آتش نما

یاقدی صف دشمنی کشورکشا [۱]

[۱] یونان لساننده «کشورکشا» معنا سننده بر اسم
ایله یاد اولنور بر آلت ده اعمل ایتدیرمشدی که بوده متعدد
نکرلک اوزرنده حرکت ایدردی. اطرافى خارجاً و داخل
دائماً باش طوبیلور اوج قات مشین ایله محفوظ اوله رق اوزرنده
دخی ایچنده ی عسکری محافظه ایچون قله و ستره سور شکلنده
شیلر موجود ایدی. جهت سفلا سننده شهره قارشى آچیلیر

دهشتی واردی ، شرر آور ایدی
 قلعه سیاره به بکزر ایدی
 ایتش ایدی برکیجه کشور کشا
 دولتک علویتنی روشنا
 ایلدک اعدایی اسیر تراب
 طوب قانی اوستنده کی برجی خراب
 یاقدی انی دشمن دون نا کهان
 ایشته دناتلرینه بر نشان !
 قیصرنی دشمنک ارشاد ایچون [۲]
 کلدی سفائن اکا امداد ایچون

درت قانی اوله رق درونی ایسه خندق طولدرمق ایچون
 اودون وسائر اشیا ایله ملوایدی. برده حامل اولدینی عسکرک
 قلعه مستحفظلرله قارشنی قارشنی به حرب ایدن پیاده لرینه
 خدمت ایچون بر طاقم آتمه کو بریلری دخی وار ایدی.

[ترجمه حال - فاتح - صحیفه ۱۶۴]

[۲] استانبول امپراطورینه قیصر دنیلدیدی .

برده دونمای هایونه باق
 سطوت غرای هایونه باق
 دشمنه اولدی اودخی سد راه
 ایتدی تماشا بونی اول پادشاه
 کوردی که دشمنده سفائن متین
 ایتدی نأسف بوکا حامی دین
 کوردی که مغلوب اوله جق عسکری
 بحره سوروب رخش غزا پروری
 حدت وشدتله او عالیجناب
 ایلدی عسکرلرینه بر خطاب
 دشمننه قبری ایدوب مسکنی
 ایلدی مغلوب بتون دشمنی
 هر سوزی شوق آور لشکر ایدی
 سویلدیکی سوز شوکا بکزر ایدی :

یوریک ای دلاوران غزا
 بویله امر ایلدی جناب خدا
 دشمنی تارومار ایدک، زیرا
 فتحی الله نصیب ایتدی بکا

۷

باق هله علویتنه فاتحک
 شوکتته، سطوته فاتحک
 کورملی علویتنی نیلدی
 بر قیزاق انشاسنی امر ایلدی [۱]
 ایتدی سفائن اوزرندن کذار
 اولدی خلیج انلره دارالقرار
 باق هله علویت شاهانه
 ایتدی نشان برکمی بی دانه [۲]

[۱] طولیه باغچه دن قاسم باشابه قدر.

[۲] حضرت فاتحک اوئانده اختراع ایلدیکی مقوس کولله
 آثار طوبلر نجیره اصولنه اساس اولمشدر.

قلعه بی تخریبه قیام ایلدی
 امرینه درت برجی رام ایلدی
 مقصد اعداینه تدبیر ایدی
 هر آچیلان رخنه بی تعمیر ایدی
 ایلدی سلطان ظفر اتما
 نامنی بر شیر عظیم غزا
 قلعه لری خاک ایله یکسان ایدوب
 هریره رکز علم شان ایدوب
 باقلیدر تیغ شرر ناکنه
 دشمنی تترتدی چکا چاکنه
 آتدینی هر تیر فلاکت نثار
 ایتدی جکرگاه غدودن کذار
 طوپلرینک کولله سی دهشت فشان
 صاحب دینی آتشله طوتوشدی جهان

کورله دی اول بارقه اعتلا

ایلدی هرقلعه یه رکز لوا

دشمنه دوندی دیدی : «تسلیم اولک

سایه عدلمده راحت بولک!»

اولمادی تسلیم آکا مشرکین

باشلادی جنکه ینه حامی دین

ایشته بوائنده براهل کال [۱]

صاحب علویت و عالی مقال

کشف ایدرک مطلع علوتی [۲]

خیره دلیل اولدی انک همی

فتحه قدر آنده ایدلدی نیاز

فتحه قدر آنده قلمندی نماز

عالم قدسی اکا حیران ایدی

کشفنه لاهوت ثنا خوان ایدی

[۱] آق شمس الدین حضرتتلی.

[۲] حضرت خالد (رضی الله عنه) که مزاری.

دمده درخشان اوله

نهان اوله

دیزه

کفری

باشلادی

کس

(استنبول فتحی)

اولدی الجبله برتوفشان

دیزه طوابعه لمان

کفری ییتیدی

باشلادی

کس

برکیجه دیدار نصیب

ویردی ظفر بارقه سندن اثر

بر آرایه طویلانوب افرادمن

جفته عکس ایدلدی اورادمن

مشعله لر یاقدی بتون مؤمنین

نوره بویاندی او قدر مسلمین

باشلادیلر جنکه ینه عشق ایله

کورله دی اول بارقه اعتلا

ایلدی هرقلعه یه رکز لوا

دشمنه دوندی دیدی : «تسلیم اولک

سایه عدلمدهده راحت بولک!

اولمادی تسلیم آکا مشرکین

باشلادی جنسکه ینه حامی دین

ایشته بواشاده براهل کال [۱]

صاحب علویت وعلی مقال

کشف ایدرک مطلع علوی [۲]

خیره دلیل اولدی انک همتی

فتحه قدر آنده ایدلدی نیاز

فتحه قدر آنده قیلندی نماز

عالم قدسی اکا حیران ایدی

کشفنه لاهوت ثنا خوان ایدی

[۱] آق شمس الدین حضرت تلمری.

[۲] حضرت خالد (رضی الله عنه) له مزارى.

کشفنه افراد پرستش ایدر

هربررسی بویله ستایش ایدر :

۸

خاک پاک حضرت خالد بولندی مژده لر

مژده لر ای عالم بالاده کی لاهوتیان

تربۀ تابانی نورالهی طولدیرر

اقتباس فیض ایدر اندن بتون ناسوتیان

۸

برکیجه دیدار لطیف قر

ویردی ظفر بارقه سندن اثر

بر آرایه طولانوب افرادمن

جنته عکس ایدلدی اورادمن

مشعله لر یاقددی بتون مؤمنین

نوره بویاندی او قدر مسلمین

باشلادیلر جنسکه ینه عشق ایله

قلمادی بر قلعه ده بر طاش بیله
ایلدی اللهه رجا پادشاه
شویله دیدی فاتح سطوت پناه.
«حرمته حضرت پیغمبرك
مكه يي تنويره كن سرورك
نور عیون شه لولاك ایچون
بوسه كه حیدر دراك ایچون
ایله محمد قولی مستفید
شمدی یاغازی اولایم، یاشهید»
صوكره دونوب عسكرینه پادشاه
ایلدی ارسلانلرینه بر نكاه

۹

ایتدی غزا عالمی غرق نور
ایلدی خورشید درخشان ظهور
باشلایه رق معركه آتش نثار

ایتدی قیامت کوننی آشكار
اللی کشی ایلدی احراز شان
اللی کشی کیردی الك اول همان [۱]
فاتحك علویتنه باقلی
دولته، سطوتنه باقلی
داخل شهر اولدی او مهر ظفر
صالدى فتوحاتی كو كه شعله لر
بر جهت اسلام ایله پر نور ایدی
بر جهت اعدا ایله منظور ایدی
بر جهت طولدی غریو و فغان
بر جهت عسكر مزویردی شان
کیردی بوشهره نیجه بيك مؤمنین
اولدی کلدیاسی ضیاپاش دین
مسجدده تحویل ایدیلوب آلدی شان

[۱] اودون قایسیسته أمور اولان اللی نفر یکچیری الك اول
استانبوله کیرمشدر.

اولدی الهیلره پرتوفشان

دیره طولنجه لمعات خدا

کفری بیتیردی لمعات هدا

باشلادی تکبیره همان مسلمین

کسب سرور ایلدی ارباب دین.

۱۰

فانحه ایتشدی جهان سرفرو

عادل ایدی عدلک اثباتی بو:

کوستروب اقرانه علوی

ویردی اسیرانه حرّی

نور الهی که درخشان اولور

تربه پا کنده نمایان اولور

لمعه سی هر عالمی تنویر ایدر

شعشعه فکرینی تنظیر ایدر

مرقدی هر دمده درخشان اوله

شهرتی پیرایه اذهان اوله

§

ایلیهم ای ادبای کرام

ختم کلام ایتمه دن عرض مرام

حضرت سلطان سلیمک یری

اولماده تاریخمزک زیوری

علمی وار، آثار کالاتی وار

سطوتی، شاهانه فتوحاتی وار

حامی دین، سرور عالیجناب

یازدم او جنکاور ایچون بر کتاب

شعله خورشید کالاتی

شعشعه مهر فتوحاتی

کورملی اول لوحه مردانده

نشر اولنور سایه شاهانده

صوک

(قصبار مطبعه سی)

عصر کتبخانه سی

یاوز

سطح تسلیم اولک

یاخود

آفتاب سطوت

وجود حضرت سلطان حمید معرفت پرور
بتیون افراد ملک وملتیه لطف الهیدر
دوام عمر و اجلال همایونی ایچون داتم
لسانی ایلین تزیین دعای پادشاهیدر

ناظمی : محمد جلال

معارف نظارت جلیله سنک رخصتبله طبع اولنشددر

درسعادت

(قصبار مطبعه سی) باب عالی جاده سنده نومروه ۲۵

صاحب وناشری

عصر کتبخانه سی صاحبی کر قور

۱۳۰۸

مقدمه

عثمانی تاریخک قسم شاعرانه سنی یازمه دن
چوق اول، یاوز سلطان سلیم خان حضر تلیرنک
اوصاف جهانگیرانه سنی حاوی اولمق اوزره منظوم بر
رساله یازمش وبوکا سلطان سلیم حضر تلیرنه عائد
بعض فتوحاتی علاوه ایدرک منظوم بر تاریخچه
ترتیبی آرزو ایلمشدم. بوکره یازدقلمی تکرار
کوزدن کچردم، بورسالهیه مثلاً چالدران سفرینی
علاوه ایچون، حاوی اولدینی ایاتک بعضیسنک
بتون بتون قالدیرلمی لازمکله جکندن صرفظیر
آهنک وتسلسل افاده یی سکنه دار اتمک ایجاب
ایلدیکندن اولهجه نشرینی مناسب کوردیم. ذاتا
فاتح سلطان محمدخان حضر تلیرنه دائریازدیغرسالهده

بواثرلرک ایلریده توسیع اولنه جغنی وعد ایتمشدم.
بورسالهده توسیع اولندیغی وقت اوقتوحات دخی
علاوه اولنه جقدر.

شمیدیلک برپادشاه ذیشانک علویت وسطوتی
توصیف ایدن شو منظومه یی صوکرده دن توسیع اولنه
جق اثرک مقدمه سی اولمق اوزره تلقی ایده بیلیرم.
بواثره صوکرده دن علاوه اولنان برشی وارسه
اوده نهایتده کی اوچ بیتدر.

یاوژ سلطان سلیم

یاخود

آفتاب مطوت

۱

علمی تاریخ تنویر ایلور
دهره اظهار مشاهیر ایلور
اولسه لایق نامی مرآت العبر
منجلیدر آنده احوال بشر
بکزیور هر حرفی برادر دانه
یوق خلاقی بکزه من افسانه
خیلی عالم کوستر بر آدمه
عبرت افزادر عقول عالمه
کوستر تا دور آدمدن بری
دهری تسخیر ایلین عسکر لری

(یاوژ سلطان سلیم اول)

نفرت ایلر وحشتدن آدمک
خوشلانیر علویتدن عالمک
اسکی بر آینه در، دهشت نثار
کوستر طوفانی، نوحی آشکار
دلاری مشحون اسرار ایلور
سور بابلدن خبردار ایلور
کوستر انوار ایچنده طور لر
یوسفک دلداده سندن نور لر (۱)
حضرت یعقوبی ایلر دردناک
یوسفی زندان ایچنده سینه چاک
برده موسی کوستر، یک سرفراز
[لن ترانی] نازینه ایتیش نثار
گاه اولور که واصف داود اولور
شوق وصفندن کوکلر عود اولور
جنت آور اعتقاده قیل نگاه

(۱) زلفنا.

بر [بودا] هندولره اولمش الهه
دینسه لایق عاشقی علویتک
بر اوغوز خان جدی اولمش دولتك
برقادرین برملکی اعمار ایلمش
خیلی انسانیت اظهار ایلمش [۱]

[۱] سیرامیسک اسمی اسیا اقوامی ییتمده بک. مشهور در.
و حقیقه بک چوق منلر تنظیم اولمشدر. کوبا اسکندر رومی
آسیای وسطه برطاش اوزرنده آئیده مندرج یازیسنی
بولمشدر:

« بن قادی اوله رق دنیا به کلدیم ایسه ده، احوال و حرکاتم بنی
الک ییوک ارککلر صیره شده داخل ایتدی. نینوس الکی اوزرینه
اجرای سلطنت ایتدم. بندن اول هجج بر آنوری دکر
کورمه مش ایکن آنوریلره اوزاقلنی جهنیه عموم ایچسون
مجهول اولان دست قطعه دکر کوسترم. نهرلری ابستدیکم
مخله آفتدم ایسه ده، لزومسز به آفتدم، و بوجهله چوراق
برلری معجور ایلدم، بن ضیطی نقابل اولان قلعه لرینی انشا
ایتد بدم. کچیلر طاغلردن طریق لر آهرق، بیانی حیوانلرک
مرور ایدمه به جکی برلردن آرابالری کچیردم. بونجه مشاغل

تیغ فکری دهری تسخیر ایلمش
بر [سولون] دنیای تنویر ایلمش
گاه اساطیر اولمه ده حیرت فزا
[هرکول] ی ایتمکده در دهشت فزا [۱]
شاعر عالی سخت، یعنی [هومر]
[ایلیاده] نامنده یازمش بر اثر
بر خطیب پرذکاک همتی [۲]
قارشیدسنده تتره دیر برملتی
شهرتی تاریخه شان آور اولور

ایچنده ایکن دوستلرم ایله ذوق وصفایچون دخی وقت بوله.
ییلیر ایدم. »

تاریخ عمومی: جلد: ۱: صهیقه: ۱۴۷

برقادیك اولوق اوزره تلقی ایدیلن شوسوزلره، اسکندرک
دخی نظر غبطه سنی جلب ایدرک، قوجه قهرمانی انکشت
برهان حیرت ایتش اولوق لازم کلیر.

[۱] هرکول، اساطیر زماننده شجاعت معبودی انتخاب
اولنورمش !

[۲] ده موسیقی

برچو جق الك صوكره اسکندر اولور
 طولديرر عسكر لري صحر الره
 برچو جوق ميدان او قور دار الره
 كوستروب وجهنده تاب وزيوري
 بر قادين ياقش نيجه جنك آوري [۳]
 عالم اعجازده اولمق حبيب
 حضرت عيسايه اولمشدى نصيب (ص. ع)
 ايلدى تاريخي يرير برضيا
 برتو مهر محمد مصطفى (ص. ع)
 عاشقى اولمشدى رب العالمين
 انتشار ايتدى هان دين مين
 ديني اعلا ايلمك علوتى
 حضرت صديقك اولدى شهرتى
 برج اسلامه صاچاردى شعله لر
 معدننده يوقدى امثال عمر

[۳] قله ثوباتر.

حضرت عثمان على منقبت
 عالمه ايتمشدى بخش معدلت
 آسمان دينه اولدى منجلى
 ذوالفقار پرتو افزاي على
 عالم عرفانه اولدى شعله زن
 ويردى شان تاريخه اخلاق حسن
 خون ايچنده قالدی خاک کربلا
 آه ای وادی درد وابتلا !
 کربلا ديرکن کوکل افغان ايدر
 آسمانی آهدن لرزان ايدر
 نشر ايدر قلب حزين بی اشتباه
 حضرت کاظم کبی بر بویه آه :
 وای جهاننده بنده انسانم دين
 مؤمنم، حقا مسلمانم دين
 سينه کی ژنك غرضدن صاف قيل
 سن دوشوك، الله ايچون انصاف قيل

ایلیوب دامادینه شتم شدید
 کیم قیلار پیغمبر اولادین شهید ،
 باق شو حجاجک فنا افعاله
 غبطه لر ابن زبیرک حاله !
 کوستر تاریخ مرد کاملی
 کورمه مش عادلر اویله عادلی
 همیله دهری قیلدی مستفید
 مصری احیا ایتدی هارون الرشید
 بریری تیمورلر تالان ایدر
 بریری جنکیزلر ویران ایدر .
 اتباع ایتمش قازه اهل صلیب
 فحک استهزایه لایق ، بک غریب
 آفتاب عالم تمکینی کور
 پرتو تیغ صلاح الدینی کور

ایلدی تنظیر مرد ملتی [۱]
 سیر ایدک موساده کی علوتی [۲]
 قیل نظر بر کره تیغ طارقه
 آسمان حربه اولدی بارقه
 غم نمادر اندلس آفتلری
 هانکی شیدر سوندورن سطوتلری ؟
 سیر ایدک حدت ایدن جنک آوری
 برقیزک پیشنده تترر عسکری [۳]
 حضرت ارطغرلک علوتی
 ایلدی احیا بوملک وملتی

[۱] قناریه آطه لری جوارنده دوه سنی بحر محیطه سوره
 رک، النده کی مزراغی ساحلده کی قوملره صابلا دقندن صوکره
 ایراد ایتدیکی «الهی! شودربای بی بایان، مانع مشی وسیران اولسه
 ابدی، اسم جلاله کی دهالیری کونورردم!» جمله سنک قائل اولان
 عقبه بن نافعدر.

[۲] موسی بن بصیر

[۳] زان دارق

حضرت عثمانہ کی شمشیر تیز
 اولدی آفاق جہانہ شعلہ ریز
 حضرت اور خاندہ کی افعالی کور
 دھرہ قارشی کورلہ بن اقبالی کور
 باق شو سحر اداں [۱] کچن جنک آورہ [۲]
 باعث شاندر بتون عسکر لرہ
 ایلدی دایم جناب بایزید
 مرحلتہ ہر جہانی مستفید
 حضرت سلطان محمد دائماً [۳]
 سعی ایلہ غیر تلہ قیلدی اعتلا
 حاصلی اولمقدہ در ہر بادشاہ
 معدلتلہ مظهر لطف الہ

[۱] قوسوہ سحر اسی

[۲] خداوندگار غازی حضرت تلیزید کہ مشہور اولان
 وقایع قصر مانا تہ سندن قوسوہ سحر اسنہ عائد بولن ان بروقعہ
 بو کلیات اراستہ ندر اولنہ بقدر

[۳] چلی سلطان محمد خان حضرت تلیزید

ایستہ از جلہ بری فاتح کہ او
 عزمی ایتدیردی جہانہ سرفرو
 ایستہ از جلہ بری سلطان سلیم
 ہم عدالت پرور اولدی، ہم کریم
 سیفی اولدی دشمنہ دہشت فزا
 خامہ سی شاعر لرہ حیرت فزا
 مظهر لطف نبی، ظل الہ
 صاحب سیف و قلم بر بادشاہ
 رزمی تعریف ایلہ اول سرفراز
 ایلر ارواح شہیدان اهتزاز
 عشقی توصیف ایتہ دنیا آم ایدر
 قلب حسان، روح لیلا آم ایدر
 آندہ کی اجلالہ حیران اولمالی
 ذاتنہ بویلہ شناخوان اولمالی :

§

علوی قیلدی تدمیر
 شمشیری جہانی ایتدی تنویر

هر وجهه ذاتیدر جهانکبر
ایتمشدی ایکی جهانی تسخیر
برالده قلم ، برالده شمشیر

§

هر کون قوپاریردی بر قیامت
دستنده کی خنجر شجاعت
اسلوب بیانی پر لطافت
ایتمشدی ایکی جهانی تسخیر
برالده قلم ، برالده شمشیر

§

آثارینی شان ایله یازاردی
بر شانلی لسان ایله یازاردی
اشعارنی قان ایله یازاردی

ایتمشدی ایکی جهانی تسخیر
برالده قلم ، برالده شمشیر
§

اعداسنی پرفغان ایدردی
عسکرلره بخش شان ایدردی
شاعرلری شادمان ایدردی
ایتمشدی ایکی جهانی تسخیر
برالده قلم ، برالده شمشیر
§

حیرانی اولوردی جمله شاهان
جنسکیله عدوی قیلدی تالان
شعریله قلوبی ایتدی کریان
ایتمشدی ایکی جهانی تسخیر
برالده قلم ، برالده شمشیر

۲

غایه سی یوق انده کی علویتک
 نورینه باق آفتاب سطوتک
 برنگاه ایت ابهت تصویرینه
 عاشق اول علویت تصویرینه
 سوزلری طبعی کبی دردانه در
 کوزلری فکری کبی شاهانه در
 ایلور تصویر رسمی سطوتی
 روشنا آنده علو همتی
 ابتسامندن نمایان اقتدار
 هرنگاهندن شجاعت آشکار
 کوزلری نور خدایی کوستر
 برنهایتسز ذکایی کوستر
 لرزه ویرمکه دلوبه دهشتی
 دهشت القا ایلمکده هیبتی

ملتی توحیده غیرت ایلدی
 دیننی اعلایه همت ایلدی
 جنککنک منظوردر هر لوحه سی
 عشقکنک مشهوردر هر لوحه سی (۱)
 هر حمیتلی انی تسعید ایدر
 فاتحک الطافی تأیید ایدر (۲)
 باق کمال فطرت علویته
 برخریطه عرض ایدر لر حضرته
 دیرکه اول سلطان آفاق نبات :
 « برشه ایتمز کفایت کائنات ! »

(۱) مردم دیده مدنیلم نه فسون ابتدی فلک
 کر به می قیلدی فزون، اشکمی خون ابتدی فلک
 شیرلر بنجه قهرمده اولورکن لرزان
 بنی برکوزلری آهوبه زبون ابتدی فلک
 (۲) فاتح سلطان محمد خان حضرتلرینک خرسقیانلره بخش
 ایلدیکی امتیازاتی محافظه انباشدر که عدالت عالجه نابانه سنک
 ائ بولک دلائلندن عدالتمغه شایاندر.

ام دنیایی اودر رام ایلین
 دشمنه شمشیری دام ایلین
 جسته ایتدکده روحی انتقال
 بویله آه ایتمش اودم ابن کال :

§

«آز زمان ایجره چوق ایش ایتمش ایدی
 سایه سی اولمش ایدی عالمگیر
 شمس عصر ایدی، عصرده شمسک
 ظلی ممدود اولور، زمانی قصیر!»

۳

قیدی احراز خلافت شهریار
 دین یولنده اولدی علویت نثار
 اولدی طوری غبطه بخشای جهان
 بویله وصف ایلر انی تاریخ شان :

§

الحق جهانہ قارشى کوستردک اقتدارى
 اى آسمان شانک مهرضیا نثاری
 جلب ایلدک دمامد الطاف کردکاری
 اى تحت احتشامک سلطان کامکاری

§

آهنک تیر و شمشیر طولیدردی آسمانی
 تیغکده کی تنور اولدی غزا نشانی
 القای دهشت ایتدک لرزان ایدوب جهانی
 اى تحت احتشامک سلطان کامکاری

§

رکز علم ایدنبجه میدان اقتداره
 اولدی قلوب دشمن تیغکله پاره پاره
 دنیایی ایلدک تار اعدای خاکساره
 اى تحت احتشامک سلطان کامکاری

§

عزمکده کی متانت رشک آور جهاندر
 فنکر کده کی سلامت علویته نشاندر
 شعر کده کی سلاست شوق آور جهاندر
 ای تحت احتشامک سلطان کامکاری

§

پیغمبری سوردك الله ایدی پناهك
 مائل ایدی دمامد یوکسکله نگاهك
 محبوب ایدك سایه عرش اولدی جلوه کاهك
 ای تحت احتشامک سلطان کامکاری

۴

آه کیم برکون اوشاه قهرمان
 ایلدی عزم کلستان جنان
 یاره لر آچدی قلوبه فرقتی
 اولدی عالم سینه جاک حسرتی
 ماتمی ایتدی جهانی اول فراق

عالمه قان آغلایردی افتراق
 باق نصل هیبتلی، شانلی شهریار
 مرقندن ده مهبات آشکار
 قبرینه آثار رحمت سرپیور
 آسمان انوار رحمت سرپیور
 روحنک عرش الهیدریری
 غبطه بخشای سمارد مقبری
 بر زیارت ایلین حیران اولور
 آشنای رحمت یزدان اولور
 اولمی مستغرق انده حیرته
 باقلی قبرنده کی علویته

مرقدین توصیفه ورزش ایلرم
 شویله اظهار پرستش ایلرم:

§

ای مرقد پرتوفشان
 نور آلدی سندن آسمان

زائر لک لاهوتیان
فخر ایله ای علوی مکان
سلطان سلیم قهرمان
آغوشکه ویرمکده شان

§

ای مطعی علویتک
ای جلوه کاهی سطوتک
ای قبله کاهی دولتک
علویتکدر شهرتک
سلطان سلیم قهرمان
آغوشکه ویرمکده شان

§

نورک تبسم ایلپور
حسم تهاجم ایلپور
حالت تکلم ایلپور

هیچا تجسم ایلپور
سلطان سلیم قهرمان
آغوشکه ویرمکده شان

§

برنور اولورسک صبح وشام
انواریکه کلز ختام
فخرایت الی یوم القیام
ای بختیار، عالی مقام
سلطان سلیم قهرمان
آغوشکه ویرمکده شان

§

ایتمکده در صبح و مسا
فوقکده قدسیلر دعا
نور اول جهان انجلا
نور اول مکان اعتلا

سلطان سلیم قهرمان
آغوشکه ویرمکده شان

§

حضرت سلطان سلیمان دائماً
ایلدی بوملکه بخش اعتلا
اعتلاسی بادیء حیرت ایدی
هرسوزی قانون علویت ایدی
فرضدر تقدیس آتی انسان ایچون
بررساله یازدم اولسلطان ایچون

صوْلُکْ

قصبار مطبعه سی

عصر کتبخانه سی

قانونی

سلطان علی محمد

یاخود

فتوحات

لطف عمیم حضرت سلطان حمید در
عالمده اک پیکانه مقدس پناهیمز
قیلیدی علو همی مسرور ملتی
علویتک مجسمیدر پادشاهیمز

نظمی

محمد جلال

معارف نظارت جلید سیزدهم رضیتید طبع اول نشر

کتابخانه سی

(قصدار مطبعه سی) باب عالی جاده سنده نمره ۲۵

۱۳۰۸

قانونی سلطان سلیمان خان حضرت تری

{ مقدمه }

هجرتك طقوز يوزيتمش دردنجي صفرينك يكرمي
 ايكنجي كيجه سي، جهاني لرزه ناك دهشت ايدن
 عثمانلي دلاورلري سكستوار قلعه سني محاصره
 ايتدكاري صيره ده، نام عظمت اتسامي پيرايه صحايف
 تاريخ اولان سلطان سايمان قانوني حضرتلرينك
 وفاتي هنوز دويمامشلا وقلعه يي كمال شوق وسرور
 ايله فتحه موفق اولمشلردى. وقتا كه پادشاه
 عاليجاهك خبر وفاتي اوردو خلقنه اشاعه قاندى،
 پادشاهلرينه عاشق اولمقله افتخار ايدن واو يولده
 فداي جان ايله نائل سرور سمرمدى اولمق ايستين
 اصدقاى دوات وملت قان اغلامغه باشلادى!
 اسلافه مدار افتخار اولان باقى - كه سلطان
 سايمان قانوني دورينك اك مقتدر شاعرلرندندر -

بيككرجه قصائد ايله علويت وسطوتى ينه بحق تعريف
 ايده مديكي پادشاه معدلت پرورينك خبر ارتحالي
 ايشيتديكي وقت، قلب معالي پناهي بتون حسيات
 مسرورانهي رد ايتدى، كوزلري افاق عالمي ماتم
 انكيز برپرده ظلام ايچنده كوردى. كوزياشلا ريني
 النده كي كاغده داملايه داملايه برواويلاي ماتم اظهار
 ايتدى، بوكون مشهور اولان اووايلاي غريبانه نك
 بعض قسمنى عينا بورايه درج ايتدم، چونكه
 سلاطين عظاممرك هربرى كي، سلطان سايمان قانوني
 حضرتلرينك ده مزيت قهرمانانه سنى - بر درجه يه
 قدر - عرض ايده بيلمك ايچون، تاريخي سطحى
 بر نظرله تدقيق ايتمك كفايت ايلمز، اوزمانده
 يتيشن شعراي عثمانيه نك آثار شاعرانه سنى ده
 نظر دفته آلميدر!

باقينك اووايلاسى بودر :
 اى پاي بند دامكه قيد نام ونك

تا کی هوای مشغله دهری درنک
 آک اول کونی که اخر اولوب نوبهار عمر
 برک خزانہ دونسه کرک روی لاله رنگ
 اخر مکانک اولسه کرک جرعه کیبی خاک
 دوران الندن ایرسه کرک جام عیشه سنک
 انسان اودرکه آینه وش قلبی صاف اولا
 سینه کده نیلر ادم ایسه کینه پلنک
 عبرت کوزنده نیجه یه دک غفلت اویقوسی
 یتیمی سکا واقعه شاه شیر جنک
 اول شہسوار ملک سعادت که رخشنه
 جولان دمنده عرصه عالم کلیردی تنک
 باش اگدی تاب تیغنه کفار انکروس
 شمشیر کوهیخی پسند ایلدی فرنک

یوز بیرہ قویدی لطف ایله کلبرک ترکی
 صندوقه صالدی خازن دوران کهر کی

§

حقا که زیب وزینت اقبال وجاہ ایدی
 شاه سکندر افسرودارا سپاہ ایدی
 کردون ایاغی توزینه ایلردی سرفرو
 دنیاہ خاک بارکھی سجده کاه ایدی
 کتر کدای آز عطاسی قیلوردی بای
 بر لطفی، چوق مروتی چوق پادشاه ایدی
 خاک جناب حضرتی درکاه دولتی
 فضل و بلاغت اهلته امیدکاه ایدی
 حکم قضایه ویردی رضایی اگرچه کیم
 شاه قضا توان قدر دستکاه ایدی
 کردون دونه زار وزبون اولدی صانمیک

مقصودی ترك جاه ايله قرب اله ایدی
 جان و جهانی کوزلرمن کورمه نولا
 روشن جمالی عالمه خورشید و ماه ایدی
 خورشیده باقمه کوزلری خلقک طولاکلیر
 زیرا باقمجه خاطره اول مهلقا کلیر

§

دوکسون سحاب قدین اکوب قطره قطره قان
 ایتسون نهال ناروتی نخل ارغوان
 بو آجیلارله چشم نجوم اولسون اشکبار
 افاقی طوتسون آتش دلدن چیقان دخان
 قیلسون کبود جامه لرین آسمان سیاه
 کیسون لباس ماتم شاهی بتون جهان
 یاقسون درون سینۀ انس و پریذه داغ
 نارفرای شاه سلیمان کامران

قیلدی فراز کنکره عرشی جلوه کاه
 لایق دکلدی شاننه حقا بو خاکدان
 مرغ روانی کوکلره ایردی هاکی
 قالدی خضیض خاکده برایکی استخوان
 چاپک سوار عرصه کون و مکان ایدی
 اقبال و عزت اولمش ایدی یار و همعنان
 سرکشاک ایتدی توسن بخت ستیرکار
 دوشدی زمینه سایه الطاف کردار

§

اولسون غمکده بنجلین زار و بیقرار
 افاقی کزسون اغلیه رق ابر نوبهار
 طوتسون جهانی ناله مرغان صبحدم
 کلر یولنسون آه و فغان ایلسون هزار
 سنبلارینی ماتم ایدوب چوزسون اغلاسون

دامانه دوكسون اشك فراوانی كوهسار
 آكدجه بوی خلقی در دكله لاله‌وش
 اولسون درون نافه مشك تشارتار
 كل حسرتكله يوللره طوتسون قولاغی
 نركس كي قیامته دك چكسون انتظار
 دریالرایتسه عالمی چشم كهر فشان
 كگز وجوده سنجیلین در شاهوار
 ای دل بودمده سنسین اولان باكاهم نفس
 كل نای كي ايكلیلم باری زاروزار
 اهنك آه وناله لری ایدلم بلند
 اصحاب دردی چوشه كتیرسون بوهفت بند

§

كون طوغدی شاه عالم اویانزمی خوابدن
 قیلزمی جلوه خیمه کردون طنابدن

يوللرده قالدی كوزلرمز كلدی خبر
 خاك جناب سده دولتمآبدن
 نرك عذاری كیتدی یاتیر كندی خشك لب
 شول كل كي كه آیری دوشوبدر كلابدن
 كاهی حجاب ابره كیرر خسروا فلک
 یاد ایلدكجه لطفكي ترلر حجابدن
 طفل سرشكي یرلره كیرسون دعام اودر
 هر كیم غمكله اغلامیه شیخ وشایدن
 یانسون یاقیلسون آتش هجركله افتاب
 دردلكله قاره چوللره كیرسون سحابدن
 یاد ایلسون هنزلرینی قانلر اغلاسون
 تیغك بویجه قاره یه باتسون قرابدن
 درد وغمكله چاك کریبان ایدوب قلم
 پیراهینی پاره لسون غصه دن علم

§

تیغك آچاردی دشمنه زخم زبانی
 بحث ایتز اولدی کیمسه کسلدی لسانلری
 کوردی نهال سرو سرافراز نیزه کی
 سرکشك ایدن آکدی برداخنی بانلری
 هر قنده باصسه پای سمندك نثار ایچون
 خانلر یوانده جله روان ایتدی جانلری
 دشت هواده مرغ هوا طور میوب دونر
 تیغك خدا یولنده سبیل ایتدی جانلری
 شمشیر کبی روی زمینه طرف طرف
 صالدك دمیر قوشاقلی جهان پهلوانلری
 آلدك هزار میکده بی مسجد ایلدك
 ناقوس یرلرنده اوقوتدك اذانلری
 اخر چالندی کوس رحیل ایتدك ارتحال
 اول قوناغك اولدی جنان بوستانلری

منت خدایه ایکی جهانده قیلوب سعید
 نام شریفك ایلدی هم غازی، هم شهید

§

بوشاعر حزینك بوقدر محرق فغان ایتسنده
 بك چوق حق وار ایدی، چونكه سلطان سلیمان
 قانونی حضر تلری سیف عدالتیه الك بیوك قهرمانلره
 بر مثال عال العال اولدینی کبی، قلم معجز رقبه ده
 الك مشهور شاعرلری انکشت بر دهان حیرت ایلین
 نوادر دندر. اشعار شاهانه سی، عاشقانه، شاعرانه
 حکیمانه اولق اوزره اوچ قسمه تقسیم ایدیلنجه، هر
 قسمده کوستردیکی مهارت بلاغت پرورانه حقیقه
 شایان حیرتدر.
 از جمله:

یار دلنسه جان و دل قیلمز ترحم یار اکا
 قانه دونه کوز یاشی ایتمز نظر دلدار اکا
 مطلعنده کی رقت حس، حسیات رقیقه اصحابی
 متأثر ایتمه مک قابل اولمادیغی کبی:
 بیلمم اشکم نیچون ایتمز کوکلنه یارک اثر
 دیر لر الماس ای محی سنک خارادن کچر
 مقطعه ندی خیال شاعرانه شعرای اسلافه غبطه
 آور اولماق ممکن دکلدیر.

از جمله :

اولیه دولت جهانده بر نفس صحت کبی
 دستور حکمتی بوکون هر فکر حکمت صاحبک
 حافظه سنی ترین ایدن بدایع ادبیه دندر.

از جمله :

زار اولسه دل عجبی شوق ایله یاره قارشی
 بلبل ترنم ایلر اول بهاره قارشی
 مطلع عاشقانه سی، عندلیبان معرفتک نغمات
 شائقانه سی اراسنده ال حزین بر مقامی احراز ایدر.
 ۴ نیشان : ۱۳۰۷ محمد جلال

دل حساسم اولدی شوق آور
 او رساله بنم نشانهم ایدی
 زاده طبع شاعرانهم ایدی
 سومین سومسون بوفطرتمی
 سورم زاده طبیعتی
 زاده طبعی اوشب ناچار
 اوقودم، ایلدم ینه تکرار
 انی کوزدن کچیردیکم دملر
 آغاریردی یواش یواش خاور
 برده باقدم که کاستان سما
 شفق کلرله ویردی صفا
 ژاله نامنده کی سرشک حزین
 ایتدی ازهار کلشنی تزیین
 ایلپوردی سحائب سیار

سلطان سلیمان قانونی

یاخود

فترحات

۱

ایدهیم شاعرانه عرض مرام
 بیلیر البته قارئین کرام
 بوندن اول سلیم ذیشانک
 اول شهنشاهاک، اول جهانبانک
 وصفی زیور لسان ایتدم
 قهرمانلقلرین بیان ایتدم
 او رساله هنوز یتیش ایدی
 حس سودا تهاجم ایتیش ایدی
 صبحه قارشی ختامه ایردی اثر

مثل عمر بشر سهاده كذار
 بلبل، اول شاعر لطيف واديب
 اغلادى اغلادى غريب غريب
 رخ دلداره عرض ايجون براش
 نور ايجندن طلوع ايتدى كونش
 خاكدان كل ايجنده زالنه نثار
 آسمان مائى عين ديده يار
 كوكده برخوش بولوط كنز اغلار
 يرده برجوى آقار آقار چاغلار
 ايتدى اشواق كلشنى تجديد
 بويادى نوره مشرقى خورشيد
 تار پرنورى اولدى زرين پر
 آسمانك پريسنه بكزر
 طاغدن ايندى قوال چالان راعى

اولدى حزن درونمى دى
 اوتنه يانده برعاشق غمخوار
 اولمهده عاشقانه كريبه نثار
 برى يانده غريب برشاعر
 يازار اشعارى فرقه دائر
 كورينور برجزيره خضرا
 كاه پيدا وكاه نابيدا
 افى كوردكجه يارى ياد ايدرم
 دم وصل نكاري ياد ايدرم
 بويله بر صبح جانفزايدة ايدى
 بويله بروقت دلکشاده ايدى
 اوتورردق نهالك آلتنده
 نه حزين برظلالاك التنده
 باقوب اول نونهاله اغلر ايدم

یاش دوکوب کل جہالہ اغلر ایدم
 نہ قدرده یقین ایدک دکنزہ
 دالغہ لر نئی سویلیوردی بزہ
 کیمی دیرکہ: «طبیعتک محدود!»
 ہر سوز کدہ بیوک آطہ موجود!،
 بویلہ سویلر لر آہ بیلمزلر
 نہ در الام عشق غم پرور؟
 فطرۃ اشکمی ایدن تدقیق
 محنت قلبی ایدر تحقیق
 بیلمیورلر غمک مأثرینی
 قطرۃ اشکمک سر اثرینی
 اورادہ بن جہانی اوکرندم
 عشق آتش فشانی اوکرندم
 « سنی سودم! » سوزندہ کی لذت

اورادہ ویردی فکر مہ شدت
 عشقم اول کلستانہ عائددر
 شعرم ایستہ بوحالہ شاہددر
 کیم نہ دیرسہ دیسون اودر ذکرم
 کیم نہ دیرسہ دیسون اودر فکرم
 اوراسی بر بہار ایچندہ بہار
 جنت دنیوی دنیلسہ نہ وار
 بر بیوک اورمان ایلور تشکیل
 غمی اشواقہ ایلور تبدیل
 اورانک ماہتابی عالیدر
 اورمانی، کوہساری خالیدر
 یاغروبی نصلدہ حزن آور
 بحرہ مہر جہان دالاردہ کیدر
 بحری عکس سحاب ایدر تزیین

اقشامك لوحه غریبی حزن
 کورینور مشرقه یقین طاغیر
 صانکه طاغیرده کی دومان اغیر
 کورینور مرمره کوزل اطه دن
 وارمیدر برکوزل محل اطه دن؟
 عاشقم اول جنبه بن عاشق
 نه قدر وصف ایدر ایسه م لایق
 باعث انشراحدر هر آن
 اطه ده روزگار شوق افشان
 اوراده بر خیال کوردم بن
 شعله ور بر جمال کوردم بن
 نه قدر کریه بار ایدی او خیال
 ژاله لی برکله اولوردی مثال
 متجسم خوف محنت زنا

متبسم کسوف حزن آرا
 اولسه لایق اووجه غم پرورد
 برخزان یار اغنده چهره زرد
 نه دییوردم؟ اوت، صباح اولدی
 بادئ شوق و انشراح اولدی
 ایستدم آه اضطراب او قومق
 شعره دائر براز کتاب او قومق
 النیه کچدی بر رساله راز
 محنتی آنده سر ناز و نیاز
 بلبللی اولمش اول کلستانک
 خامه سی حضرت سلیمانک
 نه لطافتلی بر ترانه سی وار
 نه قدر شعر عاشقانه سی وار
 شعر پاک محبتیه دائر

مخلصی شعرده محبدر

او قودجه اوجافزا اتری

کوکلی یاقدی عشقنک شرری

دل نالامی خموش ایتدم

هاتف غیبه وقف کوش ایتدم

بنی ایتک ایچون اکا واقف

بویله سویلردی دائما هاتف:

شاعر! نه اولدی؟ کندیکه کل روحک ایلکیور

فریاد شاعرانه کی الله دیکلیور!

تقدیر ایچون او پادشہک اعتلاسی

تاریخ دولتی اوقو، کور ماجراسنی

یاز شاعرانه مدحنی اول مهر دولتک

کوستر طلوع سطوتی نور شوکتک

مفتون قالیر او معدلته اهل معدلت

حیران اولور او خامه یه ارباب معرفت

مخصوص ایدی شجاعت و هیبت سپاهنه

آتش براقدی دشمننک تحتکاهنه

۲

خامه یی دستمه آلوب اول آن

شویله ایتدم مدایخن اتیان

ای شهنشاہ آسمان پایه

یازیلیر مدحک عرش اعلایه

قلیچک ایتدی عالمی تسخیر

اولدک ای پادشاه! شهرتکیر

سنی کور مکده دیده یینا

لوح تاریخ ایچنده شهرتزا

قلمک شاعر سخنزادر

قلیچک دهره دهشت افزادر

قلمك لؤلؤ جنان صاحیور
 قلیجك قطره قطره قان صاحیور
 ای شهنشاه، ای جهان ادب
 اولدی علمك جهانده فیضه سبب
 بولدی سایه کده اعتلا دولت
 رونما اولدی سندن علویت
 قلیجك خوف ودهشته باعث
 قلمك شوق ملته باعث
 مهر عالم اولایدی باشکه تاج
 قدسیانه اولور ایدی منهاج
 ایدر ای حامی جهان فلاح
 سنی تقدیر عالم ارواح
 کوسترر شانکی بکا تاریخ
 عرض تقدیر ایدر سکا تاریخ
 ایلدکده عدالتی معتاد
 دمدم مؤمنینی ایتدک شاد

شعرك آب ذالادن الذ
 می ناب خیالنده الذ
 سنده سطوت تجسم ایتمشدره
 مهر دولت تجسم ایتمشدر
 سنسین ای پادشاه! سر افراز
 ایدر اعدا اوککده عرض نیاز
 شهرت ذاتکی ایدنجه قیاس
 بولنور می جهانده بر مقیاس
 قلیجك دهری هر زمان آلمش
 قلمك شاعرانه شان المش
 ملتک اولدی عاشق اخلاص
 اولدی سایه کده اهل درد خلاص
 کرمك عدل و دادی ایلدی فرض
 دین یولنده جهادی ایلدی فرض
 ایشته تاریخ، جمله سی مضبوط
 عالمی تیغه ایلدک مهربوط

معدلتدن اولور ايدك محظوظ
 مرحمتدن اولور ايدك محظوظ
 ايتدك اولدمكه بوجهانه وداع
 قیلدی طاقت جهانده جانهداع
 سنی تقدیس ایدر ایدی اخلاف
 سنی تقدیس ایدر بوکون اسلاف
 اولدی هجرکله سرتسر آفاق
 مائل کریمه، سینه چاک فراق
 دهری اغلاتدی هجر پرکردک
 قالدی عرش خداده شانلی یرک
 اوراسی اولدی جامع اقبال
 اوراسی اولدی جامع اجلال
 ای ضیا آور سمای کرم
 سنی تقدیس ایدر بتون عالم
 تتره دی دشمنک سنانکدن
 پرتو تیغ جانستانکدن

اولدی مسرور هر عدالتجو
 طولدی لطفیکله سربسر هر سو
 خاص اقبال اوشانلی لشکریکه
 قهرمانلر باش اکدی خنچریکه
 خنچرکدر عدویه برق بلا
 قلیجکدر عدویه رعد قضا
 عدلک ارباب جرمی شاد ایتدی
 لطفک اظهار عدل و داد ایتدی
 لوحه تربه منوریکه
 خاکپای مزار انواریکه
 ایدهیم عرض حرمت و تکریم
 شویله برقطه ایلم تقدیم :
 زائر ! ای غافل حقایق موت
 سنی احوال عالم الدانیور
 حرمت ایت، عبرت آل، زیارت قیل
 بوراده برپیوک جهان پاتیور

۳

حضرت پادشاه داد آور
 قیلدی وقتا که تختی پرزیور
 بر شقی شام ایچنده ایتدی ظهور [۱]
 دولته قارشی کوستردی غرور
 واردی اون بش بیک عسکری، نه خیال !
 ایتدی دعوای شان واستقلال
 هله بر کره کور شو بی ادبی
 ایلمشدی محاصره حلبی
 بونی کوش ایتدی پادشاه جهان
 ایتدی اولدم وزیرینه فرمان [۲]
 پیشگاه عدویه حیقدی وزیر
 آله دن دسته ده شمشیر
 قاجدی دشمن هراس ایله شامه

[۱] جانبرد غزالی .
 [۲] وزیر ثالث فرهاد پاشا .

(فتوحات)

دوشمه مک ایستیوردی بردامه
 ایتدی اما وزیرانی تعقیب
 دشمنی ایتک ایستدی تأدیب
 یتیشوب مصطبه جوارنده
 دشمنک عالم مسارنده
 کورله دی ییلدیرم کبی ناکاه
 دیدیلر : لاله الا الله
 مهر تابان آسمان افروز
 دهری تنویر ایلمشدی هنوز
 جکدی تیغ منیری شانلی وزیر
 ایتدی اعدایی ناکهان تدمیر
 صولک دمنده غریو هیجانک
 صولک دمنده نفوس اعدانک
 بتون اعدایی تار ومار ایتدی
 بتون اعدایی خاکسار ایتدی
 سرمقطوع دشمنی آلدی

کوکلی شوق و مسرتہ دالدی
 صادق دین ایدی، شجاع ایدی پک
 موردن برهدیه در دیرک
 باشنی دشمنک شجیعانه
 کوندروب حضرت سلیمانه
 جیقیدی تا آسمانه شانک
 مظهر لطفی اولدی سلطانک
 صوکره عسکرلره دونوب شویله
 اقتضار ایلدی، دیدی بویله :
 مور ایسه مده قلبی املا ایدن شاندر بنم
 پادشاهم حضرت سلطان سلیماندر بنم
 ییلدیرم می ای فلک سرمایه فخرک سمنک
 دست پرزور مده کی شمشیر براندر بنم
 اعتلادن دم اورانلر اکلاسون علوتی
 پرتو علوتیم دهره نمایاندر بنم
 تیغمک داملا تدیغی هر قطره قان برغنیچه در

قهرمانلر! کجریکم صحرا کاستاندر بنم
 تتره دیر جای ضلالی اعتلای شهرتم
 طوتدیغیم شهره برشهره ایماندر بنم

۴

حضرت پادشاه عالیجاه
 شهریار جهان، ظل الله
 ردوسک فتحنه قیام ایتدی
 دم بدم اخذ انتقام ایتدی
 دشمنک لازم اولدی احسası
 ایکی، اوچ یوز سفینه انشاسی
 قره محمودی دشمنه صالدی
 [هره که] نام قلعه بی آلدی
 ایلدی صوکره مصطفی پاشا
 کیملرله اودمده عزم و غا
 سوردی اول بیوک سفینه لری

دشمنك سد اولندی رهگذری
 کندیسى قلعه یه هجوم ایتدی
 دشمنك ده جسارتی بیتدی
 قره یه دوکدی عسکری سردار
 طوپلری ایلدی شراره نثار
 اولدی میدان حربه نور افشان
 کلدی امداده پادشاه جهان
 بر وزیر شیجیع و پر اجلال [۱]
 قلعه نك صاغن ایلدی اشغال
 بریسی قلعه نك یسارنده
 دشمن دولتک جوارنده
 ایدوب اظهار سطوت و هیبت
 ویردی اعدایه يك بیوک دهشت
 اوکونی برتصور ایلملی
 دهشتی بر تفکر ایلملی
 [۱] پیری پاشا.

کوپوروردی دکنز حدیدانه
 دهشت ایراث ایدردی انسانه
 دالغلر یوکسیلیردی دهشت ایله
 طاشلر ایکلردی صانکه خشیت ایله
 قلعه نك پیشنه ییغوب تپلر
 سپر آلدی بتون جنود ظفر
 کورله دی طوپ سسی هان بردن
 لرزه دن اولدی دشمن آه افکن
 ناکهان بر هجوم ایدوب عسکر
 قیلدی اعدای دینی زیر وزیر
 ردوسک فتیحی ده تمام اولدی
 پادشه نائل مرام اولدی
 چیقدی میدان شویله شاهانه
 دیدی کفار قارشی مردانه :

ای دشمنم ای دشمنم ! شمشیر قهرم قانلیدر
 بکزر هلال سطوته دستمه خنجر شانلیدر
 تکریم ایدر شمدی بنی هر کیمسه که اذعانلیدر
 بر کره دقت ایت بکا قارشکده کی عثمانلیدر

§

هم عاقلم هم عادلم اسلامی توحید ایلدم
 اسلافک افعالی هر دمه تسعید ایلدم
 تأدیب ایچون دشمنلری دنیای تهید ایلدم
 بر کره دقت ایت بکا قارشکده کی عثمانلیدر

§

سویله بکا الله ایچون کوردکی بویله عسکری
 کورسه ک بیله یوق فائده دارا کی جنک آوری

کچمش زمانی ایتمه یاد ارتق اونوت اسکندری
 بر کره دقت ایت بکا قارشکده کی عثمانلیدر

§

اعلاهی دین ایتک ایچون امر ایلدی پیغمبرم
 دنیایی تنویر ایلدی شمشیر پرتو آورم
 پنجه مده عالم تریبور بر عسکر اوغلی عسکر
 بر کره دقت ایت بکا قارشکده کی عثمانلیدر

§

علویتی اظهار ایچون ایتدم فدای جان وتن
 کورمز میسین که طویلرم اولمقده در آتش فکن
 قان داملیور قان داملیور دستمه کی شمشیردن
 بر کره دقت ایت بکا قارشکده کی عثمانلیدر [۱]

[۱] ردوس فخی اناستند استانکوی، بطورم،
 نختالو قلعه دخی فتح اولمشدر.

۵

باق شو صحرايه خون ايله مغبر [۲]
 اوزرنده يوزاللى بىك عسكر
 صانكه صحراى محشر اولدى جهان
 بر چكچاك، بر غريوو فغان
 بوراده پادشاه بر سطوت
 اوراده دشمن دنى طينت
 بوراده آفتاب برج ظفر
 اوراده ظلمت ضلال آور
 چكىلان خنچر شجيعانه
 ياره آچدى عدوى نالانه
 آتيلان طوپلارك شراره لرى
 قلب اعداده آچدى ياره لرى
 [۲] مهاج صحراى.

كوردى اول دهشتى اودمده قرال
 بردوشوندى مزيتن درحال
 قاجهدن باشقه چاره سى يوق ايدى
 آتيلان دانه لرده بك چوق ايدى
 اولدى يوز بىك عدو اسير تراب
 ايتدى اسلام دشمنانى خراب
 ياره لندى قرال فرار ايتدى
 بطاغه دوشدى دوزخه كيتدى
 بزم عسكر قليل ايدى اما
 اك امداده كلى لطف خدا
 پادشاه ايلدكجه عرض ظفر
 بويله تحسين ايدردى قدسيلر :
 بارك الله اى شه عالمقام
 وصف پاك شانكه گلز ختام

حق خوشنود ایلدك، تزیین ایدر
شهرتك تاریخی تایوم القیام

۶

برایکنجی سفرده شاه جهان
دشمن دولته دیلتدی امان
فتح ایچون قلعه‌یی اوکشورکیر [۱]
نیجه اعدای ایلدی تدمیر
اکاده نائل اولدی اخرکار
ایلدی دشمنی اودمده نزار
دها برجوق قلاعی رام ایتدی [۲]
دشمنك کارینی تمام ایتدی
برایکی دشمن اولمادی تسلیم

[۱] بروت قلعه‌سی.

[۲] قروانه قلعه‌سی وسائر.

قیلدی شو فیکری پادشه تفهیم:
«اولدی اسلافك سرافرازی
سزی محو ایتك ایستین غازی
کورمین چیقمالی شو میدانه
چکملی تیغنی جسورانه
هایدی تسلیم اولك، یاجنك ایدم
سزه صحرای حربی تنك ایدم،
سویله‌دی بویله، رخشنه اوردی
کیدرك یش قلعه‌ده طوردی
آرقه‌سندن كنن دلاورلر
کسیدی اعدای دینی سرتاسر
قلعه‌رام اولدی پادشاهه اودم
او قودی مدحنی بتون عالم
قیلدی احراز شان بتون عسکر

دیدى اول پادشاه عدل آور:
 عسکر! بوظفر عظیم شاندر
 رشك آور کشور جهاندر
 ارواح سزه قصیده خواندر
 خنجر لرکز ضیافشاندر

§

تحسین سزه شمى قهرمانلر!
 تتر سزه قارشى پهلوانلر
 پامالکنز اولمده جهانلر
 اوصافکنز ای یکیت جوانلر
 پیرایه لوح آسماندر

§

اوصافکنزه کلیرمى غایت
 توصیفنه یوق قلمده طاقت
 تاریخ یازار او وصفی البت

اخلافکنزه قالیر او خدمت
 تقدیر ایده جک انی زماندر

§

تترتدی شو عالمی اوغوز رخان
 اعدامزى ایلدک پریشان
 جدم اولیور بو حاله برهان
 ایلر اکا اقتفا سلیمان
 هیبتلى بابام سلیم خاندر

V

بونى کافی دکلې اثباته
 نظر ایت کثرت فتوحاته
 الدینى قلعه لرده کی اعدا

خوف وخشیتله اولدی لرزه فزا [۱]

[*] ارشاک . شقلوبش . قیولنه . شلیه . بابوجه .
 بیلوار . مرزنجیه . ووتومش . زاقان . قنبره . وسائرہ .

قلعه لر سینه چاك هيبتيدر
هر بری بر نشان سطوتيدر
قهرمانلر عدويه تير آندی
تيغلر دشمنه قان اغلاتندی
عالمی فتحه کلدیلر آنلر
برمناسترده بولدیلر کانلر
بوفتوحاتی کوردی دهشترا
کلدی عرض اطاعته اعدا
ایسته یهیدی شه کرم پیرا
محو اولوردی خریطه دنیا
قان ایچنده قالیردی دریالر
قان ایچنده قالیردی سحرالر
آرزو ایلیهیدی تسخیری
دهری تالان ایدردی شمشیری
امروفرمان ایدیدی خنچرینه
ییلدیرم یاغدیدردی قان یرینه

بویله بریادشاه عالم ایدی
باباسیله بوذات توأم ایدی
غضب آلودایدیسه شویله نگاه
قهرمانلر اراردی جای وپناه
مظهر لطفی اولسه بر آدم
کسب اشواق ایدر ایدی هر دم
جالب قهری اولسه برانسان
خاك پر ذلتی ایدردی مکان
یاقدی یاندیردی ملک کفاری
کیجه کوندوز جهاد ایدی کاری
حامی زمرة اعالیدر
پادشاهانه کوکلی عالیدر
صاحب شان و حائر سطوت
مجتهد در دنده علویت
بوکا تصویر ی شانلی برهاندر
بك بيوك برجهان عرفاندر

خامه‌کم واقف حقایق‌دور
 بویله و صافی اولسه لایق‌دور :
 شوتر به عالمه سطوت نماور
 انک قندیلی نور کبر یادر
 انی تنویر ایدن ذات معزز
 بتون عسکر لره هیئت فزادر
 اولور افکاری رسمندن نمایان
 هله سیرایت نه شانلی بر بهادر
 جهانگیر اولدی شمشیر منیری
 شهنشاه جهان، ظل خدادور
 اویاندردی کوکلرده هدایت
 انک شهر اهی شهر اه هدادور
 کمالاتیله ماه معرفت‌دور
 فتو حاتیله خورشید غزادر
 تنور ایلین دستنده او یله
 قلیچ ظن ایلمه، برق قضادر

اوچار هر لحظه برج اعتلاده
 روان پاکي مجلوب سمدور
 ایدر حرمت اکا ارواح علوی
 اکا برخارقه دینسه بجادر
 خلافت بر جنک خورشیدیدور او
 چراغ شرع پاک مصطفادر
 بلند تیغی مجبور چکاچاک
 الزده خامه سی قدسی نوادر
 اسیری اولدی شاعر لر دمدور
 مضامین کلامی بی بهادر

قبودان شجاع خیرالدین
 هر زمان اولدی مظهر تحسین
 دالغه لر باش اکر دی حدتیه
 ایتدی دریایی رام هیبتیه
 ایتدی اعدای دولتی تعقیب

قیلد بر قلمه بی همان تخریب [۱]

وندیکدن کان سفینه لری

بر هجوم ایتدی صوکره سوردی کری

کیمی باتدی، کیمی فرار ایتدی

حاصلی قوت عدو بیتدی

بری یانده محمد غازی

اولدی غازیلرک سرافرازی

قارشیننده یکریمی بیک دشمن

ایتدی ترک حیات هپ بردن

بونو فکر ایلینجه شاعر لر

چیقار البت بوشعر شوق آور:

شاهنشہ کر مکار خورشید اعتلادر

عسکرلری نجومه بکزر ایسه سزادر

۹

اتکروسک قرالی فوت اولدی

کوچک اوغلی مقامنی بولدی

[۱] قشایله قلعہ سی .

بونو نمچه قرالی کوش ایتدی

بدونی محو ایچون همان کیتدی

قیلدیلر پادشهندن استمداد

پادشاه ایتدی انلری دلشاد

قیلدی اعزام شانلی عسکرینی

عسکرک اک غبور سرورینی

چوقدی اعدای دین، فقط محزون

آزدی عثمانلیلر، فقط ممنون

برکیجه نمچه لی اولان اشرار

کیمیلرله ایدنجه قصد فرار

بونو فهم ایتدی اول زمان سرور

هپسینی ایتدی داخل مقبر

بوده بر باشقه فتح شان آور

بوده بر باشقه حرب خون پرور

صوکره اسپانیه یه هجوم ایتدی

دشمنی طعمه غموم ایتدی

پورتقال نام فرقه اعدا

ینی ایلمشدی استیلا

قیلدیلر پادشہدن استمداد
پادشاہ ایتدی انلره امداد
دشمنی قیلدی لرزه ناک هراس
سطوت پادشاہی ایلہ قیاس

۱۰

قیلدی اول پادشاہ عالمگیر
دها خیلی ممالکی تسخیر
بونلری ایتدیکم زمان تطویل
ایدرم انلری دخی تفصیل

§

بیلدیرم بایزید ذیشانک
شانی مشهور اولان جهانبانک
چنککنک عالم اولدی حیرانی
عالمہ قارشى تیغ برانی
بر نشاندر قضای صاعقه دن
ختیچری دشمنہ شراره فکن
بور سالہ مدہ شمدی قالمادی یر
یازدم اول نامه باشقه جه بر اثر

صوٹ

عصر کتبخانه سی

ییلدرم

سلطان بایزید اول

یاخود

بر جهانگیر

سلطان حمید خاندن سلطان کامراندر
ارباب عدل و دادك اك شانلي سرفرازي
يارب دمام اوسون اجلال و عمرى افزون
خورشيد معدلتدر سلطان حميد غازى

ناظمی

محمد جلال

معارف نظارت جلیله سنك رخصتید طبع اولنمشر

کتابخانه

(فصهار مطبعه سی) باب عالی حاده سنه نومرو ۲۵

۱۳۰۸

ییلدرم سلطان بایزید خان اول حضر تلی

مقدمه

سلطان سلیمان قانونی حضرت تهرینه عائد اوله رق
بوندن اول نشر ایتدیکم اثرک مقدمه سنده سلطان
سلیمان حضرت تهرینک بعض اشعار شاهانه لرینی درج
ایله کندیلرینک عالم ادبیاتمزدهده نه شاهانه بر
موقعه زینت بخش اولدقلرینی عرض ایتمشدم.
او شعرلری اوقویانلرک بر قسمی سلاطین عظامنزک
دها بو کبی آثار شاهانه لرینک ارائه نی آرزو
ایلدکلرندن، انشاء الله بو کلیاتک ختامنده (اشعار
سلاطین) عنوانیله، حقیقه سلطان اشعار اطلاقه
سزاور اولان اوکی نوادر ادبییه یی قارئنه عرض
ایده جکم. شمذیلک اشعار سلاطین حقنده کی فکر
مخصوص عاجزانه می براز دها ایضاح ایتک ایسترم:

(مقدمه)

عصر جدید ادباسنک کشف ایتدیکی حقایق
ادبیه دندر که «شعر» دیدکلری مزیت علویه
مجرد موزون ومقفی ویاخود مصنع اولدینی ایچون
مظهر رغبت اولمیور. بلکه بر سوزه بحق شعر
دینیه بیلیمک ایچون - وزنندن، قافیه سندن،
صنعتندن صرف نظر - امک لطافت خیال، رقت
حسن، فصاحت بیان، شدت تصور، مقارنت
حقیقت کبی برچوق مزیات ایله تجلی ایتمی ایجاب
ایدیور - بو جهته، هر منظوم سوزه شعر دیمک
شعرک معنای حقیقیسنی بیلیمکدن نشأت ایلدیور.
شایان حیرت اولمازمی که بتون ملل متمدنه
طرفندن شایان حرمت وبلکه سزاور پرستش
کوریلن سلاطین عظامنز حضرتاتنک قلیجلرینک
میدان وغاده اظهار ایتدکلری بارقه ظفره نظیره

ياپار جه سـنه قلمـلرينك طلوع ايتديرديكي معرفت
و فضيلت كوشلارندن جهان معارفى مستير نور ذكا
ايلمك ايجون ارا صيره انشاد شعرده نزل ايدرك،
هر شعر لر نده يوقا ريده سايد يغمز مزياتك كافه سنى
ارائه ايله عثمانلى شاعر لرينى مسجور اعجاز ايلسون؟
اوت، اشعار سلاطينك ايجنده هيچ بر مصراع
كورولمزكه حسيات قلسيه لر ينك ترجانى، مهـابت
علويه لر ينك بليغ بر لسانى اولسون!

مؤسس بنیان سلطنت سلطان عثمان غازى
حضر تـلـرينك سلطان اورخان يازدقلى منظوم
نصيحت نامه لر نده كي:

عثمان! ارطغرل اوغليـسك
اوغوز قره خان نسليـسك
حقك بر كمتر قوليسك
استانبولى آج كلزار ياپ

شعرى قدر قهرمانانه و حكيمانه بر نظامى تصور
اولنوركه بتون اخلافك ايشته بو نصيحتـه اتباع ايده
ايده روما ايـمـپـراطورلغـنك كرسى اداره سنى لرزان
ايلدكلى تاريخ ايله مثبتدر؟

سلطان اورخان حضر تـلـرينك، خداوندكار
غازى حضر تـلـرينه قارشى ايراد ايلدكلى:

رسول الله شرعن پشـوا قـيل
معين دين اولوب نصب لوا قـيل
بوفانى ملكه مغرور اولمه زنهار
طريق شرعدن دور اولمه زنهار

شعر حقيقت پرورينك هر حرفدن بر كتاب
عدالت وجوده كليـر.

خداوندكار غازى حضر تـلـرينك قوصـوه
صحرا سنده درگاه كبريايه قارشى:

آب روی حبیب اکرم ایچون
 کربلا ده روان اولان دم ایچون
 اهل دردك دل حزین ایچون
 جانه تأثیر ایدن انینی ایچون
 باقه یارب بزم کناهمزه
 نظر ایت جان و دلدن آهمزه
 راه دین ایچره بن فدا اولهیم
 سپر عسکرهدا اولهیم
 دین یولنده بنی شهید ایله
 آخرتده بنی سعید ایله
 ملک اسلامی پایمال ائمه
 منزل فرقه ضلال ائمه

یولنده اظهار ایتدیکی استرحامی او قودقدن، او
 جهانیکر عظیمك قوصوه محاربه سنده کی صورت

شهادتی ده کوز اوکنه کتیردکدن صوکره، کوکلرک
 سائقه حمیتله خلیجانه، کوز یاشلرینك تأثیر رقتله
 غلیانه کله مسی قابل دکلدن.

چلبی سلطان محمد خان غازی حضر تلیزینك :
 جهان حصم اولسه حقدن نصرت ایسته
 ار نلردن دعا و همت ایسته
 مطلعنده کی متانت فیکریه ار باب توکله غبطه بخش
 اولسه روادن.

اراصیره ده، حسیات عاشقانه لرینك ترجمان بلیغ
 اللسانی اولمق اوزره، مثلاً سلطان بایزید ثانی
 حضر تلیزینك :

صبحه، دك هر کیچه ای خورشید روشن ماهدن
 نیجه بر فریاد ایدم قورقزمیسك اللهدن
 مطلع عاشقانه سی طرزنده نوادر ادبیه ایله او یولده

شعر سوبیلین شعرای عصر دهه عادتاً استادانه بر طور
ادب کوسترشلی نه بیوک بر قدرت شاعرانه به
توقف ایتدیکنی دوشونمیلدر !

یاوز سلطان سلیم اوّل حضر تیرینک، اکثر
فارسی اولان اشعار قیمتدار شاهانه سی اراسنده کی :

صبح امید طلعت زیبای مصطفاست
اسرار غیب دردل دانای مصطفاست
یاخود :

فکر میگردم شی کان ماهر اینم بخواب
من درین بودم که ناکه شد طلوع آفتاب
یاخود :

شه ممالک دردم بلاپناه منست
غمم که بی حد و پایان بود سپاه منست
یاخود :

بز بابل محرق دم کلزار فراق
آتش ک سیلیر کجسه صبا کلشنمزدن
یاخود :

کوزلرمدن آقادی دربالر کبی یاشم بنم
دوستلر چوق نسنه کوردی اوکمدق باشم بنم

کبی، کیمی عربستانک صوسز چولارنی سیراب انوار
هدا ایلین بر ذات مقدسک علوبت وقدیستی ارانه
ایدن، کیمی بر فکر حکیمانه یی حسیات قلبیه تطبیق
ایله شفقلمر ایچنده کونشلمر طلوع ابتدیرن، کیمی
بر طاملا کوز یاشنک لسان حالی کوسترن، کیمی بر
عندلیب غریبک حزین حزین، فقط پک بلیغ پک
معنیدار بر صورتده فریاد عاشقانه سی آکدیران، کیمی
« شعر » دیدیکمز نوای محبتی برواویلا ی بدبختانه
طرزنده تصویر ایلین بدایع ادبیه یی او قویوبده

بوقدر علویت تصویره، بوقدر رقت حسه، بوقدر
نزاکت و نزاهت خیاله حیران اولان عثمانلی شاعرلرینک
یاوز سلطان سلیم حضر تلرینی بر نظر حیرت و پرستش
ایله کورمه ملری قابل دکلدر.

سلطان سلیم خان ثانی حضر تلرینک :
یوزکدن زلفی سور کشف نقاب ایت
جمالک مهر و ماهن بی حجاب ایت
مطلعنده کی لطافت ادبیه ایله علو اخلاقنک
مزیت عال العالنه دلالت ایدن:

طبع لطیفمز بزم ای دل سلیمدر
یوق کیمسه یه عداوتمز حق علیمدر
مطلعنده کی سلاست افاده و فصاحت بیان بتون
ارباب ادبی ثناخوان شاعریتی ایتسه شایاندر.
سلطان محمد ثالث حضر تلری - که کنیدی لرینک

برفتیح قهرمانه لرینی مصور اولان اثر قریباً نشر
اوله جقدر - قلم حکمت رقلریله عثمانلی تاریخنک
قسم شاعرانه سنی ترین ایلین سلاطین عظامز دندر.

عارفز آینه عالم نمادر کوکلز
رورکارک جنبشندن صانمیک غافلرز
یتی فکر حکیمانه سنک علویته دلالت ایدر.
سلطان احمد خان اولک :

بوی ایرسه جان مشامنه فصل بهاردن
مرغان صدایی کلسه ینه مرغزاردن
مطلعی اوقونورکن، حسیاتنه مغلوب اولان
هر شاعر، چیچکلرله مزین، یاپراقلرله ملون بر بهار
جانفزاده، آغاجلرک ظلام پرسکونی ایچنده فغان
اپدن بلبلک - باشقه بر تعبیر ایله - شاعر طبیعتک

نواى عاشقانه سنى دىكلورم، جويبار آهسته روانك
صدای حزینى ایشیدييورم صاير !

سلطان عثمان ثانی حضرتلرينك :

هر كشى ذوق ايلدى بر سر وخوش رفتار ايله
بن كدا قالدیم همان غم خانه ده بيك زار ايله
مطلع عاشقانه سى بويولده كى آتارك مقتونى اولانلرجه
زيور حافظه اولمغه لايقدور .

سلطان احمد ثالث حضرتلرينك انشاسنى امر
وفرمان بيوردقلرى چشمه يه ينه زاده طبع شا -
هانه لرى اولمق اوزره سويلدكارى شو :

تاريخى سلطان احمدك جارى زبان لوله دن
آج بسمليله ايچ صوبى خان احمد ايله دعا
تاريخ آبدارى، كلام شعرايى بر جوى آهسته روان

كى سهل الجربان ايلين (سهل ممتنع) مزيتى حائر در،
كه تاريخ سويلمكده كى مشكلاتى تسليمه مجبور اولان
همان هر شاعرك بوسهل ممتنع قارشى حيران
اولماسى ممكن دكلدر .

سلطان محمود خان اولك :

كرم بخش اولماز اى دل حالكى جانانه سويلرسك
وفا مأمول ايدرسك كر عجب يابانه سويلرسك
مطلع عاشقانه سى نه دقيق بر فكر شاعرانه ي حائر در !

الهامى تخلص ايدن سلطان سليم خان ثالث
حضرتلرينك اشعار شاهانه لرى قلب وروح
اوزرنده بك بيوك بر تأثير كوستر مكدور .

بوكون :

ياپشدم دامن پاك رضايه هر چه باد آباد
صارلدم خاك كاي مصطفىايه هر چه باد آباد

مطلعی هر یرده پیرایه لوحه توقیر اولان آثار
عالیه دندر .

نه رتبه بیوفاسک سن آجانان وفا دشمن
بکا اولمازسه لطفک باری اغیاره وفادن کج
یتی :

هزار آسا نوله ایتسه او کمر خساردن فریاد
ایدر بو کلهشک بلبلری هپ یاردن فریاد
مطلعی مزیت و نزاهت شاعرانه سنک الک بارلاق
دلایلرندندر . هله :

داغ سینهم کور ییجک خون ایله آلوده بنم
رحم ایدوب حالمه ازهار گلستان آغلار
ینه رحم ایلمز اصلا بکا اول آفت جان
خی بیمار کوروب حالمه یاران آغلار
کوردی چون درد دل زارمی رحم ایتدی طیب

دیدى ای خسته هجران سکا درمان آغلار
درد ایله رویکه باقدجه سنک الهامی
کرچه خندان اولور اما جکری قان آغلار
یتلری حاوی اولان او مشهور غزلی اوقورکن
کوزلرک یاشله طولماسی محالدر .

(اشعار سلاطین) حقنده شمدیلک بو قدر
بر نمونه کوستردک . نشر اولندیغی وقت کور یله -
جکدر که سلاطین عظامزک هر بری سلطان
الشعرادر . هله یازاجغمز اشعاری شاعرانه
بر صورتده شرح وایضاح ایدم جک اولورساق
بیوک بر اثر وجوده کلیر .

۲۳ نیشان : ۱۳۰۷ محمد جلال

ییلدیرم
{سلطان بایزید اول}

باخود
برجہانکیر

۱

آتشیندر قوصوہ صحراسی
بربیوک پادشہک ہیجاسی [۱]
اورادہ اولدی نمایان اورادہ
اورادہ اولدی درخشان اورادہ
ایلدی نور عیون اورخان
اورادہ دشمن دینی تالان
آندہ عثمانلی دلاورلربینک
[۱] خداوندکار غازی حضر تلمری.

حضرت پادشہک عسکرینک
 بری بیک دشمنی لرزان ایتدی
 بری بیک عالمی تالان ایتدی .
 اوراده پارلادی شمشیر ظفر
 اوراده تتره دی اسکندر لر
 کوردی اول شانلی غزائی ملکوت
 پادشاهک یری اولدی لاهوت
 یایزید، اول شه حیدر عنوان
 اردو کاهه یتشہجه اول آن
 سطوت وشوکت ایله قیلدی جلوس
 اولدی اعدا او زمانده مایوس
 جہلہ سی ایلدی دہشتلہ فرار
 کیتدی تعقینہ عالی سردار [۲]

[۲] فیروز بک .

ہرج ومرج اولدی اودمدہ اعدا
 قالدی آتشلر ایچندہ صحرا
 بریکیت دہ اکا اولدی پیرو [۳]
 دوشدی افلاک نہ دہشتلی آلو
 اولدی دہشتلہ بتون خوف افکن
 دول متفقہ تفرقہ دن
 جہلہ افرادی اولندی تأدیب
 آکلادی قیمتتی اہل صلیب
 دولتک مہری شہنشاہ بنام
 دشمنک کارینی قیلدی اتمام
 برق سطوتدی اکا تیغ ظفر
 بیلدیرم سرعتنہ رشک آور
 اولدی وصفیلہ منور تاریخ

[۳] یکیت بک .

وصفی بویه یازار هر تاریخ :
 خنجر کدن برق اورورد هشتله هر آن ییلدیرم
 پرتو تیغندن اولمشدر نمایان ییلدیرم
 برقلر اولمقده دائم عسکرندن محترز
 آسمانده طوپلرندن اولدی لرزان ییلدیرم
 آرزو ایلر سه آرتق احتیاج ایتسون کونش
 شانلی مشرقدن طلوع ایتدی درخشان ییلدیرم
 بادى حیرت دکلی سويليك الله ایچون
 دشمنه یاغدیردی بر آتشی باران ییلدیرم
 نور علویت ایله ماضی نی تنویر ایلدی
 اولدی استقباله قارشى پرتو افشان ییلدیرم

۲

دهری تترتدی اومهر اجلال
 اولدی حیرت زده بی چاره قرال [۱]
 [۱] صرب قرالی استغنا.

طلب مرحمت ایتمک اوزره
 ملکته شان ایله کیتمک اوزره
 کلدی همشیره سنی تقدیمه
 بلکه املا کئی ده تسلیمه
 دیدی اول شاهه : « مروت ایله
 بکا لطفکله محابت ایله ! »
 حضرت بادشک مرحمتی
 سطوتی، مکرمتی، معدلتی
 عفو ایله قیلدی قرالی احیا
 اوشه نشاء عدالت پیرا
 قرالک شوهری کیم دلبر ایدی
 دینسه لایق : بلکه بکزر ایدی !
 مظهر لطف شه نشاء اولدی
 دولت وسطوته آگاه اولدی

آكلادی قيمتی سلطانك
عاشقی اولدی شه دورانك
شانسه، هييتنه اولدی اسير
برتو سطوتنه اولدی اسير
كوروب علويتی سرتاسر
بويله سويلدی بتون شاعرلر:

§

دها سرعتلی سير صاعقه دن
ايلدك ملك دشمنی تسخير
برقلر خوف ايدر ظهورندن
ييلدريم ياغديرر اوتیغ منير

۳

چوشه گلش ينه بحر مواج
صاچيور ساحله قارشى امواج
برسيه ابره بورونمش آفاق

نوری ظلمتله قيلمش الحاق
اولمش الوان سحاب ماتم
پردۀ مظلم مهر عالم
بارقه شعله صاچار درياه
صاعقه لرزه ويرر دنياه
هر صدا دهشتی مزداد ايلر
فورطنه عالمی برباد ايلر
بوزمانده صاريجه پاشانك
او كرىمك، او جهان آرانك
حانك دهشتی فكر ايله
نور علويتی فكر ايله
برسفينه ايديور كوردی گذار
يعنی استانبوله ايتمكده فرار
آنی تعقيه شتابان اولدی

دشمنی خوف ایله لرزان اولدی
 آنی صید ایتدی اوعالی صیاد
 ایلدی دشمن دینی برباد
 کمی یی ایلدی اولدم تسخیر
 بر پرنسس وارایدی، اولدی اسیر
 چهره سی مهر صباحت افروز
 بر پر نسه کلین اولمشدی هنوز
 کیدوب استانبوله اول رخلری آل
 ایده جکدی اوراده عرض جمال
 کوردی پاشا آنی لطفه شایان
 باشلادی کریه به اول غنجه دهان
 دیدی تطیب ایدرک اول سرور:
 « اوقدر اولمه تأثر آور
 کیم ایدی زوج ورفیقک اوله جق

کیم ایدی اوله سعادت بوله جق
 سنی بر آلاغه ایتیم تسلیم
 یلدیرم خانه ایدر سه م تقدیم
 قیمتک لطف ایله تقدیر اولنور
 اوراده شان وعدالت بولنور
 آغلامه آغلامه! ای حور لقا
 آغلامه! کوز یاشی لایق می سکا؟
 آغلامه! شمدی کولرسک شمدی
 سکا ذاتاً بونی وعد ایتدمدی!
 دیکله دی بولنری اول دلبر قیز
 یوزینه صاچدی مسرت یالیز
 ایلدی عزم حضور سلطان
 بولدی تلطیف شهنشاه ایله شان
 چهره سی اولدی مسرت افزا
 بویله سویلر ایدی قلباً حتی:

ایتدی اسیری کوکلی برشانی پادشاه
 کوکلم اوزات محترمی ایلدی پناه
 روحم سرور وشوقه طالار التفاتدن
 برکره لطفاً ایلسه شاهانه برنگاه

۴

ایلدی پادشه کشورداد
 آلا شهرنده عدوی برباد
 قره مان ملکینی قیلدی تسخیر
 صبح علوی ایتدی تنویر
 قیلدی اظهار عدالت هر کون
 ایتدی اثبات شجاعت هر کون
 عسکری باشلامه دن چنکه دها
 کلدی اول پادشه شان افزا
 دیدی عسکرلرینه : « ایشته بوکون

دشمنی ایتلی تدمیر بتون
 فقط اظهار عدالت لازم
 عاجزه لطف و مروت لازم
 کرم ایستر ایسه کز مولادن
 ظلمی احما ایدیکز دنیادن !
 باشلادی بارلامغه هر شمشیر
 قیردی اعدایی سراسر شمشیر
 طولدی صحرالره خون اعدا
 قان ایله لاله لر آچدی صحرا
 مشرقه، مغربه صالیدی لرزش
 بیلدیریم کورله دی اما مدهش !
 برنگاه ایتلی اول ولوله یه
 بکزه مز ولوله زلزله یه
 اوراده فرقه اعدا محزون

بوراده خیل مسلمان ممنون

اغبراری اوراده اعدانك

افتخاری بوراده سلطانك

اوراده ظلمت ذلت آور

بوراده دهشت سطوت پرور

اوراده ولولۀ ظلمانی

بورادۀ کوبۀ نورانی

اوراده ملك ضلالت ویران

بوراده مهر شجاعت تابان

ایتدی اول پادشه کشورگیر

قره مان ملکئی دهشتله اسیر

فرقه دشمنی بوزدی لشکر

بویله وصف ایتدی انی قدسیلر :

§

ای تبخی اینه شعله زن عالم افلاك

ای عالمی تسخیره کن سرور دراك

قیلديك نيجه بيك دشمنكك سينه سنی چاك

باشدن باشه طولیدردی سمواتی چكاجاك

§

دستكده تنور ایدرك خنجر تابان

خورشید کبی سلطنتك اولدی درخشان

اولدقچه دمامد قلیچك صاعقه افشان

باشدن باشه طولیدردی سمواتی چكاجاك

§

تترتدی بتون دشمنی دستنده کی شمشیر

تیرك قلیبور لوحه علوی تی تنویر

جنكك ایدیور ولولۀ محشری تنظیر

باشدن باشه طولیدردی سمواتی چكاجاك

§

تیغك كورینوب دشمنه آتشلر ایچنده
صحرای جهان قالدی اودم محشر ایچنده
برشانی غریو اولدی عیان عسکر ایچنده
باشدن باشه طولدیردی سمواتی چکاچاك

§

ویردکجه براز رخس هایونکه سرعت
خورشیدی غبار ایلدی آلوده ظلمت
صارصلدی جهان، صانکه اودم قوپدی قیامت
باشدن باشه طولدیردی سمواتی چکاچاك

•

ارادی کنندینه برجای فلاح
کلدی تقدیس شهنشاهه اولاح
یکی اولجه اطاعت ایتدی

آکاشو وجه ایله حرمت ایتدی :
های شهنشاه معالی پرور !
بزی ده ایله سعادت آور
طلب مرحمت ولطف ایدرز
دائما لطف و مروت دبلرز

مرحمت مرحمت ای صاحب شان
بزی لطفك ایله ایله خندان !
نعم ولطف شه عالیجاه
کرمن ایلدی اول زاره پناه
کورددی دشمن بو قدر مرحمتی
کورددی دشمن بو قدر معدلتی
جمله سی بنده فرمان اولدی
اکا حرمتله شناخوان اولدی
شانی ایلمک اوزره اعلا

بویله سویلردی سراسر دنیا :

§

بارلدارسه شمشیر آتش نثار

کلیر یاده جنک شه کامکار

صواعق صاچار خنجر آبدار

زمیندن سمایه چیقنجه غبار

کونش کوسترر چهره اغبرار

§

عدوی ضلالت فشان تتریور

قیلجدر چکامش، جهان تتریور

زمین تتریور، آسمان تتریور

زمیندن سمایه چیقنجه غبار

کونش کوسترر چهره اغبرار

§

اولور فرقه فرقه عدو ناله زن

غریو چکاچاک شمشیردن

اولور یلدریم دهره آتش فکن

زمیندن سمایه چیقنجه غبار

کونش کوسترر چهره اغبرار

§

کوپورمش نیجه شانلی شیر وپلنک

نه هیبتلی عسکر، نه آتشی جنک

نه دهشتلی لوحه، نه دهشتلی رنگ!

زمیندن سمایه چیقنجه غبار

کونش کوسترر چهره اغبرار

§

چکوب پادشه تیغ نور آوری
 او هیئتله تنظیر ایدر حیدری
 نه دهشتلی آتش صاچار عسکری
 زمیندن سمایه چیقنیجه غبار
 کوانش کوسترر چهره اغبرار

۶

سیواسک حاکمی برهان الدین
 کوردی که پادشه فرقه دین
 انی ده ایلمک ایستر تسخیر
 انی ده ایلمک ایستر تدمیر
 قورقودن اولدی یری بسترخاک
 قاچدی کهسارلره اولدی هلاک
 قتح ایدلدی نیجه یرلر اوزمان [۱]

[۱] قسطنطونی. جایک. اماسیه. عثمانجیق. سنبوب

وسائره.

عالم اولمشدی عدویه زندان
 قره مان اوغلی، او مجبور فتن
 ینه تک طورمدی اولدی دشمن
 بونی سلطان جهان کوش ایتدی
 انی بر تهلهکیه دوش ایتدی
 نا کهان ایلدی تبدیل عنان
 قیلدی اعداسنی مغلوب همان
 ایتدی اول پادشه کشورگیر
 قره مان اوغلی بالذات اسیر
 نلر ایتدی نلر اول صاحب شان
 شهرت وشانی ایله طولدی جهان
 مثلی اول پادشک اندردر
 بویله سویلر سه سزادرشاعر :

بوییلدیرم نره دن ایندی؟ عرش اعلادن!
 زمینی آلمغه کلدی جهان بالادن
 بلند خنجر انور، الدنه برشمشیر
 جهانی ایلدی باشند باشه بتون تسخیر
 قیلجمیدر کورینن ییلدیرم نشانه سیمی
 جناب پادشک برق فاتحانه سیمی
 سمایی طوتدی سراسر غزا شراره لری
 آچیلدی سیننه دشمنده تیغ یاره لری
 اولنجه مهر ظفر پادشاهه نور افکن
 مزاره قاجدی عدو دهشت تهاجدن

۷

طویولان ولوله دهشترا
 کورولان دود عظیم هیجا
 چکیلن خنجر آتشی پرور

بارلایان تیغ صواعق آور
 ملنک نامنی ایتدی احیا
 دولنک شانی قیلدی اعلا
 بارلادی بارقه شان وظفر
 یاغدی صحرالره هپ آتشلر
 حضرت پادشه پر سطوت
 قیلدی استانبولی غرق دهشت
 بویله بر دمده گروه اعدا
 ایتدیلر بعض قلاعی یغما
 بونی کوش ایتدی شهنشاه جهان
 فرقه دشمنی قیلدی لرزان
 ناکهان نیکبولیده ایتدی ظهور
 ایلدی دشمنی مهجور سرور
 کورله دی صاعقه شمشیری

بارلادی بارقه تسخیری

ایتدی اعدایی سراسر تدمیر

کلدی اون آلتی بیکی اولدی اسیر

مشرقه، مغربه صالدى آهنگ

ویردی تاریخنه زینت اول جنگ

او زمانده نیجه یرلر آلدی

بتون اعداسنه دهشت صالدى

بویله بر پادشه دیشاندر

شویله دیرلرسه آکا شایاندر :

§

آفاقی ایتدی بر نور شان ضیانشارک

قیلدی جهانی تابان شمشیر شعله بارک

تاریخ ایچنده طوغدی خورشید افتخارک

سندن نشانه در هپ آثار تابدارک

§

باشقه بر لوحه علویت وار

باشقه بر کوکبه سطوت وار

قیلدی تاریخی غریق زینت

ویردی سلطان محمد شهرت [۱]

طبعنک حالت مردانه سنی

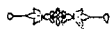
فتحنک لوحه شاهانه سنی

بوراده ایلمدمسه اتیان

ایدرم باشقه رساله میده بیان

[۱] سلطان محمد ثالث.

صوک

عصر کتبخانه سی

{ دیوانچه }

وَجَلَدُ

معرف نظارت جلید سنک رخصتید طبع اولنشد

النبوءات

(قصاب) مطبعه سی — باب عالی باره سنده نومرد ۲۵

صاحب و ناشری

عصر کتبخانه سی صاحبی کر قود

۱۳۰۸

اون ايكسجى عصر هجرى عثمانى شاعر
لر ينيك مقتدر لرندن برى ده {وجدى} در .
مشار اليهاك ديوانچه اشعارى يكرمى سنه اول
طبع اولنمشدر . شمدىكى حالد ه نسخ موجو .
ده سى قالماش حكمنده اولدقدن باشقه - سهو
ناسخ ، جهل طابع كى ايكى بيوك قوه مخربه
نك تاثير مقاومت سوزيله - اولكى طبعى
او قونلماز درجه ده آلوده خط و خطا اولد .
يغندن مرحومك روحنه بر فاتحه اهداسى
قييلندن اولق اوزره شو صورتله يعنى مصحح
اوله رق تكرار طبعيله كتابخانه منتسين
ادبه يادكار ايدلى . رشاد

{ غزلیات }

غم زلفسکه آهمن کاولور [۱] دود درون پیدا
 ایدر دستار عشقه سنبل باغ جنون پیدا
 شود کلی [۲] داغ داغ اولدی درون کیم، ایلمه مگریه
 اولور وادی حسرتده هزاران جوی خون پیدا
 دوشرسه قطره خونابه داغم گلستانه
 اولور شاخ گل اوزره غنچه تر لاله گون پیدا
 کهن جولانگاه شعله عشق جنون انگیز
 نه ممکن سخن دله اوله خاک آساکون پیدا
 هزاران دل غم زلفنده گریاندر، نوله اولسه چنزار
 رخنده برک شبوتی فسون پیدا

[۱] « که اولور » دن مخفف، ضرورت وزن ایچون اختیار

ایلمشدر.

[۲] « شوقدر » دیمک. لیکن شمدی متروکدر.

(وجدی)

دوشرکه سنکلاخ نازه، که کوه جفایه دل
 اولور فرهاد عشقه هر زمان بریستون پیدا
 بوتازه شعر وجدی به نظیره سویله یین، اول
 دل پر فیض و طبع پر معانی ایلمون پیدا

بر لحظه بنی بی غم یار ایلمه یارب
 بی شوق محبت دلی تار ایلمه یارب
 بوسینه بی، کیم محزن درد دل وجاندر،
 دنیا غمه جای قرار ایلمه یارب
 نورسته گل آل گبی ایله شکفته
 داغ دلی کهنه بهار ایلمه یارب
 حالتده عشق اولما ییحق [۳] جرعه سی قلبه
 رطل می ذوق دله بار ایلمه یارب
 وجدی به نصیب ایتمزایسه ک ورد وصالک
 هر دم آنی آزرده خار ایلمه یارب

[۳] « اولما ییحه » برنده . بوده شمدی قولالماز.

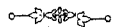
بتیرسه [*] سبزۀ ترسایۀ سبوی شراب
 ویرر دماغ دل وجانه برکی بوی شراب
 اولایدی واقف اسرار حالت مستی
 دوشردی خاطر تقوایه آرزوی شراب
 هوای گرم الم ایتش ایدی خشک، ینه
 تر ایتدی وادی عشقی صفای جوی شراب
 اولور غبارغم دهر دوندن عاری
 دوشونجه آینۀ فکره عکس روی شراب
 یتر مقیمی غم نوبهاردر، من بعد
 کنار گلشن ووجدی وجستجوی شراب

— — —

گوئل صبر و سکون ناله و فریاده ویردم هپ
 بو چشم آتشینک خاک و آب باده ویردم هپ
 تسلی یاب اولوب قید شکنج زلف پر خله
 متاع آرزوی خاطر آزاده ویردم هپ

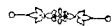
[*] «بتیرم»، بتشدیرمک معنایسته بر لفظ متروکدر.

نوله گرمست آچیلسه غنجه سی اول گلبن نازل
 آکا بن صویرینه خون دلدن باده ویردم هپ
 نه سود آلیر خریدار متاع و صلی بندن صور
 که نقد عقل و فکر و جانی اول سوداده ویردم هپ
 خط و خان گوروب غمزۀ یله اصلان صوردم، ای وجدی
 دیدی: اطفال ناز و فتنه بی استاده ویردم هپ

فکر چشم هوش دشمن غمزۀ مستانه دوست
 عاقبت ایتدی بنی دیوانۀ پیمانه دوست
 اولماق ممکن می صدپاره اسیر کا کلی
 شانه دردست فریب و زلف مشکین شانه دوست
 ایتمه چشمندن امیدیک نگاه التفات
 آهوی صحرای حسن اولماز، دلا، دیوانه دوست
 یا خراب اولمش دل ایستر، یا گلیر ایلر خراب
 عشق در واریسه بر شاهنشۀ ویرانه دوست
 اولمه مغرور و فریب خط روی تابدار

شمع بزم آراتك [۱] اولماز دیده پروانه دوست
 زخمدار غمزه آرملازسه کویندن نوله
 پرشکسته مرغ اولور پروانه دشمن، لانه دوست
 اول بتك تصویر حسن ایلوب نقش درون
 خلق عالم اولدی درد عشقه بختانه دوست
 بند زلفندن قاچوب دل خالنه جانلر ویرر
 کور مدم بر بویله مرغ دام دشمن، دانه دوست
 ای دل دیوانه وارمجنون ایله گرم الفت اول
 همدشمن اولماز سنکله وجدی فرزانه دوست

ایتدی دل رویکه، رویك دل سوزانه حسد
 ایتدیلر بر برینه شعله و پروانه حسد
 جان فدای ننگهی اولدی، بدن خاك رهی
 ایلدی جان بدنه رشك، بدن جانه حسد
 رخنه ارّه قی [۲]، شرحه مژگان قی

[۱] «کی» معنائنه كذلك مکرر.

[۲] «هانی؟» اداتیک املای فدایی

دل صد بازمه ایلرسه نوله شانه حسد
 روینه گرم نگاه ایتدیگی تأثیر ایتش
 قوت طالع خورشید درخشانه حسد
 ایله محسود بی رخصت بابوسك ایله
 نیجه بر ایلیم کوشه دامانه حسد
 ناجنون ایتدی سنی لایق بند کا کل
 سکا چوق عاقل ایدر ای دل دیوانه حسد
 بوغزل زیور مجموعه یاران اولسون
 دوشدی ای وجدی نیجه دفتر و دیوانه حسد

بی سوزان ایدر برق فغانم چرخه کار ایتز
 شب و روز ایتدیگم فریاد بی تأییدن فریاد
 طایفه زورگه ای عقل کیم وادی عشق ایچره
 ایدر شیر ژبان سر نیچه نخجیردن فریاد
 بزه هر روز لابد بر جفای نو اولور روزی
 دل ارباب عشقه بارش تقدیردن فریاد

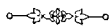
هزاران وعد ایدر انجامزه گلد کده ظهور ایتمز
بکا طفلانه وضع ایلر بو چرخ پیردن فریاد
طوتاردی ناله من ایوان چرخ سربسر وجدی
خلاصه چاره بولسه زلف عالمگیردن فریاد

اشکم فراق اهل ایله جیخونه ناز ایدر
آهم هوای زلف ایله گردونه ناز ایدر
سینه مده آرزوی تماشای خال ایله
داغم همیشه لاله پرخونه ناز ایدر
ایتدکجه بحث، درد و بلادیدگان عشق
شرح غمی حکایت مجنونه ناز ایدر
یارب، نه طرفه فتنه عالی جنابدر
اول غمزه لرکه سحره و افسونه ناز ایدر
و جدی طبیعت اثر فیض عشقه
بر شوخدر که شعره و مضمونه ناز ایدر

لطف فلك، که ایللره آبی شراب ایدر،
دلشنه محبت بهجری سراب ایدر
غمدن اگر چه هر کس آیر حصه، لیک چرخ
هپ با که [*] جانکداز اولانی انتخاب ایدر
گر آه ایدر سه م، آهی گردون شیوه کار
سر مطلع ستاره مه ابر حجاب ایدر
صد آفرین طبع سخا بخش دهره کیم
نادانه لطف، جوری بکا بی حساب ایدر
و جدی تحمل ایله سپهرک جفا سنه
برگون اولور که ایلدیگندن حجاب ایدر.

جسم پر زخم و نزاره پیرهن بیکانه در
کشته تیغ غم عشقه کفن بیکانه در
دل نگاهیه ایدر ناز و نیازی بی زبان
مجلس اهل محبتده سخن بیکانه در
سینه کی چاک ایت دراغوش ایلسون جان دابری

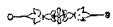
[*] «بکا» اوله جق؛ ضرورت وزن ایچون بویله یازلمشدر

بزم خاص الخاص وصل اولدوقده تن بیکانه در
 آشنالی ایلمز عشاقه خوبان جهان
 دیر اصنام ایچره شمیدی برهمین بیکانه در
 حالکی ایله زبان حال ایله دلداره عرض
 گفت وگویی عشقه، ای وجدی، دهن بیکانه در.

دلده، که سنک آتش عشق اثری وار،
 آم ایلمه کونینی یاقار برشرری وار
 درکار اولیجق صنعت تسخیرده غمزه ک
 جبریلی دخی زلفنه بند ایتسه یری وار
 ناز ایتسه نوله اهل محبت یم وکانه
 دنیایی دگر آنلرک اوزکه گهری وار
 طاغ اولسه نگاهینه طایانماز دل عاشق
 اول آفتک، الله، نه ظالم نظری وار!
 گنجینه اسرارینی آپسه دل وجدی
 صندوقه طبعنده گوره یدک نه لری وار!

هزار دل که آنک آه وزاری آتشدیر
 اویاغ آتش اولور کیم بهاری آتشدیر
 صاقک صاقک لب اندیشهک اولماسون سوزان
 خیال بوس رخ نابرداری آتشدیر
 خیال روی نوله داغ یاقسه سینه مده
 که شمعک انجمه برکذاری آتشدیر
 لباس عشق تی شعله زار اولان گیسون
 اوکهنه پیرهنک بود وتاری آتشدیر
 غم رخ بنی خاکستر ایتسه غم چکمم
 یاقان وجودمی، ای وجدی، باری آتشدیر

غمزه پر خون اولدیغی، ژکانلرندن بللیدر
 تیغ خون آشام اولنجه جوهرندن بللیدر
 مست اولوب عشاق ایله ناز و نیاز ایتدکلی
 خونچکان دامان خونین خنچرندن بللیدر
 کعبه جویان محبت خضری رهبر ایلمز

سجده کاه اهل دل خاك درندن بلیدر
 كَلَّةُ برداغه زلفی سایه بخش اولسه نوله
 لایق تاج شهنشاهی سرنندن بلیدر
 آم گردونسا یت سوز درونمدن نشان
 آتش پوشیده دود مجمرندن بلیدر
 خاك رخسارندن آكلا حالمی ایتمه سؤال
 عاشقك بخت سیاهی اخترندن بلیدر
 آفرینلر طبع وجدی سخن پردازه کیم
 آبروی اهل دل نظم ترندن بلیدر

لعلك تبسم ایله پر آب و تاب گوستر
 یاقوت سرخ ایچنده درّ خوشاب گوستر
 عکس رخکله ایله آینه بی منور
 آغوش مهره رخشان بر آفتاب گوستر
 ایتمه لبك کشاده اهل نیازمه اما
 هر بر سؤاله غمزه كه حاضر جواب گوستر

عی ایچ که روی آلك اولسون ینه خون افشان
 آب ایجره آتشی گور، آتشد آب گوستر
 آب حیات و صلك خواب ایجره جانہ عرض ایت
 دلشنه امیدہ باری سراب گوستر
 ستر مست و دلشکسته دوش پای چشم مسته
 معمار لطفه کندك خانه خراب گوستر
 صوندجه جام ذوقی اول مست نازه ساقی
 صد چشم مبتلائی آنده حباب گوستر
 وارمی جواب سویلر بونوزمینہ، وجدی ؟
 شعر کده اهل نظمه ناز و خطاب گوستر

(نظیره غزل نظم)

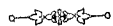
اطراف چشم ترده آه کبود گوستر
 تأثیر سوزشکله آب اوزره دود گوستر
 وعد و صالک ایله بازار دردی گرم ایت
 عشاق جان فروشه امید سود گوستر

سینه کده شرحه کی قیل خونابه ایله سیراب
 اول شعله زار غمده خونین سرود گوستر
 ابرو ک ایله دله ایت پابوسکه اشارت
 اول بت پرست حسنه جای سجود گوستر
 گفتاره گل دهانک محو ایلسون وجودی
 بودی نبود ایله، نابودی بود گوستر
 هر بر نگاه نازه بیک جان ودل نثار ایت
 گورد که لطف کندک سرگرم جود گوستر
 اشعار پاکک ایله هپ بویله عالم آرا
 منصف اولان نظیمی وجدی حسود گوستر

شبستان غم بزمده شمع انورم یوقدر
 فنا دنیاده یعنی بر مسلم دلبرم یوقدر
 سرنده هر کسک بر غنچه سیرابی وار شمعی
 بنم باغ جهان ایچنده بر برک ترم یوقدر
 نه بر زخم نگاه ونه اسیر زلف مشکیم
 آنکه چون صف سربازان عشق ایچره یرم یوقدر

زر خالص عیار ایتدی دلی اکسیر عشق اما
 اله آلیر آنی بر دلبر سیمین یرم یوقدر
 یانوب هجران ایله شمع غم اولدم وصلی یاد ایتیم
 متاع شب پسندم صبحه لایق گوهرم یوقدر
 نیجه فریاد ایدوب چاک گریبان ایتیم بن کیم
 یامده ساقی گلرنک، المده ساغریم یوقدر
 ستانبوله او رتبه آرزو وار دله، ای وجدی
 او چاردم بولسم، اما نیلیم، بال و یرم یوقدر

رویکه ایلسهم نظر رنک حیا نقاب اولور
 گور نه سیه ستاره یم نور نگه حجاب اولور
 آینه ایچره باقسه گر عکسنی خوی فشان ایدر
 تاب کتیرمن آفتاب بر نگه نه آب اولور
 صاعه درنده ایتدیکک تاله لر ایلمز اثر
 هر نه دعا که ایلسه ک کعبه ده مستجاب اولور
 محو وجود ایدن ایدر جانی محض نور عشق

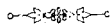
آرده حائل اولماسه سایده آفتاب اولور
عشق ایله ویردی وجدی به ذوق و سرور گریه دن
دلده بو نشوه وار ایکن آب دخی شراب اولور

طوفان سر شکم - دیمه - جوشیمه بکزر
باق چشممه، دامانه دریا نه [*] بکزر
بو حسن ایله انسانه یاقین اولماسنی گور
بک آز گورینور بویله پری آدمه بکزر
میخانه ده بی قید، سفال ایله می ایچمک
نه مجلس دارایه، نه بزم چه بکزر
زنجیر محبت چکه رک گلدی جهان
مجنون ایله دیوانه گوئل توأمه بکزر
خون صاچدیغکی صایمادیلر گچمدی گریه ک
ای دیده تر نقد سر شکم که بکزر؟

[*] «نه مه» دن مخففدر. هر نه قدر بو بولده تخفیفقلر
چاژر دکلمه ده جناس ایچون اختیار ایلمشدر.

هپ عشقه هم مجلس اولان اهل جنوندر
عقل اول حرم انسه نا محرمه بکزر
تقسیم ایدیجک [*] زهره بو شعری دیدی عینی
بو نظم اثر وجدی معجز دمه بکزر

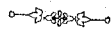
بتان، کیم سبجه مز زناره منسوب ایلمشلدر،
بزی الحق بو احسانیه محجوب ایلمشلدر
نوله گلزار عالم سر ستر بیت الحزن اولسه
بو یوسف طلعتان دنیای یعقوب ایلمشلدر
بکا عشاق تقلید ایده مز جورده تحملده
جفا جولر بی مانند ایوب ایلمشلدر.
حساب سحر گویان ایلدکده قدسیان، وجدی
سنی معجز دم اولق اوزره محسوب ایلمشلدر

سینه مده تازه شرجه، که تیغ نکاه آچار،

[*] «ابدنجه» دیمک.

جان کوی یاره کیتمک ایچون شاهراه آچار
ای دل بلای خطدن امین اولمه، سینه ده
دربسته حصنی دست هجوم سپاه آچار
اظهار رازدله نه قالدی آچیلماق
نشکفته غنجه گل اسراری آه آچار
خطک گورنجه ناله لر ایتسم عجب میدر [*]
پر شوق بلبک دهنن برکیاه آچار
الدن قومه کلید نیاز سحرگهی
قفل امیدی آه دم صبحگاه آچار
سیراب عفو اولوردی نوله گلشن امید
مجرای جوی رحمتی سیل گناه آچار
وجدی جواهر سخنی بویله نظم ایدر
گنجینه معارفی کاه کاه آچار

[*] «تعجب اولنماسون» دیکسده شمعی
قوللانماز.

گوئل سوزان ایدن جسم نزارک تازه داغکدر
سنی پروانه عشق ایلین کندی چراغکدر
الک اویمکله ساقی اهل مجلس سرفراز اولسون
بنی افتاده خاک نیاز ایدن ایاغکدر [*]
خیال روی آلکله نوله هر دم بهار اولسه
درون داغ داغ سینه ای گلغنچه باغکدر
دگدر گردباد حسرت، ای دل، دشت حیرته
سنگ سرکشته پیک آه گمکرده سراغکدر
نوله بلبل کبی زار ایتسه اول غنچه سنی وجدی
گناهک فصل گلده نوش صهبادن فراغکدر

گاهی کلام لطف، که آزاره قائلز
فرمان عالی دهن یاره قائلز

[*] (ایغ) لغظی فارسیدر. «اسکی شاعرلرمن (آباق)
لغظ ترکیبسنده کی قافک غینه تحولندن بلا استفاده بو کلمه بی
اکثریا توریه طریقیله ایراد ایدرلر. حال بوکه (آ) باشقه
(آ) ینه باشقه اولدیغندن بوتوریه لر بوزوقدر» [لغت نامی]

آزاده غم اولما بحق دهر دونده
 بندکند زلف سیه کاره قائلز
 طعن رقیب دیونمکپاش اولماسون
 زخم جفای غمزۀ خونخواره قائلز
 و صلمک میسر اولور ایسه، نقد جان ایله
 ای یوسف زمانه بوبازاره قائلز
 عرض بجال ایدرسه سحر که بزه اوماه
 خاک درنده صبحه قدر زاره قائلز
 تک یاره جور سمتنی تعلیم ایتمه سون
 هر نه ایدرسه چرخ ستمکاره قائلز
 اولما زسه باده لب لعلی فرح رسان
 وجدی غبار خاطر افکاره قائلز

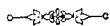
دائم اولماز ایدی کمال نیاز
 اولماسه نازه امتثال نیاز
 فتنه بی چشمی اوگره تیر نازه

خامانموزی زوال نیاز
 نکتۀ سر شیوه و نازه
 ترجاندر زبان لال نیاز
 پایۀ همتک بلند ایله
 تا که ناز اوله پایمال نیاز
 گلشن عشق یارده وجدی
 نازدر حاصل نهال نیاز

خنچر غمزده بز چشمۀ حیوان بولورز
 گونده بیك کره هلاک ایلسه بز جان بولورز
 گورورز زلف پریشانی اینچنده رختی
 لیلۀ القدرده خورشیدی نمایان بولورز
 طره کا کل خم درختی جوزدیکه
 خاک پاینده نیجه دلاری غلطان بولورز
 هجر لعلیله اوغواص بيم اشکنز کیم
 صدف دیده ده در سرینه مرجان بولورز

مرغ آتش نفس سیر گلستان ایتسه نك
گل امیدمزی اخگر سوزان بولورز
صنمستان محبت نه عجب بتكده در
كفری اول دبرده بز همدام ایمان بولورز
یوقلاسه ق ملكت معموره شعر سحری
نخت اعجازده وجدی بی سلیمان بولورز

حسن گفتاری شكر خند فندن بیلیرز
نشوه جام هی فیض جندن بیلیرز
بولورز نقش جبین ایله در دلداری
كعبه حسنی مطاف حرمندن بیلیرز
شویله مدهوش غمز بزكه خیال یارك
كلدیگن سینده نقش قدمندن بیلیرز
ایتمش ایکن دلی قند کرمی شیرین کام
لذت لطفی زهر ستمندن بیلیرز
گریه چشمی گوروب عصمته صد حیف دیرز

موج کشتی شکنی جوش یمندن بیلیرز
دل سودازده بی بهره سامان ایدیگن
میل زلف سیه خم بچمندن بیلیرز
ایتمه انكار محبت، کوکل، اول شوخك بز
عاشقن مرتبه درد وغمندن بیلیرز
آكلارز درد دلی نقد سرشك تردن
صاحب سكه عشقی درمندن بیلیرز
نفس پاك روان بچشنه تقلید اولماز
روح قدسی اثر فیض دمندن بیلیرز
دهر اوله دولتتك بنده فرمانداری
تاكه مهر ومهی دهرک خدمندن بیلیرز
دل وجدیده اولان قوت استعدادی
نظر پاك ولی النعمندن بیلیرز

حافظ لوح و قلم یعنی رئیس الکتاب
کیم بو ترتیب اموری قلمندن بیلیرز

ماه گردون کرم حضرت شامی زاده
 کیم ضیای شب بجای کرمندن بیلیرز
 اولدینغن لایق طغرای قبول احکامن
 زیور خط نشان رقتدن بیایرز
 دوستن فرق ایدرز غایت شادیسندن
 دشمنن داخی کمال کرمندن بیلیرز.
 چاه اقبالنه محتاج ایکن اقبال ایتمز
 آنی ده فرط علو هممندن بیلیرز.

دوشوب آياغنه گوکلیم نه مست اولوب قالمش
 پیاله درکه بزمده [*] شکست اولوب قالمش
 نشان سم سمندی دگل مه نودر
 که پای بوسی امیدیه پست اولوب قالمش
 اولوردی زهد ایله معمور دل دخی اما

[*] «بزم» لفظندکی زا حرفی مجزوم ایکن ضرورت وزن
 ایچون مکسور قیلمش ایهده عبوب شعر دن معدوددر.

خراب نشوؤ جام الست اولوب قالمش
 خیال رونی ایله زلفی ایچره گویا دل
 دیار هندده آتش پرست اولوب قالمش
 نه نوش بادهیه قادر، نه گیتمگه وجدی
 هجوم کیفله ساغر بدست اولوب قالمش
 گوکل اسیر لب نوشخند اولوب قالمش
 مکس گبی که گرفتار قند اولوب قالمش
 دوکولمش الفتیه شب شکار اولان دلار
 کند زلفی تهی دست بند اولوب قالمش
 تنه تنزل ایدرمی اوجان که زلفنده
 نگاه لطفی ایله خود پسند اولوب قالمش؟
 نه مستعد خلاص ونه لایق فرمان
 دل شکسته اسیر کند اولوب قالمش
 بنی فتاده چاه ذقن ایدر وجدی
 نگه که مائل قد بلند اولوب قالمش

او کوه درد کیم آکادل ناشاد آفاق باصمش
 نه زخم تیشه گور مشدر، نه خود فرهاد آفاق باصمش
 دگدر داغ، بوسینه مده نقش پای خونیدر
 گلوب قتل دله اول غمزه جلاد آفاق باصمش
 درون دلدله کوردم نشوۀ جام نشاط، ای غم
 یتش کیم ملک خاص الخاص عشقه یاد آفاق باصمش
 دکل کاکل، ایدوب قصد شکار آهوان دل
 حریم کعبه حسنه ایکی صیاد آفاق باصمش
 تماشای خرام قد یاره انتظار ایله
 چنده حشر اولجه طور مغه شمشاد آفاق باصمش
 گوکل اولمش هوادار خرام سرو قد یار
 بنی خاک ایتمه هپ بنده آزاد آفاق باصمش
 تکابوی زمین نو سکا مخصوصدر وجدی
 بووادی بی نه بولمش وار، نه بر استاد آفاق باصمش
 گریبانک آچوب دل سینه جانانه ال صومش

عجب می گوهر مقصودی بولسه کانه ال صومش
 خیال ساعد سیمینی کوردم درونده
 ینه ظالم کمر بند میان جان ال صومش
 دراغوش ایلمش پروانهوش حسرتله اول شمع
 رخک یاد یله مسکین آتش سوزانه ال صومش
 نه دل قور تولدی، نه جان دستبرد چشم مستندن
 او کافر کیش شمعی گردن ایمانه ال صومش
 طوقومش طرف ابرویه، دو کولمش روی دلجویه
 شکنج زلفی ماه ومهر نور افشانه ال صومش
 نیچه هر بر بنان دست دل بر شمع اولماز، کیم
 کیچه اول آتشین رخساره کستاخانه ال صومش
 نظیرین بولماش عیسی بوشهر پاکک، ای وجدی
 تقید ایلمش چوق دفترو دیوانه ال صومش
 نه اولدی چشم فسون سازی نازدن فارغ
 نه بن دلی ایده بیلدم نیازدن فارغ

محالدر بکا گچمک هوای زلفندن
 اولورمی هیچ دل محمود ایازدن فارغ
 به اشک دیده ده اطفای آتش قدرت
 نه نار فرقتی سوز و گدازدن فارغ
 فراغت ایدم ابروسنه پرستیدن
 اولورمی هیچ مسلمان نمازدن فارغ
 پرایتدی ناله لرم طاقی چرخ ای وجدی
 عجب می اولسه اگر زهره سازدن فارغ

ای دل، غم کیسوی رخ یارده قالدک
 قیدصنم وعقدۀ ز ناردۀ قالدک
 ای جان، بولیه چیقمه قادرمی دکل سک
 کیم حسرتله سینه افکارده قالدک
 ای دیده، باقوب روینه خطنده ایلشدک
 گل ایستر ایکن کشمکش خارده قالدک!
 ای بابل، او گل زیب سربوالهوس اولدی

سن هجر ایله، افغان ایله گلزارده قالدک
 ای عقل، بکا رهبر ایدک سمعت خلاصه
 سن ده طوتولوب زلف سپکارده قالدک
 ای قدد دوتا، کچمک ابرو هوسندن
 کچ تیرگی دست کاندارده قالدک
 ای حسن ادا، اهل سخن هپ سکا مشناق
 سن وجدی خوش طبع خوش آثارده قالدک

سینه ده بر شوخ مست گچ کلاه ایستر گوگل
 باعث آه وندامت برگناه ایستر گوگل
 سایه وش پامال و مجنون گی مفتون اولمغه
 سر و قد بر دلبر آهو نکاه ایستر گوگل
 شمع بزم درد و مهر روز غم بردلبری
 آرزو ایلر، نه خورشید ونه ماه ایستر گوگل
 گلشن دهرک گلینه، سنبلینه کیم باقار؟
 روی آل و طره زلف سیاه ایستر گوگل

اولمش ایکن نائل کمترنگه التفات
 رخصت بوس و کناری گاه گاه ایستر گوئل
 اول بت عالی جناب و سرکشک، بیلزمی بم،
 ال ایرشمز وصلنه، اماکه، آه ایستر گوئل!
 اسکی رسوالقر، ای وجدی، کلوب یاده ینه
 نام وننک عصمتی ایتک تباه ایستر گوئل

گلشن عشقم نواکش عندلیمدر گوئل
 دلکشا ایوان دردم نقش زیبدر گوئل
 طبعم اسرار نهفتک نسخه کبراسیدر
 عقله حیرت بخش اولان سرّ عجیبمدر گوئل
 بی قرارم جلوه گاهمدر بنم دشت جنون
 آتش کاشانه صبر و شکیمدر گوئل
 سحر عقل ایتز اثر هر نه فسون ایتسه بکا
 طرفه تعویذ و عجب حرز غریبمدر گوئل
 طوتسه، ای وجدی، جهانی آه و افغانم نوله
 گلشن عشقم نواکش عندلیمدر گوئل

نسخه عشقک سویدا کیم سوادیدر گوئل
 هر سخنده خون دل لعلین مدادیدر گوئل
 کیمسه دن اولمه سبقخوان کتاب عشق، کیم
 سرّ مکتوم اول نهفته فنک آدیدر گوئل
 گوندررسهک آه ایله گوندر پیام سرّخی
 زلف یارک آه طفل خان زادیدر گوئل
 گرم خواهش اولمه مستغنی اول ایسترسهک مراد
 کیم مدار بر مرادی نامرادیدر گوئل
 طالب وصل اولمه مألوف اولمش ایکن هجر ایله
 کیم وصالک حاصلی بر لحظه شادیدر گوئل
 دولت یکروزه دنیاه آلدانه، کیم اول
 عالمک بازیجه کون و فسادیدر گوئل
 کیمسه پیرو اوله ماز وجدی به راه عشقده
 وادی مهر و محبت باشقه وادیدر گوئل

نگاه مست می، تیغ قضاایدی بیلیم
 برهنه خنچری قصدی بگایدی بیلیم

اسیر کا کلنک اضطرار بنه باعث
 نسیم آدمی، باد صبا میدر بیلمم
 بنی گتیرمز او هر جایی یادینه هرگز
 لسان عشقده نام « وفا » میدر بیلمم
 رخنده خال می، یوقسه نظاره دن قالمش
 سواد چشم دل مبتلا میدر بیلمم
 دم مسیح اولبک خنده سی میدر، وجدی
 سنک سوزنده کی حسن ادامیدر بیلمم

❦

نالده استاد کل مرغ زبانمدر بنم
 غنایان جمله شاگرد فغانمدر بنم
 باده بندن فیض آیر، زیرا بنی سرمست ایدن
 چشم مستانه نگاه نوجوانمدر بنم
 اولماسون زنجیر زلفک گردن دلدن جدا
 کیم کزند عقلمن اول حرز جانمدر بنم
 مهر و ماء چرخه تاب وفر و پرن هر روز و شب

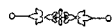
آه آتشزاده شعله فشانمدر بنم
 گلشن معنیدن، ای وجدی بوتازه شعر تر
 خالک پای اهل نظمه ارمغانمدر بنم

مستانه دلی مجلس رندانه گتیردم
 بر بلبل شوریده گلستانه گتیردم
 افسون ایله شمشرین آوب، غمزه مستن
 حفظ ایتک ایچون سینه عریانه گتیردم
 بی منت خضر و گذر وادی ظلمت
 سرچشمه حیوانی لب جانم گتیردم
 ارباب صفا ایله ایدوب عشرته آغاز
 دست املی چاک گریبانه گتیردم
 ردّر کرانمایه غزل بحر بیانن
 خاک قدم قدر شناسانه گتیردم
 اتلاف کهر ایلمدم نظم ایله وجدی
 برکندن آوب کوهی برکانه گتیردم

اوله لی مجلس نازنده می نابه حرام
 اولدی، ای دیدهٔ مخمور، بکا خواب حرام
 خوابده اولسه امید و صالک، ای شوخ
 حشره دك اولورایدی چشم تره خواب حرام
 اولمش آیین محبتده سر عشاقه
 داغ خونین حلال و گل سیراب حرام
 زیر ابروده گوروب چشمی بیلدم که دگل
 مذهب حسنده مستانه به محراب حرام
 بزم غیری رخس پر نور ایده انصاف، انصاف
 شب وجدی به اوله شعلهٔ مهتاب حرام !

دل و یردم آنک زلفنه طول امل آلام
 آزاده ایکن ذوقی دگشدم کسل آلام
 سر باز لغم شاهدیدر زلفی باشمده :
 بن معرکهٔ عشق جوانانده تل آلام
 صاقینک الن اوپدم، اولوب شیخ خرابات

ایلر آباغن اوپدیگی آدمدن ال آلام
 ایل دوگمه لرین چوزدی بن امدم لب لعلن
 کان آجدی عدو گرچه که بن ما حصل آلام
 ای نیرینی سینه مده گوروب رشک ایدن احباب
 چوق گورمه ک [۱] آنی باشه که جانه بدل آلام
 و یردم یولنه نقد دل جان عزیزی
 یوسف گبی بر مثلی بولتماز گوزل آلام
 تسلیمدر ارباب سخن شعرمه وجدی
 میدان معانی بی بوگون بی جدل آلام

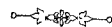
اولیوب دل بسته پیرایهٔ باغ ارم
 طاقبت مهمان کافر خانه اولدک ای صنم !
 ایلدی عشقک بنی آخر مقیم میگده
 سبحة زهد و ورعدن نوله زنار ایلسهم [۲]

[۱] « کورمه بک » دن مخفف.

[۲] « ایلک » مصدری اسکیدن « یاقی » مهتاب سنده

قولانیلیر مشی.

دشت و صحرائی جزونی کشت ایدردی سرتر
 اورمه سیدی پای عقاله قید زلف خم خم
 نشووه دار باده گرنک عشق دلبرز
 نه شراب ناب لازمدر بزه، نه جام جم
 گوشکه آله دل وجدینک افغان ینه
 بندگی گوش ایلمز داخی [۴] سنک اول غنجه فم

نکاه لطفک ایتم آرزوی آشنا دشمن
 بکا جور ایله کیم غمزه کگی اولدم وفا دشمن
 تمنا وقتی غایت تنک، نام لطف ناپیدا
 گوکلده جلوه گر صد مدعا، دلبر رجا دشمن
 نسیم آهدن دلتک اولور زلفی کگی داغم
 بلی [۵]. شمع شب افروز اولور البته صبا دشمن
 دم عشقی دیار عشقه گلشه سودمند اولماز

[۴] «دها» دیمک اوله حق.

[۵] «اوت» معنا منه، فقط شمدی قوللانماز.

او شهرک جمله خلقی درد بردرد دوا دشمن
 سکوت ایتزدی اولسه قدرت کفتار وجدیده
 اولورمی بلبل باغ محبت هیچ نوا دشمن

بزی اولدوردی غم، ساقی بدش سون جام گوسترسون
 کشا کشدن خلاص اولسون براز آرام گوسترسون
 دوشوب دل آرزوی خالنه، مرغ هوا داره
 صبا پر پیچ ایدوب زلف سیاهن دام گوسترسون
 دگل عشاق قربان اولغه طالب هلاکنده
 نکاه عشوه بازی تیغ خون آشام گوسترسون
 نیجه [۱] دل شاد اولور اول ماهی و رفع نقاب ایتیز
 فلک ایسترسه هرگون عالمه بایرام گوسترسون
 دل وجدی یه می صون ساقیا تا نکته سنج اولسون
 ندر سر بسته سر مهم الهام گوسترسون

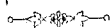

[۱] «نصل؟» دیمک مقامنده قوللانیلیر برنعبر متر و کدی.

گورمسون دشمن بکا رحم ایله گریان گورمسون
چشم خون آلودی روی خصم خندان گورمسون
سبحه رز تار زنبوری کند جان ایدر
نقش حسن اول بتك كافر مسلمان گورمسون
عاشق جان گبی روح القدسی ده پامال ایدر
چشم مستی جلوه کاهنده همان جان گورمسون
گیجه گوردم خاکه صالمش دلاری زلفن چوزوب
کیمسه یارب بویله بر خواب پریشان گورمسون
ایلدم مژگانه تصویر عکس روینی
کیم رخندن غیری دیده مهر رخشان گورمسون
خلعت ایمانی ده اول غمزله چاک ایتدیر
کیمسه ده اول بی امان دست و گریبان گورمسون
حضرت استاده عرض ایله که قدرین اول بیلیر
بو دریکتایی جوهر ناشناسان گورمسون
زیب گوش جاندر، ای وجدی، سوزم، ارباب دل
گوهرم همسنگ نظم خود فروشان گورمسون

§

روح ثانی جهان و نور چشم انس و جان
دیده ایام آنسز صدری بر آن [۱] گورمسون
خاک پایي کحل چشم آفتاب اولسون آنک
دیده بدخواهی دردینه درمان گورمسون
نجه وصف ایتسون اوشوخی دل خوشدم نه دیسون؟
مثلی یوق بکرتنه جک حسنی مسلم، نه دیسون؟
نه نیازه متحمل، نه ر جادن محظوظ
او پری پجه سوز سویله سون آدم نه دیسون؟
هرکشی دلبرینک لطفنی وصف ایتدکجه
ای جفا جو، دل بی چاره و پرغم نه دیسون؟
نامه مرده ایکن ویردی حیات ابدی
«آب حیوان» دیمه سون باده سته جم نه دیسون؟
قوت سوز [۲] قومادی فکر سخنده وجدی
بویله معجز نفسه عیدی مریم نه دیسون؟

[۱] غالباً راغب باشادر

[۲] «قوت سوز» تعبیر نده کی سقامت محتاج ایتصاح دکلدیر.

گلدستان غمز بز، زیب باغ سپنه مز سن سڻ
 خراب اندر خراب اولسه قینه گنجینه مز سن سڻ
 همیشه عکس مقصودی کورر چشم امید دل
 گورنمز نقش روی کام تا آیدیه مز سن سڻ
 شکایت دست نمدن عادت عشاقدر، یوقسه
 گریبان چا کسار خرقه پشمینه مز سن سڻ
 دل دیوانه دیوانخانه عشاقدر، تاکیم
 شهنشاه سریر سینه بی کینه مز سن سڻ
 اوشوخ آشنا کس الفت ایتش نوهو سارله
 دیمز وجدی به : گل کیم عاشق دیرینه مز سن سڻ

آچ طره خم درخنگی گوش کورونسون
 بیک حلقه دیده آکا منکوش کورونسون
 مینادن آقیت باده سرخی، ینه، ساقی
 اول شعله سیالیه بی جوش کورونسون
 باقی آینه قلبه کیم خال و خالک
 چشم دل زارمله هم آغوش کورونسون

دیوانه لگی طرز نواخص ایله گوستر
 مجنونه جنون صانیدی هپ هوش کورونسون
 وجدی محک عرضه اور ابریز کلامک
 خالص زر ایله نقره مغشوش کورونسون

صافله سینه کده کوکل ناولک مژکانی اوجن
 اتمه پرژنک نم اشک ایله پیکانی اوجن
 عقده دردی حل ایتدی دست کرمی
 چوق کورزبنده سینه ناخن احسانی اوجن
 کیمسه نک دسته سر رشته شکوای ویرر
 کیمه کوستردی مگر [۱] زلف پریشانی اوجن
 برزده دامن ناز اولمش اول آفت، عجبا
 سرمویی نیجه بند ایلدی دامانی اوجن
 طوقونوردی سکا ای سینه سوزان، اما
 ناردلن صاقیر خنجر براتی اوجن
 دست حسرتله اولاشدیردی [۱] دل دیوانه

[۱] «مکر» لفظی بوراده «عجبا؟» کی برانکار
 مع الاستفهام معنایی افاده ایدر.

کوشه دامننه چاک کریبانی او جن
نسخه بندان معارف بوله ماز وجدی نک
نار شیرازة مجموعه عرفانی او جن

گله عرض جال ایت لالهوش عشقکله داغ اولسون
زمان دولت حسنکده اول داخی چراغ اولسون
کوروب عکس مژدهم اینجمنه روی تابدار کدن
اوخار ترکل رخسار شه دیوار باغ اولسون
دم گلکشتدر کوشه نشینانی آیاقلاندیر

مدد، امداد رفتار ایله ساقی بر ایاغ اولسون!
شب عشرتده یاقسون شمع ذوقی شعله ساغر
المده جام داغ جان ایام فراغ اولسون
نوله باقی ونفعی گیتدیگن یاد ایتسه یاران
ضرورت می چکرلر تازه شعرو جدی صاغ اولسون

بختدر نوبت فریاد بالبلار خموش اولسون
فغانم اهل عشقه مایه جوش و خروش اولسون
دریغ ایتمه دل مهچوردن جام می لعلک

یت چکدی خار غم برازده باده نوش اولسون
گلوب منشور خط منع ایلدی عشاقی لعلندن
یاساغ اولدی شرابه خاطر زهاد خوش اولسون
دل عشاق صف صف منتظر در نقد جان برکف
نهال قد موزونکینه جلوه فروش اولسون
بکا طعن ایتدیکی بربر گیر هپ یادینه وجدی
بنم گبی هله رامی ده درد عشقه دوش اولسون

صفا سن گورمه مش سگ، زاهد، انکار ایتمه می در بو
نمودار خواص جمله اشیا طرفه شیدر بو
رواجی گرمدر صیف و شتاده کاسد اولماز هیچ
متاع نوبهار و رونق بازار دیدر بو
طراوت بخش وزیب افزای باغ تحت شاهاندر
محصل آبروی مجلس دارا وکی در بو
دکشم لعل نابه قطره سن صهای خوش رنگک
بو آب و تاب ایله یاقوت رمانیدن ایدر [*] بو

[ه] «ایدر» دن مخفف. فقط بلاعات و سبب برکله دن
حرف اسقاطی جائز اولدیغندن ضرورت وزن بوراده
هر عدد مقبول اوله ماز.

روادر ایتسه یاران طبعمه پیروك ای وجدی
كه وادی سخنده محرم فرخنده پیدربو

عشاق زاری قیرمه ده خط سیاه نو
امداد حسنه گلدی ینه برسیاه نو

ای کینه جو، بواسکی باقشله دگ بزه
چشم سیاهه اوله مبارك نگاه نو!

غمزه كه، كه تازه شرحه می جانه ایرشدیرر،
آمد شد خیاله آچار شاهراه نو

نولاله زار دلدہ صالنسك نه خوف اولور
قدنو و خرام نو وجلوه گاه نو

تجدید عذر خواهی ایله دست بوس ایچون
هردم گایر دروغه فکر گناه نو

تاب رخكلاه آتش غم تازه نموده

طوتسه عجب می عالمی گر دود آه نو

وجدی، اوهر رویك اله آله زلفی

هرناخن بنانی اولور رشك ماه نو

چوزمه گره زلفکی اقدامه دوشورمه
هوش ملیگی لرزش اندامه دوشورمه

بر لحظه مدد، رفع نقاب ایتمه رخگدن

زهدی هوس طاعت اصنامه دوشورمه

سكان در درگهك ایتمه لبك عرض

اهل حرمی آرزوی جامه دوشورمه

عام ایتمه تماشای زنفدانکی خلقه

بیك یوسفی هر دم چه آلامه دوشورمه

وجدی دل ناکامی صاقل تاب نگهدن

سوزان شرری گشن اسلامه دوشورمه

هزاران قوت صمصام وار شمشیر آهمده

قلك بيك باش ایله طورسون طور رسه شاهراههمده

بن اول خاك ایله یکسان دلق پوشم کیم، حقیقته

گورر معنای عرشی اهل دل طرف کلاههمده

اولوردی هپ ثواب قدسیانه رهبر غفران

سالسل اولماسهیدی شرمدن پای کناههمده

بنم طاعتگهم مسجد میدر، میخانه می بیلمم

که رندی ایله تقوی رقص ایدر لر سجده گاهمه
اولانلر طالب آب حیات اشعارمه باقسون
بولور لر، وجدیا. بیک چشمه سر سطر سیاهمه

چکمه رخگه نقاب عشوه
ای مطلع آفتاب عشوه!
کیمدن او قودك بودرس نازی
ای خط رخك کتاب عشوه؟
کیم قارشی طورر نگاه مسته
گلمش گوزینه شراب عشوه
شمشیر تغافل ایله غمزدهك
دنیای ایدر خراب عشوه
چشمینه گتیردی خواب نخوت
تأثیر شراب ناب عشوه
ه. ره دل زاره، دست غمزدهك
ایتدیینه فتح باب عشوه
واری دهها بر مخاطب ناز
وجدی به میدر خطاب عشوه؟

شراب کهنه وساقی خنده روتازه
اولورسه اسکی دمه نوله آرزو تازه
اونورسیده دوشوب دیلاره،ینه اولدی
میان اهل محبتده گفت وگو تازه
او قدد وحدت و خط عنبرین نه خوش دوشمش
نهال تازه وگل تازه، رنگ و بوتازه!
نیجه تحمل ایدر ترك تاز غمزیه دل
نیاز کهنه زمیندر، اوکینه جو تازه
بوشعر پاك برابر دگلسه باقی به
بودر تفاوتی، وجدی، اوکهنه، بوتازه

(ناتمام)

گوکل، سنك گبی غم داغدار یی یز بزه
چنستان حفا لاله زاری یز بزه
گورردك اولسه اگر برگل وفا بوی
بوگشنك نیجه دمدر هزار یی یز بزه
بزمده آل اله، ای باد لطف، خاطر من
ره محبتك ادتی غبار یی یز بزه

کینه جرحه شده دگمه دک می، ای ساقی،
بوگنه میگده نک خاکساری بز زده

تکمیل جنون ایتکه هامون اله گیرسه
آواره لکه وادی مجنون اله گیرسه

چاک دل مجنونی علاج ایتک اولوردی
برکره گریبان فلاطون اله گیرسه [۱]
سرتابدم خارگی نیچه اولوردق

برکره اگر دامن گردون اله گیرسه
ال ویرمه چون سبجه بدست اولمدی طالع
باری بریاغ می گلگون اله گیرسه

مستانه ایکن زلف گرهگیره صارلسه م
سر رشته ذوق دل مجزون اله گیرسه
ال چکدی اوشوخ اشکمی سلیمکدن اوصاندی
قان آغلامغه دیدۀ پر خون اله گیرسه

[۱] قدمادن رفسمی فلاطونی طبیب ظن ایدر لر مش. [مصرع
اولده کی «چاک دل مجنون» ربینه «زخم دل بیروح» دینسه بدی
دها مناسب اولوردی.]

خوبان ستانبوله یتشمز ینه، وجدی
بذل ایتکه، سرمایه قارون اله گیرسه

قصدی جان المقدر اول ظالم اگر داد ایتسه ده
شاد مرک ایتک مرادایلرینی شاد ایتسه ده!

دنواز اولقله غمزه ترک بیداد ایلمز
مسلمان اولماز اوکافر کعبه بنیاد ایتسه ده
بی غرض صاعه نگاه لطف جور آمیزی
وقف ناز ایلر دل ویرانم آباد ایتسه ده

گردباد دشت هجران ایلر آنی روزکار
جسمنی عاشق غبار و آهنی باد ایتسه ده
بند زلفندن خلاص اولسه دوشر زنجیره دل
عشق آزاد ایلمز گریار آزاد ایتسه ده

خاطر یاره گن جانہ وداع ایتسون همان
خیرایله یاد ایلمز عشاقی یاد ایتسه ده
قدرمی یاران بیلیر بن خود ستانلق ایلمز
شعرمی جبریل، وجدی، ذیل اوراد ایتسه ده

نوبهار ابردی طراوت ده باغ اولدی ینه
هر گل تازه درون دله داغ اولدی ینه
گیدیلیر زورق عشرتله چندن چنه
جوش می خانه برانداز فراغ اولدی ینه
خاقه خالی قالیر سبجه دوشر الوردن
وقت گلگشت ودم دور ایاغ اولدی ینه
سایه بیدده در فیض سعادت شمعی
شهر بال ها پر گلاغ اولدی ینه
ماهتاب فلک قالمی هیچ متمز
لاله لر گلشنه تابنده چراغ اولدی ینه
رنده هم صحبت اولورسه نوله زاهدک هوا
الفت آموزدل بلبل وزاغ اولدی ینه
فیض نوروز ایله ای وجدی دل یارانه
سنبل شعر ترک عطر دماغ اولدی ینه

واریرسه ک ای صبا اول زلف شبگونه سلام ایله
دوشرسه هم دل مایوس و محزونه سلام ایله
صاقنسون نه رواقن آتشدن ایلم سوزان

خی اینجتمه سون ای آه گردونه سلام ایله
ینه دشت جنون خالی دکلدی سویله شاد اولسون
وار ای فریاد بندن روح مجنونه سلام ایله !
دی: بز چکک امید میوه وصلندن ای اشک ال
یولک اوغراسه گر اول نخل موزونه سلام ایله
خط نوخیز مدحن ایلدی فرمان ای وجدی
مدد امداده گلسون تازه مضمونه سلام ایله

دست اوردی صبا طرره طرار طاغدی
فاش اولدی رخی عالمه اسرار طاغدی
آچیلما دی پرمرده گل باغ امیدم
ایام خزان ابردی وازهار طاغدی
قالم شب فرقتده غم آلوده بی کس
جمعیت یاران وفادار طاغدی
دل قدر رجا ایله اولوب کام خریدار
دلال فلک ویرمدی بازار طاغدی
اولسه نوله بلبل دل وجدی ایله همدم
طبعم گی برک گل و گلزار طاغدی

جلوه کاه ایسته مه یز کوشه غمدن غیری
هیچ نان ایسته مه یز ساغر جمدن غیری
گلمه مش درد می وار، بادیه عشقه گده
سربی دولتمه، ظل کرمدن غیری
بوغیدر: دل پرسوزی ایدرکن محروح
کیمسه درمان ایده مزینه او فدن غیری
ایلسه چشم خیال آینه قلبه نظر
هیچ صورت گوره مز شکل المدن غیری
سویلش، ای وجدی، احادیث غمی خامه ایله
همزبان یوق سکا دنیاده قلمدن غیری

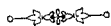
فریاد دل زارمه دمسازمی قالدی
یا کشف ایده جک درد می همراز می قالدی
ایتدی نگهک عالمی اسرارمه واقف
سینه منه نهان ایلیه جک راز می قالدی
میدان هوسده اوله جق باقه مقابل
شوریده دل عاشق سرباز می قالدی
جان تقدینه حرص ایتیز ایسه نوله، که دلد

غیره هوس وصلک ایله آز می قالدی
همراز اوله لی غمزّه فنانکه کافر
چشم سیهک بیلمدیگی ناز می قالدی ؟
دل دوشمک ایچون جوی گبی پایکه هر دم
قدک گبی بر سرو سرافرازی قالدی
عالمده لب لعانی وصف ایتمده ما هر
وجدی گبی بر نادره پردازی قالدی

چرخه کیم سایه مهر رخ دلبر دوشدی
شرمله پرتومه خاکه برابر دوشدی
دم حیرتده پریشان دل و شب روز اولدی
عقله کیم خاطره زلف معبر دوشدی
رخ آئنده دگلدر عرق، اول غنجه ناز
گل پرشمن رنگینی گوروب تردوشدی
باصدی گلزاره قدم ناز ایله اول سرو خرام
سینه جان ودلی فرش ایده جک یر دوشدی
شه نظمک ینه فیض نظرندن، وجدی
بحر اندیشه مه بی حد در و گوهر دوشدی

نوله مقبول و پسندیده اولورسه شعرم
 نظر جوریء صاحب دله مظهر دوشدی
 —————
 دل چشم آشنا سامان ایله بیگانه اولمازی
 همیشه مست ایله الفت ایدن مستانه اولمازی
 هواخوش، هر طرف گزار، بلبل زار، گل خندان
 بو اسباب جنونی سیر ایدن دیوانه اولمازی
 کنار آب، ساقی تازه، باده کهنه، دل پرشوق
 بو بزمه توبه لر نقل و ورع پیمانه اولمازی
 سبوزانوده، ساغرالده، یار آغوش وصلته
 بو طرز خاص ایله مجلس عجب رندانه اولمازی
 آجیل مش گل گبی پهلوی، رخ آتشبار اولوب میدن
 گوئل هم بلبل شوریده، هم پروانه اولمازی
 بو محسود طبایع سوزلری نردن بولورسک سن
 کدروت ویرمه سک، وجدی، دل یارانه اولمازی
 —————
 تا کیم خطک، ای ماه جبینم، یوزه چیقدی
 اصرار دل زار و حزینم یوزه چیقدی

رخسار که خط گلدیگنه آغلام، اما
 بخت سیه سربکمینم یوزه چیقدی
 ای غمزه، صافک فتنه خطنده بولنه
 تیغ غضب و خنجر کینم یوزه چیقدی
 اشک ایلدی رسوا غم خطکله بنی، حیف
 ابرار نهانخانه نشینم یوزه چیقدی
 جوش ایتدی هوای خط ایله بحر طبیعت
 وجدی، ینه بر در ثنیم یوزه چیقدی

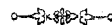

سکا دل اولدی مبتلا، آل خبرک صحیحی
 جرمی بن دیدم سکا، آل خبرک صحیحی
 هیچ بند زلفدن وارمی خلاصه احتمال
 کاکلنه طوقو ک صبا، آل خبرک صحیحی
 بوق خبرک که هجر ایله یا که نه ایلدی فلک
 گیندی بوجان بی نوا آل خبرک صحیحی

چشمی دیمش که : غمزه نك مرحمت اولدی پیشه سی
ایلمه اعتماد آکا، آل خبرك صحیحی
بویله خبر دینر دین، وجدی، سکا دروغدر
هپ شعرایه قیل صلا، آل خبرك صحیحی!

باده کیم داغ دل اندیشه در هر قطره سی
آفت عقل فلاطون پیشه در هر قطره سی
بیستونده آبروی همت فرهادی گور
کیم خوی پیشانی سریشه در هر قطره سی
بلبل پرسوزك، ای گل، دوکه اشکن، کیم آنک
داغ پای گلبن نوریشه در هر قطره سی
مایه طوفان آب وناردر اشکم بنم
سیل دشت و آتش صدیشه در هر قطره سی
وصف خط یارده، وجدی، مدادی خامه مک
آفت عقل فلاطون پیشه در هر قطره سی

{قطعات، رباعیات}

قطعه

برسحر پرتو فروش ناز اولوب عشاقنه
اول سپهر حسن و آنک آفتاب انوری
کوشه دکان عطاری مشرف ایلدی
دستنه آلدی ترازو، ایتمگه سوداگری
هر طرفدن کلدی عشاق، الده نقد جان ودل
هر بری اولدی خریدار متاع دلبری
بوسه لعل روان بخشینه بیک جان ویردیلر
اولدی گیتدکجه زیاده قیمت لعل تری
اولدیلر سرگرم غوغا جان و یروب جان آله ده
اولدی گویا چارسو ارباب عشقک محشری
بن دخی نقد نیاز ایله واروب دکانه
اولدم اول شوخک خریدار نگاه کمتری
لطف ایدوب یاننده یرکوستردی اول مهر منیر
سیر ایدنلر دیدیلر: - پرداغ اولوب هپ دلاری -

پیر کنعان یوسفن بولدی ترازوده، یاخود
برج میزنده مقارن اولدی شمسه مشتری!

دیگر

ای غنجه دهن، سا شکا یتر نغمه بلبل
زاغ سیهک لاغنی کوش ایلمه هرگز
سن بلبلی فرق ایله همان زاغ سیهدن
قدر گهر و غنجه بی اعلی بیلیز بز

دیگر

عندلیبان چمن امید وصل ورد ایله
جای فریادین همیشه کوشه کلزار ایدر
مرغ دل اول بلبل خوش لهجه در کیم، دائما
ناله سی جای فغانینه گلی احضار ایدر

دیگر

بو حسن ایله چون ناره واریر اول بت ترسا
دوزخده اولان اهل هوایه کدر اولسون

مالک اولیجق سن او گهر یاره یه آخر
ای نار جهنم، سگاده مژده لر اولسون!

دیگر

برکاکل مشکینه هوادار اوله بیلسهک
مرغ دلی شمدن گری بردامه دوشورسهک
تاب غم ایام فراق اولمده افزون
کنت و کندی بادیه شامه دوشورسهک

دیگر

سرشک آلوده ایتک اشک چشمی کار خاماندر
می بخت ایله اولماز دانه انکور بریده
گوکل چشمکله، بن غمزه کله همدم اولمق اعلا در
ایکی مستانه بریده، ایکی مستور بریده
محبت بنده، دل سنده نیجه گرم صفا اولسون
که می بریده قالمش، ساغر بلور بریده

دیگر

یازانلر نقش چسبن غمزه بی شمشیر یازسونلر
اوشمشیر اوزره قائمه قضا تاثیر یازسونلر

دلی سر پنجه چشمنده گوسترسون مصور لر
اول آهو پجه هیه هردم شکاری شیر یازسونلر
طلسم وفق، حرز عقل ارباب جنون اولماز
بنم تعویذ بازوبندمه زنجیر یازسونلر

دیگر

جهانده لاله دل داغ داغی ایله گلیر
گلن بودر گه کندی چراغی ایله گلیر
گلیر سه بز مه نوله الده جام ایله ساقی
شکار دشت خرابات ایاغی ایله گلیر

دیگر

اولوب خنجر بدست اول مائل داد اولمیان چشمک
ینه قان ایتک ایستر رحمه معتاد اولمیان چشمک
بر از آسوده اولسون غمزه تیغن در نیام ایتسون
یتر عشاقه اول محتاج جلاد اولمیان چشمک

رباعی

کلدی ینه مغپچهومی بریره [۱]
بر یرده کرک برادر و همشیره
کلههک نوله بز مه آرزومند کدر
هم ساقی پیانه بکف، هم شیر

دیگر

هم چشمی ایدر عاشقی مست ورسوا
هم ینه نیازندن ایدر استغنا
بز گوردیگمز شیوه دگلدر، وار ایسه
خوبان ایچنه ناز نو اولمش پیدا

دیگر

عشق ایله جگر لری کباب ایلیهلم
خونابه چشممز شراب ایلیهلم
دریالره دوغمهسون غم واندوه جهانم
کل کل که بر از عالم آب ایلیهلم !

[۱] ضرورت وزن، مطابقت قافیه ایچون بونده «یره» بی
«پیره» صورتنده اماله لی اوقومق لازمدیر.

دیگر

آهمله بو گیجه مه نوبدر اولدی
 خورشید جهانتابه عجب غدر اولدی
 یاران ومی و یاره بولشدق بو گیجه
 المنة لله که شب قدر اولدی

دیگر

صائمہ کرمی جام عملی دن ایچرم
 پیمانۀ فیض از لیدن ایچرم
 رشک ایلمسونمی با که اهل جنت
 بن کوثری هپ دست علیدن ایچرم

انتهی

(قصیدار مطبوعه سی)

عصر کتبخانه سی

اشترک المیالینا

مؤلفی: مرحوم کامل پاشا

معارف نظارت جلیله سنک رخصتیه طبع اولمشدر

در سعادت

(قصابار مطبعه می) باب عالی جاده سنده نومرو ۲۵

صاحب و ناشری

عصر کتبخانه سی صاحبی کر قور

۱۳۰۸

صدر اسبق مرحوم یوسف کامل پاشا

مقدمه

سطور کلمات طیبیه حمد و ثنا جناب خالق الالواح
والقلم و شرف بخشای (علم الانسان مالم يعلم) حضرت تالرینه
سزادرکه دریای عالم آرای ربانیه سنک جوشش
و فیضانی قطراتندن (انی خالق بشر) مدلولی اوزره
نوع بشری خلق و ایجاد و مراتب فضائله اصماعد
و صنعت عالیه انشا و کتابت استحصال و استحضارینه
مستعد و قابل و ارتقای منازل آرزو سیله ترتیب
مقدمات امور و مصالح خیریه مقدر و کامل و بو
صورته نعم جلیله الهیه سنی سکان اقطار جهان منتشر
و شامل بیوره رق انسانلک بعضی سنی واقف
غوامض علوم و مسائل و بوضورتله فائق الاقران
والامثال بیور مشدر . ازان جمله عصرینک
ادیب فرید و کامنی و مزیات مفضوره بشریه ده
اقراننک وحید و فاضلی صدر اسبق (یوسف

(مقدمه)

کامل) پاشا نورالله مرقدہ فی الغداة والعشاء
حضرت تالرینک افافکیر اشتہار و اعتبار و تسلیم کردہ
صغار و کبار اولان آثار قلمیہ سی بین الادبا
متداول اولوب اوادیب فاضل و حکیم کاملک آثار
برگزیده سندن بریده اشبو اثر جلیل القدر درکه
حجله کاه مصر عرفان معارفده برشاهد یوسف لقاً
و پرتو بخشای عیون بلغادر بوشاهد عالم آرانک
پرتو نیر جهانلندن مستفید و مستفیض اولق هوسکاران
ادبیات نزدلرنده بر بختیارلق عدایدله جکی بدیهی
بولنسیله بونک زیر پردہ کتم و نسیانده قالب ضایع
و کفام اولسی نزد ارباب اولی الالبابده تجویز
اولنهمیه جنی درکاردر . نیر برج خلافت غازی
خان عبدالحمید * انجم علم و معارف پرتوی اولدی
مزید * هر صنایع و کمالات و فنوندر معتبر * اولدی
عصرنده جهالت محو و نابید « قطعہ سی مدلولنجه
پادشاه عالمپناه و شهنشاه معالی اکشاه رونق سرپر

شوکت‌مصیر ملک عثمانی سلطان عبد الحمید خان
ثانی ادام الله ملکه ما نلعت درر الالفاظ والمعانی
افدمز حضر تلرینک ارباب علم و عرفانه قراضه
اعتبار و انتفاتلری موفور و مبذول و دراری بحر
الطاف و عنایاتی مز داد و مشمول اولمق ملاسه سیله
عصر معارف عصر ملوکانه لرنده ادبای متقدمینک
دوایب نسیانده منسی اولان کافه آناری آیدای
انتشاره حقیقتمش و متأخرینک دخی بو وجهله
حصوله کلان شوق و خواهش لری موجب جهر جوق
آنار نفیسه تالیفله کتبخانه ملیه مز ی تزین
و تشویف ایتملر در.

ایشته بویله بر عصر معارف عصرده کامل پاشا کبی
نام فضائل اتسامی معلوم عامه انام بولنان بر ذات
کلا تسماتک آنار قلمیه سنک دخی موقع انتشاره
چقارلمسی الزم بولنمشدر. سایه معالیوی
پادشاهیده الحاله هنده آماسیه سننجای

متصرفلغنده بولنان پدرم محمد امین افندی پاشای
مشار الیهک اوتوز سنه مدت مهر دارلق وظیفه منی
ایضا ایتمش و بوجهتله مسودات آینه یی جمع ایلمش
ایسه ده بعض موانع حیولت ایتمش اولمغله بو آنه
قدر طبع و نشرینه موفق اوله مامش ایدم.

کتابچی غیور عصر کتبخانه سی صاحبی کر قور
افندی کتاب مذکورک طبعی بو عید عاجزه تکلیف
ایتمش و بصورتله طبع و نشرینه ابتدار ایدلمشدر.
مومی الیهک بو خصوصده واقع اولان غیرتندن
وارائه تسهیلات ایتسندن طولای کنیدینه بیان
تشکر ایدرم. مسودات مذکورده بر قاج جلد
طولیدره حق بردرجه ده ایکن مرجان حریقنده
خانه عاجزیده محترق اولمش و بالاخره الله ایدیلان
مسودات شو مجموعه دن عبارت بولنمشدر. شو اثر
نفیس ایدای ارباب البابده دوران ایتدکجه پادشا
هنر ولی نعمتمز افدمز حضر تلرینک دعوات

خيريه ملوكانه لرینك تكرار اولنه جغنی و مرحوم
 مشار اليك دخی نام كالات اتسامی خير ايله یاد
 و روحی شادایدیله جگنی امیدایدرم و من الله التوفیق

ولایات ممتازة شاهانه قلمی

خلفاسندن ابن الامین

محمود كمال

اعاظم ادبای بنامرده و انافهم و كهوی سلطنت
 سیدره صدر اسبق یوسف كامل پاشا مرحوم
 و مغفورك ترجمه هالیر

مشار اليه و زرای عظامدن مشهور كمر كجی
 عثمان پاشا مرحومك برادر اكرملری محمد بك
 افدینك مخدوم معارف و سومی اولوب بيك ايكيوز
 یكرمی ایکی سالنده قد منهاد مهدهشود اوله رق
 صغرسن و اوائل حالنده مشار اليه عثمان پاشانك
 نعم پرورده و تربیت كرده سی اولمسیله دور واقامت
 ایلدیکی ایالت و مملكتنده دائره لرینه مداوم علمای
 بنامدن تحصیل علم و معرفت و اكتساب صنعت
 كتابت ایلمسی او اننده و دیوان هایون قلمنه
 مداوم تلمی هنكامنده عالم مناملرنده مشاهده ایلمش
 اولدقلری رؤیا اقتضاسنجه فطرت ذاتیه و قابلیت

ازلیه لرنده مرکوز اولان استعداد مادر زادک ساحه
 ظهوره بروزی مصره عزیمت و هجرتلریله حاصل
 اوله جغنی جزم و تیقن ایلملری اوزرینه بیک
 ایکوز قرق طقوز سالی اوائلنده مصر ذات
 الاهرامه موصلتله ارباب قابلیت و استعدادی فرق
 وتمیزده ید طولی صاحبی بولنان مصر والی عالیشان
 محمد علی پاشانک معیت کتاتبی مأموریتیه متهج
 و خرم اولسنی متوالیاً رتبه قائمهقامیدن بدأ ایله
 از مدت ظرفنده میرلوا و بین الاکفا نامدار
 و کامروا اولوب بیک ایکوز التمش سنه سی خلانده
 مشار الیه محمد علی پاشایه صدارت عظمایه جلیلی
 توجیه و احسان بیورلمسلیله اشبو پایه جلیله نک ایفای
 رسم تشکری ضمننده صاحب ترجمه کامل پاشا
 والی عالی مشار الیه طرفندن دربار شوکت قراره
 ارسال اولمغله سلطان عبدالحمید خان
 حضر تلرینک خاکبای هایون شاهانه لرینه پوزسور

مک شرف عالمپاسنه نائل اولملری اوزرینه رتبه
 رفیعیه میر میرانی بی احراز ایله منشرح القواد
 و مصره عودتلرنده والی عالی همه داماد و بوجهتله ده
 مسرور و دلشاد اولدقدن بش سنه صکره مصرجه
 تبدلات ولات وقائم پدرلری مشارالیه محمد علی
 پاشانک وقوع و فاتی هنگاملرندن مقتضای تقدیر
 ممتنع التغییر لم یزلی اقصای بنادر صعیده دن اولان
 اصوانده اوچ آی قدر کاشانه نشین وحدت
 و منتظر لطف رب عزت اولمقده بولندقلری حالده
 شو حال ناروا درعلیه عکس ایلمسی اوزرینه
 کیفیت اولوقت مقام صدارتده بولنان رشید پاشا
 طرفندن حضور حضرت عبدالحمید خانه عرض
 و افاده ایدلمسی عقبنده مشار الیه کامل پاشا التمش
 التی تاریخنده با اراده سنیه حضرت شهنشاهی
 درسعاه جلب اولمغله التمش یدی سنه سی اوائلنده
 عهده استیپالرینه روم ایلی بکلر بکلکی پاپه سی

توجهیله برابر مجلس والای احکام عدلیه و معارف
عمومیه اعضاى احسان و التمش سکنر سنه سی
ذی القعدة سنک اون دردنجی کونی عهده عالیترینه
رتبه سامیه و زرات و مشیری توجهیله سابق سر
قرنای شهریارى عزت پاشا برینه تجارت نظارت
جلیله سیله کالای قدر و حیثیتی بر قاندها نکهه معالی
ا کتناه جناب پادشاهی به نائلیتله کامران اولمش
و التمش طقوز سنه سی جهادی الاولنک اون یدنجی
کونی نظارت مشار الیهان انفصال ایلیه رک ثانیاً
مجلس والا اعضا لغنه تعیین قلمش و یک ایکوز
یتش سنه سی ذی الحجه سنده دفعه ثانیه اوله رق
تجارت نظارتنه و یتش بر سنه سنده مجدداً تشکیل
بیوریلان مجلس عالی تنظیمات ریاست جلیله سنه
وسنه مرقومه ربیع الاخرنده مجلس والای احکام
عدلیه ریاست جلیله سنه نصب و تعیین بیورلدینی
حالدیه مصر والیسی سعید پاشانک کشادینه رخصت

و یرمش اولدینی سوش قنالنک دولتجه مصر
اولدیغندن بختله بونک منع کشادی حقنده مجلس
خاص وکلا قراریه صاحب ترجمه طرفندن والی
مشار الیه تحریرات یازلدینی فرانسه امپراطوری
« ناپلیونه » اسماع ایدلمسندن طولای امپراطور
مشار الیهک وقوعه کلان بعض تکالیف بارده سی
اوزرینه حسب الایجاب ریاستدن استعفا ایلیه رک
خانه سعادت اشیانه لرینه چکلمش و معتاد لری وجهله
مطالعه کتبله امرار اوقات ایلمکده بولمش اولد-
قلمری حالده یتش ایکی سنه سی ربیع الاولنده مجلس
عالیه مأمور بیورلمش و یتش اوچ سنه سی ذی
القعدة سنده دفعه ثانیه اوله رق مجلس والا ریاست
جلیله سنه نصب و تعیین و یتش اتی سنه سی ربیع
الاولنده ریاستدن انفصال لری وقوع بولوب سنه
مرقومه شعباننده ثانیاً مجالس عالییه تعیین قلمشدر
اشبو اعضا لق عهده لرنده اولدینی خالدیه مصره

عزیمت و مصر والیدی سعید یاشا ایله برابکرده
 مدینه منوره یه کیدیلهرک روضه مطهره حضرت
 سیدالثقلینی کال حضوع و خشوعه زیارت
 ودرعلیه عودت ایلدکرنده یتیم سکنر سنه سی
 محرمنک التتجی کونی تنظیمات و مجلس والاریاستلری
 برلشدریلهرک ریاست مجلس والا مأموریت فوق
 العاده ایله شامشریفده بولنان فؤاد پاشایه توجیه
 اولنهرق ریاست وکالتی مشارالیه احاله اولمش
 ویکرمی ایکی کون صکره فؤاد پاشانک خارجیه
 نظارتنه تعیینیلهر ریاست مذکوره دفعه ثلثه اولهرق
 عهدته استیبالرینه توجیه و احاله بیورلمشدر سنه
 مرقومه جمادی الاولنده مسندجلیل صدارتعظمانک
 فؤاد پاشا عهدهنه توجیه بیورلمسی وکندوسنک
 هنوز شامده بولنسی حسینیه صدارت قائممقامنی
 دخی صاحب ترجمهیه احاله بیوریلوب فؤاد پاشانک
 عودتیه کندولری ریاست مذکوره وظائفی ایفا

ایتمکده ایکن یتیم طقوز سنه سی شهر رجبک اون
 بشنجی کونی مشارالیه فؤاد پاشانک مسند صدا
 رتدن انفصاللری وقوع بولمغله مسندجلیل صدارت
 مشارالیهک مسلم عالم اولان عهدته کفایت و صدا
 قتلرینه احاله و توجیه بیوریلوب سلطان عبدالعزیزخان
 حضر تلرینک فوق الغایه توجیه و التفات شاهانه لرینه
 نائل و متعاقباً حامل سینه صداقتشعار اولدقبرلی
 عثمانی و مجیدی نشان ذیشانلری دخی مرصعه
 بالتحویل یوجهتله دخی فائق الامائل اولمشلردر
 مدت صدارت لرنده ایکی دفعه اصلاحات خط
 هایونی نشر و اعلان اولمش و داخل امر اصلاح
 حاته اطرافیه بدأ و مباشرت اولندینی کی کافه ولایاته
 اهل و ارباب مقشدر تعیینیلهر احوال رعایا و برایا
 تدقیق و بتون مأمورینک امر اداره جه درجه
 لیاقت و قابلیتلری کلیلق تحقیق اولنهرق ملک
 وملتله نافع نیجه اثار وجوده کتورمشیدی سنه

مرقومه شوالنده ذات حضرت پادشاهی لاجل
السیاحه جانب مصره عزیمت بیوردقلرنده عودت
سنیه ملوکانه لرینه دکن پایتخت قائم مقاملغنی حسن
اداره به موقیقتله بیوزدن دخی مظهر التفات
عالی اولمش وامور مصالح ملک و دولت ایجاب
حقیقیسی وجهله محور لایقنده جریان ایتمکده
بولمشیکن مصردن عودت هابون شرفوقوعندن
بر از صکره یعنی عید اضحانک اون دردنجی کونی
مهر هابون مشارالیهن النوب مصر سیاحتنده
معیت ملوکانده بولنان فؤاد پاشایه ویرلمشدره
مع مافیه مشارالیه کبی اصدق دین و دولت بر ذات
حیثیاتک باب عالیدن خارجه چیقارلمسی نزدهابون
جناب ملوکانده تجویز بیورلیوب صدارتدن
انفصال لرینک هفتقه سنده رابعاً مجلس والا ریاست
جليله سنک عهدۀ فطانتلرینه توجیه واحسانیه بو
مقامده دخی ایهای وظیفۀ نظیفه به بذل سعی وغیرت

ایلدکاری خالده سکسان ایکی سنه سی ذی الحجه سنک
اون دردنجی کونی ریاستدن عفورلری وقوعبوله رق
یوم مذ کورده ثالثاً مجالس عالییه مأمور وسکسان
اوج سنه سی شوالنک التتبی کونی خامساً مجلس
والا ریاسته تعیین بیورلمش وسکسان درت سنه سی
ربیع الاولنک یکرمی طقوزنجی کونی صدر اعظم
عالی پاشا ذات شاهانه نک اوروپا سیاحتندن عودت
هابونلرینی خبر المسی اوزرینه لاجل الاستقبال
روسجفه عزیمتلرنده دفعۀ ثانیه اوله رق صدارت
قائم مقاملغنی وظیفه سنی حسن ایضا ایلمشلردر سنه
مرقومه ذی القعدۀ سنک ایکنجی کونی مجلس
والانک فسخیله یرینه شورای دولنک تشکیلی
ومشار الیهک اشبو ریاستی عدم قبولی مناسبیتیه
رابعاً مجالس عالییه مأمور بیورلمشلردر .
سکسان بش سنه سی ذی القعدۀ سنک برنجی
کونی شورای مذ کور ریاست جلילה سی عهدۀ

عالیترین حاله بیورلمش وسکسان سکنز سالته قدر
ریاستلری امتداد ایلیهرك سنه مرقومه اوائلنده
صدراعظم عالی پاشانك خستهانی مدتنده مجلس
خاص وكلا ریاستنده بولنهرق سنه مرقومه شعبانك
یدنجی كونی شورای دولت ریاستندن انفصالی
وقوعبولغله درت ماه قدر خانه عالیبرنده راحت
ومطالعه کتب ایله گذار اوقات ایلهکاری حاله
سنه مذکور ذی القعدة سنك اون بشنجی كونی
دیوان احكام عدلیه نظارت جلیله سنه وسکسان
طقوز سنه سی جمادی الاولنك یکرمی یدنجی كونی
ثانیاً شورای دولت ریاست جلیله سنه تعیین
بیورلمشدر اشبو ریاستلری مدتی دخی قمدی
ایلیهرك سلطان عبد العزیز خان حضر تیرینك
توجه مخصوص شهنشاهیترینه نائل وبووجهله ده
مغبوط الامائل اولمشدردر مشارالیهك وجود
پرسود عالیترینه عارض اولان قاب خسته لغتک

قمدی ایدن مدتندن لرلینه صفوت پاشا وکیل تعیین
اولنهرق کندولرینك برای تبدیل اب وهوا
جانب مصره عزیمتترینه مساعدۀ سنیه حضرت
پادشاهی شایان بیورلمغله طقسان برسنه سنده مصره
عزیمت وبش ماه اوراده اقامتله عودت ایلمشدر
ایدی سالف الذکر دوچار اولدقبری خستهلق
ایجابندن اولهرق درسعادته عودت لرندن صکره
اکثر ایام مأموریت جلیله لرینه دوام ایده ماملری
ومصالح یومیه نك رؤیت وتسویه سنه نخافت
وجودیه لری مناسبتیه اهتمام ایده جك برحاله
بولنه ماملری حسبیه دولتلو جودت پاشا حضر تترینه
شورای دولت ریاستی معاونلکی مأموریتی ویریلهرك
براز وقت بوصورتله تسویه مصالح اولنقده ایکن
طقسان ایکی سنه سی رجبینك طقوزنجی كونی بر
مدت راحت وتداوی ایلمك ایچون لطف مخصوص
شهنشاهی اوللق اوزره خدمت ریاستندن عفو

بیورلمشیدی مشارالیه درت بش ماه ظرفنده اولدقجه
کسب عافیت و قوت ایلملری و یکر می سکز سنه یه قریب
باب عالیجه سرکارده بولنه رق مصالح ملک و ملت
و دولتک هرجهتیه و قوف و معلومات تامه لری
بولمسی حسبله بویله لککسز برذات کامل الجبهانک
باب عالیدن منفک اولمسی نزد عالی پادشاهیده تجویز
بیورلیوب کندولرینه شفاهاً (اصل مطلوب
و ملنزم ایش ایله کندوکوزی یورمیه رق هیئت
دولت ایچنده بولمک زدر) التفات مخصوصنه مظهر
بیورلمش و طقسان اوچ سنه سی صفرا الحیرینک
یکرمی ایکنجی کونی خامساً مجالس عالییه و سنه
مرقومه ربیع الاولک التتجی کونی ثالثاً شورای
دولت ریاست جلیله سنه تعیین قلمش ایسه ده
ایش ایله مشغولیه وجودلری متحمل اولمامسی
و خسته لقلرینک اوارالق بتکرار نکس ایلمسی
اوزرینه سنه مرقومه جمادی الاولک دردنجی

کوننده سادساً مجالس عالییه تحویل مأموریتلریله
شورای دولت ریاستدن عفووی ظهوره کلش
و بوندنصکره کوندن کونه علت وجودیه لری
اشتداد ایله رک و متعدد اطبا طرفدن اولنان
تداوی و علاجک قطعاً فائده سی مشاهده ایدیه -
میه رک طقسان اوچ سنه سی رمضان شریفنک یکر می
ایکنجی مسالی کیجه سی ساعت بش ییچ
راده لرنده یتش یاشنده اولدقلری حالده بیکده
واقع ساخاخانه لرنده (ارجی) امر جلیله اتباعاً
ترک دغدغه دنیا و اعزام کلشن سرای عقبا اولمشلردن
برم غریق بحر رحمت و نائل عفو و مغفرت بیورسون
آمین ایرتسی کونی وکلای فخام و سائر ذوات
گرام ساخاخانه لرینه عزیمتله حرم عفت و املری
عصمتلو زینب خام افندی حضر تارینه رسم تعزیه یی
بالایفانیش مغفرت نقشی واپور مخصوص ایله
اسکداره کوتوریلوب والده جامع شریفنده جماعت

کثیره ایله نماز لری ادا و حق لر ند ه جمله طرف دن
حسن شهادت ایفا قلند قد اض کر ه جنازه لری اوکنده
تکایا مشایخ و صریدانی و عسا کر نظامیه و ضبطیه ایله
باب عالی و شهراماتی قواصان و خدمه لری و یک
چوق اهالی و فقرا بولندینی حالده مشایخ کرام
طرف دن بلند اواز ایله ذکر و تهلیل و اوج
یوزه قریب بندکان و سائر احسان دیدکانی
طرف لر ندن کمال سوز و کدازله روح شریف لری
رحمتله یاد و تجیل اولنه رق نوح قیوسنده مقدا
رضاء لمرضاة الله بنا و انشا یلمش اولدقلری خسته
خانه نک ساحه سنده مخصوصاً تهیه و اعداد ایلدیکی
مدقلر ند ه دقین خا ک عطرناک اولمشدر رحمة الله
علیه رحمة واسعة مشارالیه هر تقد ر نعمت اولاددن
محروم ای دیلر ایسه ده نام شریف لرینی الی الابد خیر
ایله یاد و روح یرقتو حارینی اخلاص ایله شاد
ایتدیره چک یک چوق خیر و حسناتی وارد رازان

جمله سالف الذکر نوح قیوسنده حرم عالی لری
زینب خانم افندی حضر تریله مشترکاً جسم
ورصین و متین بر باب غربا خسته خانه سی تاسیس
و بنا و برقاج باب تکیه و سائر تعمیر و انشا بیوردقلری
مثللو تیمور قیو حریق کیرنده محترق اولان بشیر
اغا جامع شریفنی مجدداً کار کیر اوله رق یابدردقلری
و معمورة العزیزده دخی اون ایکی باب حجره یی
و رکتب انخانه و درس خانه یی شامل عالی بر مدرسه
تأسیس و انشا و هر نوع و جنس سدن کتب شریفه
اسر او بونک الی ماشا لله مصارف سنویه و تعمیریه سنک
اداریه کافی و وافی نفود کثیره و قفیله لازم کلان
و قفیه سنک تنظیم ایلدکلری و بونلردن ماعدابیکدن
زنجر لی قیویه دکن بر شوشه یی و قر تال دن یقه جغه
کیدن طریقک مجدداً اعمال و اعمارینه و دها سائر
چشمه و فقرا خانه لری تعمیرینه موفقیتله نام مکارم
اتسام عالی لرینی صحیفه عالمده ابقا ایله « خیر الناس
من نیفع الناس » سرینه مظهر اولمشلردن مشارالیهک

قلب تابناک لری غل وغشیدن ازاده وبری و دین
امرنده اولان اعتقاد لری ریابو سماعه دن عری اوله رق
هر آن وزمانده خیر و حسنا ته کمال خواهشله مائل
بر ذات شریف بیعادل اولوب بیوک و کوچک هر کیم
مجلس مرحمت اینسارینه داخل اولسه و هر تقدیر مغموم
و مکدر بولنسه بیه البته لساناً و احساناً جمله سنی بمنون
ودلشاد بیورلرایدی . مشارالیه علوم عالییه والیهی
و فنون سائرده بی لابقبله و اطرافیه تحصیل ایلدکاری و بو
جهتله حقیقه بر حکیم فاضل و نحریر کامل بولندقلری کی
ایام خالیله لری بی علی الدوام مطالعه کتب تفاسیر و ادبیانه
حصر ایله اضاعه اوقات ایلدکاری مثلاً و فرانسز
لسانسه دخی واقف اوله رق حتی ایادی ارباب انشاده
تداول ایتمکده بولنان (تلماق) نام کتابی ترجمه ایلبله رک
کرك اشبوا ترکزین و کرك الده بولنان مسودات [۱]
[۱] مشارالیهک بر قاج جلد طواید بره حق درجه ده بولنان
مسودات و آثار ادبیه و حکمیة سائر لری مرجان حریقنده
خانه عاجزیده مخترق اولشد .
ابن الامین
محمود کمال

بر کزیده سی فن کتابت و انشاده اولان مهارت
فوق العاده لری اثباته دلیل کافیدر حاصلی مشارالیه
فطانت و نزاکت و عفت و استقامت و سخا و عاطفت
و دین و دولتشه غیرت و صداقتله موصوف و شهرت شعار
و بالوجوه اخلاق حسنه و مدوحه بی جامع بر خدیو
فلاطون افکار ایدی جناب حی لایموت حضر تلری
روح شریف لری شاد بیورسون آمین .

قدمای وکلای سلطنت سنیه دن سامی پاشانک
مرحوم مشارالیهک و فاتلری و ترجمه حال لری
متضمن تنظیم و ترجمه سنه تعلیق ایلدکاری تاریخدر .

یوسف کامل ایدم عالم فانیده بنام
سن سبعینه واروب بولدی حیاتم انجام
انقلابات جهان اوزره کچردی عمرم
گاه شاد و کهی آزرده رنج آلام
سنه بیکیکیوز الیده ایدوب مصره سفر

بر زمان ایلدم اول بقعه بی جای آرام
 داور مصر محمد علی دوزنده ایدی
 او فرخناک زمانلر اومتور هنگام
 سایه عاطفته همه عالم خرم
 نظر مکرمتنده دل کامل بر کام
 کونبکون مظهر افزایش لطف ایلدیرک
 ایتدی آخر بنی دامادلق ایلد نیل مرام
 بعدا رحمت حقه کیدیجک اول سرور
 قالمدی روی صفا چونکه دکشدی احکام
 اهل دل غدر و ستم دیده ورنجور اولدی
 جمله ارباب هنر بولدی صفات ایتم
 هربری جائز و غمناک و محن آلوده
 هربری گوشه حیرتده انین وناکام
 باخصوص بنده بیگس دخی اول اشناده
 حبس و منفاده ایدم منوی قتل و اعدام
 عکس ایدوب بوخبرم پادشه دورانه

ایتدی احضارمه فرمان او خداوندانام
 او شهنشاه ملک سیرت او سلطان مجید
 جلب ایدوب بنده سنی در کهنه ایتدی غلام
 حرم قالمشیدی پنجه کرتیده حزین
 انیده دست کرامت ایلد چکدی او هام
 کیدرک دور مناصب ایلد بولدم رفعت
 صدریده ایتمشیدم بر دم فرخنده مقام
 عاقبت کلدی اجل بندی امل دنیادن
 براوج طیراغه کیردم کورک احباب کرام
 زنده لک صانیدیغمز غفلت محض ایدی
 شمدی بیلدم نه ایمش معنی الناس ینام
 حسب حال او قویوب عبرت آله زوارم
 ماسو الله بتون ظل و خیال و او هام
 او مارم مرقدمه کلسه کرک سامی پیر
 او بنم همد و هم حال اولان یار مدام
 یانهرق یاقیه رقی آه تحسیر چکدیرک

عفومه لطف الهیدن ایدر استرحام
کوریجک جوهر تاریخی قلنر المی
قیدلی حق خلد برین تربه می هم دارسلام

۱۲۹۳

مدرسه منوره دهنه صدر اعظم عالی باشایه یانیه دهنه
تحریرات :

استعین بالله (فاذا عزمت فتوکل علی الله) فرمانه
تمسک والها منامه عالی تعبیرات غیر آیتندن / احد ریاض
جنان اولان روضه رضوان دربان پاسبانه کمال طهارت
جنان ایله کیدر لر / تنبیه وجهه بند پیوند زرتار تنسک
ایله ماه معلوم ویوم مجزومده - زمانی ان زمانی
لا ابالی - مصردن خروج و خلیج سوی شده آماده
اولان اوچ قطعه جهاز دخانیدن برینه - بسم الله
محررها را کبابا عون جناب رب حمام فروعون بی ادب

صوینه دوشلمکسزین خطه مصریه حد عد اولنان
وجه قلعه سی بالای بروجنه عروج ایله مقدمه
فبائل قریبه دن مطلوب و قطار کشیده فضای حمل
ورکوب قلنان شتران کوه کوهان و سائر اجناس
حیوان هر کسه تقسیم و مأکل و مشارب به دایر کیه
و میاه تقیم قلند یغنک فرداسی افتتاح دربان ضیاءش
سحر و میسندانداری اشهب زر پالهنک باختر ایله
برابر شد خرام اعترام و «روزکاریست که باریک
روان هم سفرم» میروم راه زه نزل خبری نیست مرا
متمادیاً جبال و تلال و وادیه کثیر الرمال میانسندن
کچر و بری برینه بکزر یوللرده سیر سریع التزام
برله کیدیلرک اگر چه نعمت صحت وجود و لوازم
سفریه بالغاً مابالغ موجود اولوب اما چه سود که
شربت شیرین صحبت احباب وجه جهرای خشکین
ترابده مانسد وجود قطره آب نایاب اولدیغندن
غیری عارف خوشنوا دایره بند مصر و خدمت

نغمه سازی جعفر بر سفر بی فره منحصر بولغله
 « شو قارشکی طاعده بر مغاره وار » کبی بیلدیکی
 شیرلی استماعدن ملال و یمین ایلمرنده ویس
 القرنی « الهیسنه » تهمامه چولنده دوه
 کوردردی * مولاسیله الیش ویرش ایدردی *
 پیغمبری زیارته کیدردی * یمین ایلمرنده ویس
 القرنی « یولنده علاوه اولنسان ایبات الهیه نک
 تکرار یله دم سپید صباحدن دم سپاه رواجه دک
 سوق مطایا وهر خطوده طاب عفو وخطایادن
 دخی کلال ال ویردیکنندن فضله بورالک حر
 وبردنهار ولیننده تباعد واتحاد مقدار مسافه
 بوسنه و بغداد اولدیغندن شدت سردی شب مایه
 انجماد کوزه آب و سورت کرمی روزدن غزال
 مطلا قرن آفتاب تنور باز کونه اسمانده کباب اولور
 درجه ده کورلمسینه لاحول کویان و « ارباب عشقی
 اشتر سردر هوا » کبی دشت جنون قافله سالار

غم چکر کشا کشیله ریک باریکی موازی رکاب
 رکائب وسموات سیر ستوره مورث مشاق و متاعب
 اولان بروادیده زیر ران ناتوان ایلدیکم ناقیه تاز
 یانه زن وپویان اولوب کیدر ایکن « طورر طورر
 دوه دیر حیرتندن اهل سفر » بیچاره ناقه دستبرد
 تف و تابدن بی تاب و سمر تسمیه قلنور برشجر
 باریک خار دارک سایه موهومنه خیال استظلال ایله
 کام انداز شتاب اولنجه باشنی اله آله بیلیمک سعی
 بهوده . (والله المخلصون علی خطر عظیم)
 سری سر نموده اولدیغندن اول شجر حجر بیکره
 نقر بنده وقایه خیر الحافظینه اتکالا زروه هودج
 یکیدی آتیلوب رومال رمال . - لاناقلی فیها
 ولاجل . - مألله همحال اولدیغمه یک صقلا -
 یغمدن (حجازه کیتیمکی آسان صاندم * یورلدم شو
 اوزون یولدن اوصاندم) یوللو حاجی پشیمان لساننه
 چسبان مقال ملال احتمال قزانیله جق ثوابه معادل

وزر و بالذن اجتناباً شو طریق سعادت رفیق بالسلامه
ولا بللامه غایته ایردیرمک رجاسنه درگاه قاضی
الحاجاته دست افراز مناجات و بعدزا بلا تعجب
ولا اذا منزل بمنزل (ان الذین امنوا و عملوا الصالحات
كانت لهم جنات الفردس نزلاً) وعد کریمندن
کالجین بشائر و بهجات اوله اوله یوم حظ و تر حالک
اون ایکنجی ائین کونی مقصود بالذات و دار السکینه
خیر الذوات اولان مدینه منوره نورت الی یوم -
الاخریه بریحق ساعت مقدارى محله قرب دان
جبلده نور نمای موقع ظهور و حلالت ماء معنی
دلسوخته فیافی حیرته نشئه شراب طهور اولان
بئر عثمان نام جای فسیح الارجایه اناخه جمال احوال
و . - الوضوء سلاح المؤمن . - اقتضاسنه امتثال
واغتسال اولتمسنى متعاقباً اجله مأمورین و اشراف
مشایخ قبائل اطراف طرفلرندن استقبال و ترتیب
مراسم احترام و ابجال اولتمغله « اسب طاحونه دوزر

هیچ یوریمز شامه قریب . آتار اوزرنده شام
قیوسندن شهره وصول و باب مصریدن ماشیاً
« السلام ای حضرت فخر رسالت السلام * السلام
ای پادشاه دین و دولت السلام » سلام تحیت اتسا
میله سریر هر دو سرا و بر اقران میدان (سبحان
الذی اسرى) افسدمن حضر تلرینک حرم ملائک
خدم رسالت پناهیلرنده . (ما قبری و منبری روضة
من ریاض الجنة) امر شریفی دلالتسجه احد
ریاض جنان اولان روضة رضوان دربان استان
غفران پاسبانیه باخلوص الجنان بسط جبهه مثول
برله بین الخوف و الرجاء . ان نلت یارب الصبا . -
ودیمه عالیهنی طلیعه تعظیلات علیه عد و اعتبار
ویشکاه رحمت پناه محراب جناب نبویه صلی الله
علیه وسلم جانب عالیدن بالوکاله « یشوای انبیاسن
یا محمد مصطفی . نداسی وردلسان تضرع نشار
ایلدیکم حال مثال اتصالده کویا ذات فخیانه لر ی زائر

جلیل و بنده کنزی مزیر و دلیل ظن و قیاس و انوار
مشکوة قبول سید الکوینیدن جهان فیوضات
نوارینه تلقی و اقتباس قلنور ایدی . - الحمد لله
الذی هدینا لهذا . دانشوران اساتذہ سلف و هنر
مندان جهان باندہ خلف طرز زنده عادات مرعیه
و حالات مرئیہ بی بیان و اشاعہ بیرون اقتدار
عجز بضاعہ اولیٰ سبیلہ بیلہ اثنای طی راه و حین خنیں
آہدہ عالم معنادن صحیفہ قلبہ مسطور و سایہ ساز
سلك سطور اولوب بعض ابیات منتخبہ سنک خط
تعلیق ایلہ تمثیق و برجای مناسبہ تیمناً تعلیق ضمنندہ
مدینہ منورہ دہ ملا و خط تعلیق دہ شہرتی مجهول
ارباب املا اولان عاصم افندی داعیلرینہ تودیع
و بر صورتی حضور عالیہ ترفیع قلنان نعت شریف
اول دم خرم ارم توأمده و قوعبولان و جدحال
و اخلاص بالی تعریف ایلہ چکی جہتلہ قلم واسطی
نژاد سیہ لقا تسوید بیاض قرطاسدن اتقا ایلدی

غلب ادای اداب زیارت تن آسانی و استراحت
مأمولیلہ مدینہ مکرمہ دہ نقیب السادات و مراعی
- عادات السادات سادات العادات . - اولوب
اوج مرحلہ ایلرودہ قارشولمغہ اقدام وزمین تمنایہ
بسط مندیٰ دعوت و ابرام ایدن (جل الیل)
افندیکنک خواہ ناخواہ خاطرینہ رعایہ خانہ سندہ
بر کیجہ حضور و راحت یرینہ زحمت و فرداسی
اسبق شیخ شیوخ الحرم و نام فضائل اتسامی الاکن
السنتہ اہالی ذوالعوالیدہ مقدس و محترم سمی من
انزل علیہ الزبور ہم پہلوی گذشتگان مبرور
ذات مآثر و موفورک خارج سوردہ و بر چاریک
دورده شکل بغدادیدہ بنا و تنظیم و روض و حوضہ
اعتنا ایلدیکی قصرہ نقل و یتوت مدار اسباب
راحت کورلمسکله اورایہ کیدیلوب چارشب و پنج
روزدن عبارت بولنسان مدت اقامتدہ واحد بعد
واحد دور و زیارت مراقد مشاہددن حدیقہ فوآدہ

ورد صفوت و (رحم الله من زار وخف)
 اشارت هایوننه اتباعاً طریق عودته دائر صحبت
 آجیلوب پی گفتگو انجمن ساختند* ونشستند
 وگفتند وبرخاستند* نتیجه سنده اول قصر عبادت
 حصرك طاق محراب اجابتآینه مکتوب ورهروان
 وبادیه دوانه بدرقه سلامت مصحوب اولان* حکه
 چالش شبهه کلور سدهله* تیغ توکلت علی الله ایله*
 بیت معمور المعانک مصداقنه ربط قلب سلیم
 ویاوری توجہ پادشاه هفت اقلیم ایله جدیددن
 مرور وکذاره قرار ویرلدیکی حین تهیؤ رهینده
 سایه مهابتوایه سلطنت سینهده خطه حجاز لازم
 الاعزازده امیر کیر وزیر لقب داغنه قلوب قاسیه
 عرب شریف هاشمی نسب وحسینی حسب
 حضرتلری تشریف وکعبه معظمه طوافی تکلیف
 بیورملری مقابله کنندولری مصره دعوت
 ودعوته اجابت اولنمغه مطاف کرو بیان ومضاف

انس وجانده نماز جمعه اداسنه تحریمه بند وهنکام
 قیام وقعود ورکوع وسجودده* الوداع ای تاجدار
 تخت لولاک الوداع* الوداع ای نازنین عرش وافلاک
 الوداع* بدیهه سی نقش کتابه ایوان دل مستمند
 اولدقدن صکره تکمیل صلوه وسلام وحضور شبکه
 انوار سیدیکده تعظیم وداع طاق تکذاری قلب سوزان
 وچشم کریان ایله آمام ایلیه رک ابواب حرم مغفر
 تنصا بدن زر خلقه باب التوسله ربط دودست انتساب
 وروز فراق اندوز عود وایابک ایرتسی قصر
 داویددن نفخ مزامیر نهفت وقیام وسمت قلبی
 شهر شهیده کائن اثر چارم چار یار رضی الله عنهم
 بیار علی دنیلان مرحله ابدارده براخشام نصب
 خیام ارام ونیام ایله ایرتسی حرب قبیله سنه ماوای
 مخصوص وکمشیگاه اشداء لصوص اولان جدیده
 بوغازینه چنک حربی ضربی ایله کیرلدیکیکنک التجی
 کونی ینبوع البحره چیقیلوب اورادن واپورلره

را کجا سوی سويشه پول ویریلرک تفرعن تلاطم
 دریادن چار موجه اضطراب ایچنده وروزرکوبک
 اوچنده سويشه واندن در و دیواری وکوچه
 وپازاری عین شهر آیین و مشهور اعیان آن واین
 اولان مصره ورود و باب حریمدن شم شائم غبر
 وعود ایله داخل دائره حرم محترم وکوشه تفخیم
 وتهنیه پردازیده (وکان الیوم یوم المکرمت)
 ایچمه ساز و خوب اواز سامعه نواز لغندن بر مرتبه ده
 معزز و مکرم اولدمکه تفصیلنه تحصیل و قوف نیل
 شادی ملاقاته دلیل نادى مقالاته موقوفدر المنة لله
 على ذلك كذلك سلامغه چیقلوب « قدمت خیر
 مقدم اهلاً وسهلاً و مرحباً » جماعتیله تعاطی
 سلام وکلام اراستنده و پرده نک وراستنده فرخ
 خانک اوشاخی و پرده درون درده اول خان خانان
 شهنامه خوانک سیوری بیاهی کورنمکه کوریشیلوب
 خوش آمدی صفا آوردی کجا بودی جمال نمودی

گفت و شنودی اوزرینه ساحه سینهدن دفع
 ریش وراز و زیب جیب ایلدیکی نامه ایرانی
 شامه بی ابراز ایلمکله لدی المطالعه استعمال
 کلمات عبریه ده محیط معنای هندوی تفسیره لبان
 قلمه ایچورمش واستخدام نکات فارسیه ده لغات
 برهان قاطعی صارم بلاغتنن کچورمش اولدیغنه
 حیرتلتور و تکریر قرائتنه غیرتلتور ایکن امضای
 مهر التباس عالی زین به القراطاس علی التوالی کنار
 چار باغ صفه انده سنبل تازه دمیده و یاخود افق
 سبزین رنگ اسپانده هلال شوال نظر رسیده کبی
 کورینه رک مشام ارزویه عطر بخش صفا و دیده
 رؤتجویه سرمه سای لطف وفا اولمغله کربت
 غربت دفعة اونودیلوب هیچ بر آنده اونوتمدیغم
 منظومه دعای عالی اصفانه لری بلطفه تعالی قریبا
 تیسر دستپوسی جناب داورانته لرندن صکره بردخی
 زاویه دائره علیادن مهجور و بویله عریضه طویله

تقدیمه استماعی مرأت کائنات افروز شعوره ژنک
فتور ویرر آرا ارالرنده ذات فخیمانه لرینی تصدیعه
مجبور اولیم تناسیله مستزاد و رمضان المبارک
حکمی قلمدیغندن عیدسعیدک تبریک رسمی سی
محمول مفاد (ای ملاذ بندکان عیدشما مسعودباد)
قلندی . ۲۱ شعبان سنه ۲۷۷

« شوکتلو پادشاهمز عبدالحمیدخان ثانی افدمنز
حضر تلرینک جلوس هایونلرنده مابین هایون باش
کتابتنه یازیلان تذکره »

جناب حق تعالی شانه وتوالی احسانه « نجوم
سما کما غاب کوکب * بدأ کوکب تاوی الیه کواکب،
سلسله جلیله سندن فراوانی شان وسامان دین
ودولته وابدائی بلدان وملك وملته تخصیص وتعیین
بیوره کلدکری سلاطین عدل آیین مثللو شوزمان
احتیاج اقترانده دخی شان وشهرتی افاقیراشتهار

وصفات ممدوحه شفقت و مرحمتی زیوز السنه
صغار و کبار اولان ولی نعمت بیمنتز پادشاه عالمپناه
افدمنز حضر تلرینک وجود ملک وملته حیاتبخش
اولان جلوس هایون جناب ملوکانه لری دولتیله
ابد مدته مبدأ تجدد سعادت وشوکت وقال خیر
انواع میمنت ومسعدت اولسیله ملجاء وملاذ عامه
بندکان اولان خاکپای هایون حضرت شهنشاهانه لرینه
ناصیه سایی رقیت وایفای وظیفه بیعت وعبودیت
شرف عالمپاشنه نائلیتی آرزو وامل عظیمنه بر
زماندنبرو عارض اولان ضعف وجود بیماری
حیولت ایتمکله خدا بیلورکه نه وجهله محزون
ودلخون اولدیغیمک تلافی مافاتنه یعنی ان شا الله
تعالی آفتاب توجهات حضرت ظل اللهی انوارندن
بوزره ناچیزک حصه دار عاقبت واققدار اولسی
مدار جلیلی ایله شوکونلرده نائل بهبودی وتندرستی
اولمقلغم الطاف عمیمه الهیه دن رجا ونیاز ایله برابر

جهان وجهانیان حق‌نورنده خیر محض و محض خیر
اولدینی دوندن و بوکوندن عیان اولان جلوس
هایون اسعدیتقرون تاجداریدن تعریفی قابل
اوله می‌ه‌جق بر درجه نامتاهیه ده استحصال انواع
مسرت و مباهات ایله آیات دعوات اجابت‌غایات
خداوندانه لری لسان شادی و شکرانیتله ترتیب
و ترتیل و برداشته بارگاه جناب رب جلیل قلم‌سیله
بیان حقیقت‌حاله و شهنشاه فرشته سیرت ولی نعمت
بیمت افندم‌م‌ک «شانی ایل‌مش خدا تجیل» دوردن
پایک ایل‌رم تقبیل، زمیننده خاک‌قدم مراحم توأم
پادشاهانه‌لرینه رخسائی تضرع و ایت‌اله فرصتیاب
جرات و مفخرت اولدیفم‌ک معرض رکاب افتاب
انتساب حضرت پادشاهی بیورلمسی خصوصاً صند
لطف و همت افندم‌م‌ک‌ر

۱۳ شعبان سنه ۹۳

«شهامت‌لو ایران شاهی حضرت‌لرینه یازیلان
نامه هایون»

عبات عالیات دامت منوره تجدد التجلیات
زیارت مشوبات آیاتنه (الام‌و‌ده فی‌القربى)
کریمه مکرمه‌سی اشارت جلیله سنجه رغبات
معالیغایات پادشاهانه‌لری معطوف و مصروف
بیوریله جنی خبر‌خیر برابری بو‌جانبده بولنان سفیر
کیرلری دول‌لو حسین خان طرفندن صواب‌الحجوى
خالصانه مزه عرض و تقریر و اولو‌جه‌له تقرر یافته
ضمیر‌الهام‌سمیر شاهانه‌لری اولان تصمیمات پسندیده
ونیات برکزیده محض احسان جناب رب قدیر
و پیرایه فزای حسن تقدیر اولوب حقا که بو وسیله
جلیله «یوز‌سوروب قیل زیارت عبات» کیم بو‌حاکک
صفاسی عمره سورر «بشارتیه جانب معلاناقب
تاجداریلرینه ابراز اخلاص ستایشکاری‌یه ذریعه
جمله عد و اعتبار برله بتوفیقه تعالی «رهروانی که

بود بدرقه اش لطف خدای * بتجمل بنشیده بجلال
برود، دلالیه بالدولة والا جلال اولدیار قدسیت مدارده
اما کن شریفه ومواقع منیفه زیارتلرینه توجه و اقبال
بیورلمسی همیشه آرزو داشته دل و داد موئل
مخلصانه من اولان تلاقی ذات ملکسمات پادشاهیلری
مؤالفت صوریه سندن بدل میانه خلعتنانه ده ملاقات
معنویه معنای معتابهاستی دخی تضمن ایلیه جکی
جهتدن سر بر اورده حصول اولان حظ و مسار
مخلصانه منی کاهو حقه بیان و ایراد بیرون یارای
خامه واسطی نثراد اولدینی بیانیه مجاورت مرعیه
جانین وبالخاصه حب و تواد مابین اقتضای مهمنه
مترتبا اوقات حرکت و عزیمت و ساعات سیرو زیارت
شهریان لرنده رکاب مفتخرت انتساب پادشاهانه لری
خدمت سامیه سی ایفای وجائبنده ایستاده مقام
تعظیم واحترام و آسیتن برجیده اهتمام تام اولقی
اوزره (کال پاشا) مأمور واعزام وذات مستجمع

المحسنات خسروانه لرینه خاص وانا فانا رسیده
مرتبه اختصاص اولان محبت و اخلاص سپاسدا
رانه مزك صورت افاده و تبلیغی توصیه و افهام قلنمغله
بنمه تعالی بالوصول حضور محاسنم و فور شاهانه لرنده
التفاتیب قیام و مشول و تودیع درج حافظه سی
قلنان لائی تکریمات فائقه مجبانه من احسن آرای
ملوکانه لرله مشمول اولمسیله طرف اشرف تاجدا
ریلرندن هر بار رونما و نمودار اولان اثار توجهات
عالیه شاهانه لرینه علاوه زمان مشوبات اقتران زیارت
و تلاوتده نام مصادقت اتسام خالصانه من دخی یاد
وفیض و فتوح روحانیلرندن استمداد بیورلمسی
التماس مخصوصی سیاقنده ترقیم نامه یه ابته دار قلندی.

«جنتمکان عبدالعزیز خان حضر تیرینک
جزایر بحر سفیده عزیمت لرنده
تقدیم قلنان عریضه»

مهر منیر جهان افروز افاق سماء ذات البروج دن
قننی افقده نور نمای بروز اولسه شعاع ذرات
اتباعندن سباهه فیسیحه سما ودائرة کره ارض
وماء حصه دار فیض فیض انوار اولدینی مثللو شرف
افزای عنوان منشور خلیفه الله ودرگاه سپهر
اعتلاسی عامه انامه ملجأ وپناه اولان ذات فرشته
سمات حضرت پادشاهینک نیر عدل و داد جهاندارانه
لرندن قاطبه سکان ممالک وبلدان منور ساز بصائر
شهود ایقان ایکن مجرد مائه سایه وایه جناب
تاجدار بلرنده مودوع دست قدرت وموضوع جای
علی الاعلا ی اریکه خلقت اولان جوهر عالمهای
سرافدس خلافت وصفت جلیله شفقت ومرحمت
حکمت جلیله سی ایجابجه سکنه سواحل وجزائر

بحر سفید تشریف خورشید ردیف ملوکانه لرندن
قریر العین ومستفید اولمق نیت خالصه سیله مدار
معدل النهار فلک برین دور چرخ فلک هایون نمونلرینه
توفیق حرکتده اصابتقرین وقبول معنای دعای
علیک عون الله تمانسه سکان سبع اراک وازان جمله
خواص مقربین ملائک بارگاه لاهوتی دستگاه جناب
خیر الحافظینه دستکشای رجای اجابت رهین اولمسیله
برابر «صعدا انت انت مولای» بسفر میروم چه فرمای*
بسفر رفت مبارک باد* بسلامت روی وباز آیی*
سؤال صواب وجواب اجازت نصابنه استناداً
(بساعتی که تولى کند بدو تقویم) بر ساعت سراسر
سعادتده (ایلدی بر بر جدن بر برجه تحویل آفتاب)
وقفنجه بیت الشرف روشن غرف شاهانه لرندن
وقوع تشریف هایون کیتی فروز جهاندارانه لريله
ادای ادعیه سلامت ولی نعمت اثنا سنده تبی نیسر
حضور باهر النور دهان صداقت ملئان عاجزانه می

ندای یامیسر الامور ایلدیکي حالده ایصال اخبار
ساره ده بریدجا بکای اندیشه یی سابق و تعریف
ماهیتی (قل هی من امر ربی) جواب حکمت
نصابه مقارن و مطابق اولان مناشیر تلغرافینک
هر سطر مسرت شطری « پادشه مهر و ستانبول آسمان »
مهرسوی آسمان آیدهمی « بشارتیله اشارتکنان
اولسی بهجت افروز خواطرموم و مرایای قلوب
اخلاص اسلوبدن ژنکزادی الام و غموم اولمغله
وسمه حواجب عرائس فوز و ظفر و سرمه عیمون
ارباب حضر و سفر اولان غبار رکاب قرانتساب
حضرت شهریاری استقبال حال اشمالنه تار و بود
نور انظاردن یافته دفته نساج اقتدار اولان کالای
تعظیم ازای مستمندانه فرش راه قدم شوکتوأم
حضرت خداوندیلری قلنمق رجاسیله ربمز تعالی
و تقدس حضر تلری دریای جوشانی قطره به سبب
وجود و مهر درخشانی ذره به باعث نمود ایلدیکه

سبب دوام امن و امان و بادئ اسایش زمین و زمان
اولان ولی نعمت بی امتنان پادشاه قدرتوان افندمن
حضر تلرینی ماتعاقب الازمان والدهور نیجه نیجه
سنین و شهرور تخت فیروزی بخت پادشاهانه لرنده
ترقی شان و شوکت و تزايد اسباب شکوه سلطنت
ایله مظهر مغنای - نور علی نور - و بالجمله
عباد و بلادی سایه آسایش و ایة ظل الله لرنده مسرور
و معمور ایلمک دعوات جامع الاجاباتی زیور
ناطقه تکرار و شرف پیرامنبوسی بساط مورث
الانبساط معرضنده تقدیم عرضحال ابتهال ماله
اجتسار قلندی کافه احوالده فرمان واحسان
افندمن کدر قی ۴ شوال سنه ۷۹

بکسر یکی سرای همایوننک ضامنره تقدیم قلمناه
برجفت ساعتی شمعرانک تقدیمه دارما بین
همایونره باشکنتاننه تذکره

رونق افزای القاب مقدسه خلافتپناهی و بار

گاه آرای شان وشکوه شهنشاهی اولان ولی نعمت
 بیمنت پادشاه قدر قدرت افندمن حضرتلرینک اثار
 اعصار ساطعة الانواری اشعه باش اعیان عالمیان
 ودعوات مفروضه جه اندارانلری قلائد جید
 وجود جان جهان اولمغله بو چاکر کمینه مثللو
 بندکان سلطنت سنیه نک اوقات وساعات لیل ونهاری
 ومصرف ادعیه جلیله جناب شهریارى قلنمسی
 اس اساس شرف ومباهات وهر حال وکارده نائل
 ومقتخر بیورلدیغمز انواع توجهات علیه مملوکپر -
 ورانیه علاوه اختراعکرده طبع عقلا پسند
 ملوکانلری اولان ابنیه عالیه سیر و تماشاسنده من
 غیر لیاقة مظهر وکامور اولدیغمز معالی التفات
 حضرت ظل اللهی آن بآن مدد بخش نعمت حیات
 اولمغله غرفه نشینان عالم بالا السنه ستایش و ثنا
 لرندن «اولسون ارکانی مرتب اولسرای شوکتک*
 قومیه برطاشی کر قوپسه پرندن فرقدان» دعاسنه

مظهر وخداوند چار اورنک اقتاب عوالم افروزه
 مقر ومنظر اولان سرای هایون ملوکانه عتبه فلك
 مرتبه سنه تقدیم اولنق آرزو ونیازیله مقدماته
 اعمال واجتلاب قلنان برجفت ساعتی شمعدانک
 . - العبد وما یملکه کان لمولاه . - عبارۀ حقایق
 استعاره سندن جمله وهر بار ناصیه سایی عبودیت
 واقتضار اولدیغمز دهلیز دیوان سلیمانی عنوان
 حضرت پادشاهی به عرض معذرت نملة قیلندن
 اولمق اوزره تقدیمه جسارت قلندیغندن بر ساعت
 سراسر سعادتده معروض حضور انوار نشور
 حضرت تاجداری قلنمسی خصوصنه همت والالری
 درکار بیورلمق باینده اراده افندمکدر

فی ۲۳ شعبان سنه ۸۲

مستند جلیل صبر ارتك عمره لرینه نومبرهنده
تشکری شامل یازیده تکره

لطف واحسانه حدوغایت و کرم ونعم امتنانه
نتیجه ونهایت اولمیان ولی نعمت بمنتتمز ولی النعم
ملك وملت شهریار فاروقی خصلت افدمنز پادشاهمز
حضر تلرینك بوکره دخی حق عاجزانه مده شایان
بیوریان لطف جلیل بیعدیل ملوکانه لرینك ایفای
حق وتحمید و سپاسنده علی الدوام معترف اولدیغمز
حال عجزدن بشقه الله سرمایہ بولنه مدیغندن اعظم
وظیفه عبودیت بولسان دعوات تزايد عمر و اقبال
وشوکت وتمنیات ترقی شان واجلال وسلطنت
شهریاریلری تکرار یله تریین زبان مملو کیت قلم مقده
اولدیغنك عرض و بیان یله برابر اجرای مأموریت
کترانه م یوم مسعودنده وقوع بولان رفاقت و وساطت
علیه لرندن ناشی قیو یولدا شلخی شعارینه موافق

اولق اوزره کوندرلمش اولان یادکارک نزد
والالرنده توقیفنه مساعدۀ التفات معتادۀ ولی
نعمتک بیدریغ وسزوار بیورلمسی رجای مخصوصی
سیاقنده شقه ثناوری ترقیمنه ابتدار قلندی افدمن
فی ۱۶ رجب سنه ۷۹

مجلس والای اعظم عربیه ریاست جلیل سنك
بشخی دفعه اولدوقی عمره لرینه نومبرهنده تشکری
هارای مابین همایون باشکتابنه تکره

جناب مالک المملک والمملکوت تعالی شانہ وتوالی
احسانه سریره شناس مهام امور عباد ودقیقه دان
مصلح ممالک و بلاد شهنشاه قدسیت استعداد دام
فی سریر سلطنته ابدی الابد ولی نعمت بمنتتمز پادشاهمز
افدمنز حضر تلرینك اشعه توجهات آفتاب آیات
ملوکانه لرندن بوکره دخی من غیر لیاقة نائل ومقتخر

اولدینغ عنایات عالیہ حضرت بادشاہینک عشر معشار
شکر و محمدتی لسان عرض و بیان و تعیرات و الفاظ
بی پایان ایلہ قابل الاتیان اولدینغی امرعیان اولہ رقی
تزیاد دوام شان و شکوه سلطنت و ترقی عزو
شوکت حضرت ظل اللہی دعوات خیریه سنہ مداومت
لازمہ دأب عبودیت و بوفریضه معتابها هر آن و زمان
سرچله اوراد زبان عجز و رقیقت قلنمقدہ اولدینغ
مبارک و مہلا خاکیای ہمایون حضرت شہنشاہی بہ
عرض و انہاسی نیازیلہ برابر مبشریت عیدانہم
خدمتہ مأمور بیوریلان قپو یولداشمزہ یادکار
اولق اوزرہ کوندرلمش اولان بر مقسدار مبلغک
اجرای اقتضای خصوصہ ہمت بیورلمسی بایندہ
ارادہ افندمکدر فی ۹ شوال سنہ ۸۳

طرف یادشاہیرہ امسانہ بیوریلانہ

زین حقیرہ تشکر

شہریار سپہر اقتدار خلافت و شہسوار میادین

عزو شکوہ و شان ولی نعمت بی امتتان پادشاہمز
افندمز حضر تکرینک ساحۃ مفاخر باحۃ ملوکانہ لری
خدمت جلیلہ سیلہ نائل مباحات فوق الغایہ و من
غیر لیاقۃ مظهر الطاف مالا نہایہ اولدینغکم میدان
بیانندہ ادهم سیہ زانوی خامۃ افادہ ذریبۃ عجز
و حیرتہ سردادہ ایکن « اول شہسوار عرصۃ
شوکت کہ رخشنک * دارا طوتر رکاخی خسرو عنان
و برر » ستایشنک موصوف عظیم الاجلالی اولان
ولی نعمت ملک خصلت افندمزک مقدما اصطل
معلادن بوچاکر خاکبرابر لرینہ عنایت بیوریلان
زین پرزیب وزین نور افروز عین عبد مستقیم
وعنان التفانتشانی پیرایہ ساز لب تقبیل و تعظیم
اولمسیلہ سمند زرسینہ بند اقناب فلک پیا شعشعہ
باش اقطار بروج سما اولدچہ مہر سپہر دائرۃ
سلطنت و سپہر مہر کوکبۃ خلافت شہنشاہ قدر
قدرت ولی نعمت افندمزک سایۃ سماپایۃ تاجدارانہ

لری بالشوکت والشان عالم وعلمايه اعظم اسباب
امن وامان اولمق دعوات اجابتسمائی تکرار بتکرار
اوراد ناطقه تشکر شعار قلندیغنگ برزمان مسعدت
اقترانده مبارک ومسعود خاکبای مراحمنمود
حضرت جهانداریه عرض وانهاسی خصوصنه
شایانی همت علیه لریله برابر موصل احسان جناب
پادشاهی اولان قپو یولداشمزه برکدار اولمق
اوزره ناجیزانه تقدیم قلنان بر مقدار مبلغك اعطا
سنه دخی همت والالری درکار بیورلمق باینده اراده
افندمکدر فی ۴ ربیع الاول سنه ۷۹

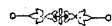
احسانه بیوریلده ایکی رأس اسبك تشکری
ضمننده مابین همایونیه باشکتابته تذکره

« اولشمسوار عرصه شوکت که رخشك * دارا
طوتر رکابی خسرو عنان ویرر » سمتایش جمله

جمله اوصاف عالم آرای ملوکانه لرندن اولان ولی
نعمت بیمنت افندمزدن هرزمان کوریلان لطف
وعنایت بی نهایتك تشکری دکل حساب وتعدادی
بیله قابل اولمیه جق درجه لره وارمشیکن بودفعه
احسان علی الاحسان قیلندن اوله رق ایکی اسب
بی همتا بخش واعطا بیورلمسی بو عبدکمینه بی میدان
مباهاتده حائر دهان مفخرت لایحصى ایتمکله
بویولده انفس معدوده رسیدۀ سرمنز غایت
اولنجه یه قدر دعای لازم الیفای حضرت تاجدا
ری یه حصر اوقات اولندیقی حالده دخی ینه وحیبه
شکرگذاری ومحمدتده عاجز وقاصر اوله جفم بدیهی
بولندیغندن تأدباً وتصدیعندن اجتناباً اطباب مقالدن
صرف انظار واشبو اسب صبارفتارلرک طرف
عاجزی یه ایصالنه مأمور بیوریلان قپو یولداشمز
... ایچون هدیۀ اولمق اوزره بر مقدار مبلغ ارسانله

ابتدار قلمش اولغله کندوسنه تودیع ایتدیرلمسینه
همت بیورلمسی بابتده اراده افندمکدر

فی ۱۹ شعبان سنه ۷۹

مصنوعات چینه دره بعضی نوادر انک تقدیم قلمدیرغله دار
تذکره

طلیعه واپورهایونی خلیج دارالسلطنة السنییه
زینت افزای ورود اولدقدده شرف سیروتماشاسیله
قطعه مطبوعه و نقوش بدیعه سی کتابه ایوان خاطرده
منقوش و محفوظ قلمسی اوزرینه مصنوعات چینه دن
بعض تحف و مرغوبیه دسترس اولنوب نقش
ونکاری بالمناصبه منظور عالی حضرت تاجداری
بیوریلور امینه عاجزانه سیله زیب وزینتده بی همتا
ورونق بخش روی دریا اولان واپورهایون

معالیمونه عرض و تقدیم جسیان کی لایح خاطر
چاکری اولدیفندن ارسال و تقدیمه جرأت
قلمغله اراده افندمکدر

فی ۱۹ صفر سنه ۸۱

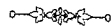

سلطان عبدالعزیزک مجلسی مقننه تنظیم اولنايه تاريخك
تقدیمه دار تذکره

ربمز تعالی و تقدس حضرت تلی الی الابد زیور
دیهیم شوکت و سلطنت بیورسون ولی نعمت بیمنتتمز
شوکتآب قدر تنصاب پادشاهمز افندمز حضرت تلی نیک
وجود ملک و ملتیه حیات بخش اولان جلوس
همایون جناب ملوکانه لری دولتعلیه ابد مدته مبدأ
تاریخ سعادت و شوکت و قال خیر انواع میامن
و مسعدت اولغله اولبابده حاصل اولان سرور
قلوب بندگانه مزك حسن ایتدیکی درجه سنی لسان

قال وقلم حیز و بیانہ کتور میہ جکی مسلم اولہ رق
مع مافیہ بویلہ بر نعمت عظیمہ یہ نائلیدہ هرکس
قدرتجہ عرض مافی البالہ جالشق بر نوع تحدیث
وتشکر اولدیغنه و بو عبدکمینه حضرت شهنشاهی
دخی حصہ مسرت و محمدتمک بر نبرہ سنی اولسون
سـلـک نظمہ الہرق تہنیت کویان روزکارہ یعنی
عالم و عالمیانہ جناناً فصل ملحق ایسم لساناً دخی
منضم اولقلنی امل ایدرک عاجزانہ و قاصرانہ نظم
وانشادینہ مبادرت ایلدیکم تاریخ هر تقدیر شایان
نظر حقایق اثر حضرت شهنشاهی دکل ایسده
معانی مندرجہ سی حقیقتحالک بیکده برنی بیاندن
عبارت اولمسی جہتیلہ لفاً تقدیمہ اجتناسار قلمغله
بروقت مناسبده عتبہ فلکمرتبہ جناب پادشاهی یہ
عرض و تقدیمی خصوصندہ لطف علیہ لری بیدریغ
بیورلمسی بابندہ امر و ارادہ اقدمم حضرت تلرینکدر

فی ۲۷ جمادی الاول سنہ ۷۷

عسیرک تسخیر نہ تشکری شامل تنظیم اولانہ نصیرہ نلک

تقریمہ ذرا تذکرہ

توتیای عیون عبودیت و افتخار اولان عتبہ
فلکمرتبہ حضرت پادشاهی یہ تبریک فتح جلیل
و دیدہ اشتیاقی تکمیل وسیلہ سیلہ روسای رقت
اولندیغنی اننادہ بداهۃ قرائتنہ جرأت اولنسان
یت محقق المأل رہین پسند پادشاہ موهوب الکمال
اولمغله آفتاب عالمتابدن تعریف ذرہ قیلندن اولمق
اوزرہ اوصاف قدسیت اتصاف حضرت ظل الہمی بی
شامل عاجزانہ انشاد و درونندہ بیت اصلی درج
و ایراد قلنان بعض ابیات راستی آیات ارسال
صوب عالیلری قلمغله بر زمان مناسبده پیشکاه
نکاه دقایق اکتشاہ حضرت خلافتناہی یہ عرض
بیورلمسی سیاقندہ شقہ ثنآوری ترقیم قلندی اقدمم

فی ۱۱ ربیع الاول سنہ ۸۸

چراغانه ساحل سر اینک خنیا مندره انشاد اولنامه تاریخلک
تقدیمه دأر تذکره

جناب ایجاد فرمای کارگاه امکان تعالی شانه
اورنک ارای بالا سرای شوکت و شان ولی نعمت
باهر الاحسان پادشاهمز افندمن حضر تهری ماتجدد
الجدیدان فرمانفرمای ابادانی بمالك و بلدان بیورسون
آمین رسم بهین و طرز دلنشینی اختراع کرده طبع
هایون جهانبانی و ذات فرشته سمات ظل الله برینه
آسایشگاه بیدانی اولان چراغان ساحل سرای دلاراسی
رهین حسن ختام و ماشا الله تعالی کریمه « لم یخلق
مثلها فی البلاد » مفاد اعجاز پروری طاق ایوان
کیوان برابری و رواق زرین نطق جهانمنظری
بیاننده تعریف تام اولمغله لسان قلم و قلم لسان
وصف و ستایش اداسنه تعبیر چسبان تدارک
و تقدیمنده عاجز و حیران اولمسيله برابر شاید ابواب

(اثر کامل باشا)

آفتاب انتسابیدن برینه کتابه توصیف
و جریده عبودیتده مقید بولنان نام عیبدهام بو
مناسبتله دخی استان بلندایوان حضرت خلافتناهی
خدمت جهان قیمتله توظیف بیوریلور مطالعه سیله
انشادینه جرأت اولنان منظومه تاریخیه نك پیشگاه
نگاه دقایق اکتناه شهنشاهی به عرض و تقدیمه
شایان اولمدیغی بیلورایسه مده فیض نظر انوار پرور
جناب شهریاری بر تو توجهات پیراسندن اقتباس
نور اعتبار ایده چکی امید و اعتقادینه اعتماداً صوب
عالیبرینه ارسال قلنمغله بر زمان مسعدت اقترانده
عبه فلکمرتبه حضرت ولی نعمته عرض و تقدیمی
خصوصنه هم علیه لری شایان بیورلمسی سیاقنده
شقه ناوروی ترقیم قلندی افندم.

۱۹ محرم سنه ۸۹

تخصیص بیوریه در معاشک تشکر بنی شامل مقام
صدا رتبه تذکره

جناب حق تعالی شانه «وله نوال لیس فوق
نواله * الانوال الله عم نواله» مدیحه صحیحه سنک
مظهر عظیم الشانی و شان شوکت افزای تختگاه
عثمانی اولان ولی نعمت بیمنت پادشاه همز افندمن
حضر تریسک عمر و شوکت جهاندارانه لرینی روز
بروز افزون و ابد مقرون بیورسون آمین هر آن
وزمان نوال دریامثال پادشاهانه لرندن اغتراف
و ادای وظائف تشکر سازیده عجز و قصور
عاجزانه می اغتراف ایلدیکم حالده اعطاف جلیله
حضرت پادشاهیدن حصه یاب افتخار و سرمایه دار
شرف و اعتبار اولدیغ هامة پیرای تعظیم و ابجال
اولان تحریرات علیه و کالتپناهیلری مأل معالی
اشتهالندن رهین مدرکه عاجزی اولوب من غیر

استحقاق بو وجهله احسان علی الاحسان عنایات
مراحم ایاتنه شایان بیورلدیغمه مفتخرأ و متشکراً
فریضه عهدۀ عبودیت و قلادۀ حیدر قیت اولان
دعوات مأثوره حضرت ظل اللهی تذکار و تکرارینه
نه حال و صورتده مداومت و مواظبت ایلدیکم
تعبیر و تعریف و تحریر و توصیفنه قال و قلم عاجزانه
تاب آور اقتدار اوله مدیغی معلوم عالی اصفانه لر
بیورلمسیله برابر تشکرات و دعوات بی غایت عاجزینک
غثبه فلکمرتبه حضرت پادشاهی به عرض و بیانی
خصوصه لطف و همهم علیه صدر تپناهیلری بیدریغ
وارزان بیورلمق باینده امر و فرمان حضرت
من له الامر کدر ۵ شعبان سنه ۸۸

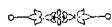
ضمم معاشه تشکر بنی متضمن مابین همایونه

باشکتابنه تذکره

ولی نعمت بیمنت پادشاه کرامت منقبت افندمن

حضرت تالریک من غیر استحقاق حق عیدانه مدده متوالی الوقوع اولان توجہات معالی آیات ملوکانه لری نعمت جلیله سنه مستغرق اولدیغیمک وظیفه تشکر سازیسنده کمال عجز عاجزانم کلفه عرض وافاده دن آزادہ ایکن علوشان وشوکت جناب تاجداری اقتضای جلیله بو عید زرخریده لری معاش محضنه دریای عواطف ملوکانه لرندن..... غروش ضم واحسانی شرف صادر اولان امر و فرمان التفات نشان حضرت ملوکانه مقتضای عالیسندن ولندیغی طرف سامی جناب صدارعظمیدن شفاهاً افاده اولنمغه جمیع زمانده دلیری وهر حال و محله مقتدر واسیری اولدیغ نعمت واحسان متعاقب الظهورک اوزرینه شوووجهله دخی عنایت والتفات حضرت خلافتیناهی به نائلیت عاجزانمک ایفای محمدت وتشکرکنده زبان عبودیت آیات دعوات اجابتسمات حضرت پادشاهی بی تلاوته مداومت

ایلدیکی مثللو جان تنده ووجود زنده اولدیقه اشرف سرمایه حیات والطف مابه المباحات بیلدیکم خدمات جلیله سلطنت دائره فاخره سنده بولنمغه مداومت وهر آن تجدید خلعت مفخرت ایلمک نیات صادقانه وتمنیات مستمندانه سنده بولندیغیمک خاکپای مرحمت افزای شهنشاهی به عرض وانهای خصوصنده اراده افندمکدر ۱۷ ربیع الاول سنه ۹۱

مصدره مایین هما بویه باشکتابنه

سایه توفیقا توایه حضرت شهنشاهیده مصره وصول عاجزانم حای تقدیم قلنسان عریضه عاجزانم روشنائجشای چشم آرزو وحسرت وپوسه جای لب ادب عبودیت اولان مبارکومعلا خاکپای مراحم پیمای حضرت جهانبانی به عرض وتقدیم اولندیغی وحق عاجزانمده توجہات فیوضات غایات جناب شهنشاهی برکال اولدیغنک تبشیرینه

امرو فرمان التفات نشان حضرت ملوکانه ارزان
 بیورلدیغنی متضمن تحریرات علیسه لری پیرایه بخش
 دست مصادقت و مفخرت و ساییده دو دیده قرائت
 و مسرت اولمشدر نیجه تبشیر فیوضات مشیرکه پیر
 کهن سالی جوان و برنا و وجود ناتوانی طاقت یاب
 و توانا ایدر نیجه تبشیر توجهات سمیرکه دوری
 صوری موقتدن فرقت کشیده و غربت دیده اولان
 دل و دیده عیدتی دفعه آباد و شن و قریر و روشن
 ایلر نیجه تبشیر التفات نظیرکه کمر بسته خدمت استان
 کیوان ایوان و دربار شوکت مداردن مکافات یافته
 احسان علی الاحسان اولان چاکر مستدیمی نائل
 نعمت مفخرت و سرور و بو و جهله ده ترتیل ایات
 دعوات حضرت پادشاهی به مجبور ایدر جناب حق
 بقای دین دولته و ارتقای ملک و ملت و محض احسان
 الهیسی و مبیط انوار فیض نامتناهیسی اولان
 ولی نعمت بی امتنان سبب حیات و رفاه و ولی

نعمتیز پادشاهمز افندمز حضرت تریخی ماتجسد
 الملوان زیور افزای اورنک قدرت و شوکت فراوان
 بیورسون امین « هذا دعاء لایردلانه » دعاء الاضاف
 البریه الشامله خدا بیلورکه شمعدی به قدر من غیر
 لیاقة نائل و مظهر اولدیغم نعمای عظمای التفات
 حضرت پادشاهینک عهدۀ رقیته فرض مکتوب
 و منقوش سر لوحه قلب صداقت اسلوب اولان
 تشکرات لایقه سنی ایفاده جداً و حقیقه کمال عجز
 عاجزانه می مقر و معترف « والعجز عن الادراك
 ادراك » سرا پرده سنده معتکف بولندیغم حاله
 آفتاب فلک پیرانک خاکی حصه دار اشعه
 انوار ایتیمی قیلندن اولمق اوزره لطفاً و مرحمة
 شو صورتله دخی شایان بیوریلان نعمت تلطیف
 مرحمت حضرت شهنشاهی تأثیرات اکسیر ایاتندن
 عاقبت وجود عاجزانه م برقاندها کسب ترقی
 و بهبودی ایدرک بو مرحمت و شفقت جلیله جهان

بهانك اداى وحيهٔ حمد و ثنا سنده وللدعوات
تأثير بليغ اقتضاسنه اقتفادن بشقه چاره مفقود
اولمقله ينه دعوات مفروضهٔ فزونی ايام عمر
وشوكت حضرت ظل اللهی جنان شكر شعار ولسان
سپا سكارى ايله تكرر على التكرار مرفوع بارگاه
جناب پرور دكار قلندینی صورت مناسبه ده
معروض عتبه سپهر كوكبهٔ حضرت پادشاهی
بیورلمسی باینده اراده افندمكدر

فی ۲۳ ربیع الاول سنه ۹۰

ما بین همایون به باشکته

ربمّ تعالی شأنه وتوالی احسانه مؤید ارکان
دین ودولت ومجدد اساس شان وشوكت ولی نعمت
خلافت منقبت ولی نعمت بيمتتمز شهنشاه قدسیست
خصلت افندمزی الى الابد اریکهٔ شوكت سبیکه
ظل اللهیلارنده مؤید بیورسون سنهٔ جدیدهٔ متیمنه نك

ایفای فریضهٔ تهنیت وتبریک و سیهٔ جمیله سیه
مبارك ومعلا خاکپای مراحم احتوائ شهنشاهانه
لرینه جبین سای عبودیت وشرفیاقهٔ معالی توجهات
جهانقیمت اولمقله برابر . این هنوز اول آثار
جهان افروز است . مقتضاسنجه جملهٔ آثار
جهان افروز جهاندارانه لرندن بولنان تفنیکخانهٔ
شانهٔ بی بهانه نك جلالبخشای دیدۀ تماشای اولمسی
امرنده شرفسنوح وصدور بیوریلان فرمان
التفاتنشان ملوكانه لری تشنیف سامعهٔ ازعان ایتمنی
متعاقباً کیدیلوب اول بنیان قوی الاركانك يوم
وضع اساس نصرت ابداسنده (ان اول بیت
وضع للناس) کریمهٔ مکرمه سندن بالاقبتباس
ان اول بیت وضع لتحکیم الشوکه الاسلامیه .
ستایش وسپاسیه لسان آرای تبریک وتقدير اولدیغم
اثر جلیل و بی مثیلک همت بلند مرتبت حضرت
خلافتنشاهی لری قوت وقدرتیه مدت یسیره ده

انظار اشنا و بیگانه‌یه هیبتنا و برفق « پادشاه کشور
 ارا قیلد یغندن اعتنا* کورمدی چشم زمین و آسمان
 بویله بنا « شایان هزار تشکر و ثنا اولمغله شکل
 و صورتی سنجیده میزان نظر اعتبار و هرجایی
 مشعر معنای - فاعتبر و یا اولی الابصار - اولدی
 شویله که اول اثر جهان منظرک اساس مصون
 الاندرا سندن بالای بام کیوان ارامنه و ارنجه درون
 و بیرونی و در و دیوار مناعنمونی « قومیه بر
 طاشی کر قوپسه یرندن فرقدان « درجه سنده
 سراپا سنسکین و آهنین و ماشا الله تعالی رأی رزین
 بانی جهان بینی کبی استوار و متین بر حصن حصین
 رصین اولمسیله بیله یمین و یسار و جوار ظفر مدارنده
 اساسکیر زمین استقرار اولان قشله لرده موجود
 و هر برینک وجود بسالتمونی دین و دولته سرمایه
 مفخرت نامعدود اولان عساکر فیروزی مآثر
 حضرت شهنشاهی‌یه کویا معامله مر حبا و اشنایی

و بر بر لرینه بین الزوم لازم و ملزوم بولند قلمری
 معنایی ایما و اشارت و بواشارتدن استدلال صنوف
 بشارت ایلملری خولیا اولنسی عقل و ادراکی
 حیران و بوعبد کیمین بوجهتله دخی مداوم
 دعوات پادشاه جهان ایلدی مهر منیر پیروی
 ماه مستنیر ایله عالم و عالمیانی روز و شب تنویر
 ایلد که جناب رب عباد پادشاه مراحم معتاد ولی
 نعمت خدا داد استعداد افندمزی ابدی الابد
 تختگاه سلطنت سنیه لرنده فرمانفرمای عدل و داد
 بیورسون آمین - لارضی بواحدة حتی اضعیف
 الیها الف امینا - تمنا و نیازنده بولند یغمک علاوه
 تشکرات مفروضه عاجزانه مله برابر خاکپای
 علی الاعلای حضرت شهنشاهی‌یه عرض و تقدیمی
 خصوصنده لطف و همت افندمکر

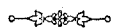
فی ۵ محرم سنه ۹۲

اسکندریه انشا الله تعالی فی حقه ذکره

«حضرت عبدالعزیز خان خداوند اقتدار *
ایلسون ذات هایونیه دولت افتخاره ولی نعمت
بیمتمز شهریار عظیم الآثار پادشاهمزد افندمزد
فریضه دعوات اجابتغایات شهنشاهیله ادا سینه
دست افراز اوقات وساعات ومادام الحیات بو
وجهله ایفای وظیفه عبودیتدن حصه دار بباها
اولمق تمیانتده بولندیغمز مثللو سایه ترقیتوایه
ظل اللهیلرنده جواری شو کتسرای حضرت
جهاندارانه لری عدادندن معدوده ومفتخره بولنان
رفیقه عاجزی ایله برلکده برائر وجودینه موفقت
نیتله اسکندریه نوح قیوسی سمتمده بالاشترا اصول
استبدالی اجرا اولنان اون بشیک ارشون مقداری
بستانک سباحه سی وسطنده یوز عدد قاریوله بی
استیعاب ایده جک درجه ده مع مشتملات لازمه بر
غریبا خسته خانه سی تأسیس وانشاسیله ترتیب اداره

دائم سی تصور کرده عاجزانم ایسه ده بوامنیه
منویه نك صورتتمای موقع تیسر حصول اولمی
مجرد امر وفرمان هایون حضرت خلافتیناهی
شرفسنوح وصدورینه مرهون اولمغه اولبابده
شایانی مساعدده مراحمعاده حضرت شهریاریه
دلالت همت علیه لری درکار بیورلمق بابنده اراده
افندمکدر فی ۲۷ ربیع الاخر سنه ۹۲

ما بین همایونه باشکتابنه

جناب حق جل جلاله وعم نواله ولی نعمت
جهانیان وجهانبان خلافت عنوان ولی نعمت
بیمتمز پادشاهمزد افندمزدی «وله جلال لیس فوق
جلاله * الا جلال الله فوق جلاله * وله نوال لیس فوق
نواله * الانوال الله عم نواله « صفات جلالتمانه
مظهر وموفق وسریر شو کتمصیر شهنشاهییه

پیرایه و زونق بیوردقلری روز فیروزی افروزندن
 برو بندگان صداقتشان سلطنت سینه لری قدر
 و لیاقت لینه کوره نائل تلطیف و احسان و ممتاز
 اماثل و اقران بیوردقلری مثللو شرف صدور
 بیوریلان خط هایون معالیمقرون پادشاهانه لرنده
 عبودیت مخصوصه دن اوزکه سرمایه سی و دعوات
 مفروضه خداوندانه لینه مداومتدن غیر ی بهره
 و وایه سی اولمیان بو عبد کینه درگاه جهاندارانه لری
 حق عاجزانه سنده «مرحمتدن خلق اولمشدر وجود
 پادشاه» مجرد کمال مرحمت و شفقت علیادن
 نشأت ایدر کقوت قدسیه خلافت علیه و نور کرامت
 جلیله ملوکانه لریله حال احتیاج اشتمال عاجزانه م
 کشف و بیان و بر مدت مشغولیتدن خالی بولمقلغم
 امر و فرمان بیورلسی تعبیر واجب التبکیرینه من
 غیر لیاقة نائلت عیب دانه مدت حیات عاجزانه می
 تمید و برات عبودیت ناچیزانه می تجدید بیورمقله

فسیحان الله الملك القادر شو مبدأ زمان سن پیریده
 بو بنده احسان شرمنده می مسرور و شادان و نائل
 تاب و توان ایلدیکنه بناء نه دیه جکمی و بویله مسبوق
 الامثال اولمیان معامله جلیله الحما مله نك ابضای
 و حییه شکر کار یسنده نه درلود عالیده جکمی شاشروب
 «برحیرت الی ناطقه مک تاب و طاقنک * امداد
 ایلین بکا قدسیان امان» استمدادندن استفاضه
 برله «نه بدأ ایلر ایسه فیض خدایاری * ظفر
 و نصرت ایکی یاور همواری اوله» تمنیاتی خاکبای
 معلا ی حضرت عالمناهیلرینه تقدیم و تصدیعه جرأت
 و جسارتی تجویز ایده من ایسه مده مولایه عیان
 و ازاده قید و بیاندركه قلب و قال و قلم عاجزانه می
 منعه مقتدر اوله مدیغمدن اول التفات عال العال
 حیات آیاتک تعظیما ت و تشکراتی بو قدر اوله بیلسون
 عتبه سپهر مرتبه شهنشاهانه لینه من غیر حد عرضه
 و ایضای وظیفه فرضه عاجزانه و مستمندانه جسارت

ایتمکله برابر علی الدوام مآدارت الیالی والایام
 « بر بندہ ی دنیا دہ کال کر مندن * دور ایتسون الله
 ولی النعمندن » نیاز واسترحامندہ بولندیغمک
 آستان کیوان یاسبان حضرت ظل اللهی بہ عرض
 و بیانی خصوصندہ ارادہ افندمکدر .

فی ۲۲ رجب سنہ ۹۲

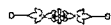

کذلک

جناب حق جلّت عظمتہ ولی نعمت بیمنتتمز
 پادشاهمز پادشاه موفق دامت سلطنتہ افندمزک یوم
 ولادت محاسن منقبت هایونلرینی مؤید سعادت
 دین و دولت و محمد معموریت ملک و ملت بیوردینی
 نزد ارباب کتاب و حسابدہ باہی الایات و وجود
 مسعود المولود علمسودی دیوان اسمان ایوان
 صمدانیدن قدرتلہ ایادی صغار و کبار دولت و ملتہ

صونلمش برات فوز و نجات اولدینی زمان مسعدت
 اقتران پادشاهانہ لرندہ آن بان ابداع و ایجادینہ
 و ایقاع واعدادینہ ہمت بلند مرتبت شہنشاہیاری
 شایان بیوریلان نیجہ نیجہ خطوط جسیمہ مهمہ نک
 بحر و بردہ و ہر بردہ کالشمس فی وسط الہار آثارلمعہ
 نثار عیون اصحاب اعتبار و اختصار اولمسیلہ مثبت
 و بناء علی هذا تا کہ دنیا طورہ طور دجہ بودولتدہ
 طوروب * ایدہ حق ذاتی آرایش دیہیم و سریرہ
 دعای اجابت پیاسنی تکریرہ مداومت عموماً
 و خواص و عوام بندکان و خصوصاً بوچا کرشا کر
 الاحسانہ واجبہ راتبہ عبودیت اولہرق تقدیر
 ستایش و سپاسیلہ برابر توالی اعوام مواسم و تتابع
 ایام مراسمدہ دخی ایجابات ازمنہ و اوقاتہ توفیقاً
 قالاً و قلماً ایفای وظیفہ تبریک و تشکر سازی بہ
 مشاربت اشرف وظائف ذمت رقیّت اولمسندناشی
 « جابجا یوزلر سوروب عرض تشکر ایتدیکم *

خاکبای حضرت شاهانیه حسرت دیم * ایلسون شان
 وشکوه وشوکتین مولافروز * (کامل) ایفای دعای
 خیرینه خدمت دیم * نشیده سیله بیان حقیقت حاله
 وشهنشاه فرشته سیرت ولی نعمت بیمنت افندم زک
 «شانی خدا ایلمش تجیل * دوردن پاین ایلرم تقیل»
 زمینده خاکقدم مراحم توأم پادشاهان لرینه
 رخسائی تضرع وابتها له من غیر لیاقة فرصتیاب
 جرأت ومفخرت اولدیغیمک اول روز بهجرات
 بروزده معروض رکاب آفتاب انتساب جناب
 جهانبانی بیورلمسی خصوصنده لطف وهمت
 افندمکدر. فی ۳۰ شعبان سنه ۹۲

بطریق ساهی سرائیک ختامنده صدر اعظم عالی یاشا ایلد
 مشرفا تقدیم قدانده تذکره

ولی نعمت بیمنت پادشاه ملک خصلت افندمن
 حضر تلری من قبل الرحمن مجدد قواعد بنیان

دولت ومشدد قوائم ارکان سلطنت القاب خلافت
 نصایله اورنک آرای شوکت وشان بیورلدقلری
 زمان سرمدی اقتران شهنشاهیلری مشهود ارباب
 ابصار وبصائر وایجادکرده طبع نقاد هایون
 ملوکانه لری اولان آثار عیدیه وبرکزیده استغنا
 نمای اشباه ونظائر اولدییی بودفعه شرف تماشای
 مورث مفاخر ومباهات وجوانب انجاسی محاکم
 درجات عالیات سبع سماوات اولان سرای هایون
 شوکت مقرونک وجود ملائک وفودیلده دخی مثبت
 ومبرهن و «بارک الله ای بهشت ابادوی رشک
 جنان» صانک الله ای سرای دلکش و دلستان
 مزایای زوایا سندن بدیهی وروشن اولوب حقا که
 بالای بام همارای سطح سپهر برینه تماس ونمایش
 نظر رباسی لب دریاده مطبوع برقطعه کرائقدر
 الماس وتعریف لمعه آفتاب پروری بیرون حیطة
 قیاس برسرای رصین الاساس اوله رقی سنک رکاب

قرانتسابندن بدایله هر بر پایۀ نردبان اسکندر
پاسداری وساحۀ دیوانخانۀ پرزب و نکاری
خاکپوسی قدم شوکتوأم جناب پادشاهی وایوان
بلند ارکان اسنان بنیانی تختگاه حضرت خلاقیناهی
اولمغه شایان و ماشالله تعالی کریمۀ « لم یخلق مثلاً
فی البلاد » مفادی بالای کتابۀ هر درنده وطاق
مقرنس رواق زر اندر زرنده نمایان اولدیغندن
معمار اندیشه و سنهار معارف پیشه بانی جهانبنایی
عقبۀ علیاسنه عرض حیرت و بیان معذرتدن بشقه
دیه جک بوله میوب فقط ید قدرت جناب رب عباد
ابواب مشرقی روی ارضه کشاد ایلدیکجه ولی نعمت
کرامت منقبت افندم زک توافر شوکت و اجلال
وتزاید صحت و اقبال ایله سریر خلافت مصیر
پادشاهانه لرنده روح قالب دولت و ملت اولان قلب
هایون ملوکانه لری دائماً توالی انواع جبور و سرور
ایله مسرور و ساسایه احسانوایه شاهانه لرنده زپر

دستان سلطنت سنیه لری خانه و کاشانه لری مغبوط
ممالك و بلاد مشهوره اوله جق صورتده اباد و معمور
اولمق دعوات خیریه سی تکرار قلندیغی بیانیله
من غیر لیاقت مظهر و کامور اولدیغمز التفات عالی
حضرت ولی نعمتک ایفای تشکری معروضده تقدیم
عریضۀ رقتفریضۀ عاجزانه یم مبادرت قلنمغله
اولبابده.

جناب عالی پادشاهیدره احسانه پیورییله صبرک
تشکرینی هادی تذکره

جناب رب بی انداد اورنک آرای عدل و داد
وسایه بخشای مفارق عباد اولان پادشاه عالمناه ولی
نعمت خلافت منقبت افندمز حضرت تلوینک امر
و فرمان سلیمانی عنوان جهاندارانه لرینه نسر طائر
سماهرۀ سمایی و انواع تحجیز ارض و مانی مسخر

و منقاد بیورسون آمین هیچ برشیئه استمداد و لیاقت
 و اشعه آفتاب تو جهات جهان افروز ملوکانه لرینی
 تلقی به ذره اقتدار و اهلیتم یوغیکن محض مرحمت
 و عنایت چاکر پرورانه آثار جلیله‌سندن از زمانده
 حد و عددن افزون و ادای سپاس طاقت بشریه‌دن
 بیرون اوله‌رق دل‌سیر و مستغرق اولدیغم نعم و الطاف
 خداوندانه جمله جمله‌سندن اولمق اوزره امتثالاً
 لکریمة (احل لکم الصيد) بو دفعه رغبت
 بیوریلان شکار مکارم آشکارک محصول نعمت
 موصولندن بو دانه چین خرمن روایت بی‌نهایه
 و بالشکر تدوم‌الذم - اقتضای حکمت احتوا‌سندن
 نائل وایه اولان عبدکمینه‌ک دخی حصه‌دار نوال
 عنایت علیه بیورلمسی نه درجه‌لرده مستلزم فیض
 حیات و سرمایه فخر و مباهات اولدیغنک عرض
 و بیاننده قال و قلم عبیدانه عاجز و لال و هرنه‌قدر
 فریضه شکر گذاری و محمدنکاری به صرف پاری اقتدار

ایلسهم عشر معشارینی ادا و ایفا امر محال اولمغله
 ذمت عبدیته فرض مکتوب و زیور سرلوحه ارباب
 قلوب اولان دعوات مفروضه خلافتیناهی تکرارینه
 وقف انفاس حیات ایلدیکم معلوم عالی‌لری بیورلد
 قده اراده اقدام‌مکدر فی شوال ۲۷ سنه ۸۱

مصطفی فاضل پاشا طرفندره تقسیم قلنا به بریخت
 شمعرا نه راء مشار الیه طرفندره تذکره

توجهات آفتاب ایات حضرت خلافتیناهیدن
 چراغ آمال و امانیسی ضیادار اعتبار و افتخار اولان
 خواص بندگان سلطنت سینه‌دن معدودیت شرف
 جهانپاسنه فیض نائلیت عاجزانه مه متشکراً لیل
 و نهار و جمله مشوار و کردار چاکرانه دعوات
 مفروضه جناب جهانبانی ادای واجب الاعتنا‌سنه
 مخصوص و محصور اولمسیله هر حال و کارده ابراز

مأثر عبودیتی مدار عظیم مباحات و سرمایه مفاخر
و اعتبارات بیلدیکمه بناء سایه شوکت و ایة حضرت
پادشاهیده سیاحت و تماشا ایلدیکم اقالیم و بلادک
پرداخته ایدای حرفتی اولان اشیای متوعه دن
نمونه ناجیزانه اولوق ارزوسيله انتخاب و اجتلاب
قلنان برچفت شمععدان پیشگاه مهر منیر جهان
افروزه وسط نهار محاط انوارده غرض چراغ بی
فروغ قیلندن اوله رق دهلیز ایوان آسمان بنیان
حضرت ملوکانه یه تقدیمی امل و تمنا سيله ارسال صوب
عالی لری قلند یغندن مبارک و معلا خاک پای حضرت
جهان داری یه تقدیمی خصوصنده همت والالری
بی دریغ و ارزان و بوصوله دخی شمع افتخار
عبیدانه لمعه دار و فروزان بیورلمق بابنده امرو
اراده حضرت من له الامر کدر

فی جمادی الاول سنه ۸۲

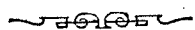

طرف شاهانه صورت تعویضه مالیه فزیده
ارسال بیوریهوده اقیودنطوری برای تشکر
مجلس و اولاده تنظیم قلنامه مضبطه

جناب تنسیق فرمای شئون جهان ولی نعمت
بیتتمز ولی نعمت عالمیان و پادشاه قدرتوان افندمز
حضر تلرینی ماتعاقب الجدیدان اریکه پیرای شوکت
و شان وظل ظلیل مراحم عدیل حضرت خلافتنا
هیلرینی مفارق و ممالک بلاد ساییان امن و امان
بیورسون آمین شکر الله تعالی جلوس میمنت مانوس
جناب شهریارلری ملک و ملت و دولت علیه ابد
مدت حقهده باعث حیات تازه اولمسيله سایه معالی
وایه حضرت ملوکانهده مصالح جسمیه سلطنت
سنیه یوماً فیوماً انتظام یافته حسن ترتیب و تسویه
اوله کلدیکی مثللو بعض اسباب سابقه دن طولای
امور مالیه عارض اولان مضایقه حالیه نک اندفاعنه

مصرف و شایان بیورلمقدمه اولان اقدامات و تشبثات
علیه جهاندارانه لرینک نتیجه خیریه سی اقرب اوقاتده
مشهود بصائر انام اوله جفی کبی اول اثار جهان
افروزی و مقدمه موفقیته فیروزی مأثر برکزیده
سندن اولق اوزره رونق بازار جهان واجابت
پیرای کهان و مهان اولان شهر شریف رمضان
المکر مک تقرب حلولی جهتیه معاشات و وظائف
و معیناتک تأدیه اولملری اراده مراجعاده ملوکانه
سیله صورت تعویضده مالیه خزینه جلیله سنه
قرق بیک کیسه ایچده احسان بیورلدینی مسموع
و معلوم عاجزانه من اولوب جمله ملک و خزان
و ماملک ولی نعمت ملک خصلت اقدمزک اوله رق
علی العموم نائل و مظهر اولدیغتمز عنایات بیغایاتک
ادای و جائ تشکرات لازمه سنده لسان ذا کر
و جنان شا کر کمترانه من عاجز و قاصر ایکن بویه
بر اعطاف جلیله نک فیض وقوع و ظهوری متمم

انواع نعم حضرت خلافتناهی اولان کافه بندگاه
سرمایه فخر و مباهات اوله جفی و جهله مجلس
عاجزانه مزجه دخی دعوات مفروضه جناب شهر
یاریه کمال دوام و اهتنامی و مصالح مأموره عیدانه
مزده روز و بروز اعتنا و اقدامی موجب و مشوق
اولدیغتمز عرض و بیانی معروضده مضبوطه عمومیه
عاجزانه من تقدیمه جرأت اولمغله نزد سائی
آصفانه لرنده رهین تنسیب بیورلدینی حالد مبارک
و معلا خاکسای هایون حضرت ملوکانه یه عرض
و تقدیمی باینده فی ۳ شعبان سنه ۱۳

مبنی علیه عبدالعزیز خانک برقرار نامزاج

اولمغله طوبائی خدمت طبابتده بولنا

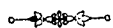
مارقو پاشا به همیه کونر لرینک دائر تذکره

جناب رب قدیر حبیب اگر منی حرمتنه الی الابد

روفق افزای سریر شوکت مصیر بیورسون مبارک
و مقدس وجود قدرتمودهایونی اعظم اسباب بقای
شان و شوکت و سبب دوام آسایش ملک و ملت ولی
نعمت بلند منقبت پادشاه مراحمیناه افندمن
حضر تالینک جهان جهانیان و بخصوص الخصوص
استان معلا بنیان پادشاهانه لری خدمات جلیله سیله
مفتخر و مباهی بولنان چاکران متشکر الاحسان
رقاب رقیصا بلرینه فرض مخصوص اولوب مادرات
الایام واللیالی معروض بارگاه جناب مولی الموالی
قلنان دعوات سریعۃ التأثيرات برکات خیریه سیله
۔۔ المنته لله الملك المتعال ۔۔ کلبک حضرت جهـا۔
ندارانه لری وزانی نسیم عنبر شمیم عافیتله پیرایه
بخش بالای اورنک عال العال شوکت اجلال اولوب
بو حال سرور احتفالک دوام و تزییدینه خدمت
و اعتنا نزد اولی النهاده مستلزم شکر سازی و ثنا
اولسیله سعادتو مارقو پاشا حضر تالینک فطانت

فطریه و حذاقت کسبیه سی اقتضاسنجیه حسن ایفای
وظیفه نظیفه ده مشهود عیون بندگان اولان اهتمام
جالینوس پسندانه لری تحسینر بای لسان عموم
اولدینی مثللو نزد کریمانه لرنده تنسیب بیورلدینی
تقدیرده جانب عاجزیدن دخی تقدیراً لذاته تقدیم
قلنان برقطعه افیه محفظه سی هدیه عاجزانه نک
نشانه اخلاص و برکذار دست اختصاص اولمق
اوزره مشارالیه اعطاسی خصوصنده همت علیه لری
بیدریغ بیورلمق باینده اراده افندمکدر

فی ۱۹ صفر سنه ۸۲

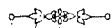
چین لاری بعضی تصاویر رساله نک تقدیم
قلندر یغدرار مابین باشکتابنه تذکره

سایه سماویه جناب رب متعال و هذا الذی
دانت الدنيا طلعت * والدين والملك والایام والایم *

مدیحه جلیله سنه مظهر علی العال تاجدار پسندیده
 خصال شهریار برکزیده فعال ولی نعمت عظیم
 النوال پادشاهز افندمن حضر تلرینک استقامت
 وقدم کار وبار سلطنت سینه لریده اقدام واهتمام
 ملوکانه لری همه آن مصروف وارزان بیورلدینی مثللو
 کاه کاه نگاه فیوضات اکتناه پادشاهانه لری پرورده
 اذهان هنر مندان جهان وبراورده چیره دستی
 پیکر ارایان ازمان اولان بعض صور مقبوله به دخی
 رونق بخش شرف تعلق بیورلدینی جهتله دست
 رسام متخیله قلب اوراق کتاب افکارده تصادف
 ایلدیک (اطلبوا العلم ولو بالصین) ترغیب
 شریفنه امتثالاً ثانی مانی و بهزاد مشهور ونکار
 حقیقه اعصار ودهور اولان رسم پردازان دیار چین
 آثار بهیندن چند عدد مجله شامله التامیه دسترس
 اولمسیله هر نقدر بونلر مقادیر سنج بدایع مرغوبه
 دنیا ومعیار نفایس مصنوعات اشیا اولان خاقان

فرما تروای هفت کشور سلطان ممالک ممالک پرور
 ولی نعمت قدر یاور پادشاهز افندمن حضر تلرینک
 حضور نور نشور جهاندارانه لرینه عرضه شایان
 نوادر نادیده دن دکلر ایه ده شاید دیوان بلند
 بنیان شوکت وشانک کنار زردبان فغفور پاسپاننده
 نظر رسیده حضرت خلافتپناهی بیوریلور
 تصویرله بعض اصداف وقشور متنوعه بحریه ایله
 رابر ارسال صوب عالیلری قلند یغندن بر صورت
 مناسبه مبارک خاکپای معالی احتوای حضرت
 ملوکانه به عرض وتقیدملری خصوصنده هم والالری
 درکار بیورلمق باینده اراده افندم مکر

فی ۷ جمادی الاول سنه ۸۳

سلطانہ عبدالعزیز خانک لاجل السیاحہ اور ریادہ
بولنریفی مرتبہ معیت لرنده بولنہاہ ماہین
ہمایونہ باشطافہ

بحر و بردہ رہبر و یاوری حضر والیاس و حائل
آرای کریمہ (قل اعوذ برب الناس ملک الناس)
اولان پادشاہ سہر اقتدار ولی نعمت یمتتمز شہنشاہ
سروشی کردار افندمز حضر تلری منافع و فوائدی
توفیر شان و ثروت ملک و دولتہ عائد اولور اسباب
مؤثرہ نک استحصانہ فوق العادہ حصر ارادہ کرامات
افادہ بیورد قلرندن نشاۃ دقایق خبابای امور جہان
پیش نکاہ حقایق آکاء پادشاہانہ لرنده معلوم و غیر
نہان ایکن (لیس الخبر کالیمان) فحوای حکمت
احتواسنہ نہ صورتندہ رغبت و اعتیاد بیورد قلرینہ
انظار آشنایا و بیکانہ دہ دلیل و جلیل علای اولق
مطالعہ خیریہ سیلہ بالشوکت و الاجلال اور و پاسیاحتہ

میل و اقبال بیورلمسی ضمتندہ مندرج و مستکن
اولان انواع منفعت حالہ و مستقبلہ نک وصف و بیانندہ
السنة اقلام ارباب انصاف سرفرو بردہ محبرہ عجز
و اعتراف اولدینی مثللو چا کرلری دخی معترف
کال عجز و قصور و زبان رقیقیان عاجزانہم ہر حال
و کارندہ (وینصرک اللہ نصرأ عزیزاً) آیت
جایلہ سی تلاوتندہ مداوم و محصور اولمسیلہ آفتاب
انوار آفرین سماء سلطنت ولی نعمت قدر قدرت
و ملک خصلت افندمزک جوانب و حوالی اور و پایہ
تاب و فربخشای شوکت و شان اولم لرنندن ذرات
ناچیزک نزدیک و دور اشعۃ عوالم افروز مہر
منیردن مہجور اولمدینی کی بو عبد آستان کیوان
پاسبان دخی ۔ ذرہ لر افتابہ راجعند ۔ دائرہ
فاخرہ سندن حصہ دار عبودیت و افتخار اولدینغمہ
مترتباً « سفر سن ایلدک اما بزى غریب ایتدک »
مآلندن سر نمای ظهور اولان نار تأثر قاب حزینہ

ونار تحسّر دیده فراق ینہ ملاحق ومشدد و بو
 حال غربت اشتمالک قریباً شرف قربتہ تحولی
 خواطر صغار و کبارده اعز و اشرف مطلوب و مقصود
 اولہ رق ایادی دعوات خیریه بارکاء جناب میسر
 الامور والامالہ کشادہ وسایہ فیوضاتوایہ حضرت
 ظل اللہیدہ شمدیدن اسباب شهر آیین وشادمانی
 طرف طرف حاضر و آمادہ اولمسیلہ انشا اللہ الملک
 المتعال شہنشاہ دریا نوال ولی نعمت فرشتہ مثال افدمنز
 حضر تلری یمن و یسار ہمایونلر زندہ صحت وعافیت
 ایکی خادم سرمدی وحضور شوکت و فوور ملوکانہ
 لرندہ دولت وشوکت ملازم ابدی اولدینگی حالہ
 عودت معالینقبت تاجدار یلری شرفوقوعیلہ اطلس
 آسمانی رنک عیون عالم وعالمیان کشیدہ راہ انتظار
 وسندس وجوہ بندکان شا کر الاحسان ساییدہ
 خاک درکاء فلکممدار قلنمق نیہ ازیلہ جنان صادق
 ولسان واثق ایلہ حصر اوقات عاجزانہ یہ مداومت

چا کرانہ مک ہر زمان انبساط اقتراندہ ملاذ و ملتجای
 انام وزینت افزای روی ایام اولان مبارک
 خاکبای علی الاعلای حضرت جہاندار ی بہ یاد
 اولہ تاکہ سلیمان ایلہ مور* ایتیمہ حق قبوسندن
 مہجور، مناجات اجابات غایتیلہ برابر بالمناسبہ
 عرض وانہایہ ہمہ مکارمتوأم عالیلری شایان بیورلمق
 باینندہ ارادہ افندمکدر.

۲۷ صفر سنہ ۸۴

« اسمایہ بیوریلرہ مرصع نشانہ عالی عثمانیک »
 شکر بخنی ہادی تذکرہ در

جناب حق تعالی شانہ ثوابت و سیارات سما
 ونواب ونامیات ارض وما تزیین عوالم لاهوت
 وناسوت وتنویر بصائر سکان ملک وملکوت
 ایلدیکجہ پادشاہ فلکمکجاء ولی نعمت خلافت بارکاء

ولی نعمتمز پادشاهمزد افندمن حضرتلری اریکه
 قدرت سبیکه ملوکانه لرنده شان وشکوه افزای
 شوکت وسلطنت بیورسون آمین بوجا کرشاکر
 اللطف والتم وذاکر الاحسان والکرم حق
 عاجزانه سنده متوالی الوقوع اولان توجهات جهان
 درجات ظل اللهیلری ادای وجیهه شکر ومحمدتکاریسنده
 کمال عجز کترانه مدن هر بار محجوب وشرمسارایکن
 بودفعه دخی مهر عالمتاب توجهات پادشاهانه لرندن
 نشانه عالی التفات وشعشمه فروزسینه فیخر ومباهات
 اوملق اوزره احسان وعنایت بیوریلان مرصع
 نشان عالی ایصالنه مأمور دولتلو نورس باشا
 حضرتلری یدندن زینت بخش دست ابحال وتقییل
 ونهاده بالای سرتعظیم وتجیل قلنمسیله من غیر
 لیاقه نائل بیورلدیغم تلطیفات جلیله نک وظیفه
 تشکری عتبه معالی مرتبه جناب ملوکانه یه فرش
 ناصیه عبودیتله ایفا اولنقی جرأتنده بولندیغم حال

شرف اشتالده دخی مبارک لسان معجز بیان
 خلافتنهایدن فرق چاکرانه مه نشر ونثر بیوریلان
 جواهر ودراری التفات معالی آیادن عبودیت
 راسخه عاجزانه کی انواع مباحات عیدانه دخی
 قات قات ودعوات مشکوره شاهانه لری تأدیه سی
 نخبه اوراد ازمان واوقات اولمسیله حقا که حق
 چاکرانه مده بووجهله شایان بیوریلان الطاف
 واعطاف حضرت خداوندانه نک ادای وظائف
 سیاسکاری وتحمیدینه چسبان وجدیر تفریر وتعبیر
 بیان واتیاننده قلم لسان بی مجال ولسان قلم لال
 اولدیغنک بالمناصبه خاکپای احسان فرمای حضرت
 ولی نعمته عرض وانهاسیله برابر موصل نشان عالی
 قیوبولداشیمز مشارالیه حضرتلرینه اعطا قلنمق
 اوزره ارسال قلنسان هدیه نک توقیفی حقنده

استحصال مساعدۀ سنیه امرنده دلالت همت علیه لری
مرجودر اولبابده اراده افندمکدر .

۲۱ جمادی الآخر سنه ۷۹

مصمم

«صدر اعظم عالی یاشا طرفندره تقدیریم اولنموز اوزره
بازیمونه تذکره در»

(اذا اراد الله شیاً هیأ اسبابه) بوبنای
دولت قوی الاساس مصون الاندرا سکتجددوتکمل
قوت وشوکتی ایله دول معظمه متمدنه بیننده بحق
مقامی اولان طبقه اولی وعلیایه ارتقاسنه اراده
جلیله الهیه متعلق اولدیغنه دلیل اعان واعدل
ولی نعمت دریانوال وحکمت پرور افندمز حضر تلری
منللو اعلم واحکم واعقل برپادشاه حمیتناه احسان
بیورمش اولمسیدر جلوس میامن مأنوس حضرت
ملوکانه روز فیروزنک مبدأ حیات وسعادت دولت

ومات اولدینی سوزی عادی ورسمی برلقردی
اولیوب انظار یارواغیارده وقسطاس اولی الابصارده
اثار فعلیه عدیده سیله ثابت وحقق اولمشدر . فحمداً
ثم حمداً ثم حمداً سکر سنه ظرفنده برنجی درجه ده
بولسان دول بحر یهیه معادل وخلق عالمه (وله
الجوار المنشأة فی البحر کالاعلام) معنای جلیلی
اعلامه کافی وکافل بر دونمای مهسابتتما ولدی
الاقضا بعون الله تعالی محافظه ممالک فسیحه الارجایه
وافی عسا کر انتظام بیابونلرک تجهیز وتسلیحک
منوط اولدینی اسباب واصلاحات متنوعه
ومتعددۀ ملکیه مجرد ومنحصرأ ولی نعمت قدر
اقدار افندمز یادشاهمزرک هم متوالیه بی همتا
واقدمات دائمه فوائد پیرالری انار برکزیده سی
اوله رق حیز حصوله کلش وهر بری بشقه بشقه
رکاب هایون حضرت شاهانه محیی دولت ومؤسس
بنای شوکت القاب جلیلی عرض وتقذیم ایتمشدر

نه بختيار در اول ملت که دریای محیط یأس و حیرتده
 غوطه خوار الم واضطراب ایکن بر حضر توفیق
 رفیق دستگیری اوله رق کندوسنی زمان
 یسیرده ساحل سلامت وسعاده یتشدرمش
 اوله ونه وظیفه نظیفه در او ملتک کافه
 افرادینه که لیل ونهار افکار واذکارلری
 شهنشاه خلافتناه وعواطف اکتناه افدمزک تمادی
 عافیت جهانقیمت وتزاید اجلال وشوکت حضرت
 ملوکانه لری دعای پریاسنه انحصار بوله بو عبدکمقدر
 جناب ظل اللهی دخی شوافراده داخل وبنابرین
 وظیفه دعاده عمومه مشترک اولدقدن فضلہ من غیر
 استحقاق مظهر اولدیغ الطاف مالانهایه جناب
 جهانبانینک عهدہ عبودیتہ اداسنی فرض قبلدینی
 تشکرانک ملیونلرده بر جزؤنک ایفاسنه اولسون
 موفقیتہ جالشقمده اولدیغ حالدہ کچن کون شایان
 بیوریلان مساعده احسانعاده جهانداریه مبنی

فتح بلند سفینه هامبوننک سیر و تماشاسنه عزیمت
 اولنوب بونده دخی مشهود باصره ابتهاج وافتخار
 چاکرانم اولان قوت ومئات وصنعت ومهابت
 خدا بیلور قوللرینه بر درجده حیرت ومسرت
 ویرمشدرکه نه سویله جکمی و خاکپای احسان پیمای
 شهنشاهی به حس مستمندانه می بیان ایده جک قنئی
 تعبیرات ایله عرض شکرانیت ایده جکمی شاشرتمش
 اولدیغندن اولبابده ینه وادی اظهار عجزه سلوک
 والتجای باب مراحم انتساب عفو و مرحمت اعظم
 الملوک برله اکتفایه مجبور وبویله اوزون اوزون تصدیعه
 جسارتدن طولانی مقصر ایسه مده مرتبه مسرت
 ومفخرت سالب شعور اولسیله معذور اولدیغکم
 بروقت مناسبده عتبه علیای حضرت خلافتناهی به
 عرضی منوط عنایت علیه لری اولدینی بیانیه شقه
 شاوریه ترتیم قلندی افندم ۵ جمادی الاول سنه ۸۷

سلطانہ عبدالعزیزک والدہ لری مہر تہرینہ

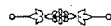
بازیدوہ عربضہ

ربمزم تعالیٰ وتققدس حضر تہری شوکتلو
قدرتلو نورعین علیہ الشانیلری ولی نعمت بیتمتمز
پادشاهمز افندمز حضر تہرینی دنیا طور دقہ عمر
وشوکت وعافیتلر احسانیلہ بالجلہ بندگان سلطنت
سنیہ لری مسرور وشادمان بیورسون امین وقوع
بولان تبدلاتدن طولانی حق چاکر انہ مدہ ہر بار
اشکار اولان توجہات جلیلہ عصمتپناہیلری اقتضای
عالیسنجہ سؤال حال وخاطر عاجزانہ می متضمن
عنایت وارسال بیوریلان حکمنامہ علیہ لری دست
تعظیم وافتحزاریلہ النوب مطالعہ مال عالیسی یکان
یکان معلوم بندگانہم اولمشدر تعریف وبیانہ حاجت
کوریلہ مدیکی وجہلہ قولکمز شوکتماہ پادشاہ
جہان پادشاهمز ولی نعمتمز افندمزک ہیچ بر آن
وزماندہ ازاد قبول ایتمز اختیار کولہ سی

وصدق وعبودیتلہ قدیم ومدام برنجی دعا جیسی
اولدیغمدن ونظر مرحمتپر ملوکانہ لری دائما
اوزرمده اولدیغنی بیلدیگمدن ارادہ احسانعاہ
پادشاہانہ لری ہر زمان ہرنہ مرکزہ شرفسونح
وصدور بیوریلور ایسہ حق عاجزانہ مدہ عین
التفات ومرحت ایجابندن ایدوکنہ اعتقاد
تمام اولدیغندن شمدی یہ قدر مظهر ومفتخر اولدیغ
انواع توجہات والتفات ظل اللہیلری حق عاجزانہ مدہ
بعدازین دخی بر دوام وبرقرار بیوریلہ جنی
حکمنامہ علیہ الشانیلری تلطیفات وتبشیراتی صرہ سندہ
بیان وتاکید بیورلمسندن طولانی فریضہ ذمت
وعبودیتمز وسبب شرف ومفخرتمز اولان دعوات
مأثورہ حضرت ملوکانہ مداومتلہ برابر ادعیہ
خیرہ عصمتپناہیلری تذکار وتکرار قلندیغنی معلوم
مراحم ملزوم علیہ الآلاری بیورلدقہ جمیع
زماندہ آلمش وممدار اعتبار وافتحزار بیلش

اولدینک توجہات عالیہ بندہ پرورانہ لری کجا کان حق
عاجزانہ مدہ بیدریغ وشایان بیورلمق بابندہ امر
وفرمان حضرت ولیۃ الامر کدر

۶ شعبان سنہ ۹۲

امطام عربہ نظارت جلیبہ سنک نومبرہ نظر لای
والدہ سلطانہ حضرت تیرہ

جناب حق جل شانہ بوملک و ملتہ بخش
واحسان بیوردینی نور چشم عالیہ الشانیلری
شوکتلو قدرتلو ولی نعمت بیتممز پادشاه جهان
افندمن حضرت تلرینک عمر وشوکت وفرو شکوه
سلطنت شہریاریلرینی الی اخر الزمان جملہ عالمیان
حققلندہ باعث امن وامان بیورسون آمین بوعبد
کینہ لری عقبہ فلکمرتبه ملوکانہ لرینک اصدق بر
بندہ سی و صنوف توجہات وغنایات چاکر پرو۔

(اثر کامل باشا)

۱۰۵

ریلرینک دائماً شرمندہ سی اولدیغیمک تشکر وافتخاری
اوزرینہ بودفعہ دخی حق کترانہ مدہ افتاب جهانتاب
تاجدارانہ لری اشعہ ارای شفقت و مرحمت و بو
احسان علی الاحسان حضرت پادشاهانہ لرندن قلب
چاکرانہ م مسرتیاب انواع مفخرت اولمسیلہ دعوات
مخصوصہ جهاندارانہ لری اداسنہ علاوہ ادعیہ عالیہ
رحمانہ لری تکرار وتذکار قیلنوب چاکر لری
اوتہ دنبرو توجہات عالیہ عصمتیناھیلرینہ شرف
مظہریتلہ منتدار و پرمسار اولہ کلدیکیمک تشکرات
مخصوصہ سنی بو وسیلہ جمیلہ ایلہ دخی سرار دہ
حضرت ولیۃ الاکالرینہ عرض و بیانیلہ تجدید
خلعت رقیق و مباحات معرضہ تقدیم عریضہ
عاجزی بہ جرأت قلندینی رھین علم التفانفرمای
ولیۃ النعمیلری بیورلدقده مر خالده فرمان واحسان
حضرت ولیۃ الامر کدر ۱۵ جمادی اول سنہ ۸۸

مجلسی والاریاستفاده استغفای شامل تذکره

جناب حق عمر واجلال حضرت شهنشاهی بی
روز افزون بیورسون جمله مزك وبالخاصه بو عبد
صادق ظل اللهینك پیایی مظهر اولدیغمز انواع
التفات و عنایات جلیله نك فریضة تشكرینی ایفاده
حقیقه عاجز اولدیغمز درکار اولوب ذاتاً مابه
الحیات بقای توجهات عالیہ ولی نعمت بیمنت اولدینی
مثللو من غیر استحقاق عهده بندکانه مزه محول
اولان مهام سلطنت سنیہ نك حسن جریانی دخی
درکاه مقادیر پناه ملوکانه دن التفات فرمای وقوع
اوله جق توجهات جلیله جهانپناك مرتبه ظهور
وبروزینه متوقف ومنوط اولوب بودائرة معتبره نك
خارجنده عدوشمار اولسان بندكك ایادی
مأموریت لرندن وقوعه کله جك خدمات واجبه
الایفانك موقع قبول خواص وعوامده جایگیر تقدیر

واعتبار اوله من بندکانه کوره بونك خدانکرده
عکس اماره سی کرک ذاتجه وکرک مصلحتجه بك
بیوك تأثیری موجب اوله جغندن وباخصوص
عاجز لری کبی یالکز ماء الحیات التفات جهانقیمت
حضرت ولی نعمت ايله یاشار ومعاذ الله تعالی اوانعمت
جلیله دن محرومیتی حقنده اك بیوك فلاکت صیار
بربنده یه بوندن بیوك اسف اوله میه جغندن اولیه
اماره خس ومشاهده اولدینی انده بالضروره
وبلا اختیار عظیم اضطراب وتلاشه دوشلدیکی
شویله طورسون مصلحتجه حاصل اولان اعتبار سزلق
دخی وظائف مقدسه مأموریتك حسن ایفاسنی
سکته لندیره جکی مستغنی تعریف وبیاندر بناء علیه
کندبجه مورث اولدینی الم واوهامدن ماعدا
اوراده بولنان اعضای مجلس ومأمورین نظرنده
ایجاب ایلدیکی حال واقوال بنده کزی عرض مافی
الباله مجبور ایدرك شو اندیشه جانخراشدن تخلص

کریبان جنان ایلمک امیدیه عفو و مرحمت حضرت
شهنشاهی به التجایه جسارت ایلمش اولدیغ معلوم
عالییری بیورلدقه اولبابده اراده افندمکدر

فی سنه ۸۲

دولتو ملیم یاشا حضرتلری طرفندره والره سلطان

حضرتلرینه یازیلمه تذکره

جناب حق و فیاض مطلق حضرتلری ولی
نعمت بیمنتمز شوکتلو قدرتلو پادشاهمز افندمز
حضرتلرینک باعث آسایش امن و راحت و بادی
رفاء فیض و سعادتمز اولان مبارک وجود عالمسود
ولی نعمتانه لرینی کمال تندرستی و عافیتله سریر
سلطنتده الی الابد دائم و قائم بیورمق دعاسنی ادعیه
مخصوصه علیه النعمیلرینه علاوة شب و روز یاد
و تذکار ایلمکده اولدیغمک عرض و بیانه مجاسرتله

برابر معلوم و مشهود رجپانه لری بیورلدیقی اوزره
کریمه عاجزی ۰۰۰ خانم جاریه لرینک خیلی وقتدنبرو
دوچار اولدیغی خسته لک تبدیل آب و هوا ایله
دفع و ازاله اولور امید و مطالعه سیله بوندن اقدم
جانب مصره اعزام اولتمشیدی سکزاون ماهدنبرو
اوراده اقامتله اطبا طرفندن هر تقدردا ویسنه
سعی و غیرت ایتدیرلمش ایسنده قطعاً فائده سی
مشاهده اولنه مدقندن بشقه خسته لق کوندن کونه
ترقی ایلمش اولدیغندن بوکره ینه بوجانبه جلب
ایدیله رک اعاده صحت دائر سکز فقر اطبای حاذقه دن
مرکب بر جمعیت تشکیل ایتدیریلوب اطرافیله
ایدیلان مذاکره نک نتیجه سی بودرلو خسته لقاره
فائده سی محجرب اولان اوروپاده واقع امس شهرینه
کوندرلمسی قیارینی مؤدی اولدیغندن و مصرده
بولنان هیکملر دخی بومطالعده بولندقلرندن ایکی
صورتله مکدر و پریشان اولدم بریسی شویله بر

یتشمش جاریه کزک بویه بر حال اسف اشتماله
 دوجار اولسی ایکنجیسی شمدی به قدر بو
 مملکتلردن اورالره هیچ بر اهل پرده‌نک کتمدیکی
 حالده شوو مجبوریت حالده بولنلمسی تأسف
 وتلاش لریدر هر تقدیر بوبابده ویریلان قراره
 مخالفتله محل مذکور کتورلما سی املنده ایسه مده
 بو خصوصده هکیملر زیاده سیله اصرار ایتدکلرندن
 وشاید مومی الیهایه برشیء اوله جق اولور سه دیدیکمزی
 یایمدی دیهرک تعریضه قالدیشه جقلرندن و بو دخی
 مادام الحیات اصلاً اونودلنز برداغ درون و الم
 کونه کون اوله جغندن عفو و مرحت عصمت پناهیلرینه
 اعتماداً عرض حاله جسارت قلنمغله هر حالده فرمان
 واحسان حضرت ولیة الامر افندمن کدر فی سنه ۸۸

« مصر و ایسی سفیر پاشا مرصومه »

خصوصیت موروته عاجزانه به مترتباً ادعیه

خیریه و انبیه علیه خدیوانه لری تکرار وتذکارنده
 و ظهور پرتو التفات عالی داورانه لری انتظارنده
 بولند یغم حالده سعادتلو ذوالفقار پاشا بنده لرینک
 لاجل المصلحه بوجانبه اعزام بیورلمسیله ارسال
 بیوریلان برقطعه احساننامه فخیاننه لری پیرایه هامه
 تعظیم و ابجال و مطالعه فحواوی عالیه سی اشعه آفتاب
 توجهات داورانه لرینه دال اولمغله خدا بیلورکه
 هیچ بران وزمان غفلت و امهال و انداخته پس
 پرده امهال ایتدیکم دعوات خالصه و اوصاف
 خاصه عاجز نوازیلری پیرایه زبان راست بیان
 و ترقی فیض نظر داورانه لری منسوبیت موروته
 و مصادقت مخصوصه اقتضاسنجه آرزو کرده دل
 و جان اولدینی و مشار الیه بنده لرینک عرض
 و افاده لرندن دخی محاط علم خواطر افروز خدیو
 اعظمیلری بیوریه جنی بیانیله تقدیم تشکرنامه

عاجزی به مبادرت قلندی اولیاده امر و فرمان
حضرت من له الامر کردر فی سنه ۷۶

کذلك مشارالیه

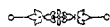
من عند الله موهوب بیوردقلری شیمه فحیمه
بنده نوازانه لری ایجاب جلیلی اوزره بوکره هامه
پیرای تکریم و ایجبال بیوریلان احساننامه
معالیجامه خدیوانه لرنده ماده معلومه ده حق
عاجزنامه لطفاً مساعدۀ آصفانه لری درکار
وسزاوار بیوردلیفی دیگر لطفنامه مروتعلاومه
داورانه لری مؤدای عالیسندن قرین اذعان عاجزی
و بواسیله ایله دخی ساحلخانه خدیوانه لرینک هر
یری سور سرور و ابتهاج و حبورک مقرر مفخرت
آوری اولمقله عمر و اقبال ابددوات و اجلال سرمد
داورانه لری دعوات مأثوره سی باللب ادب و نیساز

قدیم بارگاه خداوند بی انباز قلنمش اولدی
معلوم آصفانه لری بیوردقلده جمع زمانده مابه
الاقتضار عاجزانه اولان توجهات مفخرت آیات
فخیانه لری حق عاجزنامه بیدریغ و شایان بیورملق
بابنده امر و فرمان حضرت من له الامر کردر
فی سنه ۷۶

کذلك مشارالیه

داعی عبودیت داعی حضرت خدیوانه لرندن
فضیلتلو شا کر افندی حضرتلری داعیلری حسب
المولویه ارزوی دامنبوسی داورانه لریله بوکره
اولجانب مکرم جالبه عزیمت ایلوب ذات وصفاتی
توصیه دن مستغنی اولمسایله برابر صدق عبودیت
داعیانه سندن بحیثه کلنجه حقیقه داعی صادق و خاندان
ابدنیان داورانه لرینه تعظیمات صحیحه مستمنداسنه
علاوه بالخاصه خاکبای داورانه لرینه علاقه خصوصه ده

بالجمله داعیان سنیہ لرینہ فائق و هر حالده التفات
توجهات معالی آیات فخیانه لرینہ لایق اولدیغندن
ملای محترم اولسه لر بیلہ فرط اشتیاقی خطہ مصریه
سیاحتہ و سیاحتدن مقصد اولان عرض اخلاص
طویتہ مئارت ایلہ جکی ناصیہ حال و خلاصہ قالدن
زرد عاجزیده رهین رتبہ وضوح و میامن توجهات
آصفانه لری بنده لری کبی حق مستحقانه سنده اعظم
سرمایہ فیض و فتوح اولمغله اولبابده امرو فرمان
حضرت من له الامر کدر فی سنه ۷۶

کذلک مشار الیه

جده والیسی دولتو نامق پاشا حضر تلری
بودفعه در سعادتدن حرکتله توجهات معالی آیات
خدیوانه لرینی پیرو ایدرک اولجانبه عزیمت ایتمش
اولوب معلوم معالی ملزوم اصفانه لری بیورلدینی
اوزره مشارالیه حضر تلری اعظم قدما ی وکلای

سلطنت سنیہ دن بولندقلرندن فضله طرف ذیشرف
داورانہ لرینہ اولان اخلاص و خصوصیتک نسبتی
دخی امثاله مرجح اولدیغنه نظراً امور مأموره
معتنا بهاسنه متعلق اولان موادک ولوازم طریقہ
سنک تسویه و تسهیلی حقنده جانب سنی الجوانب
فخیانه لرندن محتاج اولدینی معاونات و مظاهرنده
درجہ فوق العاده مظهریتله حائز رهینہ فخر
و مسار بیوریلہ جغنده شبه اولمدینی جهتله بوبابده
تصدیعه حاجت کورنمز ایسه ده مشارالیه حضر -
تلرینک اشبو مأموریتلری مصالح حجازیه نک درجات
مطلوبه یه ایصالیه حسن تسویه سی مقصدندن
حاصل اولان اهمیتدن عبارت اولسنه مبنی محلنجه
دخی مراجعت واقعہ لرینک ترویجی امرنده
مساعدا ت بی غایات خدیوانه لرینک تسویغ و ارزانی
بیورلمسی تمیلات مخصوصه سنده بولندینی معلوم عالی

خدایوانه لری بیورلد قده اولب ابدہ امر و فرمان
حضرت من له الامر کدر فی سنه ۷۴

کذلک مشار الیه

معروضات عاجزانم رومالی حضور سامی
حضرت خدیوانه لریله شرفیافتہ نکاه جاه و جلال
اولوب اجوبہ عالیہ خجسته ورودی نسیم عنبر
شمیم بہار و بیاض صباح نہار مثللو عطرسای دماغ
اشواق روشنایی بخش دیدہ اشتیاق اولہ کلدیکی اوزرہ
بودفعہ دخی مفخرت رسیدہ دست نفخیم و بو
سیدہ لب تکریم و تعظیم اولان برقطعه کرمنامہ
معالیم علامہ داورانہ لرنده درج درج بیان بیوریلان
لائی عوالی توجہات مکارمغایات آصفانہ لری
صرہ سندہ (فیض جہاد) و ابوری ہیئت حاضرہ
سیلہ بالتجربہ ہمشیرہ عصمت پناہ دامت فی حفظ الالہ
حضر تارینک بوجانبہ عزیزیم تارینہ رخصت مرحمت

منقبت خدیوانہ لری شایان وارزان بیوریلہ جفی
بیان و تبشیر بیورلد یغندن ینہ یکی باشند و سپو -
رلسون حرم سینہ غبار غمدن * شوق دیرلر دلہ
برطفرہ لی مهمان کلیور « یتتی سراجہ قلب
عاجزانہ می دارالسرور و بو سرور و جہورک ایرات
ایلدیکی اشک شادی و مسرات ایلہ بدایت مطلب
اعلا و نہایت مقصد والا اولان آیات دعوات خیریہ
خدایوانہ لریخی تلاوتہ مجبور ایلمشدر • ریدر ایمدی
خلوصیلہ بردعا ایدہ لم کہ * جلہ اہل سما صدقلہ
دیسون امین • ہمیشہ جناب رب و دود تمدای ایام
عمر و دولت و اجلال داورانہ لریلہ سایہ احسانمایہ
بندہ نوازانہ لریخی دوام نمود بیورسون امین
اولب ابدہ امر و فرمان من له الامر کدر

فی سنه ۷۵

کذلك مشار اليه

مانند های هایونبال سایه بخشای سر تعظیم
 واجلال اولان برقطعه احساننامه داورانه لری
 سراپانصوف التفات وتوجهات جلیله دلنوازانلرینه
 دال وشایان ستایش و چوپک دسته قونمشدی
 اومرغ دولت اشیان سر تعظیمه چیقاردم فی الحال
 اولمغله (الیمزدن نه کلور خیر دعادن غیری)
 اقتضای ادا یعنی دودست دعوات خیریه کشاده
 درگاه قبولناه جناب خدا قلندی همیشه وجود
 پرسود خدیوانه لری صون حضرت صمدانی به
 امانت اولسون بنده لری اون بش کون قدر نامزاج
 ومشغول تداوی علاج اولدیه مده بحمدہ تعالی
 لطف خدا ایلہ کسب عافیت ایلدم بونی بیاندن
 مرادم شاید خارجدن مسموع عالی داورانه لری
 بیوریلورده بادی اندیشه خاطر عاطر آصفانه لری
 اولور احتیاطنه رعایتدر بک قوللری هنوز

محل مأموریتنه عزیمت ایتماش اولدیغندن احساننامه
 خدیوانه لری اعطا اولمغله تشکرلر ایلهرک تکرار
 تشکرنامه تقدیم ایلیه جگنی بیان ایلدی پوسته
 حسابجه شوعریضه رقیتفریضه عاجزانه عیدسعیدک
 برنجی یاخود ایکنجی کونی دیوان معلا عنوان
 داورانه لرنده حاضر و ظهور التفات مکارمغایات
 خدیوانه لرنه ناظر اولدیغم حلاله بولنوب جانب
 عاجزیدن دست مکارمپیوست ریحانه لرنی تقبیل
 وعرض انواع تعظیم وتجلیل ایلیه جکدر بوندن
 مقدم تقدیمه اجتناسار قلنان عریضه شکر مآلک ورود
 اثر قبولنه لیل ونهار دیده دوز انتظار اولدیغم
 معلوم مرحمت مجزوم خدیوانه لری بیورلدقده
 اولباده امر وفرمان حضرت من له الامر کدر

فی سنه ۷۶

مصر والیسی سعید پاشا طرفندره برقطعه زرهللی

وایور تقربی استیزارنه دارقیردانه پاشایه

جناب ربا احد الی الابد ملک وملتہ باغشلسون
ولی نعمت خلافت منقبت پادشاهمز افدمز
حضر تلرینک روز فیروز جلوس هایونلرندنبرو
علوهمت وسمونهمت اقتضای جلیلنجه دولت قوی
شوکت تاجداریلرینک برآ و بجرأ ترقی اسباب شان
وشکوھی اسرنده اظهار واجرا بیوردقلری نیت
خالصه ملکدارانه لری حالا فحالا مشهود ارباب
بصائر اولسی مشاهداتندن کافه کار اکاهان دولت
وقاطبه اشرف واحاد ملت اوزرلرینه فرض مؤکد
وفرض مؤید اولان دعوات خیریة خلافتناهیلرینه
مواظبت ومدامتدن حصه مند رقت اولمقلغمک
شکرانی افتخاریله برابر من غیر لیاة دریای
عوارف التفات خداوندانه لرندن بشقهجه اغتراف
وادای وظیفه تشکر کنذاریسنده عجز عاجزانه می

اعتراف ایلدیکم نعمت و عنایتہ معادل دست
عبودیتده متاع کبهای مملو کتدن اوزکه برشی
اولیوب جمله موجود « ذره لر افتابه راجعدر »
عدادندن معدود اولدینی حالده نظرگاه معالی
دستگاه شاهانه لرنده نام عیدانه می یاد واعداد اصد
قای عباددن تعداد ایتدیرن برتقدمه مناسبه تدارکی
تصور وارزوسیه سیاح مفکره بحر حیرتده
سیاحتده ایکن - المنقه علی ذلک لازال کذلک -
بوندن چند روز مقدم دخی خاکقدم ملوکانه لرینه
رومال ابتال و نائل توجه وتلطف عال المال اولدیغ
زمان محال النسیانده برقطعه زرهللی وایور رسمی
کوروب هرکارده موفق من عند الله وحصول
آمال جلیله شاهانه لرینه ازوقت ایچنده میدان
کلان وکوریلان مائر برکزیده اقوای کواه اولان
شوکتلو قدرتلو افدمزک بوشکلده وایورلر
استحضاری طرفنه میل ونکاه ملوکانه لری

تعلق یافته اولمسی ازعالیسنه اقتضاء جانب باب
عالیدن دخی بویله برواپور سپارش قلندیغنی ذات
محاسنات آصفانه لری مثللو بیوک قپو یولداشلر -
مدن ایشتمش ونجه کونلردر ساحه اندیشه ده
آرادیغمی باحسانه تعالی زرخلقه وثقاسنه ربط
دودست اعتصام ایلدیکم باب عالم مأب شاهانه لرنده
بولمش اولدیغمه متشکراً « العبد وما یملکه کان
لمولاه » دائره سنده دیگر یاپدرلمقده اولنلرک ختامنه
قدر رسم مزبوره موافق زرهللی برقطعه واپور
یایدیروب ترسانه عاصره جناب جهاندارلی به ارسال
وتقدیمه متجاسر وبویوزدن دخی متتدار ومقتخر
اولمقلغم امرنده رخصت سنیه حضرت ملوکانه
استحصالی خصوصنه دلالت همت علیه آصفانه لری
بیدریغ بیورلمسی تثنی ایدرم اولبابده امر واراده
افندم حضرت لری نیکدر فی ۲۳ ربیع الاول سنه ۷۹

مصرده کی قتال مسند سنده طولایی مجلس

والا ریاستن سنده استغفایی شامل تذکره

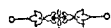
جناب حق سبب امن و آسایش جهانیان اولان
ولی نعمت بیتمتیز پادشاهمز افندمن حضرت لری
الی الابد اریکه آرای شوکت و شان بیورسون آمین
من غیراستحقاق مظهر ومفتخر اولدیغم توجهات عالیه
حضرت خلافتنا هینک ادای تشکرات مفروضه سنده
عجز عاجزانه می بالا عتراف خدمت علیه سلطنت
سنیه لرنده صداقت واستقامت ایله کسب افتخار واعتبار
ایدر قوللرندن اولمقلغم ایله برابر بودفعه ما موریت
جليله ریاستدن عفوعاجزانه می استرحام چاکرانه م
جان وجهانه ترجیح اولنسان خدمت کرائقیمت
حضرت ولی نعمت سروشی خصلمتدن استسکاف
معناسنه اولمیوب محتاج بیان اولمدینی وجهله مجرد
ایجاب مصلحتندن اوله رق سایه مرحمتوایه جناب
جهانبانیده بالجله بندکان صدق نشان مثللو امنیت

کاملهء عاجزانهم درکار ایسه‌ده برکره حقیقت‌حالی
 دخی بیان ایتک فرائض عبودیتدن اولوب شویله که
 فخامتلو دولتلو مصر والیسی حضر تلرینک قومانیه
 تشکیلیله کشادینی مراد ایلدیکی خلیج ماده‌سی
 اوزرینه عقد اولنان مجلس وکلاده باب‌عالیدن
 طوغریدن طوغری یازلمسده پولتیقه‌جه محذور
 مطالعه‌سیله اتفاق وکلای فخام ایله ویریلان قراره
 منی جانب عاجزیدن تحریر وارائه وارسال اولنان
 ورقه مخصوصه محرمانه‌نک مفاد ومالی معلوم‌عالی
 بیورلمش اوله‌جفی اوزره‌هیچ بردولتک له‌وعلیمده
 اولیوب الحق نزاکت وجسامت مصلحته نظراً
 شووقده سلطنت سنیه‌جه برغائله عظیمه اجمامسی
 ایچون بیان مطالعه واطخاردن عبارت ایکن
 هر نصلسه حس ایدرک بقیرحق بحث
 ودعوایه قیام ایتسنک سببی بنده‌لرینه بونی
 بن یازمدم یازدردیله سوزینی کندولرینه

سویلتدیرمک وسررشته نزاع ایتک ایچون
 اولدیغنده اشتباه یوغیسه‌ده خدانکرده بوراسی
 ناموس هیئت سلطنت‌سنیه یه طوقنورش اولمسندن
 طولایی بروجهله قبول ایده‌میه‌جکمه وورقه
 مز بوره‌ده افاده‌صحت مصلحت ایله اغور معدلتو فور
 دولت علیه‌ده عاجزانه ابراز خدمت اولنمش اعتمقادنده
 بولندیغمه بناء اختیار سکوت ایدوب دفعاً للغائله
 مأوریتدن عفو عاجزانهمی برقچ دفعه تصور
 وافاده ایلمش ایسه‌ده وقتنه تعلیقی ملایم مصلحت
 اوله‌جفی اکلاشیلهرق نهایت قضیه شو صورتی
 انتاج ایلمش وکشاد خلیجک تأخیرنی موجب
 اولور علل واسباب صحیحه‌نی بیان ایتک خدمتده
 بولتمقلم مطلقاً سایهٔ مراحموائه حضرت ملکداریده
 هر طرفدن باعث امنیت خاطر عاجزانهم اولان
 مواددن بولنمش اولمسيله جمیع زمانده اقدام واشرف
 فرائض عبودیتدن بیلدیکم دعوات اجابات آیات

جناب تاجداری به مداومت و مواظبت عاجزانه مک
عرض وافاده می صره سنده من غیر حد بیان
حقیقت حاله دخی جرأت قلندینی و مقسم فیوضات
آمال عالمیان اولان آستان شوکتیان حضرت
ظل اللهی کوله لکنندن بشقه مدار مباحات و مفتخرت
بندکانه اولمدینی رهین علم عالیری بیورلمسیله نزد
سامیلرنده تنسیب بیورلدینی تقدیرده صورت حال
واقع المالك غبه شهر مرتبه حضرت ملوکانه به
عرض و بیان و هر حاله محتاج و مفتخر اولدینغ
توجهات معالی آیات جناب جهانبانی حق
عاجزانه مده ارزان و شایان بیورلمسی باینده
امر و اراده افندم حضرتلرینکدر.

۲۴ شعبان سنه ۷۱

« اسماعیل پاشا حضرتلرینک مقام خبریوبنده
بولندرقلری مرتبه یازیده نحریرات »
فطرت جلیله خدیوانه لرنده مودوع ید قدرت
الهییه اولان مایه فطانات ذاتیه مقتضیات عالییه سندن
اوله رقی هر بار هرکارده آثار موقوفیت علیه خدیوانه لرلی
جمله مهمه سندن اولمق اوزره نیجه زمانلردنبرو
سورینوب اذهان جهانی کشاکشه دوشورمش
و برارالق شربت ناخوشنی بنده لرینه دخی ایچورمش
اولان قتال مسئله مشکله می بلطفه تعالی دست
اقدار قدرتمدار داورانه لرلیه تسویه پذیر ختام
اولدینی هاهمه پیرای تعظیم و ابجال اولان احساننامه
آصفانه لرندن رهین مدرکه عاجزانه اولمسلیله
ذکر و بیان بیوریلان قونطوراتو خیر خواهان
خدیوانه لرلی بولنان ذوات فخام حضراتیله
برلکده بالمطالع هر بر فقره سنده دعوات خیریه

و محاسن ذاتیه داورانه لری یاد و تعداد قلندی
بیانیله دائماً ارزش و کشش اشتیاقی بولندیغ ذات معالی
صفات جناب بنده پرورانه لرینه مشارکت
اسمیة عاجزانه می حامل و مصالح مأمووره سنده اقدام
و اهتما می کامل اولان عطا و قتلو بک افندی حضرت تلی
قوللری بود فعه دخی شرف ملاقاته نائل اوله جغندن
طوغریسی غبطه ایلدم مشار الیه حضرت تلی جانب
عاجزانه مدن کالای تعظیبات خصوصیتی کاملاً
خاکبای حضرت خدیوانه لرینه اصالت قوتنده
و کالة عرض ایلجه ک و هر صورته شمه اثر رقیه
عاجزانه می لسان صداقتیان ایله سویلیله جک
اولدیغندن بقای توجهات فیوضات آیات داورانه لری
نیاز و تمنا سنده تقدیم عریضة عاجزی به مبادرت قلمغله
اول بابده امر و فرمان حضرت من له الامر کدر.

فی ۲۱ شوال سنه ۸۲

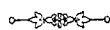

« کذلک مشار الیه »

جناب رب احد عمر ابد فیض مؤبد اقبال سرمد
غایت واحسان بیورسون آمین مبدأ سعادت
ام دنیا و منشأ راحت برایا که قلم سامی رقندن برجسته
دیت ابراهیم طولدی نور اسماعیلدن ت تاریخ بلاغت
شمار نخیدر اول روز مسعدت افروز کد روزنده
ترتیب قلنان ضیافت رسمیه بوکره نظر رسیده
ابتهاج عاجزی اولان وقایع مصریه ده مبسوط
صحیفه اعتبار اولغله بالاده زیور زبان خامه افاده
قلنان دعوات خیریه خدیوانه لری زیب ناطقه تکرار
قلندیغنک عرض و بیانیله دولتلو خاله خانم افندی
حضرت تلی عاجز لری کبی دائرة تن آسانی و عافیتده
و ادعیه مألوفه عالپرینه مداومتده بولند قلری رهین

علم عالم آرای بنده پرورانہ لری بیورلد قدہ اولبابدہ
امر و فرمان حضرت من له الامر کدر.

فی ۹ صفر سنہ ۸۰

کذلک مشار البیر

خاندان بلند عنوان حضرت خدیوانہ لری نیک بندہ
قدیمی و بخا صہ الخاصہ ذات معالسمات داورانہ لری نیک
بندہ مستدیمی بولسان دوللو سامی پاشا حضرت تری
ارزو کشیء اشتیاق و حسرتی اولدینی خاک پای
مراحم آرای داورانہ لری نہ بسط دبیای زیبای
تمحض و خصوصیت و تجدد زربفت عبودیت
ایلمک نیت خالصہ سیلہ بوکرہ اولصوب عالیہ عازم
و نزدیک و دور توافر عمر و اجلال آصفانہ لری
دعوات مفروضہ سنہ مداوم و ملازم اولدقلمندن
حضور التفات و فور بنده پرورانہ لری نہ وصول

و مثول لریلہ نام عاجزانہم یاد اولند قدہ بالوکالہ دست
کرمپوست فخریانہ لری نی تقبیل و تلثیم ایلہ جبکری
مثلاو اشرفترین مواسم و دهور اولان شہور ثلثہ
ایام مبارکہ سی حلول ایلد کمرنجہ کذلک جانب
عاجزیدن ایقای وظیفہ تبریک ایلمک مقاولہ سی
میائہ و فامتانہ عاجزانہ مزده ربط وثیقہ خصوصیت
سابقہ و لاحقہ قلندینی بیانیلہ بقای توجہات شاملہ
الغایات داورانہ لری تمنیاتی معرضندہ تقدیم عریضہ
عاجزی بہ ابستدار قلندمغلہ اولبابدہ امر و فرمان
حضرت من له الامر کدر.

فی جادی الاول سنہ ۸۸

کذلک مشار البیر

دعای بقای دولت و اقبال خدیوانہ لری وظیفہ
نظیفہ سنہ ثنای پچای چاہ و جلال داورانہ لری

علاوه سیه علی الدوام متلذذ و شیرین کام اولدیغمک
بیانی باینده ذریعه بدیعه و قوعی درکار ایسه ده
مشغول مهام امور اولان سرعالی خدیوانه لرینی
تصدیع دن آنقا پیای تقدیم معروضات و تسکیر
تصدیعاته مبادرت روا داشتته شعار خصوصیت
اولمدینی حالدہ دخی جابجا اخطار نام عاجزانه
ایله بقای توجهات عالیہ داورانه لری متناسی مترتب
وظائف رقیه اولمسيله جمله وسائل جمیلہ دن معدود
ومن البدایه الی النہایه جالب مغفرت جناب رب
ودود اولان رمضان المبارکک تشریف لری
متعاقباً شاهد شهر شریف شوال زیر تتق افق سماء
ذات البروج دن ارأئہ هلال ایلیہ رک استحصال
نشاط عید برالای عید و حضور التفات موفور
خدیوانه لرینه هر طرف دن عرض کالای تبریک و تسعید
قاندینی ائنادہ عریضه عاجزی دخی ملحوظ لحاظه
خدیوانه لری بیوریلور امینہ سیه ترقیم و تقدیم

قلمدی اولبایده امر و فرمان حضرت من له الامر کدر

فی ۱ رمضان سنه ۸۲

کذلك مشاء الیه

حق عاجزانه مددہ دوام و ترقیسی تمناسنده
اولدیغم معالی توجهات بنده نوازانه لری پیرایه
بخش سرابحال و تعظیم اولان لطفنامه مراحم علامه
داورانه لرندن مکرراً قرین مدرکه تقدیر عاجزانه
اولمسى صره سنده... کیفیتی موجب محظوظیت عالیہ
خدیوانه لری اولدینی موقع تبشیرده بیان بیورلمغله
تشکر ایلم بو وامثالی ارادات سنیه داورانه لرینک
یسر حصولی خدمتیه افتخار ایلیه حکمه علاوه
علیه اوله رقی اظهار الطاف خشنودی به همت
بیورلمسی صفات جلیله بنده نوازانه لرینه عائداولور
اخلاق برکزیده خدیوانه لرندن اولمغله ایفای حق

شکر گذار نسندہ اعتراف عجز و قصور ایله توجہات
داورانہ لری بقاسی نیازندہ ترقیم عریضہ بہ ابتدار
قلندمغلہ اولبابدہ امر و فرمان حضرت من لہ الامر کدر
فی ۴ شوال سنہ ۸۲

کذلک مشار الیہ

بلطفہ واحسانہ تعالیٰ مجد واجلال و دولت
واقبال ایله محروسہ سنیہ بہ شرف قدوم مفاخر لزوم
خدیو افخمیلری پیرایہ آور رأس تعظیم و نفخیم
اولان برقطمہ احساننامہ عالی داورانہ لرندن قرین
مد رکہ عاجزانمہ اولمسی اوزرینہ یوم تشریف
وفیض ردیف آصفانہ لرنده نہ شکل و صورتہ
شنیکلر و قلوب عامہ دہ سرور و روشنیکلر اظهار
واجرا قلندینی بمض طرفدن واقع اولان اشعار اتدن
معلوم عاجزی اولہ رق سایہ خدیو اکر میلری

دائماً و مستمراً رؤس قاطبہ قطان و سکان اوزر لرنده
رأس المسال امن و امان و باعث ازدیاد رفاه و بلدان
اولمق دعوات اجابات آیاتی ترتیل و استبقای
توجہات بنسندہ نوازانہ لری تمنیاتیلہ تزییل قلندینی
معلوم عالی فخیمانہ لری بیسورلد قدہ اولبابدہ امر
و فرمان حضرت من لہ الامر کدر

فی سنہ ۸۴

کذلک مشار الیہ

توالی جہات معالی آیات خدیوانہ لری آربان
مستلزم فیخر و شادی فراوان اولدینی مثللو دولتلو
خالہ خانم افندی حضر تلرینی وقوعبولان ارزولرینہ
بناءً اولجانب عالی بہ ایصال ایلمک اوزرہ تعین
واحسان بیوریلان (محمد علی) نام واپور جالب السرور
عزتلو علی بک قوللری مهماندار لغیلہ بو طرفہ

بالوصول پرتو افکن سر تعظیم و اجلال
و مانند شهر هاناشر سعادت حال اولان
احساننامه داورانه‌لری مطالعه مضامین
عالیه‌سندن مفخرت و مباهات عظیمه پیرایه موقع
حصول اولمسایله تهادی ایام عمر و دولت
و توافر شان و منقبت فحیمانه‌لری دعوات
خیریه‌سی دودست دعا مرفوع بارگاه جناب
کبریا قلنه‌رق مشار الیها حضرت‌لری ملاقات
حضور التفات موفور داورانه‌لری شوق و هوسیه
و ابور مزبوره راکباً و مقروناً بسلامته تعالی
عزیمت ایلمش و اطفنامه عاجزنوازانه‌لرنده رونق
سطور بیان بیوریلان نکته لطیفه که بنده کزجه
برمدت رؤیت صورت وحدت و غایتی مستوجب
انواع مسرتدر هرکارده تحصیل رضای معالی
داورانه‌لری مسالک مستقیمنده عاجز لرینه کوره

خبر دعادن غیری ایده جک و شکر ستایش‌سندن
اوزکه ایلیه جک قالمش اولمغله سر ثریا افسر فخیانه
لرینی تصدیعدن احتراز و استزاده توجهات اصفانه
لرینی تمی و نیاز معرضنده ترقیم و تقدیم عریضه‌یه
ابتدار قلنمغله اولبابده امر و فرمان حضرت من‌له
الامر کدر فی ۱۷ جمادی الاخر سنه ۸۱

کذلک مشار الیه

مقسم مفاخر و فیوضات اولان صوب عالی
خدیوانه‌لرینه تقدیم عریضه و ظائفی ایفای الحجاب
ایتدیرر و سائل مناسبه ال ویردکه تصدیعه جرات
دآب قدیم خصوصیت اولوب شرف حلولی و تجدید
خلعت زربفت منسوبیه شمولی درکار ایکن عید
شریفک بالجمله بندکان درگاه داورانه‌لری مثل و لوطرف
عاجزیدن تنهیه و تبریکنه مبادرت و بو وجهله دخی
اثبات وجود خصوصیت زمیننده توافر فرشکوه

خدیوانه لری دعای اجابت احتواسی انضمامیله برابر
تقدیم عربضه عاجزی به مشارت اولمغله اولبابده
امرو فرمان حضرت من له الامر کدر فی سنه ۹۲

کذلك مشار الیه

مصر ذات الاحرام دامت معموره الی يوم
القیام مولویت مکرمه سیله بکام بیوریلوب اولجانب
عالی به عزیمت ایدن فضیلتلو احمد افندی داعیلری
حسب الحلقه ادیب وبرهینکار والطاف مراحم
الاطراف خدیوانه لرینه استحقاقی ناصیه صدق
وعبودیتندن اشکار اولدینی مثللو خاکپای عالی
صدارتیناهی به قدم انتسابی وکمال عرفان وعفتندن
فضله فن شریف موسیقیده ثانی فارابی اولمسی
جهتله حق مستمندانه سنده توصیه و تمنا به احتیاج
کورنیموب انجیق تعریف ماهیتی ونظر معالی پرور
داور افخمیلرینه لیاقت واهلیتی بیانی معرضنده

ترقیم عربضه به ابتدار قلنمغله اولبابده امرو فرمان
حضرت من له الامر کدر فی سنه ۸۵

کذلك مشار الیه

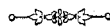
ایام معدوده تبریکه بری برندن اعلا اولوب
سلم عمر کرا نمایدن برپایه رفیعہ ارتقایی اعلان
ایدن سال جدید میامن بدیدک جمله سندن زیاده
تبریک و تسعیدی الزم و باحسانه تعالی نیجه نیجه سنه لر
دعوات خیریه خدیوانه لرینه علاوه قاعده تبریکه
نزد عاجزانه مده ملنزم اولمسیله بووظیفه مخصوصه نک
ایفاسی وتجدد توجهات جلیله آصفانہ لری تمناسی
معرضنده تقدیم عربضه به اجتناسار قلنمغله اولبابده
امرو فرمان حضرت من له الامر کدر

فی ۷ محرم سنه ۸۸

کذلك مشاء البره

محرم الحرام ترقی عمر و اقبال مبشر شهر
 واجب الاحترام اولوب ایفای رسم تبریک و تهنیت
 عهدہ خصوصیتہ ہر سنہ ذمت قید اولمغله جناب
 رب الارباب ادراک امثال عدیدہ سیلہ ذات معالیمات
 خدیو اعظمی لری مسرور و کامیاب ایلمک دعوات
 خیریت آیاتی لسان صدقیانلہ ترتیل و بندہ لری نک
 دخی نیچہ نیچہ شہور و سنین صوب عالی فخیانہ لری نہ
 ادای وظیفہ تبریککاری ایلہ مقتخر و کامین
 اولمقلغم تمیساتی معروض بارکاه جناب رب جلیل
 قلندی نی محاطلم التفات افزای داورانہ لری بیور۔
 لدقدہ اولبابدہ امر و فرمان حضرت من لہ الامر کدر
 فی ۵ محرم سنہ ۹۳

کذلك مشاء البره

ہلال شوال مکرمک شاہراہ سہادن ارانہ ابروی

دلارا ایتسی مبشر یوم عید و مشعر زمان تبریک
 و تسعید اولوب ایام مغفرت اتسامدہ فزونی شان
 واجلال خدیوانہ لری دعوات خیرہ سنہ مداومت
 ایلدیکم مثللو عید مسعدت بدیدی دخی تبریک
 و تسعید علاوہ ادعیہ مأثورہ بندہ نوازانہ لری لہ
 تشدید قلندی نی معلوم فخراتمتلنوم داورانہ لری
 بیور لدقدہ اولبابدہ امر و فرمان حضرت من لہ
 الامر کدر فی سنہ ۸۸

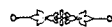

کذلك مشاء البره

تجدد ماہ و سال و تعدد ایام و لیلال صحیفہ ارای
 زائر جہ حل و استقبال اولدجہ مجدد منقبت
 و تندرستی عافیت خدیوانہ لری ترقیدار و بردوام
 اولسی دعوات اجابت آیاتی تلاوت قلندی نی قلب
 حقایق اکاء فخیانہ لری نزد معلاسنده محتاج عرض
 و بیان اولماسیلہ شو موسم بہار و ہنسکام تساوئی

لیل و نهارده حلولیله تشرف اولنان محرم المحترمک
تبریک و تسعیدنی وسیله تجدید خلعت خصوصیت
و بو وسیله جمیله ایله بقای توجّهات جلیله بنده
پرورانلری تمناسنه جرأت قلنمغله اولبابده امر
و فرمان حضرت من له الامر کدر

فی ۸ محرم سنه ۸۸

کذلک مشار الیه

ذمت رقیّت و خصوصیت و وظیفه مترتبه بیلوب
ادا و ایفا سنده تجویز اهامال و امهامال ایلمدیکم دعوات
اجابتیمات حضرت خدیوانلری هر بار معروض
قبولکاه جناب پروردکار قلندینی نزد مراحموفد
داورانلرنده عرض و انهای رسمیدن وارسته
ورتنه ثبوت و ضوحه پیوسته اولسی اوزرینه
بودفعه فاملیای علمیای فخیانه لریله برلکده دولتلو
خاله خانم اقدی حضرت تلمیذک دخی اعزانه ارزان

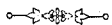
و شایان بیوریلان لطف و احسان داورانلری
بنده لرینه سرمایه شادی و مسار اولدینی
مثالو مشار الیه حضرت تلمیذنه تودیع بیوریلان
سلام معالی اتسام داورانلری (سنه اتیه
بهارینه بن دخی استانبوله کله حکم) تعبیری
علاوه سیله تزیین و تشویف بیورلمسندن ناشی
نشئه سرور و مباهات عاجزی حوصله خامه افاده دن
بالا و برتر و دکشاد غنچه دل قالدی بر بهاره دخی
مال انتظار اشتمالی و رد زبان مصادق کسرت اوله رق
ادعیه خیریه خدیوانلری تکرار علی التکرار یاد
و تذکار و « امد بهار دفتر کل شد ورق ورق »
زمان فیض اقترانی حلولنده مشول حضور
مراحموفور خدیوانلریله اکتساب شرف اوفی
قلنمق سرلوحه دیباجه افکار قلندینی محاط علم
عالمشمول اصفانلری بیورلدقده اولبابده امر
و فرمان حضرت من له الامر کدر . سنه ۸۱

کذلك مشار البهر

جوهر جهانبای التفات داورانه لری نور
افزای دیده مباهات و ترقی فرمای صنوف بهجات
و مسرات اولسلیله ادعیۀ مأثوره و اثنیۀ مشکوره
اصفانه لری و جانبی ایفا و اداده راسخ اللسان و بقای
توجهات جلیله عاجز نوازانه لری تمنا سنده قوی
الاذعان اولدیفمه متفتخر و متتدار و توالی الطاف
جلیله خدیو اگر میلرندن حصه یاب افتخار اولمق
امتیازی اوزرینه بودفعه نوبار پاشا قوللرینه تودیع
بیوریلان سلام مراحم اتسام داورانه لری دودست
تعظیم و کمال ابحال و تکریم ایله تالق و تقخیم اولوب
خلوصخانه خاطرده شبیه بنیان مرصوص و لسان
استقامت و خصوصیت اشعار مخصوص اولان دعوات
اجابات ایات خدیوانه لری تکرارنده و لطف علیۀ
د اورانه لری تشکر و تذکارنده تجویز قصور و اهامال
اولمندیغی صور اشنای مریای قلوب بندکان اولان

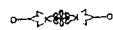
قوة یمیزه مادرزاد و نور استعداد خداداد اقتضای
جلیلتجه عند معالی پسند داورانه لرنده و ارستۀ
کلفۀ عرض و بیان و موی الیه بنددلرینک انها
واقاده سندن دخی ظاهر و عیان اوله جنی جهتله
تصدیع سرعالی خدیوانه لرندن اجتناباً مجرد شکر
سازی عواطف عالیۀ آصفانه لری معرضنده ترقیم
عرضیه ابتدار قلندی اولبابده امر و فرمان
حضرت من له الامر کدر سنه ۸۱

کذلك مشار البهر

حق عالی خدیوانه لرنده یمین و مسعدت
سرمدیه سی دائماً اقدم تمنیات عاجزانه مدن بولسان
سنین و شهور حالیه و مستقبله دن فیض حلولی تقرب
ایدن اربع و ثمانین و مأتین و الف سنۀ مبارکه سنک دیده
تبریک خصوصیت کار یسنه اماده بولندیغ حالدۀ انظار
اشنا و پیکانه ده ستایش پافۀ زهی ساحلخانه اولان

بندہ خانہ مطبوع الارکانہ اولورینہ کورہ نقل اولئمہ
طائب تبریک و سوسم ہارده شیر و شکر کی
امنراج و اتحاد و فیضہ و احسانہ تعالی ذات معالیمات
خدیوانہ لری نجمہ نجمہ شہور و اعوام کمال تندرستی
و بہبودی نام ایلہ فرما فرمای مقام عز و احتشام
اولم لری دعوات خیراتی و ساحل خانہ بی بہانہ مثلاً
انار و احسان متابع الوقوع داورانہ لری تشکرات
حقیقت غایبی تکرار و تذکار قلندیقنک عرض و بیانہ
ابتدار قلنمغلہ اولبابدہ امر و فرمان حضرت من لہ
الامر کرد ۵ جمادی اول سنہ ۸۳

کذلک مشارالہ

«جہانندہ خانہ نشیندن بیلور زیادہ * جلای
تربہ در آدمہ جلای وطن، اقتضای حکمت
احتواسنہ توفیقاً نہال باغ اقبال خدیوانہ لری دولتلو
پاشا اوغللری حضرتلری بورادہ عرض اخلاص

و عبودیت و اوروپادہ سیاحت ایلمک
اوزرہ اعزام بیورلدینی افتخار بخش
سر تعظیم و نفخیم اولان احسانامہ اصفانہ لرندن
رہین مدرکہ عاجزی اولمسیلہ مشارالہ حضرتلری
کوریلہ رک خدا باغشلسون ہر حال و قالی شایان
تقدیر و اعتبار مخدوم مکرم و معالی تبار اولد قلرندن
دعوات خیریتہ خدیوانہ لرینک تذکار و تأدیہ سبیلہ
برابر ماشا اللہ تعالی تندرستی و عافیتلری بر کمال
و خاکبای ہمایون حضرت پادشاہیدہ دخی شرفیافتہ
عن خطاب التفات اشتیال اولہرق چند روز
ظرفقدہ سمت سیاحتہ توجہ و عزیمتلری مصمم
و «بویلہ تدریجہ در جملہ اصول عالم قاعدہ سی نزد
دقایقہ دانی داورانہ لرنندہ مسلم اولدینی عرض و بیانیلہ
تقدیم عریضہ یہ ابتدار قلندی اولبابدہ امر و فرمان
حضرت من لہ الامر کرد سنہ ۸۷

کذلك مشار البهره

ادعیه خیریه و ائیده سنیه خدیوانه لری که وظائف مخصوصه قلبیه و لسانیه و مترتب ذمت خصوصیت انسانیه در حسن ادا لرنده دوام و اهتمام عاجزانه کامل و توجهات معالی آیات فخیانه لری حق عاجزیده الوف صنوف عنایات علیه و علیه بی شامل اولوب ایفای تشکرات واجبه منه هر تقدیر سعی اوفی قلنسّه عشر معشارینی تأدیه بیرون قدرت بشریه اولمغله اوروپا جانبیه تشریف فرمای دولت و اقبال اولد قلرندن برو تصدیع مدن تقاً بر قطعه عریضه تقدیم قلنمشیدی بوکره دولتلو خاله خانم افندی حضر تلری جانبیه ارسال بیوریلان نوازشنامه خدیوانه لرنده بندملرینه سلام ستم اتسام تحریر بیورلمسی حق عاجزانه مدد دائمی و ابدی بیلدیکم محاسن توجهات علیه اصفانه لری مشعر اولمسيله مفتخرتیافته وقوع اولان فرط مسار و افتخار عاجزانه می حوصله قلم

و قرطاس احاطه دن عاجز براغمغله عرض دیبای خصوصیت کاری تلاق التفات افزای داورانه لرینه تعلیقاً دعوات اجابتیهات علیالری تکرار قلندینی بیانیله ترقیم عریضه به ابتدار قلندی اولبابده امر و فرمان حضرت من له الامر کدر سنه ۸۶

کذلك مشار البهره

«سنته الوصال سنته» * «سنته الفراق سنته» فرقت صحبت شیرین ادای خدیوانه لری هر سنه مألوف و مسرور اولدیغمز توجهات جلیله داورانه لرله تجدد بیورلدیغنه و سنه جدیده ازهار بهاری «واذالبلا بل افصحت بلغاتها» قائف البلابل باجتسار البلابل معنای منیفیله ازدواج و امتزاج و مشارب ارباب اذواقه صفا بخش ابتهاج اولدیغنه بناء بغایته تعالی نیجه نیجه شین و شهرور کمال اقبال و سرور ایله نام فرسای جارباغ اصفهان و نمونه نمای الطف مسایر

جهان اولان کلزار هزار پاسدار خدیوانه لری
شرفوقوع تشریف عالی داورانه لرندن بنده لری
مثلو حصه مند مسار اوفی بیورلمسی تمیانتند
اولدیغمی تبریک سال جدید و سیله مناسبه اتخاذ
ایلدیکم معلوم عالی آصف اکرمیلری بیورلدقده
اولبابده امر و فرمان حضرت من له الامر کدر

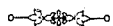
فی ۴ محرم سنه ۸۵

کذلک مشارلبره

جناب حق جل ثناؤه وجود لازم الموجود
خدیوانه لرینه عافیت مکمله احسانیه بالجمله خاندان
و خیرخواهان فخریه لرینی همیشه مسرور و خندان
بیورسون آمین. باغ عز و اقبال داورانه لری
هر بار باد آور شرف و اعتبار اوله کلدیکی مثلو
بلطفه و احسانه تعالی صلب توفیق فیض رفیقند
برنهال اقبال اشمال پیرایه بخش کهواره عالم مثال

اولوب نام نامی (عباس) ایله تسمیه بیورلدیغی
کوشنواز مسار و ابنهاج اولمسيله اول مخدوم
سعادت و سومک تبریک قدوم میامن لزومی تکراری
دعوات خیریه خدیوانه لرینه ذریعه حسنه اتخاذ
قلنمشدر « یوللرده قالدی کوزلر من کلدی خیر*
صوب خدیو اعظم دولتمآبدن ، اقتضاسنجه بوجانب
عالی بی تشریفه رغبت بیوریلور حساب و انتظارنده
ایکن ویشی طرفه توجیه و عزیمت بیوریله جفی خبری
التمغه « عافیت صحت ایکی یاور هموارک اوله* قنده
عزم ایلر ایسه ک لطف خدا یارک اوله « دعای
اجابتنامی پیرایه لسان خصوصیت قلنمشدر اولبابده
امر و فرمان حضرت من له الامر کدر سنه فی ۹۱

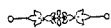

کذلک مشارلبره

السنه خواص و عوامده مثل سائر کبی دائر
اولان عزل و نصب امور مقدره دندر تعبیرندن

حضه دار و مقیم کوشه راحتمدار اولدم « عاقل
نه شاد اولور بوجهانده نه غم چکر، قاعده سینه
رعایت جمیع زمانده مستلزم آسایش و راحتدر بو
مقوله شیلر بر حکم (لکل زمان رجال) مقتضیات
تقلبات وقت و حالدن اولمغله بنده کزی اندیشناک
و متأثردر حسابیله دقیقه واحده بیله یحضور
خاطر خدیوانه لری تجویز بیورلما مسنی اخطار
و تمنی ایلم « وقت و صلتنده کلور موسم فرقتده
چکر، بقای توجهات بنده نوازانه لری هر شیدن
مقدم و بونک دخی طریان خللدن محفوظیتی نزد
عاجزیده ملتزمدر ادا و ایفا سنده تکامل ایتمدیکم
دعوات خیریه داورانه لرینه شو حال وحدت
اتصالده صفوت بال ایله اشتغال ایلیه جکم مثللو
توجهات التفات درجات خدیوانه لری دخی حق
عاجزانه مده اولوجهله ترایداب و ترقیدار اوله جنی
ارزو و امید قویسینده بولندیم معلوم معالیمزوم

بنده پرورانه لری بیورلدقده اولبابده امر و فرمان
حضرت من له الامر کدر فی ۱۱ شعبان سنه ۸۸

کذلک مشارالیه

شیمه جلیله خدیویلری ایجاب عالی سنجه
حق عاجزانه مده برکال بیلدیکم توجهات علیه
داورانه لری بالدفعات اثبات بیورلدیغنه بودفعه
دخی هامه پیرای فخر و مباهات اولان احساننامه
خدیوانه لری شهادت ایتمکله نه صورتده تقدیر و تشکر
ایلدیکمک بیاسنده قال و قلم عاجزانه دیارای اقتدار
اولیوب حقا که مایه فیضویه داورانه لرنده ودیعه
ید قدرت اولان فطانت فطریه اطلاعیافته حقیقت
قضیه اولدیغندن تکراری کلام باریک الله ایله
ستایش و دعادن اوزکه سوز بوله مم جناب حق هر
حال و کارده موفق بیورسون اراده ارشاد افاده
بنده پروریلرینه امتثالاً کوندزلری معابد و مشاهدده

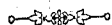
دستکشای خیر دعا و کیجه لری خانه خانقاه نشانه
عاجزیده زبان پیرای حسن ثنا اوله رق تماشاای
روش روزگار و «بر کیدشکه بونک احتمال عودتی
وار» لفظ و معناسنی تکرار ایدیورم رمضان
شریفک تبریکنده و قوعبولان تأخردن طولانی
شرمسار اولدیغمک عرض و بیانیله برابر دعای
دائی الادای داورانه لرنده تجویز قصور ایلمدیکم
مثلو بوما فیوما تقرینه ترقب اولنان عید مسعدت
بدیدک تبریک و تسعیدنده دخی قصور ایتامک
عزیمت ثابت سنده بولندیغم محاطعلم معالی ارای
خدیوانه لری بیورلدقده اولب سابه امر وفرمان
حضرت من له الامر کدر فی ۱۱ رمضان سنه ۸۸

کذلک مشارالیه

نزد معالیوفد خدیوانه لرنده بیانندن بری
اولدیغی اوزره دعوات خیریه داورانه لرینه مداومت

رتبه وضوحه پیوسته و حسن دوائی صحت علیه
اصفانه لريله اولاد و احجاد خدیو افخمیلری الام
کونیه دن هیدشه وارسته اولمق ارزوی دائمیسنده
بولندیغم حالد بلطفه و احسانه تعالی کریمه مکرمه
افخمیلری عصمتلو . . . خانم افندی حضرت لرنندن
بر حفید نجات نمود پیرایه بخش مهدشود اولدیغی
خیر مسرت پروری رسیده سامعه عاجزانه
اولسیله اب جلیل العنوان ایکن جد عظیم الاحسان
نام واجب الاحترامی دخی ذات معالیمات
فخیمه لريله مفتخر و مباهی اولدیغندن جناب رب عباد
نجه نیجه اولاد و احفاد مشاهده دیدارندن مسرور
و شادان بیورسون دعوات خیریه سی مکرر یاد و ایراد
قلندیغی بیان و ایماسیله ایضای لازمه تبریک و تمهنت
زمننده تقدیم عریضیه ابتدار قلندی اولب سابه
امر و فرمان حضرت من له الامر کدر.

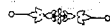
فی سنه ۸۶

کذلك مشار البر

دائرة دعای عالی خدیوانه لرنده مقیم ووجاهاً
وغياباً صوب والای داورانه لرینه عرض تعظیبات
و تصدیعاتدن متلذذ اولور مخلص قدیم اولدیغمه
مرتبات تبریکات مواسم وایام مسعوده لوازم اختصاصکاری
رقیتدن معدوده اولمسی وسیله سیله رمضان شریفک
مبشر قدوم محترمی ولیالی مبارکه نک اقدم و مکرمی
اولان لیلئه جلیله رغائبک ادراک امثال هزار
هزار یله بالدولة والاقبال مسرور البال اولملری
دعوات خیریه سنه علاوة ایفای رسم تبریککاری
ومصادقتشعارى معروضده تقدیم عریضیه ابتدار
اولنمغله اولبایدہ امر و فرمان حضرت من له الامر کدر

۸۸ سنه

کذلك مشار البر

صوب عالی خدیوانه لرینه مقدّمه تقدیم قلنان

عریضه عاجزی به جواباً هامه ارای تعظیم وتقجیم
اولان احساننامه بنده پرورانه لرنده دولتلو داماد
باشا حضر تلیرنک صوب عاجزی به مراجعت
واقعه لرنده دریغ تعلیمات اولنمغسی اشعار علیه
داورانملری اقتضای جلیلندن اولدیغی رهین مدرکه
عاجزی اولمسيله مشار الیه حضر تلی نزد عاجزی بی
بالتشريف مقتضای افاده خدیوانه لرینی افاده و بیان
ایتمش وعند معالیمند بنده نوازانه لرنده تعریفدن
مستغنی بولنمش اولدیغی اوزره منسوب خاکدر
خدیوانملری بولنان صغار بندکانک رعایت
واحتراملرینی وظیفه مخصوصه دن عد و اعتبار
ایلدیکم درکار ایکن مشار الیه حضر تلی کی شرف
صهریت سنیه لرله حائز مباحات و مفاخر و اصلاً
و فرعاً خاندان رصین البیان خدیوانه لرینه مستند
و مستظهر اولان ذات ستوده سمانک جانب عاجزیدن
هر بار مظهر تکریمات و هر طرفدن نائل توقیرات

اولمی خصوصاً سرانده تجویز قصور اولمیه جنی
شهادت جلیله قلبیه آصفانه لرله رتبه ثبت شده
بولندیغنه بناءً اطاب و تصدیقه جرأت اولمه میوب
تکریر دعوات خبریه فخیانه لرینه تردیفاً تمادی
توجهات عالیّه خدیوانه لری تمنیاتی معروضده تقدیم
عریضه عاجزی به ابتدار قلندمغه اولبابده امر و فرمان
حضرت من له الامر کدر.

فی ۲۹ ربیع الآخر سنه ۸۸

کذلک مشار الیه

بنده خانه لرینه مکارم افزای وقوع اولان
تشریف معالی ردیف حضرت پادشاهیدن طولانی
صنوف نوازش والتفات خدیو اعظمیلرینی حاوی
هامه آرای تعظیم و تفخیم اولان احساننامه نامی
فخیانه لری من عالیسی حرف بحرف معلوم عاجزی
اولمشدر.

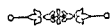
مخاص قدیملرینک مظهر اولدیغ نفات علیه
و جانب منی الجوانب حضرت تاجداریدن نوبنو
شرف ظهور اولان توجهات متوالیه حضرت
پادشاهی مجرد و مطلق طرف باهر الشرف حضرت
خدیویلرینه اولان منسویت عاجزانه مک آثار
جلیله سی اوله رق هر حالده بونک قیمتی تقدیر ایله
دائماً و مفتخرأ دعوات مخصوصه فخیانه لرینه حصر
وجود ایلدیکم نزد معالیوفد کریمانه لرنده حالات
معلومه دن بولندیغنی جهتله بالخاصه اشبو وسیله ایله
نائل اولدیغ الطاف جلیله خدیوانه لرینک فریضه
شکرانیتنی ایفا و دائماً منتداری بولندیغ توجهات
جلیله فخیانه لرینک دوام و بقاسنی استدعا معروضده
عریضه عاجزی ترقیم و تقدیمه مسارعت قلندیغنی
معلوم عالی آصفانه لری بیورلدقده اولبابده امر
و فرمان حضرت من له الامر کدر.

۲۵ شعبان سنه ۸۴

کذلك مشارالیه

مهر توجهات جلیله جناب شهنشاهی حق
عاجزانه مدد دائمی اللعان واثار برگزیده بی هر زمان
نمایان اومسی ملا بسه سیله بود دفعه عواطف الطاف
افزای حضرت پادشاهیدن احکام عدلیه نظارت
جلیله سنه وقوع مأموریت عاجزانه مجرد توجهات
جلیله داورانه لری ثمرات علیه سندن اولد یغنی بیانه
اماده ایکن شرف ظهور ایدن تلغرافنامه فخیانه لرنده
اشعار بیوریلان تبریک سنیة بنده نوازانه لریخی دولتلو
ریاض پاشا بنده لری افاده وایفا یتمکله و بود درجه لرده
بر بریخی تعاقب ایدن التفات خدیوانه لرندن قنغیسنک
تشکرینی یرینه کتور مکده حیرت الویر مکله
دعوات خیریة اصفاه لری لسان و جنان
صدقیان ایله تکرار و دوام و ترقی توجهات جلیله
داوراکر میلری نیازی معروضنده ترقیم عریضه یه

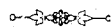
ابتدار قلندی او بابده امر و فرمان حضرت من له
الامر کدر . جمادی اول سنه ۸۸

کذلك مشارالیه

صنوف توجهات والوف التفات حضرت
خدیوانه لری مشعر و مبشر اولان کرمنامه بنده
پرورانه لری سعادتلو طلعت پاشا بنده لری یدیه
سایه بخشای سر تعظیم واجلال و افاده واقعه لرندن
تلقی اولنان انواع الطاف خاطر نوازانه لری مستلزم
مفخرت یمثال اومسیله برابر رمز تعالی و تبارک
حضر تلمری صحت و عافیت تمادیه احسانیه بالجله
اعضای خاندان جلیل العنوان خدیوانه لریخی شادمان
بیورسون امین اثر انحراف عباره سندن جواهر
صدق خصوصیت داورانه لریله مشحون اولان
خزینة قلب عاجزانه تأثر پذیر اولور ایکن مزاج
محاسن امتزاج کریمانه لری رتبه صحت و اعتدالده

اولدینی بشارتی اوزرینه مع التشکر دعوات
مخصوصه بنده پرورانلری تکرار قلنوب سایه
توجهات فیضوایه خدیوانه لرنده بنده لرینک دخی
حافیت عاجزانم درجه معتدله ده بولندیغنک
بیانیله برابر بقای توجهات علیه خدیوانه لری
نیازی معرضنده تقدیم عریضه عاجزی به ابتدار
قلنمغله امر وفرمان حضرت من له الامر کدر .
۲۵ جمادی اول سنه ۸۹

کذلک مشار الیه

قدمای علمای اعلام وجهابذه لازم الاحترامدن
فضیلتلو ابراهیم افندی داعیلرینک سن شریفلری
راده ثمانینه مقارب واشواق زیارت مقامات مبارکه
عنان اختیارینی جانب حجاز واجب الاعزازه جازب
اوله رق اولصوب معالی اویه عزیمت وابتدا محروسه
مصرده غنوده مشاهد ومراقده اولان ابنیا واولیا

واصفیا واتقیا اماکن محترمه لری زیارتنه نیت
ایلدکلرندن بعنایتہ تعالی تلاقی حضور التفات وفور
داعی نوازیلریله تشرفلرنده ذاتاً و حقیقه رعایت
علیه حضرت خدیوانه لرینه شایان ومؤثر الدعوات
ذوات فضائلسماندن اولدینی ناصیه حال وقلنددن
نمایان اوله جنی جهتله حق داعیانلرنده سزاوار
بیوریله جق تلطیفات جلیله کرمیانلرندن حال
شیخوختلرنده شادمند اوله جقلری مثللو مساین
هایون حضرت پادشاهی ایکنجی کتابتی خدمت
باهرالمفخرتیه مباهی مخدوم مقادیر آکاهی سعادتلو
ضیا بک افندی حضر تلری دخی حصه دار شادی
واقتخار اوله جنی بیانی معرضنده تقدیم عریضه به
اجتسار قلنمغله اولبابده امر وفرمان حضرت
من له الامر کدر . سنه ۸۹

کذالك مشارالیه

اسکندر یه دن بالعافیه حرکت عاجزینک دردنجی
 صالی کونی صباحین در سعادته وصول عاجزانم
 میسر اولوب فقط بوغازده و مرمره تصادف اولنان
 بادوباراندن حاصل اولان شدتلی نزله جهتله یوم
 مذکورده مابین هایون جانب عالیسنه کیدیله میوب
 برق چکونلر تیمار وجود نصیره تاریخ عریضه دن برکون
 مقدم شرف صدور بیوریلان اراده سنیه جناب
 پادشاهی به منی کیدیله رک خاکپای هایون حضرت
 شهنشاهی به یوز سورلدی تبدیل آب وهوادن
 استفاده ایلدیکمه وجه ووجود عاجزانم دلالت
 ایلدیکی طرف عالی حضرت ولی نعمتدن بالیمان
 صحت علیه خدیو بلری سؤال بیورلدقده خاکپای
 هایونلرینه یوزلر وکوزلر سوررلر دنیله رک عرض
 عبودیت وتعظیبات فوق العاده فخیانه لری بیسان
 وافاده قلندقدمه بیان محظوظیتله برابر کیفسز لکری

ندندر کوزلری نیچون انجیدور سؤال شاهانه لرینه
 جواباً بوسنه مصرده دخی امثالی کورلما مش شدت
 شتادن نشأتله زیاده صغوق المقی و نزله ایله اوغراشمقدن
 وکوزا غریبی ایسه یه نزله تأثیر اتندن اولوب حقیقه
 منحرف المزاج بولندقلری حالد و داع اولنشدی
 دیدم بورادن کجوب اوروپایه تبدیل هوایه
 کیده جکلا ایش بیوردقلرنده خیر اوروپا حوادی
 کلیاً بی اصلدر لکن تبدیل هوایه احتیاج لرینی
 اطباء بیان اید یوزلر اولسه اولسه خاکپای هایون
 ملوکانه لرینه یوزلر سورمک شرف عالمهاسنه نائیلته
 بیله بوغاز ایچنده تبدیل هوا ایدرلر بوده همان
 شمیدیلرده مقرر حکمنده اولیوب چونکه دربار
 مرهمتقراره ایرکن کللری حسب المصالح ایرکن
 عودنی اقتضا ایتدیردیکندن وعودتده جامکندن
 قرغین حمام حلوتنه کیرمک حاللرنده بولندقلرندن
 تموز ایچنده کلوب ایلول اواخرنده عودتی موافق

موسم تصور اید یورلردی دینلدی واقعا استانبولک
 هواسی بشقه دیارلره مقدس دکلدر بیورلدی بوندن
 صکره سیاحت صعیديه و تماشای قنالدن و آب هوادن
 سوزلر جریان ایلدی اورادن مهد علیای سلطنت
 حضر تلی دائره لرینه کیدیلوب تعظیبات خدیوانه لری
 بالتبلیغ باب عالی یه کلنوب صدر اعظم حضر تلیله
 کورشلدی و سلام و محبت خدیویلری افاده و تبشیر
 ایدلدی بنده کزدن بر ساعت صکره باش
 ماینجی قپویه کلرک شوکتلو افدمن معاشکزه
 یکر می بش بیک غروش ضمله یتش بش بیک غروشه
 ابلاغ اولندیغنی و بر سابق شورای دولته مداومت
 عاجزانه م وقوعبولان اراده سنیه حضرت پادشاهی
 اقتضاسندن بولندیغنی صورت مخصوصه ده صوب
 ساهی خدیویلرینه افاده و تبشیر ایتمک لکم . اموری تنی
 کتوردی شو صورت کمال علو جناب حضرت پادشاهی
 مقتضای جلیلندن بولمنسی جای دقت اولمغله بنده کنز

دخی مقابلنده تعییرات و تشکراتی تکرار ایدرک
 مابین هایون باشکتابتی مقام والاسنه بر قطعه تذکره
 عاجزی تحریر یله عرض تشکر اولمنسی موجب
 محظوظیت حضرت پادشاهی اوله جنی جهته
 بویله جه سنه ایجابی اجرا قلندی بحمده تعالی عافیت
 عاجزانه م یوما فیوما ترقی ایدرک مألوف و مأنوس
 اولدیغنی دعوات مخصوصه خدیوانه لرینه دوامده
 اوله جنغ معلوم عالی خدیوانه لری بیورلدقده
 اولبابده امر و فرمان حضرت من له الامر کدر .

۱۵ ربیع الاول سنه ۹۱

کذلک مشار الیه

حق عاجزانه مده بدیهی الاستمرار و سزاوار
 بیوریلان مهر توجهات جلیله خدیوانه لری آثار
 علیه سنه مترتباً هر حال و کارده شرف خصوصیت
 و منسوبیت عاجزانه مک وقایه سی امرنده اراده
 معالی عاده فخیانه لری ارزان بیوریه کلدیکی

معهود افسدینک خیانتی متضمن
پیرایه فرق مباهات و مفخرت اولان کرمناسمه
عالی داورانه لرندن دخی معلوم عاجزانم اوله رق
ملفوف بولنان استطاقنامه محققانه ذات معلاصقات
خدیوانه لرینک خبر خواه بی اشتباهی ذات عالی
نظارتنهای ایله برلکده مطالعہ برله اول خبیث
مادرزاد و شحص سفاهت نهادک حقنہ بحق اجرا
قلیان معامله عادلانه باعث انشراح درون اولمغله
دعوات اجابتسمات داورانه لری برلکده تکرار
وتذکار و دائرہ دن طردی خبری عثمان بک قوللری
طرفندن اشعار قلنمغله کفاتی تحتیدہ اولان معلوم
اولمقدار التوفی کنندی کیسه سندن ادا و بعدازین
امالی سفهانک دائرہ یه اوغرادل سندن اجتناب
واتقا ایلمسی مومی الیه قوللرینه بروجه اکیدتحریر
وتأکید اولن دینک عرض و بیانیه تمئی بقای
توجهات چا کر نوازانه لری معرضندہ ترقیم

عریضیه ابـتـدار قلنمغله اولبابده امر و فرمان
حضرت من له الامر کدر سنه ۸۳

کذلک مشار الیه

دعوات خیریه و تراید شان و شهرت علیه
خدیوانه لری استلزام ایدر اسباب مناسبه نک حسب
الخصوصیه موقع حصوله وصولی اعتیاد صادقانه
قاعدہ سندن عدد ایلدیکمه بنساء حریقزدکان
آستانه دن اعانه نقدیه آله میه حق و کیسه یه اوج
آچه میه حق ذوات و کسانه برر مقدار شی
احسان و بومثللورک ممنون و شادان و دعوات
خیریه لرینک اغتنامنه رغبت علیه خدیوانه لری
ارزان بیورلمسی اولا و اعلا اولور تصوری
سعادتلو راسم پاشا قوللرینه ایما و اشراب ایلمشیدم
بنابرین بودفعه الدینی فرماننامه فخیامه لرنده
بالمطالعہ اقتضاسنه باقلمق اوزره تنسیب اولانلرک

برقطعه دفتری تقدیم قلنسونه مساعدۀ علیہ
 داورانه لری ارزان بیورلدینی صوب عاجزی به
 بیان قلنمغله تکراری ادعیۀ خیریه کریمانه لریله
 صنوف خمسہ بی حاوی برقطعه دفتر یاییلوب لفا
 تقدیم صوب عالی خدیوانه لری قلنمشدر مطالعه
 سندن حقیقت کیفیت مقرون علم عالی داورانه لری
 بیوریلہ جفی اوزره اصحاب اسامینک نائل الطاف
 بیکسنوازی رحیمہ لری اولہ جقلمری حالده شاید
 نہ مقدارشی ویرلمسی مناسب اولور سؤال عالمسی
 ایراد بیوریلور احتیاطیلہ احوال واعداد صنوف
 خمسہ به نظراً برقطعه دفتری تنظیم ایدیله رک
 تقدیم قلنمغله شامل اولدینی مبلغ عنسات
 بیوریلنجه افراد صنوفه کوره تخصیص وتعیین
 دفتری یاییلوب پاشای مومی الیه بندہ لرینہ بالاعطا
 وساطتیلہ محالمرینہ ایصال ایدیله رک مفردات
 تقسیمہ سی دفتر مزبورک تقدیمیلہ منظور عالی

خدیوانه لری بیورلمسی مناسب اولہ جفی تصور
 کردۀ عاجزی اولمسیلہ برابر امروفرمان داورانه لری
 هر نه مرکزده تعاق بیوریلور ایسه عین اصابت
 آندہ اولہ جفی بیسانیلہ استبقای توجہات جلیلہ
 بندہ پرورانه لری معرضندہ تقدیم عرضہ به جرأت
 قلنمغله اولبایدہ امروفرمان حضرت من له الامر کدر

سنہ ۸۱

کذلک مشار الیہ

اعیاد مسرت اعتیاد تزیین ممالک وبلاد
 ایلدیکہ عمر واقبال خدیوانه لری مزداد اولمق
 دعوات اجابتہائنه فرط مداومت عاجزانہم عند
 عنایتند بندہ پرورانه لرنده مستغنی بیان اولوب
 بومثللو ایام مبارکدن عد و شمار وزینت افزای
 وطن باهر الاشتہار اولان سور سرور موفورک
 وظیفہ تبریکہ سی حسرتکش و آرزوداری اولدینم

ذات معالسات داورانه‌لرینه بالذات وبالخاصه سرد
مقدمات دعائیه ایله عرض و بیان غایه الغایه نخبه
آمال مصادقت اشمال عاجزانه‌م اولدینی عیان ایکن
(کل امر بوقته مره-ون) سری و رای سرا
پردۀ (الاجتماع مقدر) دن روغون اولسنه خدا
بیلورکه نه‌دیجکی بیله میوب اعتراف جرم و قصور
زمینده تحریراً ایفای وجیبۀ تبریکسازی به جرأت
وجسارت ایله برابرکافۀ اولاد اجماد واحفاد خاندان
معلا بنیان داورانه‌لری سن پیری فخیانه‌لرنده -
خلد الله شانه ابداء - دائرۀ فاخره‌سنده فرداً فردا
خدمت دستگیری خدیوانه‌لرنده برخوردار
وبرمراد وباغ کاردانی و کامرانیده برونه‌مال
فیوض استعداد اولملری کلدستۀ دعوات خیریه‌سی
معروض بارگاه جناب رب عباد قلنمه‌له هر آن وزمان
وباخصوص شمدی به قدر دوللو خاله خانم افندی
حضر تلری جانبندن النان مکتوبلرده حق‌لرنده

متصلاً ومستمرأ شایان بیوریلان درلو درلو التفات
و... خانم جاریه‌لرینه دخی خانه و خانمان عنایت
واحسان جلیله آصفانه‌لرندن طولایی حصۀ
عاجزانه‌مجه متشکر ومقتضی اولدینم وجهله آنافاناً
توجهات معموره الجهات خدیوانه‌لری حق
عاجزانه‌مده بیدریغ بیورلسی باینده امر وفرمان
حضرت من له الامر کدر سنه ۸۵

کذلک مشار الیه

بو طرفدن تشریف عالی خدیویلرندن اولجه
بعض کسانک القا ایتیش اولدقلری فتنه و فسادک
اولجانبه عودت سنیۀ داوریلرنده بعض مرتبه
کفتکو وبرادر عالیلری دوللو مصطفی پاشا
حضر تلرینک دائره‌سی وکیلی ۰۰۰۰ بک ایله ینسه
دائره‌یه منسوب بعض خدمه‌نک مساعدده‌سیله
وقوعبولش وحتی مپرمومی الیه طرفندن مشبار

الیه حضرت تلرینه یازیلوب کوندرملک اوزره ایکن
ارسال وایصالنه واسطه بولنان آدم طرفندن
حضور عالی خدیویلرینه تقدیم اولنوب صورتی
ارسال بیوریلان ورقه مائنجه میرمومی الیهله
دائرة ده مستخدم اوج نفرک بوجانبه نقل واعزاملریله
اکتفا بیورلمش و دائرة ده غیر مستخدم اوله رق
بونلرله برابر او یغونسزلقده مدخلی بولنان دیگر
ایکی نفرک سائر محالره ابعاد قلندیغی اکلشلمش
ایدوکی و مشار الیه حضرت تلرینک دائرة سنه متعلق
اولان امور و مصالحک حسن اداره سی حسب
الاخوه نزد معالیوفد داوارانه لرنده پک ملتزم
اوله رق اجراءات واقعه طرفین بیننه القای نفاق
وفساده متجاسر اولنلرک دفعی مقصدندن عبارت
بولندیغی تفصیلات وافاداتی شامل ۲۲ رمضان
سنه ۷۹ تاریخیه مؤرخاً زیورانله تکریم واحترام
اولان برقطعه تحریرات علییه آصفانله ری مالی

و ذکر اولنان صورت و ترجمه مؤدالری
رهین ایقان عاجزی اوله رق مومی الیه ۰۰۰۰ پک
دخی بو طرفه کلرک صورت حال کندوسنه بیان
وافاده و ذکر اولنان صورتلر اراء اولندقدده مشار
الیه حضرت تلرینه او یولده تحریرات یازمامش اولدیغی
بیان و ترجمه مذکوره بی کلیاً انکار ایلمش و کندیسنه
اسناد اولنان حرکاتدن برأت ذمت طلبنده بولنش
اولسی اوزرینه کیفیت بعض خواص وکلای فحام
حضراتنه حکایه و محررات مذکوره دریش نظر
مطالعه الیه ایجاب حال بینمزده لدی التذکر میر
مومی الیه حقیقه بوشیلرده ذی مدخل بولنوبده
متجاسر اولدیغی حرکات تفاسیرکارانه سی اول امرده
مشار الیه حضرت تلرینه بیان وایما و ترتیب و تعیین
مجازات لایقه سی کندولرینه حواله بیورلمق کی
بر معامله جلیله لطف سازی ابراز و اجرا بیورلمش
اولسه اپدی بو صورت مشار الیه حضرت تلرینی مهر

مومی الیه حقنـده لازم کلان معاملہ تأدیہ نک
 سرعت اجراسی مجبوریتندہ بولندیرہ جنی درکار
 ایسہ دہ مادامکہ کندولرینہ بیان حال بیورلمقسزین
 مومی الیہ و دیکرلری حقنـده اولصورتلہ اجرای
 معاملات بیورلمش اولسی مشار الیک انکساربال
 وفوق الغایہ تألم و تأثرینی موجب اولدیغنه وذات
 معالیمات داورانہ لرینک محافظہ شان عالی ووقایہ
 نفوذ سامی خدیویرلی وعلی الخصوص امر
 ادارہ نک محور لایقندہ جریانیلہ قاطبہ احوالہ
 حسن موفقیئت سنیہ لری کرک نزد معالیوفد حضرت
 پادشایدہ وکرک عند وکلای فخامدہ زیادہ سیلہ
 ملتزم اولدینی مثللو برادر عالیلری مشار الیہ
 حضر تلرینک دخی اوراجہ وقایہ ناموس واعتبارلری
 مطلوب ومرضی اولوب حقنـده دوام وازدیاد
 توجہات سنیہ داورانہ لری وحسن وفاق طرفینک
 تطرقی خللدن محافظہ سی جملہ تمنیات خالصہ دن

بولندیغنه بناء شو حال انفعال و تأثرک دفع وازالہ سی
 اسبابی لدی المطالعہ بومادہ عارضہ نک وجودہ
 کتورمش اولدینی حال تأثر و تکدرک دفع ورفی
 حقنـده شریطہ اخوت و مروتہ مترتب اولان
 تدایر تالیفیہ نک اجراسی قضیہ نک مسلم اولان
 رأی رزین اصابتفرین خدیویرلینہ حوالہ سی
 لایح خواطر اولان صور تدایرک الک اسلم واحسنی
 اولق اوزرہ تذکروتنسب قلنمش اولغلہ خصیصہ
 ذات مکارسمات داوریلری اولان شیعہ فخیعہ
 نزاکت وفتوت ایجابجہ مشارالیہ حضر تلرینک شو
 وقوعات مؤثرہ دن طولانی حسب البشریہ حاصل
 اولان تأثیرات قلبیہ نک دفع وایحاسیلہ تطیب
 و تأمین بالی حقنـده سانح خاطر عالی خدیویرلی
 اولہ جق صورت حسنہ نک اجراسی خصوصہ
 ہم علیہ خدیویرلی بیدریغ و سزاوار بیورلمسی

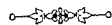
بیانیله ترقیم عریضه مخصوصه به ابتدار قلنمغه
اولبایده امر و فرمان حضرت منله الامر کدر
فی ۱۱ شوال سنه ۷۹

کذلك مشارالیه

منبع فیوضات قدر و اعتبار اولان حضور
عالی خدیوانه لرینه تقدیم عریضه عهدۀ خصوصیتہ
فریضه اولمغله بونک اداسنه تبریک لیلہ شریفہ
رغائی وسیلہ جیلہ و بوسیلہ ایله توالی عوالی
توجهات بنده نوازانه لرندن احراز مفاخر جلیلہ
ایلمک ارزو سنده ایکن شیخ محافل کمال رشادتلو
جمال افتدی داعیلری اولصوب عالیدن
بیغای شکر خاشکلو ورود و هله ملاقاتده اغاز
نغمه و سرود ایلیه رک اولاغدای روح و سرمایہ
فتوح اولان قند مکرر سلام معالی اتسام داورانه لری
لسان فصیح البیان لرندن کوشنواز عاجزانہ اولمی

آئنده تعظیماً للاستلام قیام و با تکریمات کامله تاقی
و احترام اولنمسیله رمز تعالی و تقدس حضرت لری
لایعد و لایحصی ایام و لیلای مبارکه ادر اکیلہ مقرونأ
بالصحة والاحلال و محفوفأ بالدولة والاقبال ذات
معلا صفات فخیانه لرینی مقام حکمرانی و کامکاریده
مسرور الفؤاد و نیجه نیجه سلام عالی و التفات باهر
المعالی داورانه لری تتابع و توالیسیله عاجز لرینی
بوانه قدر شرفیاب لطف بی عد ایلدیکی مثللو
اوان پیریده دخی مبهیج و دلشاد ایلمک دعوات
اجابات غایاتی تکرار قلندی ثانیاً اصلاح قرا
و بلاد و فلاح احوال عباد امرنده ارزانی بیوریلان
عدل و داد خدیوانه لرینی مظهر و متشکر اولدینی
الطاف عمیمه فخیانه لرینه برلشدیروب سمع و بصریله
ایشدوب و کوردیکی مدایح و مناقب و مواقع و مواکب
حضور خیر خواهان خدیوانه لرنده دخی افاده
و تعداد ایتمسندن تکرار علی التکرار منتدار افتخار

اولدم . افندم ! نزد حقایق اشناى داورانه لرنده
 روشنا اولدینی اوزره حقیقه لازمه علوشان
 وعظمت دوستان بندکان وزیردستان ودعاوران
 حقلرنده رعایت ومرحمتدن عبارت اولوب بفیضه
 وکرمه تعالی بوصفات جلائل آیات ایسه حال
 وشان داورانه لرنده مودوع وموجود وبناء علیه
 السنه کبار وصغاردن النان ثنا ودعا مستلزم دوام
 دولت وقوام صحت وجود اولمغه مع التشکر تبریک
 ایلرم اولبایده امر و فرمان حضرت من له الامر کدر
 فی ۹ رجب سنه ۸۵

کذلك مشارالیه

ماه مبارک رمضانک تبریکینی متضمن تقدیم
 قلنان عریضه عاجزی به جوابا ارسال بیوریلان
 التفاتنامه عالی داورانه لری رسیده دست تکریم
 وافتخار اولمسیله ایفای تشکر مخصوصه ابتدار

اوزره ایکن هلال شوال المکرّمک شاهراه سمان
 ارائه ابروی دلارا ایتسی تقربی مبشر یوم عید
 ومشعر زمان تبریک وتسعید اولمغه ایام مغفرت
 اتسامده دعوات مألوفه خدیویرینه مداومت
 ایلدیکم مثللو عید مسعدت بدیدی دخی تبریک
 وتسعید معرضنده عریضه عاجزی تقدیم صوب
 والای داوریلری قلندینی معلوم عالیلری بیورلدقده
 بعدما دخی توجهات معالی آیات اصفانه لرینک حق
 عاجزیده کما کان بیدریغ بیورلمسی بابنده امر
 و فرمان حضرت من له الامر کدر سنه ۸۱

صدر اسبقو عالی باشا مرحومو

بالدفعات شرفوقوعبولان التفات حیات آیات
 بنده نوازانه لری مقابلنده بر حکم (کلام المریض مریض)
 هر تقدیر عمیق وعریض تشکر ایلیه جک اولسه
 هزیان محموم وتصویر خیال موهوم قییلندن اولور

جز میله اتقا واول وظیفه عالیہ نک حق ایفاسنی
 تعلیق زمان رؤیت نور لقا ایلدم داورا دادکرا
 اصف عالیکمر! اولکی کونه کلنجه کسب عافیت
 استعدادی ترقیده ایدیمده ذاتی دانای زمانه عد
 وز عنجه فرقه اطبایه تعیین حد ایدن ندیم مستدیم
 یعنی حکیم طبابت عدیم قضای ناکمائی یا خودحمای
 آنی کبی کلهرک بین السماء والسّمک سرد ایلدیکی
 اقاویل بی نمک اراسنده فدا واهدا ایلدیکی ذبیحه
 بقره اسرائیلیدن معمول کوفته کمونی و سکر مکرر
 مصریدن معمول حلوائ اصاب البونی یمک یرینه
 براز کباب ماهی لورک و یارم قدح شراب ناب
 اردک اکل و شرب اولنمسی موافق دأب حکمت
 ومدار ضعف قوت علتدر قول نامعقوله مبتلا
 اولدیغم اوبصالح بلایله اتباع سبب عودت صداع
 اولمسنندن بالین نالش واینده متشکی و مزاج هرشی
 امتزاجدن متشکی ایکن احسانامه بنده پرورانه لری

«چوبک دستمه قومشدی اومرغ دولت» اشیان
 سر تعظیمه چیقردم فی الحال، تفخیم واجلالیله مانند
 بال هما یونفال وضع بالای هامة البجال قلندیغی انده
 (دردسر باش اغریسی دشوارکوج) دلالت ضلالت
 طیب عجبیدن اوغرائیلان دردسردن ازاد وهان
 سوب اصفانه لرینه سجباً علی الوجه لامشیاً علی القدم
 رخسای تشکر اولمق خولیا سنده منشرح الفؤاد
 اولدم لیکن نه چاره که برصغوق وارکه فلکده مه
 انورد ترر» واهمه سی چندروزه بوشرف جهانهادن
 محرومی قلم الم ایله امضا ومهجوری عالی
 داوریلری «برحرارتله چیقردم اربعین هجری کیم»
 جهره لریدا اولوردی آماشباردن بیتک تکراریغی
 اقتضا اتمکله عفو عالی جامع المعالی داورانه لرینی
 تمی و برایکی کون دخی ادای وجیه تصدیعه
 رعایت قائده احتیاط وتائی ایله اوراد ملائک
 واذکار سگان سبع ارائک اولان دعای عالی په دوام

و - اذا مادعوننا لتمكينه يقوم البرايا لامينه - مقامنده
قيام ايدرم كافه اراده خديويلرى عين صواب
ومقلوب غير مستوى كامل اولان يتتاي وجود
عاجزانه مطن واشتباهدن برهان بي ارياب اولمغله
نفس مناهي هوسه لوم واخلال راحت نوم ايليه جلك كار
ناهمواردن برهيز وتبكر وهنكام تصور حمامده انجام
نافر جام تذكر اولنه جغه تا مين و بلكه رفع سبابه مين ايده
بيلورم داعي ثناراعى تيممى افنديك احسان
بيوريلان ضم معاشي اعظم اسباب دائره انتعاشي
اوله جغندن حين تبشيرده دوام دولت وثبات حشمت
وكالتپناهيلرى دعوات مأثوره سنى عقب ايفاي
فرائض اوقات خسه ده تيممه بازوى دعاو (لا عيب
فيهم غيران ضيوفهم* تلام بنسيان الاحبة والوطن)
مال بلاغت اشتمالى صماخ زمرة غريابه حتى ديار
عرب عربايه اسماع وايصالى ادعا ايليه جكي اتم
مأمول وبوندن اشاغيسى داخل دائره عيساره

مشهوره (ويالها قصة في شرحها طول) اولمغله
اولبايده امر و فرمان حضرت من له الامر كدر.

۷۴ سنه

عالي ياشانك برائى مصلحت يار سره بولند قلمرى

مدرسه يازيله تحريات

حضـوراً و غيابة تصديق سرعالي بنـده
پرورانه لربى سرمايه فيض و فتوح وللدعوات تأثير
بليغ اقتضاسنجه ادعيه جليله خديوانه لربيه مداومت
عاجزانه بي اعلاى غداى روح بيلديكمه دن يولارده
قالدى كوزلرمز بكارلر خبر «ديرديمز بعونه تعالى
يارسه شرفوقوع قدوم معاليلزوم داوريلريله مقدمه
مصالحه مباركه اولان متاركه قرار ويرلديكي پيام
راحت انجامنى حاكي حكاية سرعت هدهد و كبوتر
نام پرى سخايف كتب رسائل قديمه نك زيب و زيورى

واندیشه بنی بشر ایله محکمه خلیاده ادعای چاکوری
 ایدن تلغراف ایله نشئه آور ظهور و بحق خدای
 متعال ساحه مباحه قلب عاجزانه مه آئیده ورودنده
 اولان کاربان طیور سرور و حورک بیان نوع عددی
 من قبیل تعداد سرور ایام و شهوردهور اولمغله
 بیغای خامه سیاه منقار نقصان کاملنی اظهار
 و فقره دعائیه نک اوزامسی میانه مشاغل مهمه ده
 تصدیع سرو هوش افسر عالی به مؤدی اولور
 زمینیه وجه اختصار اختیارینی اخطار ایلیکنندن
 شاشروب امداد ایلین بکا ای قدسیان امان دیدمده
 خاطر عالی داورانه لری خصوصی رجانه دودست
 تضرع و ابتهالی درگاه اجابتنا هه کشاده و آرتق
 سوزک اوزایه جغنی قلم عجز رقه صور مایوب «قاصد
 ناکاه دراین کهنه دیر» غلغله انداخت که از صلح خیر
 اشارت پر بشارتی ورودی آنده عودت معالیم نقبت
 خدیو یلیری استقباله سمندی پیونده اندیشه نی شمیدین

آماده ایلدم اولب ابدیه امر و فرمان حضرت
 من له الامر کدر فی سنه ۷۲

عالی یاشانک کرمیده بولنم قلدی آوانده بازیمده
 تحریرات

حضور عالی دام محفوفاً بالعالی که محشر ظرفا
 و معشر عرفادر حضوراً و قالاً بلا تلغم تاب تکلم
 مواجهه استاده اعسر من التعلم اولدینی کبی غیاباً
 و قلماً انهای حال تمنای محال اولمغله بوسفر مشعر
 الظفرده تقدیم عریضه دن اعراض یعنی ادای وجیبه
 خصوصیت سکاریده اغماض نیتده ایدم بتوفیقہ تعالی
 فیض سلامت وصول عالی به دائر باب عالی به ورود
 و تحسبهم ایقظاً اعیانندن سلب رقود ایدن
 محررات عالیہ نک برنده تحریر بیوریلان سلام
 ارأئه طریق کلام ایلدیه ده چه سود که نادی معانی
 هادی بنده نوازانه لرنده بونجه ییلاردنبرو آلفته

التفات اولان مخلص مستدیم « بیل قدرینی وقت
خوشگذارک» مواسم هر بهارده سایه اشجار و میانه
ازهارده ورقکردان دیوان ندیم ایکن خداعلیمدرکه
وقوع دغدغه شعور انداز فرقتدن خزانه فکری کیسوی
دموی جادو کبی پڑ سرده و پریشان و صندوق حافظه سی
محزن سرسامی و نسیان اولدیغندن ذهن فهم و طبع سلیم
کلیل و تنگی زمان دکل فراخی اوان بیله اولسه
معنادن صرف نظر لفظ رنگین و معتبر تدارکنده
زبان قلم ذبون و ملیل اولمغله سوز بوله میوب
صحیفه فلك اطلسمدن ساده علی العاده عریضه
تقدیمندن ایسه یالکنز ایفای وظیفه دعاده بولمق
اولی کورملکله اول وادی قدیمدن کچرک بجا و ناجا
عفو و مسامحه الی التجا و نیچون عریضه تقدیم ایتیمور
حیالی الحاحخانه عالیدن کچما مسنی بر طریق «بین
تفاوت ره از کجاست تابکجا، نیاز ورجا ایلر
و بناء علی هذا بو ورقپاوه اواره عباره که زیر

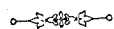
وبالاسی ولفظ و معنای تادر برابر بر برید خبر
بردر « بو عریضه واروب صوب دولتشکه» اوله
بنم یریمه جای احترامه مشول» خلعتی کیدرلمش
بر رسولدر نظر رغبت علیه فخیمانه لریته شایان
بیوریله « دل پیش تست دولت من این قدر بس
است » افندمن فی ۱۵ جمادی الاول سنه ۸۴

مشارالیه بیرام تبریکی

« مرحبا غره غرای فرخفال* حرز بازوی
صفا یعنی هلال شوال* نیجه مه شکل دلاراسی افقده
کورینور* نیم نقشی اثر ختم قبول اعمال» ستایشنه
خلاصة المال اعنی به شاهد شهر شریف شوال
بزم خواطر افروز زمانه عرض جمالدن خمیازه
کشان جام مالامالی نائل برونوال ایلدکجه دعوات
اجابت ایات خدیوانه لری عاجز لری مثللو بالجملة
دعا خوان فخیمانه لری لسانندن « صدق و اخلاص

ایله برکونه دعا ایتملی کیم* مظهر حسن قبول ایده
خدای متعال* دولت ونعمت وصحت متعاقب هر دم*
روزی عید وشبی قدر اوله الهی هر سال* قطعه
غراسی منتشر محافل اهالی* مأرب و امل اولسی
نیازنده بولندیغ زمینده تسعید عید و رسم عتیق
تجدید صوابدید رأی سدید کورندیده چه چاره
قاعده متخذه حاجز و بوقدرله اکتفا تجویز کرده
بنده عاجز اولمغله اولبابده امر و فرمان حضرت
من له الامر کدر. ۳ شعبان سنه ۸۴

کذلک مشارالیه

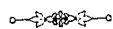
«اصولی جنک حربی اولدجه برقرار اولمز*
بلند اولسه نه دکلو پرده اغاره دولت» داتره سنده
شیون دوشبجون ملک و ملت ایله اشتغال
«واشتغل رأس شیء» نورمینی حوالی عوالیسندن
اشتغال ایدن رأس عالی که محتاج تاج دعای لازال

مصوناً عن الخلل علی التوالیدر معروضات درر
دعوات ایله اشغال وه درغم ماروز هابیکاه شد*
روزها باسوزها همراه شد* متللو ابیات تأثیرات
وه غب عرض الشکایته عن الحسرات والفراق*
«لا یختمها الکتب والاوراق» شکلو فقرات سوزش
غایات ایله آتش تحسری اشعالدن کف قلم لا ونعم
وتفکر لذائد آلاونم ایله اصرار نهار و لیل موافق
مقتضای خلدیر اعتقادنده جازم وطریق توفیق رفیق
دعا خوانییه عازم ایدم برده بومال ایله مالامال
ومعروض حضور عال العال قلنان عریضه ابتهاج
اشتمالکه شایان نظر صوابقرین وشایان جواب التفات
آفرین دکل ایدی شرفیاب لطف تلقی عالی و بو
جهتله مغبوط درج اللالی اولدینی هامة تکریم
واحترامه سایه شهبال های اقبال ومطالعه سطور
معانی شطوری مایه انبساط بال اولان احساننامه
عالیدن معلوم عاجزی اولدی نیجه احساننامه گویاکه

مجلس انسانی صحبتی سو بسو آرزو و کوهن کرانهای
 پیامه وصاتی کو بکو جستجو ایدن مردان آفته یا خود
 زهاب جلیل الجنا بدن دلسوخته و «خبریه
 کبوترکله یایک» دیو روزن وبابه دیده دوخته
 اولان غرفه نشینان یت و حـ دته « نصف
 المواصله » معناسنی متضمن المراسله در ـ لا
 هذا یناسب حالا ـ نیجه احساننامه کویاکه تلمیذ
 قابل التعلیمه تشویقاً لتعلم الادب دارالکتب خواجه
 جهاندن عقیب امتحانده اهدا اولنان کتاب یا خود
 رموز آموز بلغای زمان و صاف براعت عنوان
 جانبندن دست نوهوسان انشایه ترغیباً للاکتساب
 اعطا قلنان نشان ـ هذامن اجلة جملة الکتابدر ـ
 فی غلط این نغمه بموقع نه سرودم ـ نیجه احساننامه
 کویاکه میدان فیض اقتران قطب الاقطابدن شیخ
 طالب الکراماته یا خود دیوان حریری بلخ
 الخطابدن بدیع الیهان صاحب المقاماته محرر

و مکتوب رساله ارشاد اسلوب و مجله جلیله
 مجلیه القلوبدر دیمک حقاً که مبالغه دن عری اغراقدن
 بری لفظ و معناسنی تازه و طری تصدیق و قبول
 ارباب البابه حریدر واقعا فیوضات قلم فسون آثار
 وبرکات باغ عرفان انماره نظراً قطرة من غدیر
 وزهره من روض نضیر ایسه ده بنده لرینه کوره نهر
 عذب الجریان التفات و کزار بهار پیرای توجہات اولمغله
 زلال کوثر اترندن صفایاب نوش و شکوفه عنبر پرورندن
 عطر سای کام ز کام پوش اولوبده فریضة شکر ساز یسنده
 اختیار تراخی و توانی قوت خصوصیتده ضعف
 تاب و توانی ارائه ایلیه جکندن قبولی نارواداشسته
 اخلاص کامل و دوام و اهتیمی حالی دخی تصدیعات
 متابعه بی شامل اوله جغندن گوشه معارف توشده
 سرفرو بردة فروءه مراقبه و در سخاۃ خیالده صیغه کش
 افعال مقاربه اوله اوله نهایت کار بعناية الملك الحید غائده
 کرید حد و غایتیه رسید و فرباً علم کشتی عودت

علیه روی بگردن بدید و رؤیت باهر الانوار ظن
 لیل منهار سفید یومز عید عید من سعید اوله دعوات
 خیریه سی تکرارینه قرار و یردم رمضان شریف
 تبریکدن مستغنی و قبل العید و وصول و کالتناهی لری الطاف
 الهیه دن متمنیدر امید وارمکه بو قرار و نیاز نزد
 عالی داور یلرنده دخی قرین جای جواز بیوریله
 «یارب این ارزوی من چه خوشست» تو بر این
 ارزو مرا برسان، اولیابده امر و فرمان حضرت
 من له الامر کدر ۹ شعبان سنه ۸۴

اشبوت خیرانه یازدهم کنا

عریضه سابقه عاجزی بر قاعده نظردن
 کچیریلوب بعض نقصانی کوریلهرک سنت مرعیه
 و عادت مرثیه توفیقاً شامل اوله چغندن،
 کوشهیه قدر محله، بر حیرت الدی ناطقه مک تاب
 و طاقتن، امداد ایلین بکا ای قدسیان امان، رجاسیله

سمند کسسته پیوند اندیشه‌ی ساحة فسیحه
 المساحة البلاغة والفصاحیه اماله و تک تاز فضای
 نسیب و فرازده صوب بسار ویمینه و جانب آسمان
 وزیمینه اجاله دن یوریلوب کندیمه و خانه اسایشمنده
 کله رک) عبارده سنی علاوه ایتک و فی یزینه و فی
 غلط این فقره بموقع ننوشتیم، دیمک ایله اول جوهر
 خام برداخته کک اهتمام قلند یغندن قلم مبارک رقم
 داورانه لریله بالای کنار عریضه ترقیم و اثبات
 و بوجهتله ابصار اولی الاعصارده مکمل الجهات
 بیورلمسنی نیار ایدرم.

احساننامه عالی آصفانه لرنده سلام غایت
 بیوریلان ذوات کرام که بری اصطلاح قدیمده
 دفتر دارو فی زماننا نظارت جلیله، مالیه عنوان طراز
 افتخار در خاک پای عالییه تقدیمه لایق بر عریضه
 یازمق املیه دقاز ذهن فازی تحریر و دیکری
 وجوه شستاده تمنع خولیاسیله اوان شستاده

یفتی بیعه مجبور و حصه باری - تجارة لن تبور -
 اولان ذات موفور الفتور در حقنده بیان بیوریان
 احوال ذاتیه و امور بیتیہ تعیراتی قبولدن تحاشی
 بیور مقده درلر محروم فیض لطف سلام و دهن
 آلائی بیوده کلام اولان ایکی مردکدن برنجیسی
 فرط حیرت جاهلیه دن کرداب انقلابده کاهی
 سرکردان اداره قلاب صیدماهی اولوب ایکنجیسی
 ثابت مرحومک شوبار کیر سنی زین جاھدن دوشورر*
 افندی صکره مجالسدہ سویلنور سمرک تہدیدندن
 اورکوب بار کیره بنیہرک - البغل استرالی اخره -
 لفظ و معناسنی ایشتمدیکی حالده رکوب ایلدیکی
 اورکاک قاطر دن دوشمک و باشنه بر اغیث و ساوس
 اوشمک ایلہ یکر می بش کوندنبری پابسته خانہ
 سکون و کیدوب کورنلره حکایه قضاء بشر
 گذشتدن حالی و قالی دوشکون اولمغله ایکسیسه
 دخی لالهمسا ولا علیهمسا بر شی دنیلمدی فقط

ایکنجی بی اجیدیغمدن حریف ظریفک بری اشکدن
 دوشوب رنجیده دست وپاشکست اولمغله یاننه واران
 احبایله میانده جریان ایدن اسئلہ مسلسلہ واجوبہ
 مبلله دن بیقوب نہایت صورت سقوطنی پرورقپاره یه
 یازوب سؤال حال ایدنلره اراثت و ایمای قراثت
 ایلہ سداب سؤال و جواب و تمادی عواعودن
 وقایه سوامع احباب ایدر ایش سزده بویله پاپسه کز
 اخطاری تخطر اولندی ایسه ده اداره ایدمه
 احتیاطیله عثه اشتغال اولندی

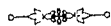
مادہ معلومه اوزرینه کمال مهارتله قلمه النان
 لایحه عالیہ نک فن پولتیقه ده جهل جهتیله دقایقی
 تقدیرده مع اعتراف العجز شو قدر دیه بیلورمکه
 نزد سلطنت سیده سفیر و فیرالشان و شایان لقب
 خان خانان حضر تتری کبی جن فکری بر دیپلوم
 مات تمامی دکل حرفاً من الحروفی کورسه بیچون
 و چرامات اولور - لازال غیائاً و معنیاً و معیناً

فی الدولة والدين شهوراً وسنبنا. ادعية خيره -
سنه لسان خواص وعوامدن مظهریت خدیو یلری
دائماً تمنادیم .

اول واخر تقدیمه کسب مفاخر ایلدیکم
عراض عاجزانه مده تصدیع وتعجیزدن اجتناب
وبرهیز ایلیه جکم مسرود وموعود ایکن ینه دوامه
جرات مؤأخذی دعوت ایدرایسه ده بواوقیلدن
اولیوب مجرد اکمال نقصان وظیفه سی ایفایه محمول
ونکاه عفو خدیوانه لریله مشمول بیوریلور اعتقادنه
بناءدر . یوقسه فی ۲۲ شعبان سنه ۸۴ تاریخی
کرمنامه بنده نوازانه لری که هرزرة التفات نمونی
معادل انوار آفتاب ومن حیث الالفاظ والمعانی
« قائم مقام خیر الجلیس فی الزمان الکتابدیر . »
مطالعه مضامین عالیله سنه هر تقدیر حصر اوقات
وادای وجائب سپاسکاریسنه وقف ادوات دوات
قلنسّه وتعیین اولنه حق مبادی ومقدمات وصول

مقصد ومنهاده نتیجه نمای هیات هیات اوله جفی
کبی سر معالی دورانه لرنجه دور وتسلسل صدای
وبنده لرینه کوره عی وعجزی داعی اولور واهمه سی
میدان بیسانده جولان شبذیر واسطی وطنه
تکراریء دعوات مستجابیه ی بدل واشارت یاد
دارئ - خیر الکلام ماقل ودل - ایلدی اولبایده
امروفرمان حضرت من له الامر کدر

فی ۷ رمضان سنه ۸۴

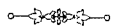
سلطانہ عبدالعزیز خانک برای بیامت مصرده
بولشر قلمی مرتبه معینننده بولنانه نوزاد باشایه

یازیرلانه تحریرات

جناب ایزد متعال مهر وملکت کردونی جولانکاه
ایتدکجه تحت عالیبخت شوکت وسلطنته شرفبخش
اقبال واجلال بیورسون شمس الشموس فلک

خلافت اولان ولی نعمت بیستمز شهنشاه بلند
 اقتدار افند مز پادشاهز حضر تلرینک سیرممالک و بلدان
 و تنویر اعین تبعه و بندکان مراد لطف و اعتیاد یله
 برج مسعدت درج سلطنت سذیه لرندن رغبت بخش
 تحول اولدقلری کونکه نورچال مهرالتماع
 ملوکانه لر یله تنور ایده جک اهالی وزیر دستان
 ایچون هم یرتو صباحت یوم عید بروز فروز
 و نوش تلخاب وداع ایلیانلره کوره بروقت
 دلوزدر اندنبرو کافه بندکان و سکان کمال
 تحسیر اشتیاق ایله شهره عودت میامن منقبت
 ولی نعمته نکران اولدقلری حالده نادیه دعای
 بالخر شهنشاه ملک خصلت و ایضای وظائف
 عبودیت و مأموریتیه صرف اوقات و اقتدار و ادعیه
 مخصوصه اصفانه لری دخی یاد و تذکار اولنمقد
 ایدوکی وسایه معالی وایه حضرت شهریاریده هر کس
 سراسر غنوده پستر آسایش اوله رق ایشجه دخی

حمد اولسون شایان تصدیع و اشعار برشی اولمدیغندن
 یالکز بیان آنش حسرت و استبقای توجهات علیه
 داور یلرینه مبادرتله اکتفا قلندی اول بابده امر
 و اراده حضرت من له الامر کدر فی ۱۷ شوال سنه ۷۹

عبدالعزیز هانك اور وریاده بولنمقدقلری آرازه

معینلرنم بولنانه خارجه ناظری فؤاد پاشایه

من القديم بزم ندیم اصفانه لرندن دوری
 صوری وقوع بولدقجه «دیز چوکوب بزم کالنده
 ندیم خامه» یرینه وساطت نامه اخلاصجامه اسکی
 عادت و بو عاده رعایت ملتزم عهدیه خصوصیت
 اولمقله ینه اولوادیده عبارات نادیده و تعبیرات
 نادر شنیده سلك بیانیه کشیده قلنمسنی ارزوده
 بولنم ایهده شاید صدای و اشغال اوقات علیه
 لرینی داعی اولور احتیاط یله جسارت ایده میوب
 دعای مألوف آصفانه لرینی تکرار ایلدم شویله که

جناب رب جلیل روی زمینده ظل ظلی و عدالت
 الهیه سنک دلیل بیعدلی اولان پادشاه خلافتناه
 دام مادام العالم فی حفظ لاله افندمن حضر تلیرنک
 خدمت جهانقیمتارنده پیر قدخیده و دستگیر اصحاب
 اخلاق حمیده بیورسون آمین. افندم! صورتا قیافت
 و قالیز بوراده و معنأ روح و قلبمز اوراده اولدیغندن
 حاملزی افاده و تعریف نادئ ملاقات و مقالاته
 توقیف قلندی. غرائب ایامیه دندرکه شو زمان
 فراق اقترانک ایچنده خامئ معجز منقبت بر عریضئ
 دعا فریضه ترقیمنه جرأت اتمکله بنده کر دخی
 لفاً تقدیمه جسارت ایلدم اگرچه حضور نظر
 آصفیلرنده مقبول فوآد آدینی المغه مشعر الاستعداد
 ایسه عطوفتلو بک افندی حضر تلیرنه سلام
 عاجزینک تبلیغیله برابر اعطا بیورلمینی رجا
 ایلرم. امیدوار الطاف خدا یرکه قریباً افق سماء
 سلطنتدن طلوع مهر شوکت ایله عیون انتظارمن

روشن و قلوب غمگسارمن شن اوله «بزمکده
 بریلر اوله ساقی* باقی اوله سن همیشه باقی» اولباده
 امر و اراده حضرت من له الامر کدر فی ۷ صفر سنه ۸۴

مشار الیهک مأموراً شامده بولنر قلری آرازه

بازیمده تجربیات

نسق ساز اعظم مهام دولت و جوهر یکدانه سبحة
 هیئت اولان جناب بلند القاب اصفانه لرینه ادا ایلدیکم
 شرف خلوص و محبت نزد معالی و فدد و لترلرنده هر تقدیر
 مثبت ایسهده بوقدره قناعت ایدمه میوب میامن ملاقات
 سنیه لرندن نلذذ و استفاده نیت خالصه سنده اولدیغم
 حالده جلوس هایون مسعدت مقرون حضرت پادشاهی
 وظیفئ تبریک و تشکرینی ادا و ایفا ایچون قاهره دن
 دربار شوکت مداره عودت اولغسیله مدت اقامت
 عاجزانه مدد رفقای رأی آرای اصفانه لرندن الفت
 و صحبت ایلدیکم ذوات عالیسماتدن عودت دولتلری

زمانی هر باز استفسار و چون گتدی آزی قالدی
وقت تشریف لری تقرب ایلدی یولو الدیغ جواب لره
کوره خیلجه توقف وانتظار ایلدم ایسه ده انداره
تخمیندن افزون اوزاد یغنه و صوب سامیء داوریلرینه
مصر بورادن دها یقین اولدیغنه بناء آرتق بوندن
زیاده منتظر اوله میوب دراریء اوصاف آصفانه لری
ورد زبان عاجزی اوله رق عودت ایلدیکم و مرحمت
وانصاف بیوروب در سعادت دعوت و جلب عالیلرینه
همت بیورملری جله سینه سویلدیکم رهین علم
سامیلری بیورملسیله بمدازین دخی مأنوس و مألوف
اولدیغ توجهات جلیله اصفیلری حق عاجزانه مده
برقرار بیورملق باینده امر و فرمان حضرت من له
الامر کدر سنه ۷۸

جنه نامه سلطانہ عبدالعزیز خانہ افندہ منک زمانہ
سلطانہ نرہ و قوہ بر لاه سورہ ہایونک و صفی
شامل اور و یادہ ہونانہ خارمہ ناظری مشارالہ
فوارہ یاشانہ یازیموسہ تحریرات

کامل ہک بندہ لرینہ ارسال بیوریلان احساننامہ
خدیو یلری بنفشہ زار سطور بندہ محروم بوی سنبلتر
اولان کلدستہ سلام کلام استعمال داورانہ لرینی دودست
تعظیم یعنی تمنای عظیم ایلہ آلم سیر سیر سورکاه
وجوانب و حوالی مشمول جواسیس نگاه اولدخہ
افندی و اقدام سز کندی کندیمی نقصان کوردیکمدن
آہ ایدہ حکمہ فواد فوائد زاد دولتری کواہ و ہنگام
تمام شدہ دعای خیر تلاقیء روح پرورانہ لری اقدم
خاطر خواہ اولوب معنای لفظ خلافت و جہانیاہ
باعث امن و راحت اولان حضرت ولی نعمت قدر
قدرت افندہ منک سایہ ہما پایہ لرندہ شب و روز کو کہہ

اغروز صحرای روزا و اولان سور سرور اندوزدن ذات
ستوده سمات آصفانه لرینه افران حصة غائب ذمت محبت
و خصوصیت اعظم و جائب اولمغله میدان اویونی سیرندن
میدان بولنه بیلدیکی حالد اطرافی معلومات ویرمک املنده
ایکن سلام ساهی فخرانه لری تعجیل ایلدیکندن
اجال تفصیلده وقوع بوله جق قصور عاجزینک رهین
عفو عالی بیورلمسینی رجایدرم و دیرم که دائر امداد
سور نسا و ذکورایله محاط و عرصه کاه ذوق و انبساط
اولان میدان سورده نوبنو ظهور و اخطار اطوار
سوابق دهور ایدن حالات یومیه بی سید و هبی
ترکی ادانک سورنامه سنه تطبیق داعیه سیله نظر
گذار مطالعه اولوب تقدم ازمنه و فصول و تغیر
فروغ و اصول جهتلریله اوزمان مقام عالی
صدراعظم امدان عرض اولنان جمله هدایای لایحصادن
مرصع کمر و برداق اوزر لرینه سویلنیلان ایساتدن
«دپر کورن آب صافی جوهرده» صان کوشی صوبیدر

کمر لرده نیجه اولمز کوروب بو برداغی * مهرایله ماه
داغ بر داغی « مثل اولرینی یکایک تمثیل ایده مدم
ایسه ده صحائف بر لطائفک برنده اشبو روز کدر
شوی غم سوزک کیجه سسنده دخی تابستر باران
شدید الجریان منقطع اولمغله خورشید وجود
شهریاری بیت الشرف حر مسرای محترملرنده
دمگذاری و وری سحاب سراق عظمترلرنده
تواری بیوروب صداعظم داراخدم حضرتلری
دخی اوطاق زرین نطاقلرنده اخص بندکان سعادت
مندلریله ترتیب بزم بقرا پسندایدوب کاه نیجه کبرای
فرمانلرین حصوله کریبان کردنکشان کاه صح
بنفشه نمونلرین پیرایه چنستان احسان کاه اداره
اوراق و کتب و مجامع انار و اشعار کاه بازی سطرنج
اندیشه مدارایله مشق لوازم سیف و قلم و بزم
رزمه دائر اکلنجه لرایله عیش و دم ایلیوب هر کس
چادرلرنده گوشه کپر فراغت اولمق باینده فرمانده

رخصت اولدیله فقراتنک بوسور نشاط افزای
 حضرت ظل اللهیده تکرر ایلمسی مرحومک
 کهانت انشائی سنه محمول وفی زمانه منشیء مشارالیه
 معادل بر عارف در یادل وارمیدر ملاحظه سیله مشغول
 ایکن اول سید صحیح النسب وقاضی قلمرو عرفان
 وادب حضرتنک ضدکالمی و مزارقلمی علم حالک
 عالم غیر عاملی جهله جماعت علمادن امام زاده
 متسیدوهی افندی حضرت تلمیذینک «جهلک اولمرتبه سی
 سهل اولمز کسبسنز نابوقدر جهل اولمز» طریقیجه
 طفره فروش خرام اولدیغنک کورلمسی سابق الذکره
 باعث رحمت و آنف الیابن حقنده مستلزم حیرت
 ارباب بصیرت اولوزایدی برده بوسور بی قوتورده
 هرکس نمایشه هوسله پیشکاه خیام کردون قیام
 وکلاده شب بشب تکثر شموع قنادیل ساحه مسرت
 مساحه سوری ساهره زاهره اسمانه عدیل ایلدیکندن
 فضله استعمال مرصعات ولوازم تزینات قات قات

اولغله فقیر اکسلانس قوت لایموت اکل مرده
 حوت ایله کچنور اولدینی حالده «عرق درپیش
 لازمدر بزمده جام صهبایه که زیرافویه در رونق
 ویرن یاقوت حمراه» دمدمه سیله برایکی قدح
 پارتلمسی اوزرینه یرده بولمز کوک یاقوت نامیله بر
 سنکپاره (ترانت تروا) قیراطی بارانکشت شهادت
 وکان امکانه نظیری تکون ایده منر ستایشیله
 الای کونی انظار حضاره اراثت ومفخرت ایتمسی
 صره سنده طوبخانه عامرده مشیر وفقه الله تعالی
 مایشیر حضرت تلمیذ تشبیه فرمای نطق
 فیلسوفانه اولوب واقعا کافه اشیامعیارینک وبدیده
 ایکی اوچه رسیده اولوق قاعده سنجه بونک دخی
 قنالقده بی نظیر اولمسی ملوک متخلف السلوک
 امویه دن برینه عظامای قبائل عربدن بری بوغلام
 اسود اهدا ایتمکه عصر وخدمتمنده فرید وکاتب
 مایراد وماپرید اولان عبدالحمید علیه رحمة رب

محید حضرتنه و یروب بر جواب مناسب یازکز
دیدکده (عددده بردن اقل والوانده سیاهدن کمتر
برشی بولنق متصور اولایدی بنده سزه اهدا
ایدردم) دیو یازمسنه شبیه اولدیقی کبی بهاده بوندن
اقل ورنکده بوندن انقل بر حجر مصیقل بولنه ایدی
بنده ذات دولتکزه کوسه ترردم بیورد قلدن ده
بیچاره اکسلانس مهوت وینه حالباز خیال صید
حوت اولدی آماقندم بولنه مشاکل وقونفرانسنده
قونکراس اراسنده ذهن وقاد دولتری جولانسه
حائل اولمیه جفی بیلنسه تحریر اطنابی قابل یاد آور
ذوق ازمایان رجال اوائل اولور مفرحات وار
ایسه ده زمان شرف ملاقات علیه لرینه تعلیقاً بو قدرله
طی طوامیر کلام وشو دعای آتی خیر انجام ایله
مسکی الحتام ایلدم جناب بی انداد ناشر مناشر
عدل و داد وصف افزای مرایای قلوب عباد
اولان شهریار فلاطون استعداد دام فی سرب

سروره الی الی اباد افندمن حضرتلرینک سایه ها-
یونلرنده ازدیاد عمرانی ممالک وبلاد ایله ماتعاقب
السنین والشهور دهانجه نیجه سور موفور الحبور
سیر و تماشاسندن کافه بندگان وزیردستانی مسرور
القواد ایلله امین اولب ابد امر واراده حضرت
من له الامر کدر سنه ۷۴

کذلك مشارالیهک مأویت فوق العاده الیه سامره

بولنر قلدی آرازه یازیلره تحریرات

موصوف «باقوب اینه اسراره دیمش اهل
حکم» چهره سلطنتک زیوریدر سیف و قلم
ومقتضیات ترانجب احواله توفیقاً تأثیرات سریعه سی
«قلمی باعث امن ملت» سیغنی تجربه قیلدی دولت
هنکامنده معلوم و مسلم اولان قلم الم فرسا
وشمشیر شیر آسای اردشیرانلری که بری اذواق
ارباب صلاح و فساد کوره زهر و شکر دن مرکب

ودیکری مصر جور و بیداده نسبت مطلقاً سم
 قاتلن معمول و مرتب اولسی اوزرینه مددکاریء
 عون حضرت حق و یاوریء توجه جناب پادشاه
 موفق ایله «اتصال اوزره یمینکده یسار کده اوله»
 فتنق و رتق قلم و تیغ بنام دوات» قوتنه استناداً
 زروء جبل لبنانده زیر دامن آسمانده واقع واحسن
 واحسن مواقع بولنان دیر القمر مقرظفر فرجلال
 و جاء و افسر سر سرور و مباهات و اثر سراسر
 توجهات اولان فرقیة فرق فرما دعواى مساواتده
 طعنه زن قلب ماه اولنجه طائفه جلیله نك جرأت
 جلیله لری شجاعت ذاتیه دیو بندان ورستم
 بسندان لری نزدنده محض حیانت و مستحق لوم
 بر قوم مجسم جنایت منزله سنده قاله جغندن بر
 طرفدن سیف بی حیف نریمان لری تهدید و تنذیر
 و بر طرفدن خامه کلکون جامه حکیمان لری دائره
 حکمت باهره عفو عالی بی تحدید و تبشیر ایلیه رک

خدا نکرده عدم اقییاد و دوام عتو و عناد لری
 تقدیرنده صورت حرکت انیندن وحدته یعنی
 ختام مصلحت بر حکم - السیف اصدق ابتاء من
 الکتاب - سیل سیف حدته موقوف و بو حالده
 کسر رؤس عنده کسروانیان و تفریق شمل
 سر آمدان درزیان قهر شایان ایله بعنایه تعالی
 عز و جل طغات اهالیء جبل عیون خون گرفته لرندن
 دفع سبل و طلب عفو و احسان رجاسنه عرض
 تفرع خوف و وجل ایلدکاری اخباری معروض
 جایگاه و قوف اولدینی انده شاهد - العفو عند
 الظفر زکاة - سجنجل اجل نمادن ارائنه وجه
 التفات حیات ایات ایدرک جمله سی جویبار عذب
 الجریان سایه یزدانیدن سیراب آمال و امانی و مزارع
 بریشان خرمن حال و مال لری یکی باشند حوزه
 اطاعت و راحتك داخل حوالیء آسایش امن
 و امانی اولمسيله ظن سهل و فرط جهل دنناشی

قبضه خنجر و شمشیر و اعمال کان و تیرده اولان
الاری بارگاه باری به کشاده و صغیر و کبیری اعنی
عموماً غنی و فقیر و کدا و میری تمادیء ایام شوکت بقیام
حضرت پادشاهی به دعاده اوله حنی ائناده محسود
بلغای متأخرین شاعر سحر آفرین غرغه نشین
بهشت برین پدر منام اثر اعجاز قرینک ظاهرأ
بروزیری و باطنأ ذات بسالتماتلری مثللو بر مخدوم
فلاطون تدبیری سنایش ایلدیکی قصیده نضیده
ایاتدن «فقرا سایه عدلکده اولوب اسوده دیه لر
باش آچوب بیک یاشاسون بویله وزیر» بیتک مال
مطابق الاحوالی دعای خیر اصفانه لرینی حین ادا ده
تکرار و اعاده ایلیه جککاری جهته له بورالردن بحث
و اطناب خارج وظیفه احباب کتاب ایسه ده اصل
مقصد و مرام بیان تأثیر فرقت فؤاد اولوب شویله که
وقوع تشریف عالی لرندن بر و لیالی جمعه اجتماعلری
و نعمات و اغانی استماعلری دملرنده «مجلس ارباب

دل بر لحظه سنمز اولسون» الفت کلفت شکن
عالی لرینی یاد و تکریر ندای یافؤاد ایله غلیان دیک
محبیدن همان برواپوره را کبأ بیروته عازم و اول یار
مهجور الدیاره سایه وار و وفادار و ملازم اوله یم مطالعه
سند یمین و یساره و اطوار و کفتاره لدی النظر وکیل
متوکل نظار تنهایلری حضرتلری اوغرا دینی
دغدغه نا که ظهوردن حالا سرسم و لسان دوستاندن
ایشیدیکی سوزلرک تدقیق و حلی نظر اعتبارنده
عین سم اولوب اکسلانس تجدد امید اقبال و تعدد
فکر حال و استقبال ایله متردد و وقور و تقاضای
نفسانی به اتباعأ استخوانزبای دهن عقور اوله رق
... بک مجلس انسا لسندن منفک و دقیقه بدقیقه
کرفتار افکار شبهه و شک اولوب عادتاً و هم
و وسوسه دن مرکب اشک اولدیغندن حسنکده
وار ایکن ... افندی مکدر و مأیوس و «امور
ملکی کیم اکلا رکی مکله سویلشلم» اندیشه سی وضع

و حرکت متلاشیانه سندن محسوس اولمغه مضامین
نثریه دن نکات شعریه به نقل مقال و هر نه شیدن
بحث اولنسه غایتی خیال عالیلرینه انتقال ایله «زمان
شادی و غمده فوادی یادایدرم» فوادی فوادی
اعتیاد ایدرم» یولنده بداهه انشاد و پر معنادر
اعتقادیله ایراد ایلدیکم بیته معناسزدر بیورلمسندن
انفعال و بوانفعال ایچنده مقام سامعه خراش سلمکی
اشتغال ایلدیکمه ندامت و ندامت عارضه دن رجعتیه
خیلی زحمت چکوب خلاصه خوایای خام و تتمه کلام
فرید و وحید زاویه کنزینان ریا کارانی تقلید ایله
کوشه انزواده اراچی و دعای عودت دولترینه
دوامی تصور ایدیور ایسه مده کوه کرانمایه ذات
محاسن سمانی امامه سبجه جماعت عرفان و بزم
عالی فضائل حوالیسی ادب اموزدرک و اذعان اولان
صدر جایل القدرک پرتو مهر التفات مخلص
نوازانه لرندن ذات برکنزیده صفاتلری مثللو حصه دار

افتخار اولدیغمه مرتباً ینه ایام معینه ده تصدیعه
جرات و «آتش فرقه یاغی کبی تدبیر اولمز» قرارنده
تحدید بنه داغ حسرت ایلدیکم معلوم عالیاری
بیورلدقده اولبابده امر و فرمان حضرت من له
الامر کدر سنه ۷۷

کذلك مشارالیه مصدره یا زیاده تحریرات

در سعادته بولندیغ مدته مقام عالی به ورود
ایدن تحریرات مبشره اصفانه لرندن بوی عافیت
دولترینی استتمام و بقا و تزییدی دعا سنه اهتمام
ایدر ایدم بورابه کله لیدن برو بوبوی مشام آشناندن
محرومیتیه متأثر اولدم چونکه ذات معالیه سات
داوریلرینه حصر اختصاص ایلان اخلاص خاص
عاجزانه می قوه خیالیله تصویر لسان صدقیان تقریر
قلم راستی رقم تحریر و ناس مقادیر شناس تقدیر
ایتمکدن عاجز لر در امیدوار لطف الهی و امینه دار

طالع پادشاهی یمکه وجود دولتکز زنده و اصول
مصلحتکز مرکزنده در بناء علی ذلک بنم محمد
بنیان ممالک اقدام خبرخیر برابر عافیت سنیه کز
ایله عاجز کزی نشئه یاب بشارت و سهولت و صعوبت
اموردن نشأت ایده جک صفا و جفای حاله دائر
بنده کزک بیلہ بیلہ حکم مرتبده نائل ایما و اشارت
بیور لمقلغمی رجا ایدرم دارال سکینه مدینه منوره یه
کید یور زه طور رطورر دوه دیر حیرتدن اهل سفره
شو مصرع دنده اوصاندم یاربا صفا مصطفی
پاشا حضر تلری دخی بر لیکده اولد قلرندن ینه
بر لیکده حضور روضه مغبره و مقامات معتبرده
دعوات رفیع الدرجات دولت لری تکرار قلنه جفنه
مستعد نور هدا و ارباب قوا ایله مرشد مقتدا اولان
قلب حقایق ازمای آصفیلری شاهد عادل و مشغله
مسئله مهمه ایله مملو اولان ذهن عالی بی بوندن
زیاده اشغال ایتمک خلاف مقتضای - خیر الکلام

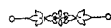
ماقل و دل - اولمغله اول بایده امر و فرمان حضرت
من له الامر کدر سنه ۷۷

مشار الیهک اور و یاده بولنر قلدی صرده یازیمده
تعییر اب

حضور عالی نظارت پناهی دام محفوفاً بانواع
المناهی به تقدیم عریضه فریضه دندر لکن نازکترین
برکل واستغنا نمای بوی سنبیل اولان مزاج اصفانه بی
تصدیعدن اجتناب بووظیفه بی ایفادن استغنائی
ودعای صحت وجود دولت لریله استکفائی ایجاب
ایلدی مع هذا بوقدره دخی جرأت اخطار نام
خصوصیتدن عبارتدر بنابرین ارسال جواب
و اشارت رد قبول خطا و صواب انتظارنده دکام
«باقی اوله سن همیشه باقی» بزمکده پریر اوله ساقی
بیتنی بردفعه دخی یازمشیدم خلاصه افاده اکمال

عاقبتله هر نوع مأ کول و مشروبیدن و مأمول
و مطلوبیدن ذوقیاب استفاده اولملری ادعیه لطائف
او عیه سنی تکریر و اعاده در اولبابده امر و اراده
حضرت من له الامر کدر
سنه ۸۵

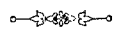

مشار الیهک شامده بولنر قلمری صرده ده مصدده
بازیده ده تحریرات

در سعادت عودته آماده اولدیغمز حالده ۰۰۰
بک بنده لری جیقہ کلوب سلام ساعی اصفانه لری
تبلیغ و سؤال اولنان شیلره ایراد جواب بلیغ ایله
حق عاجزانه سنده شایان بیوریلان عنایت و ضیافتی
صورت و قیافتی ایله بیان ایلدیکندن حال حاضرینه
دقت ایتدم استانبولده متروک مهمل و - اجوع
من کلبه حومل - ایکن نهر الکلب کنارنده احسان
بیوریلان دعوتدن تابکلو سیر و سایه نعمتوایه

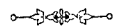
داور یلرنده بعدما قویروغنی بیه جک رتبه دن
قور تیلوب عا دن زمرء امراء دروزدن برامیر
اولغله بک بکندم شوارالقدہ کوریشہ جک و غلبه
انفعال دن سوکه جک برکمه یه احتیاج درکارایدی
طوغریسی حریف حضر کبی یتشدیکندن ذات
فیخیاہ لری مثللو بنده کزده بمنون اولدم خواه
ناخواہ بوغازندن طوتوب بوغاز ایچنه قدر کوتورمک
ایستدیسہ مده لیالی مظالمده حوالی بارکاه جاہ
و جلال خدیو یلرنده لزومنی درک و ترک ایلدلماشته
استانبولہ کیدیور وعن قریب ملاقات علیہ لری
دعواتنه دوام ایدیورم مشارالیه بنده لرینک
افاده لرندن بیلنه جکی اوزره اگرچه اختیار الدہ
اولایدی اولجانبدن عزیمت و تنویر باصره حسرت
ایدرایدم حالوکه حرم برابر و واپورک مدت ایصال
واقامت و عودتی صوب والی ولایتدن مقرر
اولغله ممکن اوله مدی در سعادتده قدوم دولنکزه

انتظار وشو یولده بذل ما حاصل اقتدار ایلیه جکم
اولبا بده امر و فرمان حضرت من له الامر کدر سنه ۷۷

اشبور تبرانه یازیدله هامه

(حومل) عربدن برقارینک نامی اولوب براتی
اولمغله خانه سنک محافظه سی بابنده کیجه لری باغلی
و کوندزلری قارتی طویور مقیچون صالیور دیکندن
اوتده بروده حاورلر ایمش فقیر ایت اوچ کون علی
التوالی بیه جک بوله مدیغندن قویروغنی یمکله (اجوع
من کلبه حومل) ضرب مثل اولمشدر.

مشار الیرک صدر انشده مجلس والایه استغفای

شامل تذکره

تزدعالی و کالتپناهیلر نده بیاندن مستغنی بولندی
اوزره موکول امور محامل سلطنت سنیده بولنان

بندکاک جریان مصالح واقعه ده درجه تأثیری جناب
حق ایام عمر و شوکت خلافتناهی بی مزدا و فراوان
بیورسون شوکتلو قدر تلو ولی نعمت فرشته خصلت
ولی نعمتمز پادشاهمز افندمز حضرتلرینک درگاه
مقادیربناه ملوکانه لرندن التفات فرمای وقوع
اوله جق توجهات جلیله جهانپهانک مرتبه ظهور
و روزینه متوقف و منوط اولوب بوداثره معتبره نک
خارجنده عد و شمار اولنان بندکاک ایادی مأمور-
یتلرندن وقوعه کله جک خدمات واجبه الایفانک
موقع قبول خواص و عوامده جایکیر تقدیر و اعتبار
اوله بیه جنی مکرراً بیان و علی وجه التفصیل بحث
ومذاکره سی در میان قلنمش اولمسلیله عند عالی
دقایق دانیلرنده تکرار و اطنابه حاجت اولیوباشته
حال عاجزانه م. بعضاً فبعضاً حسب العبودیه بوصورنده
اخطار عاجزانه بی ایجاب ایتدیرر رنگ حاصل ایدرک
تصدیه جرات ایدیورم شویله که مقصد عاجزانه م

اعتنا واستغنا معانسه اولیوب سستور انظار ناس
اولان احوالده قاعده مدوحه ادبه رعایه اختیار
همول وتوانی شعائر عبودیت مقتضیانندن کورینور
ایسه ده دونکی کون حضور ملاذه وقوعبولان
کیفیتک تأویل تعمیری صفت بشریت ومألوفیب
استغناسنجه حقیقه متعسر وخدمت باب عالی ایله
شرقیاب افتخار بولمیبوده مجالس عالییه مأمور
بولنلسه بویله برحالك وقوعی اخلاص مبانی مأموریت
ایدر واهمه سنه ذهاب حق و صواب اولنهمیه جنی
جزمیه برابر من غیرلیاقه مفتخر ومباهی بولندینم
خدمت ریاستک کسر قدر و اعتبارندن قلب عاجزانم
متأثر ومنکسر اولمغله شان مصالح سلطنت سنییه
خلل ومللندن وقایه هیشیدن اجل واعلا ومقبول
بارکاه عالم بالا اولان دعوات مفروضه حضرت
پادشاهی جنان اخلاص شامل واختصاص کامل ایله
دوام واهتمام ایتک اوزره خدمت جلیله ریاستندن

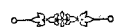
مظهر عفو عالی بیورلمقلم خصوصنه دلالت علیه
وکلنپناهیلری شایان بیورلمق بابنده امر وفرمان
حضرت من له الامر کدر جمادی الاول سنه ۸۲

صدر اسبقه منیرم محمد رشیدی باشایه

بو جانبندن عزیمت بیوریلیدنبورو عریضه
تقدیم اولنسه مامسی نقصان اخلاص ومحببتندن
اولیوب چشم جهانین داوریلرینی اشغالندن اجتناب
حکمتیه مبنی اولدینی بیاندن ازاده بولندینی حالده
مقدم ومؤخر شرفبخش ظهور اولان مکرر
سلام التفات انعام آصفانهلری تشکرک نه صورتله
ایفا ایدیم ملاحظه سنده ایکن تبریکنامه فخیما-
نهلری جسارت ویرمکه تقدیم نطقه زمانی
کلدیکنی بیله رک توجهات دائمه آصفیلری تقدیر
وتشکرینی تجدید ایلدیکنی بوجه اختصار بیان

ابتدار ایلدم اولوب ابدہ امر واراده حضرت
من له الامر کدر سنه ۷۸

مصدومه عودتده اور و یاده بولنانه صدر اسبوع
مترجم محمد رشیدی یاشایه

ذات معالیمات داورانه لرینه باز بسته اختصاص
اولان فرط خلوص عاجزانہم اقتضاسنجه مذاہج
جلیلہ اصفانہ لریلہ ہر بار او انکذار اولدیغمہ مترتباً
شرف تلاقی عالیہ لری اعظم ارزوی مخلصیدن
اولمسیلہ وقوع جلوس میامن مانوس حضرت خلا-
فتپناہی تبریک و تشکری ضمنتہ دربار سلطنت
سنیہ کله رک بو وظیفہ و جیسہ نی اجرا و ادا
ایلدم ایسہدہ نہ فائدہ کہ ذات عالی اصفیلری
جانب اور و یاده بولنوب زمان عودت علیہ لری
دخی معلوم و معین اولدیغدن تقدیر مدت اقامت

ایجاب ایلہ جکی بیلنہ مدیکنہ بناء خیر اجتماعی
زمان مقدرینہ تعلیقاً مقر عاجزی بہ عودت و رجعتہ
نیت اولنہ رقی بیاندن مستغنی اولدینی اوزرہ
محمد و مأثر داورانه لری تقدیر و تعدادی نزدیک
و دور لسان مصادق نشانندن مہجور اولمدینی کبی
دستایہ افتخار عدایلدیکم توحہات سامیہ اصفانہ لری
بعدا دخی حق عاجزیدہ دوام و ترقیدار بیورلمق
بایندہ امر واراده حضرت من له الامر کدر سنه ۷۷

مصدومه کنزک مشارالہ

صوب سامی اصفانہ لرینہ مدعای حقیقیہ سیلہ
مباہی بولندینغ خصوصیت کاملہ عاجزی یک قدیم
وعن صمیم اولغلہ عہدہ عاجزانہمہ تحتم ایدن دعای
بیریای تمادی ایام عمر و عافیت آصفیلری ورد
زبان اولدینی کبی اراق اراق تقدیم محرراتلہ
تجدید قبالة رقیتی دخی چوقدن اہل مخصوص

اتخاذ ایلیمش اولدیغم نزد عالی اصفانه لرنده اگرچه
غیر خفیدر انجق مودوع نهانخانه فطرت جلیله
حکمت شناسی ودقایق دانی خدیو یلری اقتضای
جلیلی اوزره شو خصوصیه مخلصکزی معذور
بیوره جفکر اعتقادیه خامه مصادقت شعار عاجزانه م
موقتاً سمت سکوتی اختیار ایلیمش ایسه ده ساحه
فسیحه بنیان خصوصیت بلطفه تعالی برقاندها
وسعت بولمش وبوجه تله عاجز کر دخی برده
استتاردن قورتلر ایلیمش اولدیغمه جای تشکر اتخاذله
بوندن بویه وسیله تدارکنه محتاج بولنمیان اصدق
خصوصیتی اتیان و بیان امینه سیله ترقیم محررانده
تجویز قصور اتمیه حکم مثللو اوتدنبرو شرمنده
التفات اولدیغم ذات معالیمات اصفانه لرینک نیر
توجهات مکرم ایات دولتری فرق عاجزانه وحق
خالصانه مده کماکان شعله فشان بیورلدیغی مبشر
تحریرات علیه اصفانه لرینه نائلیت عاجزانه م دخی

صوب معالی اوب داوریلرندن اخص توقع ونیاز
اولمغله مخصوصاً افاده حالی تأکید روابط صدق
خصوصیه زریعه اتخاذیه رفع رقعۀ عاجزی یه
ابتدادر قلندی اولوب ابدۀ امر واراده حضرت من له
الامر کدر سنه ۷۷

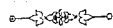

مصدومه سردانی زاده صدراسبی رشری پاشایه

مدنکاه حسرت ومرافقت آدفرتله اولجانب
عالیدن مفارقت وعزبت عاجزانه مک برنجی یوم
صالی همراه توفیق نعم الرفیق اولان بدرقه توجه
جلیل مخلص نوازی ایله اسکندریه و وصول عاجزانه من
میسر کرده جناب مولی الموالی اولدیغی حضور
معالی موفور خدیوانه لرینه انهایه وبردوامی
فیض نظر داورانه لرینی تمنایه علاوه توجهات
جلیله اصفانه لرندن نائل افتخار الوف وسستایش

ذات وصفات بیدائی خدیو یلریله مألوف اولان
جنان ولسان عاجزانه‌م ادعیه علیه واثنیه سنیّه
صدارتپناهیلرینی اداده و حل عقود دشوار کشاداموردن
حالت راحت و حضور دستداده ظهور اولدقجه
نام عاجزانه مک یاد بیورلمسینی متحداً نیاز ورجاده
اولملرله اولبایده امر و فرمان حضرت من له الامر کرد

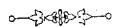
سنه ۹۱

مشاور الیبرک صرارتده انصافاندره مصر دره یازیموده
نهمیه نامه

«خیره خیره چه نمی بردل خود یار جهان»
این چنین بود بود تا که بود کار جهان «اقتضاسی
همه ان دوران ایتمکده اولدینی نزدکار ازمای
اصفانه لرنده بیاندن بری و اسایش خاطر فخیماه لری
طریان کفت و شنید چون و چرادن عری اوله جنی

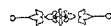
جهتله بو قدرله اکتفا وایمای معنای - دعما کدر
و خذما صفا - قلندی اولبایده امر و اراده حضرت
من له الامر کرد سنه ۹۱

امیر مکه مکرمه اسبق شریف عبداللّه یاشا مرمرده
جوهر جهانهای توجهات التفات جهات
هاشمانه لرینه حسن مظهریت جدأ و حقیقه اعظم
سرمایه شرف و مسرت اولوب بحمدّه تعالی
شو نور فیضا فیض نوانوظهورک حق عاجزیده
لمعه نثار دوام وکالی کاهی و بو مقابله ده «شریفتر
زتوکس را ببارگاه وجود* بس ازنجی و علی تا کنون
کس نشنود» ستایشنه ماصدق و مقارن توفیق
حضرت حق اولان ذات معلا صفات آصفانه لرینک
تکریر دعوات جدیر الاجاباتی ابله لسان ذا کر
و جنان شا کر مستمند مستدیم من القدیم مفتخر
و مباحی اوله کلدیکنه کوره طرف کامل الشرف

سیادت پناهیلرندن اراده اذدیاد ادعیه مألوفیه وجه
لزوم کوریلهمیه چکی کی جانب ریا بجانب عاجزانه مدن
دخی فزونی توجہات جلیله دلنوازانہ لری رجاسنه
حاجت اوله مامسی موافق قاعده لازم و ملازوم
وشہادت رسومپرستان حقایق ناشناس ناسدن قطع
النظر دقایقسنجان خواص زمانہ نزدندہ امر
مجزوم اولدینی چند قطعه کرنامہ معالی علامہ
ہاشمانہ لری فی ایصال دست ابجال و مفخرت و خدمت
مشوبات منقبت اصفانہ لرنده اثبات وجود استقامت
ایدن سعادتلو زکی پاشا بندہ لری نیک افادہ مستغنی
العادہ لرندن رھین علم عالم اشمال داوریلری
بیوریلہ جغتہ اعتماداً بوقدرلہ اکتفا ایلدم اولبابدہ
امر و فرمان حضرت من لہ الامر کدر.

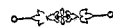
فی ۲۵ شوال سنہ ۷۲

کنزک مشارالہ

محبت قدیمہ و انسیت مستقیمہ تتابع
دھور و توالی ایام و شہور ایلہ صحائف خاطر دین
محکوک و دوام و بقای و جہاً من الوجوہ مشکوک
اولمہ جنی عند معالیمند ہاشمانہ لرنده مستغنی کواہ
و نزد عاجزیدہ بی اشتباہ اولقلہ مراسلات رسمیدہ
ظہور قصور آستین عفو و کرمہ مستور اولہ
کلدیکنہ اعتماداً بر زماندنبرو تصدیعدن اجتناب
و ادعیه خیرہ امیرانہ لری انتخاب قلمقدہ ایکن
تبریک عید شریفی و انواع النفات و تلطفی شامل
اولان لطفنامہ امیرانہ لری شرف آور باحہ ابجال
و احترام و مطالعہ سطور معالی شطوری باعث تجد
شوق و غرام اولمسیلہ دعوات علیہ و محسنات ذاتیہ
سیادت پناہیلری یاد و تعداد قلندیغہ علاوہ طبقات
سلم سنین اعمار دین بر طبقہ دخی عالمیانی دعوت
و ہر برینہ بر صورتلہ الباس قباو عبای عافیت و علت

ایدن شهر محرم الحرامك ادراك امثال كثیره سیله
نائل آمال وبالصحت والعافیة پیر پیران خاندان
شرائف اشتغال اولملری دعا لری پیرایه زبان ذاکر
التفات وبقای توجهات سامیه اصفانه لری تمی کرده
جنان شاكر التلطفات اولمغله اولبابده امر واراده
حضرت من له الامر کدر ۴ محرم سنه ۸۲

کذلك مشار البهره

ذات معالیمات هاشمانه لرندن دائماً ومستمرأ
مأمول ومنتظر اولان مآثر برکزیده بیانی شرف
وقوعه کلدیکی منللو مسئله مندفعه عسیریه ده درکار
واردان بیویله کلان اقدامات وهممات اصفانه لری
نتیجه بخش یسر حصول اولدیغندن حق احق سنیه
لرنده دائمی الظهور اولان توجهات التفات ایات
حضرت بادشاهی نزد اولی الهاده معلوم وبدیهی
اوله رق مخلص قدیم لری کی خیر خواهان هاشمانه لرینه

مورث مسار ومفخرت ووفقیة علیه اصفانه لری
دعوات خیریه سی تکرارینه وسیله مداومت اولدینی
قلب عالیلری دلالت وشهادتیه مثبت وبواخلاص
صادقانه ک جمیع زمانده شوائب خللدن ساده
وازاده حاده بولنه جنی مقرون بداعت اولمغله
دوام رفاء واسایشده هر بار معالی هم کار فرمائی
سیادتیناهیلری سزوار اولمسیله حق سائی هاشما
نلرنده ترقی توجهات جلیله حضرت تاجدار ی
شایان بیورلدیقه جمله ممنون ومسرور وادعی
فیض مغالهریت داویرلرینه منابرته مجبور اوله جعفر
رهین علم عالیلری بیورلدقده اولبابده امر واراده
حضرت من له الامر کدر سنه ۸۲

کذلك مشار البهره

اساسیافته میانه خصوصیت خالصه اولان محبت
قدیمه ومناسبت مستدیمه اقتضای عالیه نتیجه توجهات

فیوضات آیات هاشمانه لری حق عاجزیده بدیهی
الاستقرار اولدینی مثلاًو مدایج صفات جلیله
ووجائب انیة جمیله اصفیلرینه مداومت عاجزی
مثبت و برقرار اوله رق انار برکزیده داورانه لرندن
برکذار قیمتمدار اولمق اوزره ارسال بیوریلان
حصان اصالتشامک وصولی وکمال فخر و ممنونیت
عاجزانه حصولی زیب خالصه بیان ایلمک ارزوسنده
بولندیم حلاله سعادتلو خورشید افندی بنده لرینه
تودیع و تسبیارینه هم علیه کریمانه لری شایان بیوریلان
مع طاقه زرتار اون طوب اقمشه هندیه اول جانب
عالیدن برسسه سرورنده رسیده نظرگاه تکریم
واعتبار و بوجهتله دخی عوارف دلنوازی عالیرینه
تکرر مظهریت عاجزانه مستلزم شرمساری بی شمار
اولغله - تهادوا تحابوا - قاعده سنه رعایت فریضة
عهده اخوت ایسه ده ذات معالیمات هاشمانه لرینه
تقدیم واهدایه شایان شی تدارکی متوقف حل این

وان اولدیغدن ان شالله تعالی سنه آئیده عزیمت
ایده جک صره امینه تودیعاً و تأمیناً اجرای مسنونه
غیرت ایله جکی شمدیدن تصمیم و تفکر دن و محاسن
اغلاق لامع الاشراق امارتینا هیلرینی یادوتدکردن
بر آن ساهی و زاهل و هر حالده موفقیت جلیله
داورانه لرینی ادعیه خیریه سنده متراخی و کاهل
اولدیم معلوم عالیرلی بیورلدقده اولبابده امر واراده
حضرت من له الامر کدر ۲۵ جمادی لاول سنه ۸۴

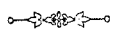

کنزلك مشارالیه

بلطفه تعالی تألیف البین خدمت مفخرت منقبته
موفقیت عاجزانه تقدیر بیورلدینی دست رسیده
توقیر و احترام اولان برقطعه التفاتنامه توجهاتعلامه
هاشمانه لری مشعر و حق سپاسدارانه مده متقین و مجرب
بولنان تالطفات خالصه مخلصرورانه لرینک نزاید
وترقیسنی مبشر اولمسی ملابسه سیله بوندن و طرفین

باهر الشرفین نزد معالید و فدرلرنده جواهر خواطر
افروز ممنونیت و محبتک شرف و وقوعندن فوق العاده
یعنی هیچ بر زمانده حلیزیر انفصام اولیان اتصال
معنوی و روحانی - کل امر بوقته مرهون - زمان
مسعدتموننده صورتیاب یکانکی جاودانی اولسی
جداً و حقیقه تعریف خایه افاده دن زیاده بادی
شادی و مسرت اولدینی مثللو برادر عالیکهرلری
سعادتلو حسین پاشا حضر تلرینک شایان تحسین
ستایشوری اولان روش رویتننده و پرتو پاشا
بنده لرینک دلالت دلپسندنده لری موافق خاطر
خواه آصفانه لری اولدیغنه حصول یقین عاجزانه مه
مبنی بعنایه الملك المتعال شو حال سعادت اشتغال مصوناً
عن اختلال قیل و قال قرنا بعد قرن دخی تکثر
الاولاد و آلال رسوخیا فته رتبه عال الحال اولسی
تمنای خیر خواهانه سنده اولدیغمک بیانی معروضده
نعم التصادف بر برینی تعاقب و شرف خلولاری تقرب

ایدن عید سعید و سال جدید میمنت بدیدک ایکیسی
بردن تبریک و تسعید و مبائی موالات مستدیمه بو
جهتله دخی تجدد و تشیید قلغمغله اولباده امر و اراده
حضرت من له الامر کدر ۵ جاذی اول سنه ۹۲

صمد اسبق محمد و منیم پاشانک طرابلسی غرب

رالیکنده بولندیریغی صرده بازیه و تحریرات

مابه محاسن و ایة دولتلرنده مودوع دست قدرت
و تجربت بکرده ارباب بصیرت و خبرت اولان جواهر
خواطر افروز اخلاص و آزی بوکره رسیده دست
تکریم اولان تحریرات آصفانه لری مطالعة مزایای
سامیه سندن باهر الامعان و هر حرف لطائف ظرفنده
مندرج بولان معانی دقیقه شایان اعتبار و امعان
اولدیغنه بناءً توجهات سابقه و لاحقه علیه لرینی
برر بر تفکر سبب تکرر تشکر اولمنله تشکرا یلرم
و تحریرات عالیلرینک امثالی کپی جواب سنر قالماسی

صدیقہ کلنچہ شمدی بہ قدر صوب عاجزی بہ شقہ
علیہ آصفیاری کلش ایسہ جوانی یازمشد در جوانی
ویرم ہرنہ ایسہ جناب علی الاقباب دولتری
مثلی نابود برو جود ممدوح و محمود اولد قلرندن
شنا ودعای سامیارندہ تجویز قصور اولندیغی معلوم
عالیتری بیوردلقدہ اولبابدہ امر و ارادہ افندم
حضر تلرینکدر ۴ جمادی اول ۷۹

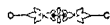

مرحمت یاشانک بسمہ والیلکنندہ بولندیغی آواندہ

یازیمدہ تحریرات

ادارہ امور مہدہ مہارتی معلوم عالیمان و ہر منصبہ
لیاقت و کفایتی دوندن و بوکوندن عیان اولان ذات
ستودہ سمات سامیلرینک چوقد نبرو مستحق و نزدارب
بصیرت و تقدیردہ جدیر ولایق اولدقلری
رتبہ سامیہ وزارتی احراز و دشمنک جانسہ
نیش اورمقی ایچسون نیشہ کیدوب اہلیت

ذاتیہ دستوریلرینی ابراز بیوردقلرینی مشعر اولان
ایکی قطعہ تحریرات والالری مطالعہ فحوائی
مضامین حاویسندن حصہ کلان مسرت و مفخر تک
بیانی لسان خامہ اقتدارہ و قرطاس تطویل و اختصارہ
صغیمہ جغندن بوراسنی شہادت قلبیہ دولترینہ
حوالہ ایلہ دعای موفقیت آصفانہ لری تذکار قلندی.
اولبابدہ ارادہ افندمکدر سنہ ۷۷

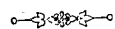

مشار الیہک طوہ دلا بکنندہ بولندیغی زمانہ یازیمدہ

تحریرات

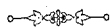
سنین عدیدہ مدہ مدرسہ مدہ درسہ دیرسک
ویرمش علمادن والی سنہ قدر مدت پارسدہ
قوانینہ متعلق فنونی تحصیل ایلمش اذکیادن عزتلو
مصطفی افندی براز زماندنبرو باب عالیہ ترجمہ
اوطہ سنہ دوام ایتدیرلمش ایسہ مدہ امور ملکیدہ
استخدامنی ارزو ایلدیرک و بویلہ فضیلت و اہلیتی

مسلم بونان بر آدمک دائرة تربیه دولترنده بتشدیر-
لمسی مناسب کورینه رک حالنه مناسب بر مأموریتده
قوللانمق ایچون صوب عالیترینه کوندرلمش و اهلیت
و درایتی حال و قائندن معلوم دستوریلری بیوریله-
جنی اوزره التفات و اعتباره شایان بولنش اولمغله
اول باول بر یرده استیخدامیله تسریر و تلطفی
خصوصنه همت بیورلمسی بآینده اراده افندمکدر
فی ۵ ربیع الاول سنه ۸۳

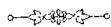
قیوداره اسبق سلیمان پاشا مرهموک ضراومرله
والیلمکنده بولنمیزی صروده یازیموره خبررات
تبریکنامه توجہات علامه اصفاهلری دروننده
زاده طبع عالی داوریلری اولان ایکی قطعه تاریخ
غرا مانند افق ارا باصره پرا اولمغله ابروی شاهد
هلال محرم هرسنه جلوه نمای بالاخانه قدسیان
محرم اولدقچه اختر تابنده اقبال و طبع فرخنده

باهرالاجلال عالیلری برج مجد و سعادتده ناقب
و غبطه فرمای اثار خاقانی و صائب اولمق دعوات
لازم الاجابانی تکرار و بقای توجہات علیهلری
نیسازنده صورت اختصار اختیار قلندی اولبابده
امر و اراده افندم حضر تریبکدر سنه ۷۶

کذلک مشارالیه

مورد مضامین و نکات و محتد فضائل و ککالات
اولان طبع معارفیع آصفانه لرندن ترشح ایدن تاریخ
بلاغتشماریخ شایان نظر اعتبار و حق عاجزیمه
دائی الوقوع و رسیدہ رتبہ شیوع اولان توجہات
سذیهلری سرمایه فتخار اولمغله تشکرایلرم اولبابده
امر و اراده افندم حضر تریبکدر فی سنه ۷۶

مصدره کذلک مشارالیه

سراپا مضامین و شایان تعبیر نوزمین اولوب

بوندن مقدم دست آرای تکریم واحترام اولان
تحریرات علیه اصفانه لرینه عریضه جوابیه ترقیمنه
عزیمت حجازیه حجاز ودعای عالی داوریلری ایله
اکتفا جائز اولدینی حالدہ نجم طالع کریمانه لری
آفتاب توجهات جهانبایدن لاه دار وادرنه ایاتی
شرف ولایت دولتلرندن محسود هر دیار اولدینی
دیگر کرمنامه عالیلرندن مسافاد اوله رق بوصورتده
مظهر فیض توجه عالی وبربری آردنجه پایتختدن پایتخته
والی اولملری مقارنت توفیقات صمدانیه به دلیل جدید
ودعای خلوص پرستان زمانه دن استغناسی بدید
اولمغله دور ودراز تصدیعدن احتراز واختیار
قاعده ایجاز قلندی اولب ابدہ امر واراده افندم
حضر تلمینکدر فی ۷ جمادی الاول سنه ۷۷

کذلک مشارالیه

دل اکاها! ولایتیناها!

اهالی ایالت و دین ذات تقواسمات اصفانه لری

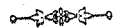
مثالو اهل دین مراعی مراسم آیین عاقبت اندیش
ودوربین بروزیر صاحب یقینه محاج اولدقلری
جهتله حق عالی اصفانه لرنده فیض وقوعبولان
توجهات جلیله حضرت پادشاهانه ن تبریکه وسلسله
انتباه داوریلرینی یداخلاص مؤید ایله تحریکه
استدار اوزره اولدیغ حالدہ سنت سنیه دولتلری
ایجابجه سرعت وسبقته ینه همت علیه لری ارزان
بیورلسی هر بار تتابع توجهات سامیه لرندن
شرمسار اوله کلدیکیم کبی بودفعه دخی مع الحجاب
یمن موفقیت سنیه لری دعواتی معروض بارگاه جناب
رب الارباب قیلندینی معلوم عالیلری بیورلدقدہ اولب ابدہ
امر واراده افندم حضر تلمینکدر فی سنه ۷۵

کذلک مشارالیه

هر حرف مکارم ظرفی موصل سرور غیر محصور

ومأل محاسن اشتمالی مرسل الریاح آرام وحضور

اولان کرنامهٔ معالی موفور و عنایت نشـور لری
 بوکره مشرف رس راحة وصول و ظهور اولوب
 بحمدالله الملك الغفور حلب الشهباء قدوم مبروك
 عالي لریله دارالسرور و فرق خالصیده توجهات
 سـنیه لری کماکان مستقر و تمادی الصدور اولدینی
 مفادندن استفاده و استبشار اولنه رق اعجز من مور
 اولان ثناور قدیم لری حقنده بو وجهله دخی مبذول
 و مبذور اولان التفات علیه سایمانی لری مخلص لری
 حائر نصاب مفتخرت و حبور ایتکله سایمان طبع
 محاسن نبع کرامی لری دائماً محرم حر مسرای بلقیس
 صفا و هدهد آمال و اقبال آصفانه لری آن بآن پرواز
 نمای سبای انتظام اولمسی ادعیهٔ خبریه سی هر دقیقه
 و زمان بخلوص الجنان ایصال قبولگاه جناب خالق
 الانس و جان قلنمقده اولدینی معلوم سـنیه لری
 بیورلدقده اولوبابده امر و اراده افندمکدر سنه ۷۸

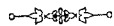
بفرارده مقیم ایران شهرزاده لرندنه

میرزا عباس خان

مقدما پیرایهٔ ید تکریم و احوال اولان تلغرافدا
 مهٔ عالی لردن بغداد سعادت آباده یمن وصول
 معلیم وصول دولت لری معلوم سپاسداری اولمسی
 اوزرینه مؤخرأ ارسال بیوریلان التفاتنامهٔ دولت لری
 ندن حق مستمندانه مده برکال بیلدیکم توجهات
 برکزیدهٔ اصـدقنوازی عالی لری رهین مدرکهٔ
 خیر خواهانهم اولوب از زمانده ذات ستوده سمات
 سـنیه لریسه رسوخیا فته استقرار بولنان اخلاص
 اختصاصکاری ترقیمی تذکریله همزبان ونشئه دار
 اولدینی حضر ت لری « همت ای زاهد
 و رندان که نه لغزد یایم * شیشهٔ می ببغل سنک بدامان
 رقم » استمداد یله افتان و خیزان صوب وطنه
 دامن در میان اولمغله لذت صحبت و ذکر ستایش
 خداداد دولت لردن وقوع بولان انفراد حالی

مقابلنده تکراری دعای خیر سامیله زیور زبان
خلوص بیان عاجزانه اولدینی معلوم معالیمزوم
مخلص نوازانه لری بیورلدقده همیشه توجهات
عالیلرندن حصه دار افتخار بیورلمقلغم باینده امر
واراده حضرت من له لامر کدر

فی ۳ رمضان سنه ۸۸

ابراهیم یاشازاده مصطفی فاضل یاشاسرمرمه یازیده

تجربات

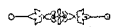
ذات عالی داوریلرندن کوردیکم انواع نوازش
عاجز پروری شیوه دست روزکار زورکارک پرده
کش دوری صوری اولمسیله استغفرالله العلی الاعلا
اونودیلور مقوله دن اولیوب دقیقه بدقیقه ترقی
پذیر و ناصیه حال استعدادعالیلری الحجاب حقیقینسندن
کورینان فیض سرمد و اقبال ابد دولترلی دعوات
بهیه سی جایگیر ضمیر خلوص صمیر اولدیفنی بیانه وسیله

(اثر کامل باشا)

ارار ایکن اصدق داعیان کر مکارانه لردن دعای بقای
عمر ودوات والالرینه ملازم سر آمدان شعرای
زمانه دن فطانتلو بابا کاظم افندی داعیلرینک
«ایدرسه قندلبک خاطر نواز خطور* سنکله مصره
دکل قندهاره دک کیدرز» یتتی وردزبان وباخصوص
«خضر اندیشه اولوب وادی معنایه رفیق* عزیم
راه ایلدم الله ولی التوفیق» مضمون حقیقت مشحو-
نی حرزجان ایلیه رک جانب معالیمجال سامیلرینه
عازم اولمسی اخطار نام خصوصیتنشانه و تذکار
سوالف ایام عذیم النسیانه ذریعه مستقله
اولمشدره عاجز لری دائرة صدق واستقامتمده
نابتقدم وعهده انسانیتیه وظیفه بیلدیکم مدح
وثنای اصفیلرنده هر حال و محله راستخیم اولدیفنم
نزد حقایقوفد عالیلرنده روشنا و برای تأیید مدعا
ایراد دلائل و براهیندن باهر الاستغنادر فلك کچ
رفتارک چندروزه معامله دور مخالف اظهار ایتیمی

امتحان عایدن نشأت ایدر معنا ایدوکی ازادۀ اشتباه
وهرکار دشوارک حصول حسن نتیجہ می دور
آمدن بودمه کلنجہ تجربتگذار ارباب انتباهدره
« چکیلنر قالور عمرم بوجهان ایچره هان * وقت
شادیده کلور موسم محنتده کچر » افندم! بزم بیقرا
پسنددولتیرینی یادوقلیب اوراق مجموعۀ قوادایلدکجه
آتش حسرتہ یانیمورم دیسم یالان سویلرم « هجرکه
چکدیکم غمی عمرمده چکمدم * ایستر اینامه ایستر
اینان سویلرم سکا » ذات برکزیده صفات کریمانه
لرینک کلروی سید خاندان خدیو خلداشیان
وجلب قلوب عامه خاصۀ فطریه سنده مظهر فیض
جناب رب مستعان اولملری بادی تسلی خاطر
خیرخواهاندره افندی مومی الیه داعیلری ایچنده
هرشی وار لیل ونهار مطالعه ورغبته سزاوار
بر نسخۀ نادرۀ روزکار اولدیغندن بوقدر جقله
سمت اختصار انتخاب وتصدیع سروالارندن

اجتناب قلندیغی افادۀ صادقہ سندن دخی رهین علم
عالیلری بیوردلقدہ اولبایده امر واراده افندم
حضر تلرینکدر سنه ۷۳

کزارک مشارالیه

بزم روزکارک ندیمی وذات عالیلرینک کندی
عالمده عبدقدیمی اولان طاهر افندی بنده لری
مطبخ نحن قسمندان دریوزده حصۀ غائب رجاسنه
بوکوره اولطرفه عزیمت ایلمش وتعریف
وتوصیۀ ذاتیه سنه طاقت لسانیه سی یاردم
ایده جکندن توصیفدن مستغنی بولتمش اولمسایله
حقنדה التفات غریبنوازانلری ارزان وسن پیریده
دیار غربتده تطیب خاطری خصوصنه مرحمت
وهمت علیه لری شایان بیورملق بابنده اراده افندم
حضر تلرینکدر سنه ۷۴

مسار ایه مصطفی و عبیر الحلیم و احمد یاساره یازیده
نمبر يك

«فی المهدی نطق عن سعادت بنخته» و اثر النجابت
ساطع البرهان «اقتضای جلیله انضمام محاسن آثار
کریمانه لری دلالت علی سبله بو آوان سعد اقترانده
عواطف علی جناب خلافتناهی و عوارف بهیه
حضرت شهنشاهیدن عهدۀ عالیترینه رتبه سامیه
وزارت توجیسه و احسان همایون بیورلمش
اولدیغندن حق احق سامیلرنده بو وجهله مجلایبرای
ظهور اولان عاطفت و عنایت حضرت ملوكانه
حسب الاخلاص ثنور مخصوصلرینی حائر مسار
و منفخرت اتمکله جناب قادر یچون اشبو رتبه
جلیله لرینک انواع ین و مسعدته مقرون و ایام عمر
و عافیت و هنکام فرو و فخامت مشیرانه لرین متزاید
و افزون بیورمسی تمیات مخصوصه سی باخلوص البال
تأدیه و اکمال ایله خاصه تبریک و تهنیت رتبه والا

و استقبای توجهات عالیۀ اصفاندلری رجاسنه ابتدار
قلندی . ۱۱ رمضان سنه ۷۴

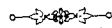

صدراست تبریکنه داسامی باشا مهر و مدنه وارده
اولاده تمجیدیه جواب

حق ثنور یدیه مهر مهر و محبت دولتلری مستقر
الجریان و اوج برج توجهات سامی درجائده باهی
اللمعان اولدیغنه بو کره مقام جلیل صددارته
وقوعبولان مأموریت محییدن طولانی ارسال
بیوریلان تاریخ شمارج که سر قلم استاد استعدادان
جسته و جدا و حقیقه مبارک و خجسته در دلالت
ایله رک ایفای رسم تشکری ایچون بر فحوای
اطناب در مکالمه دوست بهترست طر فیه کیم دلمکده
خامۀ عباسی جامه حیران و سر مست اولدیغندن «انی
وابسته هنکام ملاقات ایدلم» جهتی ترجیح ایلدم

هر حاله توجه صوری و معنوی سامتیلری دوام
و بقاسنی رجا ایلرم اولبایده اراده افندمکدر.

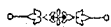
۱۱ شعبان سنه ۷۹

سوریه رایسی اسهر مخلص یاشا مرمومه

« شیخ ناصیف الباز خینک » تألیفکرده سی
اولان (مجمع البحرین) نام مقاماندن درت نسخه سنک
ارسال بیورلدیفنه دائر پیرایه دست احترام اولان
تحریرات علیه‌لری منورساز نظر مودت و مخالفت
اولدی. رساله ائتلاف و محبتک مقاله اعجاز نماسی
و مجموعه اخلاص و مواسستک مقامه دلرباسی اولان
ذات والالرینک بو بایده دخی تذهیب صحیفه
مودتپوروی به مصروف اولان شدور همت دولتلری
فرط منونیه و تحریرات بهیه دستوریلرینک مطالعه‌سی
نسخ مرسوله‌نک قرانتدن زیاده لذت و محظوظیه
بادی و مشاغل معظمه ولایته ابتدا صره‌سنده طبیعی

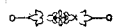
الوقوع اولان مراسم متعدده تکلفاتندن تخلص
کریبان و دست و دامن ایله ابراز مأثر ممدوحه
وظائفه مباشرت و منابر تلری دخی بشقه‌جه مستلزم
خشنودی اولمغله دعای بالخیر موفقیته علیه‌لری یاد
وتذکار و نسخ وارده‌نک کفایتی جهتیله بعدازین
دیگر لرینک تدارک و تحریسی کلفته حاجت قالمامش
اولدینی بیانیه شقه ثناوری ترقیمنه ابتدار قلندز
افندم. ۴ ربیع الاول سنه ۸۲

طبریزده رایسی امین مخلص یاشا مرمومه

داماد محاسن نژادعالیلری یدندن پیرایه ساز دست
توقیر و اعزاز اولان برقطعه تحریرات دستوریلرنده
کشیده سمط افاده بیوریلان دراری توجوهات
علیه‌لری قدر و قیمتی نزد ثناوریده تقدیر اولندی
مثلو داماد مومی‌الیهک حال و سالنه کوره حسن
ادب و تربیه و جوهر قابلیت فطریه‌سی نظرتیان

اعتبارده دلپسند اولمسندن حصوله کلان فرط
بهجت ستایشوری به مترتباً اشعارات سائر
وزیرانه لری دلخواه سامیلرینه صورت موافقده
تسویه قلمسیله بعدازین بویه چه ترویج افادات
علیه لرنده معاونت کامله نك دریغ اولنیه جنی
بیسانیه تمی تمادی توجه قلییه لرنه ابتدار قلندی
افندم فی جمادی الاول سنه ۸۰

سرقندای اسبق محمدی پاشا مرصومك قونیه والیملکدره
بولنبریفی صروده بازبلاصه خبریات
ذات عالیلرینه قدم خصوصیت ثنائوری نزد
عالی کریمانه لرنده ازاده اشتباه وایفاسی وظیفه
اخلاصکستریء صوریده تراخی واهمال ایله بیله
ادای ادعیه اجابتپروریء مغنوده زمانا من الازمان
تجويز نقصان قلمدیغنه آینه شفاف قلب بیریا
انصاف عالیلری شاهد وکواه اولوب شمدی به قدر

دست آرای تکریم و اعتبار وادیء تراید ابتهاج
واقتضار اولان محررات اصفانه لرنه جواب
یازلمقده اهمال اولنسی قاعدهء محرره به استناددن
وعفو سامیلرینه صدق اعتماد و صحت اعتقاددن
نشأت و بوکره ظهور ایدن تبریکنامه کریمانه لری
تشویق خاطر عزلت والفت ایلدیکنه بناءً اولا
نشان ذیشان والالرنی تبریک و تسعید ثانیاً گذران
ایدن عید شریفك مشاهده امثال عیدیده سی دعوات
خیریه سنی تکریر و تزئید ثنائمرکز صدق اخلاص
آصفیلرنده ثبات قدم ثنائورانه می بیان و تأکید
ضمننده ترقیم جوابنامه خالصی به ابتدار قلممقله
بعدهما توجهات مانوسه علیه لری حق خلوصوریده
بردوام بیورملق باینده اراده افدمکدر فی سنه ۷۳

یارسن سفیری رشید پاشا ازاده محمد جمیل پاشا مرصومه
سپارشکرده ثنائوری وجهله یاپدریلان ساعت

بروقت مسعدتده خدا باغشلسون مخدوم عالی‌لری
 بك افندی یديله كلهرك سبب مفخرت و ممنونیت
 خلوصوری اولدی و مؤخرأ . . . افندی طرفندن
 اعطا قلنان حساب ورقه‌سندہ محرر مبلغ معلومك
 صورت تأدیہ‌سی حسین افندی‌یه تنبیه قلندی
 وعد بیوریلان باستونك شمعی‌یه قدر در دست
 تدارك اوله مامسی هدیه اولمسندن نشأت ایدر
 کبی بعض ظنه ذهابله بیله « محرك دل اولور
 دلریایه محتاجز * زمان ضعف قوادر عصایه محتاجزه
 معناسی مومی‌ایه . . . افندیك گوشنه قولندی
 ودوشی اوخشانلیدی بك پارسده سابقه
 وسلانیکده قوزه کیوب آینه‌روزرده و افتزله‌رك
 سیروزده یمدیکی ومنس‌ویت ادعا ایلدیکی ذوات
 کرام حق‌لرنده یمدیکی قالمدیغندن شوش‌مائز
 اربعه اشتباهی‌دن دائرة دیانته عودتی ارزوسيله
 کلاه کیمك ایچون قونیہ ولایتی معاونلکی خدمته

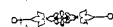
تعیین اولندی بعد ازین دخی جانب خالصانه من بقای
 توجهات اصفی‌لریله منتتدار بیورلمق بابنده ترقیم
 شقه ثناری‌یه ابتدار قلندی اقدم
 فی ۲۵ جمادی الاول سنه ۸۴

بوسه و رایسی عثمانیه پاشا مرمومه

رسوخیا فتنه میانه اختصاص اولان اخلاص
 خاص الخااص اقتضاسنجه اعمال ایتدیرلمش اولان
 ناملی سیف صارم معرکه بلاغت قاضی ماضی الحکم
 محکمه فصاحت بما احتلو جودت [*] افندی حضر تلری
 صحابتلریله ارسال بیورلدینی رسیده موقع ابحال
 اولان تحریرات مشیرانه لرندن رهین درك ثنور
 مستدیم و بومقوله آلات حدیدی‌نه اهداسنده
 مقابله ذهبیه بین الاودامذهب قدیم اولمغه مسکوکات
 جلیله حضرت پادشاهی‌دن عدد التون
 [*] دونملو جودت پاشا حضر تلری.

ابعاث صوب عالیلری اولنیش واول هدیة مرغوبه
وضع بالای خانة برکذاری قلمش اولدینی بیانیه
شقة شاورى ترقیم قلندی افدم سنه ۷۷

کذلک مشارالیه

سال جدید میان بدیدک تبریک و تسعیدینی
و تصویر عالیلرینک لقیله خلعت زربفت مواخات
قدیمه نك تجددینی شامل تحریرات محاسن آیات
دولتلی مطالعة مزایای سامیه سی مستلزم مسار
کامل اولوب سمه سیماى والای ترقی فضل و عرفان
دولتلیینه دال وریش سفید عالیلری علامت فیض
و کمال اولدیغندن دولت و ملت اغورنده شمده یه
دکین مشهود اولان یرارلق و یوزاغلقلى مزداد
و بردوام و باعث توجه قلوب خواص و عوام اولمسی
خیر دعاسی تکرار یله توجهات علیه دستوریلری

استبقاسی سیاقنده ترقیم نطقیه ابتدار قلادی
افدم فی ۲۱ ایلول سنه ۸۴

مطلب والیسی شریایا شامروم

تهنیت و تعزیتی متضمن اولان برقطعه تحریرات
علیه لریخ الدم. اولایام عافیت سامیه لرندن و ثانیاً
ایضای رسم تعزیه لرندن زیاده سیله ممنون اولدم
«تعزیت هر نه یه اولسه محمول» ایتمز طبع سلیمانی
قبول «استماع لفظ تعزیت ازان و اذهانه مورت
اذیت اولمغله حق دولتکز دده خی تجویز ایدمه یوب
فطانت فطریه لری ایجابجه امور موکوله ده من غیر
فتور ابراز سبی موفور بیورلمسیله هر حاله
مصوناً عن الغوائل توجهات فیوضات آیته نائل
اوله جقلری وارسته اتیان دلائلدر اولبایدده اراده
افدم مکر فی ۲۳ شعبان سنه ۸۸

سامی یا شاهزاده صبحی یا شاه مرهمک سوریه و ایلیکنده

بازیموره خبریات

«هوس زلف یار ایله صبحی * شام جنت مشامه دک
کتدی» تعریفنک مظهر تامی و شاهد خوب
سیای دیار عربک خال روی غبر قامی اولان شام
شریفه شرفوصول دولتری ارسال بیوریلان
تخیرات آصفانه لری مأل معالی اشتالدن معلوم ثناوری
اولمسیله موفقیت سنیله لری دعاسنه ابتدار قلندینی
بیانیله و تیره اختصار اختیار قلنمشدر اولابده
اراده افندمکدر سنه ۸۸

کنفری و البسی و صبحی یا شاه مرهمک

شیمه کریمه مشیرانه لری اقتضاسنجه حق
ثناوریده درکار و برقرار اولان توجهات قدیمه
دستوریلری آثارندن اوله رق مقدم و مؤخر ارسال
بیوریلان تخیرات دولنلرینک هر برندن استحصا

سرور موفور اولمسیله برابر شمدی به قدرا جوابه
رسمیه تحریرنده حسب المشغله امهال اولنمش ایسه ده
ادعیه موفقیت علیه لرفنده قصور اولمیه جغه قاب
سامیلری شاهد و هر بار مظهر التفات سنیله لری
اولان عزتلو محمد افندی بنده لرینک افادات
مستمندانه سی مؤبد اوله جنی بیانیله ایفای لوازم
اخلاص شعاری سیاقنده ترقیم شقه به ابتدار قلنمغله
اراده افندمکدر سنه ۷۷

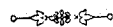

دولت و نصرت یا شاه نصرت لرینک انقاره و ایلیکنده

بولندیزی صرده بازیموره خبریات

تعبیرات سایسه و عبارات نفیسه دن مرتب
تخیرات کرامی وزیرانه لری کک ادعیه علیه واثیه
سنیه بی شاملدر رسیده دست تکریم و اعتبار و برابر نجه
ارسال بیوریلان فواکه لطیفه ایام شریفه ده زینساز
طبقات کیلار اولمسیله هرکارده همت موفقیت

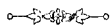
مقتبلی درکار وسایه معالیویه حضرت جهانداریده
قدر و مزیت دولتری ترقیدار اولمسی دعاسی یاد
وتکرار قلندیغنگ بیانیه ترقیم شقه خلوصوری به
ابتدار قلندی افندم فی سنه ۸۹

ادرنه والیسی خورشیدیه امره موم

در سعاده عودت و مواصلت ناوریدن طولای
بیان نمونیتی و بو وسیله ایله دوام مخالفت دستوران لری
شامل رسیده دست ابجال اولان تحریرات آصفانه لری
مال و مزایای رهین خلوصوری و بو وجهله ابراز
آثار دنوازی و رعایت سازی به مصروفی هم
سامیه لری مستلزم کمال مسار و نمونیت نساوری
اوله رق ادعیه خیریه و ائذیه جمیله کریمانه لری یاد
وتکرار ایدلمش و صوب عالیترینه اولان خلوص
و موالات مخصوصه کیفیتی نزد سامیلرنده مستقی
تعریف بولمش اولمغه مجرد اظهار محظوظیته ابتدار

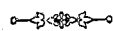
قلندی بیانیله شقه نساوری ترقیم اولندی افندم
فی سنه ۹۱

دولتمو هلمیم باشا حضرت تلمینه

شیمه جلیله آصفانه لری اقتضا سنجه جانجا
مظهر النفات عالیبری اولدیغ مثللو بو کره دخی
رسیده دست تکریم و ابجال اولان برقطعه تحریرات
علیه لرنده دولتمو همشیره خاتم افندی حضرت تلمینه
صحت علیه لری تبشیر بیورلمش و جناب حق دائما
حفظ و اماننده مضمون بیورسون رسیده سامعه
خلوصوری اولدیغنه کوره عارضه وجودیه لرندن
طولای طرف اشرف آصفیلرندن اولنان نقید
واهتمام تمام سبیحه مروت ذاتیه و کمال شفقت علیه
لرینی بو وجهله دخی اثبات ایللمش اولمغه منظومه
تشکرات خالصانه فزونی ایام عمر و اقبال عالیبری
دعوات خیریه سی تکرار یله مستزاد قلندی بیانی

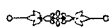
صمره سنده رمضان شریف رتبه غایبه ایروب هلال
عید سعید افق انجمن سماءه بدید اولق زمانی تقرب
ایلدیکندن ادای رسم تبریک و تسعیده دخی مبادرت
قلندی رهین علم عالیبری بیورلقدده دائماً و مستمراً
توجهات والاریله مسرور بیورلقلغم سیاقنده
ترقیم شفه عاجزی به ابتدار قلندی اولباده اراده
افندمکدر فی ۱۷ شعبان سنه ۸۱

کذلك مشارالیه

بو کره عواطف سنیه جناب شهنشاهیدن
خدمت جلیله صدارت عهدئ نساوری به توجیه
واحاله بیورلمسندنطولای تبریک و تهنیتی شامل
و تشکرات الطاف سنیه مشتمل تحریرات علیه
اصفانه لری انامل زیب اعزاز اولدی بووجهله حق
خالصیده رونق پیرای ظهور اولان توجه
و التفات سامیبری بادی ازدیاد سرور

وباعث ترقی رفاه و حضور اولمغله ادعیه خیریه و انذیه
بهیه دولتلی یاد و عرض بارگاه حضرت رب العباد
قلندی بیسانیه ترقیم رقیمه خلوصوری به ابتدار
قلندی افندم فی ۲۰ شعبان سنه ۷۹

نیه دلنی زاده اسماعیل باشا مرصوم

خصیصه ذات ستوده صفات اصفانه لری اولان
منقبت حقوق شناسی اقتضاسنجه بو کره ابعاث صوب
نساوری بیوریلان بر قطعه تحریرات کریمانه لری
رسیده دست تکریم و ابجال و مطالعه فحواوی
عالیه سندن انواع معانی دنوازی متعمل منصه
کاشانه خیال اولوب الفت قدیمه ذمتیه مترتب و شیمه
کریمه محاسنپوری به مناسب صورتنده شایان وارزان
بیوریلان التفات آصفیبری مؤدی انواع شادی
و تکراری اذعیه موفقیت علیه لری به بادی اولدینی
بیسانیه تمی بقای توجهات سامیه لری

بابنده ترقیم شقه ستایشوری به ابتدار قلندی افندم

سنه ۷۴

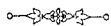
مشار اليهك برور واليكنده بولنديفي صرهده

يازيده نحريرات

ذات دولنكز «حرك دل اولور دلربايه محتاجز
زمان ضعف قوادر عصايه محتاجز» سرينه مظهر
واحدهيان تدارك واستعمالده بهرور برار
اولديفكز دن امثالنك سربلند و خود بسندي جملة
الملك دستوريلري ۱۰۰۰ افندي يديله ارسال واهدا
بيوريان نامه محاسن اتما وعصاي خوشنا دست
بدست رسيدة دست اخلاص بوست و «قغيغن آلم
كلى بيلم كه جامي باخي» مألنه متقار باعجبا نامه و فاعلامه
ياخود موصل كل كو نجامه يوخسه عصاي سيمين عمامه
يمي آلم يولو و قوعبـولان ترددات متماديه دن
افنديء مومي اليه سر كردان و مست اولمغله
حاصل اولان ممنونيت فوق الغايه اقتضاسنجه

جمهـي نظر تحسين ايله مشمول وهر حالده جناب
رب قدیر كافة كار وبار دولتمونده مدد رس
و دستكير اولمق دعایي تکراريله ازان جمه عصای
شريف ارايش گوشه كاشانه حسن قبول قلنديفي
سياقنده شقه ثناوري ترقيم قلندي افندم

في ۲۷ شعبان سنه ۸۳

كذلك مشار اليه

اوراده اعمال اولوب كورملك اوزره
كوندريلان كوزلك و كار ورسيدة جايكاه وصول
اولوب واهمه قطع الفتدن اجتناباً بومقوله آلات
حديديه نك قبولنده سكه ذهبيه اعطاي قاعده
حكما ودينه قدماتن بولمغله ۵۰۰۰ عدد التون
ارسال صوب عاليلى قلنديفي بيانيله ترقيم شقه
عاجزى به ابتدار قلندي افندم سنه ۸۴

چهره ولایت جلیله

ذات قدسیت آیات خلافتنا هینک من عندالله
هرکارده مشهود بصائر انام اولان موفقیت متبعنه
لری اثار جمیله سندن اولمق اوزره حجاج ذوی
الابتهاجک کمال یسر وسهولت ورفاه وراحتله
ایضای فریضه حج ایله طرف دولترلندن دخی
بویولده اجرای تنظیمات وسائر تدابیر مستحسنه یه
همت بیورلدیق رسیده فخر ومباهات اولان
برقطعه تحریرات مسرت آیات عالیلرندن مستبان
اولمغله واشهبو تبشیرات واقعه دن اقتباس اولنان
ممنونیتک درجه سی قابل اثبات اولماغله مجرد ایضای
تشکرات لازمه واستبقای توجهات والارینه
مبادرت قلندی اقدم فی سنه ۸۱

خدیو سابقه ابرهتدر دولتلر اسماعیل پاشا حضرت تبریک
دامادلری منصور پاشا به
خاندان رصین البنیان حضرت خدیوی به قدم

قربان ونسبت عالیلرینه مترتباً توجهات علیّه
خدیوی به مظهریت علیا انضمام شرف صهریت
وبوسایه معالیوایده احراز رتبه سامیه وزارت
ایله دو بالا وعلی الاعلی اولمسی حسب المناسبه خلوی
صورلرینه مستلزم مباهات ومراتب ثلثه ده نازل
وکامور بیورلدقلری الطاف ومفاخر جلیله نک
تبریک وتهنیتی لارمه عهده مواخات اولمغله بووظیفه
خالصانه یه ایضا وتوالی توجه وزیرانه لرینی
تتمنا رفتارنده اخلاصنامه ثناوری تحریر وتسمیر
قلندی اقدم سنه ۸۶

ایرانه سفیری اسبق حسین خانک موقفا ایرانده

بولندریق صرده یازیدلده تحریرات

در سعادت مقدر دن صوب صواب اوب وطنه متوجهاً
حرکت وحین تودیعده وسلامت روی وباز آیی
تشبعنه مظهریت دولترلندن برو باغ دلد مغروس

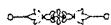
ودست آسیب روزگاردن محروس اولان کنهال نشای
والالری غنچه کشای ابتسام و پیام عودت عالیرلی
آرزوداشته اودای خلوص اتسام ایکن بر قطعه
نامه نوازشجامه مشیریلری شرفرس اکف احترام
و مطالعه فجائی عالیه سندن «رویم بسوی غربت
ودل جانب وطن» افتاده گاه من میان دو کهربا
مائی رونمای مرآت مرام اولمسیله شکرآ علی
هذا الالتفات تحریر تشکرنامه تهیه ادوات دوات
قلند قدده «فارسیمز خامدر ترکیمز اوز بکدن
بتر مصرع معذرتروی - مکتوبک آدی نامه
یازلمش نوشته هم - دیهرک بتبع لغات دری و بهلوی
تکلفاتی اختیاره مانع قوی اولدیغنه بناء قلم حر -
بری تعبیر شوابیات ترکی آتای پیرایه قرطاس تزئیر
ایلدی.

اوزلیوب دوستلرینی خان ثنا خوان کلیور
خان خانان چشمپان حسین خان کلیور

دعیوب قلب شتا نیجه یوجه طاغدن آشوب
جذبۀ آتش وصلته شتابان کلیور
جمع اولوب ایلسه احبابی نوله استقبال
بیوک عنوان ایله بر ایلچی ذیشان کلیور
اورته ایلچی ایدی کندی بیوک اولدی کله جک
کلور اما نه کلور عریده جویان کلیور
یوکلنوب مشغله مسئله قازلی کولی
شهر استانبوله دستور سبقدان کلیور
سمت بغدادی قویوب ارضرومه اولدی روان
شبه سزدر قاری کوردکجه پشیمان کلیور
بوشش بیت که نشیده ناشیده در حصر بصرامعان
بیورلدکجه هر سطر ولا شطری ششجهات توجهات
قلیه دن نشانه و جمله اوصاف برکزیده دن حق
عالیرنده ستایش بابها و بی بهانه اولمغله باره ثناورا -
نه مزده توجه کریمانه لری قات قات و بحث الفضاظ
و معانیسی وابسته اوقات ملاقات اولور - کل امر

بوخته مرهون- بهبودی وجود دولتری نه نامه
 نامی- سامیلری دلات ایلدیکی کبی بلطفه تعالی
 عموماً صحت وعافیتمز برکال اولوب فقط «بغته»
 ثابت اولوب غره فراشنده امام* خواب ایچون
 یاتمش ایکن ایتدی تراویحه قیام» وقوعی سرمبحث
 محافل قیل وقال ونشئه داریء صوم ونوم ایله
 بوندن زیاده اتعاب خاشه فاده مسلوب الاحتمالدر.
 صدرارای بزم عرفان فرخ خان وبرادر سرخلوت
 عنوان حضر تلیله سائر ناملرینی ایشیدوبده
 کورشم دیکمز وکلای جلیل الشان حضر اتنه علی
 طبقات مقاماتم العلیه تقدیرات شایکان وتوقیرات
 رایکان مخلصانه نک لسان تکریم وتعظیم وحسن بیان
 وتفهم ایله ایصال وتبلغنه لطف دولتری ارزان
 ومکاتبه ثانیه زحمتنه حاجت مس ایتدیر نمکسزین
 عود وقفوله وین وصوله رغبت علیه لری شایان

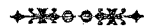
بیورلمسی متمنادر باقی دولت وعافیت مستدام باد
 بعنایة رب العباد افندم فی ۱۷ رمضان سنه ۸۵

بطلکیمی اسیر عقیف بک ایله سروردره سیف الدین
 افندی مرهوملره یازیلده جرواپ

جناب عطوفت القاب وذات فضیلت نصاب
 والاری حلیه هنر وعرفان وراتبه حسن ایقان ایله
 معروف وموصوف اولدقلرندن حاضر وغائب
 ایفای مراسم دنوازی یه رغبت وهمت علیه لری
 سزاوار بیورلدینی مثلاً و تبریک لیلله رغائب
 رسمی اداسی خصوصنده دخی بیدریغ بیوریلان
 هم محاسن توأم عالیلری الوکته مشترکه والالرندن
 معلوم شناوری اوله رقی حصوله کلان کمال مسار
 وشادی خالصانه مزی بیان وایما زمینده تاج لیلی
 ابتهاج اولان لیلله شریفه معراجک عموم امت
 خیریه حققلرنده باعث فیض غفران اوله جنی کبی

حق فضائل مستحق والالرنده دخی مستلزم
سعادت وسلامت اولسی دعاسی تکرار قلندی
بیانیله شقه ثناوری ترقیمنه ابتدار قلندی
فی سنه ۸۴

شورای دولت تنظیمات داره سی رئیس اسبقی عطاوند
بسم بك افندی حضرتلرینه مصدرده یازیلرده جواب
دائما ترقی وازدیادی اعتقادنده بولندیغ توجه
اخلاص پرور عالیرینی بوکره پیرایه دست اعزاز
وتکریم اولان تحریرات والالری شرح وتفسیر
ومتن ومتین اجتهاد واعتماد خالصانه می ایضاح
وتنویر ایلدیکندن ایکی جهته له ممنون ومتشکر
اولدم هر حالده خدایه امانت ونائل فیض وموفقیت
اوله سکیز. نسیمان اتمیه جک ویاد ایلیه جک قدر
مدت بریرده برلکده خدمت ایلدیکمزدن مزاج
خالصانه مضبوط والالری اولدیغنده اشتباه

یوغیسه ده هر اله کلان کاغد صدپاره کرده یدرد
اولیوب بعضیلری دخی زیور پیشخته اعتبار قلندی
مشهود عالیکنز اولمق کرکدره بناءً علی ذلک لذت
الفت سندیلری تکرار مطالعه دن تجدد ایتدیکه
حظ وتشکر ایدیورم . غائله سفری اقتضاسه
قلم رقم بو مختصرله اکتفا ایلدی بمنه تعالی هنکام
ملاقات وتلافی مافات قدر جانب ستایشوارانه من
یادودلشاد بیورلمسی سیاقنده شقه خلوصوری ترقیم
قلندی افندم فی سنه ۷۷

پترسبورغ سفیری لامل باشا

ایران زمینک نمونه عرف وعادتی دینکه سزا
وابتدار دیار روسه حیرت فرما اولان موکب
شاهینک پترسبورغه نه صورتله شهامت اندازورود
اولدینی تعریفاته وتفصیل وتقرعانه دائر اولان
تحریراتلری و..... حضرتلرینک مکتوب

مخصوصاً صبری رسیده موقع اعزاز اولمشدر. مشاهده
غرائب احوال واستخبار عجائب افعال مراسم
تشریفاتن مأموریت سعادتلرینه عائد اولان غائله یی
تمدیل ایلمش اوله جنی مثللو اول نشئه تماشا یه
بزی تشریک ایدن ایضاحات سعادتلرینه بیان
ممنونیتدن بشقه دیه جک اولما غله مجرد محظوظیت
خالصانه مزى ایما و خاطر مروت مظاهر لرینی استنبا
سیاقنده ترقیم جوابنامه ثناوری یه ابتدار قلندی
فی ۱۱ جمادی الاول سنه ۹۰

عصر والیسی اسبق سعید پاشا زاده طوسیه پاشایه
پیرایه دست توقیر واحترام اولان تحریرات
عالیقرنده حال و خاطر ثناوری سؤال بیورلمغله
زیاده سیله ممنون ومتشکر اولدم. بعنایه تعالی عافیت
وجودیه م آرزوی عالیبری وجهله نصابنده اولوب
انحی ذات والالرینک شو آراق مزاج سبز بولندقلری

خبر کدر آوری التقدیه اولدیغندن حقیقه مکدر
وخسته اولمقده ایدم شمعدی ایسه شدتله منتظر
بولندیغ صحت کامله والالری خبرندن درجه نهاییده
مسرور اوله رق جناب حق صحت وعافیت دائمه
احسان وعنایت بیورسون دعاسنی تکرار
وتذکار ایلدم زمان صباوت دولترندن برو
ارالقده تبدیل آب وهوا اوله کلدیکنندن مدت
مدیده بر محله اقامت باعث عارضه رخاوت اوله جنی
خاطره کلور. بناء علیه طبعاً خواهش ورغبت
اولندیغی و اطبا طرفلرندن رأی وتنسیب قلندیغی
تقدیرده ذات حضرت خدیوی رخصت اعطا
بیوره جقلرندن بر ایکی ماه مدت ایچون بو طرفی
تشریف بیوریلور وایحاجانه کوره بروسه حماملرینه
کیریلور ایسه بکرمه تعالی بعدازین تندرستی و
عافیت حصولنه سبب قوی اوله جنی جمته بر کره
اشعار و اخطاری مناسب کوردم، هر حال و

صورته راحت وجودیه و حضور بال و آسایش
حال علیه‌لری بغایت ملتزم اولمغه اطبانك رأیلرینه
مراجعتله تنسیب و بیان ایده چککری تدبیرك ایفا
واجرا سنه همت بیورلمسی موجودر افندم سنه ۸۸

ضربو سابو حضرتلرینك کبریملری توهیده

خانم افندی

جوهر یکدانه تاج مخدرات و پیرایه بخشای
منصه مسرات اولان ذات عصمتانه‌لرینك یمین
وقوعبولان ولیمه سعادتوسیمه‌سی شرف فخر
و تماشایی هر تقدیر ارزو ایلدم ایسه ده مشغولیت
خدمت دولت بو آرزوی خالصانه‌ك حصولنه
حیولت ایلدی. جناب رب تعالی و تبارك همیشه
مسعود و مبارک بیورسون امین جنتمکان اجداد عظام
عقبتناهی‌لرینك بنده‌خاصی و پدر معالیکهر علیه‌لری
فخامتلو دولتو پاشا حضرتلرینك مخلص باهر

الاختصاصی اولدیغمه بناء بر دستاويز ناجیزانه
ارسالنه هوسلندم لکن ذات دولتلری مثللو کوهر
وزر یدش نظر اعتبارلرنده ذرات آفتاب پرسته
برابر اولان خانم حضرتلرینه نه درلو شی اهدا
اولنه بلملیدرکه لایق شان و قرین پسند عرفانلری
اوله بیله مدم نهایت مشرب شاعرانه اقتضاسانچه
«کاملا اهدا قلندی بو دوات* ایلسون توحیده
خانم التفات» بیتتی تنظیم و برچکمه‌جه دروننه
موضوعاً حضور التفاتوفور عصمتانه‌لرینه تقدیم
ایلدم کمال کرم عفت توأملرندن نهاده موقع حسن
قبول و جانب ثناورانه من توجهات علیه‌لریله
مشمول بیورلمسی تمی ایلیم افندم

فی ۱۵ جاذی الاول سنه ۸۵

انتخاب مأمورین قومیسیون فی رئیس فاضل شهریر عبر النافع
افندی مرحومك رسمو متصرفلغندر بولندر قلمری

صمره ده یازیمده جواب

قلم مأثر رقم والارندن بیاض صحائف آناره
جکیده وبر قطعه و دادنامه کرامیلرینه موضوعاً
دست اعتبار ثنآورییه رسیده اولان رساله معارف
اساله حقا که نظر رغبت و مطالعهیه جدیر والفاظ
و معانیسی من البدایه الی النهایه شایان تقدیر اولمسيله
برابر دیباجه زیباجه سی نام عاجزانه بی شامل
و ایادی کتاب ارباب کتابده دور ایده جک براتر
کامل اولدیغندن سباباش و آفرین و تبریک تشکر
قریندن بشقه دیه جک اولماغله جوابنامه ستایشوری
ترقیمنه ابتدار قلندی افندم

فی ۷ جمادی الاخر سنه ۹۰

طیار زاده احمد عطا بك مرحومك فیه متصرفلغندر

بولندر فی آوانده یازیمده جواب

«دوش اهل حاله شایسته لباس معنوی* و هیبا کی

حیدری واده می و مولوی» مأثنه مدلول و عندا ولی

العشق مقبول اولان اوج عدد دلق درویشانه

شیخ شیوخ طریق خاص و تیر برانداز میدان

اخلاص و هیء الهی صانه الله تعالی عن الملاحی

حضر تلری دست دوست پیوستیله رسیدہ جای

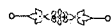
وصول و زیور دولاب حسن قبول قلنمسيله ازکار

سعاد تلری یاد و محاسن ذاتیه والالری تعداد ایدمش

و بالمقابله ارسال قلنمش اولمغله شقه ترقیم

سنه ۸۷

قلندی.

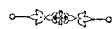

دیار بکر و ایسی دولتو سری یا شاهضر تلربك طونر ولایتی

مکتوب بحیثیغندر بولندر قلمری آوانده یازیمده جواب

ترجمه سنه قلمنن اهتمام اولد قلمری (شرح عقاید)

ایچون ترتیب قلنان مقدمه نك كوندردلیدی برقطعه
 رقیمه مأثر وسیمه دن معلوم محی ولدی المطالعه
 فی الحقیقه نیجه ییللردنبرو صوامع سوامی مالا مال
 قیل وقال ایدن قوال مجهوله الاحوالك لای اوله رق
 پسند و تقدیر قلندی بی مثللو مظهر فیض همت
 فاضلانلری اولدیغكز فضیلتلو مفتی افندیلر
 حضراتنه دخی حرمت غائبانه یی استلزام ایلدیكندن
 هر برینه سلام مخصوصكز تبلیغیله برابر اثر معتبر
 مزبورك ختام طبعنده دخی پیرایه کتابخانه اعتبار
 اولمق اوزره بویلجه ارسالنه همت ایلملری سؤال
 خاطر شریفلرینه وسیله بهیه اولدیغی بیانی روشنده
 ترقیم جوابه ابتدار قلندی سنه ۹۲

سامی یاشاراده نجیب یاشارموم

ذات نجابتها نلرنده مشهود دیده اعتبار اولان
 سموثراد واستعداد مادر زاد ایچانجه الی سنه یی

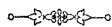
متجاوزدر دینلسه جائزدرکه خاندان سامی عنوان
 نجیبانه لریله میانه خالصانده رسوخیافته استقرار
 بولنان مناسبت ومحبت اول خاندان مکمل الارکاندن
 یتشوب کسب وقوفدن نشأت ایدن رعایت بناء
 ارسال بیوریلان تحریرات بهیه لری رسیده دست
 ثناوری اولمسی بادی ممنونیت وهر حال ومحمله
 حصول تمنای لیاقتمالری دعای خیری پیرایه لسان
 مصداقت اولدیغی بیاننده ترقیم جوابه ابتدار
 قلندی فی ۲۹ کبیع الاول سنه ۹۲

اکسمنس اسماعیل یاشارك ضم معاشی حقنره کنری
 طرفنره مابین لهما بونه باسه کتابته یازیموده تذکره
 محضا احسان ومرحمت حضرت ملوکانه انار
 جلیله سندن اولمق اوزره شمعی به قدر نائل ومظهر
 اولدیغی نعم لایحصاصك ادای فرائض تشکرنده عجز
 وقصور چا کرانه یی اعتراف ایدر بنده درمخزیده

اولوب دعوات خیریه مأثوریه مداومتدن غیرى
کار و افکار عاجزانم اولما مسیله برابر مجرد فرط
مرحمت چاکر پرورى حضرت تاجدارى په استناداً
صرف حال عاجزانمه جسارت ایدوب من غیر لیاقة
حق بندکانه مده شایان بیوریلان توجهات معالی
ایات جناب تاجدارى اقتضای عالیسنجه خدمت
موجب المفخرت سلطنت سنیه ده مباهی و متشکر
ایسه مده حسب الوقت اداره جه ضرورت عاجزانم
درکار و جناب حق و فیاض مطلق حضر تلری عمر
واقبال و شوکت و اجلال جهانداریلرینی الی الابد
فراوان و مزداد و سایه عالیوایه شهریاریلرینی
سایبان عامه عباد بیورسون. خاکپای
احسانبخشای حضرت ولی نعمت بیتمه عرض احتیاج
ایلیه چکم اشکار اولمغله نزد عالیلرنده دخی تنسیب
بیوریله جنی صورتده مرحوم داماد خلیل پاشانک
معاش معلومه سی بقیه سی بوبنده لرینه احسان و عنایت

ومع اولاد و عیال ادعیه خیریه عاجزانه لرمنک
استجلابنه رغبت و همت بیورلمسی خصوصنک بر
وقت اشرف و انسیده عقبه فلنکمرتبه حضرت
جهاندارى په عرض و آنها و اولو جهله بنده مستدیلری
نائل مساریبى آنها بیورلمق بابنده امر و اراده
حضرت من له الامر کدر فى سنه ۷۵

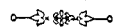

مجلس معارف اعضاء سنده احمد صمدى انبرى مرصومك

مقامات صبرى ترجمه سنه تفریصه

کتاب بلاغتماب مقامات حریری که «کتاب
لوان اللیل یرمى بمثله» لقلت بدا من حجریته ذکاه»
وصفقه حرى میانه کتب ادبیه عربیه ده لباس
التباسدن عری سیای محایب الفاظ و معانیسی همه
آن تازه و طری سیما امتیاز یافته تقریض محمود
ذمخشیردر زینتدار دیبای زیبای زبان عثمانی
و فرادندانار محافل مزایای نکته دانی اولمسی عند بعض

الادبا نخبه ارزو وهوس وفضلاً عن ذلك ملتبس
هر کس اولمغله ارکان عرفانیان انشانک منشی
معارفهنوائی - احمد حمدی - شروانی «هر کس
کسه من بویه قبا شاهد نظمہ* شروانی زردوز عجم
بشقه کسمدر» مفادینہ اعتماداً بوشاهد متعسر الحصوله
ترجمه وشرح صورتندہ حسن وصوله یول بولوب
نظر آرای ارباب مطالعہ اوله جنی وجهله پیرایه
حریر و تحریر ایلدیکي نقوش کلمات موافق مدلول
متن متین مقامات اولمسیله وارستہ علت تعریض
و «آفرین احمد حمدی مآثر پرور* ایلدک شرح
مقاماتده ابراز هنر» ستایشیله شایسته خلعت تقریض
کورلدی فی ۴ محرم سنه ۸۹

کتاب نظرستانه تقریصه

هنروران دورانک دوراً فدوراً ناودان خامه
عنبرین جامه لرندن پاشیده صحائف اوراق و «جهانده

اوج کتاب معتبردر* نیکارستان بهارستان گلستان کی
عطرسای مشام اهالی ازواق اولان ازهار انار
برکزیده اسلاف مشوق طباع هوشمندان اخلاق
اولمسیله مولف تازه نویس و نوین ادانک ابراز
میدان عرفان ایلدیکي کتاب لطائف مآب شایان
انظار ارباب الباب اولمغله ضیابان سطور ریا حین
شطورنده بولان نهال فلافل فقرات وسفال سنابل
حکایات نهاده جایگاه اعتبار تقریض کرده قلم
ستایشکار قلندی فی سنه ۸۰

سعید پاشانک مصر والیدکی اثنا سنده بیک
ایکیوز یتیمش یدی سنه سنده روضه مطهره حضرت
سیدالقلین اقدمزری لاجل الذیاره مدینه منوره
کیدلیدیکي زمان تنظیم قلوب روضه مطهره نک
خارجنه تبرکا یازدیریلوب تعلیق قلنان قصیده در.

شهنشاه جمیع انبیاسن یا رسول الله
سنک شاننده در طه ویسن یا رسول الله

وجودك اولديغى نذن باعث ايجادنه افلاك
 نجوم ومهر ايله ماهه ضيا سن يار رسول الله
 فلنكردده ملككر نعتخوانك باغ عالمده
 كشاد ورد ورد اولياسن يار رسول الله
 پناه ارانده باب السلامكر جهانداران
 ملاذ و ملتجاي اصفيا سن يار رسول الله
 شفاعت مرحمت شفقت عنايت ذاتكه مخصوص
 عطا بخش كدا واغنياسن يار رسول الله
 زياتكرده عشاق اولوبدر روضه امان
 مه مهمانسرای كبرياسن يار رسول الله
 كلوب (كامل) قولكده ديدة حمرتكشه چكدي
 معنبر خاكبايك توتياسن يار رسول الله
 يوزين سوردي تراب آستان روضه باكه
 قبول ايله حضوع بيرياسن يار رسول الله
 كناهى دفترين سيلسون نم غفران واحسانك
 محيط رحمتك بيلسون قياسن يار رسول الله

بك اوغلنده انشا قلنان قشله ايجون تنظيم
 قلنمشدر :

تاجدار شوكت واجلال خان عبدالعزيز
 شهریار واقف الاحوال خان عبدالعزيز
 مقدم شاهانه‌سی آرتردی شان دولتی
 سعی واقدام ایتدی عال العال خان عبدالعزيز
 بویله یازسون مشتری لوح سپهره وصفی
 کائناته مرجع آمال خان عبد العزيز
 انتظام وراحت اجناد نصرت یارینی
 ایلوب هر یوزدن استکمال خان عبدالعزيز
 بوندن اول ایکی ناقص قشله‌نک اتمامی
 امر و فرمان ایلدی در حال خان عبدالعزيز
 برده بك اوغلنده تکمیله اوچنجی قشله‌نی
 همت ایتدی ایتدی امهال خان عبدالعزيز
 مخلص خاص اب ذیشانى تخصیص ايله
 فیض عدلی قیلدی استحصال خان عبدالعزيز

روح پاك والدى چنتده شاد اولسون ديسون
سلطنت ايتسون نيجه بيك سال خان عبدالعزيز
هر نيه بدأ ايلسه تسير ايدوب رب قدير
عزم وجزمده بوله اقبال خان عبدالعزيز
(كامل) اولدقده ديدم تاريخ جوهر داريني
قشله يي قيلدى بهين اكمل خان عبدالعزيز

سلطان عبدالعزيز بنا وانشا يورمه اولدقلى
مراغه سراى همابونك اكالنده تنظيم و نصيم
قلمنه قصيده در

پادشاه پادشاه اجداد خان عبدالعزيز
اى وجودك عين عدل و داد خان عبدالعزيز
عزم وجزمكده ثباتك خالق خشنود ايلدوب
قيلدى هر كار كده حق امداد خان عبدالعزيز
بحر ورده اولاه عسكر لر ايچون ايلدك
قشله لر ترسانه لر اعداد خان عبدالعزيز

كلدى نوبت ذاتكده شوكتسرا انشاسنه
رسم مطبوعن قلوب ايجاد خان عبدالعزيز
بر سراى بي بدل يادك كوريدى نقشنى
چالشوردى المغه بهزاد خان عبدالعزيز
بر سراى فيض بخشادر اول مهر منير
روزنندن باقعه دلشاد خان عبدالعزيز
اختراعات هايونى جهان منخب
وارميدر طبعك كى استاد خان عبدالعزيز
محىء اركان دولتدر دعائى دولتك
بويله ايلر قوللرى اوراد خان عبدالعزيز
سايه شاهانه كى باغشايوب خالق خدا
ملكك اولسون سربسر آباد خان عبدالعزيز
اختران ايله چراغان ايلدكجه آسمان
شوكت و شانك اوله مز داد خان عبدالعزيز
يازدى (كامل) لوح اعلا ده كوروب تاريخنى
ايلدك بالاسرا بنياد خان عبدالعزيز

عسیر قطعہ سنک فتح و تسخیرندن طولانی
لاجل التبریک خواص و کلانک حضور عبدالعزیز
خانیہ چیقہ قدرندہ تشکر و تبریک مقامندہ ہربری
طرفدن بعض سوزلر سویلنمش ایسہ دہ بوسوزلرک
هیچ بری پادشاه مشارالیهک خوشنہ کتیمیوب
سکوت بیوردقلری انشادہ صاحب اثر کامل پاشا
حضورہ کیرر کیرمز «پاشا عسیرک تسخیرینہ
منون اولدیکرمی» بیوردقلرندہ :

«برفریقک اولیجق داخل اقطار عسیر» اولدی
اردوی هایونکه تسخیری یسیر» یتقی بالبداهه
ایراد ایتسی اوزرینہ مشارالیه حضر تلری
زیادہ سبیلہ منون و دلشاد اوله رق (بو یتی یالکز
براقق اولمز بونک بسانوب بیودلمسی لازم
کله جکندن بونک اوستی والتی دخی ایسترم)
بیورملری اوزرینہ یت مذکورہ علاوہ تنظیم
و تقدیم قلنان قصیدہ در :

بارک الله شهنشاه قوی التدبیر
همتک ایلدی هر امر عسیری تیسیر
دولت و ملتک احیاسنه نیت بیوروب
نه مرام ایتدک ایسه ویردی انی رب قدیر
ایلدک بحر و بری بربرینہ پیوسته
کملر یابدک ایدوب طوب و تفنکی تکثیر
قدرنی بیلملیدر بنده لک بو هممک
پرتو سلطنتک قیلدی جهانی تنویر
بیلمیانلر وار ایسه شرم و حجلانله اولور
درکه شوکت و اجلالک انجام اسیر
اشته بویت بدیمیدن اولور خلقه عیان
رتبه شوکتک ای پادشاه کشور کیر
بر فریقک اولیجق داخل اقطار عسیر
اولدی اردوی هایونکه تسخیری یسیر
قدرت و قوت و دولت نه ایمش اکلا دیلر
بورادن الله حجازه قدر ارباب ضمیر

حق تعالی بو سفرده بوظفر دن همه آن
مظهر نصر عزیز اولدیغ ایلر تبشیر
ای شهنشاه جهان جاء ولی نعمت
بوله مز وصف هایونکه (کامل) تعبیر
باری بریت ایله ایضای دعا ایلیهیم
اوله درکاه الهیده جـدیر تقدیر
تاکه دنیا طوره طور دقجه بودولنده طور وب
ایده حق ذاتکی ارایش دیهم و سریر

مجدداً انشا بیوریلان چراغان ساحل سرای
هایوننه وقوعبولان نقل هایونده اوروباده اعمال
ایتدیریلوب تقدیم قلنان بیوک ساعتک درت
کوشه سنه یازیلان ایباتدره
پادشاهم بوسرای شوکته اجلال ایله
هر سنه نقل هایونک هایون فال اوله
تاکه میقات فلک تعیین اوقات ایلیه
هر دقیقه ک ساعت و هر ساعتک یوز سال اوله

خدمتن ایلدی تقدیر شهنشاه جهان
قیلدی شهزاده یه تصویر هایون احسان
نائل عمر طیبی اولور انشا الله
اب ذیشاننه خدمتله الور شهرت شان
سلطان عبد العزیز خانک والده محترمه لری
حضر تلیرنیک طرسوسده دفین خاک عطرناک اولان
شیث ولقمان علیهما السلام حضر اتنک مرقد
شریفلرنیک بناوانشا بیوردقلرنی شامل تاریخدره
حضرت عبدالعزیز خانک معظم مادری
بذل ایدر سیم وزری صوب ثوابه دائماً
نور عینک شان شوکتله الی یوم القیام
تحتشکاه سلطنتده بردوام ایتسون خدا
سایه شاهانه سنده باغ عدل و داددن
زیر دستان ایلسون اثمار ثروت اجتنای
اوله بر بانوی ذیشاندرکه شایان ایلسه
مأثرین کوکده ملک یرده بشر وصف و ثنا

مفتی طرسوس احمد حلمی علامه نك
ایلینجه قولی حسن قبوله اعتنا
اول حوالیده نیجه آثار احیا ایلدی
خدمتندن اولدی خشنود انیا واولیا
بویله خیرك (کاملا) تاریخی جوهردار اولور
مهد علیا شیث ولقمان مرقدین قلدی بنا

۱۲۹۲

تیورقیو محله سنده واقع اولوب (دایه خاتون)
طرفندن مقدمایا بدرلش و حریق کیرده کلیا محترق
اولش اولان جامع شریفك کندی طرفلرندن
بنا وانشا قلندیغی شامل تاریخدر.

دایه خاتون بوراده یامشیدی برمعبد
بشیر اغا بیوروب ایلدی نامن ابقا
عاقبت نار و قود ایتدی بناسن مققود
روزکار عرصه سنی ایلدی ارض بیضا
همت دولت و ملت ایله دائم قلنور

نیجه جامع نیجه مسجد نیجه معبد انشا
اشته از جمله بو عاجز قولی شکر ایدرم
ایتدی بو جامعی احیایه موفق مولا
جمع اولوب صحن شریفده جماعت قیله لر
مقتدای صف اسلامه خلوصیله دعا
یازدی دردانه تاریخی بانیسی انك
قلدی انشانه متین جامعی کامل پاشا

صدر اسبق عالی پاشا مرحومه بیک قریه سنك
وراسنده بولنان قصرك سلطان عبدالعزیز خان
طرفندن احسان بیوردیغی شامل تاریخدر.

شیخ الاسلام باغی صدرینه ویردی خنکار
قصر عالی یابوب انده ایده یوز ییل آرام
(کاملا) برلشوب احبابی تماشاده دیدی
نوله تاریخی اولورسه بورانك باع مرام

منلابك افدينك مقام مشيخت علياه نصب
وتعيين بيورلدقده ترقيم وتنظيم قلنان تاريخدر.
انتخابنده اصابت ايتدي خان عبدالعزيز
شوكت وشانك فزون ايتسون جناب كردكار
مسند فتوايه تعيين ايلدي برفاضلي
مقدميله ايلسون صنف موالي افتخار
ارتجالاً سويلدم تاريخ نصين (كاملا)
اولدي منلابك افندي مفتي عالي وقار

۱۲۸۸

بوتاريخك جائزه سي نظر قبول اولوب (نظر
قبول ۱۲۸۸) دخی تاريخدر.

مصر واليسى اسبق قان بدرلری متوفی محمد علی
باشانك مصر قلعه سی ساحه سنده بنا ايلمش اولدقلری
جامع شريف حقنده تنظيم بيوردقلری تاريخدر.
جامع بر و حسان یعنی محاسن عنوان
صرف ايدر خيره نفود همم آن بآن

مقتدای عظمای راتبه بخش علما
آب روی کرما مصدر جود واحسان
یعنی همنام بنی داور حیدر کردار
دولت ودینه اولان خدعتی ممدوح جهان
خارجیدن حرمینی ایدیجك استخلاص
لقب مستحب غازی به اولدی شایان
من بنی سرینه اکاه ایدوب انی الله
قیلیدی بو جامع پرنوری رصین البنیان
نیجه جامع کوره من روی زمینده مثلك
نیجه بيك ییل دخی دور ایلسه چرخ کردان
درو دیواری ايدر دار بهشتی تذکیر
حسن پاکنده خروش اتمده نور ایمان
صاف مرمرلری آینه مثال شفاف
کورینور دیدیه محرابده سرغفران
قطره دن بجره ايدر اهل قلوب استدلال
وسعت رحمت مولایه نشان شادروان

زیور وزینتی بیرون حدود توصیف
وصفی قابلدر اگر ممکن ایسه وصف جهان
هر امورنده موفق ایده بانیسنی حق
بش وقته دومنارنده اوقوندچقه اذان
خامه نقش ایلدی جوهر کبی کامل تاریخ
جامع فیض محمد علی عالیشان
مشارالیهک وفاتی متضمن تنظیم سیورد قلمی تاریخدره.
ذات ذیشان محمد علینکدر بو مقام
قد تعظیم ایله کل خاکنه ایله حرمت
حرمت ایت حرمت بر مرتبه شایاندر کیم
یازمه من جمله اوصافی کلک مدحت
اولدی قرق بش سنه والی مصر اقلیمنده
ایندی اعمارینه ایامنی صرفه همت
اشتغال ایتک ایله مصلحتنه لیل ونهار
خاطرنده یوغیدی لذت ذوق و راحت
مجلسی مبحث قانون ونظامه محصور

ایتمک عادت عادی وهوائی صحبت
اعتبار ایتز ایدی هر اولور اولمز شخصه
کیم که خدمت ایدر ایسه ایدر ایدی رغبت
فیض نیل همی ایلوب احیاء بلاد
طور و مشوارینه حیران ایدی هر برملت
سنی سکسان ایکیه ایرمشیدی ایتدی وفات
ارجبی امرینی انفاذده یوقدر مهلت
یایدینی جامعه دفن اولدی وجود یاک
مرغ روحی اولیجق طائر باغ خنت
صاحب خیر و حسان اولدینی اثباته
اشته از جمله شوعالی اثریدر حجت
بویله در وارجهان کیمسه یه باقی اوله من
چکسه انسان نقدر حسرت و محنت وزحمت
عالمه صغمر ایکن دبده اجلالی
خدمت قدده اوپورشمیدی باقوب آل عبرت
حصه مدنم لطفی ایدی بای وکدا
آز کورر چشم جهان اوله ولی نعمت

رمضانك اون اوچنچي جمعه كيجه سي
 كوچدى قيرين قيله حق منبع جوى رحمت
 ايلدى مرقدني نجل سعيدى زين
 عمر واقبالنى مزداد ايدى رب عزت
 شرحه چكده كده ديدم سينه يه (كامل) تاريخ
 عالم عدنه محمد على قىلدى رحلت

مشار اليه محمد على باشانك اسكندريه ليمانده يادر مش
 اولد قلرى حوض كييره دائر يازيلان تاريخدره.

قوت همت محمد على
 يادى ترسانه صرف ايدوب زروسم
 قىلدى انشا سفاثن نصرت
 نوح عمرى ويره حق كريم
 اولدى لازم بو حوضك اعمالى
 ايتك ايچون سفاثنى ترميم
 فللك افلاكه قونسه قابلدور
 سيرايدن وسمتك ايدر تسليم

كلدى (كامل) برى ديدى تاريخ
 موقعنده يادلى حوض جسيم

مرحوم مشارالیهك مصرده بنا وانشا ايلمى
 اولد قلرى قصر ايچون تنظيم قلنمش اولان تاريخدره.

داور مصرى بجاه كعبه عالمآب
 مستدام مسنداي يارب الى يوم الحساب
 عرض خدمت ايلوب يوماً فيوما اولمده
 اصدقاى بندگانى دركهنده فيضياب
 كشور منصوره وشرقيي آباد ايلوب
 مير مظهر ايلدى حسن توجه اكتساب
 اشته از جمله عمار بلده يي اظهار ايچون
 قصر نوانشاسنى اخطارده ايتدى شتاب
 قصر نو اماكه عالمده نظيرين كورمش
 روى ارضى سيرايدن چشم نجوم بي حساب
 سقف زرينى بهم بام سپهر چارمين
 روزنندن نور فيض ايلر قننى آفتاب

رسم مطبوعك كوروب ديدم تاريخي
قصر دلجو قيلدى انشا داور والا جناب

مصر واليسى اسبق عباس پاشانك بنا وانشا
ايلمى اولدقلىرى قوناق اچون تنظيم قلنان تاريخدر
ديوانه صره كى خدا عدلى ويرر دهره صدا
خطر نواز خوب ادا دستور بىثل وعديل
بانى قلب دوستان ويران ساز دشمنان
طرح افكن ملك جهان زيب صدر آصف بىعديل
يائدى سراى دلشبين ارکانى سرتاسر متين
دست فلكنده دوربين كورمك نظيرك مستحيل
كوردك جهانده چوق بنايوقدر بورتبه اعتنا
غايته يائدى معتنا سيم وزرى ايدوب تبديل
بهر ادا ولور رسمنه مست اولدى قصر خورپايه مست
مانى چكر البتده دست طرحك كوروب بى قيل وقال
تاريخي (كامل) ديدى تحسين ايدوب جوهرلى
عباس پاشا ايلدى انشا سرائين بى مشيل

مصر واليسى اسبق ابراهيم پاشانك وفاتنه دائر
تنظيم قلنمش اولان تاريخدر.

نامداش بانى بيت خدای مستعان
اون بشنده ايلدى ذى الحجه نك ترك جهان
داور مصر ك بيوك اوغلى اودستور غيور
مورهده درعيدهه جنك ايله الدى ناموشان
اولدى تيمش بر كون والى ملك مصر
حكمت اجرايه مساعد اولمى حكم زمان
سن عمرى التمشه ايرد كده ايتدى انتقال
قبرينى بر نور ايدى لطف اللهى آن بان
سويلدم (كامل) او ذانك فوتنه تاريخ تام
كلشن عدن اولدى ابراهيم پاشايه مكان

صدر اسبق قبريلى محمد پاشانك وفاتلرخي
متضمن تاريخدر.

ارتحال ايلدى قبريلى وزير
آجيوب آغلدى پير وبرنا

کجی اوج دفعه مقام صدره
نوبت خدمتک ابتدای ایفا
غیرت و صدق و حمیتله بنام
ایدی بین الوکلا والوزرا
عاقبت ابتدای جهانندن رحلت
ایلیسه جانی جنت مولا
یازدیلر سنک مزاره تاریخ
جنته کندی محمد پاشا

محمد علی پاشانک یکنی ابراهیم پاشانک وفاتنه
دائر تنظیم قلمش اولان تاریخدر.

خضم عرفانسین فلك بی اشتباه
برهنرور ذاته قیدك واه واه
یعنی ابراهیم یکن پاشا که اول
جملهك حقنده حسبی خیر خواه
بر زمان غربیهده اولوب مدیر
نشر نور عدل ایدردی همچو ماه

وقت تقش حسابات مصر
اولدی حیفای دفتر عمری تباه
اون برنده کندی شوال آینک
جنته قبرندن آجسون راه اله
صدر تاریخ اولدی (کامل) شرحه دار
قیلدی ابراهیم پاشا رحلت آه

قدمای امرای مصریه دن کاشف افندیکنک
تاریخ وفاتیدر.

وار ایدی بر پیردانش اشتغال
بوسنه بقایه ابتدای ارتحال
کاشف سر حقیقت نقشی
ایلمشکن زیور مهر کمال
امر موتواسرینی ادراک ایدوب
پیرلکده اتمدی ترک جدال
ارجعی امری ایرنجیه کوشنه
چشم پوش اولدی توکندی قیل وقال

یاد ایدوب البت احبا خیر ایله
غرق رحمت ایلده رب ذی الجلال
کاشفان سرداده در تاریخنه
ایلدی کاشف اقدی ارتحال

صدر اسبق فوآد پاشانک برای تبدیل آب
وهوا آروبا جاننده بولندقلری اوانده وفات
ایلدکاری متضمن تاریخدر

قرق ییل اولدی کیده لی جنته عزت منلا
یادکاری ایدی مخدوم معارفوایه
کاربند نصفت یعنی فوآد پاشانک
آه چوق کوردی فلک رغبتی دنیا
دولت وملته خدمتده همکار ایدی اول
وگلا مجلسنه رأی اولوب سرمایه
سویلنش صانکه کهانتله مقدم پدري
نیجه قیدک آفلاک آجیمه دن پاشایه
یاشی الی بشه ایرمشدی هنوز ایتدی وفات

اتصال ایتدی روحی باباسی منلایه
اولدی ظاهر بوراده مات شهیداً سری
دار غربتده روان اولدی ره مأوایه
لذت صحبتی حیرانی ایدی احبانی
ضرب نطقیه آور داربقاده پایه
امر دنیا ایله مشغول ایکن الله دیوب
انتساب ایتشدی حضرت مولانایه
یوزبیک آدم وار ایدی پیش و پس نغشده
آچدیله دست دعا مغفرت مولایه
باغ جنتده ایچوب دست علیدن کوثر
نخل طوبی قد بالاسنه صالسون سایه
مفرد هیئت ایتدی کتدی دنیلدی تاریخ
صدر فردوس مقام اولدی فوآد پاشایه

سنه ۱۲۸۵

مخدومه خانمک انشاسنه موفق اولدینی
چشمه یه سویلنیلان تاریخدر.
وار ایدی مخدومه دیرلر بر خانم

سمت خیرات و مبراتہ دلیل
 کعبہ مقصودہ ایردی عاقبت
 حج یولندہ اولدی فردوسہ رحیل
 بوندہ نامک یاد ایدن یارانی دیر
 روحنی شادان ایدہ رب جلیل
 باغ جتندہ سعادتہ ایچہ
 دست حوریدن شراب زنجیل
 صوکی تاریخدر (کامل) روان
 ایلدی مخدومہ خانم ماسبیل
 سامی پاشا مرحومک مصرده بناوانشا ایلمش
 اولدینی قوناق ایچون یازلمش اولان تاریخدر.
 بندکانی داور مصرک اولورلر کامین
 صدر دیوانی جناب سامی دولتقرین
 سایہ سنده ایلدی انشا بو باغ دلکشی
 رشک ایدر اشجارینہ طوبای فردوس برین
 داخلمندہ طبع معماریسی یایدی قصر نو

فکر اهل دانش آساجار ارکانی مقین
 رسمنی جز مکده عاجزدر سنہار خیال
 ایتسون پرکار افکاری ایلہ دور زمین
 روزن پرنوری آچلدقده خاوردن کلوب
 یوز سوردر درگاهنہ ماہ سپہر چارمین
 رونق و نقشک خور نقلہ قیاس ایتک خطا
 بر تہی کاشانہ یانندہ نکارستان چین
 کندی طورسون مصرعین بانی تعریف ایچون
 طرح یتہ قادر اولمز شاعر سحر آفرین
 عالم بالادہ طوردقہ شوایوان فلک
 ایلینہ بانیسنی مسرور رب العالمین
 زر قلملہ یازدی (کامل) جوهرین تاریخی
 یت سامیدر اولور البتہ طرز دلنشین

بعض تحقیقات ضمنندہ صعیب ایچنہ کوندردلکاری
 زمان کربت غربتدن تشکیبی شامل اورادن
 مصرده برذاتہ کوندریلان ایباتدر.

دمبدم قبہ افلاکہ باقوب آہ ایدرم

چادر التسه کچن عمره ایواه ایدرم
 اولهلی بادی به پیمای هوس عالمده
 کرد باد املی بدرقه راه ایدرم
 تشنه لب کشت فیائی امل مشکدر
 آب امیدی ایله فکر سرچاه ایدرم
 املک قلبی الم اولدیغنی بیلیمدر
 بلمیان مردک خوابیده بی انباه ایدرم
 دیو باد ایلمسون خرمن عمری برباد
 وردینی پیش پرآه سحرگاه ایدرم
 حرص وازم تقدیر از ایسه اکلادهم
 سیر ایکن اکل طعام ایتکی اکراه ایدرم
 ای (هوایی) بوغزل حکمه دائر کورینور
 کوندروب حمله یارانمی آگاه ایدرم

شعرادن کاشف افندی به نظیره اولهرق تنظیم
 قلنان غزلدر:

دوشورمه فکرکی یجا خیاله ایجه دن ایجه

امان الدائمه یا هو رنک و آله ایجه دن ایجه
 برعقل بردلی بیننده حفظ رشته ممکنمیدر
 دوجنوندن ایدر زنجیر ناله ایجه دن ایجه
 بوشب کورددم خسوفه مائل اولمش پیکر یاری
 در آغوش ایلمش صان ماهی هاله ایجه دن ایجه
 برید خاطریم رهبرده سمت تأملدر
 صارلمز دست فکرم احتماله ایجه دن ایجه
 قبول ایتیز اربکاهی مرد کستاخی
 نظر قیل حال ارباب کاله ایجه دن ایجه
 جواب (کامل) ایسه مقصدک بحث حقیقتده
 ویررکاشف افندی هر سهؤاله ایجه دن ایجه

قری طوق بلاکش وش طوتلدم دامکه
 قامت قیلدک دو تاسرو خراشم یتر
 دور جور کده خراب اولدی رعایای حواس
 ملک دلده حکمک ای شاه فلک شاشم یتر

عاشق کامل مدش قیمز ایش معشوقه
بوخسه ای مهر و سکا بر آه سوزانم یت
لوحه‌سی آلتوندن معمول بر آینه‌نک درت
طرفه یازلمشیدی:

آینه‌یه باقدنجه اولور اول کل قندان
آینه کبی کندی دخی حسنه حیران
آینه‌یی ویرم الینه بن او پرینک
آینه‌ده تا اولیه بر مثلی نمایان
نقدر فکر دقیق ایتسه آسیاب عقل
خیرکار جهانی قدر یابار یوغورور

صاحب اثر مرحومک تجارت نظارتنده
بولندقلری صروده کل کل اوغلی نام صراف مصالح
متراکه سنک رؤیت و تسویه‌سی ضمننده بتون کون
کلوب کیمسی اوزرینه بر چوق قومیسونلر تشکیل
اولندینی حالده ینه برشی اوله مدیفندن مرقوم

باشایه عرض شکایت ایتیمی اوزرینه مشاعر الیهک
بالبداهه ایراد بیوردقلری یتندر:

کل کل اوغلی کیده رک مفلس اولور
چوق قومیسون دخی چوق مجلس اولور

مصطفی فاضل باشا مرحومک وفاتنه دائر
انشاد بیوریلان تاریندر:

داور اقلیم مصرک دادر فاضل‌تری
کنج‌کننده ایلدی ترک جهان بی ثبات
خاندان صاحب عالی شان ایدی
آز کلور ذاتی کبی بر ذات مدوح السمات
نعمت اکرامی دنیایه چوق کوردی فلک
نعمت غفرانه غرق ایتسون خدای کائنات
دار عقباده مکافاتن ویررحی کریم
عاریتدر هر کسک دوشنده خفتان حیات

طوغریجه کیتدی بهشته اشته بوتارینجه
قرقیدی یاشنده قلدی مصطفی پاشا وفات

۱۲۹۱

فلکده مهر و ماهک اولسیله دورینی شامل
بجادر اولسه تاریخی موقیخانه کامل

حکومت حکمت ایله مشترکدر
وزیر اولان حکیم اولمق کرکدر

غزل

شاه خوبانه ناز ایدر کوکم
کاهی عرض نیاز ایدر کوکم
آتش فرقتیله یاندیقه
موسم دیده یاز ایدر کوکم
دامن آلوده مناهیدر
توبه دن اجتراز ایدر کوکم
کعبه مطلبه ایرر برکون

آرزوی حجاز ایدر کوکم
جستجوده حقیقت عالمی
کشت دشت حجاز ایدر کوکم
سمت یاری تصویر ایتدیکه
طی دور و دراز ایدر کوکم
سرینه کامل اولدک آگاه
صانمه کیم کشف راز ایدر کوکم

یقه جق قریه سی ایله قرتال آراسنده بولنان
بر ساعتک طریقی بکیدن کشاد و اعمار بیورد قلرنده
(خیرات قیوسی) نام محله انشا قلنان نمازگاهک
اورته سنه مرکوز ستونه حک ایدیلان تاریخدر :

هم یولی هم دخی تاریخی قیلدی انشا
شو یولی آجدی کوزل همت کامل پاشا

۱۲۸۲

مکتب سلطانیک فیوسی اوزرینه یازیلدیه قطعه
 آچلدیجه بوبالا قشله عدلیه نك بابی
 ایدر آلقش عساكر حضرت عبدالعزیز خانہ
 بویولده نوبنو آناری (کامل) شاهد اولزمی
 ترقی شکوه وشوکت حضرت عبدالعزیز خانہ

قرطالده حرملری زینب خانم افندی
 مرحومه نك انشا بیوردقلری چشمه نك بالاسنه
 یازلمشیدی :

اولدی کامل بقای نامه سبب
 دار دنیاده خیره دائر شی
 بونده اجرای آب عین صواب
 که من الماء کل شی حی

تمت

عصر کتبخانه‌سی

سلطان محمد ثالث

یاخود

{ فاتح شهر }

پادشاه پر عدالت حضرت سلطان حمید
تحت عالیبت عثمانیده اولسون برقرار
سایه شاهانه‌سند اولدی عالم فیضیاب
عربی اجلائی افزون ایده پروردگار

ناظمی: محمد جلال

معرف نظرت هیلد سناک رخصتید طبع اولنشمرد

النبی

(نصبار) مطبعه‌سی — باب عالی‌ماده‌سند نومرد ۲۵

صاحب و ناشری

عصر کتبخانه‌سی صاحبی کرقور

۱۳۰۸

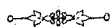

سلطان محمد خان ثالث حضر تتری

﴿ سلطان محمد ثالث ﴾

یاخود

فانح سربیر

۱

وقناکه فروغ مهر سطوت
آفاق جهانہ و بردی زینت
مانندہ مهر نور پرور
ہر عالمہ اولدی شعلہ آور
تتردی جهانی قہرمانلر
خشیت ایلہ تترہدی جهانلر
برسرور دین ظہورہ کلدی
خورشید جهان نورہ کلدی
سلطان محمد جہانگیر

{ مقدمہ }

سلاطین عظام حضراتنک وقایع
مشہورہ لرینی منظوم برعثمانلی تاریخی
صورتنده قارئینہ عرض ایلدیکمدن طولانی
ادبا طرفندن مظهر اولدیغم تشویقات والتفاتہ
تشکر ایدر و سلطان محمد ثالث حضر تلرندن
باحث اولان شورسالہ بی ده نظرکاه ارباب
مطالعہ یه عرض ایلمرم.

محمد جلال

۲۸ مایس ۱۳۰۷

سد

اصحاب ضلاله چکدی شمشیر
 آل قان ایله بر هلاله دوندی
 شمشیری شفقاره بوروندی
 عزم ایلسه جنگه اول شهنشاه
 عسکرلری دیردی الله الله!
 اعدایه نظار ایدرسه بر آن
 دشمنلرینی ایدردی لرزان
 اجدادی کبی بوده درخشان
 اجدادینه بر نمونه شان
 خورشید جهان ایدی اوسرور
 خورشیدی سزا ایدرسه افسر
 فتحنده کی نصرت الهی
 اولمشدی یکانه دادگاهی
 عزمنده کی شدت ثباتی
 حیرته بر اقدی کائناتی

اوصافی ویرر لسانه زیور
 شاعر اکا قارشی بویه سویلر :

§

شهنشه جهان باق تصور ایله سطوتی
 ظلام حرب ایچنده کور شو آفتاب دولتی
 ضیا صاچار جهانلره یا بارقه یاصاعقه
 بلند شانیل خنچری النده تیغ دهشتی
 جهان ده یا مال اولور بو پادشاه اعظمه
 جهانی آلق ایستیور بودر جهانده نیتی
 جهان حیرت الویرر کلنجه خاطره همان
 عدالتی، مروتی، شکوهی، شانی، هیبتی
 لسان کفایت ایلمز کالنی بیان ایچون
 سایه نقش ایدر قلم بو پادشاه سطوتی

۲

وقتا که امیر ملک بغداد
 عثمانلی به قارشی ایتدی عصیان

بر قلعه بی ایتک اوزره یغما [۱]

ناگاه هجوم قیلدی اعدا

احمد دینان شهر سردار [۲]

اعداسنه دهری ایلدی تار

چکدی قیاجی غضنفرانه

میدان او قودی جهانیانه

دنیا لری قیلدی غرق دهشت

دنیا لری قیلدی غرق حیرت

ایتمشدی اوسرور جهانگیر

بر تیر ایله بیک عدوی تدمیر

سیر ایله بو سرور دلیری

قیلدی نیجه دشمنی اسیری

افلاقه میخال اولنجه حاکم

اظهار عداوت ایتدی دائم

[۱] بندر قلعه سی

[۲] احمد بک.

موسی دینان غیور سردار

قیلدی انی دهشتیله بیزار

ایتدی طونه بی مرور اول آن

اعداسنه اولدی دهشت افشان

تدبیری قضای آسمانی

شمشیری بلای ناکهانی

تترردی عدو مهابتندن

موسی چاوشك شجاعتندن

فخر ایتسه سزادر اول یگانه

بو شعر ایله هر جهانستانه

§

وارمی شمشیر آمان حربی تنویر ایلمش

دست پر زور مده کی شمشیر نور افزا کی

دشمنم لرزان اولور برق اورسه نور خنچرم

وارمی برار اوغلی ار قارشکده کی موسا کی

۳

و قناکه شه مهابت آور
 اعداسنی کوردی فتنه پرور
 امر ایتدی وزیر ذی کماله
 دشمنلره دوشدی آه وناله
 دربنده کلنجه شانلی عسکر [*]
 دهشت ایله تره دی عدولر
 صارصلدی زمین، اجوار افلاک
 دنیایه یایلدی برچکچاک
 خورشیدی قاپاندی دود هیجا
 تترندی یری سرود هیجا
 عثمانلیلر ایلدی تهاجم
 محشر کونی ایلدی تجسم
 اعدایه صالحجه اردو لرزش
 دشمنلره دوشدی خوف مدهش
 [*] فالوکران دربندی.

دربند، او غریب، قانلی موقع
 اولمشدی اودم گذاره مانع
 هرکوشه ده باشقه بر صعوبت
 هر نقطه ده باشقه بر مصیبت
 ایشته بوصعوبتک ایچنده
 ایشته بو مصیبتک ایچنده
 دشمن، او صنوف خیل جانی
 ایتشدی هجوم ناکهانی
 ناکاه محمد دلاور [۱]
 یانجه ده مصطفی و حیدر [۲]
 خیدر کبی قیلدیلر هجومی
 دشمنده ده کورمه لی غمومی
 اعدایه آچنجه تیغ یاره
 اعدایه باشلادی فراره
 [۱] ساطورجی محمد پاشا
 [۲] حیدر پاشا ایله اويس پاشازاده مصطفی پاشا.

اعداده اوکون توان توکندی
 عثمانلیلری جهان بکندی
 دشمنلر اسیر اولوب طوتولدی
 طوپلرده اسیر حرب اولدی [۱]
 حیدر، او دلیر پرمهابت
 اولمش ایدی واصل شهادت
 سیر ایله جناب مصطفائی
 کوستردی اکاره بقای
 قیلدی اوده ترک عالم دون
 هرایکیسی ده جنانده نمون
 اول حالی کورنجه برسرافراز [۲]
 ایتدی او دخی شهادت احراز
 اول دمدہ محمد اولدی مجروح [۳]
 برجانی نشان بولدی مجروح

[۱] اون ایکی طوب.

[۲] یئیکبولی والیسی حسین پاشا.

[۳] محمد پاشا.

دوشدی باطاغہ اودمدہ سردار
 برشانی یکت، ستوده اطوار [۱]
 قورتاردی انی ره بلادن
 قورتاردی انی چه قضادن
 دهشت ایله قاچدی دشمن دین
 آثار ظفر اولنسی تأمین
 اول جنسکه جهانده وارمی براش
 بردن بره ضبط اولندی بکرش
 سردار، اوشیر جنک پیرا
 برمسجدی قیلدی آده انشا
 برقلعهده یاپدی پر مهابت
 هربرجی نمونه شجاعت
 کوردکجه بوقلعهی عدولر
 ایلرلر ایدی بوشعری ازبر:

[۱] دلی حسن.

ایلر بزی دهشت فزا بر قلعه هیت فشان
بر کره دقت ایتلی هر بر جیدر دهشت فشان
عثمانیلر دهشتیلدر عثمانیلر هیتیلدر
خنچرلری اولمقده در هر کون بزه محنت فشان

§

وقتا که خلیفه جهانگیر
اعداسنه قارشی چکدی شمشیر
یچ قلعه سی اسیری ایتدی
هر بر جنی برسدیری ایتدی
دشمن ده دکر جهنده در حال
بر قلعه بی ایلمشدی اشغال [۱]
شاهنشاه تخت عزو دولت

امر ایتدی وزیر پر مهابت [۲]
عزم ایتدی وزیر پر شجاعت

[۱] کلیمس قلعه سی.

[۲] احمد پاشا.

اعدایه کوروندی بر اسارت
هر فردی بلا ایچنده قالدی
سرداری قضا ایچنده قالدی
سیرایت او وزیر بینظیری
دارالر اولور انک اسیری
لکن او وزیر پر شجاعت
فخر ایتیلدر شو یولده البت :

§

بر شی دکل، جهانلری تسخیر ایلدم
عرض ایلدم صداقتی پادشاهمه

•

وقتا که سپهر مهر دولت
تجدید غزایه ایتدی نیت
قیلدی طونه بی براز تماشا
بر کو پروی ایتدیرنجه انشا

قیدلی اورادن مرور سلطان
 ایتدی ینه دشمنانی لرزان
 دهشتلی دکلیدر بو شدت
 دهشتلی دکلیدر بوسطوت
 زال اول شه رشک ایله اورولسون
 رستم لره درس عبرت اولسون
 اسکندری ایلمز می تنظیر
 کیخمسروه قارشی شانلی بر شیر
 الله یولنده جانستاندر
 الله بیایر جهانستاندر
 هر حدتی دهره دهشت آور
 هر معرکسی غزای اکبر
 دهشت ایله اول شه جهانگیر
 بر قلعه بی ایلمشدی تسخیر [۱]

[۱] اکر می قلعه سی .

اول قلعه ده کی صنوف اعدا
 عسکر لره اولدی شدت افزا
 بر قاج کشی ایلیوب تهاجم [۱]
 آتش ینه ایلدی تراکم
 دین دشمنی دهشت ایجره قالدی
 هر عسکری حیرت ایجره قالدی
 اعداده کوروندی خوف و دهشت
 هر بر یری یا قیدلر، نهایت،
 افرادی کیروب ره فراره
 بر قاج بیکی دوشدیلر مزاره
 دشمنده هزار خدعه منظور
 بزورده ظفر لقاسی پر نور
 اول قلعه ده ده ظفر بولندی
 قانلر آقیدلدی، فتح اولندی

[۱] ابراهیم پاشا، جراح پاشا، جعفر پاشا، حسن پاشا، لالا محمد پاشا، چرکس محمود پاشا.

هر ذره خاکی قان بهاسی
 ایشته بوده حربك اعتلاسی
 فتح! . . اسمی لطیف بر ظفر در
 سر مایه غیرت بشردر
 اولدی ایکی قلعه رام ناکاه [۱]
 فتح ایتدی ایکی جهانی بر شاه
 رام اولدی او قلعه لر باصیلدی
 هر برجنه بر علم آصیلدی
 شاعر بونی بر تصور ایتسون
 جنك عالمی تفکر ایتسون
 اول شاهه اولور پرستش آور
 برجنده ایله بو شعری سویلر:
 §

قلاعی فتح ایدیور حیدر زمانی کورک
 باقک مهاتبه بر جهانستانی کورک

[۱] خطوات واکری قلعه لری

النده ختچری. وجهنده نور شانی کورک
 جهان آياغنه ککش شو قهرمانی کورک
 §

سریر دولتی لایق جهان بالایه
 نفرلریله بوتون لرزه صالدی دنیایه
 دوشوردی شعله لی ییلدرملر اعدایه
 جهان آياغنه ککش شو قهرمانی کورک
 §

دینجه : اشهدان لاله الا الله
 ارم دین اری ده تتره دیر بومرداله
 ایدر عدوسنی لرزان ایدنجه شویله نگاه
 جهان آياغنه ککش شو قهرمانی کورک
 §

کمال شان ایله تاریخ ایچنده قائمدر

النده خنچری ناسوتیانہ حاکمدر
بلندہ کی قیدی حاکم عوالمدر
جہان ایاغنه گلش شو قهرمانی کورک
§

اوشانی خنچر انور اوتیغ عالمگیر
جہانی ایلسہ لایق بوشان ایلسہ تسخیر
جہانی پنچہ تسخیری ایلسہ تدمیر
جہان ایاغنه گلش شو قهرمانی کورک

۶

وقتہ کہ شہنشاہ کر مکار
بر شانلی وزیر قیلدی سردار (۱)
ایتدی او وزیر پرمہابت
اعلان عدالت وصحابت
اول مرد عظیم دہشت افکن
دشمنلرہ ویردی لرزہ بردن

(۱) داماد ابراہیم پاشا

بر باشقہ وزیر پرشجاعت
ایتمشدی معاونتہ ہمت (۱)
وقتہ کہ غریو حرب مدہش
آفاق جہانہ صالیدی لرزش
امدادہ کلوب صحابت حق
بر قلعہ ترابہ اولدی ملحق
آتشلر ایدر ایدی نراکم
ارلرینہ ایلسہ تہاجم
بردانسی بیک اسیری آلدی
دین دشمنی بلایہ صالیدی
قیلیدی ایکی شیر پرمہابت
دشمنلرینی غریق دہشت
ایستہ بودہ شانلی غالبیت
واللہ زہی موفقیت!
تاریخ او ایکی امیر ایچوندر

(۱) نریاق حسن پاشا

صحرالر اوچفته شیر ایچوندر
 تاریخ اولور بوحاله حیران
 تاریخ اولور بوحاله برهان
 تاریخ که جامع العبردر
 مرآت وقایع بشردر
 هر ویردیکی حکمی عادلانه
 بر محکمه در جهانیه
 ایلر اوراده دو چشم بینا
 اوچ بیک سنه اولی تماشا
 بر لوحه سی شان پر نور
 بر لوحه سی قان ایچنده منظور
 انسان کوریلور که قان ایچنده
 انسان کوریلور که شان ایچنده
 ایتسون ینه خاوه حمیت
 تاریخی شویولده وصفه غیرت

تاریخ که مرآت وقوعات بشردر
 مرآت وقوعات بشردر، پر عبردر
 بر منظره سی دردلی، بر لوحه سی شانلی
 بر لوحه سی اکلتجه لی، بر لوحه سی قانلی
 بر قانلی کورلمکده که اخر نفسنده
 دنیالری مقتون غم ایتک هوسنده
 بر شانلی کورلمکده که شمشیری بلند
 اسان کوریلور دهری اسیر ایتک النده
 گلش اون ایکی یاشنه اسکندری سیرایت
 بر ضربه ده رام ایلدیکی اژدری سیرایت [۱]
 بر لوحه ده برزن اولور دشمنه دلدار [۲]
 بر لوحه ده برزن ایدیور عالمی اعمار [۳]

- [۱] اسکندرک بدری، فیلیپک - خیرچنلغندن دولابی -
 بردر لوتریه ایدمدیکی حیوانته، اون ایکی یاشنده را کب اولان
 اسکندر، او قوجه سرکشی، رفوزی قدر مظلوم، اوصلواغشدر.
 [۲] قله نوپاتر.
 [۳] سیرامیس.

ایلمه
نجه ز
نه

شهند
زیر
و
دالت
دعظ
ویر
اراء

برلوحه بی اشغال ایدیور بزم اساطیر
هرشاعرك ایلر بوده افکارینی تنویر
بریانده وه نوس طالعه لر اوستنده او یانمش (۱)
دلبر فلورا تازه چیچکلره دونانمش (۲)
هرتازه کولکده کوییدون یاره لر آچمش (۳)
هرجلوده اوچمش وه نوسك قویننه قاجمش
تاریخ بو، میدان کوریلور محشر ایچنده
برکوشه سی منظور اولور آتشلر ایچنده (۴)
اول کوشه بی اشغاله کلن مرد جهانگیر (۵)
ایتدردی بتون عسکرینی دشمنه تسخیر

- (۱) اساطیر: کوزللك الهه سی.
- (۲) اساطیر: چیچکلر الهه سی.
- (۳) اساطیر: وه نوسك اوغلی وکچ کولکلره سودا
- اوقی صابلايان عشق الهی .
- (۴) واترلو صحراسی.
- (۵) نابولون بوناپارت.

بونغمه بی تذکار ایدلم بردها باری
بومطلعی تکرار ایدلم بردها باری :

§

تاریخ، که مرآت وقوعات بشردر
مرآت وقوعات بشردر، پرعبردر

∇

وقناکه بلالی جنك مدهش
صالمشدی بوتون جهاننه لرزش
آفاقی قوشاتدی دود هیجا
لکن نه قدرده شانلی غوغا
عثمانلی، بوشانلی نام عالی
ایتمش ایدی عرشه دک تعالی
عثمانلی، بونام ایشته شاندر
عثمانلی دیدکمی ؟ قهرماندر
هربر نفری نظیر حیدر
هربر نکهنده کیزلی محشر

یاد ایت اوزمانی، پر مهابت
بر عالمی یاقدی بر عشیرت
یاد ایت اوزمانی، بر جهانگیر (۱)
استانبولی ایلیمشدی تسخیر
یاد ایت اوزمانی، قیلدی لرزان
بر عالمی حضرت سلیمان (۲)
بر کون که صباح پر لطافت
ویرمشدی بوتون جهانہ زینت
اولمشدی (قنیرہ) نام مسکن
اصحاب ضلالہ قارشی مأمن
اول قلعه‌ی کشف ایدنجہ ارلر
صحرالره طولدی شانلی عسکر
هر بر یولی غم نمای دهشت
مشکلدی بو فتح وغالیات

[۱] فاتح سلطان محمد ثانی حضرت تلمری.

[۲] سلطان سلیمان قانونی حضرت تلمری.

کوبرو یوق ایدی، سرور ایدلر
بر یول یوق ایدی، ظهور ایدلر
سردار، او شجیع هبت افزا
بر یول دوشونوردی فتحہ اما
اعدایی دوشورمکہ مزارہ
بر دورلو بولونموردی چارہ
موجود ایدی نصرت الہی
طوبلارلہ دو کولدی قلعه کاهی
آتش اراسندہ قالدی اعدا
آتش اراسندہ قالدی ضحرا
تقدیرہ او یارمی ہیچ تدبیر
امر ایلدی دہ جناب تقدیر
بزدن بر ایکی اسیر آلدی
بر دام قضایہ شیر آلدی
لکن بودہ شانلی بر اسارت
ایشته شو نشان غالیات :

اولدقده اسیر او قهرمانلر
 اول شانلی یکتیلر، اول جوانلر
 هر خاطره یادکار اولورلر
 تاریخده بختیار اولورلر
 بر دمده دوشونديلر اوارلر
 جیخانیه کشف ایچون برابر
 مقصدلری، هر کون اولدی الحق
 جیخانیه آتشی بر افاق!
 بز معتقد کتاب دینز
 بر معجزه در بو ایش، امینز
 بر شب که ضیای ماه غرا
 کوستردی جهانیه وجه رعنا
 اطرافی آلوب سکونت لیل
 اعدا ایدییوردی خواب ایچون میل
 بزدن طوتولان ار اوغلی ارلر
 جیخانیه کیتدیلر برابر

بر شعله اویندیروب بر آسلان
 بر دیکری اولدی شعله افشان
 جیخانیه بر نظر براقدی
 باروتی ده رفیقی یاقدی (۱)
 بردن بره قوپدی بر قیامت
 تحسین اولنور، بیوک جسارت!
 جیخانیه اولتجه اویله افنا
 عرض ایتدی بونی قراله اعدا
 اعدایه قرال ایدنجه امداد

(۱) (باروت) کلمه سنک، شو بولده اوقونمسی نجوز
 ایتمن قواعد شناسان زمانک بو باده کی اعتراضلریته اهمیت
 ویرمه مکله برابر (مفعول مفاعیلن فاعولن) وزنیده بو کلمه نک
 دها باشقه دورلو، دها طوغری افاده ایدیلر جکنی ظن
 ایتم، (کلدی باروتی رفیقی یاقدی) دیمش اولسه بدم،
 اوقدر خوش اولمازدی صانیرم.

اعدا بری یانده اولدی دلشاد [۱]
 عسکرلری کلدی قارشی طور دی
 عثمانلیلر اهل بغی اوردی
 عسکرلر من هجومه طالدی
 اول قلعه بی قان ایچینده آلدی
 هر برج اوزرنده برلوا من
 اولمشدی نشان اعتلا من

یارب بونه قانی، شانی برجنگ
 یارب بونه شانی. قانی برجنگ
 اعداء، که عربو وزار ایچینده
 بکدر اولومک کذر کهینده
 عثمانلی، که شان ایچینده منظور
 هر چهره ده بر صفای بر نور

[۱] قرال طرفندن، زرن اوغلی واندازی، جنرال، بطانی
 نامنده کی قوماندانلر معیتله، سواری و پیاده اولهرق، التمش
 بیک عسکر و بیک طوپ کوندر لمشدر.

یارب بونه شانی حرب عالی
 تاریخده ایلیور تعالی
 الطافنی فکر ایدوب الهک
 علویتن آکلا پادشاهک
 بوشعر ایله شاعر الهی
 وصف ایتملیدر او پادشاهی
 §

ای شهنشاه معدلت عنوان
 چاک یرنده بو کون او قوتدک اذان
 قیلدک اثبات معدلت هر آن
 سن سک ای پادشاه عالیشان
 حامی ملک و صاحب فرمان
 §

سکا مخصوصدر جهانده هم
 سکا مخصوصدر همهله کرم
 سکا مخصوصدر بوتون عالم

سنسك اى پادشاه عاليشان
حامىء ملك وصاحب فرمان

§

اوراده پرغريو اولان دشمن
اوليور سطوتككه خوف افكن
ترييور آسمان بود هشتدن
سنسك اى پادشاه عاليشان
حامىء ملك وصاحب فرمان

§

حيدره بكنزه مكده يكتاسك
نه قدر شانلى مرده مولا سك
دشمنه قارشى دهشت افزاسك
سنسك اى پادشاه عاليشان
حامىء ملك وصاحب فرمان
سكا لايق ديناسه بر حيدر
سكا امثال اولور مى هيچ برار

اين
اعلا
اول
دشمن
داماد

ايشته تاريخ، ايشته اسكندر
سنسك اى پادشاه عاليشان
حامىء ملك وصاحب فرمان

۸

علويت بايزيد ثاني
حيرته قودى بتون جهاني
شاعرلكى موجب ستايش
عسكرلكى جالب پرستش
يازدم او شهنشه جهان
بر باشقه كتاب شاعرانه

صوٹ

عصر کتبخانه‌سی

سلطان پانزدهم

یاخود

الواح ظفر

عر و اجلال همایونی افزون آیتسون
دمیدم حضرت سلطان حمیدک الله
اولیور چله‌ی اول نیز عدلک هر کون
کرمی معدلتی مرحمتی لطفی پناه

ناظمی: محمد جلال

معارف نظارت مجلیه‌سنگ رضیتید طبع اولنشره

در سهادت

(قصبار) مطبعه‌سی — باب‌عالی‌پادشاه‌سنده نومرد ۲۵

صاحب و ناشری

عصر کتبخانه‌سی صاحبی کر قور

۱۳۰۸

سلطان پانزدهم خان ثانی حضر تتری

اعلان ایدن امداد روحانیسی سایه سنده هیچ بر
ملتک تاریخنده کورولین الواح مظفریتی عثمانلی
تاریخک شانلی صحیفه لرینه نصیب ایلمشدر.

دعای واجب الادای حضرت خلافتناهی
هرزمان ادا ایدرم: ولی النعمت بیتمتمز سوکلی
پادشاهمز افندمز حضر تلرینک عصر معرفت
ملوکانه لرینی برجهان معرفت، ممالک شاهانه لرینی
برمکتب فضیلت شکنه افراغ ایچون تعمیم معارف
امرنده ابذل بیورد قلمری الطاف بی نهایتاً ناجداریلری
بتون ارباب معارفی سیراب لطف وعاطفت ایدرک،
نارخ عثمانی به زینت بخش اولمشدر!

بوراده بعض مطالعات عرض ایتکه مجبور
اولدم:

یازد قلمک نقایصدن بری اولمادیغنی بحق ادعا

{ مقدمه }

جناب حقہ حمد و ثنا ایدرم: سلاطین عظامز کی
هربری حقیقۃً قهرمانلر قهرمانی اولان و عثمانلی
تاریخی احتشام و سطوتلریله مشرف ایلان مشاهیر
پادشاهانک وقایع علویه لرینی نظماً تصویر ایتکه
مفتخر بولان بوعاجزه توفیق صمدانیه سی رفیق
ایدرک، آزر زمانده تاریخ عثمانینک - ولوکه جزوی
اولسون - بر قسمی اتمامه بنده کزی موفق
ایتمشدر!

جناب پیغمبره (ع. ص) عرض صلاۃ بی انتها
ایدرم: سلاطین عظامزک هر برینی بر حیدر جهاد
آور کی آسمان عز و شانک اک یوکسک طبقه لرینه

ایدنلردن بعضیلری شوقینلرده ، بوسالهلرک برقاچ
کون طرفده یازلمسنى ده بشقه جه برقصور عدايدرك
کونلرجه ، هفتلرجه ، ایلرجه ، سنه لرجه دوشو -
نولمه دن منظوم بر تاریخک نصل یازيله جغی
صوریورلرمش !

اعتقادجه ، شعر سویلمک ایچون بر زمان
تعینى قابل ایسه ، اوزمان ده ، طبیعتک شعر سویلمکه
میل ایتدیکی زمان اولق لازم کلیر . طبیعتک شعره
میل ایتدیکی زمان حسیات شاعرانه ک متبیج بر
حالده بولونه جنى طبیعی اولدیغندن ، بواننده شاعر
سنوحت قلبیه سنى النده کی کاغده عکس ایتدیرمه
باشلار . انبساط طبیعتی دوام ایتدکجه ایکی یوز
یتدن عبارت اولان بر منظومه یی ایکی کونده یازار .
فقط ، هیچ بر وجه ومناسیتی اولسادینی حالده

- مجرد سوز اوله قیلندن - شعر سویلمک ،
حسیات بشریه یی عمیق بر نظاره تدقیق ایدنلرجه
قابل اولدیغندن سنوحت شاعرانه ک جلوه نمای
ظهور اولایلمسنى مطلق بر سببه مستند اولور .
عثمانی تاریخی کبی هر حیتلی عثمانی یی سائقه شوق
حمیله متحسس ایدن پارلاق بر کتاب حقیقت ،
طبیعت شاعرانه یی لبریز استغراق ایتدکدن صوکره
شعر دینیلن نغمات قلبیه ک بلافاصله ظهوره کلسی
نه دن استبعاد اولنسون ؟ قلبک برحسله مجلوب تأثر
اولماسی ایلر ، سنه لرده می محتاجدر ، که اوحسک
حاصل ایتدیکی سنوحت قلبیه ده میدانه جیه بیلمک
ایچون تأخر ایتسون ؟ شعر یازارکن ، حقیقته
وحسیات قلبیه یه اتباع ایدرك انسان دوشوندیکی ،
حس ایتدیکی کبی برقاچ کونده ، برقاچ یوز بیت

سویلر سه، بواشتغالندن حاصل اولاجق نتیجه ،
 برهفته ده یدی بیت سویلمکدن حاصل
 اولاجق نتیجه دن ده ا پارلاق اولماز می ؟
 بناء علیه شعر سویله مک اولیله پک چوق زمانه
 توقف ایتمه جکنی بیان ایله برابر (فاتح سلطان محمد
 ثانی) عنوانی رساله نک مقدمه سینه درج ایتدیکم
 شوقرینی بوراده ده اخطار ایدیورم :

« برده حسن توجهلرینه اعتماد ایلدیکم بعض
 رفقای کرامتک تصدیق ایده جکلی وسرعتله
 یکدیگرینی تعقیب ایلدکلرندن اکلاشیله جنی اوزره
 سلاطین عظامک وقایع قهرمانانه لرینی مصور اولماسی
 حسبیله قلبی بویوک برشوق و غرام ایله اهتزاز
 کتیره ن برحس تقدیسسه تبعیت ایدرک - مجرد
 اوشوق و غرام و اوحس تقدیسک امرینه اتباعاً

هر برینی بش التی کونده یازدیغم بو منظومه لری
 او قویان و شعر ایله نسبتی اولمیان بعض ذوات، بونلرک
 هر قطعه سنی، هر بیتتی، حتی هر مصراعنی نظر
 تدقیقندن کچوروب قاعده و شیوه لسانجه نقایصدن
 بری اولمادیغنی ادعا ایدیورلر ایش...

« ذاتاً بنده کنز سائر یازد قلم کبی، بونلرکده
 نقایصدن بری اولامیه جنی بیلیرم، اعتراف عجز
 ایدرم. فقط نقایص جوین قواعد شوراسنی
 دوشونمیلدرلر، که اوکی نقایصی انظار عمومیسه
 - باشقه بر تعبیر ایله - زمان تعبیر ایدر. «شوبویله
 اولمش، بویله اولمیدی ا شوق قطعه ده انسجام یوق! » کبی
 سوزلر اثباتنمز دعوالردندر. دعوالرینی اثبات
 ایده مینلر ایسه سفسطیه باشلارلر، که سکوتدن فرقی
 یوقدر. »

«او منظر مه‌لرده کورولن وقایعی باشقه بر یولده،
دها بوزل تصویر ایتک ایستین بویله سوزلره
هیچ‌ده لزوم کورمیه‌رک، وقایع تاریخیه بی نظم
و نشر ایله هم فکر عاجزانه می تصحیح بیورمغه
هست، هم‌ده تاریخم‌رک قسم شاعرانه‌سنه خدمت
ایتمش اولور. هم هر حیتی عثمانلی‌ده بویله یایمیلیدر.»

«عصر شاهانه‌سی عبغه‌بخشای سلاطین‌اولین
اولان پادشاه عالی‌تبار، شهریار فاروق شعارولی نعمت
بی‌منتظر افندمن حضر تهرینک سایه معارف پیرایه
شه‌نشا‌هیل‌رنده بوندن بویله بومثللو اثرلر نشریله
عثمانلی تاریخنک صحایف شکوه و شانی صرض
وارائه‌ده دوام ایده‌جکم. حاشا اشعار عاجزانه‌می
محتوی اولدینی ایچون دکل، مجرد حاوی اولدقلری
وقایعک و موضوعک علوی‌تندن دولای شو

منظومه‌لرک بیوک بر مرتبی حائر اولدقلرینی - ولوکه
افتخارمه حمل اولنسون - انکار ایده‌م.»

شونی‌ده اونو تمییم:

یازم‌مده اولدیغم بو کلیات، عثمانلی تاریخنک
قسم شاعرانه‌سی دیمک اولدیغندن، بعض جهت‌لرده
بروقه‌نک مناسبتی کوزه‌دیله‌رک تصورات شاعرانه‌نک
وقایع جدیدیه علاوه‌سی واقع اولیور. نته‌کیم
(سلطان عثمان غازی) عنوانی رساله‌ده‌ده بر ایکی
لوحه شاعرانه مندرج‌در . ۱۷ حزیران : ۱۳۰۷

محمد جلال

بلنده خنچری برق قضا در
 النده خامه سی قدسی نوادر
 اودر دنیا لری ضبط ایلین ار
 اودر دنیا ده عسکر اوغلی عسکر
 اودر حیران ایدن بو کائناتی
 جناب فاتحک شوق حیاتی!
 او ویردی عالمه سطوتله دهشت
 اونکدر عالم تاریخ البت
 بوده اجدادینک علوی نشانی
 جهاننده قهرمانلر قهرمانی
 بوده عثمان کبی بر مرد عالی
 ایدر علوی تی هر کون تعالی
 بوده اورخان کبی بر شانلی عسکر
 اوت، الله ایچون ار اوغلی بر ار

{سلطان بایزید ثانی}

یا خود

الواح ظفر

۱

سزه تصویرینی عرض ایستدیکم ار
 ایکنجی بایزید سطوت آور
 ایکنجی بایزید ار اوغلی اردر
 انک هر جنسکی الواح ظفر در
 نمایان جبهه سندن نور سطوت
 فروزان سینه سندن مهر دوات
 دو چشمنندن شجاعت رونمادر
 او بر ار اوغلی ار، مہر خدادار

بوده فاتح کي شانلي جهانکير
 قيلر اعداسني دهشته تدمير
 بوده سلطان سليمه بر نمونه
 بوياندي تيغي هيجايچره خونه
 بوده سلطان سليمانك مثالي
 او رتبه شانليدر، اول رتبه عالي
 بوده بريلايرمدر دهشت افکن
 جهان تترردی زیرا دهشتندن
 بوده سلطان محمدن نشاندر [۱]
 بيوکدر قلب پاکی برجهاندر
 اولور - و صاف اولور - کلک ماھر
 شويولده ترجان حس شاعر:

§

[۱] سلطان محمد ثالث حضرت تليوي.

خنچرك حيرت فزا اولدی نيجه جنك آور
 خامه ك اظهار كال ايتدی بوتون شاعر لره
 ماه اولدی مستير نور اجلالك سنك
 افسرك پرتوفشاندر اقبال انوره
 دهر اولوردی دمدم مستغني شمس وقمر
 تيغ نور افشانكي تعلیق ايديدك خاوره
 عسکرنده برق اوران هر نور جوال ظفر
 درس عبرت اولمالی دار ايله اسکندره
 دشمنی کوردکجه البته کلیر بر اهتزاز
 دستک التنده کی شمشیر سطوت پروره

۲

باقك صحرايه آتشلر ايچنده
 بلاي جنك دود آور ايچنده
 زمين دشمنلره آغوشن آچدی

آلا طاعن جوارى لاله آچدى
 جهانى تتره دیردى آنده داود [۱]
 بوتون عسکرلری اولمشدى مسعود
 شاشیردى لشکری مصرک، بونالدى
 فقط اک صوکرده حیرتده قالدى
 انى تعقيب ایدن مرد جهانکیر
 هان بر باشقه سمتى ایتدی تسخیر [۲]
 امانه دوشدى دشمن، قیلدى داود
 انک هر ایاچین دهنهله مردود
 علی نامنده بر خورشید هیجا
 بوتون اعدایه اولدی دهشت افزا
 کورولدی پادشاهک اعتلاسی
 امیر المؤمنینک بر غزاسی

[۱] صدراعظم داود پاشا .

[۲] خادم علی پاشا .

امیر المؤمنین، اول ذات عالی
 ایدردی دشمنی دهشته مالی
 امیر المؤمنین، اول شیر دوران
 قیلردی دشمنی خشیته لرزان
 امیر المؤمنین، اول مهر هیجا
 جهانى لرزه ناک ایتدی سراپا
 جهانک شاعر صاحب نکاهی
 شو یولده وصف ایدر اول پادشاهی :

§

سنسین بو جهانده بر جهانکیر
 ای حضرت بايزيد ثانی
 شمشیریکی کوستروب جهانه
 رام ایلدک ایشه برجهانی

۳

حقایق آشنایان طبیعت
 ایدنجه لوحه هیجایه دقت
 کورورلر آنده بر مردالهی
 جهانده قهرمانلر پادشاهی
 کورورلر آنده ارباب تعالی
 ایکنجی بايزيد بی مثالی
 وزیر ی پادشاهک، یعنی یعقوب [۱]
 نیجه اعدای دینی قیلدی مغلوب
 باقک شو وادی آتش نثاره
 ضیادن بکزه مزمی شعله زاره
 باقک شو دشمنی تالان ایدن ذات
 شجاعت شانی ایتزمی اثبات
 [۱] یعقوب پاشا .

یکانه حیدری جنک آورانک
 قوماندانی سکز بیک قهرمانک
 بیان سطوتک واردی لزومی
 محارستانی تترتدی هجومی
 بوتون اعداکنجه اتفاقه
 قویولدی هر بری راه شقاقه
 وزیرک آتش دهشت مالی
 سراپا یاقدی یانیدردی جبالی
 وزیرک دهشت سطوت غمسی
 اولور رزمک یمان برماجراسی !
 وزیرک خنچر حیدر پسندی
 بوتون خنچرلرک اک سربلندی
 ۴
 صباح اولمشدی دهره پرتو افشان
 اولور بو منظره تقدیسه شایان

کونش دوغمشدی ایلردی تبسم
 خدانک نوری ایتشدی تجسم
 کلوب اول ان وزیره بر جوان ار
 دیدی: «ای افتاب برج لشکر!
 بوشب رؤیا ده کوردم بر دلار
 ملائکدن نشان بر ماه غرا
 منور چهره سی، اطواری دلبر
 نکاهی بی بدل غایت او کوزلر
 مقطردی کبود آسماندن
 جهانان ایندی ظن ایتدم چناندن
 بولوطدن جامه سی گلشن وجوده
 بولوطله مائل اولمش ده صعوده
 تنزل ایلمش ناسوته بویله
 تنزل ایلمش لایقیمی اویله

نیچون ایتمش صفای وار جهانده
 کز رکن نازلی نالی آسمانده؟
 شفق تصویرینه بکزر یاناقلر
 شفقدن قوپمه بر غنچه دوداقلر
 یوزنده نور اوچار مهتابه بکزر
 منوردی منور شانلی دلبر!
 ملشکر کورمه مش بویله فرشته
 جهانان اوچهدن اوچش بهشته
 صاچیلمش وجهنه کیسوی زرتار
 صاچار کیسوسی ده باقدم که انوار
 دیدم: ماهیتک پرتومی بیلیم؟
 تبسم ایلدی صوکره او کلفم
 صدامی کوشن ایدنجه دوزدی باقدی
 نکاهی کوکله آتش براقدی

تبسم ایلدی آه اول تبسم
 ایدردی پیشکاهمه تجسم
 مکر جانان ایمش اول نور عالی
 اوغداره، اوصیاد الاعالی
 اودمه ایلدی اظهار دیدار
 بکا جانانی ایدردی عرض رخسار
 دیدم: ای دلربای دلپسندم
 یتیشدی درد هجران، مستمندم!
 اسیر فرقتک اولدم وفاسز
 دکل اما غم حسرت صفاسز
 سنک هجرک ده بر طاقلی اسارت
 فقط الله ایچون یوقی مروت
 دیدی: آغوشکی آج ای وفادار
 مکالم اولسه آغوشک سزاوار

آچیلدی قوللرم مانند هاله
 تبسم کلدی اول قاشی هلاله
 دیدم: کل کل! او ماهه آچدم آغوش
 او مائی کوزلی دلبر اولدی خاموش
 کوکلدده قالماشدی صبروارام
 بوزاره کلدی اول وجهی کلغام
 طورور قارشده حالا یار صاندم
 دیدم: ایتمیسین امداد؟ .. او یاندم! ..
 صباح اولمش، کونش دوغمش، تأسف! ..
 اکا کوکده بر اش دوغمش، تأسف! ..
 بونی کوش ایلوب سردار عالی
 صفادن ایلدی روحی تعالی
 دیدی: «ژده سکا ای شانلی عسکر
 بوکیجه کوردیکک عصمتلی دلبر

نشان شعله افشان ظفر در

انك مفتونی هر ار اوغلی اردر

کونش دوغمش بوده عالی بشارت

طلوع غالبیتدن علامت

تأسف ایتمه غالب اولدق ارتق

بزه هر دم بودر ایسته موافق

بونك ده شمدي واردر احتمالی

که شان آسون بزم هیبتلی بلی [۱]

بوتون دنیایه قارشی عرض شان ایت

بویتی دائما ورد زبان ایت:

§

عالم لاهوته رشك آور اولورسه چوققیدر

عالم ناسوتی تنویر ایلدی عتمانلیلر

[۱] سامنره والیبی بلی بك.

۵

نه پارلاق بر حقیقتدر بوتعبیر

نه پارلاق بر بشارتدر بوتسیریر

او دمدہ قیلدی بلی نام سرور

بوتون اعداسنی دهشتله مغیر

لهستانی اسیری قیلدی کیتدی

جهانی بر جهان دهشت ایتدی

بوتون اعدایه قارشی چکدی شمشیر

بوتون اعدای دینی قیلدی تدمیر

نیجه شهری اوشانلی قیلدی مغلوب [۲]

اکا زال اوغلی رستم اولدی مجلوب

آنکدر عالم بالا آنکدر

آنکدر سرتسر دنیا آنکدر

[۲] قوموتیا. ترساز. زتوا. قوسرور. ار. زرا.
در بقچ. زرقینچ. فناچ. او بر لپاش

اولنجه معرکه دهشتمه مالی
شو يولده اقتخار ايلردی بلی:

§

خی تاعرشه اعلا ایلدک، علویتیم! واراول!
بویوکسین بندن آیرله علوهمتم! واراول!
جهانه قارشی سندن رنگ علویت نمایاندر
شجاعتدن عبارتسین لقای دهشتم واراول
سنى اعلا ایدن جنکم جهانی قیلدی پر حیرت
یازلدک صفحه اذهانه وار اول شهرتم وار اول
دوشر آغوشکه شانلی شهیدان التجا ایلر
زمین! ای الهمقدس مادر قدسیتیم وار اول
بوتون ماضی سنیکله پارلادی بر صبح شان اولدی
همان اقبال استقبال ایچون ای دولتیم وار اول

۶

طقوز یوز بشده اعدا خائنه [۱]
تسلط ایتدی لیکن خائنه

[۱] ونديکيلر.

دویولدی صوکره هیجانک سرودی
تجاوز ایتدیلر ارتق حدودی
که عثمانلی دونماسی یاقیلدی
بو حاله حس دهشتمه باقیلدی
بونى کوش ایلدی سلطان دوران
موره اقلیمنه اولدی شتابان
چکوب شمشیرینی اعدایه قارشی
صواعق صاچدی هپ دنیا به قارشی
اسیری اولدی سرتاسر سواحل
بوتون دشمن فراره اولدی قائل
کیمی قاجدی کیمی کیردی مزاره
چن دونمشدی قاندن لاله زاره
بو حالت دشمنی ایتشدی برباد
فقط کلدی عدویه اولدم امداد [۲]

[۲] بابا، المانیا، انکلتیره، فرانسه، اسپانیه، نابولی،
لهستان، مجارستان.

سکز اردویه قارشی برجهانگیر
 سکز سرداره قارشی شانلی برشیر!
 سکز دولت دونماسی دکزده
 فقط برعسکر اوغلی ارده بزده [۱]
 اکا ویرمشدی اشواق حیاتی
 شهنشاه جهانک التفاتی
 اکا امر ایتدی سلطان کرمار
 او قیلدی دشمنه دریالری تار
 برابرجه آلوب برقاج سفینه
 کوروندی ناکهان اعدای دینه
 خدانک حکمتی تعداد اولنماز
 انک یاپدقلری انشاد اولنماز
 بو حکمتدرکه ایتدی وقت هیجا
 [۱] عثمانلی بجزیونندن مشهور کمال رئیس.

جهانی لوحه دهشت سراپا
 قاراردی آسمان، دریای موج
 چیقاردی آسمانه دوغری امواج
 دگیر مائی ایکن ظلمتده قالدی
 بوتون دین دشمنی حیرتده قالدی
 هجوم ایتدی دلاور، شانلی عسکر
 سکز دولت فرار ایتدی سراسر
 اوت، عثمانیلردر کیم سراپا
 جهانه قارشی اولدی دهشت افزا
 اوت عثمانیلردر کیم دمادم
 عدوی ایتدیلر محبوب ماتم
 اوت، عثمانیلردر کیم شجاعت
 ویرر دنیا به آنلرله مهابت
 اوت، عثمانیلردر کیم بومات

بولور اندرله هر کون فروسطوت
هان تارنج غرایه یازلسون
بو قطعه عرش اعلايه یازلسون :

§

«بز اول نسل کریم دوده عثمانیازکیم»
«خمر در سراپا مایه مز خون شهادتدن»
«بز اول عالمم ارباب جد واجتهادزکیم»
«جهانگیرانه بردولت چیقاردق بر عشرتدن»

۷

ایک:جی یازید اول شانلی سرور
ایکی دنیای ایشدی برابر
اکا مخصوص ایدی ملک شجاعت
اکا مخصوص ایدی هپ شاعریت
بودر انباتی : تتردی جهانی
بودر انباتی : جمله شاعرانی،

بوتون اشعارینه ایشدی حیران
قیاجله خامه یی بيلمشدی سیان
کوروک شعرنده کی علوی نکاتی
انی یازدم سزه بروجه آتی :

§

صحبه دک هر کیجه ای خورشیدروشن ماهدن
نیجه بر فریاد ایدم قورقزمیسین اللهدن

§

ای سوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی سنکدر ایاغک مردانه باص

§

شیوه مادحی چو کیری پیش
مدح شاهان سرفراز اندیش

§

خاصه شاهي که از مسافت دور

مدت قطع او سنين و شهرور

نعت نظمش جواهر منشور

دید در نامه دعا منظور

§

مخاصی رابته کنای دخول

بسته بر خود در خروج و دخول

§

بکریمند تحفه یاد کند

بکرامی هدیه شاد کند

§

مهبط عزو والعلا سلطان

بایزید الدورشه دوران

§

کرده طبعش بفکرت صافی

در کلام خدای کشفی

§

لفظ و خطش مطالع الانوار

نظم و اثرش طوابع الاسرار

§

هر دود که پیدا شو داز سینۀ چاکم

ابری شود و کریه کند بر سر خاکم [۱]

[۱] نظیر مری :

هر ناوۀ فی کز تورسد بردل چاکم

نابی شود و ناله کند بر سر خاکم [نجاتی بك]

هر تیر جفا کز تورسد بردل چاکم

سروی شود و سایه کند بر سر خاکم [نابی زاده جعفر چلی]

سودای خطت کز تورسد بردل چاکم

سنبل شود و کریه کند بر سر خاکم [ابن کمال]

هر سنک جفا کز تورسد بردل چاکم

لوسی شود و سایه کند بر سر خاکم [مؤید زاده]

هر تیر سپر کز تورسد بردل چاکم

مرعی شود و ورقص کند بر سر خاکم [رهالی وصفی]

۸

شو صحرا آتش هیجا ایچنده [۲]
غریو حرب دهشترا ایچنده
او صحرایه کن شیر شجاعت [۳]
جهانه ویردی سطوتلره دهشت
اودر سلطان عالیشانی ملک
اودر خورشید نور افشانی ملک
نمایاندر بوتون تاریخلرده
یازلدی وصفی بر باشقه اثرده

[۲] قوصوه صحرا سی .
[۳] خداوندکار غازی حضرتلری .

صو ل

عصر کتبخانه‌سی

خداوندگار خان

یاخود

فتح‌لر وقو صوه صحراسی

دوغدی دوغالی کورمه‌دی خورشید منور
شاهنشده دوران کبی بر مهر عدالت
تقدیس ایدرز حضرت سلطان حمیدی
عالمده اودر نیر رخشان خلافت

ناظمی: محمد جلال

معارف نظارت هلیله سنک رخصتیده طبع اولمشده

در سعادت

نصبار (مطبعه‌سی) — باب عالی عاده‌سندره نومرد ۲۵

صاحب و ناشری

عصر کتبخانه‌سی صاحبی کر قور

۱۳۰۸

خداوندگار خان غازی حضر تلری

مقدمه

شائلی تاریخچمك ارأه ایلدیکی الواح سطوت
واحتشامدن بری ده خداوندکار غازی حضر تری
وزمان شاهانه لرده اورویاه فارشی دهشت نثار قلوب
اولان فتوحات قهرمانانه ، خصوصیه قوصوه
صحراسی دینلن رزمگاه آتشیندر! قوصوه صحراسنك
نظر جهانی قاماشدیران فتوحاتنه دائر بولکیاتی
تشکیل ایلمکده اولان بعض رساله لرده کوریلن
شعرلر او عالم هیجایی بحق توصیف ایتمکه کفایت
ایتمز . حتی شواثرکده ، اودهشتلی جنکی اولدییی کبی
ارأه ایدمه مدیکنه اعتماد اولنمیدر . صحرائی طولدیران
براحتشام قهرمانانه ، جهانی تتره تن بر شمشیر
جهانگیرانه نك دهشتنی ، علویتی تصور ایتك بیله
انسانی کرفتار استغراق وحیرت ایدر . یا او حالی

(مقدمه)

تصویر ایچون اوغراشان بر قلم ، وقایعك شایان
حیرت اولان عظمتی اوکنده مجبور استغراق
اولمازمی؟ یا بشریتی بحق اعلا ایدن و او صحرائی
آتشینه عائد اولان حسابات عالییه بر ذریه نظر
تدقیقیدن اوزاق طوتمقسزین - تصویر ایتك
ادعاسنده بولناتلر - ایستر مورخ اولسون ، ایستر
شاعر بولسون - حد ناشناسلق ایتمش اولمازلرمی؟
عثمانیلرک مقدس بروظیفه سی وارسه اوده عثمانلی
تاریخنده بارلاق صحیفه لر اشغال ایدن قوصوه صحراسنه
قارشی افتخار آورانه برحیرت ، او صحرائك اسلافی
اولان خداوندکار غازی حضر تری نه ده بر حرمت
اظهار ایتمکدن عبارتدر . یوقسه وقایع علویه
بحق تصویر ایتك علو افکارینی سماوانك ال
یوکسك طبقه لرندن اقتباس ایدنلر ایچون بیله بك
قابل اوله ماز صانیرم .

بوسطارلری « قوصوه صحراسی دها کوزل
 یازیله بیلیردی ! » دیه جک اولانلر ایچون یازدم.
 ۲۴ حزیرن: ۱۳۰۷

محمد جلال

{ خداوندکار غازی }

یاخود

(فتحرر وقوصوه صحراسی)

۱

ایلدی اورخان دینیلن قهرمان
 حضرت عثمان کبی اعلاى شان
 اون ایکی یاشنده باقک اول اره
 کولکلی وقف ایلدی نیلوفره
 اولدی بوسودادن او دم آشکار
 دهره سلیمان وخداوندکار [۱]
 اولدی سلیمان شجاعت شعار
 روم ایلیده دشمنه آتش نثار

[۱] سلیمان پاشا، که خداوندکار غازی حضرت تلمیذ
 برادرلریدر.

روم ايلي به کچدي همان سال ايله
 قوت اقبال ايله، اجلال ايله
 غيرتي حيران ايدبور آدمي
 دهشتي تترندي بوتون عالمي
 عسکر اوسرادره ثنا خوان ایدی
 ايسته بو ار اوغلي سايمان ایدی
 دشمني تسخيره قيام ایلدی
 امرينه دريالري رام ایلدی
 آه که برکون او جهانلر اری
 برنجيه عثمانليرك رهبري
 اسب صبا سرعته بينمش ايکن
 دوشدی، وفات ایتدی، اودم ناله دن
 ماتمی آغلادی بوتون عالمي
 عالمي آغلادی بوتون ماتمی
 حضرت اورخان او تائر ايله
 يعني سليمانی تفکر ايله

اولدی همان غرق سرشک کدر
 ایلدی کلزار بهشته سفر
 دون آجیلان غنچه برزیب وفر
 راه صفادن بوکون ایلر کذر
 دون کوریلن شعشعه نوبهار
 حزن آراسنده بوکون ایلر کذار
 دون یوزی تابنده اولان نوجوان
 برده باقارسک که بوکون ناتوان
 یاده کلیر عمر مزك اولی
 یاده کلیر صوکرده ده مستقبلی
 حکمت یزدان که او حکمت اولور
 بزجه فقط بادئ حیرت اولور
 حکمت یزدانه شاشانلر همان
 بویله جه فریاده کلیر بر زمان:

تعریف ایچون اوغراشلما مشدر
 دنیا نه در؟ آکلاشلما مشدر
 برنقی می وار شو خا کد انک
 وار میدی نرومی آسمانک
 آفاقه دوشن ظلام مدهش
 ویرسون نه یه قلبه قارشى لرزش
 لازم می ایدی بو صبح پرنور؟
 الزم می ایدی بولیل دیجور؟
 انسان بوراده دیمز می ناکاه
 دنیایى نیچون یاراندی الله؟
 صورسهک بونی ذات عزتندن
 دیرلر سکا: صورمه حکمتندن

§

وقتا که بهار اولور نمایان
 کلشنلری کور شکوفه افشان
 کللر آچیلیر بهار ایچنده

شبنم صاچیلیر مسار ایچنده
 کلزاره صفا ویرنجه کللر
 دنیا کولیور صانیر کوکلر
 بلبلر اولنجه نغمه پیرا
 هر نغمه ایدر جنانی احیا
 ایشته بو زمان نسیم فتان
 ایلر او لطافتی پریشان
 تقدیر عظیمی کردکارک
 ازهارینی صولدورر بهارک
 صورسهک بونی ذات عزتندن
 دیرلر سکا: صورمه حکمتندن

§

انسان، شو محبت مجسم
 کلش نه ایچون جهانیه بیلمم
 بر قطره ده احتفا ایدرکن
 کیرمش اوغریپ شکله بردن

بر حس کورینور دلنده پنهان
 دنیایی کورونجه ایلر افغان
 کیرد کجه اوممهده طفل مغیر
 الحان صفا آرار مکدر
 ایلر دله آه وواهی تأثیر
 ایکلر کبی قولارنده زنجیر
 بیلمم که نه دن جناب یزدان
 هراشته سنی ایدر پریشان
 صورسه ک بونی ذات عزتندن
 دیرلر سکا: صورمه حکمتندن

§

ایام صباوت صفازا
 البته اولور لطافت افزا
 سومک چوجوغی فنا دکدر
 پیلسمه که نه قدرده ساده دلدر !

هر بر کولشنده نور جوال
 هر بر باقیشنده باشقه بر حال
 دیداری اولور لطافت افکن
 نور ملکیتک ایچندن !
 هر بر سوزی حکمت صباوت
 خلاق جهانمای قدرت،
 ایلر نه دن اول غریبی کاهی
 بر مادر مغیرک پناهی ؟
 صورسه ک بونی ذات عزتندن
 دیرلر سکا: صورمه حکمتندن

§

کلدکجه شبابتک زمانی
 انسان اونوتور کیدر جهانی
 بر تازه چوجوق، تأثر آور
 بر نازلی قیزه پرستش ایلر

سودا دینیلن صباح اشواق
ایلر ایکی قای غرق اذواق
تابان اوله رق بوتون چیچکلر
بر تازه بهار عشق بکلر !
مسعود اوله جقکن اول ایکی روح
ایلر قیزی بر رقیب مجروح
اولشکن ایکی وجود یکسر
بر قبری آچار اله اکبر
صورسه ک بونی ذات عزتندن
دیرلر سکا : صورمه حکمتندن

§

فرقت دینیلن اولیل حسرت
بر آنده ویرر دماغه ظلمت
دنیا کورینور بوتون سپهرنک
خوابیده بهار، کون سپهرنک

عالم بورونور ظلام هجره
ظلمت صاچلبیر لقای فجره
ایشته او زمانده بر خیالات
ایلر سنی مائل شطارت
بر چشم کبود وشعله افروز
لیلکده اولور نشانه روز
دیرکن بو امیدی حق تعالی
دهشتلر ایچنده ایلر افنا
صورسه ک بونی ذات عزتندن
دیرلر سکا : صورمه حکمتندن !

§

بیلمم یاشامقمی در بو حالت
صاچلرده سفید اولور نهایت
بر عصری احاطه ایلین سر
صاچلرله کییر سفید افسر

ماضي بي ايدر ايسهك تفكر
 امیدی ده اولدورر تأثر
 باق غایتنه شو حالتك باق
 اورتر بزی بر سیاه طوپراق
 ایلر بزی ای غریب ومهجور
 بر ظلمت بی نهایته مستور
 انسانلری سن نیچون یارانك
 صوکره نه ایچون مزاره آندك
 صورسهك بونی ذات عزتندن
 دیرلر سکا: صورمه حکمتندن

§

ای قلب کدر نثار! قهر اول
 ای قهر اوله سی نزار! قهر اول
 ایتیمی سمایه قارشى ناشاد
 حیرت اراسنده شویله فریاد:

ای كوك دینیلن فضای ماوی
 انسان نیچون اولیور سماوی
 ای خالقم! ای حکیم مطلق
 لازمی ایدی بنی یاراق
 سیر ایت شو بشرده کی خیالی
 بیلمزمی کمال ذوالجلالی
 صورسهك بونی ذات عزتندن
 دیرلر سکا: صورمه حکمتندن!

۲

حضرت اورخان که جهانگیر ایدی
 صاحب علویت وشمشیر ایدی
 ایلدی کلزار بهشتی مکان
 کلدی آنک تختنه بر مهرشان
 ایشته اوده شانلی خداوندگار
 آتش هیجاسی شجاعت نثار

آکلامی انده کی علوتی
 آکلامی آنده اولان قدرتی
 روم ایلنک فتحنه ایتدی قیام
 دشمننک کارینی قیلدی تمام
 ایشته بو ائشاده دکر دشمنی [۱]
 اولمش ایدی - صانکه! - انک رهزنی
 برطاقم ارباب دنائت ايله [۲]
 برطاقم اصحاب فصاحت ايله
 ایلدیلر خدعه لری اعتیاد
 ایتدی عناننده عدولر عناد!
 حضرت سلطان خداوندگار
 قیلدی هان ملک عدویه کذار
 دشمنی محروم مسار ایلدی
 ملکنی اعدایه مزار ایلدی

[۱] قره مان امارتی.

[۲] «اخی» عنوانیله یاد اولونانلر.

اشقره نك فتحنی قیلدی تمام
 تیغنه دشمنلرینی ایتدی رام
 ایلدی الله ایچون اعلائی دین
 تیغ غزا پرورینه آفرین!
 دشمن پر خدعه حیرت فکن
 دمبدم اظهار غرور ایلین
 اولدی - او حالی کوره رک - شرمسار
 اولدی - او حالی کوره رک - خاکسار
 ایشته بوتاریخ شجاعت نثار
 بویله لسانندن ایدر افتخار:

§

اولور عسکریم دهره دهشت نثار
 خداوندگاریم، خداوندگار!
 کورورسه بنی زال وافر آسیاب
 کورورسه بنی رستم روزگار،
 اولور چله سی درد ایچنده زبون
 اولور چله سی دمبدم خاکسار

جهان تتره دير جنبشى رخشمك
سمايه چيقار خا كدانن غبار
سزا ذوالفقار ك اولورسه اشى
بوشمشيرى ويردى بكا كردكار

۴

روم ايلي به اولدى خداوندگار
سطوت ودهشت ايله آتش نثار
كنديسى كافى ايدى بردهر ايجون
يوللادى اوج اردويى برشهر ايجون [۱]
ايلدى برقچ ارى سردار اودم
عالى دشمنلرينه تار اودم
تيغ چكيلي كجه عدو اغلادى
دشمن دين طوغرىسى بو، اغلادى
خنجير سرتيز چيقنجه هان
حالى عدونك اودم اولدى يمان
تير آتيلدقجه سما اولدى چاك

[۱] ادرنه.

قهر ايله اولدى نيجه دشمن هلاك
باقلى صحرايه آقان قانلره
باقلى صحرايه دوشن جانلره
قيلى اوسردار اوشهرى زبون
ايتدى كلستانلرينى غرق خون
كلدى اودمده شه عاليجناب
ايلدى عسكرلره بويله خطاب :

§

قهرمانلىق شانى دنيايه اعلان ايليك
دهشت شمشيردن اعداي لرزان ايليك
جنك ايدكده دشمنه دنيايى نيران ايليك
قهرمانلر! شرقى آتشلرله تابان ايليك
كاشاكي نير سطوتله رخشان ايليك

§

بر تصور ايليك نورغزاي حيدري
برق خنچردن ايدك محجوب جنك آورلرى
ييلديرملر ياغدير ك ممنون ايدك پيغمبرى

قهرمانلر! شرقی آتشلرله تابان ایلیک
کائناتی نیر سطوتله رخشان ایلیک

§

صبح اولنجه خواب غفلتدن او یانسون آفتاب
مهرجنت دهری تنویر ایتدی صانسون آفتاب
انجلا ی نور خچردن او تانسون آفتاب
قهرمانلر! شرقی آتشلرله تابان ایلیک
کائناتی نیر سطوتله رخشان ایلیک

§

اولمادی کوکلیجه حالا شعله آور کائنات
اولمالی شمع هدایتله منور کائنات
برتو اسلامه غرق اولسون سراسر کائنات
قهرمانلر! شرقی آتشلرله تابان ایلیک
کائناتی نیر سطوتله رخشان ایلیک

§

جنکی کورسون ایلسون رستم فراری اختیار
رشکدوشسون زالدر، دارلر اولسون بیقرار

دولتک تیغندن اسکندرلر اولسون شرمسار
قهرمانلر! شرقی آتشلرله تابان ایلیک
کائناتی نیر سطوتله رخشان ایلیک

§

کلدیکی آن فتح مینه ختام
اولمش ایدی کاری عدونک تمام
اکلادیلر سطوت شاهانه یی
هیبت و علویت شاهانه یی
بر پاپا تشویق ایدرک اول زمان [۱]
حربه قیام ایتدی عدونا کهان [۲]
کلدی بزه اولدی خیانت نثار
ایلدی سردار شجاعت نثار [۳]
دشمننک فرقه سنی تارومار
اهل صایب ایتدی اودمده فرار
رشک ایله دشمن اوراده شرمسار

[۱] پاپا ییشیجی اورین.

[۲] ایلیک اهل صلیب.

[۳] حاجی ایل بکی.

شوق ایله عسکر بوراده پر مسار
 آتش هیجا ایله اعدا زبون
 فرقه اسلام شطارت نمون
 ایتدی امین مکفاتی
 کوردی پایا صوکره مجازاتی
 اکلادی عثمانلیلرک دهشتن
 اکلادی عثمانلیلرک هیتن
 اولسون اوسرداره هزار آفرین
 ایلدی بر حمله ده اعلا ی دین
 اولسون اوسرداره هزاران ثنا
 دینسه سزنامنه کشور کشا
 دمبدم اول مرد غزا پروری
 بویله جه مدح ایتلی عسکرلری :

§

عالی لرزان ایدر سردار من
 دشمنی تالان ایدر سردار من
 صالدی آتش دهشتیله مغربه
 مشرقی رخشان ایدر سردار من

§

شعشعه فرقه عثمانیان
 اولدی بتون دهره صواق نشان
 شدت جنک آور خنجرلری
 سرعت شمشیر منورلری
 بارقه نك شدتنه بکزه دی
 صاعقه نك سرعتنه بکزه دی
 یعنی نیجه یرلری ضبط ایتدیلر [۱]
 مملکت دولته ربط ایتدیلر
 قیلدی اطاعت ایکی فرقه اودم
 اولدی همان طالب لطف و کرم [۲]
 ایشته بو عثمانلیلری هر اثر
 قطعه انی ایله تقدیس ایدر :

§

ایشته اسلاف، ایشه ماضی کو سترک الله ایچون
 هانکی اردر سو یلیک عثمانلیلردن شانلیدر
 [۱] چرمن، یانبولی، آبدوس، قرین آباد، قرق کلیسا
 بکار حصاری، ویزه، سوزه بولی.
 [۲] دو پرووندیک جهورینی.

آسمانی، خاکدانی غرق الغر انوار ایلین
آسمانی، خاکدانی تتره دن عثمانلیدر

۶

باق هله شاهین دینیلن عسکره [۱]
مالک ایدی یخه زور آورده
ایلدی بردشمن دولت هجوم [۲]
ایلدی شاهین انی غرق غموم
اردوسنی خاک ايله یکسان ایدوب
علمی دهشت ايله لرزان ایدوب
صالدى بوتون دشمنی آتشله
صانکه سما منقلب اولدی یره
دشمن ایدوب دشمن ايله اتفاق [۳]
بر آرایه طوپلانووب اهل شقاق
ایتدی تعرض ایکی دشمن همان
اولدی ده سردارمن آتش فشان [۴]

[۱] لالا شاهین باشا.

[۲] صرب قرالی.

[۳] صرب قرالی، بلغار قرالی ايله اتفاق ایتدی.

[۴] قره خلیل خیرالدین باشا.

اکلادی عثمانلیری هرعدو
قیلدی همان ذلت ايله سرفرو
باشقه برعسکر کله رک شان ايله [۱]
سطوت شاهانه بی اعلان ايله
علمی هر دشمننه ایتدی تار
نور اوله قبری، نه کوزل اقتدار
نورینه خورشیدی ایدر مستنیر
قیلدی نیجه شهری او عسکر اسیر [۲]
طوغریسی بو بولمادیلر دستگیر
کلدی ایکی بک دخی اولدی اسیر [۳]
ایشته اودم شانلی خداوندکار
اولمق ایچون دشمنه دهشت نثار
ایتدی شجاعته هجومه دوام
آلدى عدولردن اودم انتقام [۴]

[۱] اورنوس بک.

[۲] بولایر . اسکیجه . عورت حصارى . قوالا.

قره فریه . سپروز.

[۳] بغداد و بودسی واسلاو یرنسی.

[۴] صرب قرالی لازار . بلغار قرالی سیسمان.

قلعه‌ی تسخیر ایدرک نا کهان [۱]
 ایلدی دنیااره اعلای شان
 خوفه دوشوب دشمنی ایتدی فرار
 اولدی دیگر دشمنی ده شرمسار [۲]
 باقدی شه عالمه حیرت ایله
 کلدی امان ایسته‌دی ذلت ایله
 دختر پاکیزه‌سی دلبر ایدی
 مهر درخشان کبی انور ایدی
 طوغریسی مجنونی اولور مبتلا
 زلفنه زنجیر دینلسه سزا
 قاره اولان قاشلری شمشیر تیز
 آلی دل عاشق ایچون شعله ریز
 کیرپیک برتیر قضادن نشان
 عاشقی تسخیر ایدر نا کهان
 کوزلر ایکی نجم دل افروز ایدی
 هر باقیش عشق ایله جانسوز ایدی

[۱] نیش قلعه‌ی .
 [۲] سیسمان .

کل حسد ایلر ایدی رخسارینه
 شمعش بر تو دیدارینه !
 غنچه رعنا کبی پررنک وفر
 لعل لبی آدمی سرمست ایدر
 قیمت اولور می دردنداننه
 یوسفی بند ایتدی زنجنداننه
 حاصلی بر شوخ ضیابار ایدی
 مطلع تابنده انوار ایدی
 ویردی آنی پادشاه، بولدی شان
 عفو شهنشمله اولوب کامران
 اولدی بو صهریت ایله کامکار
 اولدی صداقله حمیت نثار
 شانلیدر اول حیدر کیتی ستان
 لوحه تاریخه باقان شاعران
 قدرت واجلالنه حیران اولور
 پادشاه بویله ثنا خوان اولور :

ای شیر زمانه بَارَك الله
 علویتکه تبارك الله
 بر حمله ایلہ جهانى آلك
 بر نورلى آسمانى آلك
 دشمنلرکی اسیر ایدرسك
 هر فردی نشان تیر ایدرسك
 الله بیلیر جهان سنکدر
 تار یخده عز و شان سنکدر
 تیغك اولیور سنك ضیابار
 برق اورمه ده مقبر کده انوار

دوره چیقنجه شه سطوت نثار
 اولدی بتون دشمنه دهشت نثار
 بر نیجه شهرى ینه ضبط ایلیوب [۱]
 کندیسنك ملکنه ربط ایلیوب
 ایلدی اعلاى غزای مین
 عالمی نوره بویادی مهر دین

[۱] بک شهرى. سیدی شهرى. آق شهر. اسپارته.

قیلیدی دکر یرده دلاور وزیر [۱]
 یرتوینه مهری دخی مستنیر
 صوفیه بی فتح ایتدی شجاعت ایلہ
 دشمنی محو اولدی جبات ایلہ
 برق اور ییوردی قیلجی شعله ناک
 دشمننك سینهنی ایتدی چاک
 رزمنه حیرتده قالوب خاکدان
 بوبله ثنا ایتدی آنی قدسیان:

آفرین ای وزیر پرتدیر
 قیلجک قیلدی عالمی تسخیر
 سکا لایقدر عرش اولسه سریر
 عالم جنکی ایلدک تنویر

عاشق اولدک عوالم شانہ
 قیلج الدہ چیقنجه میدانہ

[۱] تیمور طاش پاشا.

بکزه دك آفتاب رخشانه

عالم جنکی ایلدك تنویر

§

آچیلانجه صباح فیض وائر

قلیلجك اولدی دهره نور آور

دشمنه قارشی صاچدی صاعقه لر

عالم جنکی ایلدك تنویر

§

قلیلچندن چیقان صواعق ایله

خنجرندن دوشن بوارق ایله

بارلا توب شوپله غربی مشرق ایله

عالم جنکی ایلدك تنویر

§

نتره دی دهشتکله اهل نفاق

سکا ویرمش بو قدرتی خلاق

طولدی صیتکله سرتمسر آفاق

عالم جنکی ایلدك تنویر

۸

عالی آلدی شه کشورستان

آوروپا دوشدی حسده اول زمان

کور دیلر آتشلر ایله جنکلی

آکلادیلر تیغنگ آهنگلی

برایکی دشمن ایدرك اتفاق [۱]

ایتدیلر اظهار او دمده نفاق

بونلره قارشی کیدرك بر وزیر

جمله سی ایلدی مجروح تیر

نامی علی، کندیبی برجانستان

حضرت حیدر کبی برقهрман

دشمنه عالی تنك ایلدی

شوق ایله جنك ایلدی، جنك ایلدی

ویردی شان عثمانلیله ناکهان

برقرالی ایتدی اسیری همان [۲]

ایله تصور او دمی، پرخروش

[۱] صرب، بوشناق، بلغار.

[۲] بلغار قرالی سیستان.

ایلمش عثمانلیلرک فیکری چوش
 دشمن دیندن چیقور آه وزار
 ایلور عثمانلیلری بختیار
 شوق اراستده قیاجی قانلیلر
 بویله دیور شوق ایله عثمانلیلر :

§

نهدر بوغلغله؟ شمشیری چکدی شاهنشاه
 نهدر بووئوله؟ برقلعه آلدی مرداله
 نهدر بوزلزله؟ بربرجی ییقدی شانلی سیاه
 نهدر بوشعله؟ عدودن چقان مشاعل آه
 نهدر بوزمزمه؟ عرش خدای ایتدی پناه
 صدای اشهدان لا اله الا الله!

§

قیامت اولسه ده تاریخ قهرمان اوقونور
 کلیر اوکونکه اوپارلاق کتاب شان اوقونور
 نهدر سرائر پر عبرت جهان، اوقونور
 ظفر صداسنی تنظیر ایدر اذان اوقونور

نهدر بوزمزمه؟ عرش خدای ایتدی پناه
 صدای اشهدان لا اله الا الله!

§

جهانده رزم عظیمک بوی بهانه سیدر
 جهانده فتح مینک بوفاتخانه سیدر
 بوشعله کیم یانیور برغزا نشابه سیدر
 بونغمه کیم کلیور برغزا ترانه سیدر
 نهدر بوزمزمه؟ عرش خدای ایتدی پناه
 صدای اشهدان لا اله الا الله!

§

شو دشمنک ینه قان آغلیور دل چاکی
 بوارلرک بیویور دهشت شرر ناکی
 قیلجیلرک نه ده خوش نغمه چکاچاکی
 برایتدی صانکه صدای بلال افلاکی
 نهدر بوزمزمه؟ عرش خدای ایتدی پناه
 صدای اشهدان لا اله الا الله!

§

غروب ایلدی دشمنده نار شدتزا
 طلوع ایلدی عثمانلیلرده مهر غزا

جناب حقہ ایدلسون هزار حمد و ثنا
حمایہ ایلدی اسلامی حضرت مولی
نہدر بوز مزمنہ؟ عرش خدایی ایتدی پناه
صدای اشهد ان لا اله الا الله!

۹

دهشت پرشدت هیجایه باق
شیرینی سیر ایلہ شو صحرایه باق [۱]
غارب اولان مهر لطافت نثار
ایتمده انوارک ایچندن کذار
پادشہک عسکری سطوت فزا
دشمن دین قارشیده خشیت فزا
فته ایلہ برطاقم اهل تفاق [۲]
ایتدیلر اولکیلره التحاق [۳]
قارشی چیقوب شویله خداوندگار
دشمنک اردوسنی قیلدی تار
یاور اولان لطف خدادار اکا

قوصوه صحرا سی.

- [۱] ارناوود، هر سگ، حجار، افلاق حکمدار لری.
[۲] اولکیلر، صرب بوشناق، بلغارستان.
[۳]

شیر خدا دینسه سزادر اکا
معرکیه کیرسه او عالیجناب
صانکه طوغان عالمه براقتاب
معرکیه کیرمه دن اول شهریار
شانلی، شجاع تلی خداوندگار
دست مناجانی باز ایلدی
خالقنه شویله نیاز ایلدی: [۱]

§

آب روی حبیب اکرم ایچون
کر بلاده روان اولان دم ایچون
شب عشقکده اغلایان کوز ایچون
شب فرقتده سورینن یوز ایچون
اهل دردک دل حزینی ایچون
جانه تأثیر ایدن انینی ایچون
ایلہ یاربی لطفکی همراه
حفظکی ایلہ بزه پشت و پناه

- [۱] بونهظومه خداوندگار غازی حضرت تلمینک زاده
طبع شاهانه لریدر، که عظمی تاریخنه دأر نشر اولنان کلیاته
طایف بر رساله ده بعض ینلری ارائه و یورایده عیناً نقل ایدیشدر.

اهل اسلامه اول معین و ظہیر
 دست اعدائی بزدن ایله قصیر
 باقمه یارب بزم کناہمزہ
 نظر ایت جان و دلدن آہمزہ
 ایتمه یارب مجاہدینی تلف
 تیر اعدایہ قیلیمه بزی هدق
 چشممز صاقلا کرد معرکہ دن
 جند اسلامی جملہ مہلکہ دن
 بونجه ییل سعی واجتہاد مزی
 غزوات ایچره یخشی آدمزی
 ایتمه یاربی قہرک ایله تباہ
 یوزومچی خلق ایچندہ ایتمه سیاہ
 راہ دین ایچره بن فدا اولہیم
 سپر عسکر ہدا اولہیم
 دین یولندہ بنی شہید ایله
 آخرتدہ بنی سعید ایله
 ملک اسلامی پایمال ایتمه
 منزل فرقتہ ضلال ایتمه

کرمک چوقدر اهل اسلامه
 دیلرم کیم ایریشہ آتامہ

۱۰

صولت ایله چکدی قلیج نا کھان
 اولدی بتون دشمنہ آتش فشان
 رشک ایله باغری شفقک قان اولور
 شدت شمشیرینہ برهان اولور
 اردولری ایلدی تیغی ہلاک
 ایلدی دشمنلرینی سینہ چاک
 کورملی اول حالت مردانہ بی
 کورملی اول سطوت شاہانہ بی
 کورہ لی اول تیغ ضیا افکی
 ایلدی مغلوب بوتون دشمنی
 باقلی اول خنجر نور آورہ
 صاعفہ اولدی نیچہ دشمنلرہ
 دشمن دین جملہ ایشته اوکون
 پادشہک اولدی اسیری بوتون
 دشمنی محو ایتدی سراسر قیلیج
 عرشہ آویلسون او منور قیلیج

کلدی بوتون دشمن اودم ناکهان
 خاک شهنشاہ جهانہ همان
 جلہ سی دہ وضع جبین ایلدی
 عرض صداقتله یمین ایلدی
 کلدی دخالت ایدہ جک بریزید
 ایلدی اول حیدر دوری شہد
 طوئدی همان روح خداوندگار
 نوآراسنده رہ پروردگار
 کورمکی ایستر ایدی پردانی
 ایلدی اعلا بودخی شانی
 فرقتہ قارشی جهان اغلادی
 عسکر اولوب پرهیجان اغلادی
 حدتہ غرق اولدی بتون شانلیلر
 بویله فغان ایلدی عثمانلیلر :

§

ای جهان! اغلا، غروب ایتدی جهاندن ماک
 دوندی ماتمکہ احزانہ شطارتکاک
 سنی تأمین ایدرم صوک نفسکدر اہک

کیتسون الله قدر ولولہ جانیکاک
 یاریکی آلدی، بوده جلوہ سیدر اللهک

§

سندن آیرماز ایکن فکری بزہ سویله نەدن؟
 قبرک آغوشنہ محبوبکی ترک ایتدک سن
 یوق دکل او یله! اکا سینہ کی ایتدک مدفن
 آہ شمشیر قضا دن انی بز کیزلر ایکن
 یاریکی آلدی، بوده جلوہ سیدر اللهک

§

حالی اهل غزا کیملره ایتسون تفہیم
 روحنی ایتدی قوجا عکدہ اونیر تسلیم
 یرینی ایلدی کلزار طربکاک نعیم
 ماتم فرقتی ہر یردہ اولنسون تعیم
 یاریکی آلدی، بوده جلوہ سیدر اللهک

§

ای جهان! سینہ کی چاک ایلہ سینہ خاکہ بورون
 ورمک پنچہ قہرنده دونن دخترہ دون
 اوقیافتلہ قیامت کونی اللهہ کورون
 یارہ لی یارہ لی آہ ایلہ دہ یرلردہ سورون

یار یکی آلدی، بوده جلوه سیدر اللهک

§

شرقک انوارینی سوندردی ظلام حسرت
مشرقک نیرنی طوپراقلره ایتدی هجرت
چقیور عرشه قدر ناله هجر وحسرت
ای جهان اغلا بوکا اغلیور انسانیت
یار یکی آلدی، بوده جلوه سیدر اللهک

۱۱

حضرت سلطان محمدکه شان [۱]
اولش ایدی نامنه برتوفشان
عزمنه علوتی شاهد ایدی
شانی جهانکیر و مجدد ایدی
شعر ایله عرض اتمک ایچون حالی
عدانی، اقبالنی، اجلانی
وصف ایله تنویر جنان ایلدم
باشقه رساله مده بیان ایلدم

[۱] چلی سلطان محمد خان حضرت نلری

صوت

(قصیدار مطبوعه سی)

پارمانتیه

پارمانتیه

از

حکمت

صاحب و ناشری:

عصر کتبخانه سی صاحبی کر قور

معارف نظارت جلیله سنک رخصتیه طبع اولمشدر

استانبول

(جمال افندی) مطبوعه سی — فجانجیلر یقوشنده

رضا پاشا حانده نومرو ۱۴

۱۳۰۷

« پارمانتیه پاتاس »

— برقاج سوز —

ارباب مطالعیه عرض اولنان شو برقاج
صحیفه ترجمه حالک صاحب هیت مشربی : اون
یونجی عصرده غلادن قایلرنده حرارت غریزه لری
کهی یاشامغهده امیدلری قالمیان فرانسه اهلایسنک
کوکلرینه — بعض یاغمورلی هوالرده طلوع
ایدن خورشید ضیا بخشا کهی — القای حرارت
ایله امید ویرن ذات « پارمانتیه » نامنده مشهور العالم
براجراچیدر

بوذات ، « فرانقلان » لر « غالیله » لرکی
الکتریکلر ، سیاره لر کشف ایتمدی ، « فولتون »
لر « سته فانسون » لرکی واپورلر ، لوقوموتیقلر
ایجاد ایتمدی ، « وولتر » لر « روسو » لرکی ده
مدنیته درس حکمت و یرمیوب (قریستوف

پارمانتیه نك رسمی

قولوب، لرکی ده اسکی دنیانک خارچنده برایکی دنیا
دها کشف ایتدی فقط او اسکی دنیا اها لیسله برابر
فرسوده اولمش یکی دنیادن الزم بر «حقیر کوکی»
جهان عتیق اها لیسنک زیر پای حقارتیدن قورناروب
حاصیتده بغدادیدن اشاغی قالمیان اویسیخ بر فائده نی —
افکار باطله ایله بویامش — کوزلرینک اوکنه
ثباتی، سعی سایه سنده — فاخرانه بر صورتده فرلاتمه
موفق اولمشدر آنکچون، بوعالیقدر واجزاجینک
شهرتی «برغدا ایجاد ایتک، برسیاره کشف ایتمکن
انسانیت ایچون دها نافع» اولق لازم کلدیکی
بر عصرده حیانتک ایام سعادتتی، انسانلره غدا
دیگر کشف ایتک او غورنده استهلاک ایتدیکندن
ایلری کلسدر.

اوت فرانسه نک — اوزمان غلا، اوایام
غم نمانسده — بر طرفنده «ده موستن» له همپایه
بر خطیب عالی کلام ظهور ایدوبده السدقلری

حاصلاتک ایکی مثلی ویرکی ویرن ارباب زراعت
تارالارندن ال چکما ملری ایچون حکمتلی حکمتلی
بر طاقم نطقلر ایراد ایده یدی البته پارمانتیه قدر
او عصره — خدمت ایتش اوله مزیدی. دیگر
طرفدن ایسه بر «قورنق» چیقوب ده بر طاقم
سیارات کشف ایتدیکنی فرانسه اها لیسنه اعلان
ایده یدی شهسز بوعالانک اوزمانکی حاصل
ایده جکی اذواق معنویه بالاده کی تشبثک تحصیل
ایتدیکی شوق مادینک کعبه بیله واره مزیدی [۱]
آلک ایچوندرکه: فرانسه نک او آوان ضجرتی
یاد اولنسدینی زمان حکماء علما ایچنسنده اک زیاده
ستایشله یاد اولنان یالکر بر شخص واردرکه اوده
اولا بر اجزاجی ایکن صکره انجمن دانش اعضالغنه
قدر کسب رفعت ایدن پارمانتیه در. اشته سعی
سایه سنده خنزیرلره ویرلمکده تردد اولنسان
[۱] مطالعاتمز فنون علمینده اولمدینی بدیهیدر.

بر حقیر کوکی قوجه فرانسہ قرالی اون التنجی لوئیک
سفرہ سندنہ بولندیرمغه موفق اولدقدن صکرہ
ثمرہ سعی اولان اوکوک یالکز ا برچیچکنک
اون التون قیمتلہ فروخت اولندیقنی کورن ینہ
پارمانتیه در .

بر عصر اول کویلیر — بغدادیک فقدانندن
— کویلیر حیوانلر کی طاغلرہ تغدی ایدرلرکن
بغدایک یرینی طوته جق بریخ مغدی بی کشف
ایله عالم انسانیتہ بر یادکار جهان قیمت ترک ایتمک
آرزو سندنہ بولنان بر ذات فضیلت سماتک وجود
ذاتینسی تزئیفہ قالیقیشان سبک مغزان عوام وفاتندن
صکرہ بیله اعلای شانی ایچون رکر ایدیلان هیکلک
قارشیسندنہ نظر بر زمین ستایش خوان اولنی زیور
زبان اتخاذ ایتشلر در . بر محب انسانیتک کہ
مجموعه حیاتنہ ثباتک، غیرتک بر نمونہ کالی دینلسہ
سزادر — تکمیل اوروپا لسانلرنده متعدد

جلد لری اشغال ایدن ترجمه حالنک ، تراب ایچندنہ
بولدینقی ثمرہ سعینک کوشه نسباندہ قالمسی لایق
اولہ میہ جقندن بر و اوافق کتاب وجود بولدی .
ولی نعمتمز پادشاهمز افندمز حضرتلرینک
نسیایه زراعت پرورلرنده بالجله فنون کی فن جلیل
فلاحت دخی خیلیدن خیلی به ترقی ایتدیکنی
بو خصوص سدن اوله رق پاناتس زراعلرینک بش
سنه مدتله ویرکودن معفو طوتلدقلرینی کمال
مسرورتیله بیان ایله دعای واجب الانای
حضرت خلایقینای بی تکریرہ جرأت ایدرم
سنه ۱۳۰۴ حریران

— پک چوق شی وار افندم .

— (تلاشه) دون کیجه محافظلریمز کتدکن

صکره بر طاقم آدملر کلشلر پاتاسلری چالمش ،
تارالاری تکمیل غارت ایشلر ؟

— چوق المشرمی ؟

— اوت پک چوق المشر . بیوک بر فلاکت

دکلی افندمز! دهانز بونی بوسباح گوردک ایرماغک

کنارنده کی اراضی تکمیل آلت اوست اولمش .

اگر کوزلجه محافظه اولنمز ایسه معلومکر اولسون که

تارالاریکزه نهیاراً بیله کیرمکه باشلیه جقلر .

بو مکالمه بر پاتاس تارلاسی صاحیله براوشاق

آراسنده جریان ایشدر . صاحب اراضی اوشاغک

بو تلاشی سوزلرینی سمع اعتباره آلمدی . نهایت

لقردیسنی کسه رک : «پک کوزل دوستم پک کوزل ؟

آل بو کوزل حوادنک ایچون سکا بر لوئی التونی

بخشیش . دیسوب آرقه سنی مخبر متعجبه

« پارمانتیه »

یاخود

— { پاتاس } —

~~~~~

برنجی قسم

پارمانتیه نک ترجمه حالی

—

تحف بر مکالمه — پارمانتیه نک شباهی —

آلمانیه ده محبوسیتی — فرانسه یه عودتی .

— موسیو ؟

— نه او جبور ارقداش باقالم ؟

چو یردی . اوشاق افندیسیک بو حالندن رؤیا
کوریورم ظن ایتدی شابقه سنی باشنه بخشیشی ده
جنبه قویدی . متعجبانه قاشلرینی قالدیره رق
تر لایه طوغری غائب اولدی کیتدی .

قارئین ده یوقاریده کی مکالمه یه زوالی اوشاق
کبی تعجب ایتشلردر . بر آدمک تر لاسنه خرسزلر
کیروب آلت اوست ایتسونلرده بو خبر کدورت
انری کتیرن آدمه ینه ممنوناً بر لیراده بخشش
ویرمی اولدقجه بی خردانه بر تدبیردر دکلی ؟
فقط استعجال ایتیکز ! . بو خالی اوقدر عاقلانه درکه
حسن نتیجه سنی یقینده فوق العاده تحسین
ایده جکسکز .

سالف الذکر تر لاً صاحبک اسمی « استوان
اوکوستن پارمانتیه » در که ۱۷۳۷ سنه سنک ۱۷
اغمتوسنده فرانسه نک کوچک بر شهرنده ، فقیر
فقط ناموسلی ، بر فاملیا زرنده تولد ایتمشدی .

ولیری چوجغه طولغو بجه بر میراث براقغه مقدر
اوله میه جقلرینی عقللری کسیدیکندن تربیه سنه ،
تحصیلنه زیاده سیله اعتنا ایتکه باشلادیلر . فقط بر آرز
وقت مسکره دوران بی امان بو فاملیانک قلبنده ده
غیر قابل انطفا بر خاطره جکرسوز بر اقدی . یعنی
چوجغک پدری وفات ایتدی . فقیر والده سی اوچ
چوجقله طول قالدی فرانسه نک اووقنکی احوال
معارفی شمیدیکله قیاس قبول ایتمز درجه ده کریده
اولدیغندن بو کونکی کبی متعدد مکتبلر یوقدی .
زوالمی مادر ارمل ایسه جکر پاره لرینه تعلیم قنون
ایتدیرمک ارزوسنده ایدی . بو آرزوسنه الک زیاده
قوت ویرن « پارمانتیه » اسمنده اولان چوجغک
چکوکن بری ابراز ایده کلدیکی ذکاتوتی ایدی .

مکتبلر اوزاق ، کندیسنک تروتی ده مفقود
اولدیغندن چوجغه — استقبالده کی متفنن —
پارمانتیه نک والده کی ، مربیه لکی نامه برده معلمه

لکی شانی الحاق ایدہ رک اغوش مادر یی رحلہ
تدریسه تبدیل ایلدی .

ذکی چوجق اون التی یاشنه قدر مادر بی بدلنک
مشفقانه معلمه لکنندن خیلی استفاده ایتدی . لکن
کندیله رینی تضییق ایدن بچہ ضرورتدن بر آن اول
تخلیص کریبان ایتک ایچون چوجق بر اجزاجی به
یاماق اولمقه مجبور اولدی .

کنج بارمانتیه شدت خواهشله چالشمغه باشلادی :
استراحت و قتلری بیلہ اجزالری ، نباتلری برر
برر الینه آور ، معاینه ایدردی . اک زیاده اعتنا
ایتدیکی « علم نباتات » اولوب مشغولیتی اولمدینی
زمانلر نباتات کتابینی قولتوغنه قیصدر شہرک
اطرافنده کی تارلارده ، چایرلرده کروب « نباتات طبیه »
طویلاردی راست کلدیکی نباتاتک اشکائی معاینه ،
مضرته ، عدم مضرته کیل دقتله تحقیق ایدردی .
الحاصل بارمانتیه غیور ، اخلاق خسنه صاحبی بر

کنج ایدی . پارسده بولنان اقر باسندن بر اجزاجی
بوکنجی معاون یایمق ایستدیکندن اون سکر یاشنده
والده سنی ترک ایتک مجبور اولدی .

بوکی اوسته سی کوچک اجزاجی به کوزل کوزل
نصایح ویره رک اجزاجیلقدن اولدقجه مستفید
ایدردی . خالی وقتلرنده دخی عصرک علما سندن
تدرس ایتدیکندن شعلہ ذکاسی آرزمانده
فرانسه بی تنویر ایتک باشلادی . نهایت ۱۷۵۷
سنه سنده ثمرہ سعینی اقتطافه باشلادی :

هنوزیکرمی یاشنده اولان بونوجوان خرد پرور :
« خسته خانه عسکری جراخلغه » تعیین اولندی .
برمدت صکره پروسیالیله « هانور » محاربه سی
ظهور ایتدی . کنج اجزاجی خسته لره ادویه
ترتیبی ایچون اردوایله برابر بولندی . اردویه برعلت
ساریه مشولی اوله رق بیکرله انسانلر طوررکن
جان ویرمکه باشلادیلر . جسور اردو اجزاجی سی

هیو قراطره لایق بر غیرتله — هیچ بریسنک
 بتاغك یانندن آیرلمدی، کندیسی اجزاجی
 اولدیشن محاربه کیرمز فقط بولندی مأموریت
 بر محارب ضابطك خدمتدن دها هولناك ایدی،
 پروسیالیره بش کره اسیر دوشدی. درت دفعه سنده
 خلاص اوله ییلوب بشنجیسنده — که ۱۷۵۸ سنه سنه
 مصادفدر خیلی مدت پروسیالیرك خراب برقلعه
 سنده اسیر قالیدی، نهایت تحت الحفظ المانیایه
 کندیکی وقت: «المانرك خصوصیت احوالی
 او کرتمك ایچون بوندن کوزل بر سبب اوله مز» دیدی
 المانلر، فرانسه اسراسنك اطعمه سنه اهمیت
 ویرمیوب اکثر یا خنزیرلری سمیرتمك ایچون
 ویردکلری «پانات» نامنده کی بر کوکی بولره ده ویرردی.
 اسیرلر کندیلرینه ویریلان بو محقر طعامك لذتندن
 بك نمون ایدیلر حتی پارمانتیه «بویانات قنابرشی
 دکل هله کوزل طبخ ایدیلر سه غایت لذت بر طعام

اوله حق؛ نیچون؟ بوادملر بوالد کو کدن طموزلره
 اکرام ایدیلورلرده کندیلری رغبت ایتیلورلر.
 غالباً تناول ایدن خسته اولور کی بك یا کلس
 یرفکرده بولنیورلر؛ فقط الحمد لله رفیقلمله برابر
 خیلی مدتله اکل ایدیسورلر نفعندن بشقه هیچ
 بر مضرتی کورمدک برواهی سبب ایچون صحت
 نافع حتی بعض سنه لر بغدادک فقدانندن حاصل
 اولان مضایقه لری دافس بو یوله بر لطیف عدادن
 محروم اولمق قولای قولای عفو اوله حق مناسبتر
 لکلردن دکلدر» دهرک مسستقلده فعله چیقاجق
 بر تصویری دها شمیدین تصویره باشادی.

نهایت بواسیر اجزاجینک طالع سختی یواش
 یواش روی ملایمت کوسترمکه باشادی: یعنی آلمانلر —
 فرانسه یه عودت ایتماک شرطیله بر آز سربست
 براقلدیلر. بواسارت ایچمده سربستی بش سنه
 قدر امتداد ایتدی.

پارمانتیه حوایح ضروری سی ایچون چالش معه
مجبور اولدی کوششک سایه سنده « فرانقفورت
توتورلوماین » ده (مایر) اسمنده مناسبت پیدا
ایتدیکی براجزاجی صکره لری کنديسنگ الک عزیز
بردوستی، الک لطفکار برحامیسی اولدی.

بر جوهر طین ایچنده قالسه بیله یینه ماهیتنه
اولو الابصار واقف اوله جفی کبی پارمانتیه نک
دوشدیکی زندان اسارتدن چیقان شعاع ذکاسی
المانییه یی تنویره باشلادیغندن علما، کبرا، حتی
پروسیا قرالی فره دریق بیله بو فطانت مجسمه یی
تبجیله باشلادی .

کندیسنه دارالفنون معلملکی تکلیف اولندی؛
اهلبتی سایه سنده المانیه ده قزاندینی دوستلر دخی
کندیسنی اصیل، زنکین، کوزل بر قز ایله تزوج
ایتدیرمکی آرزو ایدیورلردی .
محبت وطنیه می فکر مستقیم کی مرتبه کاله

وارمش اولدیغندن وطنندن اوزاق یاشامنی - ولو
برکنجیه سعادت ایچنده اولسون - وجدانی قبول
ایتمدیکندن مأموریتی، تزوجی رد ایدرک ۱۷۶۳
سنه سنده فرانسیه عودت ایتدی .

فرانسیه یه عودتندن نهایت اوج سنه صکره
معاونت استعدادیله مسابقت امتحانی قزانه رق
۱۷۶۶ سنه سنده « معلولین خسته خانه » سنک
ایکنجی صنف اجزاجیلغنه تعیین اولنهرق بر قاج
سنه مروردن صوکره دخی « اجزاجی باشلیق »
رتبه سنی احراز ایتدی .

«ایکنجی باب»

پارمانتیه نک سعی - پاتاس - پاتاسه قارشو
افکار باطله .

پارمانتیه کبرانک خلوصنی یالکز ! درایتی،
کوششی مقابلنده کسب ایتمش اولدیغندن عمرینی
سعیه حصر ایلمشیدی قزانمش اولدینی کشتی

ثروت والدہ سنی بر دریای سعادتند لطیف لطیف
امرار عمر ایتدیریوردی.

بوحی زراعتک اک بیوک شهرتی طبه دائر
تألیفاتیلہ، زراعتدن بغدادی، اوزوم، ات، مشرو-
باقی مکمل حفظ ایتدیکه دائر کتابی، کوزل شراب،
بیرا، عرق اعمالی، بغدادی، مصر، کستانه ایلہ
سائر محصولات ارضیہ بی دانہ ملک ایچون طریق
اسہلی ارانہ ایدر بر طاقم مؤلفاتی سایہ سنده در.
بغدادی کوزل اووتمک ایی یوغور مق حق کوزل
طبع نان ایچون دخی متعدد تألیفاتی واردر.
پارماتیه نک ذهنی اک زیاده اشغال ایدن بر فکر
واردی که اوغرنده بتون معلوماتی، بتون حیاتی
صرف ایدیوردی. اوده قحط زده اولان فرانسه
اھالیسنہ نفقہ دیگر تدارکی ایدی.

۱۷۷۴ سنہ سنده پارماتیه فرانسنہک وسطنہ
طوغری بر اوزون سیاحت ایدرک چفتجیلرک

اسکی اصولدہ کی زراعتلرندن بر چوق زحمتلرہ
قارشہ الدقلری حاصلاتک ندرتی رأی العین مشاهدہ
ایتدی. همان اصول جدیدہ اوزرہ نافع بر کتاب
تألیف ایتدی. مشارالیه زراعتک تممیمنہ پاتانسنک
استعمالنہ دائر اولان آثارینک آخر عمرینہ قدر
آیادی ناسدہ تداولنی کوردی.

پاتانس آمریکا صحرا الرندہ بولمنش خدایی نابت
بر نباتدرکہ اون آلتنجی عصرده « والتر الیغ »
اسمندہ بر انکلیز آمیرالی ایرلانداہ بر مقدار پاتانس
کتیررک حرث ایتدیردی. آرتق یاواش یاواش
انکلترہدہ، المانیادہ اک نہایت فرانسنہدہ تعمم ایتدیکه
باشلادی. لکن بومفید غذا اوزمانلردہ پک آزرع
اولنوب اودہ محضا حیوانلری سمیرتمک ایچون
استعمال اولنوردی. عجبا اووقتلر نیچون پاتانسنہ
رعبت ایتزلردی؟ چونکہ اولا فرانسنہ اھالیسی
(چوداری، مصری خاطرلرینہ بیلہ کتیرمیرک)

حیوانانك اكل ايتديكى شیدن تغدی ایتمكدن حیا ایدرلردی. ثانیاً پاتانس صحت مضر اولدیغندن اكلی مسکین علتسه مبتلا اولورکې یا کلس بر ذهابده بولورلردی.

پارمانتیه بو افكارك باطل اولدیغنی تفرس ایتدیکنندن مذکور کوکك عدم مضرتی بالذات نفسنده تجربه ایتمشیدی. فقط بو تجربه بی کیمسه به اکلاده مدی. عمر عزیزینك اون، اون بش سنه سفی كرك غزنه لرله، كرك تالیفاتیه بو کوکی مدافعه ایدرك کچیردی.

اکثریا بونباتك قیمتی تقدیر ایتك ایچون بر پاتانس تارلاسی کندی جسامتنده بر بغدادی تارلاسنك اوچ نسبتنده انسانی تغدی به مقتدر اولدیغنی تخطر ایتك کافیدر. بعض سنه لر محمولات سائر نك ندرتنه سبب اولان ماده لر بو کوکه اصلاً تاثیر ایتمز هر سنه اراضیکزك بر مقدارینه پاتانس حرث ایدیکز

بغدايك قليل اولدیغنی سنه لرده سنه بك کوزل برغدا اولور بعضاً یوله تصادف ایتدیکی حاسد لرینه «پاتانسك محسنانه پایاغی اولور؟ اگر اووتیه بك اولور سه خالص دقیق استخراج اولور که بو اوندن ده بك کوزل نان عزیز اعمال اولور باقیکنز! شو شكره پاتاسمدن چیقاردم بوندن ماعدا دهها پاتاسلرمدن: اوزومسر راتی، اسپرتو حتی سرکه بیله اعمال ایده بیلورم» دیدی، فقطینه وطنداش لرینك اکثرینسك اوزرندن پاتاسه عائد فکر باطلی ازاله به مقتدر اوله مدی.

بعض سبك مغزان کنیدیسیله «بغدایسز اتمك یایان صاحب کرامته باقك!» دیه استهزایه باشلایلر. پارمانتیه بو استهزایه اهمیت ویرمیه رك بر کون اتمکنی کو سترمك ایچون علمای، کبرای «اوتلده زنوالید» دعوت ایتدی.

مدعوینك حضورنده پاتاسدن استخراج

ايتديكى دقيقى بالتحمير فرونه قويهرق پشسيروب
تقديم ايتدى حضار پارانتيه يي تصديق ايله اتمكك
نفاسته حيران اولديلر بوسفر بزم غيور جراح
مفتلري اقامه موفقى اولدى . فقط دها کوچ
برجهت ايچون ذهني پریشان ايدى كه اوده عوامي
يعنى كويليلرى قاندير مق ماده سي ايدى .

« اوچنجى باب »

پارانتيه ايله اون آلتنجى لوتى - مصنع
برتديير - پارانتيه نك موفقيتي - مكافات - وفاتى .
بوهيكل غيرت عزمنده اصلا فتوركتورمدى .
فقط دها قوه ده اولان بوتشبت نازنده نك بر آن اول
آغوش فعله آلمسى ايچون مقتدر بر حامى يه
محتاج ايدى . « توفيق ازل غيرته عاشق » اولديغندن
بويابده دخي آرزوسندن زياده سنه موفق اولهرق
طوغريدن طوغرى يه قرال اون آلتنجى لوتى نك
حمایه سنه التجا ايتدى .

پارانتيه نك تشبثى اون آلتنجى لوتى ك واصل
سمع حشمتانه سى اولنجه معاوتنى دريغ ايميه جكنى وعد
بيوردى . پارس جوارنده [غره نل] نام محله كى
« پلن ده سابلون » تسميه اولنان اراضيه اجراى
تجربه ايتمى اراده ايتدى .

« پلن ده سابلون » دينلان محل زياده سييله
قوملق برير اولديغندن غيرمشم قالمشدى . پارانتيه
تجربه ايچون تخصيص اولنان بوچوراق محلى كوزدن
كچيره رك « اشته تمام پاناتسك قوملق ، چوراق
بر محله ده يتشديريله جكنه واسطه اقناع بو محل
اوله جقدر » ديدى .

مزروعات بهارده نشوه باشلادى او قوملق
ارض زردفام بر رنك زمردين كسب ايتدى
هركون حسابسز كويليلردن زراعتدن حتى شهر
اهاليسندن بيله بوتارلايى تماشا ايچون آقين آقين
سيرجيلر كليرلردى . فقط بونلرينه پارانتيه نك
مقصدى نك استكمالنه كفايت ايتمزدى .

طرفدارانك اڪ محترمی طرفندن بر بیوك
 عنایت ایدمك ایجاب ایدیوردی ۱۷۸۱ سنه سی
 اغستوسنك - قرالك يوم مخصوصنه تصادف
 ایدن - یکرمی دردنجی کوئی مشارالیه تقدیم
 ایدمك ایچون پارماتیه تارلاسنه کیدوب ، بر قاج
 سبت پاتاس اقتطاف ایدرک چیچکندن ده بر بیوك
 دمت یاپدی.

حضور قرالی به حین دخولنده النده کی چیچک
 دمتی قراله عرض ایدی . اون آلتنجی لوئی
 دمتدن بر اوفق چیچک قوپاره رق کوکسنه طاقدی
 بعض ذوات ایلر بر طاقم زنکین سنیورلر یکدیگر لرینه
 «قرال حضرتلری کوکسنه پاتاس چیچکی طاقش
 دیمک که مشارالیه پاتاسه رغبت ایدیور . پارماتیه به
 پک زیاده حسن توجهی وار . پاتاس زراعتنی توسیعه
 بزده مجبورز .» دیرلردی.

اوکونك اقامشی مدبذب برضیافت کشیده

ایدلدی . اثنای طعامده طبخ اولغش پاتاسی تحسینده
 سرای خلقی قراله پیرو اولدیلر . اوکیجه کی
 ضیافته تکمیل سنیورلرک ، ماداملرک سینه لرنده
 برر پاتاس چیچکی زینتساز اولمقده ایدی . آرتق
 اوکون فرانسه رجالی پارماتیه نك تارلاسنه طوغری
 پویان اوله رق بیوك بیوك بهالر ایلر برر دمت
 پاتاس چیچکنه مالک اولمق آرزوسنه دوشدیلر
 حتی بر سنیور ایکوز قرق فرانقه یعنی (اون عدد
 لوئی) به بدل انجق بر دانه جک چیچک اشترا
 ایده بیلمشدی .

بیوك سنیورلر قراله پیرو اوله رق سفره لرنده
 پاتاس بولندیرمغه ، باغچه لرینه پاتاس دیکدیرمه
 باشلدیلر بو حالی کورن اهالی «مطلقا بو پاتاس
 دیکدیری پک کوزل برشی اولمیدر . چونکه
 فلان دوق . فلان قونت بوندن اکل ایدیورمش
 حتی قرال حضرتلرینک سفره سنده پاتاس

بولنیورمش» دهرک پاتاسه اشتیالری آرتیوردی. کویلیرایسه «شهرلیر، زسکینلربوندن ییورلرمش اوجوزینی بولسه قده بزده ییه بیلسهك» دیمکه باشلیرك اورتق بوندن یویه بوکوک هرکس رغبت کوسترمکه باشلیدی. پاتاسك تعمیمی ایچون هر حالده دها برقاچ سنه لر لازم ایدی. فقط عجول پارماتیه اوکوچك کوكه دائر عوامه بر بیوک فکر ویرمك ایچون برتدیرمصنع، بردسیسه حسنا بولدی. شویله که: تارلاسك اطرافنده پاتاسلری بکله مك ایچون برچوق محافظ عسکرلر بولندیرمغه باشلیدی. اطرافنده کی محافظلری کورن اهالی «بونادر کوك مطلقا کوزل بر نباتدر چونکه محافظه سنه پك چوق اهتم اولنیور» دیرلردی. لکن بودساس هیتپورر محافظلره کیجه نك ظلمتی اطرافه حکمفرما اولور اولز چکملرینی امر اتمشدی. کیجه اولنجه اطرافنده کی کویلیر-

محافظلرک غیبتنی فرصت عدایدرک - چالیرک آره سندن سورینوب اومیوه قرالیدن[*] بر مقدار اولسون سرقت اتمکه چالیشیورلردی.

تارلا صاحبك ده اصل آروسی بولمیشدن بو سرفتلره نمون اولوردی. تارلاسك آلت اوست اولدیغنی خبر ویرن آدملرینه بنخشلر اعطا ایتدی بعضاً «بونلرک چالقلری يمك ایچونسه بنجه اعلا، اکر دیکمك ایچونسه علی الاعلادر» دیه سویلنیردی.

پارتنیه کبرایه بر بیوک ضیافت دها ویردی. مدعوینك میاننده مشهور «فراقطن» دخی موجود ایدی. سفره ده کی شراب، اتمك، يمك؛ صالحه لی بورکلر، درلودرلو اطعمه؛ چرزلر، مشروبات، شکر، سرکه، حتی يمك تربیه لری بيله پاتاسدن [*] اوزمانلر پاتاسه (میوه قرالی) تسمیه ایدرلردی.

اعمال اولمشدی. مدعوین جمله سنی غایت نفیس بولایلر.

آرتق پارماتیه مظفر، افکار باطله مغلوب اولمشدی. فقط بو غالبیت، بو موقیت کامله کنديسنك بش اون سنه استراحت ایتسنه بر وسیله اولدی. بوندن صکره تجر به لرینی ایلرویه سوق ایتمکه، زراعت جدیدیهی استکماله؛ پاتاسی بشقه شیرده استعماله غیرت ایدیوردی. پارماتیه نك حیاتی صرف ایتدیکی عزم خیر خواهانه سی عدم آباد نسیانه کتمدی یعنی پاتاس یالکز فرانسه ده دکل اطرافنده کی ممالکده انتشاره باشدی قحط بوتون بوتون پارماتیه نك سایه ثباترور یسنده فرانسه دن ازاله ایلدی و طنداشلری ده بو قدر وقتدر سورکلنه کلان افکار باطله مجادله سنه قارشى بو محیی زراعته تشکر خوان اوله رق اعتراف قصور ایتشلردر.

مومی الیه ۱۷۷۲ سنه سنده اوزمانك الك مشهر علماسنك جمعی اولان «برانسون اقادهمیسنه» (وقت غلاده بغدایله سائر غدالرك موقعی طوتان نباتات مغدیه حقه ده تقدیم ایتدیکی لایحه ایچون برنجی دفعه اوله رق بر بیوك مكافات المشر.

نهایت بو عظیم کوششدن صکره حال هرمنده کنديسی «اردولرك صحت مفتشی»، «خسته خانه لره ناظر عمومی» تعیین اوله رق پك چوق اصلاحاته موفق اولدی. دیکر طرفدن ده بر طاقم علما جمعیتلرینه فرانسه نك الك بیوك انجمن دانشی اولان دارالفنونه اعضا نصب اولندی. بونلر سائر انسانلر ایچون یالکز بر افتخاردن عبارتدر فقط پارماتیه وجودینی وطنك استکمال راحتته نذر ایتش برداهی حیترور اولدیغندن جمله سنی یالکز برر وظیفه اوله رق تلقی ایدردی.

دائما ادبلی، کندي حالنده، ساعی، هر بر

حرکتی محکمۀ وجدانه تابع قیلاز بر آدم اوله رق
یاشاردی. بو یکی مأموریتلر کندیسنی هیچ بروقت
عملیات مفیده دن منع ایتدیکندن دائماً زراعتدن
ادویه دن باحث بر چوق رسائل مختلفه نشر ایدر
طورردی. آرتق سنی التمشی کجمشیدی. فقط
حالا لطافتنه خلل کلامش بر اوزون اندام، بر طاتلی
وجه، قارکبی اولمش صاچلر، ساکتلیکله برابر
ذکاوتنا بر نظره مالکدی. عالی طبیعتلی بو کوزل
اجزاجی غایت فنا بروقتده دنیایه کلوب ۹۲، ۹۳
سنه لرینک دهشتلی ایامنی کورمشیدی. صوک
کونلرنده فرانسه نك مغلوبیتندن منبعث اولان
کدرینه اکا یقین سودیکی همشیره سنک خبر وفاقی
منضم اولنجه حاصل اولان غموم وجودینی اضرار
ایتمک باشلادی. نهایت بالین پیریده دشمنلرک
فرانسه یه دخولی حوادث طاقت کدازینی استماع
ایتمسی عمرینک خیلیدن خیلیه اختصاصارینه باعث

اولوب (۱۷۸۳) سنه سی کانون اولنک ۱۷ نجی کونی
۶۷ یاشنده فرانسه یه لرزه ناك اولان دودستیله صوک
وداعنی اجرا ایتشد. پارماتیه نك وفاتندن صکره
پاتاسه ابقای نامی ایچون «پارماتیه» تسمیه
اولنمشدر. نهایت بو نام تدریجاً پاتاسه تحویل
اولندی. شمدی ایسه یالکز بر نوع اوزون
پاتاسه «پارماتیه» دینیلور.

پارماتیه نك اخفادی ایله مفتخر اولان
«موتیدیته» شهرنده برهیکلی رکز اولنمشدرکه
بتون فرانسزلر بو طاشه احترامده قصور ایتزلر
اصل شان، اصل شهرت بویله برطاش پارچه سنده
روغا اولورکه نه دمه احتیاجی واردر نه ایشار
دموعه تنزل ایدر.

برنجی قسمک نهایتی

ایکنجی قسم

پاتاس

« برنجی باب »

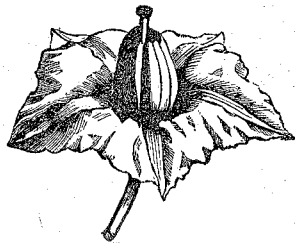
پاتاسک تاریخ طبیعی

بر مقدارده بوکوزل نباتک تاریخ طبیعیسندن
 بحث ایدم: قارئینک اکثری پاتاس تارلارینی
 کورمشلردر ظن ایدرز. بوکوک اوزرنده اوافق
 بر طاقم کوزلر بولندیغی معلومدر. پاتاس اکبر
 نمناک بر محله وضع اولنه جق اولورسه اوکوزلردن
 بر ریخه فیلز فیشقرمغه باشلارکه: رنکی اولا
 بیاض صکره قرمزیمی، نهایت بر لون زرد
 کسب ایدر بو فیلز آچیلهرق ییراقلر کورونمکه
 باشلار، بویله طوپراقدن خارج برکوکک ییراق

ویرمسنه تعجب ایدیله بیلنیر. فقط پاتاسی بر طوربه
 (طوره) اون فرض ایدرسه کز کنیدی ایجه
 وقت تغدی ایده بیله چکندن اشتباه ایتمزسکز.
 فلزلر بو یودکجه پاتاس یوموشامغه، بوشالمغه
 باشلار برایکی کون ظرفنده او اون طوربه سی
 بوتون بوتون بوشالیر که فلزلرده ایشه اووقت
 قورومغه باشلار. فقط یوقناغسکار کوک والده
 نباتات اولان طوپراغک اغوش وفاسنه آیلنجه
 ایکی اوج آیده جمعیت بشریه ایچون پک کوزل
 برغدا اولور.

پاتاس سنوی بر نبات اولوب کاله ایردیکی
 وقت الی سانتیمتر و جسامتده بر اوافق چاللیق
 طانی کسب ایدر. ساقی پک ضعیف اولوب برچوق
 اوافق داللرک حاملیدر. داللری، بوداقلری
 نباتات سائر کبی مدور اولوب اوزرلرنده در
 درضلعلری موجوددر. اگر بردانی اورته برندن

قیرم جق اولورسه ق قامیش کبی بوش، بوغوملی
اولان داخلنی بر مربع شکلنده بولیرز هر بر
بوغومنده بر طاقم «وریق» لردن متشکل جلا سز
خفیفجه توپلی یاپراق موجود اولوب رنکی ایسه
اولا آجیق یشیل اولوب تدریجی تدریجی قویولا شیر.
چیچکی - بوندن بر عصر اول بر دانه سی
اون التون ایدوبده الیوم دمتی اون پاره بیله ایتمین
پاتاتسک شکوفه سندن ده بحث ایدمک لازمه دندر:
بوچیچکک غنیچه سی قوزی چنغراغی کبی مدور
اوله رق صابی پک ناریندر. چیچکی غایت آجیق
برکاسه بکز که کنارنده کی بش عدد دندانی سایه سنده
بریلدیز شکلی آلیر.

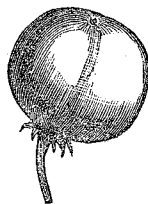
پاتاتس چیچکی

چیچکک داخلنده (هرچیچکده بولندیغی کبی)
(اعضای ثمری) بولونور که اوده بش پارچه دن
عبارت «عضوتذکیر» ک بهری ایکی ککوچوک
صاریمتراق بوریدن عبارت اولوب درونی ینه صاری
رنکده اینجه برتوز ایله مالیدر.

بونلرک میانندن برطوپلی ایکنه باشی قدر اوفاق
یشیل بر باش ظهور ایدر. (عضو ثمری ایکی به
تقسیم ایده جک اولورسه ق) عضو تأیث بر طار
شیشه اغزی کبی هیئت مجموعه سیله نظر مزه
اصابت ایدر. محفظه نک درونی «بیضات» ایله
ملودر. شکوفه صولدیغی وقت تویجی، اعضای
تذکیریه برابر دوشه رک یالکیز عضو تأیثی باقی
قالور؛ اوده یاواش یاواش کسب جسامت ایدرک
برطوپارلاق فندق شکلی آلیر. اگر اورته سندن
ایکی مساوی قسمه بولیور رسه ک دروننده کی
تخمیری رأی العین مشاهده ایدرز.

بر نباتك میوه سی کسب کمال ایتش «میض»
لرندن بشقه برشی دکلدرد. پاتاسک میوه سی اولای
یشیل اوله رق نهایت کاله ایرنجه قوی ماوی ایله
سیاهه قریب بررنکده قرار ایدرکه برسیاه کرازه
اولدجه مشابہتی واردرد. فقط اکل ایتسکه کلز.
چونکه لذتی اکشی اولوب صحتہ مضر در.

پاتاسک میوه سی

پاتاس فوق العاده تہلکہ لی نباتی حاوی اولان
«فصیلہ» بادنجانیہ دندر اورمانلردہ یتیشان «بنج»
یاخود «پاک اوتی» دینلن نباتلہ غایت زہرناک و آکلنی
اویونہ رق فجیع بر صورتہ صایقلاتہ صایقلاتہ
محو ایدن «دیکنلی الما» «تسکی اوزومی» ایله جمعیت

بشریہ یی پک اشکار بر صورتہ بر چوق مہالکہ
القا ایله اضرار ایدن دخان زہرافشان دخی فصیلہ
مذکورہ دندر.

فصیلہ بادنجانیہ نک حاوی اولدینی نباتاتک
اکثرینسک عصارہ سنده افیون کبی بر مادہ مخدرہ
واردرد. مادہ مذکورہ پاتاسک میوه سنده کالیله
بولدینی کبی بزجہ اہم اولان حدبہ سنده بیله چیک
ایکن موجوددر لکن قورقلمز: چونکہ حاوی
اولدینی مادہ مخدرہ یی حرارت کاملاً دفع ایدر.
لکن طبخ اولسدقدن صکرہ (ہرنہ درلو طبخ
اولنورسہ اولنسون) ہیج بر مضرتنی خاطرہ توارد
ایتدیرلیہرک پاتاس حضور تام، کمال اشتہا اکل
ایدلملیدر.

پاتاس حدبہ لری - شمدی دہ اصل بزہ
الزم اولان بو نباتک «حدبہ» سندن یعنی اصل
پاتاسک تشکلندن بحث ایدلم:

حدبہ لر

پاتاس میوہ اولیوب زمیندہ تشکل ایدر. بر
حدبہ در. کوز لہ اکلا شلمق ایچون چیلک فدانیلہ
مقایسہ ایدہ لم: مذکور فدانک کوکنہ قریب محلدہ

اینجہ یوموشاق بر طاقم فلیزلر حاصل اولور که خیل
اوزادقدن صکره بریشیل طومور جق صالیویرر.
بو طومور جق کسب جسامت ایدوب شمیدی به
قدر قوه انباتیه سنی اصل چیلک اغاجندن المقدہ
اولان فلیز بر طاقم کوکلر صالیویرر رک واسطه
انباتیه سنی کندیسے تحری به همده کندی کبی اینجه
فلیزلر صالیویرر مکہ باشلار. پاتاس ده بعینه چیلک
کیدر صالیویرر دیکی فلیزلر طوبراغک فوقده دکل
زیر زمینده در. بونبات ایکی نوع ساقه مالکدر:
بری نباتات سائره کبی روی خاکده اوله رق رنکی
یشیل، ازهار، اوراق حاملیدر. دیکری ده بیاض
یوموشاق اوله رق زیر ترابده یپراقسز، غایت اوافق
حدبہ لر ی واردر. چیلک ایله ینلرنده کی فرق:
چیلک فلیزلری برسنه ایچنده اوزایه رق ینه اوسنه
یشیلنجه به، کوک صالیویرر نیجه قدر اصل نباتدن
تغدی ایدر. فقط پاتاسک کی اوزرندن بر قیش

مرور ايتمنجه يشيلانمز، كله جك بهارده يشيلنديكي
 زمان شمدي يه قدر قوه انباتيه سني اخذ ايتديكي
 «نبات اصلي» چوريمش بولنور. اكر حزينانده
 نبات مذكورك اطرافني بر قدم قدر حفرايده جك
 اولورسه ق حدينك اطرافنده بر طاقم كوكلرله
 اينجه اينجه فليزلرك اوچلرنده پك اوافق برر
 دو كوم قدر اولان حدينر كوريزر بو كوچك
 عقده لر بويويه بويويه عصاره لري شيشه شيشه
 دروني اوت ايله مملو پرر طوربه حالي كسبايدر
 نهايت حزينانده پاتاس چيچك آچوب ميوه
 ويرر برقاج هفته صكره ده چيچكلري دوشمكه،
 ياپراقلري داللري صارارمغه باشلار.

«ايكنجى باب»

پاتاس زراعتى — پاتاس حفظى
 نيسانك ابتدالرنده چفتجيلر پاتاس تارلاريني

برنجي دفعه اولمق اوزره بليهرك كوبره سني سرپرلر
 بش اون كوندن صكره طوپراغني كوزلجه قبارتمق
 ايجون بردها قاريشديررلر. ديكيكه جك نباتك
 اصل استفاده ايديله جك حدينلري طوپراقده كماله
 ايره چكندن براوچنجي دفعه ده چفتجيلر بلله مك
 زحمتدن چكنمزلر. بو عملياتدن صكره طوپراق
 حاضر نمش بولنور.

پاتاس اوچ درلو زرع اولنور برنجيسى «تخم»
 ايكنجيسى «كوز» اوچنجيسى «يوسرى».

تخم زرعى — تخم زرعى ايجون صوك بهارده
 تخملر قيريلوب على حاله ترك اولنور. ايلك بهارده
 كوبره نمش، كوزلجه آماده ايدلمش ياصديقلرك
 اوزرينه سيره كچه سرپهره چيملنديكي وقت كيجه لري
 چي دن محافظه ايجون ياصديقلرك اوزرى برر جاملي
 چارچيوه يا خود حصير ايله اورتيلير چيملر اوافق
 اوافق يوسرى باغلامغه باشلا ديفي زمان چيقاريلوب

کوزلجه حاضرلنش بولسان طوپراغه ۱۰-۱۲
بارمق درینلکده دیکیلور تخمدن پاتاس یتشدر-
مک یومری دیکمکدن زیاده مصرفلی اولدیغندن
زراع ییئنده پک رواج بولمامشدر.

پاتاس تخمی

کوزلر پاتاس یتشدرمک ایچون یومریلری
زیاده کوبره لنش یومشاق طوپراقلره دیکیلیر
بولنر آز وقت ظرفنده ۹-۱۰ بارماق قدر بویو-
دکده فلیزلرک بولندیفی محللری یعنی بر پاتاس
یدی سکنز پارچهیه - ایرلهرق دیکیلور اکثرا
محزنلرده محفوظ اولان پاتاسلردن فلیزلانلری
کوز یاییلیر.

حده زرعی - پاتاسک اک مصرفمنز،
اسهل واسطه تکثیری یومریلری دیکمکدر

شویلهکه: کوزل برکونده پاتاسلرک کوشه کلری
برطرفه آتیلهرق صاغلاملری دیکلمکه باشلانیلیر.
چفتجیلر ۲۵-۳۰ سانترو عمقنده، آره لرده
۴۰-۵۵ دن سانترو قدر مسافه براقهرق برطاقم
چوقورلر حفر ایدرلر. درونلرینده برر دانه
پاتاس آتارق چوقورلری ینه اورترلر بر آزوقت
صکره اختیار اولنه جق برقاچ زحمت دها واردرکه
اوده پک آز برزمانده جسامت پیدا ایدن مضر
اوتلری (پاتاسلر کاله ایرنجهیه قدر) برقاچ کره
تمیزلکدر. بر آی مدت دها مرور ایدنجه تارلائی
- نباتک کوکلرینی «تیهلمک» طولدیرمق ایچون-
چاپه لامق لازمدر بر جهته دیپلری طولدیرلمش
فدانلری طولدیرلماشلردن یوزده ۱۷ زیاده
محصول ویردیکی بالتجربه ثابت اولمشدر. [۱] مذکور

[۱] پاتاس دیپلرینک طولدیرلنسک اک بویوک محسناق
حصادک قولایلفیدر دیپلری طولدیرلمش فدانلرک یومریلری
تیهلرک ایچنده حاصل اوله جغندن صابان ایله پک قولای چیقاریلیر.

عمليات ايکي اوج دفعه تکرر ايدر.

اغستوسک ورودنده پاتاس چيچک آچش بولينير حصاد زماني يعنى ايلولده ميوله رکاله ايروب يپراقلري صارارمغه باشلانجه پاتاس تارلاري انتظار عموميه مغموم برمنظره عرض ايدر.

زراع بوقدر خدماتک مکافاتي اخذ ايتک زماني ورود ايتديکني حس اينجه صوک دفعه اولق اوزره تارلايه کيدرك برطرفدن فوق العاده برغيرتله چاپلريني پاتاسک کوکلري اوزرنده حرکت ايتديروب برطرفدن ده طوپراقله کو- ملمش اولان حذبيلري استيصال ايدرلر بوصورته استحصال اولنان يومرولر برقچ کون کونشلي برمحله قونيوب اوزرنده کي يپراقلري رفع ايتک ايچون شدتليجه بياغموره انتظار ايدرلر الحاصل پاتاسک باشليجه بش درلو عملياته احتياجي واردر: ۱نجي طوپراغي کوبره ليهرک برقچ دفعه بلله مک؛

۲نجي حذبيلرك غرسي ۳نجيسي مکرر اوتلريني آيقلامق ۴نجي نه مکرر کوکلريني تولديرمق ۵نجي حصاد.

بوقدر مشکلات ايله برطاقم اراضئ جسيمه ده ال ايله پاتاس غرس ايتک ايکنه ايله قويو قازمغه مشابه اولور فقط الحمدالله مدنيت حاضره سايه سنده برطاقم آلات واسطه سيله پک قولاي دينله جک درجه ده اجراي حرايت ايديله بيلير. شويله که: بلک کورم جيکي خدمتي صاپان يابه جني کي غرس ايچون دخی چاپه ايله برطاقم چوقورلر قازمغه بدل ينه صاپان ايله ۲۵ سانتيمترو عمقنده - اره لرنده التشر پارماق مسافه اوله رق - طولاني براوفاق خندق حفر ايله دروننه پاتاس سرپيلير ياننه ينه او درينلکده طولاني برخندق ده ا قازيله رق آندن چيقان طوپراقله اولکي چوقور املا اولنور بو وجهله او بويوک تارلانک عملياتي تکميل ايديلير

طوپراغی دانه‌لک ایچون ده صورت مخصوصه ده
تهیه ایدلمش اوکوز یاخود حیوان قوشولی برنوع
طیرمیق استعمال ایدیلیر.

بعض اراضی بالچیقی اوله جغندن تارلانک
قابارمش طوپراغک اوستندن - کوزلجه یوموشا.
مسی ایچون اوزرنده ایچه بر طاقم دیشلری حاوی
ایکی اوکوز قوشولی آغیر راستوانه کزدیریلیر.

اوجنچی عملیات یعنی مضر اوتلری تمیزله مک
دخی اکثریا پاتاس هنوز فلزلنماش ایسه آنفا ذکر
اولسان بویوک طیرمیق ایله سطحی بر ایکی دفعه
طیرمالانجه مضر اوتلر کاملاً محو اولور. اکر
فلزلر نشوه باشلامش ایسه - پاتاسلرده طولانی
برصه ده دیکامش اولدیغندن - نباتات مذکوره نك
آرسندن « آرتلامه » طیرمقی مرور ایتدیریلیر.

فدانلرک کوکلرینی طولدیرمق ایچون مخصوص

اوفق صاپان واردرک: آنکله ایکی صره فدانلرک
ماییندن ایکی دفعه کیدیلوب کلندی می حاصل اولان
خندقدن مخرج تراب ایکی طرف فدانلرینک
کوکلرینی طولدیرر. بعضاً ایکی دمیرلی صاپان ده
قوللانیلیر فدانلرک آرسندن ایکی دفعه کیدیلوب
کلنمکه حاجت قالمیوب برکره کیدیشده طوپراغی
ایکی طرفه ده ییقار. بویوک تارلارده حصا د عملیاتنی ده
عظیم صاپان ایله اجرا ایدرلر.

صورت حفظی - بوقدر زحمتلره استحصال
اولنش پاتاسلر صورت منظمه ده حفظ اولمز لر
ایسه بک آز برندن چوریمکه باشلارلر. شدت
برودندن دخی گوشه یه رکنلنی فالشوب حاصیلرینی
بوتون بوتون ضایع ایدرلر. آنک ایچون چقجیلر
پاتاسک حفظنه زباده اهتمام ایدرلر. چونکه قیشده
اولدینی کبی یازین دخی آز برققدان تدبیردن فلز-
لنهرک قوه مغدیه سنی غائب ایدر.

پاتاسلری ایرتسی سنهیه قدر کوزلجه حفظ
ایتمک ایچون قوری، قارانلق، درونی چمتو ایله
صیوانمش برمحزنده حفظ ایتملی شوبله که: پاتاسلری
قالینجه صاماندن یا کومور طوزندن بر «یاتاق»
اوزرینه سرملی یاخود ذخیره انباری وارسه
کوزل هو آلان طرفندن محافظه ایتمک غیرت
ایتملیدر. اگر هوا، صغوق اولورسه مخزنک،
انبارک پنجره لرینی صامانله کوزلجه ستر ایتملیدر!
اصول مذکوره ایله محافظه اولنه جق پاتاسلری
ایجه قورودقدن صکره مخفظلره یرلشدیرمکه
دقت ایتملیدر.

انباردن لازم اولان پاتاسی آلتق ایستین
آدم، آلیرکن - دقت ایدرک - درونلرنده
چوریمش واریسه آتسنی خاطرندن چیقارماملیدر
چونکه برچوروک برانبار پاتاسی برباد ایدر.

محصولاتک مبذول اولدینی سنه لر محافظه
ایچون موجود اولان انبارلر کفایت ایتمزسه ارباب
زراعت پاتاسلرینی منتظماً تهیه ایدلش بر طاقم
حبوبات قویولرنده محافظه ایدرلر.

(حبوبات قویوسی) قازمق ایچون یابس بر محل
انتخاب اولور [۱] جسامتی ۱-۱,۵۰ مترو
عرضنده ۲-۳ متروده طولنده بر چوقور حفر
ایله اطراف کوزلجه تنظیم اولنوب قهرینه بر طبقه
صامان یاییلیر. تنظیمات مذکوره اکمال اولدقدن
صکره چوقور لبالب - یعنی یرله برابر - پاتاسله
املا ایدیلوب ارزرینه لاقل هر برجهتنده «۳۰»
پارماق قالینلیغنده بر طبقه (چاقی شکلنده) طوبراق
دوکیله رک ایکی اوچلرینه ده برر سطح مائل شکلی
ویریلیر، یاغمور تاثیر ایتماسی ایچون طوبراغی
[۱] بارانک عدم تأثیری ایچون طوبراق نه قدر کیلی
اولسه اوقدر ایدر.

کوز لجه دو کوب تضيق ايتک واجبه دندر. اطرافنده
کنبددن آقان صولر ايچون چوقورك زمينندن
دها درين اوفاق بر حندق قازيلير.

چوقورك اوزرينه ۴-۵ آرشون مسافنده
— کوکله مقدار کافی هوا آلق ايچون — بر طاقم
باجه لر آچيلير. فقط صوغوق هوالرده باجه لرك
اغز لرني قايتمغي اونوتما ملير. بو اسلوب اوزره
ايجاب ايتديكي قدر «حبوبات قويو» لري قازيلير
غداي مذکور لا اقل برسنه قدر حفظ اولنه بيلير.
بعض کره بو محفظله صامان، ياقا طير طرناغي
صابندن بردام علاوه ايديلير بعضاً چوقور لرطوغله
ديوار لر ايله اعمال اولنوب پاتاسلري درونلرينه
قومله قاريشيق اوله رق يرلشدير لر. بو صورته
محافظه ايديلان پاتاسلر ايکي سنه قدر چوريمکدن
حفظ ايديله بيلير.

« اوچنجي باب »

پاتاسك ايمنده نه وار؟

بوسؤاله بر جواب شافي ويرمک ايچون لطفاً
قارئین نظر تجسس لرني بزملة بر لکده اوفاق بر تجربه
اوزرينه سوق ايتلرني رجا ايدرز شوبله که : اليزه
بر کوزل پاتاس آله رق قابوغنی صوبار، رنده ملکه
باشلارز. استخراج ايتديکمز عصاره ني کوز لجه
محافظه ايدوب قالان پوصه ييده پارمق لر يمزک آره سنه
آله رق تعجين ايدرز، تکيل عصاره سنه دسترس
اولق ايچون تميز بر هاوان دروننده دقتليجه
دوکه ريز استحصال ايتديکمز سودر نکنده کی صوبي
بر تميز قابک دروننده بر آزوقت علی حاله ترک ايدتجه
مذکور قابک قعرنده اون کبی برياض ماده تجمع
ايدر. اوزرنده قالان آب نابکده ککرمه مسی بر
لنتی واردر. قعرينه تراکم ایدن اوبياض ماده ني

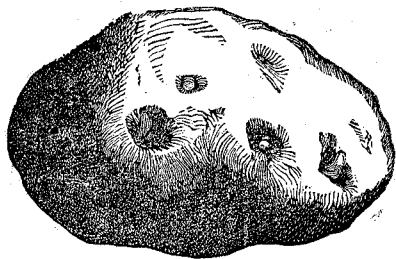
کوزلجه معاینه ایتک ایچون صوبی اصول ایله دیکر
برقابیه بوشالتجه دینده کی ماده نك نشاسته دن باشقه
برشی اولدیغنی مشاهده ایدرز خفیف بر حرارتله ده
حاوی اولدیغنی بر مقدار صوبی بخاره تبدیل
ایتدیررسه ک ایشته اووقت «پاراتس نشاسته» سی
دینلن ماده استخراج اولنمش اولور. برده اولجا
ترك ایتدیکمز پوصیهی معاینه ایدلم: عصاره
نسبتاً پك از برشی اولدیغنی جمله اعتراف ایدرز
بو کوچك عملیاتدن حاصل ایتدیکمز معلومات
پاراتسك اوج شیدن عبارت اولدیغیدر: (۱) نجیسی
دیکر لرینه نسبتاً زیاده جه صو ۲ نجیسی : نشاسته
۳ نجیسی لب تعییر اولنان قابل اکل اولان قسمیدر
بالتجربه ۱۰۰ غرام انی جنس پاراتسك
۷۴ غرامه قریب ماء صاف. $20\frac{1}{3}$ غرام نشاسته
۶۵ غرام «لب» بولندیغنی معلوم اولمشدر فقط
ارباب تحقیق بو نبات اوزرنده اولان تجربه لرینی

اقص بر اقیوب ایلریه سوق ایدرك پاراتسك
حاوی اولدیغنی موادك نه طرزده، نه اصولده
اولدیغنی خرده بین واسطه سیله تجربه ایتمشلردر
شوبله که :

پاراتسك انتظام داخلینی معاینه ایچون کوزل
بیلنمش بر اوستره یاخود چاقی ایله دائره وی،
جسامتی طویلی ایکنه باشی قدر، ایخه زار کبی
شفاف بر ذره افراز ایدیلیر. بو اوافق دیلم بر
اوافق دائره وی جامك اوزرینه وضع ایدیلیر.
جامك اوزرنده کی مادهیه ۳۰۰ دفعه بیولتن
بر خرده بین ایله باقینلجه : یکدیگرینه ملاصق
بال کوچنك دروننده کی قوغوقلره ممائل، بررزار
ایله بولمه، بر طاقم اوافق اوافق شفاف حجره لر
کوریلیر که درونلری کاملاً عصاره ایله مملواولهرق
عصاره لرك ایچننده دخی بر طاقم اوافق بیاض
جسملر بولنور که آنلرده نشاسته دانه لرینك

چو بوقلی طبقه لرندن عبارت اولدینی
کوریز بواسلوبده افراز اولمش بغدادی، پرخ،
نخود، بقله، فاصولیه ایله بونلره مماثل نباتات
سائر دخی مذکور آلت ایله معاینه ایدیلنج
پاتاس کبی درونلرنده یکدیگرینه گرفت، عصاره لر
ایله مخلو، حجره لرك ایچنده کی نشاسته بعینه کوریلر
فقط فرقلری یالکیز نشاسته لرینک صورت ترکبده
بولیر.

استعمال ایتدیگمز اکثری نشاسته لر قاریشوق
اولدیغندن خرده بین واسطه سیله کندیلرندن
معلومات صحیحه آلیر چونکه پاتاسک نشاسته سی
نباتات سائر نشاسته لرینک جمله سندن ایدر.
یوقاریده کی یابمش اولدیغمز تجربه ده پاتاسی
رنده لرك بوجه تله حجره لری پاره لیه رق درونلرنده کی
مایعاتی اخراج ایدر کن نشاسته لرده برابر آقشدی.
باقی قیلان حجره لرك انقاض نه ده (لب) تعبیر اولیر.

پاتاس

پاتاس برغدادر. کوزل بر بورکدن خاص
براکمه وارنجیه قدر اعمال ایدیله بیلیر فقط
بونی سرددن مرادیمز بغدادی یینی طوتار دیمک
دکلدر. بغایدیه : نشاسته دن ماعدا (غلغن) تعبیر
اولور لزوجتلی بر ماده واردر که آنک سایه سنده
بغدادی بنی بشر ایچون پاتاسدن دهها مغدی بر
ماده اولور. پاتاسله بر تفلنده اولان بغدادی الی
دفعه پاتاسدن ماده غدائیه سی زیاده در.
پاتاسدن طریق استفاده ایکدر. بری طوغریدن

طوغری به یعنی شکلی دیکشدرمهرك دیکری ده
 شکلی دیکشدرمهرك یعنی نشاسته سنی فلان چیقاره رق
 استعمالدر. پاتاس حیواناته کاه پشمش کاه چیک
 طوغرانیلوب، طوزله مزج ایدیلهرک ویریلیرسه
 پک زیاده فائده سی کوریلیر. امزیکلی اینکلرک
 سودلرینه بولامانک چوق نفی اولور. خاص
 امک چیقارمق ایچون اونی پاتاس نشاسته سیله
 قاریشدرمیلدر. پاتاسدن نشاسته استحصال ایچون
 تضییق اولندقدن صکره قالان پوصه سی یعنی (لب)
 حیواناته کوزله برغدا اولور.

دردنجی باب

پاتاس دشمنلری

پاتاسلرک دشمنلری سائر نباتی ده تدریجاً
 تخریب ایدن فاره، یرفاره سی کی حیوانات قاضمه
 ایله طریل کی هوام مضره در قرتال، بایقوش

کری ایله اورمانلر مزرک مینی مینی خواندکانی
 اولان قوشلردخی هوامی اتلافده خیلی مهارتلی
 واردر. بونلردن ماعدا پاتاسک ذاته مخصوص
 بردشمنی واردر که الحمد لله شمدی به قدر بورایه
 تقرب ایده مامشدر. لکن باغله عارض اولان
 فیلقسرا کی (شمدیک قلیل اولان) پاتاس
 تارلارینه ده (دوریفور) دینلن بر بوجک عارض
 اوله مزمی؟ وقوعی بعید اولیان بو عارضه ساریه دن
 پک چوق خساری موجب اوله دن تارلارلرک
 تخلیص ایچون، بر تارلاده وجودی حس اولور
 اولمز محصولات تکمیلأ احراق اولمیلدر که اوکی
 آلنه بیلین،

بو بوجک هوامک مغطی الجناح قسمندن
 اولوب باغچه لوده بولان اوافق قرمزی قنادلی بر
 بوجکه مشاهددر. فقط بوی آندن ده کوجک،
 ده قالدندر رنگی صاری ایله بوز آراسنده اولوب

سیاه لکه لری وارد. راسی اوافق اوله رق کلبک
 بونوزلری کبی متحرک بونوزلرک حاملیدر.
 صرتنک راسنه یقین محسوسه بر سیاه لکه
 وارد (جناح غمدی) یعنی طیش قنادلرینک
 اوزرنده طولانی اون عدد سیاه چیزکی موجوددر.
 اوجق استدیکی وقت اوافق شفاف قنادلرینی
 اچهرق پک چابوق پرواز ایدر. یوریمک ایچونده
 اتی دانه ایاغی اولوب اوافق پنجه لری حاویدر.
 بوجکلرک اکثری «هوام تناسجیه» دندر.
 پاتاس یپراغی اوزرینه ترک اولنمش طوبلی ایکنه
 باشی قدر کول رنکنده بریومورطه دن قنادسنز
 چیرکین، رنکی صاریمترق، صرتی محدب برانجه
 قویروق ایله نهایتنور، وجودینک اطرافده ده
 طولانی اوافق اوافق سیاه چیزکیلر موجود بر
 بوجک وجود بولور بو حالدیه بوجک بطیطه یعنی
 شکلی دکشدیرمه دن اول بولندینی حالدیه در. بو

بطیطه اولاپک کوچکدر. لکن پک چابوق جسامت
 پیدا ایدوب پاتاس یپراقلرینی، طومورجقلرینی
 کمیرمه، وجودلری بویودکجه اشتعالی تزیاید ایتمه
 باشلار. نهایت یمکی تعطیل ایدر. بوزیلیر. ایقلری
 وجودینه یاپیشیر. الحاصل حیوان بوشفیره حالنده
 قونداقلنمش کبی اویوشوق قالیر. اون بش یکریمی
 کوندن صکره اسکی دریسینی بیرته رق قنادلنمش
 اولدینی حالدیه اویانیر. در حال ایکنه بی دفعه اوله رق
 اوزواللی پاتاسک یپراقلرینی قریمغه باشلار. او
 تارلای اوراقدن محروم ایدنجه باشقه بر تارلایه
 کیتمک ایچون قنادلرینی آچار. دوریفورک دیشیسی
 یکن پک چوق یومورطه بر اقایر. اگر بر قاچ
 دانه دوریفورک بر قصبهیه قضا رایوللری اصابت
 ایده جک اولورسه اوسنه حصاد زمانه قدر انلرک
 اخفادینک شرندن اوقوجه پاتاس تارلارنده بر
 شیل یپراق بیله کورنمز اولور.

دوريفورك مبدأ ظهوری امریقای شمالیده
کائن مونتاین روشو ایله مکسیقادر. ایالتین مزبوره
تینک پاتاسلرینی بومنحوس حیوان کلیاً اتلاف
ایتدکن صکره اطرافه طاغیلوب میسوری
اراضیسی تارالارینی دخی برایکی سنه ظرفنده محو
ایتدی.

بزجه الك زیاده خوف اولنه جق برشی وارسه:
ملکتمزك سواحله امریقادن کلن سفائن واسطه سیله
دوريفور داخل اوله بیلمسیدر. چونکه بو بوجک
انکلتزیه، المانیایه دخی بوجهله دخول ایدوب
خسارات کلیه نك موجب منفردی اولمشدر.

بشنجی باب

پاتاس خسته لقلری

بو کوزل غدایه عارض اولان خسته لقلر برقاج
نوعد فقط الك مهلکی کوفلنمکدر. بعض چوریمش

میوه لر ایله مرکب حقه لرینک درونلرنده بیاض،
صاری، قیرمزی، یشیل رنکلرده قطیفهیه مشابه
برطاقم لکه لر پیدا اولور. اگر بو کوفلنمش اجسام
چوریماش جسملرک اتصالنده بولنسه از برزمانده
انلریده چوریمکه مجبور ایده جکی معلومدر.

بو کوف خرده یینی برطاقم منطارلردن عبارتدر
اگر بونلره بر پرتوسوز ایله باقیله جق اولورسه
بودره تویی شکلنده اوچلرنده کی اوفاق محفظه لر
اچیلیرسه ایچندن غایت اینجه برتوز چیقارکه بوتوز
از بر روزکار قوتیله اطرافه طاغیلیر. بوتوز شو
غریب نباتک (اسپوری) یعنی کوزه کورنمز
تخم لریدرکه دوشدیکی محله سهولته فیلزلیر. بو
کوفک پک چوق نوعی واردر. موجودیتی پاتاس
ایچون برخسته لق اولدیغندن کوفه (طفیل) تسمیه
اولنسه بجادر. پاتاسنک اوزرنده کی کوف قولایلقله
مشاهده اولنه میوب یالکز برطاقم لکه لر کورینورکه

بونلر تدریجاً سیاهدن قورشونی یه تحویل رنک ایلر.
 خرده بین واسطه سیله ساقی اوراقی معاینه ایدیله نجه
 کوفلر کیمی یره یاتمش، کیمی عمودی وضعیت پیدا یتمش،
 اوجلر نده کی محفظه لر یله کوزه چار پارلر. اکر
 یاپراغنی بر پارچه قازیوبده باقه جق اولسه ق
 کوفک یالکیز خارچنده دکل داخلنده ده
 حکم فرما اولدیغنی مشاهده ایلر بر قاچ
 کون مرور ایتدکن صکره دالترینه باقه جق
 اولسه ق انلرک داخلترینی ده وجه مشروح اوزره
 کوفلنمش بولیز نهایت نبات مذکورک دالاری
 صار ارمقه، یاپراقلری دوکلمکه باشلار ارتق اوکوف
 جذب لره ده تاثیر ایدر. اکر کوفلنمش بر پاتاس
 او طه سندن قطع ایدیله جک اولورسه (جلید) ده
 صاری ایله قیرمزینک اره سنده بر نکهده بر چوق
 لکه لر کورینیر بولکه لر کوفدن باشقه برشی اولمیوب
 جذب بی آزوقت ظرفنده چوریتیلر اکر کوفلنمش
 یومریلری عادی صورتده صوده حاشیه رق

پارمغیمزک آرسنه آلوب اوفالیه جق اولورسه ق
 لکه لی محللرینی (پک زیاده سرد اولدیغندن) اصلاً
 ازه میز. بوکوف پاتاسک قوه مغدیه سنی ده محو
 ایدر اکر پاتاسک دروننده یالکیز بر اوفاق لکه
 سیله کورلسه آتی آرتق محو اولمش قیاس ایدوب
 انبارده لکه لی پاتاسلرک - دیکر لرینه ده ایراث خلل
 ایتملری ایچون - آتلملری یاخود حیوانلره
 ویرلملری الزمدر. بو منظرلرک باعث ظهوری
 اکثر یا ز صبا حلر نده وقوعه کلان سیسلردر.

پاتاسه عارض اولان بو خسته لق - باشلیجه
 غدالری پاتاس اولان - بلجیقا، آلمانیا، هولاندا،
 ایرلاندا کی ممالکده بر قحط کی پک زیاده ضرری
 موجب اولمشدر [۱] بوکوفه قارشى هنوز بر تدبیر
 مؤثر بولنه مامشدر یالکیز زیاده اعتنا ایدلیکی حالده
 اوکی الینه رق او قدر خساری موجب اولمز.

پاتاس قویولر نده خسته لق ظهور ایدر سه اوراغنی
 کیرچلی صوابله بیقادق دن صکره التی یدی سنه اوراده
 پاتاس حفظ ایتملیدر.

غرس ایدیلیرکن چوروك حدبه لرك دیکلمامسی
ایجون یشیلنجه یه قدر بر محله سررك صکره دیکمه،
ینه کندی الیه یتشدیردیکی پاتاسلردن تخملق
افراز ایتمه اعتنا ایتلیدرکه محصولات بر عارضه
تصادف ایتمین.

ایکنجی درجه ده دقت اولنه جق شیر:
پاتاسلرك هر سنه بر محله دیکلمامسی الیه بر چفتجی
مالك اولدینی اراضینک تکمیلنه پاتاس حرث
ایتمامسی ماده لریدر. چونکه معاذالله اوسنه خسته لق
ظهور ایدوبده تکمیل تروتی محو ایدوب اعلان
افلاس ایتمکدنسه اراضینک بر مقدارینه پاتاس،
دیگر پارچه لرینه باشقه شیر اکمک اولی دکلیدر؟
اوللری ایرلاندا ارباب حرثنک تکمیله قری
پاتاسله اجرای زراعت ایدرلردی. برسنه تارلالره
برخسته لق عارض اوله رق قوجه مملکت اهالیسی
پاتاس یوزندن دوچار غلا اولدیلر.

صوڭ

محمد علی سلطان

یا خود

محمد دولت

شهنشاه جهان سلطان حمید معدلت پیرا
دعادم. لطف الله شاد ایللیور ارباب عرفانی
الهی حشره ذک اولسون او سلطان کریمکارک
وجودیله مشرف نخت عالیفت عثمانی

ناظمی: محمد جلال

معارف نظارت مجلیه سنک رضعتیه طبع اولنمشر

در سعادت

(نصیر مطبعه سی) — باب عالی جاده سنده نومرد ۲۵

صاحب و ناشری

عصر کتبخانه سی صاحبی: کر قور

۱۳۰۹

چلین سلطان محمد خان

مقدمه

یازمقدمه اولدیغم منظوم عثمانلی تاریخچه عائد ومجدد
دوات سلطان محمد اول حضرت تلیزیه دائر اولان
بورساله نك تاخر نشرندن طولایی قارئین کرامتک
عفو لریغی تمی ایدر وبوندن بویله شو کلیاتک
منتظماً تحریرینه غیرت ایده جکمی عرض ایلم.
سلطان عثمان غازی حضرت تلیزینک برسر گذشت
قهرمانانه لریزه دائر اولان اثرک نسخهلری آزماش
اولدیغندن، بعض تفصیلات وتعدیلات اجرا سیله
ایککنجی دفعه اولارق طبعنه مباشرت اولنه جقدر.
بوده قارئینک توجه ورغبتلرینه بر برهان جلی
اولدیغندن شایان تشکر دره ۲۲ کانون ثانی ۱۳۰۷

محمد جلال

ایلدی ماه لطیف نو ظهور
آسمانی، خاکدانی غرق نور
برجهان نور اودمده ایتدی جوش
نور ایچنده قالدی بحر پر خروش
باد اسوب یاپراقدر ایتدی اهتزاز
بلبل ایلردی کله عرض نیاز
پک غریبانه آقان بر جویبار
گاه اولوردی شوق ایله پرتونشار
برجوبان طاغدن ایزدی مضطرب
روحی بر الله قارشی منجذب
بویله بردمده شهنشاه جهان
حضرت سلطان محمد، ناکهان
ویردی رخصت انجلای خنجره
کوستیردی تیغی دشمنلره

قارشیدسنده دشمنی منظور ایدی
 قارشیدسنده دشمنی تیمور ایدی [۱]
 شانه دنیایی قیلدی مستتیر
 ایلدی تیموری ده مغلوب تیر
 باشقه بردشمن کوروندی اول زمان
 چیقدی میدان جباتله همان
 برزوالی، برتحف خصم نزار
 قسطمونی حاکمی اسفندیار
 کوندروب سردار خشیت پروری
 اکلادی قارشنده کی جنگ آوری
 چونکه شاهنشاه دهرک آتشی
 دشمنی ایتدی بلا محتکشی!
 آتسه غرق ایلدی دشمنلری
 سیر ایدک اون بش یاشنده براری
 [۱] تیمورلنک*

دشمنی محو ایلور آتش فشان
 عالمی تهدید ایدن برنوجوان
 ایلدی وصافی هپ شاعرلری
 بویله سویلر وصف ایدنلر اول اری:

S

خنجر چکوب آسمانه قارشی
 میدان او قودک جهان قارشی
 شمشیر غزا فشان جکدک
 تیمور بلا فشان قارشی
 سندن دوغان آفتاب سطوت
 برماهی قدسیانه قارشی
 دشمنلریکی خراب ایدرسین
 کیمدر طوره حق بو شانه قارشی
 تیمور کبی بلای مبرم
 لرزان ینه بر جوانه قارشی

سیر ایلک ایشته بر جوان وار
برشانی جهانستانه قارشی
هر معرکه ده اذان او قوتدی
بر چاک سسی یوق اذانه قارشی

۲

حضرت سلطان محمد نا کهان
اولدی بردشمن ایچون آتش فشان [۱]
ایلدی تیموره دشمن انتساب
چکدی شمشیرین شه عالیجناب
کلدی میدان اودم دهشت فزا
اولدی مقهوری سراسر اشقیا [۲]
کلدی دشمن خدعه بی قیلدی پناه
ایلدی مستهزیانه بر نگاه

[۱] قره دولتشاه.

[۲] ترکمن اشقیاسی.

حکمت یزدانی سیر ایت نیلدی
چشمه بر اوق اصابت ایلدی
برار اوغلی ار اودم، دهشت فزا
باشنی ایتشدی جسمندن جدا
یادکار ایتدی انی سلطاننه
آفرین شمشیر خون افشانه
تیغنه حیرته قالسون شرق و غرب
بویله مدح ایتسون انی ارباب حرب:

§

آفرین صد آفرین ای شیر صحرای غزا
کسدیکک، کوندردیکک سر یادکار کدر سنک

۳

برقباد اوغلی چیقوب حدت ايله
خدعه لر اظهار ایدوب شدت ايله

قلعه بی تسخیر کلدی ناکهان [۱]
 کوردی که عثمانلیلر آتش فشان
 قورقوسندن ایلدی اول دم فرار
 اولدی هپ عثمانلیلر آتش نثار
 باق هله سردار غیرت افکنه
 دشمن ایتدی التجا بردشمنه [۲]
 ایلدی تعقیب سلطان شهر
 اولدی برقلعه اکا قارشی اسیر [۳]
 بویله در ایسته جهانده شانلیلر
 بویله در ایسته بوتون عثمانلیلر
 شان ایچون عثمانلیلر دلبسته در
 بویله بر مطلع بزه شایسته در:

§

- [۱] انکسار قلعه سی.
 [۲] طاشان اوغلی.
 [۳] فلنیل قلعه سی.

منور اولدی بوتون آسمان عثمانی
 سایه ویردی لطافت جهان عثمانی

۴

قیلیدی بر نامرد عصیان اول زمان [۱]
 اولدی هیج عارلانمهدن عصیان فشان
 ایلدی سلطان علویت نما
 دشمنی بر حمله سیله غمغزا
 اول شهنشاه جهان و دادور
 قیلدی حتی بویله ارسال خبر:
 «عقلی وارسه دشمنم ایتسون فرار
 عسکری مطلق اولور دهشت نثار
 تیره تیر تیغ بنم دنیالری
 قان طوتار دریای، صحرالری
 شمدی جیقسون ملک شاهانه دن
 قورقورمی سطوت شاهانه دن!»
 [۱] اینل اوغلی.

کوش ایدوب دشمن بوی الدیرمدی
 کبری بویله سوزلری قالدیرمدی
 ایسته دی ایلجیلری قیلمق شهید
 بویله برالچق یزید اوغلی یزید
 بوجنایتدن انی منع ایستدیلر
 دوغریسی راه ثوابه کیتدیلر
 ایلدی سلطان محمد ناکهان
 دشمنی بر حرب ایله آتش فشان
 قالدی جنسکک آتشدن نه فک
 نور ایچنده صبحدن اقشامه دک
 پادشاهک تیغ پرتو آوری
 ایلدی تنویر هپ عالمیری
 دشمنی مغلوب دهشت ایلدی
 جمله سین مفتون خشیت ایلدی

تیغی ایشته دشمنی قیلدی هلاک
 اولدی دشمن رشک ایچنده سینه چاک
 عالمک اک معتنا شاعرلری
 بویله مدح ایلر شه عدل آوری:

§

پادشاهک قلییدر علوی جهان اعتلا
 آسمان اعتلادر آسمان اعتلا
 تیغ عالمکیری برق اورمقده در سطوت ایله
 تیغ عالمکیریدر آتش فشان اعتلا

•

کوزلر اوغلی وقعه سی دهشتلیدر
 پادشاهک دهشتی سطوتلیدر!
 جاهلانه کلدی ده اول سرسری
 ایلدی تسمخیره غیرت بریری [۱]
 [۱] قره حصار شرقی.

قارشيسنده كوردی بردهشتلی ار
آفتابه قارشى تیغی شعله‌ور
كورملى سلطان پرتو آوری
صاعقه یاغیدردی دهره خنجرى
اویله ایتدی دشمنه آتش اثر
بریانار طاغدن عبارت قالدی یر
انده کی هیجایه قارشى شاعران
بویله برشعر ایتلی عرض و بیان:

§

قیامتى قوبدی یا محشر می وار
اولور پادشه دهره آتش نثار
النده قلیج قان ایچنده منیر
سما اولسه لایق اوتیغه سریر
در پادشاهی پناه ایلیک
بودهشتلی جنکه نکهه ایلیک

باقك حیدر اعظم عالمه
جهانگیر اولان برشه اعظمه
او برشانی اردر او برشانی ار
بو عالمده هب تیغیدر شعله‌ور

۶

برشقی ده کوستروب دست خسار
اولدی اما صو کره دن خشیت نثار
قارشيسنده كوردی بر آتشی جنك
قارشيسنده كوردی بيك شېرو پلنك
قارشيسنده كوردی بر خورشید شان
قارشيسنده كوردی بر آتش فشان
قارشيسنده كوردی بردهشت نثار
عسکر یله اولدی اول دم تارومار
سینه سی هر خنجره اولدی نشان
خشیته دوشدی، فرار ایتدی همان

تیغی غرق نور ایدر مهر و موی
بویله وصف ایتمک کرک شاهنشهی:

§

فکر کده کی ذکایه تیغ کده کی ضیایه
رشک ایلور سموات ای آفتاب سطوت
خورشیده قارشی بویله تیغک اولور سه لایق
افلاک احتشامه مهر منیر دولت

۷

کلدی صو کره اشقیای سر کرده سی
بر حرامی، ملعت پرورده سی [۱]
باشنه جمع ایتدی خیلی اشقیای
اولدی — ظننجه (۱) — بزه دهشت نما
اولدی قطاع طریق اول نابکار
دائما ایلردی قطع رهگذار
[۱] مزید حرامی.

بایزیدی کوندروب سلطان اودم [۱]
ایلدی اظهار آثار خشم

قاچدی دشمن اولدی غایت در بدر
شوقنی محو ایتدی نیران کدر
پک بیو کدر اول شه عالی نژاد
حاله و صاف اولور بومستزاد :

§

شایسته دنیاسه سکا بر نیر رخشان
ای شاه جهانگیر
تیغک اولیور دشمنه قارشی ینه تابان
ایتدک انی تسخیر
ای عالم بالایی ایدن خنجر ی پر نور
بر بارقه سین سن
هر جنسکک ایچنده اولیور سین بزه منظور
تیغک شرر افکن

[۱] بایزید پاشا.

دشمنلریکی قهر ایله تدمیره کلیر سین
ای مرد کر مکار

دارا کبی عالمیری تسخیره کلیر سین
ای مهر ضیابار

سندن صاحبیلیر نور هدا عالمه قارشی
برنور خداسین

سندن کورینور مهر خدا ادمه قارشی
برمهر هداسین

تیغک ایله تیرک ایله هر عالمی آلدک
سنسین بزه رهبر

عسکرلریکک دهشتی عالمه صالدک
ای نیر انور

۸

ایلدی افلاق عصیان نا کهمان
اولدی هپ عثمانلیلر آتش فشان

شان عثمانی بی اعلا ایتدیلر

برمکمل قلعه انشا ایتدیلر [۱]

قیلدیلر اعمار برقاچ مسکنی [۲]

ایتدیلر تدمیر جمله دشمنی

بر آقینله قیلدیلر اعدای زار

دشمنک هر شهری اولدی تارومار

§

حاکم افلاق ایدوب عرض نیاز

دیردی شاه عالمه: «ای سرفراز!

بن قصور ایتدم مروت ایله سن

دشمنه قارشی عنایت ایله سن!»

حاکمی عفو ایلدی شاه جهان

عالمه قارشی ینه کوستردی شان

[۱] یرکوکی قلعه بی.

[۲] ایساقچی ویکي صلا قلعه بی.

بویله وصف ایتک کرک علویتن
بویله وصف ایتک کرکدر سطوتن :

§

عرش علویته صالدک سایه
شعله ویردک مه شوق افزایه
بکنز پیور شعشعه هیجایه
خنچرک بارقه در دنیا به
قیلجک صاعقه در اعدایه

§

عالم دشمنی تدمیر ایتدک
عالم دهشتی تسخیر ایتدک
عالم سطوتی تنویر ایتدک
خنچرک بارقه در دنیا به
قیلجک صاعقه در اعدایه

§

صبح شان ایچره مه دولندر
مهر تابنده علویتدر
صانکه قوس قزح سطوتدر
خنچرک بارقه در دنیا به
قیلجک صاعقه در اعدایه

§

آکدیرر مهرومه غرای
بری تنویره کلیر صحرایی
بری تسخیره کلیر اعدایی
خنچرک بارقه در دنیا به
قیلجک صاعقه در اعدایه

§

مهر یرنور جسارتسین سن
مطلع نیر سطوتسین سن
عرش اعلا ی شجاعسین

خنجرك بارقه در دنيايه

قيابك صاعقه در اعدايه

۹

پادشه دهشتلی بر رزم ایلدی

انکروسك ملکینه عهزم ایلدی

فتح ایدنجه قلعه بی دهشت ایله

صالدى شان افاقه بيك سطوت ايله

صالح همچون کلدی قرال ایتدی رجا

اول رجا بی اول شه سطوت نما

لطف ایدوب اعداسنه رد ایتدی

مرحمت قیلدی انی اینجیتمدی

سن هله سیرایت شه عدل آوری

بيك جنیدی قیلدی مغلوب عسکری

بو یله در علویت شاهانه می

بو یله در قنصیت شاهانه می

بو یله در شمشیر دهشت پروری

بو یله مدح ایتسم سزادر اول اری :

§

ویردی تینی جهان بهر دهشت

اکا شایسته عرش علویت

اولدی لطفیله منتظم هیئت

اولدی عدلیله بر صفا ملت

بك بیو کدر مجدد دولت

بك بیو کدر او نیز سطوت

§

دینسه حیدر شیم موافقدر

خنجری دهره قارشى بارقدر

قیلجی مطلع صواعقدر

آسمان اولسه تختی لاقددر

بك بيوكدر مجدد دولت
 بك بيوكدر اونير سطوت

§

كورملى شاه سطوت آراي
 آكديرر رهكذارى سيناى
 قىلدى تنظير مهر غراي
 نوره مستغرق ايتدى صحراي
 بك بيوكدر مجدد دولت
 بك بيوكدر اونير سطوت

§

قالبى بر مطلع معاليدر
 شان علويت ايله ماليدر
 فكردى ده بر جهان عاليدر
 عسكرى عاشق تعاليدر

بك بيوكدر مجدد دولت
 بك بيوكدر اونير سطوت

§

قىلدى اعداى دينى زير وزر
 قالدى خوشنود روح بيغمبر
 قىلجى ذوالفقار ايله همسر
 ايشته عنانليدرده بر حيدر
 بك بيوكدر مجدد دولت
 بك بيوكدر اونير سطوت

۱۰

حضرت سلطان سليمك سطوتى [۱]
 ايلدى تنوير برج دولتى
 عالمه كوسترديكى دهشتلى
 دهره اظهار ايتديكى سطوتلى
 [۱] سلطان سليم ثانى حضرتلى

عالمہ تاریخ اعلان ایللیور
نامی زیب آور شان ایللیور
برجہان شاندر اول عالیجناب
آریجہ یازدم انکیچون بر کتاب
صوٹ

قصبار مطبعہ سی

چلبی سلطان محمد

یاخود

مجرد دولت

شهنشاه جهان سلطان حمید معدلت پیرا
دمادم لطف ایله شاد ایللیور ارباب عرفانی
الهی چشمه دك اولسون او سلطان کرمکارک
وجودیله مشرف تفت عالیچت عثمانی

ناظمی: محمد جلال

معارف نظارت جلید سنک رخصتبد طبع اولنمشر

در سعادت

(نصبار مطبعه سی) — باب عالی ماده سنره نومرد ۲۵

صاحب وناشری

عصر کتبخانه سی صاحبی: کر قور

۱۳۰۹

چلبی سلطان محمد خان

مقدمه

یازمقدمه اولدیغم منظوم عثمانلی تاریخنه عائد و مجدد
دوات سلطان محمد اول حضرتلرینه دائر اولان
بورساله نك تأخر نشرندن طولای قارئین کرامک
عفورلری تمی ایدر و بوندن بویله شو کلیاتک
منتظماً تحریرینه غیرت ایده جگمی عرض ایلرم.
سلطان عثمان غازی حضرتلرینک برسرگذشت
قهرمانانه لرینه دائر اولان اثرک نسخهلری آلامش
اولدیغندن، بعض تفصیلات و تعدیلات اجرا سیله
ایکینجی دفعه اولارق طبعنه مباشرت اولنه جقدر.
بوده قارئینک توجه و رغبتلرینه بر برهان جلی
اولدیغندن شایان تشکر در. ۲۲ کانون ثانی ۱۳۰۷

محمد جلال

۱
ایلدی ماه لطیف نو ظهور
آسمانی، خا کدانی غرق نور
بر جهان نور اودمده ایتدی جوش
نور ایچنده قالدی بحر پر خروش
باد اسوب یا پراقبر ایتدی اهتزاز
بلبل ایلردی کله عرض نیاز
پک غریبانه آقان بر جویبار
کاه اولوردی شوق ایله بر تونشار
بر چوبان طاغدن ایزدی مضطرب
روحي بر الله قارشى منجذب
بویله بردمده شهنشاه جهان
حضرت سلطان محمد، ناکهان
ویردی رخصت انجلاى خنجره
کوستیردی تیغی دشمنلره

قارشيسنده دشمنی منظور ایدی
 قارشيسنده دشمنی تیمور ایدی [۱]
 شاننه دنیایی قیلدی مستبیر
 ایلدی تیموری ده مغلوب تیر
 باشقه بردشمن کوروندی اول زمان
 چیققدی میدان جبانته همان
 برزوالی، برتخف خصم نزار
 قسطمونی حاکمی اسفندیار
 کوندروب سردار خشیت پروری
 اکلا دی قارشنده کی جنک آوری
 چونکه شاهنشاه دهرک آتشی
 دشمنی ایتدی بلا محتکشی!
 آتسه غرق ایلدی دشمنلری
 سیر ایدک اون بش یاشنده بر اری
 [۱] تیمورلنک.

دشمنی محو ایلدور آتش فشان
 عالمی تهدید ایدن بر نوجوان
 ایلدی وصافی هب شاعرلری
 بویله سویلر وصف ایدنلر اول اری:

S

ختچر چکوب آسمانه قارشی
 میدان او قودک جهان قارشی
 شمشیر غزا فشانی جکدک
 تیمور بلا فشانه قارشی
 سندن دوغان آفتاب سطوت
 بر ماهمی قدسیانه قارشی
 دشمنلریکی خراب ایدرسین
 کیمدر طوره جق بو شان قارشی
 تیمور کبی بلای مبرم
 لرزان ینه بر جوانه قارشی

سیر ایللیک ایشته بر جوان وار
بر شانلی جهانستانه قارشی
هر معرکه ده اذان اوقوتدی
بر چاک سسی یوق اذانه قارشی

۲

حضرت سلطان محمد نا کهان
اولدی بردشمن ایچون آتش فشان [۱]
ایلدی تیموره دشمن انتساب
چکدی شمشیرین شه عالیجناب
کلدی میدان اودم دهشت فزا
اولدی مقهوری سراسر اشقیا [۲]
کلدی دشمن خدعه بی قیلدی پناه
ایلدی مستهزیانه بر نگاه
[۱] قره دولت شاه.
[۲] ترکمن اشقیایی.

حکمت یزدانی سیر ایت نیلدی
چشمه بر اوق اصابت ایلدی
رار اوغلی ار اودم، دهشت فزا
باشنی ایتشدی جسمندن جدا
یادکار ایتدی انی سلطانه
آفرین شمشیر خون افشانه
تیغنه حیرتده قالسون شرق و غرب
بویله مدح ایتسون انی ارباب حرب:

§

آفرین صد آفرین ای شیر صحرای غزا
کسدیکک، کوندر دیکک سریادکار کدر سنک

۳

بر قباد اوغلی چیقوب حدت ایله
خدعه لر اظهار ایدوب شدت ایله

قلعه بی تسخیر کلدی ناکهان [۱]
 کوردی که عثمانلیر آتش فشان
 قورقوسندن ایلدی اول دم فرار
 اولدی هب عثمانلیر آتش نثار
 باق هله سردار غیرت افکنه
 دشمن ایتدی التجا بردشمنه [۲]
 ایلدی تعقیب سلطان شهر
 اولدی برقلعه اکا قارشی اسیر [۳]
 بویله در ایشته جهانده شانلیر
 بویله در ایشته بوتون عثمانلیر
 شان ایچون عثمانلیر دلبسته در
 بویله برمطلع بزه شایسته در:

§

- [۱] انکسار قلعه سی.
 [۲] طاشان اوغلی.
 [۳] فلنیل قلعه سی.

منور اولدی بوتون آسمان عثمانی
 سمایه ویردی لطافت جهان عثمانی

۴

قیلدی بر نامرد عصیان اول زمان [۱]
 اولدی هیچ عار لایمه دن عصیان فشان
 ایلدی سلطان علویت نما
 دشمنی بر حمله سیله غمغزا
 اول شهنشاه جهان و دادور
 قیلدی حتی بویله ارسال خبر:
 «عقلی وارسه دشمن ایتسون فرار
 عسکری مطلق اولور دهشت نثار
 تتره تیر تیغ بنم دنیالری
 قان طوتار دریالری، صحرالری
 شمدی چیقسون ملک شاهانه دن
 قورقمیور می سطوت شاهانه دن»
 [۱] ابنل اوغلی.

کوش ایدوب دشمن بوی الدیرمدی
 کبری بویله سوزلری قالدیرمدی
 ایسته دی ایلجیلری قیلحق شهید
 بویله برالچق یزید اوغلی یزید
 بوجنایتدن انی منع ایتدیلر
 دوغریسی راه ثوابه کیتدیلر
 ایلدی سلطان محمد ناکهان
 دشمنی بر حرب ایله آتش فشان
 قالدی جنسکک آتشندن نه فلك
 نور ایچنده صبحدن اقشامه دک
 پادشاهک تیغ پرتو آوری
 ایلدی تنویر هپ عالمیری
 دشمنی مغلوب دهشت ایلدی
 جمله سین مقتون خشیت ایلدی

تیغی ایشته دشمنی قیلدی هلاک
 اولدی دشمن رشک ایچنده سینه چاک
 عالمک اک معتنا شاعرلری
 بویله مدح ایلر شه عدل آوری:

§

پادشاهک قلییدر علوی جهان اعتلا
 آسمان اعتلادر آسمان اعتلا
 تیغ عالمکیری برق اورمقده در سطوت ایله
 تیغ عالمکیریدر آتش فشان اعتلا

●

کوزلر اوغلی وقعه سی دهشتلیدر
 پادشاهک دهشتی سطوتلیدر!
 جاهلانه کلدی ده اول سرسری
 ایلدی تسخیر غیبت بریری [۱]
 [۱] قره حصار شرقی.

قارشيسنده كوردی بردهشتلی ار
آفتابه قارشى تيفى شعله‌ور
كورملى سلطان پرتو آوری
صاعقه ياغديردى دهره خنجرى
اويله ايندى دشمنه آتش اثر
بريانار طاغدن عبارت قالدی ير
انده كي هيچايه قارشى شاعران
بويله برشعر ايتملى عرض و بيان:

§

قيامتمى قوبدى يا محشرمى وار
اولور پادشه دهره آتش نثار
النده قلیج قان ايچنده منير
سما اولسه لایق اوتیغه سریر
در پادشاهی پناه ایلیک
بودهشتلی جنكه نكاه ایلیک

باقك حيدر اعظم عالمه
جهانكبير اولان برشه اعظمه
او برشانی اردر او برشانی ار
بو عالمده هپ تیغیدر شعله‌ور

۶

برشقی ده کوستروب دست خسار
اولدی اما صو کرده دن خشیت نثار
قارشيسنده كوردی بر آتشلی جنك
قارشيسنده كوردی بيك شير و پلنك
قارشيسنده كوردی بر خورشید شان
قارشيسنده كوردی بر آتش فشان
قارشيسنده كوردی بردهشت نثار
عسکر يله اولدی اول دم تارومار
سینه سی هر خنجره اولدی نشان
خشیته دوشدی، فرار ایتدی همان

تینخی غرق نور ایدر مهر و مہمی
بویله وصف ایتمک کرک شاهنشہی:

§

فکر کده کی ذکایه تیغ کده کی ضیایه
رشک ایلور سموات ای آفتاب سطوت
خورشیده قارش ی بویله تیغک اولور سه لایق
افلاک احتشامه مهر منیر دولت

۷

کلدی صو کره اشقیا سر کرده سی
بر حرامی، ملعت پرورده سی [۱]
باشنه جمع ایتدی خیلی اشقیا
اولدی — ظنجه (۱) — بزه دهشت نما
اولدی قطاع طریق اول نابکار
دائما ایلردی قطع رهگذار
[۱] مزید حرامی.

بایزیدی کوندروب سلطان اودم [۱]
ایلدی اظهار آثار خشم

قاجدی دشمن اولدی غایت در بدر
شوقی محو ایتدی نیران کدر
یک بیو کدر اول شه عالی نژاد
حاله و صاف اولور بومستزاد:

§

شایسته دنیسه سکا بر نیر رخشان
ای شاه جهانگیر
تیغک اولیور دشمنه قارش یینه تابان
ایتدک انی تسخیر
ای عالم بالایی ایدن خنچری پر نور
بر بارقه سین سن
هر جنسکک ایچنده اولیور سین بزه منظور
تیغک شرر افکن

[۱] بایزید پاشا.

دشمنلریکی قهر ایله تدمیره کلیر سین
ای مرد کر مکار

دارا کبی عالمیری تسخیره کلیر سین
ای مهر ضیابار

سندن صاحبیلر نور هدا عالمه قارشی
برنور خداسین

سندن کورینور مهر خدا ادمه قارشی
برمهر هداسین

تیغک ایله تیرک ایله هر عالمی آلدک

سنسین بزه رهبر

عسکرلریکک دهشتی عالمه صالدک

ای نیر انور

۸

ایلدی افلاق عصیان ناکهان

اولدی هپ عثمانلیلر آتش فشان

شان عثمانی بی اعلا ایتدیلر

برمکمل قلعه انشا ایتدیلر [۱]

قیلدیلر اعمار برقاچ مسکنی [۲]

ایتدیلر تدمیر جمله دشمنی

بر آقینله قیلدیلر اعدایی زار

دشمنک هر شهری اولدی تارومار

§

حاکم افلاق ایدوب عرض نیاز

دیردی شاه عالمه: «ای سرفراز!

بن قصور ایتدم مروت ایله سن

دشمنه قارشی عنایت ایله سن!

حاکمی عفو ایلدی شاه جهان

عالمه قارشی ینه کوستردی شان

[۱] یرکوگی قلعه سی.

[۲] ایساقچی ویکی صلا قلعه سی.

بویله وصف ایتمک کرک علویتن
بویله وصف ایتمک کرکدر سطوتن :

§

عرش علویته صالدک سایه
شعله ویردک مه شوق افزایه
بکزیمور شعشعه هیجایه
خنچرک بارقه در دنیا به
قیلجک صاعقه در اعدایه

§

عالم دشمنی تدمیر ایتمک
عالم دهشتی تسخیر ایتمک
عالم سطوتی تنویر ایتمک
خنچرک بارقه در دنیا به
قیلجک صاعقه در اعدایه

§

صبح شان ایچره مه دولندر
مهر تابنده علویتدر
صانکه قوس قزح سطوتدر
خنچرک بارقه در دنیا به
قیلجک صاعقه در اعدایه

§

آکدیرر مهرومه غرایبی
بری تنویره کلیر صحرایی
بری تسخیره کلیر اعدایی
خنچرک بارقه در دنیا به
قیلجک صاعقه در اعدایه

§

مهر برنور جسار تسین سن
مطلع نیر سطوت سین سن
عرش اعلا شجاع تسین

خنچرك بارقه در دنياه
قياجك صاعقه در اعدايه

۹

پادشه دهشتلي بر رزم ايلدي
انكرو سك ملكنه عرم ايلدي
فتح ايدنجه قلعه بي دهشت ايله
صالدي شان افاقه بيك سطوت ايله
صالح ابچون كلدي قرال ايتدي رجا
اول رجاي اول شه سطوت نما
لطف ايدوب اعداسنه رد ايتدي
مرحمت قيلدي اني اينجيتمدي
سن هله سير ايت شه عدل آوري
بيك جنيدى قيلدي مغلوب عسكرى
بويله در علويت شاهانه مي
بويله در قدسيت شاهانه سي

بويله در شمشير دهشت پرورى
بويله مدح ايتسه سزادر اول اري :

§

ويردى تينى جهان به دهشت
اكا شايسته عرش علويت
اولدى لطفيله منتظم هيئت
اولدى عدليه بر صفا مات
يك بيو كدر مجدد دولت
لك بيو كدر او نير سطوت

§

دبنسه حيدر شيم موافقدر
خنچرى دهره قارشى بارودر
قياجى مطلع صواعقدر
آسمان اولسه تخي لاقدر

بك بيوكدر مجدّد دولت
 بك بيوكدر اونيرّ سطوت

§

كورملى شاه سطوت آرايى
 آكديرر رهكندارى سينياني
 قىلدی تنظير مهر غرايى
 نوره مستغرق ايتدى صحرايى
 بك بيوكدر مجدّد دولت
 بك بيوكدر اونيرّ سطوت

§

قلبي بر مطلع معاليدر
 شان علويت ايله ماليدر
 فكردى ده برجهان عاليدر
 عسكرى عاشق تعاليدر

بك بيوكدر مجدّد دولت
 بك بيوكدر اونيرّ سطوت

§

قىلدی اعدای دینی زیر وزیر
 قالدی خوشنود روح پیغمبر
 قیلجی ذوالفقار ايله همسر
 ایشته عثمانلیلرده بر حیدر!
 بك بيوكدر مجدّد دولت
 بك بيوكدر اونيرّ سطوت

۱۰

حضرت سلطان سلیمك سطوتی [۱]
 ایلدی تنویر برج دولتی
 عالمه کوسئردیکی دهشتلری
 دهره اظهار ایتدیکی سطوتلری
 [۱] سلطان سلیم ثانی حضرتلری

عالمہ تاریخ اعلان ایلوور
نامی زیب آور شان ایلوور
برجہان شاندر اول عالیجناب
آریجہ یازدم انکچون بر کتاب

صول

قصیدہ طبعہ سی

عصر کتبخانه‌سی

سلطان سلیم ثانی

یاخود

مظفریت

ناظمی : محمد جلال

معارف نظارت مبلد سناک رخصتید طبع اولنشدرد

در سعادت

صاحب وناشری

عصر کتبخانه‌سی صاحبی کر قور

(نصبار مطبعه‌سی) باب عالی جاده‌سندره نومرد ۲۵

۱۳۱۰

سلطان سلیم خان ثانی

مقدمه

بواژدن اول نشر اولونان سلطان محمد اول
عنوانلی رساله ده، عثمانلی تاریخچه عائد اولارق نشر
ایلمکده اولدیغ منظومه لرك - بعض مشاغلدن
طولایی - نشرده دوچار تأخیرات اولدیغنی مقام
اعتذارده عرض ایتمش و بوندن بویله بو منظومه لرك
منتظماً نشر ایدیله جگنی وعد ایلمشدم.

ایشته اووعدی ایفا ایتمه باشلادیغمی - تاریخ
عثمانینک تصویر ایتدیکی الواح احتشامک حس
وفکرمدده او یانیدردینی تأثیرسریع ایل - صباحلری
ایکی ساعت جالیشمق اوزره - ایکی کونده یازدیغ
بو اثر اثبات ایدیور.

(مقدمه)

واقعا بو منظومه لرك بعضلری مختصر کبی
کورینور. فقط کلیاتک ختامنده بونلرك مفصلاً
تکرار یازیله جقلربی اولجه وعد ایتدیکمندن، توفیق
خدا رفیق اولدقدن صوکره اووعدمی ده ایفا
ایده جکم طیبی در.

بوندن باشقه، سلاطین عظامه عائد اولان
منظومه لرك ختامنده، مشاهیر قهرمانان عثمانیه نک
وقایع مردانه لرینی دخی منظوماً یازاجم که مثلاً
عبدالرحمنک هم برکوکل، هم برقلعه فتح ایتسی کبی
وقایع اوزمان کوروله جکدر.

بو کبی مشاهیر عثمانیه نک تاریخمژک قسم
شاعرانه سی ایچون احضار ایتدکری الواح مردانه دن
اولارق، مفصل بر عثمانلی تاریخنده، شهزاده حضرت
اورخانک روم ایلی به کذاری تصمیم ایتدیکی برزمانی

تصویر ایدن فقره تاریخیه بك بر قسمی - بعض
 تعدیلات الفاظ ایله - بوجه آتی یازدم:
 احتشاشات شاعرانه بیدار ایدن بر آفشام زماننده
 دكیز كنارنده آرامكزین اولمش، عثمانلیله مخصوص
 بر فكر احتشام و مردانه ایله تفكراته طامشدی.
 آیدنحق شهرینك خراب اولان ابدیه عالیه سنه
 دلالت ایدن ستونلری، برده سطح دریاده یوزن
 ظلال سحاشی سیر ایدرك حکم ایتدی: کویا خرابه زار
 اولان او معبدلر کرداب خرابیدن قورتولیور، صانکه
 بر مکمل دونما امواج مظلمه آلتنده سیر و سیاحت
 ایدیوردی. بحر سفیدك دورادور افق لردن
 یووارلانه یووارلانه کلن دالغه لرك، ساحلده کی
 طاشلر اوزرنده قیرلسندن حصوله کلن صدا،
 بو عثمانلی قهرماننك روحنده حاصل اولان انعامات
 خفییه قاریشیر کیدردی. سمای ذی صفای شرقك

محبوبه روحانیسی اولان قر، عظمت واحتشام
 ایچنده طلوع ایدرك، شواحق جبالی یال دیزلره
 غرق ایدیور و برر شته سیمین ایله آوروپا و آسیا
 ساحلی - کویا - یکدیگرینه ربط ایلدیوردی. ایشته
 اوامه پرتوفشان، بر زمان ادبلی حضرتلرینك سینته
 کرامت دینه سنده درخشان اولارق، سلطان عثمان
 غازی حضرتلرینك آغوش سطوتنی تابان ایتشدی.
 بو قهرمان ذیشان، سلاطین عظامه بتون جهانك
 سدر احتشامنی اماده و عثمانلیلرک اقبال استقبالی
 تبشیر ایدن اوروپانك خاطره سیله متحسس اولدی.
 فطرت قهرمانانه سی، شجاعت حیدر پسندانه سی
 بر تشبیه سببیت ویردی. آوروپایی آسیا ایله
 برلشدیرمك اوزره قدرت عثمانیه بی آسیای صغرا
 سواحلندن روم ایمپراطورلنی سواحلنه نقل ایله
 بیوك باباسنك رؤیاسنی موقع حقیقه ایصال ایتمك

ایچون ایکی سال ترتیب ایله دی . نهایت دریا لرك ،
صحرا لرك بو قهرمانك فرمانه رام اولدینی
کورولدی .

بو حقیقت مبدانی تی تصور ایتملیدر . عثمانلی
تاریخنك قسم شاعرانه سنه رونق ویرن بو کبی
فقرات تاریخیه زیب آور صحائف اولدقدن صوکره ،
بونلری - بر درجه یه قدر - توسیع ایده ایده تاریخ
عثمانینك قسم شاعرانه سنك نه بیوک بر موقع احراز
ایده چکی ملاحظه اولونمالیدر .

فقط بو قسمی بحق تصویر ، بنم کی دائما عجزینی
اعتراف ایتمکله افتخار ایدن عاجز لره دکل ، اعظم
ادبایه ، وبو اعظم ادبا آراسنده بر موقع ممتاز احراز
ایلمش اولانلره عائددر . شمدی یه قدر ادبامز
طرفندن بو کبی آثارك نظم و نثر ایلمدیکمدن
طولانی ، بو قدر عجزمه برابر عثمانلی تاریخنك قسم

شاعرانه سنی یازمغه بنده کزك جرأت ایدیشم البته
حسن نیتمه باغشلا نیر . مقصد ، جمله یه مفید اولان
براثرك - ولوکه محرری قلیل البضاعه اولسون ،
اواثرك مندر جاتنده نقصان بولنسون - عالم مطبوعاته
چیقمسیدر . رغبت عامه هم اوبضاعه یی تصحیح ،
هم اونقصانی اکیال ایدر . ۳ شباط سنه ۱۳۰۷

محمد جلال

سلطان سلیم ثانی

یاخود

مظفریت

۱

بوده سلطان بی مدانیدر

یعنی سلطان سلیم ثانیدر

اوغلیدر حضرت سلیمانک

پادشاهی جهان بالانک

اولدی وقتا که تخته شعله فزا

کلدی وقت غریب و حرب و وغا

برطاق مملکتده ایتدی قیام [۱]

برطاق دشمنان بی آرام

[۱] افلاق، موره، طرابلس غرب، یمن، بصره.

(مظفریت)

۹

نه تهنیدر حریفده کی بو خیال

ایتدی اظهار فکر استقلال

انی سلطان سلیم عالی نام

ایتدی تا قونیه به قدر اعزام

حضرت پادشاه عدل آور

قویدی حیرتده دهری سرتاسر

کر مرام ایتسه دست تسخیری

دهری تسخیر ایدردی شمشیری

صاعقه رشک ایدردی خنجرینه

بارقه غبطه تیغ انورینه

طبع شاهانه سی نه عالیدر

یعنی مرآت پر معالیدر

انی حرمت ایله سخن سنجان

وصف ایدر لر بو نظم ایله هر آن.

§

اولدی عالم پایمال تیر وشمشیرك سنك
ایلدی دنیایی حیران دست تسخیرك سنك
چاك چاك تیغ قهر ایلردی اسکندرلری
فکر اولیدی رستمه فکر جهانگیرك سنك

۲

موره به، هم طرابلس غربه
او ایکی دشت و آتش حربه
کوندردی همان دونمالر
تیره دی دهشتیله دریالر
دشمنه دوشدی تفرقه، لرزش
هم اولندی اعاده آسایش
بصره والیسی ده ایدوب خدمت
نه کوزل حیدرانه برهمت!
یعنی ایله دی اطاعته رام
ایکی ییلده کورولدی روی مرام

او وزیر شجاعت آرانك
او دایر جسارت افزانك
کله مشدر مثالی عالمه هیچ
جنسکی دنیایی ایلور تمسج
بر تصور ایدوب ده غوغایی
کور نصلمش جهان هیجایی
صوکی قان آقار آقار چاغلر
صانکه شدتله آغلیبور طاغلر
اوراده بر وزیر بر تدبیر
صاللار اعدایه قارشی برشمشیر
قان ایچنده او تیغ رنکارنك!
دوشون الله ایچون نصل برجنك!
تیره دیر بر جهانی برصفدر
صانکه هیجا ایچنده اسکندر

اکا حیرتله دشمنی باقیشیر
بویله وصف ایلسه قلم یاقیشیر :

§

ای وزیر اولدی ینه شمشیرک
عالم سطوته سطوت آور
زالر بسته شمشیر کدر
سکا حیران اولور اسکندر لر

۳

اول شهنشاہ معدلت کردار
بر دونمائی ایله دی احضار
دشمنی ایلمک ایچون تسخیر
اول دونمائیہ سرور اولدی وزیر [۱]
[۱] پپاله پاشا

اول دونماده مصطفی پاشا [۱]
اوردوسيله اولوردی هیئت زار
ایتدی اولجه بر لیمائی اسیر [۲]
ایلدی خبلی دشمنی تسخیر
یدی هفته محاصره ایتدی
دشمنک تاب و طاقی بیتدی
قیلیدی بر قلعه یی اسیری اودم [۳]
دشمنک جانی اولدی سمت عدم
دکزه ایندی صانکه صاعقه لر
قره به دوشدی صانکه بارقه لر
قلعه لر آلدیلر دایرانه
بك بیوکدر بو جنک مردانه

[۱] لالا مصطفی پاشا.
[۲] لیوسوز لیمائی.
[۳] لفقوشه قلعه سی.

دمبدم اول ايکي وزير شهير
 قیلدیلر ملک دشمنی تسخیر
 آنلری ایلور اوديله ثنا
 دقت ایله، شو مطلع غرا:

§

بری صحرالری تیغیله قیردی غرق خون ایتدی
 بری دریالری آتش ایله ازدی زبون ایتدی

۴

تونسه قارشی کلدی اسپانیا
 چکدی تیغن قیاج علی پاشا
 ایتدی اسپانیایی بتون لرزان
 قیاجی یاغدی رردی عالمه قان
 ایلدی آرناوودلغه عودت
 انیده ایتدی بنده سطوت

ایتدی اوچ قلعه بی اسیری همان [۱]
 نه بیوک بر وزیر عالیشان!
 بر جهتدن پاپا ایدوب تشویق
 ایتک ایستردی ایشلری تصدیق
 بر دونما ایله کلوب اعدا [۲]
 خیلی چارپشلق ایستهدی کویا
 اول قدر اولدی یاره خون افکن
 بحر احمر صایردی بحری کورهن
 شیردر اول قیاج علی پاشا
 باق شو تضمین آتک ایچون احرا:

§

کورمه دی امثالنی هیچ روزکار
 تیغی سمواته قدر شعله بار
 [۱] سوپوت، اورکون، بار قلعه لری.
 [۲] شارل کنک اوغلی دون زووان قومانداسیله
 کلن دونما.

تینی ایدر قلب عدودن گذار
کندیمی حیدر قیلیجی ذوالفقار

§

دشمنه یاغدیروب آتشری
ایله دی تنظیر همان حیدری
سودی ره حضرت پیغمبری
کندیمی حیدر قیلیجی ذوالفقار

§

عالمه شمشیری اولور شعله ور
شهرت شمشیری اولور مستقر
شیر خدا رزمی تحسین ایدر
کندیمی حیدر قیلیجی ذوالفقار

§

رستم انك جنگنه حیران اولور
زال ایسه شمشیرینه قربان اولور

سطوت ایله خنچری تابان اولور
کندیسی حیدر قیلیجی ذوالفقار

§

شدت وسطوتله ایدر اعتلا
شانی ویرر خنچرینه انجلا
مدحنی بویله یازالم دائماً
کندیسی حیدر قیلیجی ذوالفقار

•

ایرتسی ییل قیلیج علی پاشا
ایتدی اعدایه قارشى شویله غزا :
دومانه طالدى مهر نور افزا
دود هیجا ایچندی قالدی سما
دود ایچنده ازیلدی ده بیتاب
دینسه لایق کورونه دی مهتاب

اول وزیر ایتدی اول قدر همت
 ایتدی دشمنده تاب ایله طاقت
 قیلیچی اولدی غیرته باعث
 خنجرچی اولدی شدته باعث
 سینۀ دشمن اولدی بر اماج
 قالمادی زخم دشمنانه علاج
 دود ایچنده کوروندی طلعت صبح
 قالمادی قالمادی لطافت صبح
 دشمن ایتدیکجه خوف ایله فریاد
 کلیوردی وزیر بیک امداد
 خوفی دشمنلر ایله دی اظهار
 تیلکیلر شیر قارشى اولدی شکار
 جمله سی اول وزیر ایتدی نیاز
 باقادی اول وزیر تیر انداز

باقی وزیره کیم انتقام آلمش
 آتش حربی دشمنه صالمش
 عرض ایدر پادشاهنه اخلاص
 بودر ایشته ایدن وزیرى خلاص
 حالی شاه جهانۀ ایلدی عرض
 قلبی مستعانه ایلدی عرض
 قلبی مرأت اعتلا، محظوظ
 چنکه باقد قیجه دائما محظوظ
 شانی ایتدی دشمنه اسماع
 دشمن ایتدی اودمده جانۀ وداع
 هم جسارتلی، همده برعارف
 دشمنی قارشیده فقط خائف
 پرتوتینی ایله دی اشراق
 قالدی انوار ایچنده هپ آفاق

افتابی جهان هیجانك

قهرمان زمانی دنیانك

رنك شمشیری کراولنسه خیال

کورور آفاقی دیده لر هپ آل

فکر هیجایی ایله دی تعمیم

ایله دی حس شهرتی تفهیم

بودر ایسته جهانده صاحب شان

بودر البت بودر وزیر جهان

نیر آسمان شاندر بو

یعنی سرعسکر جهاندر بو

کوشنی جای ایدر انك هرگاه

نغمه لا اله الا الله

باشقه در انجلای شمشیری

باشقه در زور دست تسخیری

(مطفریت)

صالح ایچون دشمن ایله دججه رجا [۱]

ایله دی اول وزیر استغنا

تیغی اولمقده دائما بارق

بویله وصف ایلسه مانی لایق :

§

اولسه آرتق چوققیدر ماننده حیدر علی

ایلدی دشمنلری تدهیش سرتاسر علی

بویله برشانلی علی پاشا اولورمی هریکیت

سویلیک الله ایچون حیدر اولورمی هر علی

ییلدیرملر یاغدی رر مانند برق ذوالفقار

چکسه صف دشمنه تیغ ضیا کستر علی

حزیر یله مشرق اقبالی تابان ایلدی

برجهان اعتلابی ایتدی نور آور علی

[۱] وندیک .

قلب پاکی مطلع نور معالیدر آنک
ایلدی تاریخی مسکن اعتلا پرور علی

۶

پادشه سوق عسکر ایتدکجه
تیغنی شعله پرور ایتدکجه
هپ قیرلدی ازلدی دشمنلر
غریق خون اولدی جمله کلشنلر
ایله دی خنچر جهانبانی
غریق دهشت بتون لهستانی
ایلیچیلر کلدیلر نیازه همان
دیدیلر لطف ایدک امان امان
پادشاء جهان سلیم کریم
عفوخی ایتدی انلره تفهیم
اکا لایق جنان علویت
دینسه احرا جهان علویت

اودر انجق جهان لطف و کرم
بویله وصف ایلدور انی عالم :

§

خورشید کبی باشنده افسر
هر عالمی ایلدور منور
هر وجهله شانلی بر شه نشه
هر وجهله عسکر اوغلی عسکر
دورنده جهانی ایتدی اعمار
یوقدی دنیلیر خراب بریر
افلاکه یاقار چکر سه شمشیر
دنیا یی یاقار چکر سه خنچر
عزم ایلسه عالم غزایه
الطاف خدا اولوردی یاور
فکر نده کی شعله شجاعت
هر دمده اولوردی شعله پرور

قلبنده کی بر تو جسارت
هر قابی ایدردی شعله آور

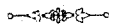
۷

اولدی سلطان محمد ذیشان [۱]
عالم شانه قارشى نور افشان
ایتدی اعدائی طعمه شمشیر
ایلهدی هپ ممالکی تسخیر
برتو اعتلای فطرتی
شعله انجلاى دولتی
کور نصلمش جهانہ نور افکن
یا زایم باشقه بر رسالده بن
[۱] سلطان محمد رابع حضرتلری .

صو ل

عصر کتبخانه‌سی

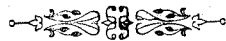
الذکر

یازان

نابی زاده ناظم

معارف نظارت جلید سیزدهم فصل پنجم طبع اول نشر

در سعادت

(تصبایر مطبوعه سی) باب عالی هارده سیزدهم شماره ۲۵

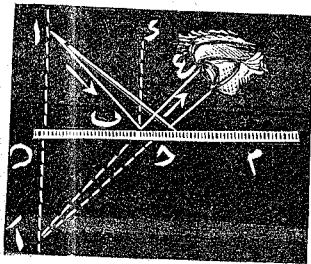
صاحب و ناشری : عصر کتبخانه‌سی صاحبی کر قور

۱۳۱۵

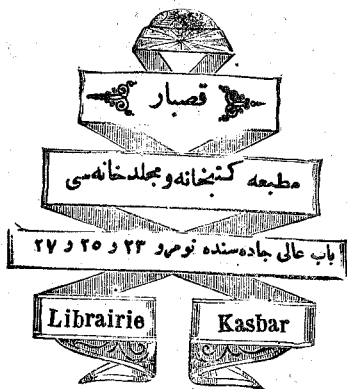
آئینہ

سطح‌حلی غایتله دوزکون و محلی اولوب
کندیلرینه قارشى کلن مواد منوره‌نك ضیاسى منتظماً
عكس ایتدیره‌رك آنلرك خیالى حاصل ایدن بالجه
اجسامه «آینه» دینلیر. شکل‌لرینه نظر آ آینه‌لر «مستوی»
«مخرب» «مقعر» «قطع مکافى» «کری» «مخروطى»
فلان ده تسمیه اولئورلر.

ہستوی آینه لر

(شکل ۱)

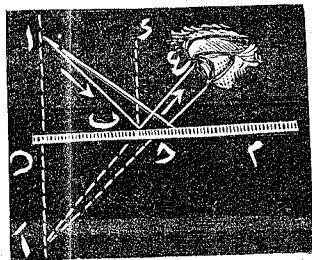

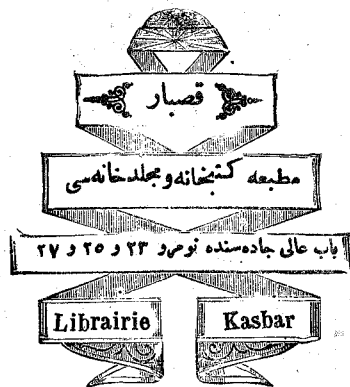
آینه‌لر

سطح‌لری غایتله دوزکون و مجلی اولوب
کندیلرینه قارشى کلن مواد منوره‌نک ضیاسنى منتظماً
عکس ایتدیره‌رك آنلرك خیالى حاصل ایدن بالجله
اجسامه «آینه» دینیلیر. شکل‌لرینه نظر آینه‌لر «مستوی»
«مخذب» «مقعر» «قطع مکافى» «کرى» «مخروطى»
فلان ديه تسمیه اولنورلر.

مستوی آینه‌لر

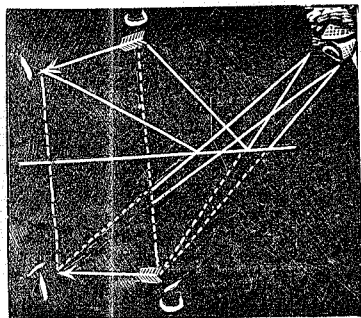

(شکل ۱)

خیالک صورت تشکلی .۰ ۱) یالکز بر نقطه
ضیاداره کوره ω م مستوی آینه سی اوکنده
بولتان α نقطه مضیه ویا منوره سندن کلن بر α
خط شعاعی ω α زاویه ورودی ω α زاویه
انعکاسنه مساوی اولق اوزره β نقطه سنده منعکس
اوله رق کوزه واصل اولور. α نقطه سندن ω β
خط اصلیسندن مروری فرض اولتان بر مستوی
اشبو خط شعاعی حاوی اوله جقدر. ایشه شکلز
و عملیاتز بو مستوی اوزرنده اجرا اوله جقدر.
 β α خط شعاعی ω خط عمودیسنگ استقامت
مخرجه سی α نقطه سنده قطع ایدنیجه یه قدر اخراج
اولنسه حصوله کلن α β ω α مثلثی
یکدیگرینه مساویدر؛ چونکه بونلرک β ω ضلعاری
مشترک اولدینی کبی ω زاویه لری قائمه اولقدن
طولای مساویدر. کذلک α β ω α
زاویه لری دخی β ω زاویه سنه مساوی اولدقلر.
ندن یکدیگرلرینه مساویدر. بومثالرک مساواتندن

α ω اولق لازم کلوب یعنی بر نقطه منوره
ویامظلمه دن کلن خط شعاع بعدالانعکاس استقامت
مخرجه سی مذکور نقطه نک آینه سطحنه اولان
خط راسخی طولنه مساوی بر بعدده قطع ایدر.
بوخاصه α ω وهکذا خط شعاعلری حقه سنده
واقعدر. بوندن استدلال اولنورکه « α نقطه سندن
انتشار ایدن خطوط شعاعیه کویا α نقطه سندن
کیورمش کبی α ω استقامتی تعقیب ایدر وکوز
هرجسمی خط شعاعک استقامت وارده سنده رؤیت
ایلیه جکندن نقطه سنگ خیالی α نقطه سنده کورولور.»

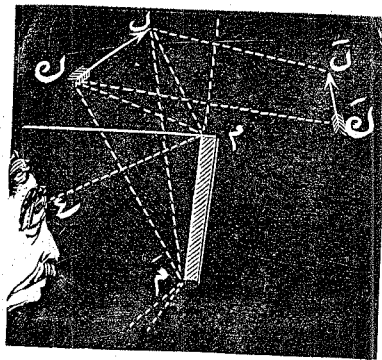

(شکل ۲)

۲) بر ماده ضیاداره کوره ا ب ماده ضیادارک
ا نقطه سی آ و ب نقطه سی ب نقطه سنده رؤیت
اولنه جفی کبی ا ایله ب آره سنده کی هر بر نقطه نك
دخی خیالی آ و ب آره سنده کور یله جکندن ا ب
ماده سنك خیالی آ ب دن عبارت اولور.

مستوی آینه نك دائرة مرئیة سی

بر ماده ضیادارک رؤیت اولنه بیلرسی ایچون آنک
مطلقاً قارشى بولنسی لازم دکلدر. ساده کوز ماده
مذکوره دن کلن خطوط منعکسه بی آله بیلرسی کافیدر.

(شکل ۳)

بو ایسه کوز «آینه نك دائرة مرئیة سی» تعیر اولنان
م م ل مساحه سی داخلنده بولنسیله ممکندر.
اشبو مساحه ل ماده سنك ایکی نهایتدن کلن
خطوط شعاعیه نك قسم منعکس لرندن تشکل ایدر.
مذکور ل م و ل م خط شعاعلرینك قسم
مخرجلری خیالك ایکی نهایتدن مرور ایدر.

خیال موهوم، خیال حقیقی

مستوی آینه لرله خیالك تشکلنده ایکی حال
موجوددر. سموت منعکسه یا «متقارب» و یا «متباعد»
اولورلر. ایکنجی حالده خطوط منعکسه یکدیگرینی
قطع ایتمزلر. فقط استقامتلرینك، اخراجی تصور اولنور.
سه آینه نك آرقه سنده بر نقطه ده تقاطع ایدرلر (شکل ۱)
و (شکل ۲). کوز مذکور خطوط شعاعیه بی بو نقطه دن
کلور کی کور رسه ده آینه نك آرقه سنده وبعد مجردده
حقیقه بر خیال تشکل ایتش اولمادیغندن بو خیال

« موهوم » اولور . ساده کوز آنی وار صائیر .
 برنجی حالده خطوط شعاعیه یکدیگرینه تقرب ایله
 آینه نك اوک طرفنده تقاطع ایدرلر . بو صورته
 تشکل ایدن خیاله « حقیقی » نامی ویریلیر . چونکه
 خیال مذکور حقیقه موجود اولوب بعض مواد
 تأثیرات کیمیویه اجرا ایدرلر . دیمک اولور که
 خیال حقیقی خطوط منعکسه دن و خیال موهوم
 انلرک استقامت مخرجهلرندن تشکل ایدر . خیال
 حقیقیلر مقعر آینه لر وعدسات مقاربه اعانه سیله
 تحصیل اولنورلر سده مستوی آینه لرده دخی
 سموت منعکسه مقاربه نك استقامته و نقطه سه
 بر م م مستوی آینه قونولور سه سموت مذکوره
 ا نقطه سنده یکدیگرینی قطع ایدرلر (شکل ۱)

جام آینه لرده خیال مکرر

الک بسیط آینه لر معدنی آینه لر در که بونلرک انعکاسه

صالح و مستعدیالکز بر سطح مستوی و مجالاری واردر .
 بوجهته یالکز بر خیال حاصل ایدرلر . حال بوکه جام
 آینه لرده ایش بویله اولمایوب بونلرده بر قاچ دانه
 خیال رؤیت اولنور .

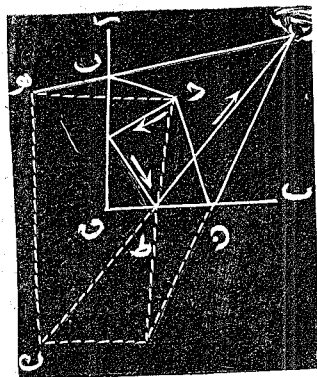
سری آینه لرده ایکی سطح انعکاس موجود
 اولوب بری آینه نك جامی دیگر دخی آرقه سنده
 سیریدر . بر نقطه ضیاداردن کلن خط شعاع برنجی
 سطحده منعکس اولوب برنجی خیال حصوله کلیر .
 بو خط شعاع جام دا خلنده منکسر اوله رق کیدوب
 سره تصادف ایدنجه ایکنجی بر خیالده بوراده
 حاصل اولور . بو ایکنجی خیال برنجیدن آینه
 ثننک ایکی مثله مساوی بر بعد قدر اوزاق
 بولنور و اجسام معدنیه نك قوه انعکاسری زیاده
 اولمله بو خیال برنجیدن دها قوتلی اولور .

دیگر خیاللر ایسه مختلف ثنلردن کچن خط
 شعاعک مختلف صورته انکسارندن نشأت ایدر که

هر انكسارده ضيانك برمقداری غائب اوله جغندن
خياللك قوت وشدتلى مختلف اولور .

چفته آينه لرده خيال مكر

يكديكريله بر زاويه رسم ايتك اوزره
بتيشك اولان ايكي آينه آرمسنده بولنان ماده ضيادارك
خيالى مكرر كورونور . آينه لر آرمسنده كي زاويه نه قدر
كوچك اولور سه خيال او قدر مكرر اولور (شكل ۴)

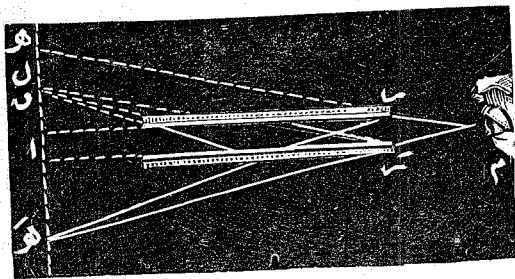
زاويه ۹۰° اولديغي زمان α ماده سنك بر خط شعاعيله

ه نقطه سنده بر خيال حاصل اولديغي كي ديكري بر
 α خط شعاعلك α و α و α قسم منعكس لرندن
دخلى ل ايكنجى خيالى و الحاصل α خط
شعاعندن م اوچنجى خيالى حصوله كليز . ديمك
اولور كه يكديكرينه عمود اولان چفته آينه لرده
اوچ خيال حاصل اولور . زاويه ۹۰° اولور سه
بش خيال وه ده يدى خيال حاصل اولور .
« قاله ئيدوسقوب » آلتى بو خاصيه استناداً

ايجاد اولمشدر (مر . قاله ئيدوسقوب)

آينه لر بيننده كي زاويه صفر يعنى بونلر يكديكرينه
موازي اولور لر سه نظرياً نه خيالك عددى نامتناهى
اولور سه ده ماده محدوددر ؛ چونكه ضيائى منعكس
هر انعكاسده قوتى برر مقدار ضايع ايده جكندن
خيال تكرر ايده ايده نهايت كورنمز برحاله كليز .
بك اوغلانده غلطه سرايى جوارنده كي « پاساژر
دوروپ » كيرمش اولانلر موازي آينه لك بو

خاصه لرخی بالعمل کورور لر که شکل آتی دخی بو
روئتک نظریاتی ارا نه ایدر (شکل ۵)

س و ر موازی آینه لری اوکنده بولسان
ا نقطه سندن وارد اولان خطوط شعاعیه برخط
اوزرنده و فقط یکدیگریک رینک حذاسنده اولنق اوزره
ر، ح، ه، ن، و کبی برچوق خیال لر حصوله
کثیر لر.

منحنی آینه لر

کری آینه لر ... منحنی آینه لر دن زیاده مستعمل
اولان کری آینه لر اولوب بولر دخی

برقطه کره شکنده بولنور لر و بو قطعه نك
ایچ ویا طیش سطحی استعمال اولندیغنه کوره
«مقر» و «محدب» نامیله یاد اولنور لر. کره نك
مرکزینه «آینه نك مرکز انحناسی» و مرکز دن
آینه نك وسطنه وصل اولنان خطك آینه بی قطع
ایتدیکی نقطه یه «رأس» تمیز اولنور. رأس ایله
مرکز انحنادن کچن خط غیر محدوده «محور اصلی»
ویالکز مرکز دن کچمك اوزره تصور اولنان
سائر خطلره «محور ثانی» دینیلیر. محور اصلیدن
کچن بر مستوی ایله آینه نك حاصل ایلدیکی مقطعه
«مقطع اصلی» نامی ویریلیر. اشبو مقطعك ایکی
نهایتی مرکز ه واصل ایدن خطلر آره سننده کی
زاویه «آینه نك آچیقلمی» در.

محدب آینه لر اصغر نامتناهی مستوی آینه لر دن
متشکل اعتبار اولنه رق خیالی صورت تشکیللری

مستوی آینه‌لر قیاس و تطبیق اولنور. بولرده خط ناظم و یا اصلی ایسه نصف قطر هندسیدن عبارتدر.

مقعر آینه‌لر

مقعر آینه‌لر نظریاتی (۸ الی ۹) و خطوط مرکزیه (محور اصلی‌یه موازی و یا موازی‌یه قریب خطوط شعاعیه) شرطلریله مقیددر. کری و علی العموم مدور آینه‌لرده ماده ضیادار محور اصلی‌یه نسبتله متناظراً موضوع بولندیقی تقدیرده ظهوره کله جک آثار خیالیله هب مقطع اصلیلره نسبتله متناظر بولنور.

۱) نقطه احتراقلر (محراقلر)

ایشته بوش شرط ایله بالتجربه ثابت اولمشدرکه بر مقعر آینه‌نک اوکنه موضوع بولنان ماده منوره‌نک حقیقی و یا موهوم بر خیال تامی حاصل اولور دیمک اولورکه ماده منوره‌نک هر بر نقطه سنک خیالی مذکور

خیال حقیقی و یا موهومده مجتمعدر. بوحالده مقعر آینه‌نک مختلف نقطه‌لرنده منعکس اولان خطوط شعاعیه بر نقطهده اجتماع ایدیورلر دیمکدر. ایشته بونقطه‌یه «نقطه احتراق» و یا «محراق» دینیلیرکه خیالک حقیقی و یا موهوم اولمسنه نظراً «محراق حقیقی» و یا «محراق موهوم» دیه یاد اولنور. اگر ماده منوره نامتناهی مسافهده و محور اصلی اوزرنده موضوع ایسه حصوله کلن خیالک موقعنه «محراق اصلی» دینیلیرکه مرکز انحنایله رأس آره‌سنده کی بعدک نصفنده واقعدر. بومحراق دائماً «حقیقی» در. اشبو محراقک رأسه اولان بعدینه «بعد محراق» دینیلیرکه و ایله نصف قطر انحنایله کوسرلیدیکی حالده:

$$b = \frac{1}{r}$$

دستوریلره حساب اولنور.

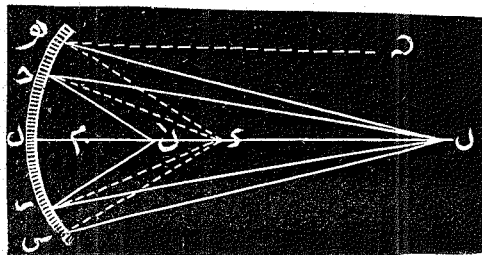
محراق حقیقی‌یه موضوع بر ماده منوره‌نک خیالی ایسه بالعکس نامتناهی مسافهده تشکل ایتک

لازم کلیر. ایشته بو ایکی خاصه خطوط شعاعیه موازی بی طوبلامق ویا بر ماده مضیئه نك ضیاسنی موازی قیلمق خصوصنده استعمال اولنور.

محراق تالی

محراق اصلینك کریسنده موضوع اولان بر نقطه منوره نك خیالی اوزرنده بر نقطه ده تشکل ایدر که بو نقطه یه «محراق تالی» دینیلیر.

(۱) نقطه منوره محور اصلی اوزرنده. ك ل محور اصلینك اوزرنده بولنان ل نقطه سنك خیالی م محراقنك کریسنده بر ل نقطه سنده تشکل ایدر ایشته بو ل نقطه سی بر «محراق تالی» در.

۱ — ل ه خط واردینك ه خط ناظمیله رسم ایتدیکی زاویه و نقطه سنندن محور اصلی به موازی وارد اولان خط شعاعك و ه زاویه ورودندن كوچك اولمغه زاویه انعكاسی دخی انك زاویه انعكاسندن كوچك اولور. بناء علیه ل ه خط شعاعی بعدالانعكاس محور اصلی بی نقطه سنندن زیاده م محراق اصلینك یقین بر ل نقطه سننده قطع ایدر.

۲ — ل و ل نقطه لری یکدیگرینك «ممانی» دیرلر چونکه ماده منوره ل نقطه سنه کتیریلیرسه خیالی ل نقطه سننده تشکل ایدر، یعنی بو حالده ل ه شعاع وارد و ل ه شعاع منعکس اولور.

۳ — (شکل ۶ دن) کوریلیرکه ل نقطه سی ه مرکزیننه تقرب ویا آندن تباعد ایتدکجه محراق تالینسی دخی انکله برابر مه کور نقطه یه تقرب

و یا آندن تباعد ایتمکده در؛ چونکه زاویه ورودیله انعکاس ایکسی بر لکده بیور و یا کوچولور.

۴ — اگر ل نقطه سی دده بولنورسه زاویه ورود و انعکاس ایکسی بردن صفر اوله جفندن ماده نك خیالیه کنیدی برلشیر.

۵ — ل نقطه سی د نقطه سنی ده کچرسه محراق تالی دخی مرکزك اوکنه کچر.

۶ — ل نقطه منوره سی محراق اصلیده بولنورسه شعاع منعکس محوره موازی اوله جفندن محراق تالی و خیال نابود و یا «محراق محور اصلی اوزرنده نامتناهی بر نقطه یه آتلمش» اولور.

۷ — ل نقطه سی محراقی دخی ایبری کچرسه محراق تالی آینه نك آرقة طرفه کچوب بو حالده محراق مذکور «موهوم» اولور.

۲) نقطه منوره محور اصلینك خارجنده بوخالده پنه محراق تالی شعاعات منعکسه نك نقطه

تقاطعدن حصوله کلیر. از جمله خطوط شعاعیه دن بردانه سی مرکز انحنادن کچمک اوزره طوغریدن طوغری یه خط ناظم استقامتده آینه یه واصل اولور که خیال بونك اوزرنده بولنه جفی ظاهر دره دیگر بر خط شعاع دخی دیگر استقامتده وارد وبعده منعکس اوله رق محور اصلی یی قطع ایدوب کچدکن صکره اولکی خط شعاعه بر نقطه ده تصادف ایدر که ایشه «محراق تالی» بورا سیدر. دیمک اولور که محراق تالی محور اصلیدن خارج بولنور.

ماده منوره

۱) مرکزك کریسنده. بو حالده ماده نك هر ایکی نهایتنك خیالی محراق اصلینك کریسنده معکوس اوله رق تشکل ایدر. آرهنده کی نقطه لر دخی معکوساً بو خیال لره منضم اولور. دیمک اولور که بو صورتده حصوله کن خیال

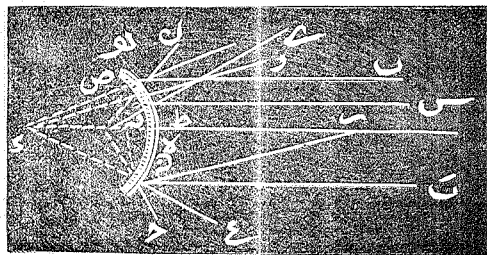
معکوس یعنی تپه آشاغیدر، فقط خیال کوچکدر.
(۲) مرکزك ایلریسندده . بو حالده خیال
محراق اصلینك ایلریسندده ینه معکوس اوله رق
تشکل ایدرسده ماده منوره دن بیو کدر .
(۳) نقطه احتراق اصلیده . بو حالده هیچ
خیال حاصل اولماز .

(۴) محراق اصلینك ایلریسندده . بو حالده
حصوله کله جك خیال طوغری و فقط هم بیو ک
وهم موهومدر یعنی آینه نك کریسنددر .

محدب آینه لر

بونلر دخی مقعر آینه لر کبی کوچک
آچیقلق و خطوط مرکزیه نظریاتی اوزرینه
مستند درلر . نقاط مضینه « حقیقی » اولدینی زمان
بو نوع آینه لر « موهوم » خیال لر حاصل ایدر لر
و نقاط مذکوریه سموت متباعدده کوندر لر .

ایشته بو حال انلرک خاصه عمومیه لریدر . فقط
نقاط مضینه « موهوم » اولدق لری زمان بو آینه لر
شعاعات متباعدده منعکسه ایلده « خیال حقیقی » حصوله
کتیره بیایر لر .

(۱) محراق اصلی

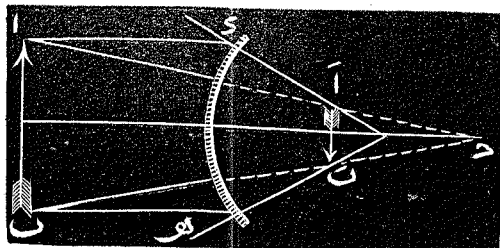
(شکل ۷) اول امرده ب ص، س ط کبی
محور اصلی یه موازی ایکی خط شعاع فرض
ایده لم . بو خط شعاع لر بعد الانعکاس ص ل و
ط سے مثلواستقامت متباعدده آلیر لر . یواستقامت لرک

استقامت اوزره اخراجلری یکدیگری بر م
نقطه‌سند قطع ایدرلرکه بر « محراق موهوم » دن
عبوت اولوب محذب آینه‌ک دخی « محراق اصلیی »
بودر. s ط م مثلثی متساوی الساقیندر چونکه م
 s ط زاویه‌سی و ط س زاویه‌سنه و ط و زاویه‌سی
 s ط م زاویه‌سنه مساوی اولوب م ط و - و ط س
اولغله s ط م = م س ط و بناء علیه م = م ط در.
بوجهتله مقعر آینه‌لر بمختنده کورلیدیکی اوزره م
نقطه‌سی لا بعدینک نصفنده واقعدر.

(۲) محراق تالی

محور اوزرنده بر م نقطه‌سندن کلن خط
شعاع دخی بر محراق موهوم حاصل ایدرکه
و نقطه‌سند و م محراق اصلی نقطه‌سیله رأس
آینه آرهنده بولنور.
نقطه مضیئه محور اوزرنده تبدیل موقع ایدرک

نامتاهی مسافه‌دن رأسه قدر تقرب ایلسه دائماً
موهوم اولان محراق تالیسی دخی م محراق اصلیسندن
لا رأسه طوغری یا قلاشیر.

(۳) خیالک تشکی

محوره عموداً موضوع بر ا ب ماده
منوره‌سنگ خیالی ترسیم ایچون ا ب ،
ب محور تالیلری و محور اصلی‌یه موازی ا س
ب ه خط شعاعلری رسم اولنور. اشبو خط
شعاعلرک قسم منعکسلری استقامت اوزره اخراج
ایدیلر ایسه محور تالیلری ا ، ک نقطه‌لرنده قطع

ایدرلر که ایشته خیال موهوم آ و ک نقطه لری
آره سنده طوغری و کوچک اوله رق ترسم و تشکل
ایدر .

اخطار . - ماده منوره آینه دن اوزاقلاشدجه
خیال کوچولور . اگر ماده مذکوره آینه نک محور
اصلیسنه نظر آمتناظرأ موضوع دکلسه و یا برقسمنک
خطوط شعاعیه سی موازی و برقسمنک غیر موازی
ایسه یعنی ماده نک هر نقطه سی آینه یه مساوی بعده
بولنمازه حاصل اولان خیال اصلنه مشابه اوله رق
تشکل ایتز . ایشته یکی دنیا دینیلن کره لره سیاه
و یا قلابی جاملردن عبارت کری آینه لردر . اشیانک
خیال لریخی دائما آز چوق متغیر واصلنه غیر ممائل
کوسترر .

(۱) کوچک آچیققلقی مقعر کری آینه لره
دستوری ؛ ۱ - محراق تالی دستوری :

$$(۱) \dots\dots\dots \frac{1}{3} = \frac{1}{2} + \frac{1}{6}$$

ب = ماده دن رأسه قیدر مسافه ؛ $\bar{c} =$ محراق
تالیدن رأسه قدر مسافه ؛ $\frac{\bar{c}}{7} = \frac{1}{6}$.

۲ - خیالک آینه یه مسافه سی :

$$\bar{c} = \frac{7\bar{c}}{7} \dots\dots\dots (۲)$$

(۲) محب آینه لره عائد دستورلر ؛ ۱ - محراق
تالیر :

$$(۳) \dots\dots\dots \frac{1}{7} = \frac{1}{6} - \frac{1}{42}$$

۲ - خیالک آینه یه مسافه سی :

$$\bar{c} = \frac{7\bar{c}}{7+1} \dots\dots\dots (۴)$$

(۳) ماده منوره ؛ ۱ - خیالک آینه یه
مسافه سی :

$$(۵) \dots\dots\dots \frac{7\bar{c}}{7+1}$$

محب ایچون .

$$(۶) \dots\dots\dots \frac{7\bar{c}}{7-1}$$

مقعر ایچون .

۲- خیالک بیوکاکی :

$$\frac{9}{10} = \frac{7}{8} = \frac{6}{7} \dots (۷)$$

۴ = ماده نك طولی، ۵ = خیالک طولی .

قطع مكافی آینه لر

قطع مكافی آینه مقعر آینه لر دن اولوب
بر قطع مكافینك یاریم قولنك محوری
اطرافنده دروندن حصوله کلیرلر .
آینه لر ده محوره موازی ورود ایدن خط شعاعلر
محر اقه تقریباً تقاطع ایدرلر، یعنی بورایه موضوع
بر ماده مضیئه نك ضیاسی تقریباً موازی اوله رق
انعکاس ایدر . حال بوکه قطع مكافی آینه لر ده بوتقصان
یوقدر . بونلر ده محوره موازی کلن خطوط شعاعیه
تماماً محر اقه اجتماع ایدر و بورادن چیقان خطوط
شعاعیه محوره تماماً موازی اوله رق منعکس اولور؛

چونکه قطع مكافی منحیسنك خاصه سی بودر .
قطع مكافی آینه لر خطوط شعاعیه یی تماماً
موازی اوله رق عکس ایتدیردکلرندن خطوط
مذکوره نك شدتنه ذره قدر خلل کلمکسزین
اوزاق مسافه لر ده قدر واصل اولورلر . وکذلک
خطوط موازی یی اولانجه قوتلریله محر اقه جمع
ایدرلر . انشالری صعوبتلی و مصرفلی اولقله برابر
بوخاصه لرندن ناشی تلسقوبلره مرجحاً مستعملدر .
ایکی قطع مكافی آینه - سنك رأسلری قطع
اوله رق محر اقلری یکدیگری نه منطبق اوله جق
صورته بر برینه لهملنیرسه بر لامبه ایله ایکی
مختلف استقامتک رؤیت وترصدی ممکن اولور .

آینه لرک محل استعمالی

مستوی آینه لر خانه لر ده، بربر دکانلر ده
والحاصل امور عادیله مستعمل اولدینی کی فزئیده

ضیائی بعض استقامتله توجه ایچون دخی قوللانیلیر:
هلیوستا، غوینومتره آلتلرنده اولدینی کبی.
مقرر کری ویا قطع مکافی آینهلر اشیائی بیوک
کوسترمک ایچون قوللانیلیر: دیو آینه سی تراش
ایچون غایت نافعدر.

مقرر آینهلر زیاده حرارت حاصل ایلمک
ایچون ده مستعملدر: پرتوسوز و ساثره کبی تلسقوپلرده
دخی کثیرالاستعمالدر.

§ آینه، مرآت، کوزکو: «آینه یه کیردی
عکس و عاکس» (شیخ غالب)

«آینه نور اولوب شب تار - یار ایلدی یاره
عرض دیدار.» (شیخ غالب)

«آینه سکندر جام جمست بنکر - تابر تو عرضه
دارد احوال ملک دارا.» (حافظ)

|| یولنده: ایشمز آینه! آینه لایمق = دکز
سودلپمانلق اولمق.

آینه = قبودلرینک قوشاقلر آره سنده کی
تخته سی.

آینه جی. آینه یایان صنعتکار § دوزنجی،
فتان، دونک، آلدادیجی: آینه جیلق ایتمه!

آینه دان ویا آینه دان، آینه محفظه سی: «احمد
مرسل امام انبیا کیم ذاتیدر - وجه پاک حقه هم آینه
هم آینه دان.» - کاظم پاشا

صون

قصبار مطبعه سی

عصر کتبخانه سی

والله لا اله الا هو

یا خود

مفظ صو اطفال

اثر

دوقنور

منلاس سوتیری

معارف نظارت جلد سنك رخصتید طبع اولنمرد

در سعادت

(قصبار مطبعه سی) باب عالی جاده سنده نومرد ۲۵

صاحب و ناشری : عصر کتبخانه سی صاحبی کر قود

۱۳۱۰

مَقَالَمٌ

یکی طوغان چوققلر حقنده اتخادی لازم کلن
قواعد صحیه دن اول حامله لرك وقایه حیاتلری اسبابیله
انهای حملاه ظهوره کلن بعض عوارضك تعریفی
مناسب کوردم.

مدت حمل وسطی اوله رق ۲۷۰ دن ۲۸۰ کون
قدر دوام ایدر.

بومدت ظرفنده قادینلرده برچوق حاللر
ظهوره کلیر. بونك ایچون یه مك، ایچمك، كز مك،
کینمك ودها سائر شیلرده قواعد حفظ الصحه یه
رعایت ایدیلیرسه حالات مذکوره نك اوکی آلینیر.
چوجق دخی قوی البنیه اولور.

یه مك . ایچمك — کبه اولان قادینلر اداره
بدنیسه نك احتیاجات حاضره سنی دفع ایله برار

سایه معارفوایه حضرت یاشاهیدیه هر نك
منتسبلری طرفه انه انای وطنه بر صورت خیرت
ایرلمکده اولریغنی کورده نك بنده لری دخی شو
رساله بی غداق الپادیه بر یو غنك انزیه اقتباس
وعمومك آکلایه یغنی بر طرزده ترجمه و تحریر ایدر نك
تشریح حسارت ایدرم. واقعا هرده الپادیه به خدایك
بو یولده رساله لری وارنده لغات غیر مأثوره ایدر
یا اولریغنده یالکز خواس مستفید اولغوره در.
بو ایسه مقصدی تأمین غیر لافیدر. بناء علیه عبیر
عابره ممکن اولریغنی قدر ترکیه عباره ایدر تحریره غیرت
ایدرم.

طیب قول آغالندن

منلاس سوتیری

طاشیمقده اولدقلری چوجغك تماميله نشوونما بولمه سی
واداره سی ایچون ده تدارکاتده بولمغه مجبور
اولدقلرندن اطعمه و مشروب اتجه سائر وقتلردن زیاده
دقت ایدلملیدر. فصل مخصوصده تعریف ایدیله جکی
اوزره (آش یرمك) زماننده اداره بدنیسه ایچون
اهمیت مخصوصه سی آزار اولان طعاملره دوشمه لری
کندیلری ایچون پك ایی اوله ماز.

زمان حمله بر قادیات، سوت، یومورطه کبی موادی
چو قجه یه مکه غیرت ایتلی، هضمی بطی شیریه مکدن
صرف نظر ایلوب هله آبور جو بوریمکدن بتون بتون
صاقمیلیدر. چوق صوغوق و چوق صیجاق صو
ایچمکدن صاقینوب ایچه جکلری صولرك ایلوق
اوله سنه غیرت ایتلملیدرلر. قهوه، چای کبی شیرلردن
پرهیز اوزره بولمق لوازم امور دندر.

کییمك — کبه قادینلرك کییه جکلری البسه
غایت خفیف و کندیلری صوغوقدن محافظه

ایده جك صورتده اولوب هیچ بروجه ایله راحتسز
ایتملی. موده صره سنه کچمش اولان قورسه
استعمالندن غایت اجتناب ایتلی. حامله خاتون بلندن
برقوشاق ایله باغلانان اوزون انتاری کیمیلیدر.
قارن بیودکجه قوشاغی آکا کوره کوشتملی واکر
انتاری طار ایسه قولتق آتارندن ایلکله میلیدر.

اسممام — مقدملری حامله خاتونلر حامدن
اجتناب ایدرلر ایدی. حمام ایلک اوچ آیده قورقولو
ایسه ده درنجی آیدن صکره حمامه کیتلملیدرلر.
چونکه هم کندیلرینه، هم جینه [چوجغه] فائده لیدر.
حمام ایچریسنده طعامدن اجتناب و چوق طور مامغه
دقت اولمق لازمدر. حمام صیجاق اولیوب بر آزار
صوغوقجه اولمی و حمامه نه طوق نه ده آچ کیمه میلیدر.
(ویدان) نامنده بر طیب ۶ : ۸ درجه
حرارتلی صوده ییقانان قادینلرك وضع حمللری
قولایلقله وقوع بولدیغی بیان ایدیور. حامله خاتونلر

آياقلاړني صيچاق صويه قويماق، شايد لزوم
كورولورسه ايليچق صوايله ييقامق لازمدر.

كزملك، بورومك — سرعتلى وشدتلى
حركتلردن اجتناب ايله مك يعنى صجرامق،
بردنبره اولديني يردن فرلامق، حيوان و آرابه يه
بنك برنجي واكنجى آيلرده مضراولوب اوچنجى
ويدنجى آيلرده ايسه عاداتا تهلكيدر. حفظ صحت
ازدواجك تعين ايلديكي ياشدن اول تاهل ايدن
قادينلرده اعضا بدنيه تماميله قوت و متانت لازمه يي
بوله مديغدن هر حالده اون اوچ ويكرمى آره سنده
حامله قالان قادينلرك حملك ايلك كونندن اعتباراً
آرابه يه ينسه لرينه و آخر خدمت كورمه لرينه مساعده
اولنامليدر. شايد آرابه يه بنك لازم كليرسه يان طرفه
ميالى اوتورملى. يمكن صكره هر حالده آشاغى
يوقارى ياواش ياواش كز نمليدر.

هرا — هوانك حامله خاتونلره اولان تاثير

كليسى باشقه لرينه اولان تاثيرندن دهافضاه و الزمدر.
آنك ايچون هوا دار، كوش كورور، رطوبتدن
عارى، هواسى قولايقله تجديد اولنور او طه لرده
اوتورمق لازمدر.

جماع — اثنای حملده مقارنت جنسیندن اجتناب
امری هر زمان ايچون ویرلز ايسه ده ايكنجى آيدن
دردنجى آيك نهايته قدر زياده دقت لازمدر.
مقارنت جنسین قادينك قاتنى ازيمه جك وكندينه
صقنتى وريمه جك درجه ده احتياط ايله اجرا ايدملى
وقادينك هوسات شهوانيه سى تماميله تحريك اولنما.
مليدر. زيرا بو آيلرده اسقاط جنين [چوجق
دوشورمك] زياده وقوع بولور.

تاثيرات معنويه — حرص وحدت وقورقو
وزياده كدر وسونج اسقاط جنينه سبب اوله بيلديكي
كبي كوك و طوب كورتيسي و امشالى شيلرك دخي
دخلي وارد.

۱۷۹۳ سنه ميلاديه سننده (لاند) شهرنده
برجبخانهك آتش آله سيله اوسنه دنيايه كلن ۹۲
چوجقدن اوتوز اوچنك آلتنجي آي ايله سکننجي
آيك آره سننده، اون اوچنك طوغدقدن بر آرزكره
وفات ايتديكي طيب (پره ئي) دن منقولدر.

افمور — قادينلر حامله اولدقلى ائنانسنده
زياده خرچين، خويسز اولورلر اوراق بر شيدن
جانلري صيقلير، سرعتله حدتليزلر. بو حالد
اولان قادينلره لطف ايله معامله ايديلوب اونلرك
شيو حاللرينه مساعده ايدمليدر. كنديلري ده
مهما امكن محافظه نفسه چاليشوب اولور اولماز
شيلره اهميت ويره ميلدرلر كه بو حالك طاشيدقلى
چوجغه بك بيوك دخل وتأثيرى واردر.

خواسى — حامله خاتونلرك خواس
خسه لري زياده سيله نازك اولديغندن خانه لرنده
اوتوردقلى و ياخود زقاقده بولندقلى وقت

بردنبزه بورونلرينه درلو درلو قوقولر كلير.
خاطرلرينه كتيرمش اولدقلى شيك قوقوسنى
المقله وياخود آندن جزئى طاقمله حس مذكور
تسكين اولنور. بو علامتله بين الناس
«آش يرمك» دينلير. بو حال بعضاً اسقاط جينه ده
سبب اولديغندن اسكيدن برى زياده سيله اهميت
ويرمكده در. طاش، طوپراق، كومور كچي شيلري
بو زمانده آرزو ايدن قادينلر موجود اولديني
طب كتابلرنده مندرج ايسده بونلر استنا ايديله.
جك قدر آز اوله سي مناسبيله هيچ اهميتى يوقدر.
قادينلرك (آش يرمه) سى بو كچي مناسيتسز شيلره
منحصراولنجه اونلري تسكين ايلچون يالكز يالامق
وياخود كوسترمكله اكتفا ايديلوب هيچ بر زمان
بونلرك يه نهمه سنه مساعده ويره ميلدر. بوندن باشقه
كه خاتونلرك قوه باصره لري نراكت كسب ايتديكندن
دائماً منظره سي لطيف و خوش شيلره باقليدزلر.

منقولدرکه روما کبراسندن غایت چرکه بری
اوله رکه کندینه بکزه میه جک بر چوجفک تولدینی
آرزو ایستدیکندن اوه وقت مشاهیراطبادن (جالینوس) .
مراجعت ایتمش . موچی الیه ده حامله خاتونک یا تاغئک
بری آیاقلری اوجنه ، دیکرلری یانلرینه قونلمق
اوزره غایت کوزل اوچ هیکل رکنی توصیه ایلمش .
بو ذات طیبیک توصیه سنی تماماً اجرا ایلدیکندن
بو سایه ده غایت کوزل بر اولاده نائل اولمشدر .

ینه بو قیلدن اوله رق بوندن بر قاق سنه اول
فرانسه ده بیوک بر دعوی ظهور ایتمشدر :

ذاتک بری زوجه سنی حامله بر اقوب مأموریتله
خانم سندن آیریلیر . خاتونک وقتی تقرب ایده رکه
نهایت رنگی سیاه بر چوجق دنیا به کتیریر . بو ذات
عودتنده چوجفک رنگنی کوره رکه زوجه سندن
شبهه ایلیوب دعوا به قالمیشیر . بی چاره خاتون اصلا
خبری اولمیان بو شیدن قورتلمق ایچون اطبایه

مراجعت ایدر . طیبیلردخی سینی لایقيله تدقیقندن
صکره برده خاتونک انهای حمله اوتورمش اولدینی
اوطه نك هر طرفی معاینه ایدرلر . دیرکن یا تاغئک
باشنده (اوتللو) نك [*] رسنی کوردکلرنده
بو ماده نك داعی شبهه اولمدیغنی بیان ایده رکه فصل
دعوی ایتمشدر .

انهای حمله رفوعه کلن بعضیه آفاتنک تعریفده
رفع و تداویسی . - قادیلرک بعضلری حامله قالدقلری
کوندن تولید وقتنه قدر هیچ بر آقندن شکایت ایتمز .
بعضلری ، باخصوص ایلك دفعه طوغور انلر بر چوق
امراضه دوچار اولور .

امراض مذکوره نك بعضلری حامله لکک ایلك
آیلرنده ، بعضلری ایسه صوک آیلرنده وقوع بولور .
ایلك آیلرده حصوله کلن امراض جمله عصیه دن
[*] اوتللو ، اسپانیا جنراللرندن سیاه رنگلی غایت
جسور بر ذات ایدی .

یعنی سینیردن ایلری کلن عدم اشتها، بولاتی، قی کبی
شیلردر. نهایت آیلرده ایسه جوجغک سبب اولدیغی
تضیقدن ایلری کلن امراضدرکه انقباض، باسورایله
باجاقلرده شیشلک کبی آفاتک ظهورینه سبب اولور.
عدم اشتها. — آفت مذکوره قادیلرک اکثرنده

کوریلور. بعضاری ایسه هیچ یمک ایسته میوب
و قتلرینی میوه یه مکله کچیرلر. آفت مزبوریه دفع
ایچون آجی آغاج مطبوخی و یرمک، دوام ایندیگی
صورتده طبعته ترک ایلمک لازمدر.

بولانتی. — کبه قادیلرک هر ساعتده بولاتیلری
وار ایسه ده صباحلین یا نأقندن قالقدقلری وقتده
چوققدر. بو حالی تسکین ایچون لیوناته، صوغوق
صو، ایکی طامله ملیسا روحی، بشدن اون طامله یه
قدر طفلان صوی بر بارداق صویه طاملاده رق
ایچیرمیلندر.

قی — انسانی حمده وقوع بولان مهلك آفاتک

بری ده قیدر. حامله خاتونلر صباحلین، یاخود یمکدن
صکره قوصارلر. قیده کورولن شیر ساده صودن
یاخود یشیله مائل قواملی ماده لر دن عبارت ایسه
ضرری یوقدر. لکن یمکدن صکره وقوع بولوب
یمکی تکرار چیقاریر ایسه اوزمان اوکنی آلق
لازمدر. زیرا بو بی چارلر هر یه دکلرینی تکرار
چیقاردقلری ایچون نهایت آجلقندن وفات ایدرلر.
تداوی بحثنه کلنجه: جزئی درجه ده ایسه
اک ایسی صبر ایتمکدر؛ زیرا اوچنجی آیه طوغری
کسلدیگی کبی، صوغوق یمکدر؛ پورتقال قابوخی
مطبوخیله دفع اولنور. فقط مغند صورتده اولور
ایسه اوزمان دها قوتلی علاجلرله اوکنی آلق لازم
کلیر. مثلاً ۱۰:۵ طامله طفلان صوینی شکری صویه
قویوب ایچملی، یاخود یمکدن اول ویا آج قارننه
۱۵ طامله افیون روحی و یرملی. طبیب (لومسکی)
معدده اطرافنه یمکدن اول لقمان روحیله اصلادلش
بزرقویه رق قیک اوکنی آیلور. بعض خاتونلر توتون

وسائر مکيفات ایچمکله قی ایتمزلر. شوتعدا ادا بیدیلن واسطه لایله قیک اوکی آلتازسه حکیمه مراجعت ایتملیدر.

تلمب — حامله لکک ایلک آیلرنده لعاب یعنی صالیانک افرازی چوغالیر. بعضاً ۲۴ ساعته ایکی لیتریه قدر چیقدیغی واردر. آنک ایچون شاب ایله غرغره ایتک لازمدر.

انقباضه — حجتی بویومش اولان رحمک باغره صاقلر اوزرینه اجرا ایلدیکی تضییقندن طولانی حامله لکک نهایت و قتلرنده وقوع بولان بر آقندر. اگر جزئی درجده ایسه ایلیجق صوایله احتقان ایتک کفایت ایدر. اگر معتد صورتده ایسه ۱۵ درهم انکلیز طوزی ویرلمکله دفع اولور.

باسور — رحمک دوران وریدی جهازینه اولان تضییق نتیجه سی اوله رق مقعده بر طاقممه لر حاصل اولور. بونلر بعد التولید غائب اولور. اگر باسور زحمت ویریر ایسه صوغوق صوایله ییقانمق فائده لیدر.

باب اول

یکی طوغانه مروهفد ایدر بک ایلک امراد یا ندره در چوجنک رحم مادر دن چیقمه سنی متعاقب «جبل سره وی» یی یعنی کوبکی صوگه ربط ایدن باغرساغی کسمک وباغلامق اقتضا ایدر. اما آندن اول چوجنک صداسنی ایشتمک لازمدر. اگر باغیریر ایسه کوبکک درت پارماق اوزاق یرینی طوتملی، بریاغلی ایلک ایله باغلا دقن صکره کسکین مقاصله کسمک لازمدر. لکن بعضاً رحمده برچوجق ده بولنمه سی ملحوظ اولدیغندن کسمکله وقوعه کله جک «نزف» [قان آقق] چوجنک تلفنی موجب اولماق ایچون اولجه باغلانیلان محکمک درت پارماق یوقاریسندن بردها باغلا یوب شوایکی ربطک اورتسندن مقاصله کسملیدر که احتیاطی واک ایی اصول بودر. بیان اولندیغی وجه ایله چوجق باغیرمازدن اول جبل سره ویسینی کسمه ملی. بونکده ایکی فائده سی واردر: برنجیسی

چوجق موص مور ونفسي كسيه جك درجه ده
چيقار. بونك ايچون چوجنك اغزني بورتني قازتوي
ايه تميزللي. وخبل سره ويستي كسوب برايكي قهوه
قاشيني قدر قان چيقارتملي وسركيه بر بز باثوروب
هر طرفي اوغلامق، صوغوق صوسر بمكله مطلوب
حاصل اولور. ايكنجيسي چوجقده كوبك باغيله
برابز باغرساق پارچه سنك بولنامه سنه دقت ايتلي.
اكر بولنور ايسه باغرساغي ايجري يه ايتدكدن صكره
جبل سره وي بي باغلاملي. زيرا بو قاعده يه رعايت
ايدلر سه كوبكيله باغرساغي برلكده باغلانه جفتدن
زواللي چوجنك وفاته سبييت ويرلش اولور.

اصول نظير — بو خصوص حقنده جاري
ايكي اصول واردر: بري انكليزلرك، ديكرى
فرانسزلرك قوللاندقلى اصولدر. فرانسز اصولي
عادى زيتون ياغي، يا خود طاتلي بادام ياغي ويا وازه لين
ايه ترتيب اولتق و برتميز بزايله چوجنك هر طرفي

تميزله دكدن صكره ۲۸. درجه حرارتده ايصيدلش
صوده برايكي دقيقه ييقامقدن عبارتدر. لکن
بواصولده چوجنك قفاسي صودن طيشاري اولق
وصويك درجه سي دخي مقياس الحراره نك ۲۸
درجه سنده بولتق لازمدر. انكليز قاريلىرينك
اصولي ايسه چوجني صابونله تميزله مكدن عبارتدر.
چوجق بو اصوللردن بريله تطهير اولندقدن صكره
قورو وصيجاق برغانيله ايله قوروديلوب اوموز
وقاصق آلترينه قوروديجي بر توز، يعنى پودره،
نشسته كبي شيلراكملي. زيرا بوتوزلردن بري اكليديكي
صورتده چوجقده بر طاقم پيشيك حصوله كليد.

مهل سره وي بي نيمار ايتك اصولي — ياغلي برتميز
بزي كندى دائره سي اطرافنده برقاج دفعه چوره رك
سيميد شكندده حاصل اوله جق يوماغي كوبكك
اوزرينه قويه رق جبل سره وي بي يوقاري يه طوغري
باغلاملي. بونك اوزرينه ديكر بر بز ايله قارنك

اطرافه چو یروب باغلان دینی وقت چوق تضیق ویرمه ملی. قاره جکرک اوستنه باغلان نامه سنه دقت ایتلی. یعنی چوجغک صول طرفنده دوکم ایتلیدر. بو صورتله اولان تیاری هر کون دکشدر مکه ولادتک دردنجی و بشنچی کونه طوغری کوبک دوشر. جبل سره وی بو طرز ایله دوشدکن صکره ظاهر اوله جق یارمک اوزری یاغلی بر بزایله اور تولوب بو دخی صیقشیدر لقسزین بر صارخی ایله باغلان ملی. بعضاً جبل سره وینک دوشمه سنی متعاقب یارم دن قان کلدیکی کورلدیکندن جزئی مقدار توزایدلمش مازو اکمکه یاره قاپادیله بیلیر. چوجغک عضولرنده بر طاقم سوء تشکلات کورولورسه مثلاً آغز، بورون، مقعد مفقود ویا قابالی اولدینی حالد. حاذق بر حکیمه مراجعت لازمدیر.

چوجنی صوغوقدن وقایه ایچون اوطه صیچاق و هووانک صافیتمه خللی ویرمه جک

صورتده کنیش اولمیلیدر. شاید اوطه نك کینیشکی مطلوب درجه ده دکل ایسه چوجنی ممکن مرتبه آیری براوطه ده یاتیرمق لازمدیر. هله والده سنک تر دوشکندن بر اقق اصلاً جائز دکلدر؛ والده سنک وضع حملی متعاقب ظهوره کلن پیس قوقولری شو تدیرک اتخاذی لزومنی آشکاره کوستیریر. اوطه هواسنک حرارتی کافی اوله سی و ایجابنده روزکار حصوله کتیریه رک تجدیدی لازمدیر. اوطه نك صیچاق اوله سی شرطدر؛ زیرا چوجق رحمه ۳۸ درجه حرارته آلشمش اولدیغندن صوغوقدن محافظه ایچون اگر وقت قیش ایسه اوطه ده زیاده درجه حرارت اولق ایچون آتش بولندر ملی. یاز وقتی ایسه قاپو و پنجره لری اورتمیلیدر. اثنای ولادتده کبه خاتونه چوقلق تعلق اولمیان کیمسه لرك یاننده بولندسی وضع حمله کوجلک و سخته ایراث ایدیه جکی کبی چوجغه دخی مضرتی اوله بیلیر. چوجغک

حين ولادتند اعضاى كركى كى تصلب ايمه مش
يعنى قاتلانما مش اولديغدن، اويله اهلينسز ابلرك
وابهك طاسلايان برطاقم قوجه قاريلرك يابدقلى
كبي، چوجوغك اعضاسنى انتظامه قومق زميله
باشنى صيقمق، بورتى چكمك، چكسنى باصمق كبي
مناسبتسز لكلكرك اجراسندن اجتناب لازمدر؛ زيرا
بوندن اعضايه مضرت حصوله كله بيلمك ممكندر.

اصول اباسى - يعنى يكي طوغمش چوجغك
كيدرله سى. - كوبكنك ربطى، وجودينك تطهيرى
متعاقب چوجنى كيدرملك لازمدر. بونك ايچون اوج
اصول واردر: برنجيسى صيقى قونداقلامه .
ايكنجيسى انكليز اصولى ، اوچنجيسى عادى
قونداقلامه دن عبارتدر .

۱ صيقى قونداقلامه. - بواصول بزم مملكتلرده
اك چوق قوللانيلان ومنى غيرمكن اولان مناسبتسز
اصوللردن برپدر . بزم قاريلر چوجقلىرىنك هر

اعضاسنى دوزلتمك فكريله صيقى صيقى قونداقلايه
صارارلر. بى چاره چوجغه سكر اون قات البسه
كيدىروب ال و آياقلىرك دكل حتى كوكسنى اجراى
فعل تنفس ايچون حركته بحالى قالمه جق صورته
غايث صيقى قونداقلامه اصولنى اجرا ايدرلر كه
مضرات كليهى هر آن كورللكده در .

۲ انكليز اصولى. - اصول مذكوره نك بزرجه
اجراسى قابل اولما ديغندن تعريفندن صرف نظر
ايدلشددر .

۳ عادى قونداقلامه اصولى. - اصول مذكوره
اك ابي وچوجغه الويرشلى اولان اصولدر .
زيرا بو طرز ايله چوجغك هر حركتى سرست
براقيلىر. چوجغك كوملك و ايجلكى كيدرلدىكن
سكره قونداقلامه آشاغيدن يوقارى يه، فقط بك
خفيف صورته اجرا اولمليدر . قونداغى قولتق
آلترينه كوتورلدكن سكره چوجغك اللرىنى

آچقده بر اقمق اقتضا ايدر . قونداغه هيچ بر
وسيله ايله طوللو ايكنه قويماملي؛ چونكه بردانه سي
چوجغك بر طرفنه باتارسه راحتسز لكه باغيرمه سنه
و بعض مهلاك خسته لكدر لر حصولنه سبب اولور .
اصول مذكوره ايله قونداقلانان چوجغك بز لر يني
كيرلي اوله رق مدت مدیده باجاغنده طور در ماق
امور مهمه دندر . چوجغك باشنه كيد يريلن يوگدن
تاقيله باشك دوران دمنه مانع اوله جق درجه ده
طار اولما مليدر .

بشيك يانره در — بشيك لر شمديكي حاله
اخشاب و دمير دن يايلوب اكثري مطلوبه موافقدر .
لكن بو بابده بر ايكي سوز سويله لم :
چوجق اكثر وقتي دوشكده كچره .
جكسندن دوشكك تمیز و راحت اولمه سي
الزمدر . چوجغك دوشكي ايكي ياتاق وايكي
شيلته آره سنده بر صيغچه چارشف ، بر ياضيق

وبرقاچ اورتودن عبارتدر . ياتاقلر ، آلتدكه بشيكك
بوينده اولوب اوزرينه قونوله جق آندن دخي
دها كوچك اولمليدر . يوگدن ، طاووق تويندن
صرف نظر ايدوب اك اييسي اكرلتي اوتي ، پاره ،
ياخود مصر يار اقلر يله طولدور لان ياتاقلري ترجيح
ايتمليدر . بونلر هم حرارتي محافظه ايدر ، هم ده
بهالرينك اهورن اولمه سي جهتيله دكشدير لمه سي قولاي
اولور . ايكي شلته نك آره سي « و اتقه » دينيلن بز ايله
بسله نمش ، اوزري ده اينجه مشمع ايله اورتلشمش
اولور ايسه شلته نك چوق زمان تميز طور مه سنه يارديمي
اولور . بو يولده اولان ياتاقلر ك اوستي دخي صيق
طوقمش بر چارشف ايله دوشنه رك بودخي صيق
صيق دكشدير لملي . چوجغك ياضيقني قرق ساتي مترو
۴۰ . عرضنده دائره شكلنده اولوب پاموق ويا
اكرلتي اوتي ايله طولدور لملي . اورتولره كلنجه :
موسمه كوره دكيشير . قيشين بري يوگدن ، بري

پاموقدن ایکی یورغان قوللا ملی. فقط بعض قادینلرک
یایدقاری کی چسوجفه صیقتی ویره جک لزومسز
اشیا قویمقدن صاقمیلدره

باب ثانی

تلقیح جدری، یعنی آشی

برعصر مقدم (زائر) نامندہ بزوات انکلتزده
صورت مستولیه ده ظهور ایدن چیچک خسته لکندن
اینکچی قیزلرک سالم و امین بولندقلربی کورمه سیله
بولردن برینی معاینه ایدهرک قیزک آئنده برطاقم
چاتلاقلرله اینکک مہ سنده برجیان بولمشدر.
چیپانک ایرینندن بر مقدار آلہرق سالم اولان دیگر
برقیزه تلقیح اتمہ سیله قیزی چیچک علتسندن
قورتارمشدر. بواسول کیت کیده تعمیم ایدهرک
شمیدیکی حاله وارمشدر.

(جودت تاریخی) ندہ کورلدیکنہ کورہ چیچک
آشپسینی برانکلیز قادین ادرنه قادینلر ندہ کورہ رک
لوندریه کوتوروب تعلیم ایتشدزکه مرور زمانله
الآن بولندیبی حال ترقی به واصل اولمشدر.

اینکده حصوله کلن چیپانک اسمنه «قوبو-وقس»
یعنی اینک چیچکی، چیپانک ایرینی برندن دیگرینه
فقل ایتکده «واقسیناسیون» یعنی «تلقیح» تسمیه
اولنور. ماده مذکورہ مستحضر اولهرق اینجه ووافق
برشیشه ایچنده یا آشی قلملر ندہ اولدینی کی قورو،
یا بر محفوظ شیشه ایچنده و مایع حالندہ صاتیلر.

اصول تلقیح ایسه عادی نیشتر ایله دری بی
اورتن «بشره» نک آتته ماده مذکورہ فی القا ایتکدن
عبارتدر. بوعملیاتی چوجق کوچک ایکن اجرا
ایتملی و یا بلدی بی وقت مطلقا صاغ قولنک اوزرینه یا بمق
ایجاب ایتمز؛ زیرا بدنک هانکی طرفنه القا ایدیلرسه
ینه اونتیجه بی حاصل ایدر. بونی اثبات ایچون اوروپاده

قیزلر بالورده قولسزفستان ایله رقص ایتدکلرندن
تلقیحدن حصوله کلن یاره نشانک چیرکینلکی اوزتمک
ایچون تلقیح عملیاتی باجاولنده اجرا ایدرلر. سایه
قدر توایه حضرت پادشاهیده بمالك عثمانیه نك هر طرفده
مکاتب ابتدائیه وعسکریه ده تلقیح اجرا سی حقنده کی
نظامنامه نك حسن تاثیریه چیچک خسته لیکنک
استیلا ی مدهشی کوندن کونه تناقص ایتکده در.
هر نه قدر بعض محالدرده علت مذکوره مستولی حالنده
اجرای احکام ایدیورایسه ده سبب اصلیهی تلقیح
اصولنک تامیله اجرا اولنماه سیدر. (صوما) و (کوتر)
نامنده کی طیبیلرک استاتسیتلرندن آکلاشلدینی اوزره
بر عصر مقدم دنیا به کلن بوز چوققدن ۳۰:۵۰ عددی
چیچک خسته لکندن وفات ایش و خلاص اولانلرکده
یوزده اونو صاغ ویاصول کوزدن محروم قالمشدر.
اصول تلقیح (باویرا) ده جبری و (هولاندا) ده
کیف مایشاء اجرا اولندیغندن (لوج) نامنده بر حکیم

بوزیک چوقق اوززنده چیچک علتندن وقوع
بولان وفاتی آتیده کی استاتسیتق ایله اثبات ایدیور.

باویرا هولاندا

۲۳۲,۴ ۷۶۷,۰۵ ۱ : ۰ یاشنه قدر اولان

۱۰,۲ ۴۵۵,۰ ۵ : ۱ » » »

۳,۲ ۱۴۵,۰ ۱ : ۵ » » »

شوجداول اصول تلقیح نك قدر ای، نه قدر

نافع بر تدبیر اولدیغنی اثبات ایدر. آشینک یدی

سنه ده بر تجدیدی لازم اولدیغنی کی چوقق کوچک

ایکن اجرا ایتدیرملی، فقط دیش چیقاردیغنی زمانه

تصادف ایتمه مه سنه دقت ایتلی. تلقیح وقتنه کلنجه

بونک ایچون ایلك و صوك بهار موافق اولدیغنی کی

اشی طومارزه عملیاتی تکرار ایتلیدر.

باب نالت

ارضاع یعنی امرز مک

جناب خلاق کریم بروالدهده چوجغنی امریره جک
وساطی ذهنه حیرت ویره جک درجدهده تهیه ایتمشدر.
فقط هر والده بر جوق سبیلردن طوبای بووظیفه یی
بالذات ادایه مقتدر اوله مدیندن وچوجنی بسله مک
ایسه هر حالده ایجاب حالدن بولندیندن امرز مه نک
انواع مختلفه سی بوندن ایلری کلشدر. فعل
ارضاع برقاج درلو اجرا اولنه ییلیر. اکثر حالده
چوجنی والده سی امریرر ووالده نک مملری
بش چوجغ نک ده تغدینه کافی کلیرسه ده بعضاً والده
چوجنی امرز مکدن عاجز قاله رق باشقه بر مرضعه یه
[سوت ننه] حواله اولنور؛ بعضاً ده والده سی عاجز
اولقله برابر مرضعه نک تدارکی ده امکانش اوله رق
چوجق صورت اخری ایله ارضاع اولنور. لکن
سودی مکمل وخسته لکدن آزاده اولوب کیجه لری

راحتسز اولماق وسیر واکلنجه محللرندن کری
قالمق ایچون اولادینی باشقه بر صورتله امرز تمکی
ارتکاب ایدن والده لهه تأسف ایلر، و« والده »
اسمنک اونوع قاریلره ویرله سی اصلالایق اولمدیقنی
سویله مک مجبور اولورم.

فعل ارضاع — اولا ارضاع مادری، نانیاء ارضاع
غیر مادری، ثالثاً ارضاع صناعی، رابعاً ارضاع
اشتراکی نامیله درده منقسمدر که هر برینی بروجه آتی
برر مقاله ایله ایضاح ایدلم.

مقاله اولی

ارضاع مادری

چوجق رحم مادرده ایکن غداسنی والده سنک
بدنندن آیلر. رحم مادردن دنیایه کلدهده ایسه
دادندن بردنبه وازکچدیکی ایچون طبیعت بر دیگر
عضو تعیین ایتمشدر که آندن چوجغ نک غداسیچون
لازم اولان مایع [سوت] افراز اولنور. اسکیدنبری

والدله لك اكرثرى ايكي اوچ كوندن صكره
چوجغه سوت ويزمكه باشلار. و بوزمان ايچنده
چوجغه شكرلى انيسون وينيز شكرى و امثالى شيلر
ويروب چوجغك معده سنى بوزارلر. بونكله برابر
ايچيلن بونوع صولرك هيچ برى چوجغى بسله مزه.
طبيعت چوجغه برنجى غذا اولوق وباغرساقلرك
سطحارنى تميزليهرلك قوه عضويه سنى ايفاظايله حل
ايتك ايچون والدله سنك مملرنده سوت كلنجه يه
قدر رنكى صارى ولزوجللى برمايع تحصيل ايتشدركه
اسمنه «قولستروم» يعنى آغز ديرلر. اكر چوجغه بوندن
ويريله جك اولور ايسه مستفيد اولور. ديكر طرفدن
دخى قادينك سودى بردن بره كلسندن حاصل اوله
جق [احتقان ندی] ممه يه قانك هجومى وممه باشلرينك
كوچلمه سيله چاتلامه سنك اوكى آلمش اولور.
آنك ايچون وضع حملدن بش آلتى ساعت صكره
والده يي ياتاقدە اوتوردوب چوجغى بر يوموشاق

ياصتيق اوزرينه ياتيردقدن صكره. والدله سنك
قوجاغنه ويريلير. لوخوسه دخى كوملكنى آچوب
ممه سنى طيشارى چيقارير، كوكسنك هر طرفى
اورتكدن صكره ممه باشى اشارت پارماغيله اورته
پارماغنك آره سنه آلوب چوجغك آغزينه كوتورور.
اوزمان چوجق بر آز تردد ايدهرلك اتمكه باشلار.
اكر چوجق ممه يي طوتمازسه برايكي ساعت فقط
هيچ بر شى ويرميه رك كندى حالنه براقيلير.
آج اولدينى ايچون ايكنجى دفعه ده مطلقا طوتار.
لكن برايكي دفعه امدكدن صكره چوجق اويقويه
طاله جغدن قولاغنك آرقه سنى پارماقله اوغوب
اويانديريله بيلير. چوجغه سوت ويريله جكي وقت
صاغ وصول ممدن نوبته ويرملى. ويرلديكي زمان
چوجغك بورون دليكلرينى ممه ايله قايامامغه زياده
دقت ايتمليدر. زيرا برچوقلرى نفس آله مامقدن،
هلاك اولمشدر.

بعضاً چو جق ضعیف کدن. یا خود وقتندن اول
دنیا به کله سندن طولانی ایلک کونلرده مہمی طو تدر مق
وامزرمکده کوچلک چکیلیر. آنک ایچون بوکمی
حالاتک ظهورنده والدہ سنک سودنی قاشیقله
ویرمک ایجاب ایدر. یا خود اگر والدہ سنک مہ
باشلری کوچک ویا مدور ایسه چوجقه سوت
امزرتمک امکانش اولدیغندن مہ باشلری بیوتمک
ایچون مہمی یا بیوک بر چوجقه امزرتمی، یا خود
اجزاخانلرده صاتیلان آتله مر اجعت ایتلیر.
بوراده، هم اھون هم قولای یا پیله بیلیر برواسطه نك
شرحی مناسب کورلدی :

اغزینہ پارماق کیرمک قدر کوچک بر جام شیشه
آلوب ایچنہ یا واش یا واش صیجاق صوقویہ رق طولدر می
لوخوسه نك مہسنی حاضر ایدوب شیشه ایچنده کی
صیجاق صوی بوشال دوپ و اغزینی پارماقله سیلد کدن

صکره همان مہ باشنه کتیر می. او وقت مہ باشنک
بیودیکی و بعضاً سوت کلدیکی کورولور .

بحث اول

یکرمی درت ساعت ظرفنده چوجقک امه بیلہ جکی
سودک مقداری

یکی طوغان چوجوغک معده سی کوچک ،
والدہ سنک سودی آز اولدیغندن نه قدر قوی البنیہ
و آج کوزلو اولسه ینہ ایلک اوچ درت کونلرده
یکرمی درت ساعت ظرفنده امزیرہ جکی سودک
مقداری پک آذرر. لکن بشنچی کوندن صکره سودک
افرازی کوندن کونه زیاده لشنیر. چوجقه ایلک
کوندن یدنچی آیک نہایتسه طوغری ویریاہ جک
اولان سودک مقداری کوستریر « تارینہ »
جدولیدر :

ایام	چو جغک هر بر امه سی گرام	یکرمی درت ساد عت طرفنده گرام
ایک کون	۳	۳۰
ایکجی »	۱۵	۱۵۰
اوچجی »	۴۰	۴۰۰
دزدنجی بشجی کون	۵۵	۵۵۰
ایک ایک نهایتنه قدر ایکجیدن، وچجی ایک نهایتنه	۶۰	۶۰۰
قدر	۷۰	۷۰۰
دردنجیدن بشجی ایک نهایتنه	۱۰۰	۸۰۰
قدر	۱۲۰	۹۰۰
آلتنجی ویدنچی آلرده	۱۵۰:۱۲۰	۹۰۰:۸۰۰

ایشته والده لر شوجدوله باقهرق یکرمی درت
ساعتده، یاخود هر بر امزرمه ده چوجنی کوزل
بسله مک ایچون ویره جکلری سودک مقصدارینی
اوکره نیرلر ایسه چوجنی صوصدرمق ایچون قارنی
آچدر دیه صیق صیق ممه ویرمزلر. زیرا
چوجغک باغرمه سی دائما آچلقسدن ایلری کلیر
ظن اتمه ملیدر. چسوجغک باغرمه سی بعینه بزم

سویلشمه من کیدر. ولادتک ایلک زمانلرنده
عادتا بوهایقرمه ده بر ذوق بولور. فی الحقیقه بعض
اطفالک باغیرمه لرنده هیچ بر سبب بولنه ماز. نه قدر
باغیرسه لر، حتی اویقولرینی ترک ایتسه لرینه قوتدن
دوشمزلر. آچلق ایسه اللرک حرکت شدیدسیله
باشک صاغه وصوله دونمه سی و آغزک ممه ی آرار
کبی آچلمه سی و آغزینه پارماغک اوجی ویرلدکده
صانکه ممه کبی امه سیله آکلاشیلیر.

وقت ارضاع-کویلو قادینلرک پایدینی کبی ممه یی
دائی صورتده چوجغک آغزنده براقق، یاخود
هیچ ویرمیه رک کندی ایشلریله اوغراشه رق چوجنی
آج براقق دخی السایتنه یاقیشه جق شیلردن دکلدر.
زیرا بوکبی حاللر بر چوق مضرقی بادی اولور.
برنجیسنده والده نک راحتسز لکندن ماعدا چوجقده
بر طاقم فساد معده ظهور ایدر. ایکنجیسنده ایسه
چوجق سودک صوقسمنی امر؛ چونکه سودک

حاوی اولدینی یاغ و آروتلو ماده نك مقدارى ایلک
امزیر شده پك آزه، ایکنجیده زیاده، اوچنجیده
مطلوب مقدارده اولدینی ثابت اولمشدر.

ایلک آیلرده چوجنی کوندوزین ایکی ساعتده بر
وکیجه لین اوچ درت دفعه امزیرتمک کافیدر. اگر
چوجق ضعیف و وقتندن اول طوغمش ایسه
ویا خود آزه امر ایسه دهاصیقهجه امزیرتمک لازمدر.

سودی سوله دعوت ایچوره اتخاند اولنه هوبه
ضابطه - چوجنی امزیر رایکن والدله سنک قورقو، کدر،
حرص کبی انفعالات نفسانیه. یا خود امراض سائر
ومتنوعه سببیه سودینک همان کاملاً کسلدیکی دخی
کورولور. آنک ایچون چوجنی بشقه صورتله
امزیرمهک قالدشمه دن اول اصول آتیه به مراجعت
اولنور ایسه فائده سی اوله بیلیر:

سوت کتیریمی عمل مایه - بونلر یا ایچریدن توز

حائده یا خود طیشاریدن نمه لرك اوزرینه لاپه صورتیه
قوللانیلیر. « آریق کوکی، خروج، خطه » دینیلن
نباتک یاپراقلرندن بر آوچ قدر آلوب وصیجاق
صوده قاینادوب ایکی دولبند آره سنه لاپه صورتده
مه نك اوزرینه قویملی.

طیب { بوشو } آتیده ترتیب ایدیلن علاجلردن
برینی کونده ایکی اوچ قهوه قاشیخی قدر داخل
قوللانمش و پك چوق فائده سنی کورمشدر.

راز یانه تخمی	{	ایسوت تخمی	{	بر درهم
پورتقال قابوخی		راز یانه		
قارونیت مغزیا	{	اونجه	{	بر درهم
ایکی درهم		تاشیر کوزی		
شکر	{	شکر	{	ایکی درهم
		شکر		

بونلری بر تمیز هاونده توز حالته کتیردکن
صکره یوقاریده کی تعریف اوزره قوللانملی.

الکتروپک - الکتروپک عضلاتده حصوله

کتیردیکی تأثیره استناداً مملرده دخی بو اصول استعمال اولندقدنه برچوق نتایج حسنه کورلمشدر. شو کیفیت مشهور حکیمار طرفندن اثبات اولندیغی کبی طیب (الفرد بکدرل) دخی وقعه آتیهی نقل ایدر :

« آلتی آیلق چوجنی اولان وبر سیدن طولای سودی بردنبره کسلمش بولنان بر خاتونه دعوت اولندم . اجرای معاینه دن صکره والدیه برسوتننه تدارکنی توصیه ایتمش ایسه م ده قبول اولندیغی کورنجه الکتریق اصولی خاطر مه کله رک (کف ولوازه) نك ما کینه سنی استعماله باشلادم . آتی مهنك هر طرفه کزدیروب ، هر جریان اون بشر دقیقه سورمک اوزره ، اوچ عملیاتدن صکره خاتونك سودی مکمل صورتده کلکه وچوجق دملولکی کبی امکه باشلادی . »

(۳) مملرك اعلمه سی دباغورد دیکبر واسطه اید

سرت دربره بيلمه سی - مملرك اعلمه سی ویاخود مملرك صیق صیق صاغار کبی حرکت ایله تحریک ایدله سی یالکنز والدله لرده دکل قیزلره اختیار خاتونلرده بیله اجرا ایدیلیر سه سودی دعوت ایده بیلیر .

بر جاریه یکی سوتدن کسلمش بر چوجق ایله برلکده بر اوطه ده یاتمنه مجبور اولدیغندن کیجه لری چوجنك فریادینه تحمل ایده مز . چوجنه مه ویرمکه باشلار . بر آز وقت صکره مملرنده اودرجه سوت ظهور ایدر که چوجنی اقناعه کافی اولور .

برخاتونك اك کوچکی اوج یاشنده اولق اوزره طقوز چوجنی اولان کلینی درت کونلك لوخوسه ایکن وفات ایتمکه طوروتی یانه آله رق چوجنك آغلامه سی و باغرمه سی و بوسبیله برقاچ کیجه خواب وراحتی ترك ایتمه سی اوزرینه هر فصله چوجنی صوصدرمق ایچون مهنه سی آغزینه ویرمک خاطرینه

کلیه. اوتوز آلتی ساعت صکره مملرنده بروجع حس ایدر. شیشه رگ سوت چیمغه باشلار؛ او درجه ده که چوجق طوغوردینی زمانلرده بیله انجق بو مرتبه ده کثرت اوزره ظهوره کلدیکی تعجبله کورور. یکریمی سنه مقدم پدرینی امزردیکی ممه ایله تمام بر سنه مدت چوججی دخی ارضاع ایدر. ینه بو قیلدن اوله رق التمش ایکی یاشنده بر قادینک یکریمی یدی سنه دنبری چوججی اولیوب قیزینک چوججی امزیک ایله ارضاع ایتک اوزره آلمش وچوججی اکلندرمک ایچون مهنی اغزینه ویرمش. او آنده مملری شیشمهک باشلا یوب غایت قوتلی وخالص اوله رق سوت ظهوره کش. آرتق حقیقه چوججی بر سنه مدت بسله مش. چوججی سوتدن کسدکدن ایکی آی صکره یه قدر کاملاً سودی چکلمش و بو حالده اپکن قیزی بردها حامل قالب پنه سودی

کله مکله بیوک والده سی بودفه دخی چوججی امزرمکه مقتدر اوله بیلمشدر (بکدرل)

ارضاع مادری بی مانع اولدی مو امراض - حقیقت حالده خفیف خسته لکله، مثلاً اغزیار و «قانسزلق» و «سینیر خسته لکله» نه مبتلی اولان قادینلرک بعضلری وقت ارضاعده شفایاب اولورلر ایسه ده ورم، صراجه، صرعه، جنت، اختناق رحم خسته لکلرینه مبتلی اولان قادینلرک هیچ بر سببله چوجقلرینه سوت ویرمه سی جائز اوله ماز.

(٤) حامل اولانه بر قادینک سودی مطلوبه موافق اولوب اولدیغنی تشخیص - بر قادین چوججی ارضاعه نیتی اولدیغی صورتده سودینک کافی اولوب اولیه جنی خصوصاً تنده اکثریا حکیمله مراجعت ایدر. بونک ایچون ایکی واسطه واردر: برنجیسی مملرک صورت تشکلی، ایکنجیسی اغز سودنی معاینه اتمکدر.

(۱) مەلرک صورت تەلەمى — اسكى زمانلرده
وباخصوص مصر لیلر وقتینده بیوک مەلى قادینلرک
اک ای، اک چوق سوت ویردکلى قبول اولمشدر.
فقط بر قادینک بیوک مەلى اولمەسى، ای سوت
ویرمەسنى ایجاب ایتمز. آنک ایچون اک کوزل
واسطه خاتونک حامله قالدیغى کونندن اعتباراً مەلرک
«سیتی و مدور اولمەسیله نهایت آیلرنده مەنک سوت
طامارلى کیتدکجه بویومەسى الزمدر. بودە مە
باشلیرینک مدور و بیوک اولمەسیله آکلاشیلیر.
[انتخاب مرضه بحثه مراجعت اولنه .]

(۲) آغزک معاینەسى — (دونه) آغز سودینک
تشخیصى مطلوبه موافق اولق ایچون قادینلری
اوجه تقسیم ایدر: اولاً بعض حامله خاتونلرک مەلرینى
صیقمق ایله انجق برطامله سوت استحصال اولنور
و بو سودی خرده بین آلتنه قویوب معاینه ایدەجک
اولور ایسەک سوتده بولنوب کندی قوتى کوسترن

یووارلاقلرک پک آز اولدیغى کورورز . بناء علیه
بو نوع خاتونلرده ولادتدن صکره ظهوره کلهجک
اولان سودک مقداری آز وقوة غذائیه سی ناقص
قاله جقدر . ثانیاً — آغز سودی چوق کلهرک
خرده بین ایله صوی چوق و کریوات لبنیه یعنی سوتده
بولنوب کندی قوتى کوسترن یووارلاقلر آز
بولنه جقدر . ثالثاً — هم آغز سودی هم کریوات
لبنیه چوق اولدیغى کوروله جکدر .

مبحث ثانی

سردک قوه غذائیه سی علامتلى
چوجغه ویریلن سودک قوه غذائیه سنى یعنی
نه درجه ده یارادیغى آکلامق ایچون ایکی اصول
واردر :

(۱) مراد غاظه نك معاینەسى یعنی مومفك
بەلەبەنى معاینه — چوجق دنیاپە کلدکدن صکره

وسطی اوله رق سکرزدن اون ایکی ساعت صکره سیاهه
مائل یشیل برشی چیقاریر که ماده مذکوره به «عقی»
دیرلر. اوچ درت کوندن صکره مواد غائطه شکل
طبیعیسنی آلهرق سودک یارایوب یارامادیغیله قولای
هضم اولمادیغنی میدانه چیقار. اگر والدله سنک سودی
قوه غدائیه جه تام و چوجغک هضمی مطلوبه موافق
ایسه کونده درت دفعه بیوک آبدست بوزار. و چیقان
ماده قوقوسز و صاری و قوامی آزی پشمش یمورطه به
بکزر. اگر بالعکس امیدی سوت مواد غدائیه دن
نقصان و چوجق ای هضم ایده میورایسه زیاده آبدست
بوزار و چیقان ماده هم یشیل، هم ده ایچنده کسلمش
سوت پارچه لری بولنوب قارننی شیشیر. سودک
هضم اولمه سندن چوجغک قارننده برچوق غازلر
پیدا اولور. انک ایچون چوجغه ویشی، کیرج صونی،
قاربنات دینیلن علاج ویریلیر. چوجقه ده اهمیت

ویرلین اسم اللربک بعضاً چوغالمه سی چوجغک وفاتنه
سببیت ویره جکندن اوده هیچ بر تدبیره مراجعت
اولنیوب هان بر حکیمه مراجعت ایدلک لازمدر.
(۲) چوجغی طارتمور — بو اصول انک کوزل،
انک صحیح اصولدر. زیرا مکمل صورتده بسنیلین
برچوجق کونده ۲۵ : ۳۰ غرام، اون کونده
۲۵۰ : ۳۰۰ و آیده ۷۵۰ : ۹۰۰ غرامه قدر
آغیرلاشیر. فقط شوراسنی بیلیمک لازمدر که،
چوجق طوغدینی کوندن ایکی اوچ کونه قدر
آغیرلغنی غائباید. اسکی وزننی بولق ایچون انجق
بر هفته لازمدر. انک ایچون چوجغنی طوغدینک
اوچنجی کوندن طارتمغه باشلامیدر. برده چوجغک
ایلک آیلارنده ثقلتی سرعت ایله آرتار ایسه یاواش
یاواش آزالغه باشلار. بوسبیلله اکثر والدله
ایلک سنه نکه نهایته طوغری چوجقارینک ضعفندن
شکایت ایدرلر. چوجغک ایلک آیدن اون ایکنجی

میرمغنی نعل طارمخی — ایلك اول ۱۸۵۲ سنه
میلادیه سنده [واتالس کویللو] نامنده بر ذات اصول
مذکورہنی تطبیقہ باشلا یوب اندن صکره [بوشو]،
[بلانش]، [بلو] نامندہ کی ذاتر چوق فائده سنی
کورہ رک عادی ترازو ایله چوجنی طار تارلردی .
والدله ردخی بقالارک ترازو سنی بو خصوصده قوللانه
بیلیرلردی . لکن هر حالده ترازونک طوغری اولمه سی
لازمدر . بعده بر طاقم چوجق ترازولری ایجاد
اولمشدر . اک ایسی [بوشو] نک ایجاد ایلدیکی
و «میزان طفل» تسمیه ایتدیکی ترازودر . چوجنی
هر وقت راحتسز ایتمکدن ایسه هفته ده بر کره
طارمغله اکتفا اولملیدر .

مبحث ثالث

سوت

جناب حقک حیواناته احسان ایلدیکی طبیعت

یکی طوغمش اولان ضعیف چوجغک هضمه
صالح وقوه غدائیه سی هضمی نسبتنده زیاده
برغدا ی مخصوص تعیین ایتشددر .

سودک هضمی قولای اولدینی کی بسله مک
خاصه سی ده حقیقه چوقدر . بوندن بشقه تره یاغی
ایله شکرده واردر . سوتده ماده زلالیه (عورطه
آقی) ، شحمیه (باغلر) ، سکریه (شکرلر) ، ملحیه
(طوزلر) موجوددر .

سودک ثقلت اضافیه سی ۱۰۳۰ دن ۱۰۲۴ قدر
تخلف ایدر . بر لیتره سودک ترکیب وسطی سنی
کوسترر جدول آشاغی یه درج اولندی .

یوقاریده کوستریلن ماده لردن بشقه سودک
ترکینده «مولدالمحوضه و آزوت و حامض قاربون
و حامض لبن» اسملری ویریلن مواد واردر .

برلیتره سودك تركیاتتی کوستیر جدول

کمی	اینگ	دیشی مرکب	قادرین	فالت اضافیه
۱۰۳۳,۸۵	۱۰۳۳,۴	۱۰۳۳,۱	۱۰۳۳,۵	فالت اضافیه
۸۱۹,۵۲	۹۱۰,۰۸	۹۱۲	۹۰۰,۰۱	صو
۱۶۴,۳۴	۱۲۳,۹۲	۱۱۸,۰۱	۱۳۳,۵۲	خلاصه یابسه
۶۰,۶۸	۲۴	۳۰,۰۱	۲۳,۴۳	طاف
۴۸,۵۶	۵۲,۱۶	۶۹,۳	۷۶,۱۴	سکرین
۴۴,۲۷	۲۸,۱۲	۱۲,۲	۱۰,۵۲	قازدهین
۹,۰۱	۶	۴,۵	۲,۱۲	املاح

بو جدولدن آکلاشلدیغنه کوره قادین سودینه
بکزه ن مرکب سودیدر. اگر رأی العین مشاهده
ایدنک ایستیلیر ایسه سودك برطامله سی قاشیغك
اوجنه آلدیغی حالده قویو اولمه سی و یوارلاق
طورمه سی، چاق یره آقامه سی ایلیکنی یلیدیر.

مبحث رابع

سودك خواص و مقدارینی دکشیرده
و آزالانه اصول

سودك خواص و مقدارینی آتای ارضاعده بعض
حالاتك وقوعیه بوزولور، یاخود بستیون کسیلیر.
بناءً علیه حالات مذکوریه برر برر یلیدیره جکزه.
(۱) استعمار شخصی — سودك چوق ویا آز
اولمه سی لوخوسه نك بنیه سنك قوی وضعیف اولمه سنه
منوط دکلدیر؛ زیرا بعض قادینلر نحیف وضعیف

اولدقلىرى حالده هم سوتلىرى چوق همده سودك مواد
غدايئيه سى زياده اولوب صاغلام كورونلردن
بعضلرينك ايسه سودلىرى مطلوبه موافق اوله ماز.
انك ايچون چوجنى بسله مك خاتونك بنيه سنه
دكل استعداد شخصيسنه منوط بر كيفيتدر.

(۲) ماكولات — برچوق حكيملرك اتفاق
ايله قبول ايتدكلرى مواد بونلردر:

مواد غدايئيه سى كثر اوزره بولنان يمك
يه نيليرسه سوتلرده ده مواد غدايئيه چوق اولور.
بالعكس فاصوليه، لحانه وبوكا بكنر مواد غدايئيه سى
آزاوان يمكلر يه نيليرسه سوتده صوقسى زياده لشير
وماده زلايه وشحميه آزالير. انك ايچون سوت
ننه مك يمكى ات واتلى سبزله وبالق اتى اولملى ويمك
اوزرينه قه قه مطبوخيله آرپه صويي ايچملى.

(۳) مزانوك اثنای ارضاعده مامد قالمسى —
مدت ارضاعده حمل وقوعى مضردر؛ زيرا سودك

مقدار وخواصی آزاله جنی کبی چوجقده ضعیفلنیر.
چوجقلرینی سوت ننه یانسه ویرن والدله لك
چوجقلرینك ضعیف اولمهلرندن شكایت ایتهلرینه
سبب اکثریا حملدن باشقه برشی دكلدر. حامله
قادینلر چوجغه سوت ویریرلر ايسه کنیدیلرینه
وچوجغه قنالق كله مك پك نادردر.

(۴) میضی یعنی اثنای ارضاعده آی با میضی
کورمك — وقت ارضاعده اکثر قادینلر حیض
کورمزله. بعضلرنده حیض ارضاعك دردنجی
وبشنجی ویا آلتنجی آیده ظهور ایتكه باشلار.
کیمیسنده دخی مدت ارضاعده جریان حیضی
اولکی کبی دوام ایدر. حیوانلرك قیزغین وقتلرنده
سوتلرنده کورولن تبدلات کبی قادینلركده حیض
زمانلرنده سوتلرنده تبدلات وقوع بولور. بعض
مرضعلر اثنای ارضاعده حیض کوردکلری
ایچون چوجقلرنده غسته لك کورلنز؛ بالعکس

بعضی نده غمیان، قی، اسهال ودها سائر علامات کورولور.

(۵) مناسبات زوجیه — مناسبات زوجیه کثرت وکمال حرص و شهوت ایله اجرا اولمندی حالده مضرتی یوقدر. ایشته بو سببله اجرت ایله طوتلمش سوت آنانک قوجه سی یانه وارمه سی منع ایدلمی. فقط کندی چوجغنی امزیرن خاتونک فعل مذکور دن ال چکمه سی، مشکلدن. زیرا بعض قادینلر واردر که جماعتدن اجتناب ایدرلر ایسه ضرر کورورلر.

(۶) تأثیرات مغنویه — حدت، کدر، قورقو، حرص و انفعالات نفسانیه سائر بردن بره وقوع بولدقه چوجغک زیاده سیله متأثر وحتی هلاک اولدینی بعض عالملر طرفندن قبول اولنیور. طیب (بوشو) غایت صحیح اوله رق فقره آیه یی نقل ایدیور:

زوجی بر آدم طرفندن دوکلمش بر سوت ننه زیاده سیله قورقش اولدیغندن بش دقیقه صکره ممه سنی چو. جغه ویرمکله هلاکنه سبب اولشدن. بونک کبی مثاللر طب کتابلر نده کثرت اوزره کورلمکده در. تأثیرات مغنویه مذکوره بردن بره ظهوره کلیرسه قورقولو اولوب آهسته آهسته وقوع بولدینی وقتده سودی بوزار.

(۷) عمل جلد و مکرک تأثیر — بعض جسملر ده کی لذت و رایحه ورنکنک سوده تأثیری اولدینی معلومدر. کوزل قوقولو چایرلرده و تنلایان حیواناتک سوتلرنده کوزل رایحه بولندینی کبی صارم ساق و شالغام و پراصه رایحه لری و پلینک آجیلنی وزغفرانک رنگی سوتده بولنه سی بوقیلدندر. بونک ایچون چوجغه ویریه جک علاجلر اناسی واسطه سیله استعمال اولنور. صانجیسی اولان

چوجغك والدہ و مرصغہ لرینه بر مقدار اینسون
تخمی و یریله رك چوجغك و جمی دفع ایدیلیر.
ایصنمه سنی كسمك ایچون آناسنه زیاده جه سولفاتو
ویرلمیلیر.

راوند، برموت، آرسنیک، اییود، اییود پوتا.
سیومك مملر واسطه سیله افراز اولندینی تجارب
متعددہ ایله مثبتدر. وینه بر طاقم جیوه لی علاجلر
والده سنه ویرلدكده چوجقده موجود فرنکی عاتی
ای ایدر. انكلیزلرده قارینك بری زیاده جه افیون
یه مكله اولادینك سبب وفاتی اولدینی (بوشو) دن
منقولدر.

(۸) انای ارصاغده خسته لك ظهوری - وقت
ارصاغده خسته لك ظهور ایدر ایسه سودك صو
ایله شكری آزمه سیله برابر مواد زلالیه بمورطه آتی
وشحمیه (یاغلی) و ملحمیه نك (طوزلو) مقداری

آرتار ایشته بونك ایچون چوجقده بر طاقم معده
بوزوقلقلری ایله اسهال و معده وباغری صاقلرده
التهابلر حصوله كلیر. خسته لك اثناسنده امزیرله
سی صورت آخرله اجرا اولنوب مرض یکدكن
صكره سودك افرازی دوام ایدر. والدہ سی
چوجغه سوت ویررایسه ایکیسی ده ضرر کورورلر.

مبحث خامس

محلرده وقوع بولانده بعضه خسته لك پاندره در
(۱) چاتلاقدر - اکثریا ایلك دفعه امزیرمه
باشلایان خاتونلرك محلرلنده کورولن چاتلاقدر
چوق كره ممه نك باشنده و بعضاً ممه نك اوستنده
بولنان سیاه دائره لی و یاره لی بر طاقم یاریقلردن
عبارت اولوب یا بر ویاخود برقچ دانه اولور.
بعض دفعه خفیفجه آغیریر ایسه ده بعضاً او درجه

شدتلی آغریلر حاصل اولور که سوت ننه چوجغک آغزیننه ممینی ویره مز اولور . بو حال بر چوق زمان دوام ایدر . بعضاً کندی کندینه ایی اولور ایسه ده بعضاً مدهه چییان جصوله کلیر . بوچاتلاقلر بعضاً قانار وچوجق سوت امدکجه قانی دخی امهرك بر مقداری معده وباغصاقلردن کچهرك قازوراتله دفع اولور ، بر مقداری قوصار .

جلدی نازک و ممه باشلری غیر منتظم و وقت حمللرنده مملرنده طوزلوبغم اولان خاتونلرده بوچاتلاقلر زیاده وقوع بولور . تدایو سیچون برچوق اصوللر واردر . بعضلری کبهلك زماننده مملری صیق صیق ییقامق توصیه ایدر ، بعضلری ایسه نشسته « یزموت ، شاب ایسودنمل » دینیلن علاجلردن برینی ویاخود قورشون سرکه سی (صغ آتلبند) بر درهمی یوز درهم صو ایله قاریشدردقدن صکره ممه باشلرینی ییقامغله

تداوی ایدیور . اکر چاتلاقلر زیاده آغریلی اولور ایسه خسته اولان ممینی چوجغه امزرمیوب اجزاخانه لرده مخصوصاً صاتیلان آلات ایله سودی چکمیلیدر . قاقائو یاغنگ اعلا جنسندن ویا اون درهم نشسته لی غلیسرین ایله بر درهم مازو قاریشدیریلوب ممه نك چاتلاقلرینه سورلدکده چوق فائده سی کورولور . اکر بو واسطه لر ایله اوکی آتمازسه سوت ویرمه میلیدر .

ممه چییانی — ممه چییانلری همان دائماً ییکی لحوسه اولان خاتونلرده ظهور ایدوب دیکر امزکلکی قادینلرده دخی واقعدر . مملرنده چییان اولغنه زیاده سیله مستعد بولان خاتونلر هر نه سببه ممینی اولور ایسه اولسون برقاچ کون یاخود برقاچ هفته مرورنده سوت ویرمکی کسنلردر . ممه یاریلوب آچلمازدن اول خاتونک مملرنده و تکمیل وجودنده

بر چوق خسته لك حاللری حصوله كلیر . شویله كه
چیبیان اوله جق نقطه ده جلدك كركین و دوزیشكین
و قرمزی اوله سیله برابر تحمل اولنماز درجه ده
آغری طویولور. خسته لكك باشلادینی وقت نقطه
مذكوره صیجاق و قاتی اولوب مؤخرأ اورته سی دها
زیاده قزاره رق یوموشاقلق و ینغلتنی طویولور. ایشته
او وقت چیبیان تشکل ایتمش اوله جعندن بر حاذق
جراح واسطه سیله یاردرمق لازمدر .

تراوی — یکی لحوسه اولانلرك مملری تحت
نظارتہ آلہرق مہده چاتلاقلر ظہورہ کلدیکی آدہ
تداوی یہ مسارعت ایتمک و سودی بردنبرہ کلنلرك
آلتلر واسطه سیله سودی چکیلہرك و مریضہ یہ
اون بش درہم انکلیز طوزندن یابلمش بر عمل
علاجی ایجریلہرك ییوب ایچہ جکنی آزالتمقلہ چیبیانی
کورلہ تمکہ سعی وغیرتدن عبارتدر . طیب (بوشو)

چیبیان حصوله کلدیکی وقتہ ہر بر دفعہ سندہ اونر
دقیقہ و درت ساعتہ بر کرہ دلک ایتمکله غائب
اولدیغنی بیان ایدر .

ذکر اولنان واسطہ لره چیبیانک اوکی آلتمازہ
کتان تخمی اونندن یابلمش واوزرینہ برقاچ طاملہ
افیون روحی سریلمش صیجاق لاپہ لرایلہ آغریلری
طور دورولور و چیبیانک اورته سی یوموشاق اولور
و ینغلدار ایسہ چیبیانی یاردرمق لازمدر .

مقالہ ثانیہ

ارضاع غیر مادی

والدہ نك برچوق سبیلردن طولای چوجغنی
امزیرہ میہ جکنی سویلہ مشدك . بونك ایچون چو-
جنی سوت آنایہ ویرمك لازم اولور . فقط موافق
برسوت آنانك تدارکی بزجہ غایت مشکلدر . اورو-

پاده ايسه بليديه نك تحت اداره سنده مرضه لرايچون
 دائره مخصوصه لراولوب مراجعت ايدنلرايستند يكي
 كبي مرضه بولورلر. اليوم پارسده اون دانه
 مرضه خانه موجود اولوب بو مرضه خانه لركده اك
 زياده حسن اداره اولتاني حكومتك تحت اداره سنده
 بولنايدر. بورادن آلته جق مرضه نك يدنده طيب
 طرفدن بولاشيق خسته لك اولديغنه وسودينك
 كوزل اولديغنه دائر مكمل بر راپور ايله برابر
 اداره طرفدن حسن اخلاقه دائر بر تصديق نامه
 بولنور. ياقين وقتلرده پارسده ارضاع خانه نامنده
 بر خانه كشاد اولمشدر. بو ارضاع خانه والدله رينك
 خانه لرندن بشقه يرده خدمتلى اولوب ده نهايت
 ايكي ياشنده بولنان چوجقلى قبول ايدر. بوكي
 والدله چوجقلى قونداقلايوب ومناسب زمانلرده
 كلوب سوت ويرمك اوزره ارضاع خانه يه تسليم

ايدرلر. آقشام اوزرى تكرار آلوب خانه لرينه
 عودت ايلرلر. ارضاع خانه مأمورلى اولان قادينلره
 برچوجق ايچون كونده برغروش وايكي چوجق
 ايچون التمش پاره ويريلير. اكر چوجق سوتدن
 كسلمش ايسه والدله سى بر كونده ييه جكنى بر سپه
 قويوب براقير. آقشاملرى خانه سنه عودتنده
 چوجقى آليرلر. ارضاع خانه بازار ويورطى
 كونلرندن ماعدا هركون صاحلين الافرانغه ساعت
 بش بچقدن اقشامك سكزينه قدر آچيقدر.
 چوجقلىر كلديكنده انلرى آلغه مأمور اولان
 خاتونلرك دائره سندن بشقه بر مطبخ وچوجقلىر
 البسه وچامشيرلنى قويمق ايچون بر جامه خانه
 وكيردكلرى زمان چيقاردقلى البسه نك حفظى
 ايچون ديكر بر محل، چامشيرك قورودله سنه مخصوص
 برداره، اويون محلى و بشيكلر ايچون بر بيوك

صفه و بالقون و بر منتظم باغچه دن عبارتند . لکن بزده بویولده بر مرضعه خانه کشادینه تشبیب اولنه مامش اوله سنه طوغروسی پک زیاده تأسف اولنور . فی الحقیقه آز بر مصرفله حصوله کله جک استفاده نسبتله پک زیاده در . بر مرضعه نک تدارکی ظن اولدینی قدر قولای اولدینی جمله عندنده معلومدر . چونکه هم پاره چوق صرف اولنور همده چوق کوزل بسلمدیکندن بر چوق خسته لکله حصوله کله رک موتنه سبب اولور .

مبحث اول

انتخاب مرضعه

برخانه یه آله جق اولان مرضعه نک مطلوبه موافق اولوب اولدینی بيلمک ایچون اکثریا طبییه مراجعت اولنور . بو انتخاب ایسه طبابتک اک نازک

واک مسئولیتی بر نفعله سیدر . انتخاب طوغری اولق ایچون اوزون اوزادی یه معاینه لازمدر .
(۱) مرضعه نک صحتی - مرضعه نک بولاشیق خسته لکله ای اولمه سی شرط اعظمدر ؛ زیرا بر مرضعه نک اعضای تناسلیه سی معاینه اولنورق فریکدن بری اولدینی آکلاشیلیر . فقط بعض کره حال حاضرده فریکنک علامات مرضیه سی زائل اولوب ایلریده علامت عمومیه ظهور ایده بیلیر . ایلک دفعه دعوت اولنان طیب ایچون مرضعه نک فریکنی یه مبتلا اولدینی سویله مک وجدانامشکلدر . بونک ایچون اولجه ذکر اولدینی وجه ایله اکر حکومتک اثر همتیله مرضعه نک انتخابی ایچون بر دائره کشاد اولنسه و اورادن آلتان مرضعه نک یدنده برپاور ایله برده تصدیقنامه بولنسه اوزمان معاینه یه ده لزوم قالماز . کوکسک و آق جکر لکله

اسكى علتلردن سالم اولديغى، وجودده صرهجه علتلك قياشمس يارهلى بولنديغى و بزرگ صاغلام و بنيسهك قوى اولديغى اثبات ايتك لازمدر. مرضهك آله جغه دائر كنديسنه اخبار ايدليوب نه وقت ايجاب ايدرسه او زمان جلب ايديلهرك معاينه اولمليدر. اكثر حالده برنجي دفعهده علتدن سالم كورلديكي حالده مرضه مؤخرأ كورنديكي كبي چيقيماز؛ چونكه مقدما كنديسنده كوروننن حسن نتيجه اوزرينه برخاتوني طوغورمه دن اول سوت آله آله قرار و يرمك پك ييوك خطادر. اوله بيلير كه طوغوردق دن صكره بر چوق عوارض مرضهك سوديني دكشديره بيلير. بناء عليه برسوت نهك قبول وعدم قبولي امنيت ايديلن بر طبيبك رأيي ايله اوله سي لازمه دندر. بواسوله عدم رعايتله برچوق خسته لكلكر حصوله سبب اولنور.

(٢) معاينه مرضه - مملرك صورت تشكلي و خواص و مقداري «ارضاع مادري» مقاله سننده بيان اولنديغدن تكرارندن صرف نظر اولمشدر. يالكتر بعض مرضهك مملر باشلرينك ايدليجاق صوايله تميزلنمسي لازمدر. صاچلرينك رنگنه ويريلن اهميت بزجه درجه ثانيه در.

صاري صاچلير دخی سياه صاچلير قدر پك كوزل بر مرضه اوله بيليرلر. ديشلرك سياه و چوروک اوله سي اكر بر امراض يئويه دن ايلري كمش دكل ايسه بر باس يوقدر. سوت آنانك چوجغك والده سنه بويجه و بنيه جه مطابق اوله سي فكري باطلدر.

رأي عاجزانه بجه مرضهك سودينك قوه غذائيه سي بر كال اولوب چوجغه ياراديغى آكلامق ايچون اك كوزل و اك تحييج واسطه چوجني طارتمقدر. اكر چوجغك وزني محلنده كوسترلديكي

کبی کونده ویاخود بر آیده مطلوبه کوره آرتار ایسه
مرضه ایدر. و اگر بالعکس چوجق هم وزنندن
دوشوب هم ده اسهاله اوغرار ایسه باشقه بر
سوت آنا تدارك ایتملی؛ یاخود چوجنی صورت
آخری ایله بسلامیدر.

(٣) مرضه نك سنی - مرضه نك یاشی نظر
دقته آلملیدر. شویله که یکرمی ایله اوتوزبش ییننده
اولانلر فائده لی اولوب سنی یکرمدن آزه اوتوز
بشدن زیاده اولانلر قبول اولنمایدلر. زیرا تجارب
کثیره ایله مثبتدر که یکرمی یاشندن آشاغی اولان
مرضه سودینك صوبی شکری آزه و آزتولوماده سی
ایله یاغی چوق اولوب مانده سودینه بکزرر و اوتوز
بش یاشندن زیاده اولان مرضه سودنده مواد
غذائیه آزه و صویك مقداری زیاده در. علی العموم
بر چوق چوجق طوغوروب بیوتمش اولان مرضه لر

چوجنك هر درلو لوازمی ییلمش واولجه تجربه لر
ایله چوجق بسلامه سنی اوکرنش اولانلر اوله.
جقارندن بونلرایلك دفعه اوله رق طوغورانلردن
مقبولدر.

(٤) مرضه نك سزاجی - ارضاع مادریده
بیان اولندیغی وجه ایله افعال نفسانیه سودك خواص
ومقداریه؛ تأثیر ایتدیکی کبی سوسلنمك ایچون
چوقلق دقت ایتمین وطیعتی حلیم سلیم وهر
خصوصده مستقیم اولوب ایجابنده چوجنی
اکلندر مکه مقتدر اولان مرضه جمله یه ترجیح
اولنور. عفتی شبه لی اولان برقاری نی ایسه عائله
ایچنه قویقمده کی مضرت وارسته بیاندر. نه چاره که
بویابده توکل دن بشقه بر چاره من یوقدر. انك
ایچون اگر او کبی بر مرضه راست کلنیر ایسه
چوجنی کوندوزلری صوصدر مق ایچون ویردکلری

میوه و کبجه اویوتمق ایچون قولاندقلری افیون،
تریاق استعمال ایتمه ملرینه زیاده دقت لازمدر. هله
سوت نه ایله چوجنی کبجه بر یاتاقده یاتمقدن منع
ایتملیدر؛ زیرا کبجه راحت لرینی بوزمامق و اویقو-
لرینی غائب ایتمه مک ایچون مه یی چوجغک غزینه
ویروب یاتارلر. که - معاذ الله - یا چوجغک
بورون دلیکلری قاناتقله یا خودسوت آنا اویقوسنده
چوجغک اوزرینه یووارلانتقله سبب وفاتی اولور.
امز رلدن صکره چوجغک بشیکه یاتیرلدیغنه امنیت حاصل
ایتمک ایچون اک کوزل طریق سوت آنا یه طار بر
یاتاق ویرلملیدر، تا که چوجق ایله یاتمق ممکن اوله مسون.

مبحث ثانی

سوت آنارک احوال صحبه سی

سوت نه لره ویر یله جک یمکلرک مقداری آز اولمی،
لکن آزوقی زیاده بولنملیدر.

مرضعه لری ایی سوت امزیرمک ایچون چوق
یمک و یالکز آزوتدن سرکب یه مک ویرمه که مجبور
ایدرلر. آنک ایچون انلره ات ایله سبزه و بالیق اتی
اعتدال اوزره ویرمکی نظر دقته آلملیدرلر. مرضعه
لرک یمکلری بختنده بعضاً مشکلات کورونور؛ زیرا
بعض مرضعه لر کویلو اولوب کویلرنده اتی سنه ده
بر ویا ایکی دفعه یه دکلری ایچون فاصولیه و خنیر
ایشندن بردن بره واز کچمزلر. آنک ایچون آهسته
آهسته آلدیرملی و برده سر بستانه یا شامغه آلمش
اولملریله بزم او و قوناقلر مزده قاپانوب قالمقدن
صیقیلیرلر. دائماً ایش کوچ ایله الفت ایتش اولدقلر-
ندن ایشدن آواره ک دخی بر طرفدن جانلرینی
صیقار. بوسبیله ایلک کونندن امور یتیه یه دائر
خفیف ایشلر ایله اشغال ایتلیدر. هر کون وقت
مناسبده چوجق ایله صوقاغه چیقمه اذن ویرملیدر.

مرضعه لرك قوجه لر ينك يانلرينه كيمه سنه هسچ بر
وسيله ايله روى رضا كوسترلمك ايچون تكرار
اخطار ونصيحت ايدر.

مقاله نائمه

ارضاع صناعى

طبيعتك تخصيض ايتديكى انسان سوديله چو-
جق ارضاع اولمىوب حيوانات سوتلريله بسله نير
ايسه اونوع ارضاعه «ارضاع صناعى» ديرلر. ارضاع
مادري وغير مادريدن زياده بونك مضرتى اولديغى
هر كسك معلوميدر. شهرلرده تميز وخالص سوت
بولق همان غير ممكن اولديغندن اكثريا صوقاقده
وسوتجى دكانلر نده ساتيلان سوت ايله بسله ن
چوجق لرك قسم اعظمى ولادتك ايلك سنه لر نده وفات
اپدر. كويلرده وياخود مسكنلرده بسله ن حيواناتك

و بردكلى سوت ايله بسيله نلرده اولكيلر قدر
فئالق كورلر؛ زيرا حيواناتك صحتيله سودك
صايتدن اولدقجه معلومات استحصال ايديلر.
بابامزك، اجدادمزك قوى البنيه اولوب بزم ايسه
ضعيف اوله مزك سببى بلكه انلر ارضاع حيوانى
وامزيك قوللانمق بيلمك لر ننددر. والده سنده
موجود عناصر غذائيه نك چوجقجه كوره يارادلش
اولديغى دوشونلسه بزي ردايده جك بولماز.
بونى اثبات ايچون (شومل)ك تجارب متعدده سنى
اله آله م: طبيب موسى ايله يكي طوغمش طاوشان
واينك ودها سائر حيوانات ياورولرغى آله رق
ويالنجى سوت ايله بسليه لرك بونلردن بعضلرينك ايلك
سنه ده وفات ايلديكنه وبريات قالانلرك غايت ضعيف
وورمه مبتلا اولديغنه واقف اولمشدر. پارس، لوندهر،
دهابيوك شهرلرده وفات ايدن چوجق لرك اكثري ارضاع

صناعی ایله بیودکلرندن ایلری کلیر . بناء سودی
مکمل وقوة غذائیه سی تام اولوب ده محضا ذوقندن
کری قلامق ایچون جکر پاره لریخی ارضاع صناعی
ایله بیوتمکه چالیشان والده لره نه دیلی؟

مبحث اول

اصول ارضاعی

ارضاع صناعی ایچون ایکی طریق واردر :
بری طریق بلاواسطه ، دیکری طریق بالواسطه در .
طریق بلاواسطه -- بو طریق چوجنی
طوغریدن طوغری به حیوان مہسی امزرمکدر .
اولدن پک چوق ممالکده اصول مذکورہ قوللائیلیر
ایدیسه ده شمیدیک یالکز اسویچره وفرانسه نک
بعض محلاتنده موجوددر . چوجغه مہسندن سوت

ویرمک ایچون منتخب اولانلردن دیشی مرکب
اولوب زیر ا دیشی مرکب سودی خواصجه انسان
سودینه مشابہ و یاقین اولدنی اولجه جدول مخصوصه
کوستملشدر ، معلم (پارو) کندی چقتلکنده اون
اون بش قدر یکی طوغور مش دیشی مرکب بسله یوب
بلاواسطه اوتوز قرق چوجق ارضاع ایتدیر ایدی .
ایکنجی درجه ده کچی کلیر . کینک باشلری چوجغک
آغزینه کوره اولمہ سی و تسلمیت و چوجغه اطاعته مستعد
بولندی و افراط محبتی رجحانیتہ سبب اولمشدر .
بوینوز سز و قیللری اوزون بیاض و یاخود آچیق
قرمز ی رنگده اولان کچیلر انتخاب اولنلی ؛ زیرا
بونلرک سودنده کچیلره مخصوص اولان آغیر قوقو
آز بولور .

مبحث ثانی

طریقہ بالواسطہ

اصول مذکورہ چوجغہ قاشیق وامزیک
واسطہ سیلہ حیوانات بیتہ نک برینک سودینی
ویرمکدر.

ممالکمزدہ دیشی مرکب نادر اولوب مانده
وکچی، اینک وقویون بولنور وبرچوق اولرده
بولنردن بری موجوددر.

مانده سودنده مواد غدائیہ ویاغک مقداری
زیاده وشکر آز اولدیغندن چوجغہ ویرلمہ سی
اصلاً جائز دکلدرد. زیرا چوجغک معدہ سی
بوکچی سوتلری هضم ایدہ میہ جکندن اسہال
وباسور ودها سائر برچوق خستہ لکلرک
حصولیله باعث موتی اولور. اینک وکچی سودی
انسان سودندن زیاده یاغ وشکر و آلبومینی یعنی

یمورطہ آقی حاوی اولوب چوجغک میککرینی
بسلمک ایچون «فوسفوریت کلس» دینیلن جسمدن
مقدار جزئی موجوددر. قویون سودنده یاغک
مقداری زیاده اولوب آلبومین وشکر عنصرلرینک
آز اولمہ سندن کچی واینک سودلرندن آشاغی طانیلیر.
دیمک اولورکه چوجغہ سوت ویرمک ایچون انتخاب
اولنه جق حیواناتدن برنجی درجه ده اینک، ایکنجی
درجه ده کچی وبونلرک فقدانده قویون سودیدر.
اینک وکچی سودینی چوجغہ ویریلہ جکی زمان والده.
سنگ سودینه بکزمہ سی ایچون ایچنه صو وشکر
علاوه ایتیلیدر. بعض طبیبلر صمغ عربی وآرپہ
صوی و پرنج صوی ایلہ سودک قوه غدائیہ سنی
آزالتیلرلر. بونلرک ایچنده جملہ سنہ مرجع اولان
تمیز وقاینادلمش عادی سوتدر. اگرچوجغده سودی
هضم ایتک امارہ لری کورولورسه سودک ایچنه

بر آژ مطبخ طوزی واکر اسهال وار ایسه آزمقدار
تحت قاربونیت سود (قاربونات) علاوه ایتلی .
چوجغه ویریله جک سودک ایچنه نه مقدار صو
علاوه ایتک لازم اولدیغنی آکلامق ایچون جدول
آتییه مراجعت اولنور :

ایک هفته ده	سود	صو
ایکنجی »	۱ قسم	۲ قسم
دردنجی »	۲ »	۱ »
بشجی هفته دن آلتی آبه قدر	۳ »	۱ »

آلتنجی آیدن صکره سوت صافی ویریله بیلیر. اگر
چوجق بویله جه ارضاع اولندیغنی حالده معدده سنده
بوزو قلق و اسهال کورولورسه صویک مقداری
آرتیر بیلیر. سوده قونوله جق شکرک مقدارینه کلنجه:
ایک آیده اون درهم، ایکنجیدن آلتنجی آبه قدر

اونش و آلتنجی آیدن صکره یکریمی درهم یکریمی
دردت ساعتده کفایت ایدر .

سودک تزارک و صورت محافظه سی - اوروباده
چارشیدن سوت آلیرلر. فقط چارشیده صاتیلان
سوتلر اون ویمورطه آقی ودها سائر اجسام ایله
قاریشدرلش اولدیغندن ایی وتمیز سوت بولق ممکن
دکلدر .

اوده براینک ویاخود برکچی بسله مک ایدر.
محافظه سنه کلنجه : طوپراقدن یاپلمش واولدجه
قاینار صوده تمیزلنش تنجهرلرايچنده محافظه ایتلی.
سودی قایناتمق وقایناتمدهن چوجغه ویرمه مک
لازمدر. چونکه برچوق تهلهکی خسته لکلرک
چوجقلرده ظهوره کله سی سوت ایچنده موجود
مقروبلری چوججک ایچمه سندن ایلری کلیر .
اگر سوت بویله جه قاینادیلیر ایسه مقروبلر اوله رک

هیچ بر ضرر ویرمز. یکر می درت ساعتده لازم
اوله جق سودك كونده ایکی دفعه ده یعنی صباح
آقشام تازه اوله رق آنه سی لازم اولدینی کبی
قونوله جق قابك آغزینك ده برمشین ایله اورتلمه سی
ولزومسز زمانلرده آچلمامه سنی و چوجغه سودك
صیجاق ویرلمه سی خصوصلرینه زیاده دقت ایتلیدر.
چوجغه سوت یا قاشیق و یا امزیک ایله
ویریلیر. امزیک هر کسك بیلدیکی بر آلتدر. صورت
مکمله ده یا پیلان امزیکلردن اك اینسی «روبرك»
امزیکیدر. آنك ایچون برلینده بوکا مخصوص امر
رسمی واردر که روبرك امزیکندن بشقه دکانلرده
واجزا خانه لرده امزیک صاتلمق ممنوعدر. هر
امزیرمه دن صکره امزیک کوللو وصابونلوصوایله
هر طرفی بوکا مخصوص اولان فیرچه ایله ییقامق
الزمدر. امزیکك کنارنده جزئی سوت قالمش

اولسه ایکنجی دفعه سنده قونوله جق سودی
بوزمه سه بیله فنا بر قوقو ویرر. طیب (تارینه)
اسهال و باسوره مبتلا اولان اوتوز بر چوجغك
امزیکلرینی معاینه ایدهرک یکر می سکنزنده برچوق
حویات یعنی (میقروب) بولمشد.

چوق دفعه والده لر امزیک طولدوروب صیق
صیق چوجغه ویرمکله چوجغك اوبورلغندن ممنون
اولورلر. بو ایسه چوجغه مضرت ویره جکندن
ایلك آیده یکر می درت ساعتده الی، ایکنجی آیده
هر امزیرمه ده یکر می بشر درهم و بومنوال اوزره
مقدارینی درجه درجه زیاده لشدیرهرک نهایت
آیلرده هر امزیرمه ده الی درهمه قدر زیاده لشدیریه
بیلیر.

مقاله رابعه

ارضاع اشتراکی

بعض قادیانلر بالکز کندی سوتلریله چوجقلرینی
بسله یه منزلر و یا خود ایلاک کونلرده چوجغنی بسله یه
بیلوب بیان اولنان برچوق سبیلردن طولای سودی
چوق مقدارده ایکن چوجنی اقتاع اتمیه جک
صورتده آز کلمکه باشلار. سودک صورت مختلفه ایله
کفایت اتمه سی امزیک و یا مرضه و یا حیوان ایله
تضمین اولنور. ایشته بوکا «ارضاع اشتراکی» دیرلر.
بوخصوصده شوز سسویه مک اولجه کچن مباحثی
تکرار دیمک اوله جغندن صرف نظر ایدلمشدر.

مقاله خامسه

چومغه سونمه ماعدا اغدی ساره و برمک
کویلو قادیانلرک اکثری چوجقلرینی ایلاک

هفته ده اون و اینک سودندن یا پلمش برنوع بولاماج
ویرلر. بعضلری آراوت وات صویله پیشمش
اکمک ایچی ویرلر. بواصول پک فنا براصولدر.
زیرا چوجغک معدسه - ارضاع صناعیده بیان
اولدینی وجه ایله - اناسنک سودندن غیری سوت
امر ایسه متضرر اولدینی مسلم اولدیغندن بونوع یکملر
ویریلیرسه چوجقده هضم خسته لکلرینک حصوله
کله جکی آشکاردر. رأی عاجزانه مه قالیرسه چوجغه
آلتی آیلق اولمدهن اناسنک سودندن بشقه برشی
ویرمک خطارد. زیرا بونلر معدده ایکن قی
واسطه سیله چیقار، یا خود هضم اولنمدهن باغرققلاردن
کچرک اورالری التها بالاندیره رق پک چوق وخیم
باغرق صاق خسته لکلری حصوله کتیریر. چوجق آلتی
آیلق اولدیده کوزل پیشمش خالص اون و برنج
و پتاس اونو و آراوت کبی مواد نشائیهدن یا پلمش

بولاما جگر جمله يه مرجعدر ، مواد مذکوره
چو جغک مطلوبه و خاصه مخصوصه سنه کوره بری
دیگرینه ترجیح اولنور. ویرله جگ مقداری
اولا هر صباح تخمیناً بش آتی قاشیق قدر اولوب
صکره لری بر آز شعریه و کیده رک محلی کبی شیلر
علاوه اولنور. چو جق یدی سکز ایلق اولدقده
بر مقدار طاووق صوینه شوربا، یا خود ساده طاووق
صوینی اعطا اولنور. بعده عادی ات صولری، براز
وقت صکره ایسه رفدان یهورطه نک صاریسی
ویرلمی. اوروپاده بعد الاستحضار اجزا خانه لرده
صاتیلان و بزده زنکین اولانلر طرفندن استعمال
ایدیلن اغدیة اطفالدن بحث اتمک مناسب کورلدی.

(۱) لافوناسه - (سوت خلاصه سی) عادی
تنکه قوطولرک ایچنده صوینی آلمش و اینک
سودندن یا بلمش اولوب اوروپا تک اکثر مملکتلرنده

و با خصوص انکله ترده قویولا شمش سودک استعمالی
زیاده در. صورت استعمالی ایسه قویولا شمش سوتدن
بر قهوه قاشیغی آلهرق ایلدجاق صوده حل اولنور.
چو جغک یاشی ایلرلدکجه صوینک مقداری آرتار.
بوسودی یا لکتر اثنای سفرده قولانمق ایله محسناتی
کوروله بیلیر.

(۲) بورییه در - (بیهدریاغی) بیهدر نامنده
برطیب چو جغک معده سنده حل اولنیمان یاغک
مقداری اینک سودندن رفع ایدهرک بر ماده غدائییه
استحصال ایتشدرکه ماده مذکوره چو جغک حل
ایده بیله جکی یاغک مقدارییه مساویدر. آتی نوع
اوزره صاتیلیر.

(۳) فارین لاقته - (سوتلواون) سوت و اوندن
یا بلمش تنکه لر دروننده بر نوع اون صاتیلیرکه اسمنه
«فارین لاقته» دیرلر. بواون حقیقه پک مغدی و چو جغه

اڭ الويرشلى اولان استحضار آدن صاييلير. صورت
استعمالى بو سفوفدن بر شوربا قاشيغى اون شوربا
قاشيغى صوده طبخ ايديلهرك چوجغه ويريلير .
بو نوع اوندن چوق نوع صاتيلير ايسه ده اڭ
تميزى طيب « نستله » نك « فارين لاقته » سيدر .
(۴) تايوقمه - « مانوق » تعير اولنان نباتات
كوكلرندن چيقاريلان بر ماده غداييه اولوب عادى
صو ويات صويي بر نوع بومالاج ياييلير . فقط
چوجق آتى يدى آيلىق اولمازدن اول يديره دن
صاقينمق لازمدر .

باب ثالث

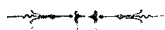
نظام يعنى يومى سوزده كسمك
چوجنى سوتدن كسمك بنه سنه متوقفدر . اكر
آلتى يدى آيلىق ايكن سوتدن بشقه اغديه نك

تناولنه آلديرلمش ايسه ديشلى برز كال بولدقده
سوتدن بلا محدود سهولتله كسييله بيلير . فقط بو
خصوصده ديشلرك سرعت و سهولتله چيغمه سى
نظر دفته آلملير . چوجق سكر آيلىق اولدقده
- آناسنك سويله يسله نمش اولسون - كوندن كونه
سوت و يرمه نك آرمه سنى اوزاتمق و بونكله برابر
ترت و شوربا و تايوقه و اغديه سائر و يرمكله
چوجق تدريجاً سوتدن كسديريلير . فى الواقع ديش
اغريلرنده چوجق هر نوع مأكولات و مشروباتى
رد ايدوب والدنه سنى سوتدن بشقه برشى ايسته مز .
اكر چوجق سوتدن كسيلمش ايسه صورت
تغديه سى مشكلدر . آناسودى چوجغه هم غذا هم ده
ديش چيقارمه زماننده وقوعه كلن اوجاعه عادتاً
دوا اولور . سودى ديش چيقارمق غايه سى چيگمه دن
كسمك جائز اوله ماز . ديش چيقارمق آغيز وشدتلى

اولدقده وقت فطام اون سکز ویکرمنجی آیه تأخیر
اولماید. فطامک وقتی تعیین ایتک کوجدر.
چوجغک بنیه سنه کوره اجرا ایدلماید.

هر چه علی الوسط هائی آیه سوته کسکلمیر؟
بزه قالیرسه سکزنجی آیه یکرمی دردنجی آیک بینده
سوتدن کسک فائده لیدر. فرانسه ده چوجقلمی
اکثریا یکرمی سکزنجی آیه سوتدن کسرلر. فقط
برلین ولوندرده چوجقلمی سکزنجی آیه اوننجی
آیه سوتدن کسک لردن وفیات زیاده در. چوجغک
فطامنه آرتق قرار ویرلدکه تدریج اوزره اجرا
اولمیوب بردنبره قطع ایتلی. چونکه یکرمی درت
ساعتده ایکی ویا اوچ دفعه سوت ویرمه دوام
اولدقده سوتک خواصی تغیرایده چکی شبهه سزدر.
فطامه کیجه دن باشلامق وایحجاب حاله کوره ایلک
صوتک بهارده اجرا ایتک لازمدر.

چوجنی والده سنک مهنی المقدن استکراه
ایتدرمک ایچون مهن باشلرینه صاری صبر وسولفاتو
صوی کبی آجی موادی سوردرک تسکیندرمک
لازمدر. والده چوجنی سوتدن کسکدن صکره
مهلرینی برباقی ایله صیقشدیروب سودک افزاینی
منعه خدمت ایدر. فقط بعضاً مهلر شیشه رک اوقدر
سوت افزاز ایتکه باشلارکه قادینک فریادینه
طایانلماز. آنک ایچون بوکی قادینلره برایکی
عمل علاجی ویرمک وصوی زیاده اولان یکلردن
صاقدیرلمق واکر بونکله اوکی آلمانسه کافوری
مرهمیله مهنک هر برطرفی اوغولوب اوزرینی
صمغلی پاموق ایله صیقجه باغلامق اقتضا اید.

باب رابع

اطفالک امور صمیمه داور بعضه مطالعات عمومی
مور صغی تمیز له مک - چو جنی تمیز له مک «موضعی»
ویا «عمومی» اولور.

(۱) نظر بر مرضی - والدملر چوجقلرینک
صحت کامله ده اولمه سنی ایسترلر ایسه اصول طهارتنه
زیاده دقت ایتملری لازم کلیر. چوجق بسلندیکی
وقت همان نجاستی تطهیر ایتمک وطن دکشدرمک
اقتضا ایدر. چوجقلری او یله نجاستیله ساعتلرجه
براقق مضر صحتدر. یالکمز بر قورو بز ایله ویاخود
اکثر قادینلرک وسوت آنلرینک یاپدینی کبی
ساده جه طونک قورو طرفیله سیله رک اکتفا
اولنمسوب صورت اخرا ده اجرا ایتمک لازمدر.
اوده دائمی صورتده اوده صیجاق صو بولندوروب

چوجق یسلدیکی وقت چاماشیرلرینی دکشدرمک
و برلیکن ایچنه ایلیق صو قویوب چوجقک نجاسته
بولاشمش یرلرینی تمیز بر بز ویاسونکر ایله تطهیر و بر
فانیله ایله، فانیله بولنه ماز ایسه پاک قورو بز ارجه سیله
قوروتدقندن صکره اوزرینه بر قورو طوزا کملی.
اگر چوجقک جلدی پاک یوموشاق و نازک ایسه
عادی صویک یرینه جوز یاپراغی صویله چوجنی
تطهیر ایلمک لازمدر. بر تیجه صوده اون درهم
قدر جوز یاپراغی قاینا تمیلدر.

(۲) نظر بر عمومی بانو - چوجقه هفته ده ایکی
ویا اوچ دفعه بانو ایتدرمک لازمدر. انکلین
قادینلری هر کون چوجقلرینی بانو ایتدیررلر. بو
ایسه چوجقلره تقویت و یره جک یرده ضعیفلوب
صوغوق آلهسی دخی ملحوظ اولدیغندن بر چوق
خسته لکلر سبب اولور. بعض قادینلر چوجقلرینی

ضعیف‌لتمه مک ایچون بانیو ایتمکدن قورقارلر.
بقراطک زمانندن بری اصول تطهیر عمومی معلوم
ایدی صوینی یکریمی بش. اوتوز درجه حرارت‌ه قدر
ایصیدوب صویک درجه‌سنی پارماق‌لریله معاینه
ایتمیوب مقیاس حرارت‌ایله معاینه ایتمک لازمدر.
آنک ایچون هر خانه‌ده برر مقیاس حرارت
بولندورلمه‌سنی توصیه ایدرز. صو، درجه‌مطلوبه‌ده
ایصندقدن صکره چنقودن یاپیلان و مخصوصاً
صاتیلان بانیولره چوجغک بویینه قدر واکر
چارشیده بونوع بانیولر بولمازسه بونلره بکزرعادی
تنکهدن یاپیله بیلیر.

موصفی بانیوده نه قدر ممت براتقی؟ - ایلک
ایلردد ایکی اوچ دقیقه کافیدر. فقط چوجق
بیودکجه وبانیودن خوشلانمغه باشلادقجه مدتی
آکا کوره آرتیرمق لازمدر. چوجق بانیودن

چیقندقدن صکره فانیله و یاخود بز پارچه‌سیله
قورودیلوب البسه‌سنی کیدرملی. چوجق بانیودن
صکره هیج بروسیله ایله صوقاغه چیقارماملی. بناءً
علیه اگر چوجق کیجه‌لری راحت‌سز کچیریر و چوق
آغلار ایسه وکوندوزین صوقاغه چیقمه‌دن اوکی
آلماز ایسه بانیویی کیجه‌یه ترک ایتمک کرکدر.
چوجق بانیویه طوق قارننه باتیرمق ایی دکدر.
اگر سوت امدیسه بر ساعت ویا اگر بشقه یمک‌لره
قارنی طویوردیسه ایکی ساعت صکره تطهیر عمومی
ایتمک لازمدر. بعض آدم‌لر چوجق‌لرینک باشلرینی
یقامقدن قورقار. بالمکس چوجغک باشی اولاً
بدم یاغی ایله طلا اولنوب‌ده بعده کوزل ییقانیرایسه
تشکل ایتش اولان قابوق‌لرک ازاله‌سیله خفیف
صورتله حصوله کله‌سنی موجب اولور.

مبحث اول

چو جغك ايلك صوغاغه ميغيمه سيد ننه زهي بيانده در
سوتدن ماعدا هوا وكونشك ضياسي برغداي
كامل قدر الزمدر. زيرا هوا اوليان بريده ياشامق
مكن اولماديني كي كونشدن محروم قالان نباتاتك
نه حاله كلديكي ده هر كسك معلوميدر.

بولنديغمز مملكتده والده لرك اكثرى
چو جغلريني قرق كوندن اول صوغاغه چيقارمازلر.
بو ايسه كوزل برتديردر. چو جغك ننه ايچون
هوايه وصيغاه باقق لازم دكلدر. شو قدر كه يازين
صباحلين، قيشين قوشلق وقتنده صوغاغه اذن
ويرميدر. اكر چو جق قوي اليينه ايسه ايلك ايكي
ايلرده هر چيقيشنده بر قاچ ساعت كزديريلر. اوچ
ايلق اولدقده يازين صوغاغده چوق زمان كزدرملي

وسائر موسملرده لا اقل بر ساعت اولسون طيشاري
چيقارميدر. هوا نه قدر قنا ايسه هيچ اولمازسه
مناسب بروقت بولوب كزدرميدر.

مبحث ثانی

اطفالك اريغوسى بيانده در

حين ولادتده چو جق اكر ضعيف ووقتسنز
طوغمش ايسه موسم بهارده ده صيغاق صوايله
طولواوچ شيشه حاضر ايدوب بريني آياق اوچنه،
ديكر ايكيسنك هر بريني بر طرفه قويق لازمدر.
بشيكك باش طرفي دائما ضيا كلن پنجره دن طرفه
قونلملي تا كه آيدينلق چو جغك كوزلرينه تاثير
ايمه ملي. ظن ايدر زكه بو قاعده يه عدم رعايته
چو جغلره بر طاقم كوز خسته لكلري ظهور ايدر.
ولادتك ايلك كونلرنده اطفالك بقاي حياتي

ارضاع ايله اويقو سايه سنده در. چوجق بشيکه
قوندينی وقت دائما بر طرفه ياتيريلير. فقط
کندي سنده بر عادت مخصوصه قالماسق ايچون کاه
صاغ طرفه وکاه صول طرفه ياتيرمق لازمدر.
ايلک آيلرنده اثنای ارضاعده چوجق اللرده
وقوجاقده اويويه قالوب اويانق بولنديی حالده
بشيکه قويمق همان ممکن اوله ماز. فقط بر قاج آی
صکره قوجاغه آشدرمق دن حذر اولمليدر. زیرا
عادت مذکورده ايله مألوف اولدقلرنده بوندن
صکره کيجه لری مطلقا بردفعه اويانيرلر ايسه والده
ويا مرضه لرك قوجاغنده ياتمق و اويانقلری حالده
اوراده بولمق ايسترلر. بر کره بويله عاده آلشيرلر
ايسه واز کچيرمک بر آز مشکله اولور.

اطفال بشيکلرينه اويانق اولدقلری حالده
قونولوب آنده اويويه بيلمکه آشديرمليدر. واقعا

باغروب چاغيرمليينه قارشى کلمکه صبر اولنه ماز.
لکن ثبات وغيرت ايله چوجنی الداتوب اکلندر.
مک ايله ايش باشه چيچه بيير. امزير يلن اطفالک
اکثری بر بچق ويا ايکی باشلرينه قدر کوندوزلری
اويورلر. ايلک کونلری اويقولری همان صورت
دائمه ده اولوب باشلری ايلريله دجه اويقو وقتلری
آزالير. ينه هيچ اولماز ايسه کونده اوچ درت
ساعت اولسون اويقوي فوت ايتزلر. بو استراحتک
چوجقلره لزومی درکار ايسه ده اويله ياننده جزئی
بر کورلتيک وقوعندن احتراز اولماسق لازمدر.
شما ته وحرکاتک ايچنده اويومغه سهولتله آلشوب
حتى بعض اطفالک مرضه لرينک تعبير مخصوصه نجه
پک آغير اويقولری واردر. بو خصوصه ده چوقلق
تدايرک لزومی اهم اولدينی کبی اويله بردن بره
اطفالی اوياندرمق ده جائز دکدر.

«چو چغك تربيه سى بشيكده ويريلير» آنك
ايچون والدله چوجق دنيايه كلديكي وقت
قوجاقده او يومه سنى عادت ايدنمه سنى ايچون زياده
دقپ ايتلديرلر. بوضورتده چوجغه سوت ويريلوب
ونجاست ايله طولان بزي دكشديرلدكن صكره
ينه همان بشيكه قونولوب ياتيريلير.

بعض قادينلر چوجقلريني چابوق اويونق ايچون
بشيكى غايت حيزلى سالارلر. بو ايسه پك فنا بر عادتدر.
زيرابي چاره چوجق هم سرسم اولور، همده معده
سى بولانهرق قوصمه سنه سبب اولور.

بعضاً چوجق كيجه لرى ياتاركن بردن بره
اويانير، آغلامه باشلر و بو خايقرمه نك سببي ايسه
اكتر وقتلرده چوجق او بر طرفه دونمك ايستد.
يكندن چويرمكله صوصدورولور. برچوجق
بشيكدن چيقاريلير چيقارماز سنى كسر ايسه

چوجقك بشيكده ايكن باغيرمه سى وجودجه راحتسر
بولنديغدن ايلري كلديكنه حكم ايديلير. چونكه
بشقه بر راحتسزلكي اولامش اولسه يدي چيقاريلير
چيقارماز صوصازدى. بوسبيله قوجاغه الدرملق
ايچون خير ويرمش اولور.

چوجقلرك آرزولرنده ثبات بولميوب هر كيفه
تا بشيكدن تابع اولور. آليشدرملق چوجقلرايچون
اي عادت اولميوب بالعكس بدخوى قالمه سنه سبب اولور.
مع هذا والده ومرضعه لـ «چوجق دها كوچكلر»
ديميوب ايشك صوكنى اولدن دوشونه رك براز
متانتلى طاورا نملى يعنى والده كنديلريني چوجقلرينك
بدخوى آليشوب ايلريده چكيله جك اولان زحمت
ومشقه اشتراك ايتمش اولورلر.

چوجق دنيايه كلديكي وقت سوق طبعيسندن
يعنى ممه يي آلب دفع ايتمكدن بشقه هيچ برشييه

واقف دکلدر. بوسيله برچوق صورتله آلدیریلیر
ایسه اوله آلیشه جنی کبی هر نه کورور اوکره نیر
ایسه بله یوب پایاغان کبی آزر ایدر. آنک ایچون
تریه جه قصانی اولان ابونک سویله دکلری فنا
سوزلری اوکره نوب شوکا بوکا بچره دن سویلرله.
فقط بعض والدهلر شفقتی اقتضاسیجه دیه ییلرلرکه
«چو جغک باغیروب چاغیرمه سنه تحمل اولنورمی»
اوت. اگرچه صبر و سکونت کوستریلیر ایسه حصول
امیده دسترس اولنور. زیرا بومدعایک تأییدی
ضمننده شونی بیان ایدرز که برچو جغک هر
خایقیریشنده قوجاغه آلدیریلیرسه هر اوپاناشده
خایقیرر. چونکه بشیکدن زیاده قوجاقده بولنق
چو جغک ذوقه کیدر. ایلریده بر احتیاج
ضروری حالتی کسب ایتدر دیکچون بو عادت
قیحه دن وازکچه مزه. حال بوکه چو جق اوپانق

د
ز
سو
اوپا
کتر
سندر
سبک

اولدینی حالد بشیکده یاتیریلیرسه بشیک اکا فنا
کلز. برده خایقردجه هراستدیکی ویریلیر ویا
یاییلیر ایسه ارتق بوخایقرمه نی عادت ایدینه رک
هراستیه جکنی خایقرمق واسطه سیله امیدایده جکی
بدیهی سدر بو حالد چو جغک کیفنه تابع اولیهرق
اتخاذ اولنه جق اک کوزل تدیر «مساعده اوله
یيله جک آرزولرینه ممکن مرتبه کندیلری ایسته مزدن
اول والده سی کشف ایدوب اجرا ایلمایسدر».
بعضاً «اومه جی، چارشنبه قاریسی» کبی سوزلرله
چو جقلری قورقتمق هرشیدن خوف واحترازده
بولملرینی موجب اولور. خصوصیه چو جق ارکک
ایسه ایلریده غایت قورقاق اوله جغندن وکیجه لری
قارالقدیه بر محلدن دیکر بر محله کیتمک اقتضای تدیکنده
فوق العاده خلجان ایچنده کیدر و کوزلری اوکنده
تصادف ایدن جامده دخی برشی تجسم ایتدیرر و بونی

بالذات کوردیکی ایچون قوجه قاریلرک دیدکلرینی
تصدیق ایدهرک ویاشی ایلریله دجه دها زیاده خوف
وهراسه دوچار اوله رق کندییسی بشقه لرینه حکایه ایدر.
بوچو جقلرک اکثری امراض عصیه یه دوچار اولور.
وابوین چو جقلرینک رنگلی شکرلریدیرمه مکه غیرت
ایتملیدرلرکه بونلرک بویالری زهر دن عبارتدر. تناوللری
فسادمعدنی، بلکه زهرلنمه لرینی موجب اولور.

مبحث ثالث

اطفالک ادمانی

طیب (بکدرل) حفظ صحت کتابنده اطفالک
ادمانی حقه ده شویله دیور:

یکی طوغمش چو جقلرک ادمانی ال و آیاقلرینی

حرکت ایندرمه دن عبارتدرکه انلرک صبق صبق یه
باغلامامه سنی نصیحت ایتمشدک. ابتدا کی آیلرده
چو جق دکشیرملک اوزره آچیلد قده نهایت برچاریک
قدر آچیق بر اقلملی. اوشومکدن محافظه ایدملیدر.
بر از وقت صکره اعضای مذکورینی چو جق
قوجاغنده اولدینی حالده حرکات مختلفه اجرا
ایتدیریلوب التیجی ویدنچی آیلرینه طوغری آیاق
اوزری طورمغه آشدرملیدر.

بر یاشنه طوغری بر یورغان اوزرینه ترک ایله
کندی کندیلرینه بر از یو وارلنمیدر.

بر از وقت صکره سورکنه رک یاواش یاواش
درت آیاق اوزرینه کله رک طایانه رق آیاغه قالمغه
باشلار.

(وال)

۱۰۴

(والده لره رهبر)

اطفالی اوروپاده ایجاد اولنان برطاقم واسطه
وقتیز یورتکم بزجه مناسب دکلدر؛ چوجت
ایلك تجربهلری طبیعتک سوقته حواله ایدلملیدر.

{انتهی}

Zeynep Būzriya

کوردیکی ایچو
ن ایدرک ویاشی
نه دوچار اوله رق
چقلر لدا کثری ام
چنو چقلرینک رت
رکه بونلرک بویالری
هینی، بلکه زهرله
چ

مبحث

افکارک

(بکدرل) حفظ

ده شویله دیور

و غمش چو چقلر